

Mötesbok: Kommunfullmäktige (2023-04-24)

Kommunfullmäktige

Datum: 2023-04-24

Plats: Sessionssalen Elin

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

Kallelse Kommunfullmäktige 2023-04-24	3
---------------------------------------	---

Ärenden

61/23 Fastställande av dagordningen	5
62/23 Information om utökad säkerhet Microsoft 365	6
63/23 Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige	7
64/23 Anmälan av nya motioner	8
65/23 Fråga / Interpellation	9
66/23 Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer	10
67/23 Redovisning av motioner och medborgarförslag under beredning 2023, april	36
68/23 Avgifter för ansökningar om godkännande av enskild huvudman för fristående förskola och för pedagogisk omsorg	39
69/23 Revidering av Reglemente för attest	52
70/23 Beslut om förlängning av överenskommelse in- och utskrivning, sluten hälso- och sjukvård	65
71/23 Utveckling av energitjänster Skövde Energi AB samt reviderad bolagsordning	78
72/23 Årsredovisning 2022 Skövde Stadshus AB	141
73/23 Skövde kommuns årsredovisning 2022	182
74/23 Revisionsberättelse för 2022 års verksamhet i Skövde kommun samt beslut om ansvarsfrihet för kommunstyrelseoch nämnder avseende verksamhetsåret 2022	523
75/23 Anmälningsärenden kommunfullmäktige 24 april 2023	547
76/23 Nominering till borgerlig vigsselförrättare	595
77/23 Val till kommunala bolag, Skövde Energi Elnät AB (Dotterbolag till Skövde Energi AB)	597
78/23 Val till kommunala bolag, Skövde Energi AB	598
79/23 Val av lekmannarevisorer för mandatperioden 2022-2026	599
80/23 Valärenden	601

Kallelse och ärendelista till

Kommunfullmäktige

Tid: 2023-04-24 kl. 18:00
Plats: Sessionssalen Elin
Justerare:

Ledamot som inte kan närvara vid sammanträdet skall själv kontakta gruppledare.

OBS! Innan kommunfullmäktige den 24 april kommer Volvo 17:00 att hålla dialogmöte med temat Omställning Skaraborg för de från kommunfullmäktige som önskar delta. Därefter kommer Överförmyndare i samverkan 17:40 och informerar om sin verksamhet.

Dagordning		
Inledning Mötets öppnande Närvarokontroll Val av justerare		
Ärenden		
1		Fastställande av dagordningen
2		Information om utökad säkerhet Microsoft 365 <i>Föredragande: Josefine Lilja</i>
3		Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige
4		Anmälan av nya motioner
5		Fråga / Interpellation
6	KS2022.0266	Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer <i>Politiskt föredragande: Theres Sahlström (M)</i>
7	KS2023.0032	Redovisning av motioner och medborgarförslag under beredning 2023, april
8	KS2023.0129	Avgifter för ansökningar om godkännande av enskild huvudman för fristående förskola och för pedagogisk omsorg <i>Politiskt föredragande: Marianne Gustafsson (KD)</i>
9	KS2023.0143	Revidering av Reglemente för attest <i>Politiskt föredragande: Johan Ask (S)</i>

SKÖVDE

10	KS2023.0092	Beslut om förlängning av överenskommelse in- och utskrivning, sluten hälso- och sjukvård <i>Politiskt föredragande: Lene Lorentzen (S)</i>
11	KS2023.0110	Utveckling av energitjänster Skövde Energi AB samt reviderad bolagsordning <i>Politiskt föredragande: Orvar Eriksson (C)</i>
12	KS2023.0119	Årsredovisning 2022 Skövde Stadshus AB <i>Politiskt föredragande: Ulrica Johansson (C)</i>
13	KS2023.0083	Skövde kommuns årsredovisning 2022 <i>Politiskt föredragande: Theres Sahlström (M)</i>
14	KS2023.0083	Revisionsberättelse för 2022 års verksamhet i Skövde kommun samt beslut om ansvarsfrihet för kommunstyrelse och nämnder avseende verksamhetsåret 2022 <i>Politiskt föredragande: Lars-Erik Lindh (S) och Samuel Andersson (SD)</i>
15	KS2023.0005	Anmälningssärenden kommunfullmäktige 24 april 2023
16	KS2022.0286	Nominering till borgerlig vigselförrättare
17	KS2022.0284	Val till kommunala bolag, Skövde Energi Elnät AB (Dotterbolag till Skövde Energi AB) <i>Politiskt föredragande: Martin Odenö (M)</i>
18	KS2022.0284	Val till kommunala bolag, Skövde Energi AB <i>Politiskt föredragande: Martin Odenö (M)</i>
19	KS2022.0281	Val av lekmannarevisorer för mandatperioden 2022-2026 <i>Politiskt föredragande: Martin Odenö (M)</i>
20		Valärenden <i>Politiskt föredragande: Martin Odenö (M)</i>

Skövde, 2023-04-17

 Monica Green (S)
Ordförande

 Camilla Arvidsson
Sekreterare

Denna behandling '61/23 Fastställande av dagordningen' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '62/23 Information om utökad säkerhet Microsoft 365' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '63/23 Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '64/23 Anmälan av nya motioner' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '65/23 Fråga / Interpellation' har inget tjänsteutlåtande.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2022-11-18**Diarienummer: **KS2022.0266-10**Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Bakgrund

Miljöpartiet de gröna i Skövde, Vänsterpartiet Skövde och Socialdemokraterna Skövde har, genom Jeanette Leinonen, Dag Fredriksson och Monica Green, lämnat in en motion till kommunfullmäktige om att införa en nollvision mot våld i nära relationer i Skövde kommun. Kommunfullmäktige gav kommunstyrelsen i uppdrag att bereda ärendet. Kommunstyrelsen har anmodat samtliga nämnder i kommunen inkomma med yttranden.

Motionärerna har i motionen föreslagit att:

- Skövde kommun inför en nollvision mot våld i nära relationer.
- En handlingsplan arbetas fram som visar hur kommunens alla verksamheter ska arbeta med nollvision.

Motionen beskriver att den allra största delen av all misshandel mot kvinnor sker av en bekant till kvinnan och våldet drabbar även de barn som befinner sig i utsatta miljöer där de blir vittnen till våld. Årligen dör 20 kvinnor i Sverige till följd av misshandel i nära relation. I Skövde anmäldes 55 fall av misshandel i nära relation 2021.

Av de sex nämnderna som inkommit med yttranden så har två ställt sig positiva till motionen och föreslår kommunstyrelsen att bifalla motionen. De övriga fyra är positiva till motionens intention men föreslår kommunstyrelsen att anse motionen besvarad då både nollvisionen och handlingsplanen redan är en del av Skövde kommuns uppdrag och arbetssätt.

Samtliga nämnder har inkommit med yttranden som adresserar olika delar av motionen. Barn- och utbildningsnämnden gör bedömningen att det inom sektor barn och utbildning redan finns rutiner och arbetssätt som tillgodoser motionärens förslag. Nämnden skriver också att det idag finns en väl utvecklad samverkan med andra organisationer såsom polis, hälso- och sjukvård samt andra berörda sektorer i kommunen i denna fråga. Med detta i åtanke föreslår barn- och utbildningsnämnden att motionen ska anses besvarad.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2022-11-18**Diarienummer: **KS2022.0266-10**Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kultur- och fritidsnämnden hänvisar till Skövde kommuns folkhälsopolitiska program för åren 2019-2022 som beslutats av kommunfullmäktige 2020, i vilket tre viljeinriktningar för kommunens folkhälsoarbete pekas ut:

1. Goda och jämlika livsvillkor och levnadsvanor
2. Goda förutsättningar att fullfölja sina studier
3. Trygga, attraktiva och tillgängliga livsmiljöer/boendemiljöer

Skövde kommun uttrycker sin viljeinriktning genom det folkhälsopolitiska programmet och det framgår där att kommunen ska arbeta aktivt med att förebygga och tidigt upptäcka samt vidta åtgärder vid alla former av fysiskt och psykiskt våld i nära relationer, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck. Vidare menar kultur- och fritidsnämnden att frågan om hot och våld ingår som en del i kommunens systematiska arbetsmiljöarbete varvid de föreslår att motionen bör anses besvarad.

Socialnämnden skriver i sitt yttrande att samtliga medarbetare inom socialtjänsten utbildas i våld i nära relation, både vad det gäller förebygga och upptäcka men också i hur de ska agera vid våld i nära relation. Socialnämnden är positiva till att utbildningsinsatser ges till samtliga sektorer inom Skövde kommun, då våld i nära relation är ett utbrett samhällsproblem på flera olika nivåer.

Socialnämnden belyser även sin handlingsplan för arbete mot våld i nära relation som beslutades av socialnämnden 2016 samt sina övergripande mål om att de som bor i Skövde och är utsatta för våld, bevittnar våld eller utövar våld i nära relation ska utifrån ett korrekt bemötande och evidensbaserade bedömningsmetoder, erhålla det skydd och det stöd som de är i behov av. Barnperspektivet ska alltid också beaktas. Nämnden lyfter också Skövde kommuns myndighetssamverkan kring relationsvåld, där Skövde kommun tillsammans med regionen och övriga kommuner i Skaraborg, finansierar verksamheten Utväg som ger stöd till personer som upplevt våld i nära relation. Socialtjänsten har också ett nära samarbete med Kvinnohuset Tranan som stödjer kvinnor och barn som varit utsatta för våld. Socialnämnden är positiv till en nollvision mot våld i nära relationer, men anser att den kan införlivas i det folkhälsopolitiska programmet.

Vård- och omsorgsnämnden skriver i sitt yttrande att sektor vård och omsorg har en riktlinje för hot och våld i nära relation, en checklista för handläggare och en för vård- och omsorgspersonal vid hot och våld i nära relation, en checklista för varningstecken på att hot och våld kan förekomma i nära relation samt en checklista för hur och vilka frågor som sak ställas vid misstanke om hot och våld i nära relation. Nämnden hänvisar också till det Folkhälsopolitiska programmet där de prioriterade områdena är ”goda och jämlika livsvillkor

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2022-11-18**Diarienummer: **KS2022.0266-10**Handläggare: **Camilla Arvidsson**

och levnadsvanor”, ”goda förutsättningar att fullfölja sina studier” samt ”trygga, attraktiva och tillgängliga livsmiljöer/boendemiljöer” och menar att våld i nära relation påverkas av och påverkar samtliga områden som anges som prioriterade i det Folkhälsopolitiska programmet och bör även fortsättningsvis kunna adresseras där i ett kommunövergripande perspektiv.

Servicenämnden har inga invändningar och ställer sig bakom förslaget om att införa en nollvision mot våld i nära relation samt att en handlingsplan tas fram som visar hur kommunens alla verksamheter ska arbeta med nollvisionen, men menar att handlingsplanen bör interageras ihop med det Folkhälsopolitiska programmet.

Bygglövsnämnden har i sitt yttrande gett uttryck för att bifalla motionen.

Förvaltningens bedömning

Mäns våld mot kvinnor är idag ett av våra stora samhällsproblem. Under 2023 kommer Skövde kommun uppmärksamma detta i samband med Orange Day. Syftet är att lyfta frågan om våld och sätta ämnet i fokus. I samband med dagen vill kommunen öka kunskapen om våld, vilket stöd som finns för våldsutsatta och våldsutövare. En arbetsgrupp är tillsatt och upplägg planeras under våren 2023. Bland remissvaren framkommer att majoriteten av remissinstanserna rekommenderar majoriteten att kommunstyrelsen ska anse motionen besvarad med hänvisning till att det finns ett pågående arbete med rutiner och projekt samt att att den även inkluderas i Skövde kommunsfolkhälsopolitiska program. Sammataget med det underlag som nämnderna hänvisar till bör kommunstyrelsen rekommendera kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Handlingar

Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer (MP), (V) och (S)

SEN § 57/22 Yttrande på motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer

BeslutBLN20221027145Svarpamotion_1363318

Protokollsutdrag från Vård- och omsorgsnämnden sammanträde den 2022-10-27 - Svar på remiss, motion om att införa nollvision mot

Protokollsutdrag från Socialnämnden sammanträde den 2022-11-03 - Yttrande över remiss gällande motio...

BUN § 95/22 Yttrande över remiss gällande motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2022-11-18**

Diarienummer: **KS2022.0266-10**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

KFN § 59/22 Remiss, Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer
Yttrande från säkerhetssamordnare - motion nollvision mot våld i nära relation.pdf

Skickas till

Samtliga nämnder

Motionären

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

KFN § 59/22**Remiss, Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer**

KFN2022.0073

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott	2022-10-19	34/22
2 Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott	2022-11-16	38/22
3 Kultur- och fritidsnämnden	2022-11-30	59/22

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen anse motionen besvarad.

Yrkanden

Helene Lundqvist (M) och Göran Segerstad (SD) yrkar på arbetsutskottets förslag till beslut att anse motionen vara besvarad.

Malin Wadman (S) och Mats Kristiansson (V) yrkar på att anse första attsatsen vara besvarad, och bifall till andra attsatsen i motionen.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut och finner att Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott beslutar i enlighet med arbetsutskottets förslag till beslut att anse motionen vara besvarad.

Reservation

Malin Wadman (S) och Mats Kristiansson (V) reserverar sig till förmån för eget beslut.

Bakgrund

Miljöpartiet de gröna, Vänsterpartiet samt Socialdemokraterna har till kommunstyrelsen inkommit med en motion om ”Införande av nollvision mot våld i nära relationer” i Skövde kommun.

Motionen beskriver att den allra största delen av all misshandel mot kvinnor sker av en bekant till kvinnan och våldet drabbar även de barn som befinner sig i utsatta miljöer där de blir vittnen till våld. Årligen dör 20 kvinnor i Sverige till följd av misshandel i nära relation. I Skövde anmäldes 55 fall av misshandel i nära relation 2021.

Med ovanstående bakgrund så menar man att det inom kommunens samtliga verksamheter kan göras mer för att förebygga våld i nära relationer och att frågan behöver lyftas. Motionen refererar till Skövdebostäder som gör en god insats genom ”Huskurage/Våga bry dej” och med informationen som spridits i hus och hos boende. Genom att införa en nollvision prioriterar vi tydligt dessa frågor.

Motionen förslår därför nedanstående åtgärder:

- Skövde kommun inför en nollvision mot våld i nära relationer
- En handlingsplan arbetas fram som visar hur kommunens alla verksamheter ska arbeta med nollvisionen

Kultur- och fritidsnämnden hänvisar till Skövde kommuns folkhälsopolitiska program för åren 2019-2022 som beslutats av kommunfullmäktige 2020, vilket pekar ut tre viljeinriktningar som kommunens folkhälsoarbete ska vara inriktat på:

1. Goda och jämlika livsvillkor och levnadsvanor
2. Goda förutsättningar att fullfölja sina studier
3. Trygga, attraktiva och tillgängliga livsmiljöer/boendemiljöer

Skövde kommun uttrycker sin viljeinriktning i det folkhälsopolitiska programmet där det framgår att kommunen ska arbeta aktivt med att förebygga och tidigt upptäcka samt vidta åtgärder vid alla former av fysiskt och psykiskt våld i nära relationer, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck.

Vidare ingår frågan om hot och våld som en del i kommunens systematiska arbetsmiljöarbete.

Ett ytterligare styrdokument med en nollvision som mål, kommer sannolikt inte att ge någon ytterligare effekt på arbetet mot mäns våld mot kvinnor utan den inriktning som finns är tillräcklig i sin styrning.

Handlingar

Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer

Skickas till

Kommunstyrelsen
Lotti Isacson

BUN § 95/22**Yttrande över remiss gällande motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer**

BUN2022.0635

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott	2022-11-21	62/22
2 Barn- och utbildningsnämnden	2022-12-05	95/22

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta att anse motionen besvarad med motivering att sektor barn och utbildning redan idag, utifrån dess grunduppdrag och gällande lagstiftning, kontinuerligt arbetar med frågan.

Yrkanden

Marianne Gustafson (KD) och Todd Shepherd (SD) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut att anse motionen besvarad.

Robert Ciabatti (S) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två yrkanden och ställer dessa mot varandra och finner därefter att barn- och utbildningsnämnden beslutar enligt Marianne

Gustafsons (KD) och Todd Shepherds (SD) yrkande om bifall till arbetsutskottets förslag till beslut att anse motionen besvarad.

Bakgrund

Miljöpartiet de gröna i Skövde, Vänsterpartiet Skövde och Socialdemokraterna Skövde har, genom Jeanette Leinonen, Dag Fredriksson och Monica Green, lämnat in en motion till kommunfullmäktige om nollvision mot våld i nära relationer. Ärendet bereds av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen har anmodat samtliga nämnder i kommunen, däribland barn- och utbildningsnämnden, att lämna yttrande i ärendet.

Motionärerna har i motion föreslagit att

- Skövde kommun inför en nollvision mot våld i nära relationer
- En handlingsplan arbetas fram som visar hur kommunens alla verksamheter ska arbeta med nollvision.

Motionärerna anser att ”mycket mer kan göras för att förebygga våld i nära relationer” och påtalar att ”den allra största delen av all misshandel mot kvinnor sker av en bekant till kvinnan och att våldet drabbar även de barn som befinner sig i utsatta miljöer där de blir vittnen till våld”.

Utredning

I förskolans och skolans grunduppdrag ingår kontinuerliga dialoger med barn/elever och vårdnadshavare, såsom hälsosamtal och utvecklingssamtal med syfte att skaffa sig en bild av hur barnen/eleverna mår och utvecklas inom sektorns olika verksamheter. I dessa samtal förs det också samtal om hur barnet/eleven har det i hemmet. Kuratorerna arbetar strukturerat och metodbaserat både på individ- och gruppnivå med frågan. Sektorn har också en utarbetad samverkan, gällande hedersrelaterat våld, mellan elevhälsa, socialtjänst och Barnahus. Barnets bästa ska alltid komma i första hand i alla beslut som rör barn (med barn menas varje människa under 18 år), skollagen 1 kap. 10 § ”I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt”.

Vidare ska, enligt 2 kap. 27 § i skollagen, hälsobesök erbjudas för att även där säkra upp barnets/elevens välbefinnande och tidigt upptäcka varningstecken på om det hos barn kan förekomma hot och våld i nära relationer. Inom sektorn genomförs årligen hälsoenkäter i åk 4, åk 8 och åk 1 på gymnasiet där frågan lyfts ingående till varje elev om den själv varit utsatt för eller bevittnat våld.

För att ytterligare säkerställa vetskap och hantering om barn som far illa eller riskerar att fara illa omfattas således även sektorns personal av Anmälningssplikten som enligt lag säger att anmälan ska göras i enlighet med socialtjänstlagen (2001:453) 14 kap 1 § omgående till socialnämnden.

Sammantaget görs bedömningen att det inom sektor barn och utbildning finns rutinmässiga arbets sätt för att tillgodose motionärens förslag. Vidare sker samverkan med andra organisationer såsom polis, hälso- och sjukvård samt andra berörda sektorer i kommunen i denna fråga vilket gör att de kommungemensamma och sektorsspecifika rutiner som redan finns är tillräckliga. Därmed föreslås att anse motionen besvarad.

Handlingar

Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer (MP), (V) och (S).pdf

Skickas till

Kommunstyrelsen

SON § 62/22**Yttrande över remiss gällande motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer**

SON2022.0061

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Socialnämndens arbetsutskott	2022-10-20	64/22
2 Socialnämnden	2022-11-03	62/22

Beslut

Socialnämnden beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta att anse motionen besvarad.

Yrkanden

Gunvor Kvick (C) och Todd Shepherd (SD) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut att anse motionen besvarad.

Carina Pettersson (S) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut och ställer dessa mot varandra och finner därefter att socialnämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag till beslut att anse motionen besvarad.

Reservation

Annica Falck (S), Carina Pettersson (S) och Lars Johansson (S) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund

En motion om nollvision mot våld i nära relationer har inkommit till kommunstyrelsen från Miljöpartiet de gröna, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna. Samtliga nämnder anmodas yttra sig senast 2022-12-01 angående motionen.

I motionen beskrivs omfattningen av våld i nära relation i riket och i Skövde och två förslag lämnas.

- Skövde kommun inför en nollvision mot våld i nära relationer
- En handlingsplan arbetas fram som visar hur kommunens alla verksamheter ska arbeta med nollvisionen

I motionen framkommer också att socialtjänsten ska bli än bättre på att sätta in insatser tidigt.

Yttrande

Socialnämnden arbetar tidigt och förebyggande inom flera områden och en ny socialtjänstlag kommer att komma, som än mer betonar vikten av tidiga och förebyggande insatser. Samtliga medarbetare inom socialtjänsten utbildas i våld i nära relation, både vad gäller förebygga och upptäcka men också i hur agera vid våld i nära relation. Socialnämnden är positiva till att utbildningsinsatser ges till samtliga sektorer inom Skövde kommun, då våld i nära relation är ett utbrett samhällsproblem på flera olika nivåer.

Socialnämnden har även en handlingsplan för nämndens arbete mot våld i nära relation som är beslutad av socialnämnden 2016. Socialnämndens övergripande mål är att de som bor i Skövde och är utsatta för våld, bevittnar våld eller utövar våld i nära relation ska utifrån ett korrekt bemötande och evidensbaserade bedömningsmetoder, erhålla det skydd och det stöd som de är i behov av. Barnperspektivet ska alltid också beaktas.

I socialnämndens handlingsplan finns ett antal aktiviteter i syfte att förebygga och ge stöd till personer som utsatts för våld i nära relation. Aktiviteter finns på individnivå, tex genom att rutinemässigt ställa frågor kring förekomst av våld, men också på en övergripande nivå genom samverkan med andra myndigheter. Skövde kommun ingår sedan många år tillbaka i en myndighetssamverkan kring relationsvåld, där Skövde kommun tillsammans med regionen och övriga kommuner i Skaraborg, finansierar verksamheten Utväg som ger stöd till personer som upplevt våld i nära relation. Socialtjänsten har också ett nära samarbete med Kvinnohuset Tranan som stödjer kvinnor och barn som varit utsatta för våld.

Mäns våld mot kvinnor och barn är ett omfattande folkhälso- och säkerhetsproblem precis som förslagsställarna skriver. Det omfattande problemet har gjort att det på nationell nivå under de senaste åren kommit ny lagstiftning inom området. 1 juli 2021 kom en lag om barnfridsbrott som innebär att det nu är straffbart att utsätta barn att bevittna våld i nära relation. Samma år gjordes en ändring av socialtjänstlagen som innebar att socialnämnden fick ett utökat ansvar för våldsutövaren och ska verka för att personer som utsätter närstående för våld ska ändra sitt beteende.

Socialnämnden är positiv till en nollvision mot våld i nära relationer, men anser att den kan införlivas i det folkhälsopolitiska programmet. Där framgår det att kommunen ska arbeta aktivt med att förebygga och tidigt upptäcka samt vidta åtgärder vid alla former av fysiskt och psykiskt våld i nära relationer, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck. Varje nämnd och sektor tar sedan fram egna åtgärder som syftar till att nå målen i det folkhälsopolitiska programmet.

Handlingar

Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer (MP), (V) och (S)

Skövde kommun
Socialnämnden

Protokollsutdrag

7 (13)

Skickas till
Kommunstyrelsen

VON § 67/22

Svar på remiss, motion om att införa nollvision mot våld i nära relation

VON2022.0124

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Vård- och omsorgsnämnden	2022-10-27	67/22

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta att anse motionen besvarad.

Bakgrund

En motion om nollvision mot våld i nära relationer har inkommit till kommunstyrelsen från Miljöpartiet de gröna, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna. Samtliga nämnder anmodas yttra sig senast 2022-12-01 angående motionen.

I motionen beskrivs omfattningen av våld i nära relation i riket och i Skövde och två förslag lämnas:

- Skövde kommun inför en nollvision mot våld i nära relationer
- En handlingsplan arbetas fram som visar hur kommunens alla verksamheter ska arbeta med nollvisionen.

Yttrande

Relationsvåld är ett utbrett problem i samhället och en nollvision är ett bra förhållningssätt till frågan.

Sektor vård och omsorg har en riktlinje för hot och våld i nära relation, en checklista för handläggare och en för vård och omsorgspersonal vid hot och våld i nära relation, en checklista för varningstecken på att hot och våld kan förekomma i nära relation samt en checklista för hur och vad jag frågar vid misstanke om hot och våld i nära relation. En planering finns för att samtliga medarbetare på sektorn ska få regelbunden utbildning i relationsvåld via en nano-utbildning. Utbildningen ligger i kompetensplanen som tas fram årligen.

Det finns i dag ett Folkhälsopolitiskt program där de prioriterade områdena är ”goda och jämlika livsvillkor och levnadsvanor”, ”goda förutsättningar att fullfölja sina studier” samt ”trygga, attraktiva och tillgängliga livsmiljöer/boendemiljöer”. Våld i nära relation påverkas av och påverkar samtliga områden som anges som prioriterade i det Folkhälsopolitiska programmet och bör även fortsättningsvis kunna adresseras där i ett kommunövergripande perspektiv. Vård- och omsorgsnämnden ser inget behov av ytterligare en kommungemensam plan utan föreslår att den befintliga används.

Skövde kommun
Vård- och omsorgsnämnden

Protokollsutdrag

7 (19)

Handlingar

Skickas till
Kommunstyrelsen

SEN § 57/22**Yttrande på motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer**

SEN2022.0121

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Servicenämnden	2022-10-20	57/22

Beslut

Servicenämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen besluta att bifalla motionen om att införa nollvision mot våld i nära relation.

Bakgrund

Miljöpartiet, vänsterpartiet och socialdemokraterna har tillsammans skrivit en motion (KS2022.0266) gällande att Skövde kommun ska införa en nollvision mot våld i nära relationer. Samtliga nämnder anmodas yttra sig senast 2022-12-01.

I motionen beskrivs att Skövde kommun kan göra mycket mer för att förebygga våld i nära relationer, bland annat genom fler utbildningsinsatser. Alla kommunens verksamheter ska ha kunskap om våld i nära relationer för att kunna agera förebyggande, uppmärksamma när någon blir utsatt och uppmana till att reagera vid oro om våld.

Servicenämnden har inga invändningar och ställer sig bakom förslaget om att införa en nollvision mot våld i nära relation samt att en handlingsplan tas fram som visar hur kommunens alla verksamheter ska arbeta med nollvisionen. Handlingsplanen bör dock i så fall interagera ihop med det Folkhälsopolitiska programmet.

Handlingar

Remiss, Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer.msg
Remiss, Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer.docx
Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer (MP), (V) och (S).pdf
KSAU § 157-22 Remittering av motioner och medborgarförslag.pdf

Skickas till

Kommunstyrelsen

TJÄNSTESKRIVELSE YTTRANDE

Datum: 2022-10-12

Diarienummer: ADM.2022.374

Handläggare: Pernilla Carlgren

Kommunstyrelsen

Svar på Remiss, Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer. KSAU § 157/22

Bygglövsnämndens förslag till beslut

Bygglövsnämnden föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Sammanfattning

Årligen dör 20 kvinnor i Sverige till följd av misshandel i nära relation. I Skövde anmäldes 55 fall av misshandel i nära relation 2021. Men ett stort mörkertal finns då de flesta inte anmäler förövaren. För att kommunens samtliga verksamheter ska ha kunskap om våld i nära relationer och för att kunna agera förebyggande, uppmana till att reagera vid oro om våld behöver frågan lyftas internt.

Bakgrund

Janette Leinonen Miljöpartiet Skövde, Dag Fredriksson Västerpartiet Skövde och Monica Green Socialdemokraterna Skövde har lagt fram en motion om att Skövde kommun i samtliga verksamheter ska jobba för att stoppa våld i nära relationer. Förslaget är att en handlingsplan ska arbetas fram och en nollvision mot våld i nära relationer ska införas

Handlingar som ingår i beslutet

Inför nollvision mot våld i nära relationer

Skickas till:

Motionären
Sektor samhällsbyggnad

Sektor samhällsbyggnad

Ludvig Isaksson
Bygglövsschef

Pernilla Carlgren
Verksamhetscontroller

Inför nollvision mot våld i nära relationer

Den allra största delen av all misshandel mot kvinnor sker av en bekant till kvinnan och våldet drabbar även de barn som befinner sig i utsatta miljöer där de blir vittnen till våld.

Årligen dör 20 kvinnor i Sverige till följd av misshandel i nära relation.

I Skövde anmäldes 55 fall av misshandel i nära relation 2021. Men det finns ett stort mörkertal då de allra flesta inte anmäler förövaren. I Brås nationella kartläggning av brott i nära relationer uppgav endast 3.9 procent av de utsatta att de polisanmält händelsen eller någon av händelserna.

I Skövde kommun kan mycket mer göras för att förebygga våld i nära relationer. Fler utbildningsinsatser behöver genomföras.

Alla kommunens verksamheter ska ha kunskap om våld i nära relationer för att kunna agera förebyggande, uppmärksamma när någon blir utsatt och uppmana till att reagera vid oro om våld. Socialtjänsten kan bli än bättre på att sätta in insatser vid tidiga varningssignaler. Skövdebostäder gör en god insats genom ”Huskurage/Våga bry dej” och med informationen som spridits i hus och hos boende men inom alla andra av kommunens verksamheter måste arbetet mot våld i nära relationer lyftas mer.

Vi i Skövde måste göra allt vi kan för att stoppa våld i nära relationer. Genom att införa en nollvision prioriterar vi tydligt dessa frågor.

Därför föreslår vi att:

- Skövde kommun inför en nollvision mot våld i nära relationer
- En handlingsplan arbetas fram som visar hur kommunens alla verksamheter ska arbeta med nollvisionen

Janette Leinonen
Miljöpartiet Skövde

Dag Fredriksson
Vänsterpartiet Skövde

Monica Green
Socialdemokraterna Skövde

Tjänstutlåtande –

Motion att införa nollvision mot våld i nära relationer

Våld i nära relation är en högst prioriterad fråga i Sverige.

Riksdagen ställde sig nyligen bakom det som anförts i motionen, 2022/23:2034 av Olle Thorell m.fl. (S), om att se över möjligheterna att införa en nollvision för mäns våld mot kvinnor och tillkännagav detta för regeringen.

Våld i nära relation är även en prioriterad fråga inom det Brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet i Skövde kommun.

Frågan lyftes på det lokala brottsförebyggande rådet under 2022 och det finns idag ett nätverk i Skövde som delar med sig av erfarenheter och kunskap i ämnet. Ett nätverk som skulle spela en stor roll i en handlingsplan.

Mitt förslag är att ha med ”Nollvision mot våld i nära relation” som en rubrik i min kommande *Handlingsplan för brottsförebyggande arbete och trygghetsfrämjande åtgärder*. Detta för att man på ett enkelt och strukturerat sätt ska kunna få en övergripande blick över allt det brottsförebyggande arbetet som görs i Skövde kommun.

Under rubriken ”VÅLD I NÄRA RELATION - NOLLVISION” så ska det finnas underrubriker:

INLEDNING

Vision, mål, syfte.

KARTLÄGGNING/LÄGESBILD

Hur ser läget ut i Skövde och vad får det för konsekvenser.

ORSAKSANALYS

Vad är orsakerna till problemen.

ÅTGÄRDSPLAN/AKTIVITETSPLAN

Där man konkret och på ett enkelt sätt kan ställa upp vem som gör vad i en tabell likt den som BRÅ (Brottsförebyggande rådet) har gällande förebyggande mot våld i nära relation bland unga. Fast på lokal nivå.

Aktör	Ansvarsområde	Vilken information de besitter	Vad de kan göra	Kontakt
Polisen	Ta emot anmälningar, utreda och förebygga brott.	Information om våld i nära relationer: Kampargatan "Kom till oss".	Utreda och förebygga brott.	Kommungatan
Kommunen	Ta fram lokal lägesbild och arbeta brottförebyggande. Utbilda och stötta unga, se till att de inte får illa.	Kunskap om vilka aktörer som kan engageras lokalt. Information om utställda och förövare.	Stötta lokala aktörer med kunskap om förebyggande arbete mot våld i nära relationer. Ställa frågor om brottutlösning. Anmäla om ett barn får illa.	Brottsförebyggare Rektorer, lärare, socialsekreterare och fattasssekreter
Brottsförebyggande rådet (BRÅ)	Bedriva och sprida forskning, stötta lokala aktörer.	Den officiella kriminalstatistiken.	Sprida forskningsbaserad kunskap, stötta projekt.	www.brå.se
Brottsförebyggande myndigheten	Brottsförebyggande rådet (BRÅ)	Vitnesstöd, information om brottsoffer och information om brottsoffer och vittnesstöd.	Sprida kunskap om betydande av brottsofferta, erövna utbildningar och föreläsningar.	www.brottsforebyggande-myndigheten.se
Hälsa- och sjukvård, tandvård, UMO	Främja hälsa, fysiska våld.	Information om folkhälsa.	Ställa frågor om brottutlösning. Anmäla om ett barn får illa.	Läkare, sjuksköterskor, tandläkare, psykologer, fysioterapeuter och barnmorskor
Myndigheten för ungdoms- och civiltillsamhället	Ta fram och förmedla kunskap. Ge stöd i dialogen mellan regeringen och civilsamhället.	Härskölden ligger att värna på för våldsförebyggande arbete.	Stötta kommuner i utvärderingspolitiskt arbete. Följ upp regeringens mål.	www.mfui.se
Nationellt centrum för kvinnofrid	Öka kunskapen om mäns våld mot kvinnor och om våld i sambandade relationer.	Forskning om våld i nära relationer.	Tillhandahålla utbildningsmaterial och högre utbildnings. Ansvaret för kvinnofrid.	www.nckv.se
Socialstyrelsen	Utvärdera vård och omsorg, ta fram kunskapsfält.	Information om hur frågor om våld bör ställas.	Ge kompetensstöd och utbildning tillsammans med SÖL.	www.socialstyrelsen.se www.sol.se
Tjej- och kvinnor, NFSL 1000-ölgj-heter.se	Kunskap om vilken hjälp som finns att söka samt hjälp frågor.	Kunskap om vilken hjälp som finns att söka samt hjälp frågor.	Stötta brottsofferta och förövare i att söka hjälp, polisanmäla och bryta relationen.	www.tjej.se www.kvinnor.se www.nfs.se www.1000-oljgheter.se
Allmänhet, vänner, familj och föreningar	Information om utlösare till våld, bild av utlösare.	Information om utlösare till våld, bild av utlösare.	Ställa frågor om brottutlösning. Anmäla brott.	Idrottsutövare, fridstödare, vänner och föräldrar

© Brottsförebyggande rådet, januari 2018

UPPFÖLJNING/UTVÄRDERING

Har våra åtgärder gett den effekt som vi ville.

/ Linda Zetterberg, säkerhetssamordnare med uppgift att arbeta med brottförebyggande och trygghetsfrämjande frågor inom Skövde kommun.

Skövde kommun 2023-04-03

KS § 63/23

Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer

KS2022.0266

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2023-03-29	37/23
2 Kommunstyrelsen	2023-04-11	63/23

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anse motionen besvarad.

Yrkanden

Maria Hjärtqvist (S) yrkar på kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut att anse motionen besvarad.

Torbjörn Bergman (SP), Dag Fredriksson (V) och Jerzy Kucier (SD) yrkar på att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Reservation

Torbjörn Bergman (SP), Marie Ekman (SP) reserverar sig till förmån för eget förslag och Jerzy Kucier (SD) och Gustav Jacobsson (SD) reserverar sig.

Bakgrund

Miljöpartiet de gröna i Skövde, Vänsterpartiet Skövde och Socialdemokraterna Skövde har, genom Jeanette Leinonen, Dag Fredriksson och Monica Green, lämnat in en motion till kommunfullmäktige om att införa en nollvision mot våld i nära relationer i Skövde kommun. Kommunfullmäktige gav kommunstyrelsen i uppdrag att bereda ärendet. Kommunstyrelsen har anmodat samtliga nämnder i kommunen inkomma med yttranden.

Motionärerna har i motionen föreslagit att:

- Skövde kommun inför en nollvision mot våld i nära relationer.
- En handlingsplan arbetas fram som visar hur kommunens alla verksamheter ska arbeta med nollvision.

Motionen beskriver att den allra största delen av all misshandel mot kvinnor sker av en bekant till kvinnan och våldet drabbar även de barn som befinner sig i utsatta miljöer där de blir vittnen till våld. Årligen dör 20 kvinnor i Sverige till följd av misshandel i nära relation. I Skövde anmäldes 55 fall av misshandel i nära relation 2021.

Av de sex nämnderna som inkommit med yttranden så har två ställt sig positiva till motionen och föreslår kommunstyrelsen att bifalla motionen. De övriga fyra är positiva till motionens intention men föreslår kommunstyrelsen att anse motionen besvarad då både nollvisionen och handlingsplanen redan är en del av Skövde kommuns uppdrag och arbetssätt.

Samtliga nämnder har inkommit med yttranden som adresserar olika delar av motionen. Barn- och utbildningsnämnden gör bedömningen att det inom sektor barn och utbildning redan finns rutiner och arbetssätt som tillgodoser motionärens förslag. Nämnden skriver också att det idag finns en väl utvecklad samverkan med andra organisationer såsom polis, hälso- och sjukvård samt andra berörda sektorer i kommunen i denna fråga. Med detta i åtanke föreslår barn- och utbildningsnämnden att motionen ska anses besvarad.

Kultur- och fritidsnämnden hänvisar till Skövde kommuns folkhälsopolitiska program för åren 2019-2022 som beslutats av kommunfullmäktige 2020, i vilket tre viljeinriktningar för kommunens folkhälsoarbete pekas ut:

1. Goda och jämlika livsvillkor och levnadsvanor
2. Goda förutsättningar att fullfölja sina studier
3. Trygga, attraktiva och tillgängliga livsmiljöer/boendemiljöer

Skövde kommun uttrycker sin viljeinriktning genom det folkhälsopolitiska programmet och det framgår där att kommunen ska arbeta aktivt med att förebygga och tidigt upptäcka samt vidta åtgärder vid alla former av fysiskt och psykiskt våld i nära relationer, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck. Vidare menar kultur- och fritidsnämnden att frågan om hot och våld ingår som en del i kommunens systematiska arbetsmiljöarbete varvid de föreslår att motionen bör anses besvarad.

Socialnämnden skriver i sitt yttrande att samtliga medarbetare inom socialtjänsten utbildas i våld i nära relation, både vad det gäller förebygga och upptäcka men också i hur de ska agera vid våld i nära relation. Socialnämnden är positiva till att utbildningsinsatser ges till samtliga sektorer inom Skövde kommun, då våld i nära relation är ett utbrett samhällsproblem på flera olika nivåer.

Socialnämnden belyser även sin handlingsplan för arbete mot våld i nära relation som beslutades av socialnämnden 2016 samt sina övergripande mål om att de som bor i Skövde

och är utsatta för våld, bevittnar våld eller utövar våld i nära relation ska utifrån ett korrekt bemötande och evidensbaserade bedömningsmetoder, erhålla det skydd och det stöd som de är i behov av. Barnperspektivet ska alltid också beaktas. Nämnden lyfter också Skövde kommuns myndighetssamverkan kring relationsvåld, där Skövde kommun tillsammans med regionen och övriga kommuner i Skaraborg, finansierar verksamheten Utväg som ger stöd till personer som upplevt våld i nära relation. Socialtjänsten har också ett nära samarbete med Kvinnohuset Tranan som stödjer kvinnor och barn som varit utsatta för våld. Socialnämnden är positiv till en nollvision mot våld i nära relationer, men anser att den kan införlivas i det folkhälsopolitiska programmet.

Vård- och omsorgsnämnden skriver i sitt yttrande att sektor vård och omsorg har en riktlinje för hot och våld i nära relation, en checklista för handläggare och en för vård- och omsorgspersonal vid hot och våld i nära relation, en checklista för varningstecken på att hot och våld kan förekomma i nära relation samt en checklista för hur och vilka frågor som sak ställas vid misstanke om hot och våld i nära relation. Nämnden hänvisar också till det Folkhälsopolitiska programet där de prioriterade områdena är ”goda och jämlika livsvillkor och levnadsvanor”, ”goda förutsättningar att fullfölja sina studier” samt ”trygga, attraktiva och tillgängliga livsmiljöer/boendemiljöer” och menar att våld i nära relation påverkas av och påverkar samtliga områden som anges som prioriterade i det Folkhälsopolitiska programmet och bör även fortsättningsvis kunna adresseras där i ett kommunövergripande perspektiv.

Serviceämnden har inga invändningar och ställer sig bakom förslaget om att införa en nollvision mot våld i nära relation samt att en handlingsplan tas fram som visar hur kommunens alla verksamheter ska arbeta med nollvisionen, men menar att handlingsplanen bör interigeras ihop med det Folkhälsopolitiska programmet.

Bygglövsnämnden har i sitt yttrande gett uttryck för att bifalla motionen.

Förvaltningens bedömning

Mäns våld mot kvinnor är idag ett av våra stora samhällsproblem. Under 2023 kommer Skövde kommun uppmärksamma detta i samband med Orange Day. Syftet är att lyfta frågan om våld och sätta ämnet i fokus. I samband med dagen vill kommunen öka kunskapen om våld, vilket stöd som finns för våldsutsatta och våldsutövare. En arbetsgrupp är tillsatt och upplägg planeras under våren 2023. Bland remissvaren framkommer att majoriteten av remissinstanserna rekommenderar majoriteten att kommunstyrelsen ska anse motionen besvarad med hänvisning till att det finns ett pågående arbete med rutiner och projekt samt att den även inkluderas i Skövde kommuns folkhälsopolitiska program. Sammataget med det underlag som nämnderna hänvisar till bör kommunstyrelsen rekommendera kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Yttrande från Skövde kommuns säkerhetssamordnare

Våld i nära relation är en högst prioriterad fråga i Sverige.

Riksdagen ställde sig nyligen bakom det som anförts i motionen, 2022/23:2034 av Olle Thorell m.fl. (S), om att se över möjligheterna att införa en nollvision för mäns våld mot kvinnor och tillkännagav detta för regeringen.

Våld i nära relation är även en prioriterad fråga inom det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet i Skövde kommun. Frågan lyftes på det lokala brottsförebyggande rådet under 2022 och det finns idag ett nätverk i Skövde som delar med sig av erfarenheter och kunskap i ämnet. I Skövde kommuns brottsförebyggande arbete tas just nu fram strukturerade arbetssätt för att motverka våld i nära relation.

Handlingar

SEN § 57/22 Yttrande på motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer

BeslutBLN20221027145Svarpamotion_1363318

Protokollsutdrag från Vård- och omsorgsnämnden sammanträde den 2022-10-27 - Svar på remiss, motion om att införa nollvision mot

Protokollsutdrag från Socialnämnden sammanträde den 2022-11-03 - Yttrande över remiss gällande motio...

BUN § 95/22 Yttrande över remiss gällande motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer

KFN § 59/22 Remiss, Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer

Skickas till

Samtliga nämnder

Motionären

KSAU § 38/23

Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer

KS2022.0266

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2023-03-29	38/23

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Yrkanden

Johan Ask (S) yrkar på att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad, men med att bakgrundstexten ska kompletteras med ett yttrande från Skövde kommuns säkerhetssamordnare.

Torbjörn Bergman (SP) yrkar på att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen och bifall till Johan Asks yrkande.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar enligt Johan Asks yrkande.

Bakgrund

Miljöpartiet de gröna i Skövde, Vänsterpartiet Skövde och Socialdemokraterna Skövde har, genom Jeanette Leinonen, Dag Fredriksson och Monica Green, lämnat in en motion till kommunfullmäktige om att införa en nollvision mot våld i nära relationer i Skövde kommun. Kommunfullmäktige gav kommunstyrelsen i uppdrag att bereda ärendet. Kommunstyrelsen har anmodat samtliga nämnder i kommunen inkomma med yttranden.

Motionärerna har i motionen föreslagit att:

- Skövde kommun inför en nollvision mot våld i nära relationer.
- En handlingsplan arbetas fram som visar hur kommunens alla verksamheter ska arbeta med nollvision.

Motionen beskriver att den allra största delen av all misshandel mot kvinnor sker av en bekant till kvinnan och våldet drabbar även de barn som befinner sig i utsatta miljöer där de blir vittnen till våld. Årligen dör 20 kvinnor i Sverige till följd av misshandel i nära relation. I Skövde anmäldes 55 fall av misshandel i nära relation 2021.

Av de sex nämnderna som inkommit med yttranden så har två ställt sig positiva till motionen och föreslår kommunstyrelsen att bifalla motionen. De övriga fyra är positiva till motionens intention men föreslår kommunstyrelsen att anse motionen besvarad då både nollvisionen och handlingsplanen redan är en del av Skövde kommuns uppdrag och arbetssätt.

Samtliga nämnder har inkomit med yttranden som adresserar olika delar av motionen. Barn- och utbildningsnämnden gör bedömningen att det inom sektor barn och utbildning redan finns rutiner och arbetssätt som tillgodoser motionärens förslag. Nämnden skriver också att det idag finns en väl utvecklad samverkan med andra organisationer såsom polis, hälso- och sjukvård samt andra berörda sektorer i kommunen i denna fråga. Med detta i åtanke föreslår barn- och utbildningsnämnden att motionen ska anses besvarad.

Kultur- och fritidsnämnden hänvisar till Skövde kommuns folkhälsopolitiska program för åren 2019-2022 som beslutats av kommunfullmäktige 2020, i vilket tre viljeinriktningar för kommunens folkhälsoarbete pekas ut:

1. Goda och jämlika livsvillkor och levnadsvanor
2. Goda förutsättningar att fullfölja sina studier
3. Trygga, attraktiva och tillgängliga livsmiljöer/boendemiljöer

Skövde kommun uttrycker sin viljeinriktning genom det folkhälsopolitiska programmet och det framgår där att kommunen ska arbeta aktivt med att förebygga och tidigt upptäcka samt vidta åtgärder vid alla former av fysiskt och psykiskt våld i nära relationer, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck. Vidare menar kultur- och fritidsnämnden att frågan om hot och våld ingår som en del i kommunens systematiska arbetsmiljöarbete varvid de föreslår att motionen bör anses besvarad.

Socialnämnden skriver i sitt yttrande att samtliga medarbetare inom socialtjänsten utbildas i våld i nära relation, både vad det gäller förebygga och upptäcka men också i hur de ska agera vid våld i nära relation. Socialnämnden är positiva till att utbildningsinsatser ges till samtliga sektorer inom Skövde kommun, då våld i nära relation är ett utbrett samhällsproblem på flera olika nivåer.

Socialnämnden belyser även sin handlingsplan för arbete mot våld i nära relation som beslutades av socialnämnden 2016 samt sina övergripande mål om att de som bor i Skövde och är utsatta för våld, bevittnar våld eller utövar våld i nära relation ska utifrån ett korrekt bemötande och evidensbaserade bedömningsmetoder, erhålla det skydd och det stöd som de är i behov av. Barnperspektivet ska alltid också beaktas. Nämnden lyfter också Skövde kommuns myndighetssamverkan kring relationsvåld, där Skövde kommun tillsammans med regionen och övriga kommuner i Skaraborg, finansierar verksamheten Utväg som ger stöd till personer som upplevt våld i nära relation. Socialtjänsten har också ett nära samarbete med Kvinnohuset Tranan som stödjer kvinnor och barn som varit utsatta för våld.

Socialnämnden är positiv till en nollvision mot våld i nära relationer, men anser att den kan införlivas i det folkhälsopolitiska programmet.

Vård- och omsorgsnämnden skriver i sitt yttrande att sektor vård och omsorg har en riktlinje för hot och våld i nära relation, en checklista för handläggare och en för vård- och omsorgspersonal vid hot och våld i nära relation, en checklista för varningstecken på att hot och våld kan förekomma i nära relation samt en checklista för hur och vilka frågor som sak ställas vid misstanke om hot och våld i nära relation. Nämnden hänvisar också till det Folkhälsopolitiska programet där de prioriterade områdena är ”goda och jämlika livsvillkor och levnadsvanor”, ”goda förutsättningar att fullfölja sina studier” samt ”trygga, attraktiva och tillgängliga livsmiljöer/boendemiljöer” och menar att våld i nära relation påverkas av och påverkar samtliga områden som anges som prioriterade i det Folkhälsopolitiska programmet och bör även fortsättningsvis kunna adresseras där i ett kommunövergripande perspektiv.

Serviceutskottet har inga invändningar och ställer sig bakom förslaget om att införa en nollvision mot våld i nära relation samt att en handlingsplan tas fram som visar hur kommunens alla verksamheter ska arbeta med nollvisionen, men menar att handlingsplanen bör integreras ihop med det Folkhälsopolitiska programmet.

Bygglövsutskottet har i sitt yttrande gett uttryck för att bifalla motionen.

Förvaltningens bedömning

Mäns våld mot kvinnor är idag ett av våra stora samhällsproblem. Under 2023 kommer Skövde kommun uppmärksamma detta i samband med Orange Day. Syftet är att lyfta frågan om våld och sätta ämnet i fokus. I samband med dagen vill kommunen öka kunskapen om våld, vilket stöd som finns för våldsutsatta och våldsutövare. En arbetsgrupp är tillsatt och upplägg planeras under våren 2023. Bland remissvaren framkommer att majoriteten av remissinstanserna rekommenderar majoriteten att kommunstyrelsen ska anse motionen besvarad med hänvisning till att det finns ett pågående arbete med rutiner och projekt samt att den även inkluderas i Skövde kommuns folkhälsopolitiska program. Sammataget med det underlag som nämnderna hänvisar till bör kommunstyrelsen rekommendera kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Yttrande från Skövde kommuns säkerhetssamordnare

Våld i nära relation är en högst prioriterad fråga i Sverige.

Riksdagen ställde sig nyligen bakom det som anförts i motionen, 2022/23:2034 av Olle Thorell m.fl. (S), om att se över möjligheterna att införa en nollvision för mäns våld mot kvinnor och tillkännagav detta för regeringen.

Våld i nära relation är även en prioriterad fråga inom det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet i Skövde kommun. Frågan lyftes på det lokala brottsförebyggande rådet under 2022 och det finns idag ett nätverk i Skövde som delar med sig av erfarenheter och kunskap i ämnet. I Skövde kommuns brottsförebyggande arbete tas just nu fram strukturerade arbetssätt för att motverka våld i nära relation.

Handlingar

SEN § 57/22 Yttrande på motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer

BeslutBLN20221027145Svarpamotion_1363318

Protokollsutdrag från Vård- och omsorgsnämnden sammanträde den 2022-10-27 - Svar på remiss, motion om att införa nollvision mot

Protokollsutdrag från Socialnämnden sammanträde den 2022-11-03 - Yttrande över remiss gällande motio...

BUN § 95/22 Yttrande över remiss gällande motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer

KFN § 59/22 Remiss, Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer

Skickas till

Samtliga nämnder

Motionären

Skövde kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

23 (36)

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum:

Diarienummer: **KS2023.0032-1**Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunfullmäktige

Redovisning av motioner och medborgarförslag under beredning 2023, april

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar lägga redovisningen av motioner och medborgarförslag under beredning till handlingarna.

Bakgrund

I arbetsordningen för Skövde kommunfullmäktige anges att kommunstyrelsen årligen ska redovisa motioner och medborgarförslag under beredning vid kommunfullmäktiges ordinarie april- och oktobersammanträden.

Handlingar

Medborgarförslag under beredning 2023, april

Motioner under beredning 2023, april

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

BESLUT/SKRIVELSE/FÖRELÄGGANDE/MEDDELANDE

Datum:

Diarienummer: KS2023.0032-2
Handläggare: Camilla Arvidsson

Medborgarförslag under beredning 2023, april

I arbetsordningen för Skövde kommunfullmäktige anges att kommunstyrelsen årligen ska redovisa medborgarförslag under beredning vid kommunfullmäktiges ordinarie april- och oktobersammanträden.

Ärendenr.	Ärendetitel	Status
KS2023.0164	Medborgarförslag om tömningspunkter för gästande bussar	2023-03-27 Anmäld KF
KS2022.0261	Medborgarförslag om installation av trappa mellan Skolvägen och Billingsdalskolans parkering samt förlängning av trottoar Skolvägen	2023-03-17 Beredning BSB

BESLUT/SKRIVELSE/FÖRELÄGGANDE/MEDDELANDE

Datum:

Diarienummer: KS2023.0032-3
Handläggare: Camilla Arvidsson

Motioner under beredning 2023. april

I arbetsordningen för Skövde kommunfullmäktige anges att kommunstyrelsen årligen ska redovisa motioner under beredning vid kommunfullmäktiges ordinarie april- och oktobersammanträden.

Ärendenr.	Ärendetitel	Status
KS2023.0181	Motion om förstärkt elevhälsa för aktiviteter för ungdomars psykiska hälsa (L)	2023-04-24 anmäls KF
KS2023.0165	Motion om ekologiskt fotavtryck (MP) och (V)	2023-04-24 anmäls KF
KS2023.0150	Motion om framtagande av detaljplan för Simsjöns fritidsområde (SD)	2023-03-27 anmäld KF
KS2023.0148	Motion om energiförsörjningsplan (MP) (C)	2023-02-27 anmäld KF
KS2023.0146	Motion om att genomföra en översyn av Skövde kommuns skollokaler (C)	2023-02-27 anmäld KF
KS2023.0144	Motion om transparens och ökad insyn (L)	2023-03-27 anmäld KF
KS2023.0136	Motion om att fullfölja ungdomssteget fullt ut (L)	2023-03-27 anmäld KF
KS2023.0098	Motion om förenklat system för föreningars tillgång till kommunens lokaler (L)	2023-02-27 anmäld KF
KS2023.0057	Motion om ytterligare idrottshall i Stöpen (SD)	2023-01-30 anmäld KF
KS2023.0040	Motion om att återinföra medborgarförslag (L)	2023-01-30 anmäld KF 2023-04-05 beredning Medborgare och folkhälsa
KS2022.0442	Motion om reglering av inomhusklimat för lokaler där biståndsbedömda äldre vårdas (MP)	2022-12-12 anmäld KF 2023-04-05 remitterad SEN/VON
KS2022.0440	Motion om att avskaffa hälsoschema	2022-12-12 anmäld KF 2023-03-17 remitterad VON
KS2022.0266	Motion om att införa nollvision mot våld i nära relationer (MP), (V) och (S)	2022-06-20 anmäld KF 2023-03-29 KSAU 2023-04-11 KS 2023-04-24 behandlas KF

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-03-02**Diarienummer: **KS2023.0129-2**Handläggare: **Lisa Ivarsson**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Avgifter för ansökningar om godkännande av enskild huvudman för fristående förskola och för pedagogisk omsorg

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen ska ta ut en ansökningsavgift för ansökningar om godkännande av enskild huvudman för fristående förskola och för pedagogisk omsorg enligt följande:

1. Ansökan om godkännande vid nyetablering, 35 000 kr.
2. Ansökan om utökning av befintligt godkännande, 20 000 kr.

Kommunstyrelsens föreslår kommunfullmäktige besluta att avgift enligt ovan ska tas ut även om ansökan inte beviljas.

Kommunstyrelsens föreslår kommunfullmäktige besluta att avgifterna enligt ovan träder ikraft 2023-07-01 och gäller tillvidare.

Bakgrund

Kommunen har rätt att ta ut avgifter i samband med handläggningen av ärenden gällande ansökningar om godkännande av en enskild som huvudman för förskola enligt 2 kap. 5 § skollagen (se 2 kap. 5c § skollagen).

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat om avgifter för ansökan om godkännande att driva fristående förskola samt för förändringar i verksamheten (senast fattade beslut 2022-05-02, § 43/22).

Den 1 januari 2023 trädde nya bestämmelser i kraft i 25 kap. 10 § skollagen som innebär att kommunen ges motsvarande möjlighet att ta ut en avgift för att handlägga en ansökan om att godkännas som huvudman för pedagogisk omsorg.

Rättslig reglering och förarbetsuttalanden

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-03-02**Diarienummer: **KS2023.0129-2**Handläggare: **Lisa Ivarsson**

Av 2 kap. 5 c § skollagen framgår att statens skolinspektion eller den kommun som handlägger ärenden om godkännande av en enskild som huvudman får ta ut en avgift för ansökningar om godkännande enligt 2 kap. 5 § skollagen.

För Skövde kommuns del är det för närvarande endast aktuellt med fristående förskolor, då det inte finns några fristående fritidshem med enskild huvudman enligt bestämmelsens definition.

Motsvarande bestämmelser avseende kommunens möjlighet att ta ut en avgift för ansökan om godkännande för att bedriva pedagogisk omsorg finns 25 kap. 10 c § skollagen.

I förarbeterna till lagstiftningen framgår att möjligheten att ta ut en avgift för ansökningar om godkännande av enskild som huvudman även omfattar ansökningar som föranleds av förändringar av tidigare beslutat godkännande, se prop. 2017/18:158 s. 124. Vidare framgår av förarbetena att det är rimligt att exempelvis den som vill utvidga en befintlig verksamhet får stå för ansökningskostnaden på samma sätt som den som vill starta en helt ny verksamhet, se prop. 2017/18:158 s. 55.

Vid beräkningen av avgifterna gäller principen om full kostnadstäckning, det vill säga avgifterna ska beräknas så att de täcker myndigheternas kostnader för att pröva ansökningarna vid tillståndsprövning, se prop. 2017/18:158 s. 124.

Vid beräkningen av självkostnaderna får alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på direktkostnader är personalkostnader, material och utrustning. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader (se prop. 1993/94:188, s. 85).

Avgift även för ansökan om godkännande som huvudman för enskilt bedriven pedagogisk omsorg

Som framgått ovan har kommunfullmäktige tidigare beslutet om avgifter för ansökan om godkännande att driva fristående förskola som för förändringar i verksamheten (senast fattade beslut 2022-05-02, § 43/22). Då sektor barn och utbildning inte ser något behov av att revidera beloppen för avgifterna föreslås i nu aktuellt ärende inga förändringar gällande beloppen från föregående års beslut för denna typ av ärenden. Sektorn föreslår dock att en avgift ska tas ut även för en ansökan om godkännande som huvudman för pedagogisk omsorg, vilket genom den nya lagstiftningen nu är möjligt. Mot bakgrund av att arbetstiden

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-03-02**

Diarienummer: **KS2023.0129-2**

Handläggare: **Lisa Ivarsson**

för handläggning av ett ärende gällande ansökan om godkännande som huvudman för pedagogisk omsorg bedöms motsvara arbetstiden för handläggning av ansökan om godkännande av huvudman för fristående förskola föreslås att samma avgift tas ut vid båda typerna av ansökningar.

Handlingar

Protokollsutdrag från Barn- och utbildningsnämndens sammanträde den 2023-02-27 - Avgifter för ansökn...

Beräkningsunderlag avgifter för handläggning av ansökan om godkännande att starta eller ändra befint...

Skickas till

Sofhia Lind, avdelningschef för förskolan

Anna Hedén, chefscontroller

Handläggare

Lisa Ivarsson

Kommunstyrelsen

Skövde kommun**Sammanträdesprotokoll****Barn- och utbildningsnämnden****Datum:2023-02-27 kl. 08:00****10(20)****BUN § 16/23****Avgifter för ansökningar om godkännande av enskild huvudman för fristående förskola och för pedagogisk omsorg**

BUN2022.0832

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott	2023-02-10	6/23
2 Barn- och utbildningsnämnden	2023-02-27	16/23

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen ska ta ut en avgift för ansökningar om godkännande av enskild huvudman för fristående förskola och för pedagogisk omsorg enligt följande:

1. Ansökan om godkännande vid nyetablering, 35 000 kr.
2. Ansökan om utökning av befintligt godkännande, 20 000 kr.

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att avgift enligt ovan ska tas ut även om ansökan inte beviljas.

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att avgifterna enligt ovan träder ikraft 2023-07-01 och gäller tills vidare.

Yrkanden

Kayda Lazar (S) yrkar bifall till arbetsutskottet förslag till beslut.

Anna Ljungberg (SP) yrkar på ändring i beslutsmeningen enligt följande:

1. Ansökan om godkännande vid nyetablering 25 000 kr
2. Ansökan om utökning av befintligt godkännande 15 000 kr

Med motivering enligt följande: ”Anledningen är att ligga på likvärdig nivå med övriga kommuner inom Skaraborg.”

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut, ett från Kayda Lazar (S) och ett från Anna Ljungberg (SP). Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att barn- och utbildningsnämnden beslutar enligt Kayda Lazars (S) yrkande att bifalla arbetsutskottets förslag till beslut.

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Barn- och utbildningsnämnden

Datum:2023-02-27 kl. 08:00

11(20)

Reservation

Anna Ljungberg (SP) reseverar sig till förmån för eget förslag.

Bakgrund

Den 1 januari 2019 trädde vissa förändringar i kraft i skollagens 2 kap. och 29 kap. (2010:800). En av förändringarna gällde kommunens rätt att ta ut avgifter i samband med handläggningen av ärenden gällande ansökningar om godkännande av en enskild som huvudman för förskola enligt 2 kap. 5 § skollagen (se 2 kap. 5 c § skollagen).

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat om avgifter för ansökan om godkännande att driva fristående förskola samt för förändringar i verksamheten (senast fattade beslut 2022-05-02, § 43/22).

Den 1 januari 2023 trädde nya bestämmelser i kraft i 25 kap. 10 § skollagen som innebär att kommunen nu ges motsvarande möjlighet att ta ut en avgift för att handlägga en ansökan om att godkännas som huvudman för pedagogisk omsorg.

Rättslig reglering och förarbetsuttalanden

Av 2 kap. 5 c § skollagen framgår att statens skolinspektion eller den kommun som handlägger ärenden om godkännande av en enskild som huvudman får ta ut en avgift för ansökningar om godkännande enligt 2 kap. 5 § skollagen.

För Skövde kommuns del är det för närvarande endast aktuellt med fristående förskolor, då det inte finns några fristående fritidshem med enskild huvudman enligt bestämmelsens definition.

Motsvarande bestämmelser avseende kommunens möjlighet att ta ut en avgift för ansökan om godkännande för att bedriva pedagogisk omsorg finns 25 kap. 10 c § skollagen.

I förarbetena till nu lagstiftningen framgår att möjligheten att ta ut en avgift för ansökningar om godkännande av enskild som huvudman även omfattar ansökningar som föranleds av förändringar av tidigare beslutat godkännande, se prop. 2017/18:158 s. 124. Vidare framgår av förarbetena att det är rimligt att exempelvis den som vill utvidga en befintlig verksamhet får stå för ansökningskostnaden på samma sätt som den som vill starta en helt ny verksamhet, se prop. 2017/18:158 s. 55.

Vid beräkningen av avgifterna gäller principen om full kostnadstäckning, dvs avgifterna ska beräknas så att de täcker myndighetens kostnader för att pröva ansökningarna vid tillståndsprövning, se prop. 2017/18:158 s. 124.

Skövde kommun**Sammanträdesprotokoll****Barn- och utbildningsnämnden****Datum:2023-02-27 kl. 08:00****12(20)**

Vid beräkningen av självkostnaderna får alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på direkta kostnader är personalkostnader, material och utrustning. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader (se prop. 1993/94:188, s. 85).

Avgift även för ansökan om godkännande som huvudman för enskilt bedriven pedagogisk omsorg

Som framgått ovan har kommunfullmäktige tidigare beslutat om avgifter för ansökan om godkännande att driva fristående förskola samt för förändringar i verksamheten (senast fattade beslut 2022-05-02, § 43/22). Då sektor barn och utbildning inte ser något behov av att revidera beloppen för avgifterna föreslås i nu aktuellt ärende inga förändringar gällande beloppen från föregående års beslut för denna typ av ärenden. Sektorn föreslår dock att en avgift ska tas ut även för en ansökan om godkännande som huvudman för pedagogisk omsorg, vilket genom den nya lagstiftningen nu är möjligt. Mot bakgrund av att arbetstiden för handläggning av ett ärende gällande ansökan om godkännande som huvudman för pedagogisk omsorg bedöms motsvara arbetstiden för handläggning av ansökan om godkännande av huvudman för fristående förskola föreslås att samma avgift tas ut vid båda typerna av ansökningar.

Mot ovanstående bakgrund föreslår barn- och utbildningsnämnden kommunfullmäktige besluta att kommunen ska ta ut en avgift för ansökningar om godkännande av enskild huvudman för fristående förskola och för pedagogisk omsorg enligt följande:

1. Ansökan om godkännande vid nyetablering, 35 000 kr.
2. Ansökan om utökning av befintligt godkännande, 20 000 kr.

Avgift enligt ovan ska tas ut även om ansökan inte beviljas.

Avgifterna enligt ovan föreslås träda ikraft 2023-07-01 och gälla tills vidare.

Handlingar

Beräkningsunderlag avgifter för handläggning av ansökan om godkännande att starta eller ändra befintlig fristående förskola och pedagogisk omsorg, 2022-10-26

Skickas till

Kommunstyrelsen

Sofhia Lind, avdelningschef för förskolan

Anna Hedén, chefscontroller

Beräkningsunderlag Avgifter för att starta fristående förskola samt förändringar i verksamheten

Arbetstid från tjänstepersoner inblandade i processen

Nyetablering	Tim	total kost
Förskolechef	10	7 207
Jurist	40	19 380
Sektorchef	5	4 601
Stabchef	5	3 820
		35 008

Förändring		
Förskolechef	5	3 603
Jurist	25	12 113
Sektorchef	3	2 760
Stabchef	3	2 292
		20 768

*Viss övrig administrativ tid tillkommer för handläggare

KS § 53/23**Avgifter för ansökningar om godkännande av enskild huvudman för fristående förskola och för pedagogisk omsorg**

KS2023.0129

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2023-03-15	28/23
2 Kommunstyrelsen	2023-04-11	53/23

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att kommunen ska ta ut en ansökningsavgift för ansökningar om godkännande av enskild huvudman för fristående förskola och för pedagogisk omsorg enligt följande:

1. Ansökan om godkännande vid nyetablering, 35 000 kronor.
2. Ansökan om utökning av befintligt godkännande, 20 000 kronor.

Kommunfullmäktige beslutar att avgift enligt ovan ska tas ut även om ansökan inte beviljas.

Kommunfullmäktige beslutar att avgifterna enligt ovan träder ikraft 2023-07-01 och gäller tillvidare.

Yrkanden

Johan Ask (S) yrkar på att ärendet ska avgöras idag samt bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Torbjörn Bergman (SP) yrkar på att återremittera ärendet till barn- och utbildningsnämnden för omarbetning, enligt följande:

”Tag fram ett styrdokument, en Taxa, för området, istället för blott ett tjänsteutlåtande.

Av taxan ska framgå:

- Delegation till ansvarig nämnd att årligen indexera avgiften.
- En undantags och nedsättningsklausul, delegerad till ansvarig nämnd. Ovanstående två punkter skall ha vidaredelegeringsförbud.
- Ikraftträdande datum med god framförhållning. Förslagsvis 1/1 2024.
- Samtliga beslätade avgiftsuttag, i ett samlat dokument.
- Med vilken frekvens taxan som minst ska omprövas / aktualiseras av kommunfullmäktige. Förslagsvis minst en gång per mandatperiod.
- Avgiftsnivåer ändras till i paritet med omvärlden i enlighet med ändringsyrkandet, nedan”.

Jerzy Kucier (SD) yrkar på att ärendet ska återremitteras till barn-och utbildningsnämnden. Torbjörn Bergman (SP) lämnar följande ändringsyrkande i händelse av att kommunstyrelsen beslutar avgöra ärendet idag.

”Att avgiftsnivåer istället ska vara i paritet med omvärlden, enligt följande:

- Nyetablering 25 000 kr och
- Ansökan om utökning av befintligt godkännande 15 000 kr.”

Johan Ask (S) yrkar avslag på ändringsyrkandet.

Jerzy Kucier (SD) lämnar följande tilläggsyrkande i händelse att kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag;

”Om arbetstid för handläggningen inte uppkommer i det belopp som är föreslaget till beslut, skall en revidering göras av avgiften”.

Johan Ask (S) yrkar avslag på tilläggsyrkandet.

Beslutsgång

Ordförande ställer Johan Asks (S) yrkande om avgörande idag mot Torbjörn Bergmans (SP) och Jerzy Kuciers (SD) återremissyrkande och finner bifall för avgörande idag.

Ordförande ställer Johan Asks (S) yrkande om avslag mot Torbjörn Bergmans (SP) ändringsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå ändringsyrkandet.

Ordförande ställer Johan Asks (S) yrkande om avslag mot Jerzy Kuciers (SD) tilläggsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå tilläggsyrkandet.

Reservation

Jerzy Kucier (SD) reserverar sig till förmån för eget förslag.

Bakgrund

Kommunen har rätt att ta ut avgifter i samband med handläggningen av ärenden gällande ansökningar om godkännande av en enskild som huvudman för förskola enligt 2 kap. 5 § skollagen (se 2 kap. 5c § skollagen).

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat om avgifter för ansökan om godkännande att driva fristående förskola samt för förändringar i verksamheten (senast fattade beslut 2022-05-02, § 43/22).

Den 1 januari 2023 trädde nya bestämmelser i kraft i 25 kap. 10 § skollagen som innebär att kommunen ges motsvarande möjlighet att ta ut en avgift för att handlägga en ansökan om att godkännas som huvudman för pedagogisk omsorg.

Rättslig reglering och förarbetsuttalanden

Av 2 kap. 5 c § skollagen framgår att statens skolinspektion eller den kommun som handlägger ärenden om godkännande av en enskild som huvudman får ta ut en avgift för ansökningar om godkännande enligt 2 kap. 5 § skollagen.

För Skövde kommuns del är det för närvarande endast aktuellt med fristående förskolor, då det inte finns några fristående fritidshem med enskild huvudman enligt bestämmelsens definition.

Motsvarande bestämmelser avseende kommunens möjlighet att ta ut en avgift för ansökan om godkännande för att bedriva pedagogisk omsorg finns 25 kap. 10 c § skollagen.

I förarbeterna till lagstiftningen framgår att möjligheten att ta ut en avgift för ansökningar om godkännande av enskild som huvudman även omfattar ansökningar som föranleds av förändringar av tidigare beslutat godkännande, se prop. 2017/18:158 s. 124. Vidare framgår av förarbetena att det är rimligt att exempelvis den som vill utvidga en befintlig verksamhet får stå för ansökningskostnaden på samma sätt som den som vill starta en helt ny verksamhet, se prop. 2017/18:158 s. 55.

Vid beräkningen av avgifterna gäller principen om full kostnadstäckning, det vill säga avgifterna ska beräknas så att de täcker myndigheternas kostnader för att pröva ansökningarna vid tillståndsprövning, se prop. 2017/18:158 s. 124.

Vid beräkningen av självkostnaderna får alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på direktkostnader är personalkostnader, material och utrustning. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader (se prop. 1993/94:188, s. 85).

Avgift även för ansökan om godkännande som huvudman för enskilt bedriven pedagogisk omsorg

Som framgått ovan har kommunfullmäktige tidigare beslutat om avgifter för ansökan om godkännande att driva fristående förskola som för förändringar i verksamheten (senast fattade beslut 2022-05-02, § 43/22). Då sektor barn och utbildning inte ser något behov av att revidera beloppen för avgifterna föreslås i nu aktuellt ärende inga förändringar gällande beloppen från föregående års beslut för denna typ av ärenden. Sektorn föreslår dock att en avgift ska tas ut även för en ansökan om godkännande som huvudman för pedagogisk omsorg, vilket genom den nya lagstiftningen nu är möjligt. Mot bakgrund av att arbetstiden för handläggning av ett ärende gällande ansökan om godkännande som huvudman för pedagogisk omsorg bedöms motsvara arbetstiden för handläggning av ansökan om godkännande av huvudman för fristående förskola föreslås att samma avgift tas ut vid båda typerna av ansökningar.

Handlingar

Protokollsutdrag från Barn- och utbildningsnämndens sammanträde den 2023-02-27 - Avgifter för ansökn...

Beräkningsunderlag avgifter för handläggning av ansökan om godkännande att starta eller ändra befint...

Skickas till

Sofhia Lind, avdelningschef för förskolan

Anna Hedén, chefscontroller

KSAU § 28/23

Avgifter för ansökningar om godkännande av enskild huvudman för fristående förskola och för pedagogisk omsorg

KS2023.0129

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2023-03-15	28/23

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens föreslår kommunfullmäktige besluta att kommunen ska ta ut en ansökningsavgift för ansökningar om godkännande av enskild huvudman för fristående förskola och för pedagogisk omsorg enligt följande:

1. Ansökan om godkännande vid nyetablering, 35 000 kr.
2. Ansökan om utökning av befintligt godkännande, 20 000 kr.

Kommunstyrelsens föreslår kommunfullmäktige besluta att avgift enligt ovan ska tas ut även om ansökan inte beviljas.

Kommunstyrelsens föreslår kommunfullmäktige besluta att avgifterna enligt ovan träder ikraft 2023-07-01 och gäller tillvidare.

Bakgrund

Kommunen har rätt att ta ut avgifter i samband med handläggningen av ärenden gällande ansökningar om godkännande av en enskild som huvudman för förskola enligt 2 kap. 5 § skollagen (se 2 kap. 5c § skollagen).

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat om avgifter för ansökan om godkännande att driva fristående förskola samt för förändringar i verksamheten (senast fattade beslut 2022-05-02, § 43/22).

Den 1 januari 2023 trädde nya bestämmelser i kraft i 25 kap. 10 § skollagen som innebär att kommunen ges motsvarande möjlighet att ta ut en avgift för att handlägga en ansökan om att godkännas som huvudman för pedagogisk omsorg.

Rättslig reglering och förarbetsuttalanden

Av 2 kap. 5 c § skollagen framgår att statens skolinspektion eller den kommun som handlägger ärenden om godkännande av en enskild som huvudman får ta ut en avgift för ansökningar om godkännande enligt 2 kap. 5 § skollagen.

För Skövde kommuns del är det för närvarande endast aktuellt med fristående förskolor, då det inte finns några fristående fritidshem med enskild huvudman enligt bestämmelsens definition.

Motsvarande bestämmelser avseende kommunens möjlighet att ta ut en avgift för ansökan om godkännande för att bedriva pedagogisk omsorg finns 25 kap. 10 c § skollagen.

I förarbeterna till lagstiftningen framgår att möjligheten att ta ut en avgift för ansökningar om godkännande av enskild som huvudman även omfattar ansökningar som föranleds av förändringar av tidigare beslutat godkännande, se prop. 2017/18:158 s. 124. Vidare framgår av förarbetena att det är rimligt att exempelvis den som vill utvidga en befintlig verksamhet får stå för ansökningskostnaden på samma sätt som den som vill starta en helt ny verksamhet, se prop. 2017/18:158 s. 55.

Vid beräkningen av avgifterna gäller principen om full kostnadstäckning, det vill säga avgifterna ska beräknas så att de täcker myndigheternas kostnader för att pröva ansökningarna vid tillståndsprövning, se prop. 2017/18:158 s. 124.

Vid beräkningen av självkostnaderna får alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på direktkostnader är personalkostnader, material och utrustning. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader (se prop. 1993/94:188, s. 85).

Avgift även för ansökan om godkännande som huvudman för enskilt bedriven pedagogisk omsorg

Som framgått ovan har kommunfullmäktige tidigare beslutet om avgifter för ansökan om godkännande att driva fristående förskola som för förändringar i verksamheten (senast fattade beslut 2022-05-02, § 43/22). Då sektor barn och utbildning inte ser något behov av att revidera beloppen för avgifterna föreslås i nu aktuellt ärende inga förändringar gällande beloppen från föregående års beslut för denna typ av ärenden. Sektorn föreslår dock att en avgift ska tas ut även för en ansökan om godkännande som huvudman för pedagogisk omsorg, vilket genom den nya lagstiftningen nu är möjligt. Mot bakgrund av att arbetstiden för handläggning av ett ärende gällande ansökan om godkännande som huvudman för pedagogisk omsorg bedöms motsvara arbetstiden för handläggning av ansökan om godkännande av huvudman för fristående förskola föreslås att samma avgift tas ut vid båda typerna av ansökningar.

Handlingar

Protokollsutdrag från Barn- och utbildningsnämndens sammanträde den 2023-02-27 - Avgifter för ansökn...

Beräkningsunderlag avgifter för handläggning av ansökan om godkännande att starta eller ändra befint...

Skickas till

Sofhia Lind, avdelningschef för förskolan

Anna Hedén, chefscontroller

Skövde kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

7 (9)

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-04-03**

Diarienummer: **KS2023.0143-3**

Handläggare: **Andreas Åkegård**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Revidering av reglemente för attest

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta reviderat Reglemente för attest.

Bakgrund

Skövde kommun har tillsammans med ytterligare åtta kommuner i Östra Skaraborg beslutat att köpa ett nytt ekonomisystem. Vidare har de nio kommunerna i samverkan försökt att anpassa sina respektive processer och rutiner för att förvaltningen ska bli så likartad som möjligt. Det nya ekonomisystemet förvaltas för samtliga kommuner av Skövde kommun.

I arbetet att hitta gemensamma rutiner har det framkommit att Skövde kommun är ensamma om att ha dubbelattest på bokföringsorder. Ekonomiavdelningen anser att det ur ett internkontrollperspektiv inte finns någon anledning att bibehålla detta krav. Ekonomiavdelningen önskar dock bibehålla kravet med dubbelattest kring alla transaktioner som har med någon form av betalning att göra. Nytt reglemente för attest har tagits fram.

På kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2023-03-29 beslutades att återremittera ärendet till sektorn för ett förtydligande i bakgrundstexten gällande revideringen i Reglemente för attest om enkelattest av abonnemangsfakturor. Ärendet har därefter kompletterats med nedanstående information.

Vid hantering av abonnemangsfakturor är den avtalade kostnaden (abonnemanget) godkänd med dubbelattest. Mindre avvikelser från abonnerad kostnad godkänns dock genom enkelattest. Detta är ingen förändring av tidigare beslutat reglemente för attest.

Handlingar

Reglemente för attest, reviderad 2023-03-06

Skickas till

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-04-03**

Diarienummer: **KS2023.0143-3**

Handläggare: **Andreas Åkegård**

Handläggare

Andreas Åkegård

Kommunstyrelsen

Reglemente för attest

Beslutad av kommunfullmäktige
XX januari 2023, § 9. Dnr KS2023.XXXX

Innehåll

1	Inledning	2
1.1	Syfte.....	2
1.2	Omfattning.....	3
1.3	Definitioner.....	3
2	Attestroller.....	3
3	Kontroller	4
4	Principer för attest.....	5
4.1	Ansvarsfördelning	5
4.2	Kompetens	5
4.3	Beroendeställning	5
4.4	Politikers och kommundirektörs omkostnader	5
4.5	Jäv	6
4.6	Dokumentation	6
4.7	Kontrollordning	6
4.8	Ej godkänd transaktion	6
4.9	Ersättare	6
4.10	Försummelse av attesträtt	6
5	Ansvar	6
6	Genomförda kontroller.....	7

1 Inledning

Dokumenttyp: Reglemente

Dokumentet gäller för: Samtliga sektorer och nämnder

Diarienummer: KS2023.XXXX

Reviderad: Ej reviderad

Giltighetstid: Till dess att nytt beslut tas

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 1 gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Redovisningschef

Andra tillhörande dokument: -

ll av ekonomiska händelser.
ras korrekt avseende leverans,

1.2 Omfattning

Detta reglemente gäller för kommunens samtliga ekonomiska transaktioner, inklusive interna transaktioner, medelsförvaltning samt medel som kommunen ålagts eller åtagit sig att förvalta.

1.3 Definitioner

Med *ekonomiska transaktioner* avses transaktioner som bokförs i kommunens ekonomisystem och dess förssystem, exempelvis inköp, försäljning, lön.

Med *attest* menas ett godkännande antingen elektroniskt eller genom namnteckning att kontroll av den ekonomiska transaktionen utförts utan anmärkning.

2 Attestroller

De olika kontrollerna nedan utförs av olika attestroller i kommunen. En attestroll bärs alltid av en person anställd inom Skövde kommun eller en förtroendevald inom Skövde kommun. Ingen person får ensam hantera en ekonomisk transaktion från början till slut, **se undantag kring i bokföringsorder och abonnemangsfakturor**. En ekonomisk transaktion som innebär en in- eller utbetalning ska alltid ha minst två attester, se vidare anvisningar för attest. I Skövde kommun har vi följande attestroller:

Beslutsattest	Godkänner att den ekonomiska transaktionen stämmer överens med delegationsbeslut, verksamhetsplan och budget. Att den är rätt bokförd enligt lagen om kommunal redovisning, riktlinjer för Skövde kommun, god redovisningssed samt att transaktionen är korrekt hanterad enligt gällande moms- och skattelagstiftning.
Leverans/granskningsattest	Vid leverans av en vara eller tjänst till kommunen eller från kommunen ska en leveransattest göras av transaktionen. Leveransattesten godkänner att den ekonomiska transaktionen avseende leverans, pris, kvalitet och kontraktsvillkor överensstämmer med beställningen eller överenskommelsen. När leverans saknas, exempelvis vid löne- och manuella utbetalningar, görs en granskningsattest. Granskningsattesten godkänner transaktionen avseende dess fullständighet och riktighet.
Beställningsattest	Godkänner att beställningen av varor och tjänster följer inköspolicy, inköpsriktlinjer (t.ex. att beställningen är gjord av behörig beställare), ramavtal samt att beställningen överensstämmer med verksamhetens behov.

En person kan inte bära beslutsattestrollen i en ekonomisk transaktion och samtidigt inneha leveransattestrollen. En person med beslutsattesträtt har alltid rätt att även inneha beställningsattestrollen. Beställningsattesten kan dock vara skild från beslutsattesträtten, se tillämpningsanvisningar för attest.

3 Kontroller

Med *kontroll* menas att någon form av granskning görs i den ekonomiska transaktionen. Följande kontroller ska i tillämpliga fall utföras:

Leverans	Vara eller tjänst har mottagits eller levererats.
Kvalitet	Mottagen eller levererad vara/tjänst håller avtalad kvalitet.
Pris	Pris överensstämmer med avtal, taxa, bidragsregler eller beställning.
Beställning	Inköp i enlighet med inköpspolicy och ramavtal.
Villkor	Kontraktsvillkor är korrekta och överensstämmer med uppgörelsen vid köpets/försäljningens/överenskommelsens ingående.
Beslut	Behöriga beslut finns.
Behörighet	Nödvändiga attester har skett av behöriga personer. Att behöriga personer har rätt att generera den ekonomiska transaktionen enligt gällande policy och riktlinjer.
Kontering	Konteringen är korrekt.
Formalia	Den ekonomiska transaktionen uppfyller krav enligt lagstiftningen.

Vilka kontroller som ska utföras, på vilket sätt och i vilka kombinationer för olika typer av ekonomiska transaktioner fastställs i särskilda tillämpningsanvisningar för attest.

4 Principer för attest

Kontrollerna ska utformas och utföras enligt detta reglemente och tillhörande anvisning. Respektive nämnd ska utforma rutiner så att den interna kontrollen inom respektive nämnd är tillräcklig. Nedan följer principer som ska ligga till grund för utformning och utförande av kontrollerna.

4.1 Ansvarsfördelning

Ansvarsfördelningen ska vara tydlig. Ingen person ska ensam hantera en ekonomisk transaktion från början till slut (dualitetsprincipen). Denna princip frångås endast vid bokföringsorder samt abonnemangsfakturor.

Bokföringsorder syftar endast till justeringar av resultat och balanskonto och genererar aldrig någon in- eller utbetalning. Vid abonnemangsfakturor är den avtalade kostnaden godkänd med dubbelattest. Mindre avvikelser från abonnerad kostnad godkänns dock genom enkelattest.

4.2 Kompetens

Den som har rollen att utföra en kontrollåtgärd ska ha erforderlig kompetens för uppgiften.

4.3 Beroendeställning

En person som befinner sig i beroendeställning till någon annan ska inte beslutsattestera eller registrera händelser som avser denna person. Händelser som avses är in- och utbetalningar som till exempel reseräkningar, ersättningar för utlägg, egen lön, egna mobiltelefonräkningar, representation avseende sig själv och transaktioner med företag eller liknande där intressekonflikt kan uppstå. En tydlig beroendeställning är när en underordnad attesterar ekonomiska transaktioner tillhörande en överordnad.

4.4 Politikerns och kommundirektörens omkostnader

Beträffande den politiska organisationen skall politikerns egna omkostnader i nämnder och styrelser beslutsattesteras enligt nedan:

Egna omkostnader	Beslutattesteras av
Ledamot i nämnder, styrelser och kommunfullmäktige	Ordförande i nämnden, styrelsen respektive kommunfullmäktige
Ordförande i nämnd	Kommunstyrelsens ordförande
Kommunstyrelsens ordförande	Kommunfullmäktiges ordförande, 1:e vice ordförande i kommunstyrelsen
Kommunfullmäktiges ordförande	Kommundirektören

Kommunstyrelsens ordförande ska attestera transaktioner tillhörande kommundirektören. Avser händelsen sektorschef utförs beslutsattest av kommundirektören.

4.5 Jäv

Den som utför kontrollen får ej attestera transaktion som genererar en in- eller utbetalning till sig själv eller närstående. Med närstående avses make/maka, sambo, förälder, barn, syskon eller någon annan närstående (Kommunallagen 6 kap § 25). Detsamma gäller om det finns någon annan särskild omständighet som kan rubba förtroendet för opartiskhet (Förvaltningslagen § 11)

Beslutsattest får inte ske avseende utgifter av personlig karaktär. Detta innefattar också bolag och föreningar där den kontrollansvarige eller närstående har ägarintressen eller ingår i ledningen.

4.6 Dokumentation

Vidtagna kontrollåtgärder ska dokumenteras på ändamålsenligt sätt enligt anvisningarna. Dokumentationen av attesten som godkänner kontrollen kan vara både elektronisk signatur eller en namnteckning.

4.7 Kontrollordning

De olika kontrollmomenten ska utföras i en logisk ordning så att effekten av en tidigare kontrollåtgärd inte förtas av en senare kontrollåtgärd.

Kraven på vidtagna kontrollåtgärder ska vara anpassade till den ekonomiska transaktionens art så att kontrollkostnaden står i rimlig proportion till riskerna.

Kontroll får ske med hjälp av IT-stöd. Om kontroll ska utföras med hjälp av IT-stöd ska det finnas en fastställd rutin för tilldelning av behörighet, införande av systemförändringar och dokumentation av utförda kontroller.

4.8 Ej godkänd transaktion

Om den ekonomiska transaktionen inte kan godkännas ska den som givet upphov till transaktionen underrättas och korrigerad ske.

4.9 Ersättare

Ersättare till attestanten får bara utföra uppdrag när ordinarie attestant inte kan.

4.10 Försummelse av attesträtt

Vid oaktsamhet eller missbruk av attesträtten kan attesträtten återkallas.

5 Ansvar

Här definieras vem som bär ansvar för och beslutar att utse attestanter. Den som utser en attestant ska ge attesträtten till en namngiven person. Attestanten ska meddelas om uppdraget och innebörden av attesträtten. Beslutsattestanten och beställningsattestanten ska skriftligen meddelas. Beslutsattesträtten och beställningsattesträtten ska begränsas vad gäller tidsperiod och enhet. I lämpliga fall bör attesträtten även begränsas vad det gäller belopp.

Kommunstyrelsen ansvarar för utfärdandet av för kommunen gemensamma tillämpningsanvisningar till detta reglemente. Kommunstyrelsen ansvarar också för övergripande uppföljning och utvärdering av dessa regler och för att vid behov ta initiativ till förändring av dessa regler.

Kommunens nämnder ansvarar för att antagna regler och tillämpningsanvisningar avseende detta reglemente följs. Varje nämnd kan vid behov utfärda ytterligare tillämpningsanvisningar för sitt verksamhetsområde, vilka inte får frångå regler och anvisningar för attest i Skövde kommun.

Nämnden utser beslutsattestanter och ersättare samt vid tillämpliga fall beställningsattestanter för en uppdragstid om högst ett år tillika budgetår. Beslutsattest knyts till person och enhetsintervall med angivande av eventuella begränsningar.

Varje nämnd svarar för att upprätta och hålla aktuella förteckningar över utsedda beslutsattestanter, beställningsattestanter samt ersättare och delge ekonomienheten förändringar.

Sektors-, avdelnings- och enhetscheferna ansvarar inom nämndens verksamhetsområde för att attestanterna är informerade om reglerna och anvisningarnas innebörd samt för att de löpande attestrutinerna i den egna verksamheten fungerar väl och i enlighet med attestreglementet. Ansvarar också för att ha en förteckning över utsedda beslutsattestanter, beställningsattestanter och ersättare samt uppdatera förteckningen vid förändringar för beslut enligt delegationsordning. De ska även se till att det finns lämpliga och säkra rutiner för att erhålla eller ta bort behörighet för attestanter.

Attestants uppgift är att tillämpa fastställda regler och anvisningar och att tillse att tillräckliga kontroller är utförda för att attest av transaktionen ska kunna ske. Attestanten ansvarar också för att när brister upptäcks rapportera dessa till närmast överordnad chef. En attestant ska ha god kännedom om den ekonomiska transaktionen.

6 Genomförda kontroller

För att ett godkännande, en attest, av transaktionen ska kunna ske krävs att kontroller genomförs. Vilka och i vilken omfattning beror på den ekonomiska transaktionens komplexitet och art men även vilken attestroll som innehas. Obligatoriska kontroller som utförts med godkänt resultat ska dokumenteras genom attest. I tillämpningsanvisningarna beskrivs vilka kontroller, på vilket sätt, i vilken omfattning och av vilken attestroll som kontrollen ska utföras på de olika ekonomiska transaktionerna. I systemdokumentation och behandlingshistorik framgår de kontroller som utförs av ekonomisystemet och dess försystem.

KS § 68/23 Revidering av Reglemente för attest

KS2023.0143

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2023-04-05	44/23
2 Kommunstyrelsen	2023-04-11	68/23

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta reviderat Reglemente för attest.

Yrkanden

Johan Ask (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut samt avslag till Torbjörn Bergman (SP) ändringsyrkande.

Torbjörn Bergman (SP) lämnar följande ändringsyrkande att det ska vara dubbelattest på abonnemangsfakturor.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anta reviderat Reglemente för attest.

Ordförande ställer Johan Asks (S) yrkande om avslag mot Torbjörn Bergmans (SP) ändringsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå ändringsyrkandet.

Bakgrund

Skövde kommun har tillsammans med ytterligare åtta kommuner i Östra Skaraborg beslutat att köpa ett nytt ekonomisystem. Vidare har de nio kommunerna i samverkan försökt att anpassa sina respektive processer och rutiner för att förvaltningen ska bli så likartad som möjligt. Det nya ekonomisystemet förvaltas för samtliga kommuner av Skövde kommun.

I arbetet att hitta gemensamma rutiner har det framkommit att Skövde kommun är ensam om att ha dubbelattest på bokföringsorder. Ekonomiavdelningen anser att det ur ett internkontrollperspektiv inte finns någon anledning att bibehålla detta krav. Ekonomiavdelningen önskar dock bibehålla kravet med dubbelattest kring alla transaktioner som har med någon form av betalning att göra. Nytt reglemente för attest har tagits fram.

På kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2023-03-29 beslutades att återremittera ärendet till sektorn för ett förtydligande i bakgrundstexten gällande revideringen i Reglemente för attest om enkelattest av abonnemangsfakturor. Ärendet har därefter kompletterats med nedanstående information.

Vid hantering av abonnemangsfakturor är den avtalade kostnaden (abonnemanget) godkänd med dubbelattest. Mindre avvikelser från abonnerad kostnad godkänns dock genom enkelattest. Detta är ingen förändring av tidigare beslutat reglemente för attest.

Handlingar

Reglemente för attest, reviderad 2023-03-06

Skickas till

Andreas Åkegård, redovisningschef

Ekonomichef

Kommunstyrelsen

KSAU § 44/23

Revidering av Reglemente för attest

KS2023.0143

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2023-04-05	44/23

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta reviderat Reglemente för attest.

Yrkanden

Torbjörn Bergman (SP) lämnar följande ändringsyrkande att det ska vara dubbelattest på abonnemangsfakturor.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut och ett ändringsyrkande och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta att anta reviderat Reglemente för attest.

Bakgrund

Skövde kommun har tillsammans med ytterligare åtta kommuner i Östra Skaraborg beslutat att köpa ett nytt ekonomisystem. Vidare har de nio kommunerna i samverkan försökt att anpassa sina respektive processer och rutiner för att förvaltningen ska bli så likartad som möjligt. Det nya ekonomisystemet förvaltas för samtliga kommuner av Skövde kommun.

I arbetet att hitta gemensamma rutiner har det framkommit att Skövde kommun är ensamma om att ha dubbelattest på bokföringsorder. Ekonomiavdelningen anser att det ur ett internkontrollperspektiv inte finns någon anledning att bibehålla detta krav. Ekonomiavdelningen önskar dock bibehålla kravet med dubbelattest kring alla transaktioner som har med någon form av betalning att göra. Nytt reglemente för attest har tagits fram.

På kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2023-03-29 beslutades att återremittera ärendet till sektorn för ett förtydligande i bakgrundstexten gällande revideringen i Reglemente för attest om enkelattest av abonnemangsfakturor. Ärendet har därefter kompletterats med nedanstående information.

Vid hantering av abonnemangsfakturor är den avtalade kostnaden (abonnemanget) godkänd med dubbelattest. Mindre avvikelser från abonnerad kostnad godkänns dock genom enkelattest. Detta är ingen förändring av tidigare beslutat reglemente för attest.

Handlingar

Reglemente för attest, reviderad 2023-03-06

Skövde kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

4 (6)

Skickas till

Andreas Åkegård, redovisningschef
Ekonomichef
Kommunstyrelsen

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-03-22**Diarienummer: **KS2023.0092-2**Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslut om förlängning av överenskommelse in-och utskrivning, sluten hälso- och sjukvård

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att förlänga överenskommelsen mellan Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen om samverkan vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård till och med 2024-12-31.

Bakgrund

En rekommendation från Skaraborgs kommunalförbund har inkommit om att förlänga överenskommelsen mellan Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen om samverkan vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård till och med 2024-12-31.

Överenskommelsen om in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård är ett underavtal till hälso- och sjukvårdsavtalet, vilket innebär att om hälso- och sjukvårdsavtalet förändras eller sägs upp, sägs även överenskommelsen upp. Då beslutsprocessen för hälso- och sjukvårdsavtalet fortfarande pågår och nuvarande avtal förlängts behöver överenskommelsen förlängas då den saknar reglering kring automatisk förlängning.

Överenskommelsen förlängs t.o.m. 2024-12-31 och förhållanden kring uppsägning och upphörande av överenskommelsen har anpassats efter riktlinjen för gemensamma styrdokument som upprättas mellan kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen inom hälsa, vård och omsorg. Tidigare hänvisning till utvärdering inför ställningstagande om ny överenskommelse har tagits bort då utvärdering genomfördes 2021.

Tidigare reglering kring stegvis förändrat kommunalt betalningsansvar för enskilda som vårdas inom sluten psykiatrisk vård och som omfattas av denna överenskommelse har tagits bort. Från och med 2020-04-01 regleras betalningsansvaret på samma sätt oavsett om den enskilde vårdats i psykiatrisk eller somatisk vård.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-03-22**

Diarienummer: **KS2023.0092-2**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Handlingar

SKBKF § 8/23 Förlängning av överenskommelse in-och utskrivning, sluten hälso- och sjukvård

Överenskommelse om samverkan vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.pdf

Skickas till

Skaraborgs kommunalförbund, info@skaraborg.se

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

§ 8/23**Förlängning av överenskommelse in-och utskrivning,
sluten hälso- och sjukvård**

SKBKF2023.0010

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Skaraborgs Kommunalförbund Direktionsmöte	2023-02-02	8/23

Beslut

1. Direktionen ställer sig bakom förlängning av överenskommelse mellan Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen om samverkan vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård till och med 2024-12-31.
2. Direktionen rekommenderar kommunerna i Skaraborg att besluta om förlängning.

Bakgrund

Överenskommelsen om in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård är ett underavtal till hälso- och sjukvårdsavtalet, vilket innebär att om hälso- och sjukvårdsavtalet förändras eller sägs upp, sägs även överenskommelsen upp. Då beslutsprocessen för hälso- och sjukvårdsavtalet fortfarande pågår och nuvarande avtal förlängts behöver överenskommelsen förlängas då den saknar reglering kring automatisk förlängning

Överenskommelsen förlängs t.o.m. 2024-12-31 och förhållanden kring uppsägning och upphörande av överenskommelsen har anpassats efter riktlinjen för gemensamma styrdokument som upprättas mellan kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen inom hälsa, vård och omsorg. Tidigare hänvisning till utvärdering inför ställningstagande om ny överenskommelse har tagits bort då utvärdering genomfördes 2021.

Tidigare reglering kring stegvis förändrat kommunalt betalningsansvar för enskilda som vårdas inom sluten psykiatrisk vård och som omfattas av denna överenskommelse har tagits bort. Från och med 2020-04-01 regleras betalningsansvaret på samma sätt oavsett om den enskilde vårdats i psykiatrisk eller somatisk vård.

Handlingar

Överenskommelse om samverkan vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård
Protokoll VästKoms styrelsemöte 6 december 2022_signerad (002)
TU, VästKom förlängning av ök in och utskrivning 221206 2

Skickas till

Medlemskommunerna
VästKom

Gällande från och med 2018-09-25 till och med 2020-11-30

Förlängd från 2020-12-01 till och med 2024-12-31

Överenskommelse mellan Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen om samverkan vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård

Förlängd med mindre justeringar

Överenskommelsen förlängs t.o.m. 2024-12-31 och förhållanden kring uppsägning och upphörande av överenskommelsen har anpassats efter riktlinjen för gemensamma styrdokument som upprättas mellan kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen inom hälsa, vård och omsorg. Tidigare hänvisning till utvärdering inför ställningstagande om ny överenskommelse har tagits bort då utvärdering genomfördes 2021.

Tidigare reglering kring stegvis förändrat kommunalt betalningsansvar för enskilda som vårdas inom sluten psykiatrisk vård och som omfattas av denna överenskommelse har tagits bort. Från och med 2020-04-01 regleras betalningsansvaret på samma sätt oavsett om den enskilde vårdats i psykiatrisk eller somatisk vård.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	2
2. Parter.....	2
3. Gemensam målsättning	2
4. Giltighetstid	2
5. Målgrupp	3
6. Parternas ansvar.....	3
7. Kommuners betalningsansvar somatisk vård	3
8. Kommuners betalningsansvar psykiatrisk vård.....	4
9. Utvecklingsåtagande	4
10. Uppföljning	5
11. Ändringar i gemensam riktlinje	5
12. Avvikelse	5
13. Tvist	5

1. Inledning

Överenskommelse mellan Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen om samverkan vid in- och utskrivning från slutet hälso- och sjukvård grundar sig i lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård (lag 2017:612) och bygger på Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland gällande från och med 1 april 2017.

Som bilaga till denna överenskommelse finns Gemensam riktlinje om in- och utskrivning från slutet hälso- och sjukvård i Västra Götaland, som beskriver processen och berörda verksamheters ansvar i varje processteg.

2. Parter

Parterna i denna överenskommelse är var och en av kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen.

3. Gemensam målsättning

Samverkan vid utskrivning är en ny ansats för att stärka den enskildes rätt till en trygg och effektiv utskrivning, och stärka samordningen mellan huvudmän och verksamheter. Arbetet ska vara tillitsskapande och utgå ifrån den enskildes behov.

Västra Götalandsregionen och länets kommuner är överens om att enskilda personer som inte längre har behov av slutenvårdens resurser omgående ska kunna skrivas ut därifrån, på ett tryggt och säkert sätt. Antalet dagar som enskilda är kvar inom slutenvården efter att de bedömts som utskrivningsklar ska minska, tillsammans med undvikbar slutenvård och oplanerade återinläggningar. Parterna är också överens om att det genomsnittsvärde som styr om och när kommunens betalansvar infaller successivt ska sänkas i Västra Götaland.

Västra Götalandsregionen och länets kommuner är överens om målsättningen att betalningsansvaret ska regleras lika för somatisk och psykiatrisk vård.

4. Giltighetstid

Beslut om förlängning från 2020-12-01 till och med 2024-12-31. Senast tolv månader innan avtalstiden löper ut har part möjlighet att säga upp avtalet. Om ingen part skriftligen sagt upp avtalet förlängs det med två år i taget med tolv månaders uppsägningstid. Överenskommelsen är ett underavtal till hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland vilket innebär att överenskommelsens giltighet är beroende av ett gällande huvudavtal.

Överenskommelsen har av parterna hanterats som gällande till 2022-12-31 varför den retroaktiva avtalstiden från 2020-12-01 ska ses som en formell bekräftelse på vad som, genom parternas agerande, ändå varit gällande dem emellan.

Om någon part säger upp avtalet gäller lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning, om parterna inte kommer överens om något annat.

5. Målgrupp

Personer i alla åldrar som efter utskrivning från slutet hälso- och sjukvård behöver insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den landstingsfinansierade öppna vården omfattas av denna överenskommelse.

6. Parternas ansvar

Kommunerna och Västra Götalandsregionen har i hälso- och sjukvårdsavtalet enats om en gemensam värdegrund för samverkan som även gäller för samarbetet enligt denna överenskommelse.

Samarbetet ska kännetecknas av att:

- Den enskildes behov, inflytande och självbestämmande alltid är utgångspunkt för hälso- och sjukvården
- Utifrån den enskildes perspektiv ska vården vara lättillgänglig, effektiv och säker med god kvalitet och gott bemötande
- Varje medarbetare aktivt bidrar med sin kunskap och kompetens samt samarbetar så att hälso- och sjukvården upplevs som en välfungerande helhet.

Parterna har ett gemensamt ansvar för att in- och utskrivning vid slutet hälsooch sjukvård är trygg, säker och effektiv för den enskilde. Kommunal verksamhet, slutenvård och landstingsfinansierad öppenvård ska alla bidra till att tiden inom slutenvården efter att en enskild bedömts som utskrivningsklar blir så kort som möjligt.

Om genomsnittsvärdet för en kommun överskrids ska en gemensam åtgärdsplan på kommun- eller stadsdelsnivå tas fram. Åtgärdsplanen är ett gemensamt ansvar och alla berörda parter kan ta initiativ till en sådan.

Parterna ska säkerställa att berörda verksamheter:

- Följer överenskommelse och riktlinje om in- och utskrivning vid slutet hälso- och sjukvård
- Använder anvisade IT-system och följer gemensamma rutiner
- Arbetar med förbättringar av in- och utskrivningsprocessen

7. Kommuners betalningsansvar somatisk vård

En kommuns betalningsansvar inträder när det genomsnittliga antalet dagar i slutet vård efter utskrivningsklar överskrider 3,0 kalenderdagar per kommun under en kalendermånad. Villkoren enligt Lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård och den gemensamma riktlinjen ska vara uppfyllda. Dessa villkor är:

- Slutenvården ska ha skickat inskrivningsmeddelande

- Slutenvården ska ha meddelat att den enskilde är utskrivningsklar
- Om SIP ska göras ska öppenvården ha kallat till sådan

Kommunens betalningsansvar ska inte inträda om den enskilde inte kan skrivas ut från den slutna vården på grund av att sådana insatser som den landstingsfinansierade öppna vården är ansvarig för inte är tillgängliga, eller det inte är klarlagt om sådana insatser är tillgängliga.

Ekonomisk modell för att beräkna betalningsansvaret

- Kommunens betalningsansvar inträder om man har ett genomsnitt över 3,0 kalenderdagar under en kalendermånad.
- En kommun betalar retroaktivt för mellanskillnaden mellan genomsnittligt antal kalenderdagar och 3,0. (Mellanskillnaden * Antal utskrivna personer som omfattas av denna överenskommelse * Fastställt belopp)
- Genomsnittet summeras efter varje månad.
- För personer som ligger kvar inom slutenvården längre än 7 kalenderdagar efter bedömning om utskrivningsklar övergår genomsnittsberäkningen till individuell beräkning från dag 8. Kommunen betalar då för de dagar som överskrider 3 kalenderdagar, det vill säga från dag 4, per individ. Dessa personer ska inte räknas med i månadens genomsnitt.

Beloppet fastställs årligen av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, och motsvarar genomsnittskostnaden i riket för ett vård dygn i den slutna vården.

8. Kommuners betalningsansvar psykiatrisk vård

Från och med 2020-04-01 regleras betalningsansvaret på samma sätt oavsett om den enskilde vårdats i psykiatrisk eller somatisk vård.

Villkoren för att kommunens betalansvar ska inträda är de samma som gäller för somatisk vård.

9. Utvecklingsåtagande

Parterna ska vidareutveckla planeringsprocessen för en säker, trygg och effektiv in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Detta innefattar att:

- Vidareutveckla en digital lösning för utdata för gemensam uppföljning
- Vidareutveckla gemensamt IT-stöd för att stödja in- och utskrivningsprocessen
- Arbeta vidare med vad i dagens remisshantering mellan öppenvård och slutenvård som behöver överföras till gemensamt IT-stöd

- Bevaka att verksamheternas anslutning till Nationell patientöversikt (NPÖ) fortskrider
- Arbeta vidare med hanteringen av hur insatser som den landstingsfinansierade öppna vården är ansvarig för ska identifieras när betalningsavtalet inte ska övergå till kommunen på grund av uteblivande av dessa insatser.

10. Uppföljning

De delregionala vårdssamverkansgrupperna lämnar rapport årligen till Vårdssamverkan Västra Götaland. Rapporten ska innehålla:

- Följsamhet till överenskommelsen och gemensam riktlinje med förslag till gemensamma förbättringar

11. Ändringar i gemensam riktlinje

Ändringar i *Gemensam riktlinje om in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård i Västra Götaland* får hanteras på tjänstemannanivå, så länge dessa ändringar ryms inom denna överenskommelse. Ändringen initieras och godkänns då av Västra Götalandsregionens hälso- och sjukvårdsdirektör och direktören på VästKom efter förankring i Vårdssamverkan Västra Götaland och sedvanlig förankring i respektive huvudmannaled.

12. Avvikelser

Avvikelser från åtagande enligt denna överenskommelse hanteras i enlighet med Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland 2017–2020.

13. Tvist

Tvist mellan parternas tolkning av överenskommelsens innebörd ska hanteras i enlighet med Hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland 2017–2020.

KS § 64/23**Beslut om förlängning av överenskommelse in- och utskrivning, slutna hälso- och sjukvård**

KS2023.0092

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2023-03-29	39/23
2 Kommunstyrelsen	2023-04-11	64/23

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att förlänga överenskommelsen mellan Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen om samverkan vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård till och med 2024-12-31.

Bakgrund

En rekommendation från Skaraborgs kommunalförbund har inkommit om att förlänga överenskommelsen mellan Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen om samverkan vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård till och med 2024-12-31.

Överenskommelsen om in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård är ett underavtal till hälso- och sjukvårdsavtalet, vilket innebär att om hälso- och sjukvårdsavtalet förändras eller sägs upp, sägs även överenskommelsen upp. Då beslutsprocessen för hälso- och sjukvårdsavtalet fortfarande pågår och nuvarande avtal förlängts behöver överenskommelsen förlängas då den saknar reglering kring automatisk förlängning.

Överenskommelsen förlängs t.o.m. 2024-12-31 och förhållanden kring uppsägning och upphörande av överenskommelsen har anpassats efter riktlinjen för gemensamma styrdokument som upprättas mellan kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen inom hälsa, vård och omsorg. Tidigare hänvisning till utvärdering inför ställningstagande om ny överenskommelse har tagits bort då utvärdering genomfördes 2021.

Tidigare reglering kring stegvis förändrat kommunalt betalningsansvar för enskilda som vårdas inom slutna psykiatrisk vård och som omfattas av denna överenskommelse har tagits bort. Från och med 2020-04-01 regleras betalningsansvaret på samma sätt oavsett om den enskilde vårdats i psykiatrisk eller somatisk vård.

Handlingar

SKBKF § 8/23 Förlängning av överenskommelse in-och utskrivning, slutna hälso- och sjukvård

Överenskommelse om samverkan vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.pdf

Skickas till

Skaraborgs kommunalförbund, info@skaraborg.se

Skövde kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag

32 (47)

KSAU § 39/23**Beslut om förlängning av överenskommelse in- och utskrivning, sluten hälso- och sjukvård**

KS2023.0092

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2023-03-29	39/23

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att förlänga överenskommelsen mellan Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen om samverkan vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård till och med 2024-12-31.

Bakgrund

En rekommendation från Skaraborgs kommunalförbund har inkommit om att förlänga överenskommelsen mellan Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen om samverkan vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård till och med 2024-12-31.

Överenskommelsen om in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård är ett underavtal till hälso- och sjukvårdsavtalet, vilket innebär att om hälso- och sjukvårdsavtalet förändras eller sägs upp, sägs även överenskommelsen upp. Då beslutsprocessen för hälso- och sjukvårdsavtalet fortfarande pågår och nuvarande avtal förlängts behöver överenskommelsen förlängas då den saknar reglering kring automatisk förlängning.

Överenskommelsen förlängs t.o.m. 2024-12-31 och förhållanden kring uppsägning och upphörande av överenskommelsen har anpassats efter riktlinjen för gemensamma styrdokument som upprättas mellan kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen inom hälsa, vård och omsorg. Tidigare hänvisning till utvärdering inför ställningstagande om ny överenskommelse har tagits bort då utvärdering genomfördes 2021.

Tidigare reglering kring stegvis förändrat kommunalt betalningsansvar för enskilda som vårdas inom sluten psykiatrisk vård och som omfattas av denna överenskommelse har tagits bort. Från och med 2020-04-01 regleras betalningsansvaret på samma sätt oavsett om den enskilde vårdats i psykiatrisk eller somatisk vård.

Handlingar

SKBKF § 8/23 Förlängning av överenskommelse in-och utskrivning, sluten hälso- och sjukvård

Överenskommelse om samverkan vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.pdf

Skickas till

Skaraborgs kommunalförbund, info@skaraborg.se

Skövde kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

25 (36)

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-02-22**

Diarienummer: **KS2023.0110-1**

Handläggare: **Monica Schelander**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Utveckling av energitjänster Skövde Energi AB samt reviderad bolagsordning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta:

- ställa sig bakom Skövde Energi ABs utveckling av energitjänster samt ställa sig bakom bolagets investeringar i nätbatterier.
- att godkänna reviderad bolagsordning för Skövde Energi AB
- utsett stämooombud framlägger och röstar för godkänt förslag till bolagsordning på bolagsstämma i Skövde Energi AB

Bakgrund

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning i frågor som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt rörande majoritetsägda bolag i Skövde Stadshus AB koncernen. Koncernbolagen har enligt ägardirektiv i ansvar att lyfta frågor till moderbolaget Skövde Stadshus AB. Frågan har aktualiserats avseende Skövde Energi AB:s utveckling av energitjänster och investering i nätbatterier. Styrelsen i Skövde Energi AB har behandlat ärendet om att underställa moderbolaget 7 mars 2023.

Frågan om ny elektrifierad bussdepå, vilket innebär investering i nätbatterier, vad gäller Kreativa Hus AB har behandlats av fullmäktige §103/22 den 2022-06-20.

Bolagsordning revidering

Tydliggörande förslås i Skövde Energi AB:s bolagsordning under punkt 3 ”Verksamhetsföremål” och punkt 4 ”Ändamålet med bolagets verksamhet” till att även omfatta energilager och energitjänster. Energilager kan bestå av flera olika tekniska lösningar kopplat till ändamålet och vilket energisystem det ska bidra till. Exempel på energilager är nätbatterier och ackumulatortankar i fjärrvärmesystemet. Energitjänster är tjänster som levereras för att på ett eller annat sätt åstadkomma effektivare energianvändning. Det kan innebära allt från enklare energirådgivning till mer komplexa och långsiktiga avtal med garanterad energibesparing.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-02-22**

Diarienummer: **KS2023.0110-1**

Handläggare: **Monica Schelander**

Punkt 3 Verksamhetsföremål ” Bolaget har till föremål för sin verksamhet att, inom ramen för de befogenheter som följer av kommunallagen, uppföra och äga anläggningar för elproduktion, att driva fjärrvärmearläggningar och andra **miljö- och klimatriktiga miljövänliga** anläggningar för energiproduktion, **energidistribution och energilagring** samt därmed sammanhängande verksamhet. Bolaget får även äga aktier och andelar i företag som bedriver likartad verksamhet samt, efter godkännande av kommunfullmäktige i Skövde kommun, även i övrigt äga bolag.”

Punkt 4 Ändamålet med bolagets verksamhet ”Bolaget ska, med iakttagande av gällande kommunalrättsliga principer, tillhandahålla **ett miljö- och klimatriktigt energisystem lösningar omfattande avseende energiproduktion, distribution och lagring av fallshantering samt därtill tillhörande energi- och miljö tjänster**. för kunder nationellt och internationellt. Verksamheten ska dock drivas på affärsmässig grund när så följer av särslagstiftning.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla bolagets aktieägare.”

Bakgrund

Sverige har målet att senast år 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären för att därefter uppnå negativa utsläpp. Målsättningen innebär höga krav på omställning och väsentligt ökad efterfrågan på el. År 2045 bedöms Sveriges elbehov vara 330 TWh och effekten den mest ansträngda timmen bedöms vara 49 GW. En stor del av den bedömda ökningen i elbehov till år 2030 och 2045 beror på industrins omställning för att nå klimatmålen och på nya elintensiva industrier. Historiskt har elproduktionen varierat för att följa elanvändningen, och så även idag. Det framtida produktionssystemet, med förmodad högre andel variabel elproduktion och högre effekttoppar, förväntas efterfråga flexibilitet hos kunderna i större utsträckning än tidigare. Detta eftersom balansen med den planerbara kraften kommer variera över tid och se annorlunda ut jämfört med idag.¹

Västra Götalandsregionen antog 2021 regional utvecklingsstrategi, Rusen. I strategin har regionen identifierat elektrifiering som ett av fyra tvärspektoriella kraftsamlingar. I strategin konstateras att i den fysiska planeringen på kommunal och regional nivå behövs hänsyn tas till behov och förutsättningar för elproduktion och eldistribution. Produktionen av icke fossil energi är inte tillräcklig för att klara det framtida behovet vid en omfattande elektrifiering.

¹ Sveriges elbehov 2045, rapport från Energiföretagen februari 2023

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-02-22**

Diarienummer: **KS2023.0110-1**

Handläggare: **Monica Schelander**

Planering behövs för att lokalisera ny inhemsk förnybar elproduktion och lagring via exempelvis vätgas och batterier.²

I en skrivelse från Länsstyrelsen Västra Götaland till Regeringen lyfter Länsstyrelsen olika förutsättningsskapande beslut men även betydelsen av den gröna omställningen och elektrifieringen för Sverige och vårt läns ekonomiska tillväxt.³

Ovanstående pekar på omfattningen av och utmaningen som omställningen och elektrifieringen innebär.

I syfte att bidra till omställningen krävs kapacitetfrämjande åtgärder även i lokala elnät. Tillgång till effekt är en begränsande faktor som redan idag utmanar tillväxttakten framåt. Utbyggnad av lokala elnät för att tillgodose ökade effektbehov är nödvändigt över tid men är beroende av investeringar och utbyggnad i överliggande nät. Energibolagen får en allt viktigare roll i att vägleda och styra konsumenternas så att effektlaster reduceras eller flyttas till andra tider på dygnet eller i vissa fall också året. Den lokala industrins och näringslivets efterfrågan på nya energitjänster och stöd i deras arbete för ökad energihushållning är stor. Konsumenterna byter nu fokus från energieffektivisering till ”effekteffektivisering” vilket är gynnsamt både för elnätet och klimatet. Det är också tydligt att energibolagen har en central roll i arbetet då det riktas ett särskilt stort förtroende till de kommunala energibolagen. Det blir strategiskt viktigt för bolagen att möta denna ökande efterfrågan.

Vidare har Svenska Kraftnät (SvK) stort behov av ökade resurser för att stabilisera elnätets lastbalans, så kallad frekvenshållning (50Hz). För att klara detta, med en allt större väderberoende och intermittent kraftförsörjning, har efterfrågan från SvK på så kallade stödresurser ökat dramatiskt. Genom detta har en stödmarknad, budgeterad till cirka sex miljarder kronor från SvK, snabbt börjat etableras. Ett batteri är en ”stödresurs” och bidrar till SvK:s uppdrag till frekvenshållning av elnätet. Genom detta uppfyller ett batteri två huvudsakliga nyttor; stabilisering och effektreducering av det lokala elnätet och bidrar till frekvenshållning av SvK:s kraftförsörjning.

Den traditionella kärnverksamheten i energibolag är fortsatt viktig utifrån att producera och distribuera värme och el med höga krav på leveranssäkerhet, ekonomi och hållbarhet.

² Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030

³ Förutsättningar för investeringar och grön omställning i Västra Götalands län, 230221 ärende nr 102-6802-2023

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-02-22**

Diarienummer: **KS2023.0110-1**

Handläggare: **Monica Schelander**

Förflyttningen mot att också bidra till ökad service och leverans av andra stödjande energitjänster blir allt viktigare. Här behövs en kompetensutveckling och ett än mer kundnära samarbete.

Skövde Energis roll och funktion

Genom Skövde Energi AB driver kommunen en klimat- och resurseffektiv energiförsörjning och eldistribution. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen. Bolaget ska tillgodose kundernas behov av konkurrenskraftiga energilösningar och aktivt verka för en omställning till ett klimat- och resurseffektivt energisystem. Bolaget skall alltid värna om systemperspektivet och aktivt verka för hela energisystemets effektivitet framför enskilda intressen. Utveckling av energitjänster är i linje med intentionerna i bolagets ägardirektiv vilket förväntas bidra till miljömässigt motiverad omställning av samhället.

Under 2022 har Skövde Energi påbörjat arbetet med att bygga verksamhet för att möta efterfrågan av nya energitjänster. Inom framtidens energimarknad kommer nya affärsmodeller utvecklas som på olika sätt adderas till de befintliga. Skövde Energi har ambitionen att vara drivande i utvecklingen av nya affärsmodeller för att säkerställa konkurrenskraftiga erbjudande till bolagets kunder samt verka för att säkerställa ett robust och leveranssäkert energisystem som kapacitetsmässigt klarar omställningen till ett mer elektrifierat och fossilfritt samhälle.

Skövde Energi AB:s ambition med att utveckla energitjänster och investeringar i nätbatterier är att proaktivt möta utvecklingen på elmarknaden. Nätbatterier bidrar till att stärka effektbalansen och öka nätstabiliteten vilket i sin tur bidrar till att göra energisystemet mer hållbart. Det innebär att bolaget kan erbjuda en flexibilitet som leder till lägre effektbehov och kostnader för kunderna. Investering i nätbatterier innebär att;

- effekt kan säljas till Svenska Kraftnäts stödtjänster vilket bidrar till att stabilisera elnätets lastbalans
- det lokala elnätets kapacitet ökar och effektbehovet sänks
- effektkapacitet frigörs i det lokala nätet för nya etableringar, vilket är ett mer tidseffektivt sätt än vad investeringar i elnätet och andra produktionskapacitets-höjande åtgärder innebär
- kostnader sänks i det lokala nätet gentemot överliggande regionnät
- vissa investeringar i elnätet kan undvikas

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-02-22**

Diarienummer: **KS2023.0110-1**

Handläggare: **Monica Schelander**

- ur ett totalförsvarsperspektiv förbättra förutsättningarna till ö-drift (Ö-drift innebär att elproduktionsanläggningar och elanvändare kan drivas i ett geografiskt avgränsat elektriskt nät, utan koppling till det omkringliggande nätet)

Totalt förväntas Skövde Energi investera cirka 87 miljoner kronor i nätbatterier under år 2023 varav 22 miljoner kronor förväntas investeras i batterier till ny bussdepå. Utöver det kommer 38 miljoner kronor investeras i tung fordonsladdning där statligt investeringsstöd utgår med motsvarande belopp. Bolaget räknar med att investeringarna kommer generera ett positivt kassaflöde och bidra till ökad avkastning.

Handlingar

Reviderad bolagsordning Skövde Energi AB

Investeringar och grön omställning i Västra Götalands län, 230221 ärende nr 102-6802-2

Sveriges elbehov 2045, rapport från Energiföretagen februari 2023

Skickas till

Skövde Stadshus AB

Skövde Energi AB

Handläggare

Monica Schelander

Kommunstyrelsen

Sveriges elbehov 2045

Hur stänger vi gapet?

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Förord

Sverige har genomgått flera transformationer genom åren. Först industrialisering med utbyggnad av vattenkraft och elnät. Sedan nedläggning av industri. Oljekris, som i stället utvecklade fossilfria alternativen kärnkraft och så småningom bibränsleuppvärmd fjärr- och kraftvärme. Digitalisering har sedan ritat om kartan för alltifrån hur vi får information, hur vi konsumerar varor och tjänster till hur vi hittar en partner. Nu står vi inför ett nytt skifte där framför allt industri och transporter till 2045 ska ställa om till fossilfrihet. Det handlar om stora industrisatsningar med mer än en dubblerad elanvändning som följd. Det handlar om en total omställning av fordonsflottan. Och detta på kort tid.

Målet är att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser för att därefter uppnå negativa utsläpp. Detta är utgångspunkten för näringslivets och transportsektorns satsningar bort från fossila bränslen. För Sverige innebär det en enorm möjlighet att stärka konkurrenskraften och skapa massor av arbetstillfällen genom att utnyttja den unika konkurrensfördel vi har i vår fossilfria elproduktion. Det finns lösningar för hur vi ska klara omställningen. Om samhället kan kraftsamla och skapa rätt förutsättningar för utbyggnad av elproduktion och elnät ska detta kunna åstadkommas till en rimlig kostnad.

Det branschen ska klara av tillsammans med kunder och andra aktörer är att möta samhällets ökande efterfrågan på fossilfri el. Detta ska vi göra med hållbar elproduktion, elnätsutbyggnad, flexibilitet och innovativa lösningar. Och det är bråttom att börja. Vi kan klara omställningen genom att fatta beslut här och nu, med sikte på den elförsörjning som behöver finnas på plats i framtiden. Vi behöver politisk och samhällelig samling och vi behöver nya arbetssätt. Vi behöver också en gemensam planeringsram med delmål, förändrade lagar och regler och nya arbetssätt.

Sverige har en unik möjlighet att ta täten och visa omvärlden att det går att ställa om. Vi har en i stort sett fossilfri elproduktion. Vi har även fördelen av att ha en utbyggd fjärrvärmesektor som avlastar elsystemet och som även kan ta vara på de nya industriernas spillvärme. Tack vare energieffektivisering har elanvändningen dessutom varit relativt konstant trots ökad BNP sedan slutet av 1980-talet. Nu måste vi fortsätta att effektivisera och samtidigt öka elproduktionen och bygga ut elnäten.

Energibranschen har fantastiska möjligheter att bidra till omställningen till det fossilfria samhället. Det är med stor entusiasm vi tar oss an arbetet med att fortsätta att utveckla Sveriges fantastiska energisystem – som redan idag är ett av världens allra bästa.

Vi är motorn i omställningen och vi vet att vi behöver samarbeta tätt med kunder, politiker och samhället i stort för att lyckas. Det handlar om hela Sveriges omställning och tillsammans kan vi klara det.

Åsa Pettersson, vd Energiföretagen

Sammanfattning

KLIMATOMSTÄLLNINGEN OCH ENERGIN

I Sverige har vi bestämt oss för att vi senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären och därefter ska vi uppnå negativa utsläpp. Det innebär att fossila bränslen inte kan användas.

För att få en uppfattning om hur mycket el som efterfrågas som en konsekvens av omställningen gav Energiföretagen ett uppdrag åt Energiforsk och Profu att ta fram en underlagsrapport. Rapporten baseras på bland annat näringslivets aviserade planer för omställning till fossilfrihet, nyindustrialisering och elektrifieringen av transportsektorn. Vi vet att det behövs mycket el för att klara omställningen vilket innebär att vi behöver bygga ut såväl produktion som distribution. Omställningen innebär också en enorm möjlighet med nya affärsmöjligheter och innovationer att öka Sveriges konkurrenskraft, få fler i arbete och öka välfärden. Vi kan sätta Sverige på kartan som den klarast lysande fossilfria industrinationen om vi lyckas med detta.

EL- OCH EFFEKTBEHOV

År 2045 bedöms Sveriges elbehov vara 330 TWh och eleffekten den mest ansträngda timmen bedöms vara 49 GW. En stor del av den bedömda ökningen i elbehov till år 2030 och 2045 beror dels på industrins omställning för att nå klimatmålen, dels på nya elintensiva industrier.

Den tillkommande elanvändningen fördelas inte ut lika i landet utan den största ökningen sker i de norra delarna av landet, som en konsekvens av elektrifieringen av järn- och stålindustrin.

INVESTERINGSBEHOVET

Hur mycket elproduktion behövs för att svara upp mot behovet 2045? Den absoluta majoriteten av elproduktionen når sin tekniska livslängd innan dess. Om inga investeringar eller reinvesteringar skulle göras återstår endast 40 TWh av dagens 170 TWh årsproduktion 2045. Det betyder att investeringsgapet mellan återstående elproduktion och bedömt elbehov är 290 TWh. Observera att gapet är ett hypotetiskt antagande. Investeringar kommer att ske.

För tillgänglig effekt en vinterdag visar analysen att endast 4 GW jämfört med dagens cirka 25 GW i befintlig effekt återstår år 2045. För effekt blir därmed gapet mellan återstående tillgänglig effekt och bedömd maximalt eleffektbehov 45 GW.

Generellt är det svenska elnätet gammalt. Även utan elektrifieringen skulle stora investeringar krävas bara för att upprätthålla dagens nivå. Med den tillkommande elanvändningen konstateras att det behövs mycket elnät. I underlagsrapporten gjordes

en uppskattning av behovet. Den visade att det behövs investeringar för ungefär 400 miljarder kronor till 2030 och 1 000 miljarder kronor till 2045. Detta inkluderar befintliga investeringsplaner från bland annat Svenska Kraftnät på 170 miljarder kronor

BEHOV AV ÅTGÄRDER

För att klara att bygga ut energisektorn, både produktion och nät, i den takt som samhället efterfrågar krävs bättre förutsättningar. Energiföretagen har tagit fram och sammanfattat de viktigaste åtgärderna så att Sverige ska kunna bli klimatneutralt till 2045 och samtidigt fortsätta att vara en framgångsrik industrination, ha god välfärd samt värma våra hus, köra bilar och få elräkningar som är rimliga. Det behövs förändringar både gällande lagar och regler och inte minst vad gäller ledarskap och riktning.

1. Ledarskap och planering för Sveriges omställning

Klimatförändringar är vår tids största utmaning – det krävs modiga och extraordinära beslut av politiker, individer och företag. Sverige behöver ett visionärt politiskt ledarskap som med en stark berättelse om den fossilfria framtiden sätter tonen.

Det krävs en från samhället beslutad planeringsram med delmål, förändrade lagar och regler samt nya arbetssätt alltså en plan för omställningen. Energiföretagen föreslår därför att det tillsätts en funktion inom Regeringskansliet som håller i detta arbete. Styrning av myndigheterna så att målen kan nås och planen kan genomföras blir en central uppgift för funktionen. Planen måste även involvera och engagera kunder och därmed skapa transparens om lämpliga/möjliga placeringar för deras investeringar.

Detta ställer krav på långsiktigt hållbara överenskommelser – ett brett handslag mellan samhällets aktörer och politiken. Energibranschen efterlyser därför politiskt ansvarstagande, långsiktighet och handling. Politikens bidrag på kort sikt är att uppnå en hållbar enighet om de energipolitiska målsättningarna, ett planeringsmål för framtidens elsystem samt ett reformerat arbetssätt för hur vi ska nå dit.

Åtgärder krävs också för att skapa förståelse och acceptans för omställningen.

2. Framtidens tillståndsprocesser ska vara snabba och förutsägbara

Långa och oförutsägbara tillståndsprocesser är ett av de främsta hindren för en fortsatt elektrifiering. Energiföretagen står bakom regeringens målsättning att halvera tiden för tillståndsprocesser för elnät. Dessa är dock komplexa och består av ett antal steg i flera olika tillståndsprocesser. I rapporten presenteras ett antal konkreta förslag för att korta tillståndsprocesserna, bland annat att luftledning ska vara utgångspunkt för högre spänningsnivåer, att det kommunala vetot för vindkraft bör reformeras och att berörda myndigheter bör tillföras extra resurser.

3. Tillräckligt med elnät och god försörjningstrygghet

Elnätet behöver förnyas och byggas ut för 1 000 miljarder kronor till 2045.

Sveriges elbehov 2045

Elnätskundernas avgifter ska självklart vara rimliga. Intäktsregleringen för elnät bör utgå från en målbild som skapar en långsiktig, stabil och förutsägbar intäktsreglering för elnätsverksamheten samt understödjer samhällsutveckling och energiomställning. Om regleringen ska ändras är det önskvärt att detta sker i dialog mellan Energimarknadsinspektionen, bransch och kunder utan plötsliga och snabba förändringar.

Energiföretagen tror också att mer dialog och planering är centralt för att lösa nätkapacitetsbristen. Därför behöver planering mellan elnätsföretag, kommuner och regioner samordnas ytterligare.

4. Elproduktion som möter efterfrågan

På 22 år behövs ny elproduktion motsvarande nio gånger Danmarks nuvarande elanvändning. För att det ska förverkligas behövs reformer.

Om vi ska klara av att möta samhällets växande behov av el, så måste politiken möjliggöra investeringar i alla typer av fossilfri el- och värmeproduktion, liksom i ny teknik och innovationer. Vår nuvarande marknadsmodell har tjänat oss väl men är dagens elmarknad tillräcklig för att generera de investeringar som krävs? Branschen har efterlyst en utredning som kan vara ett forum för fördjupad diskussion och analys samt ge svar på hur vi bäst bemöter en kraftig efterfrågeökning på kort tid.

5. Framtidens arbetskraft – allt från montörer till regeringstjänstemän

Enligt Energiföretagens kartläggning kommer behoven av nya medarbetare öka kraftigt. Totalt beräknas cirka 8 000 tekniker och ingenjörer behöva rekryteras under de kommande tre åren. Även för flera andra yrkesroller ökar efterfrågan. I rapporten presenteras ett antal konkreta förslag, bland annat att ge resurser till departement och myndigheter, säkerställa utbudet av branschrelaterade utbildningar

samt synliggöra branschrelaterade utbildningar.

6. Fjärrvärme, energieffektivisering, flexibilitet och vätgas – nycklar till framgång

Hög efterfrågan på effekt kalla dagar, minskad andel styrbar elproduktion och stora krav på hållbarhet, konkurrenskraft och leveranssäkerhet väntas. Det kräver både nya och gamla lösningar.

Mer än hälften av alla bostäder och lokaler värms med fjärrvärme. Kraftvärmeverk producerar framför allt värme men kan även producera el. Kraft- och fjärrvärmen blir ännu viktigare för att avlasta elsystemet när effektbehovet är stort i framtiden, och fjärrvärmen är viktig för sektorkoppling då den kan ta vara på spillvärme från vätgasproduktion.

För att elen ska räcka till så mycket som möjligt måste Europa och Sverige fortsätta arbetet med energieffektiviseringen. För detta behövs ett fortsatt aktivt arbete med information och rådgivning från branschen.

Svensk industri vill ha vätgas som ersättning för fossila bränslen i industriprocesser. För det krävs ett väl fungerande regelverk för hur vätgas ska förflyttas och hanteras.

Beslut behövs om incitament för efterfrågefleksibilitet och andra kostnadsbaserade lösningar i elnätsregleringen. Utvecklingen av handel med flexibilitetstjänster och aggregatorrollen bör utvärderas genom löpande kontrollstationer.

7. Det som inte finns men behövs

Även om samhället genomför stora delar av vad som nämnts ovan och andra kloka reformer finns det en risk att energisektorn inte hinner realisera det som samhället efterfrågar i tid. Frågan är om det behövs en mer radikal förändring inom vissa delar eller större områden? Och om så, var och hur? Detta har vi inte svar på idag. Därför behövs fler förslag och en aktiv debatt. Energiföretagen kommer fortsatt tillsammans med andra aktörer att arbeta fram förslag till reformer, förbättrade processer och andra förslag för att möjliggöra omställningen.

VI KLARAR DET – TILLSAMMANS

Att begränsa klimatförändringarna så mycket som möjligt är betydligt billigare för samhället än att inte göra det, visar inte minst Stern-rapporten¹. Näringslivet har dessutom tydligt visat att omställningen innebär stora möjligheter för svensk industri.

Men förutsättningarna för den massiva elektrifiering som samhället efterfrågar är ännu inte på plats. Det finns absolut ingen tid att förlora och vi måste börja idag. Vi behöver att alla goda krafter drar åt samma håll och tillsammans möjliggör samhällets omställning.

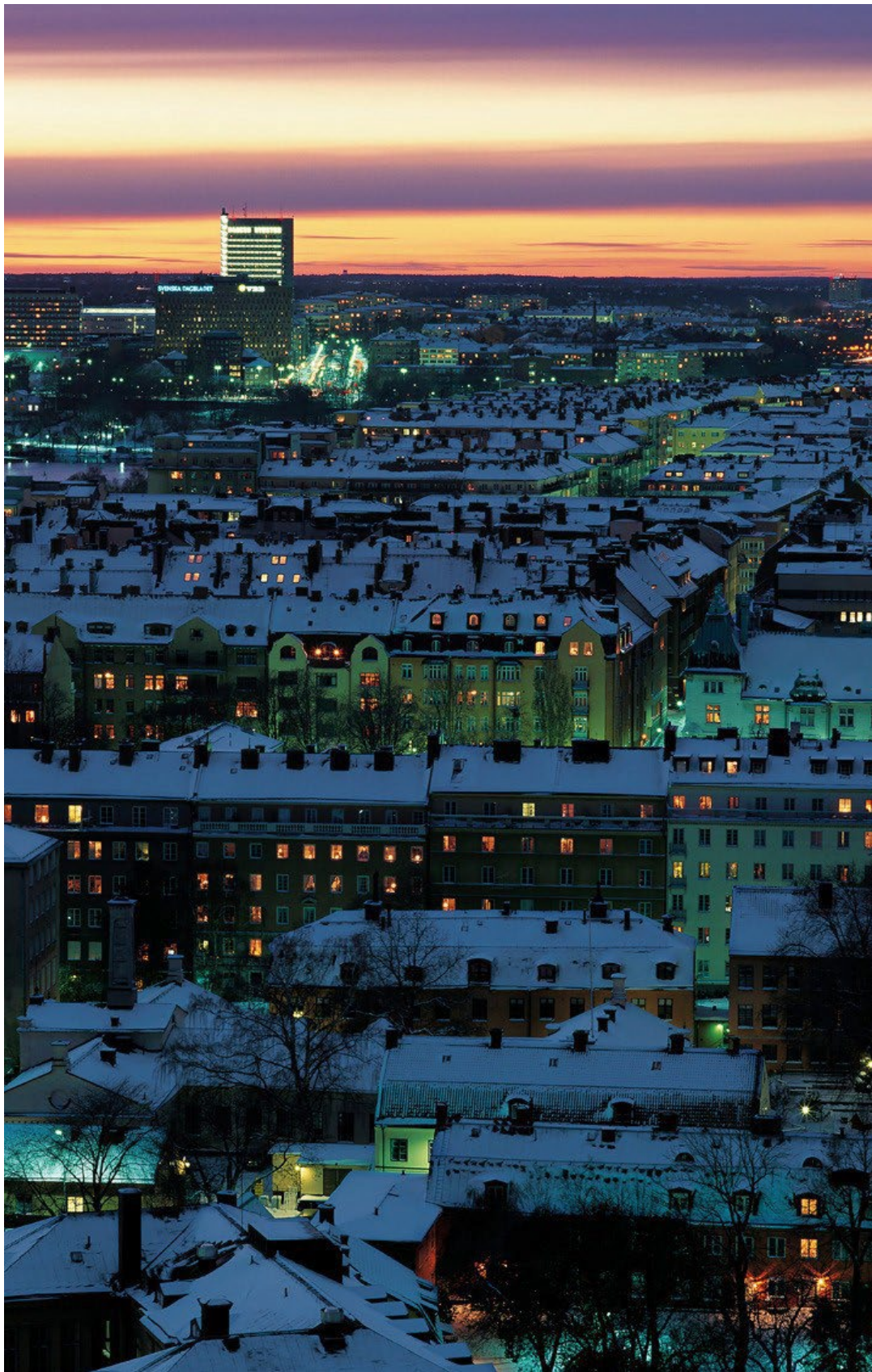
Nu kan vi stärka Sveriges konkurrenskraft och skapa arbetstillfällen genom att nyttja den unika konkurrens fördel vi har i vårt fossilfria konkurrenskraftiga elsystem. Politiken måste visa ledarskap. Näringslivet och medborgarna måste sluta upp bakom målet och agera tillsammans. Då klarar vi det.

---

¹ Stern Review on the economics of climate change, Sir Nicholas Stern

Sveriges elbehov 2045

Klimatomställningen och energin

I Sverige har vi bestämt oss för att vi senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären och därefter ska vi uppnå negativa utsläpp. EU har 2050 som motsvarande mål-år. Det innebär att fossila bränslen inte kommer kunna användas och att något annat behövs för att göra allt det som de fossila bränslena bidrar med idag. Vi behöver fortsatt driva bilar, bussar, lastbilar, båtar, flygplan och ta bort syre ur järnmalm, tillverka kemikalier, värma upp kalksten till cement, driva smältverk med mera.

- Det kol som används årligen ryms i lite mer än fem Globen
- Den årliga bensin och dieselanvändningen motsvarar 431 000 tankbilar utan släp eller nära fem fulla badkar per person i Sverige.
- Det går att kolsyra sjön Roxen 14 gånger med koldioxiden som släpps ut från industrin, näringslivet och transportsektorn.

Samtidigt växer Sverige. Vi blir fler som behöver bostäder, transport och mat. Industrin växer och flera stora nya etableringar har aviserats.

För detta behövs el, massor med el. Den ska vara fossilfri, kostnaden ska vara konkurrenskraftig, samtidigt som en hög nivå på försörjningstrygghet måste säkras.

FRAMTIDEN

Vi står inför en elektrifieringsvåg utan dess like i svensk historia. För att få en uppfattning om hur mycket el som efterfrågas gav Energiföretagen ett uppdrag åt Energiforsk och Profu att ta fram en underlagsrapport². Uppdraget gick ut på att visualisera investeringsgapet mellan det framtida möjliga maximala el- och effektbehovet och den del av dagens elproduktion som inte har nått sin livslängd till åren 2030 och 2045. Dessutom utreda behovet av elnät. Framtidens elanvändning baseras på bland annat näringslivets aviserade planer för omställning till fossilfrihet och elektrifieringen av transportsektorn. Resultatet visar att Sverige står inför en rejäl utmaning. Samtidigt är det en minst lika stor möjlighet med nya affärsmöjligheter och innovationer att öka Sveriges konkurrenskraft, få fler i arbete och öka välfärden. Vi kan sätta Sverige på kartan som den klarast lysande fossilfria industrinationen om vi lyckas med detta.

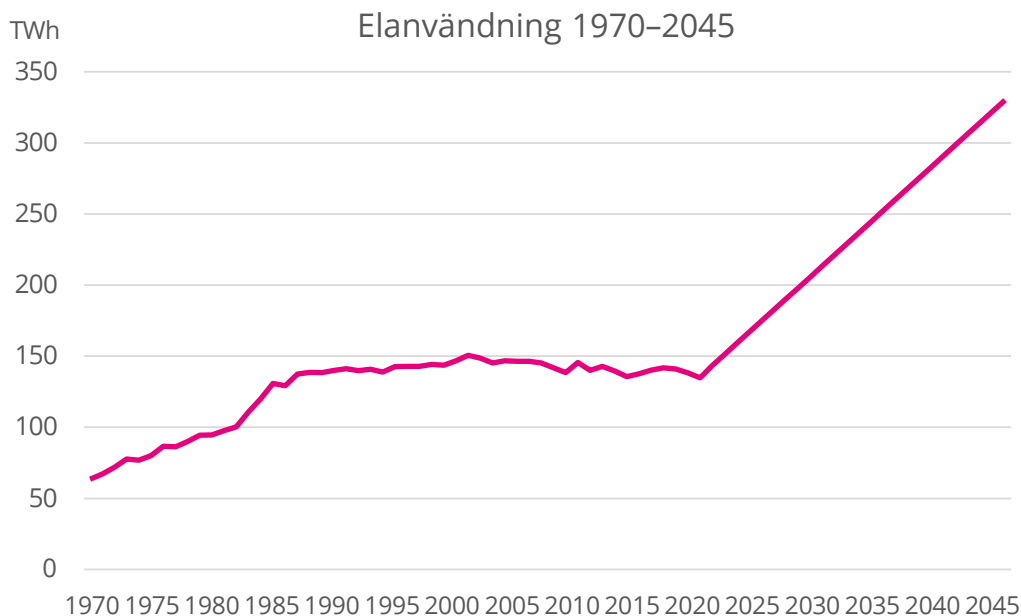
EL- OCH EFFEKTBEHOV

År 2045 bedöms Sveriges elbehov vara 330 TWh och eleffekten den mest ansträngda timmen bedöms vara 49 GW³.

En stor del av den bedömda ökningen i elbehov till år 2030 och 2045 beror dels på

² Visualisering av framtida elanvändning och effektbehov, RAPPORT 2023:913, Energiforsk och Profu.

³ Ingen flexibilitet antas. Utökad resonemang om flexibilitet återfinns i underlagsrapporten.

industrins omställning för att nå klimatmålen, dels på att det planeras för nya anläggningar för produktion av framför allt kol utan stål, konstgödsel och batteritillverkning. En stor del av den tillkommande elanvändningen inom

En stor del av den tillkommande elanvändningen inom industrin kommer användas till att tillverka vätgas.

industrin kommer att användas till att tillverka vätgas.

El- och effektbehovet utgår från ett antagande om att samtliga vid underlagsrapportens sammanställning⁴ aviserade industriprojekt genomförs. Däremot har det inte gjorts en bedömning om de enskilda projektens faktiska realiserbarhet. Det finns givetvis en potential för energieffektivisering, processoptimering och efterfrågefleksibilitet även för nedanstående industrier och transporter. Denna är dock mycket svår att uppskatta.

Stor tillkommande elanvändning till 2045 visas i tabellen nedan:

Järn- och stålindustrin	114 TWh
Transporter	30 TWh
Grön konstgödselproduktion	5 TWh
Batteriproduktion:	2 TWh
Elektrobränslen:	3 TWh
Massa & papper:	oklart
Raffinaderi + kemi:	oklart

⁴ Vår/sommar 2022.

Sveriges elbehov 2045

Sedan underlagsrapporten gjordes under 2022 har ytterligare ett par industriprojekt med stor elanvändning aviserats, bland annat satsningar på elektrobränslen i Norrland. LKAB har offentliggjort en fyndighet på mer än 1 miljon ton sällsynta jordartsmetaller som vid brytning och framställning kräver stora mängder el. Stora delar av kemi- och raffinaderibranschen har inte aviserat hur deras omställning bort från fossila bränslen ska se ut. Efterfrågan på fossilfria elektrobränslen till sjö- och luftfart kan potentiellt bli hög och om de produceras i Sverige bidrar det till ytterligare ökad elanvändning. Det kan med andra ord bli ett (betydligt) större el- och effektbehov i framtiden än vad underlagsrapporten visar.

Industrins förutsättningar för investeringar i Sverige är avhängiga av ett antal faktorer. God försörjningstrygghet, i form av el och effekt vid rätt tid på rätt plats samt konkurrenskraftig kostnad för el och nätinфраstruktur är grundläggande faktorer för näringslivet. Lika viktigt är effektivare och kortare tillståndprocesser, att lösa mål- och markkonflikter, minska otydligheter i befintliga och framtida styrmedel och regelverk, liksom tillgång till råvaror/metaller, komponenter och inte minst arbetskraft.

Det finns stora osäkerheter om de aviserade investeringarna genomförs eller inte samt vilka processval och utvecklingsvägar industrierna tar. Trots de relativt stora osäkerheterna som föreligger vad gäller den exakta nivån på elbehovet fram till 2045 är det troligt att det framtida elbehovet kommer att öka avsevärt jämfört med idag.

NORR BLIR DET NYA SÖDER

Den tillkommande elanvändningen fördelas inte ut lika i landet utan den största ökningen sker i de norra delarna av landet, som en konsekvens av elektrifieringen av järn- och stålindustrin.

Det vi ser på bilderna är en dramatisk förändring jämfört med dagens situation, som kommer ge stora konsekvenser för både hur elens flöden i landet och hur elproduktion lämpligen lokaliseras. Idag har norra Sverige ett överskott på el och effekt vilket innebär att elen normalt sett flödar söderut. Givet industrietableringarna är det inte alls säkert att så är fallet i framtiden.

STORT BEHOV AV ELNÄTSUTBYGGNAD OCH UPPRUSTNING

Generellt är det svenska elnätet gammalt. Även utan elektrifieringen skulle stora investeringar krävas bara för att upprätthålla dagens nivå. Med en så pass kraftigt ökad elanvändning behövs det elnät som kan transportera elen dit den behövs när den behövs. Och det behövs mycket elnät. Om vi visste hur framtidens elproduktion såg ut och var den var lokaliserad tillsammans med lokalisering och storlek på all elanvändning skulle vi kunna räkna ut exakt hur mycket elnät som behövdes och var. Detta vet vi inte. Därför gjordes en förenklad uppskattning i underlagsrapporten som i korthet går ut på att behovet av elnät ökar i proportion till effektbehovet. Det behövs investeringar för ungefär 400 miljarder kronor till 2030 och 1 000 miljarder kronor till 2045. Detta inkluderar befintliga investeringsplaner från bland annat Svenska Kraftnät på 170 miljarder kronor motsvarar fyra femtedelar av statsbudgeten 2023.

Det handlar både om stora reinvesteringar i det befintliga nätet på alla nivåer och om nyinvesteringar för att bland annat ansluta nya industrier, laddstationer och elproduktion samt förstärka nätet. Kostnadsfördelningen mellan reinvestering och nyinvestering är ungefär lika stor.

Sveriges elbehov 2045

Under åren 2000–2020 byggde Svenska kraftnät 60 mil transmissionsnät. Nu ska de under lika många år bygga uppemot 700 mil transmissionsnät. Även lokalnätet behöver stora re- och nyinvesteringar för att klara av att försörja växande städer med kraftigt ökad elanvändning till laddning av elfordon och även anslutning av solcellsanläggningar.

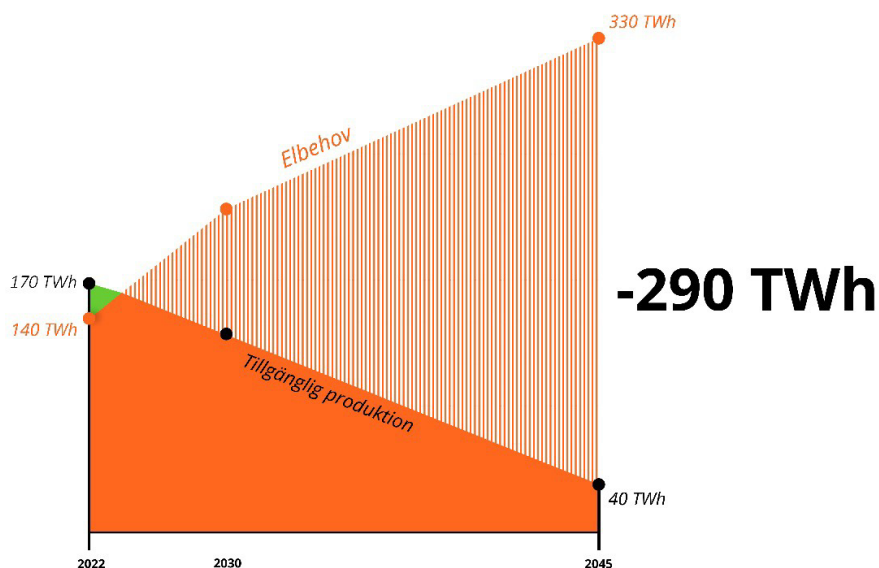
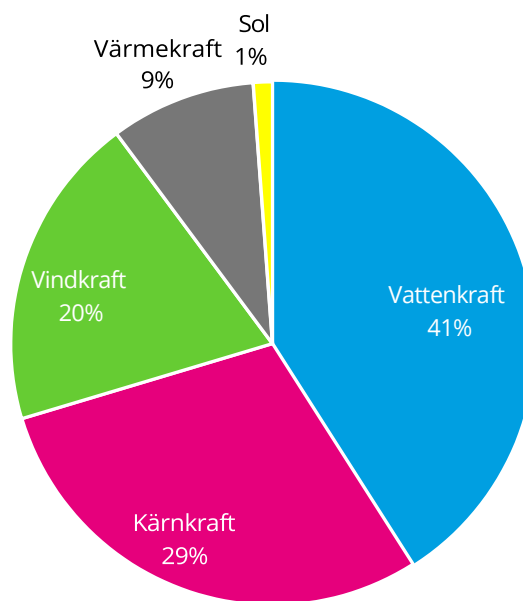
HUR MYCKET ELPRODUKTION BEHÖVS DÅ?

2022 producerades ca 170 TWh el i Sverige fördelat på produktionslag som visas i figuren.

Till år 2045 har elbehovet vuxit till

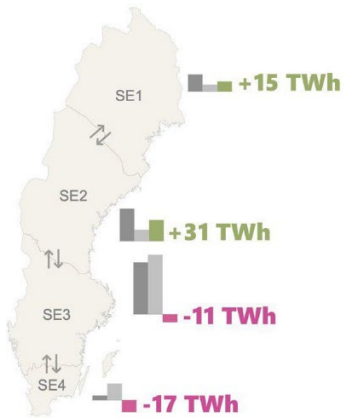
330 TWh. Frågan är hur mycket produktion som behöver tillkomma? För att svara på det behöver vi veta hur mycket av den befintliga produktionen som finns kvar 2045. Det visade sig vara lite eftersom den absoluta majoriteten av elproduktionen når sin tekniska livslängd innan dess, under antagande att den befintliga kärnkraften drivs som längst till 2045. Endast 40 TWh⁵ av dagens 170 TWh årsproduktion återstår 2045 om inga investeringar görs.

Elproduktion 2022 169,8 TWh

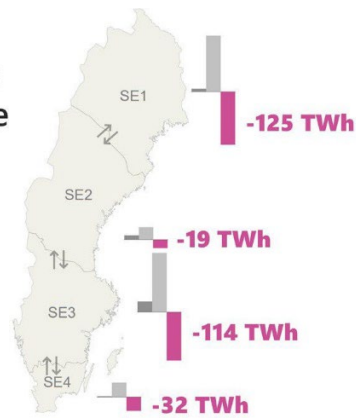
⁵ De 40 TWh består av en del anläggningar som idag är nya och nyligen reinvesterade. Livslängder för respektive kraftslag beskrivs i underlagsrapporten.

Sveriges elbehov 2045

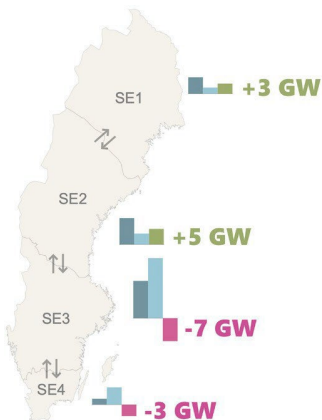
Energibalans per elområde

2022

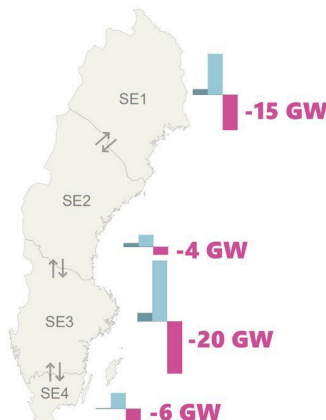
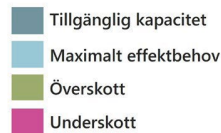
Energibalans per elområde

2045

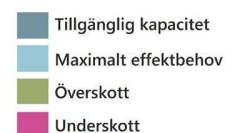
Effektbalans per elområde

2022

Effektbalans per elområde

2045

Det betyder att investeringsgapet mellan återstående elproduktion och bedömt elbehov 2045 är 290 TWh.

För tillgänglig effekt⁶ en vinterdag visar analysen att endast 4 GW jämfört med dagens cirka 25 GW i befintlig effekt återstår år 2045.

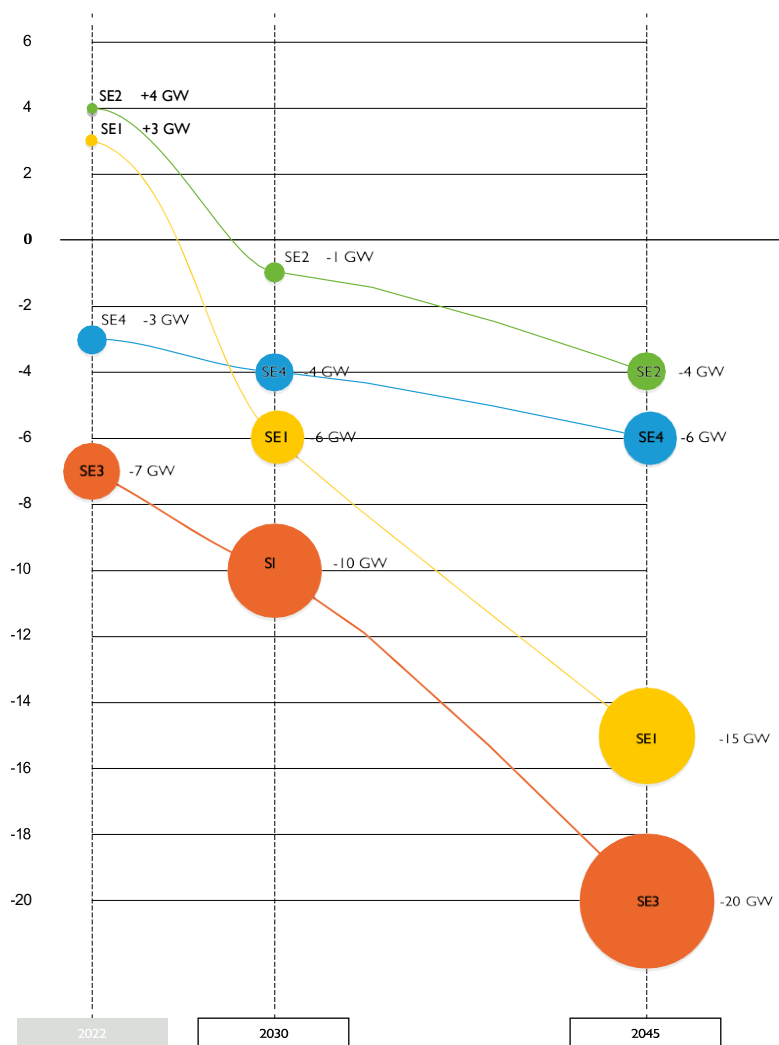
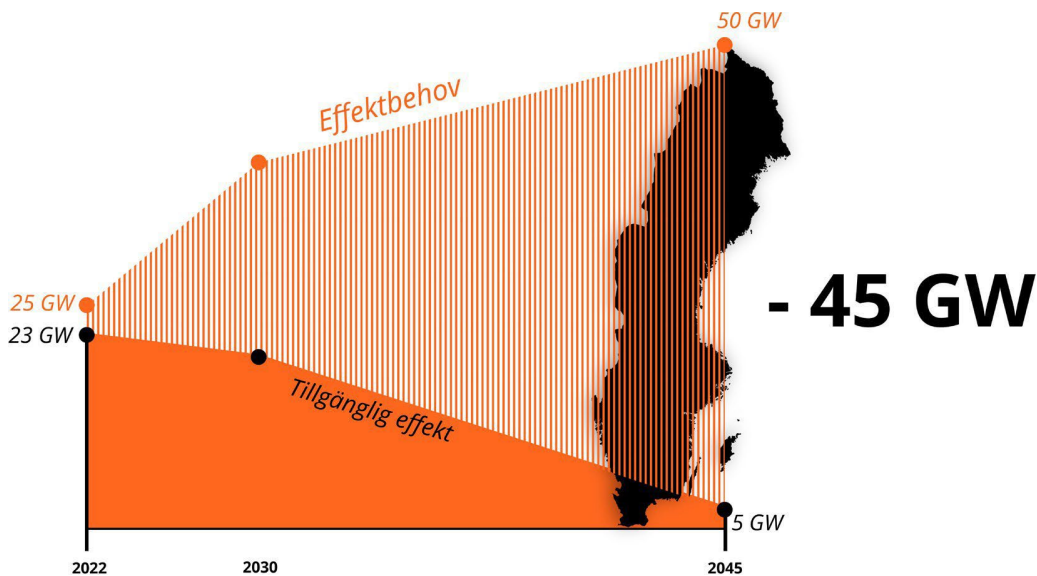
Det betyder att gapet mellan återstående tillgänglig effekt och bedömd maximalt eleffektbehov 2045 är 45 GW.

Teknisk livslängd för elproduktion:

- Vindkraft: 25 år
- Kärnkraft 60 år
- Kraftvärme 30 år
- Vattenkraft 60 år

⁶ Tillgänglig effekt är den effekt som statistiskt sett finns tillgänglig.

Sveriges elbehov 2045

EFFEKTBEHOV OCH FLEXIBILITET

Historiskt har elproduktionen varierat för att följa elanvändningen, och så även idag. Det framtida produktionssystemet, med förmodat högre andel variabel elproduktion och högre effekttoppar, kommer troligen att efterfråga flexibilitet hos kunderna i större utsträckning än tidigare. Detta eftersom balansen med den planerbara kraften kommer variera över tid och se annorlunda ut jämfört med idag. Flera industriprojekt satsar på vätgaslager som en del i sin affärsidé för att kunna producera vätgas till konkurrenskraftig kostnad, vilket i sig tillsammans med vätgaslager kan ge en anpassning till ökad variabel elproduktion.

Flexibilitet i elanvändningen kommer troligen inte bara efterfrågas under timmar med de högsta eleffektbehoven, utan tillgängligheten av vind- och solkraft blir en viktig faktor. Låg produktion från vind och sol ger ökat behov av flexibilitet över längre tidsskalor motsvarande de perioder då denna produktion är låg. Den typ av flexibilitet som antas kunna arbeta över dessa tidsskalor och som potentiellt kan bidra till att sänka effektbehovet är förbrukningsflexibilitet i form av elvärme, hushållsel, el till laddbara fordon samt el till elektrolysörer för vätgas. Det pågår forskning kring flexibilitet genom väldigt storskaliga batterier men frågan är om sådan stor skala blir kostnadseffektivt jämfört med andra metoder/tekniker.

Förbrukningsflexibilitet har en tydlig tidsdimension då det behov som tillfälligt kan undvikas med flexibilitet måste ha förberetts för. Flexibilitet kan skjuta behovet både framåt och bakåt i tid genom att senare- eller tidigarelägga aktiviteter som använder el. För att batterier ska kunna urladdas måste de ha laddats vid en tidigare tidpunkt. Om man undviker elbilsladdning måste denna laddning ske vid annan tidpunkt.

Under framtidens mest ansträngda vecka är effektbehovet troligen högt. Bidraget från flexibilitet att jämna ut lasten kommer begränsas av att ta ikapp uppskjutet elbehov. Denna tidsdimension gör att bidraget från flexibilitet under en längre ansträngd period i många fall är lägre än den samlade totala potentialen till flexibilitet i systemet.

Energiföretagens slutsatser

INVESTERINGSBEHOVET

På 22 år behöver vi rusta elsystemet för en situation där elbehovet ökat från 140 till 330 TWh och eleffektbehovet ökat från 25 till 49 GW. Detta samtidigt som det befintliga systemet måste förnygras då många kraftverk når sin livslängd. Bara att bibehålla dagens nivå av elproduktion kräver stora reinvesteringar.

Bortfallet av kapacitet i befintliga anläggningar tillsammans med det nya el- och effektbehovet leder till ett totalt underskott – ett "gap" – år 2045 på 290 TWh elproduktion per år och ett effektgap på 45 GW under årets mest ansträngda timmar. Observera att gapet är ett hypotetiskt antagande. Investeringar kommer att ske.

Även elnätet åldras och kostnaden för reinvesteringar och samtida nyinvesteringar för att möta den ökade elanvändningen uppskattas till totalt 1 000 miljarder kronor fram till 2045. Ny- och reinvesteringar fördelar sig jämt mellan ny- och reinvesteringar.

FÖRDELNINGEN

Elektrifieringen som beskrivs underlagsrapporten leder till en ny fördelning av elbehovet i Sverige. De stora tillkommande behoven i norra Sverige gör att norra och södra Sverige år 2045 i princip har lika stor elefterfrågan.

DRIVET

Det är tydligt att det är näringslivet, industrin och transportsektorn som driver på omställningen och politiken försöker följa med. En omvandling av den magnitud det svenska elsystemet står inför i och med elektrifieringen ställer krav på en övergång från förvaltning av ett "färdigbyggt" elsystem till utveckling av ett nytt, som svarar upp mot samhällets växande behov av el. Parallellt med alla aviserade satsningar på elektrifiering skulle åtgärder för att möjliggöra dessa behövas i samma höga tempo.

Samtidigt baseras analysen på att alla aviserade industrisatsningar genomförs. Bli kostnaden för elnät och el för hög finns risken att industriproduktion flyttar till andra länder. Samtidigt måste elproducenter och elnätsägare ha en hållbar lönsamhet. Det måste därför finnas en balans i framtiden så att kunder, elnätsföretag och elproducenter är konkurrenskraftiga.

VI HINNER INTE OCH ALLT BEHÖVS

För att klara att bygga ut energisektorn, både produktion och nät, i den takt som samhället efterfrågar krävs bättre förutsättningar. Lagstiftning, processer och branschens arbetssätt behöver förändras, långsiktig politik saknas och kunders engagemang och samhällets acceptans behöver stärkas.

Sveriges elbehov 2045

Det kommer att krävas en samhällelig kraftsamling av historiska mått för att klara av att svara upp mot samhällets framtida efterfrågan på el på så pass kort tid. Det är en rejäl utmaning för energibranschen och även för samhället i stort. Samtidigt innebär det en stor möjlighet att begränsa klimatförändringarna och på samma gång skapa betydande affärsmöjligheter och potentiellt ökad välfärd.

Innebörden av ovan är att all utbyggnad av fossilfri elproduktion behövs för att nå samhällets ambitioner utifrån klimatmålen.

HÖNAN OCH ÄGGET

Det finns en "hönan och ägget"-problematik i den kraftigt ökade efterfrågan som förväntas. Är industrin villig att göra investeringar utan att veta att det kommer att finnas tillgång till el? Vill en investerare i elproduktion genomföra investeringar utan att veta att man får avsättning för produktionen?

Industrin har ett ansvar att säkra tillkommande elbehov till el till ett pris som gör deras produkt lönsam på samma sätt som för andra insatsvaror. Men för att det ska vara möjligt behövs en effektiv ändamålsenlig elmarknad. Investerare i ny elproduktion vill på samma sätt försäkra sig om att kunna sälja den el som produceras och till ett pris som gör investeringen lönsam.

Industrin går inte vidare med sina planer om det råder osäkerhet kring lönsamheten och detsamma gäller investerare i elproduktion. Detta gäller generellt, men en ytterligare försvårande faktor är tidsaspekten då industriprojekt normalt sett etableras betydligt snabbare än ny elproduktion och även elnätsutbyggnad. Vem tar första steget och därmed risken? Vågar elproducenter "satsa på" att alla aviserade industriprojekt realiserar? En grundläggande fråga är således vem som ansvarar för att elektrifieringen kommer till stånd.

En annan viktig fråga är om marknaden faktiskt kan klara av att generera de investeringar som krävs för att uppfylla målet i tid? Det handlar om stora investeringar med lång ekonomisk livslängd och frågan är om investerare har tillräcklig förutsägbarhet. Inte minst då marknadsmodellen på senare tid kraftigt ifrågasatts från politiskt håll och just nu pågår ett arbete på EU-nivå med att lägga förslag till förändringar. Till detta kommer de utdragna tillståndsprocesserna och en alltmer osäker omvärld med fokus på geo- och säkerhetspolitik som leder till ytterligare osäkerhet. Den energiprisutveckling vi nu ser till följd av kriget i Ukraina, har påverkan på förutsättningarna för den industriella omställningen till fossilfrihet, både i sig själv och beroende på vilka politiska beslut som fattas som ett svar på utvecklingen. Samtidigt driver utfasningen av naturgas på utvecklingen mot mer fossilfri el- och industriproduktion. Det betyder att det finns betydande risker för investerare i ett skede då det är oerhört bråttom att investeringar planeras för och realiserar.

KONKURRENSKRAFT OCH FÖRSÖRJNINGSTRYGGHET

Framtidens elsystem handlar om så mycket mer än behovet av elnät och elproduktion för att möta efterfrågan. Förutom att all el givetvis ska vara fossilfri måste kostnaden vara konkurrenskraftig och elsystemet måste ha mycket hög försörjningstrygghet. Vi har sett en oroande utveckling under de senaste åren med flera indikatorer på otillräcklighet avseende leveranssäkerhet samt ineffektivt nyttjande av infrastrukturen för el. Utgångspunkten är följande observationer:

- Fallande kapaciteter i överföringssystemet under ett flertal år med undantag för 2022 då överföringskapaciteten ökade något från norr till söder, enligt Svenska kraftnät
- Svårigheter att effektivt nyttja tillkommande transmissionskapacitet
- Ökad risk för effektbrist i södra Sverige som utmärker sig även i ett europeiskt perspektiv
- Bristande lokala beredskapsresurser

För att nå ett elbehov på 330 TWh per år måste incitament komma på plats för att säkerställa både de stora energivolymer och resurser som garanterar försörjningstryggheten.

SEKTORSKOPPLING, FJÄRRVÄRMEN, ENERGIEFFEKTIVISERING OCH FLEXIBILITET FÅR INTE GLÖMMAS BORT

Elsystemet blir än mer sammankopplat och beroende av andra energisystem såsom fjärrvärmem, industrin med vätgasproduktion och transportsektorn. Därför är det mer relevant än någonsin med en helhetssyn på energisystemet.

Fjärrvärmem blir ännu viktigare för att avlasta elsystemet när effektbehovet är stort i framtiden. Svensk kraftvärme, med samtidig el- och värmeproduktion, bidrar dessutom med fossilfri el och lokal planerbar elproduktion. Vidare är fjärrvärmem viktig för sektorskoppling då den kan ta vara på spillvärme från vätgasproduktion.

När andelen variabel elproduktion ökar samtidigt som effektbehovet stiger blir efterfrågefleksibilitet och energieffektivisering viktigare för ett leveranssäkert och kostnadseffektivt elsystem. Som vi erfarit denna vinter, spelar även energieffektivisering en roll för att hålla priserna nere, eftersom efterfrågan på el minskar.

ACCEPTANS

En snabb och omfattande omställning ställer också krav på samhällets acceptans för olika energislag och elnät som förändrar landskapsbilden. Det handlar om att kunna väga av olika målkonflikter på ett sätt så att flera intressen kan tillvaratas.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING KRÄVS

Vi kommer inte att klara klimatmålen om inte utbildningspolitiken prioriteras. Energibranschen i Sverige är en växande bransch, och avgörande för att Sverige ska klara klimatomställningen. Detta innebär i sin tur ett stort och ökat rekryteringsbehov i energibranschen. Det kräver hög kompetens, ny kompetens och nya perspektiv. Vi behöver helt enkelt fler människor som gör jobbet, både nu och framöver. Det gäller såväl ingenjörer och tekniker som personal på myndigheter som behöver öka rejält.

SVERIGE OM OMVÄRLDEN

EU:s energi- och klimatpolitik leder till att övriga länder inom EU står inför samma omställning bort från fossila bränslen och mot omfattande elektrifiering som Sverige. Det kommer av allt att döma bli stor konkurrens om kapital och arbetskraft. Vidare siktar även EU på att elproduktionen i EU ska bli fossilfri innan 2050, också pådrivet av Rysslands krig i Ukraina. En uppenbar risk är att Sverige tappar den komparativa fördel vi har med konkurrenskraftig och leveranssäker fossilfri el. Därför behöver industrins och energibranschens villkor stå sig väl jämfört med konkurrerande länders. Samtidigt har Sverige begränsad nationell rådighet över ett antal områden, inte minst inom energisektorn. Elmarknadens utformning och utveckling drivs gemensamt inom EU och har inneburit stora samhällsekonomiska vinster. Det är därför fortsatt viktigt att Sverige deltar och påverkar de frågor som är viktiga för vår konkurrenskraft.

Den osäkra omvärlden ställer ökade krav på kris- och krigsberedskap genom exempelvis utökade möjligheter till ö-drift, där det lokala energisystemet fortsätter att fungera även om stamnäten faller ifrån. Vidare har osäkerheten lett till att flera länder ser ett större behov av att vara nationellt självförsörjande på el. Detta är också drivet av att möjligheterna till import har blivit mer osäkra och möjlighet till mer omfattande import i framtiden med betydligt större andel variabel elproduktion är svår att sika om. Betydligt mer produktion behövs i Sverige oaktat möjligheten till import. Den bör lokaliseras där det är mest kostnadseffektivt för systemet som helhet.

Behov av åtgärder

Det som krävs av samhället är inget mindre än en transformering utan like i modern tid. Vi får inte glömma att det handlar om så mycket mer än om att bara företag i energisektorn ska investera i produktion och nät. De delar av industrin som använder fossila bränslen och råvaror står inför ett systemskifte. Transporter av alla de slag kommer att se annorlunda ut. Troligen är kunderna betydligt mer medvetna om vår energianvändning och engagerar oss i betydligt större utsträckning. Det har inte minst den minskade elanvändningen under hösten 2022 och vintern därefter hittills visat.

Det finns mängder av positiva trender. Företag och privatpersoner agerar för att accelerera omställningen, lagar tillkommer som driver utvecklingen i rätt riktning, EU har frågan högt prioriterad och vi pratar energi till kaffet. Engagemanget och utvecklingen tar oss en bra bit, men det räcker inte hela vägen. Därför har Energiföretagen tagit fram och sammanfattat de viktigaste åtgärderna så att Sverige ska kunna bli klimatneutralt till 2045 och samtidigt stärka vår konkurrenskraft som industrination, ha god välfärd samt värma våra hus, köra bilar och få elräkningar som är rimliga.

Sverige har visat att det går att bygga ut omfattande elproduktion relativt snabbt. Nu har vi 22 år på oss att ställa om från fossila bränslen. Det är klart att det går. Om vi skapar förutsättningarna. Och det är bråttom.

Den kraftfulla utbyggnaden av elnät, kärnkraft, fjärrvärme och vattenkraft ägde rum under helt andra förutsättningar. Nu är marknaden liberaliserad, vår lagstiftning är

Sveriges elbehov 2045

tätt integrerad med EU:s, miljölagstiftningen är rättmätigt hårdare, befolkningen är dubblerad och därtill har vi ett kommunalt självstyre som påverkar möjligheterna att utveckla energisystemet. Bara för att nämna några exempel. Det behövs därför förändringar både gällande lagar och regler, men inte minst vad gäller ledarskap och riktning.

1. LEDARSKAP OCH PLANERING FÖR SVERIGES OMSTÄLLNING

Klimatförändringar är vår tids största utmaning – det kommer krävas en rad modiga och extraordinära beslut av politiker, individer och företag.

Ledarskap för omställningen

Näringslivet och industrin har under de senaste åren visat prov på stort ledarskap och en genuin vilja manifesterat i konkreta planer för att ställa om sina verksamheter och produkter bort från fossila bränslen. Detta har satt Sverige på kartan som ett progressivt land som lockar till sig kapital. Näringslivet har drivit på politiken för reformer som syftar till att möjliggöra omställningen men hittills har reformtakten varit för långsam och ett starkt och gemensamt politiskt ledarskap har saknats. Detta behövs nu. Sverige behöver ett visionärt politiskt ledarskap som med en stark berättelse om den fossilfria framtiden sätter tonen i samhället.

Sverige behöver en plan

För att kunna nå klimatmålen i tid och möta ett framtida kraftigt ökat elbehov krävs en från samhället beslutad planeringsram med delmål, förändrade lagar och regler och nya arbetssätt. Att fortsätta som vi hittills har gjort kommer inte att räcka. Vid sidan om reformerna som lyfts här behövs alltså ett fortsatt arbete med systematisk och sammanhållen analys, planering, dialog och genomförande – ett kontinuerligt arbete med planen som visar vad som krävs för att kunna nå målet på ett kostnadseffektivt och marknadsanpassat sätt. För det syftet föreslår Energiföretagen att det tillsätts en funktion inom Regeringskansliet som håller i detta arbete över tid.

Planarbetet bör skapa framdrift, förutsägbarhet och rätt förväntningar på vad omställningen till ett fossilfritt samhälle kommer att kräva av samhället samt innebära för elsystemet och marknadens aktörer. Planen måste involvera och engagera kunder och skapar därmed även transparens om lämpliga/möjliga placeringar för deras investeringar. Varje enskild aktör sitter idag inte på tillräcklig information för att en organisk utveckling tillräckligt snabbt ska kunna svara upp mot samhällets förväntningar på vad elsystemet ska klara. En sådan plan behöver därför tas fram i nära dialog med samhällets olika aktörer, och regelbundet uppdateras. Utgångspunkten för en sådan övergripande plan för elsystemet bör ligga i nuvarande myndigheters uppdrag och planer. Styrning av myndigheterna så att målen kan nås och planen kan genomföras blir en central uppgift för den ovan nämnda funktionen inom Regeringskansliet. I Elektrifieringsstrategin fanns förslag kring utvecklad planering och samverkan, roller och ansvar som går att vidareutveckla i denna riktning, såsom inrättandet av ett Elektrifieringsråd.

Elektrifieringsstrategin är resultatet av inspel från energibransch och industri och dessa förslag kan utgöra en grund för planarbetet som behövs för att Sverige ska ha förutsättningar att kunna elektrifiera industri och transporter i den omfattning som behövs för att klara uppställda klimatmål. Många av åtgärdsförslagen i strategin sammanfaller även med Tidöavtalets punkter. Från energibranschens sida ser vi inte att vi har tiden att börja om från ruta ett i att identifiera åtgärder. Det finns en bred samsyn i samhället och politiken kring vad som behöver göras. Om Sverige fullt ut ska kunna utnyttja den potential till nyindustrialisering som vår fossilfria elproduktion faktiskt erbjuder, är det som behövs nu snarare ett tydligt ledarskap att gå från ord till handling.

Energibranschen efterlyser politiskt ansvarstagande, långsiktighet och handling

För att detta ska kunna åstadkommas behövs långsiktigt hållbara överenskommelser – ett brett handslag mellan samhällets aktörer och politiken. En gemensam plan för hur vi bygger framtidens elsystem. Energipolitiken har länge varit starkt polariserad, något som kulminerade under valrörelsen. Politiker från alla sidor har fokuserat på kritik av andra partier framför egna förslag och fokus har varit på enskilda kraftslag.

Samtidigt finns en bred samsyn inom de flesta områden av energipolitiken. Idag står en majoritet av riksdagen från såväl förra som nuvarande regeringsunderlag bakom ett framtidsscenario där elanvändningen fördubblas eller mer.

Likaså är riksdagens partier eniga om att elproduktion behöver byggas ut, att elnäten måste byggas ut och att ledtider och tillståndsprocesser måste kortas. De många åtgärdsförslag som ligger på bordet måste omsättas till konkret handling.

Energibranschen efterlyser därför politiskt ansvarstagande, långsiktighet och handling. Politikens bidrag på kort sikt är alltså inte framför allt att identifiera de exakta åtgärderna, utan att uppnå en hållbar enighet om de energipolitiska målsättningarna, ett planeringsmål för framtidens elsystem samt ett reformerat arbetssätt för hur vi ska nå dit.

Skapa acceptans för energisystemets förändring

Omställningen från fossila bränslen innebär möjligheter för en ny industrialiseringsvåg i Sverige, där nya tillväxtregioner och arbetstillfällen kan skapas. Men utbyggnad av nödvändig elproduktion och elnät kommer att kosta och kostnaden kommer inte att fördelas lika på individ-, geografisk eller verksamhetsnivå. Det finns en uppenbar risk att personer och grupper känner sig förfördelade och upplever att nackdelarna med omställningen överväger fördelarna. På individnivå kan förändringar upplevas negativt trots att den totala samhällskostnaden för att inte radikalt minska utsläppen blir betydligt mycket högre jämfört med att genomföra omställningen. Det behövs insikter att omställningen kommer att ta plats, synas och märkas samt i vissa fall medföra kostnader. Den upplevda lokala nyttan och därmed acceptans av ny elproduktion och elledningar blir här en viktig pusselbit.

Sveriges elbehov 2045

Omställningen behöver åtföljas av åtgärder för att skapa förståelse och acceptans för åtgärderna. Vi behöver en gemensam berättelse om varför elektrifiering är så viktig för att nå våra klimatmål – och om fördelarna i termer av jobb och tillväxt som vi ser följer i dess spår. Vi behöver forum där dialog och samverkan kan föras så att de olika intressen som finns tillvaratas. Den tidigare nämnda statliga funktionen som bör skapas för att fortsatt driva elektrifieringsarbetet bör ha en sådan roll. Vidare behöver en utredning göras för att se hur energisystemets förändring ska finansieras. Kan hela kostnaden tas av elkunden eller hur mycket bör tas av skattekollektivet. En diskussion om omfördelning av kostnader blir viktigt och vad statens ansvar/roll i detta ska vara framstår som nödvändig.

Styrning, roller och ansvar

Behovet av en stor förflyttning och utveckling för att möjliggöra elektrifieringen, och därmed klimatomställningen, är inte något som idag är förankrat på bred front i styrning av berörda myndigheter. Roller och ansvar behöver tydliggöras mellan ansvariga myndigheter, kommuner och regioner. Förbättringar för klimatet måste gå att förena och vägas av med förbättringar i miljöaspekter i miljöprövningar. Här behövs en mer balanserad bedömning. Regeringen styr berörda myndigheter på nationell och regional nivå på ett sätt som är förenligt med uppställda klimatmål och fastställd planeringsram.

2. FRAMTIDENS TILLSTÅNDSPROCESSER ÄR SNABBA OCH FÖRUTSÄGBARA

Långa och oförutsägbara tillståndprocesser är ett av de främsta hindren för en fortsatt elektrifiering. Ett vindkraftsprojekt kan ta omkring 8 år från start till mål, att bygga en regionnätledning 10 år och en stamnätledning så mycket som 15 år. Även för ny kärnkraft krävs insatser för att krympa ledtiderna.

Åtgärdsförslag för snabbare elnätsanslutning av industri, laddstationer, elproduktion och förstärkning av överföring

Energiföretagen står bakom regeringens målsättning att halvera tiden för tillståndprocesser för elnät. Dessa är dock komplexa och består av ett antal steg i flera olika tillståndprocesser. Det finns därför ingen enskild åtgärd som kappar tiden tillräckligt mycket. Därför behövs ett antal olika åtgärder av vilka ett par av de viktigaste beskrivs nedan.

Luftledning som utgångspunkt

Besluta att luftledning är utgångspunkten när elnät byggs på högre spänningsnivåer, så som föreslås i Klimatråtsutredningen. Långa utredningar och diskussioner om teknikval under tillståndprocessen gynnar inte utbyggnadstakten. Stora elledningar byggs vanligtvis som luftledning, vilket är mer driftsäkert och samhällsekonomiskt. Markförlagda ledningar på högre spänningsnivåer är tekniskt utmanande och avsevärt mer kostsamma och bör därför endast byggas där det är nödvändigt, såsom i städer och i vatten.

Lämplighetsprövningen vid elnätsbyggnation

Förenkla och tydliggör lämplighetsprövningen vid elnätsbyggnation, så som föreslås i Klimatråtsutredningen. Det skulle spara såväl tid som myndighetsresurser. Idag görs det alltid en lämplighetsprövning i enlighet med ellagen innan en elledning byggs. Detta för att förhindra byggnation av ledningar som inte är samhällsekonomiskt motiverade. Problemet är dock det motsatta idag: det byggs helt enkelt inte tillräckligt med elnät. Det finns alltså ingen risk för "okynnesbyggande" varför denna del av prövningen behöver förenklas.

Utvärdera om processen kring nätkoncessionsprövning kan effektiviseras

Vid behov bör en ny SOU tillsättas där helhetsgrepp kring nätkoncession bör tas för att fånga upp aspekter som inte föreslås i utredningen "Moderna tillståndprocesser för elnät". Utred och föreslå om det är lämpligt att koncessionsbeslutet automatiskt innebär förtida tillträde, för att på så vis tydligt korta ledtiderna. Alternativt att ansökan om förtida tillträde får förtur hos Lantmäteriet, liknande nuvarande förtur för fiber hos Lantmäteriet.

Förtydliga Energimarknadsinspektionens uppdrag i regleringsbrevet och tillsätt extra resurser till Ei, Lantmäteriet och Länsstyrelserna

Utred och föreslå om det är lämpligt med tidsgränser för delar av myndighetens process för att hantera tillståndsärenden.

Sveriges elbehov 2045

Resurserna ska öronmärkas för att minska handläggningstiderna. En permanent ökning av anslagen för Ei, Lantmäteriet och Länsstyrelserna behövs.

Ändrar miljöbalken så att klimatnyttan av elnätsinvestering får tyngd i tillståndsprovningar

Energiföretagen delar Klimaträttsutredningens och Klimatpolitiska rådets bedömning att miljöbalkens portalparagraf, 1 kap. 1 § miljöbalken bör justeras så att den uttryckligen även omfattar klimathänsyn. Det är en förutsättning för en hållbar utveckling att människans påverkan på klimatet minimeras. Tillsatt utredning med syfte att höja betydelsen för allmänintresse för elnät vid tillståndsprovning.

Syftet med utredningen är att elnäten får tyngre vikt vid tillståndsprovning gentemot andra intressen. Trygg energiförsörjning är ett tungt vägande samhällsintresse som förutsätter ett väl utbyggt och driftsäkert elnät. Detta behöver få genomslag även vid tillståndsprovning. Elnätet är ett system och enskilda projekts betydelse ur ett systemperspektiv behöver beaktas i större utsträckning än idag.

Gör transmissionsnätet till ett riksintresse

Konflikter kopplade till markanvändning riskerar att leda till svårigheter att genomföra planerade nätförstärkningar och försvåra nyttjandet av befintliga anläggningar. Vi ser det därför som viktigt att peka ut områden av riksintresse för energidistribution för en bättre avvägning mot andra intressen i området.

Förslag för snabbare etablering av elproduktion

Balanserade förslag om lokal ersättning vid vindkraftsutbyggnad är en viktig och nödvändig förutsättning för en hållbar vindkraftsutbyggnad. Ett system som ger tillräcklig ersättning lokalt utan att försämra svensk vindkrafts konkurrenskraft behöver komma på plats och den pågående incitamentsutredningen är en viktig utgångspunkt. Sveriges kommuner ska fortsatt ha vetorätt för etablering av ny vindkraft, landbaserad och havsbaserad, men för att investerare ska våga investera måste ett ja eller nej komma tidigt i processen och hanteras rättssäkert.

Det finns ett stort antal havsbaserade vindkraftsprojekt som ligger för prövning hos regeringen och det är ett viktigt steg på vägen att det kommer beslut så dessa kan förverkligas. Svenska kraftnät behöver dessutom ta fram förbättrade rutiner för anslutning av havsbaserad vindkraft för att underlätta en expansion.

Även processen för så kallad repowering, när livslängd för ett vindkraftverk har nåtts och ett nytt verk eller en ny turbin installeras, behöver underlättas.

För att korta ner tillståndsprocessen för ny kärnkraft finns flera åtgärder som kan vidtas avseende arbetsätt och resurstilldelning till relevanta myndigheter. En effektiv åtgärd som snabbt kan införas är att möjliggöra en tidig dialog mellan Strålsäkerhetsmyndigheten och relevanta leverantörer av ny kärnkraftsteknik. På så vis kan eventuella svårigheter rörande licensieringen upptäckas tidigt, redan innan en beställning har lagts. Därutöver behöver Strålsäkerhetsmyndigheten upprätta samarbeten med motsvarande myndigheter i andra länder så att slutsatser kan dras

Sveriges elbehov 2045

av liknande tillståndsärenden så att den svenska myndigheten inte behöver göra alla utredningar från grunden. När det gäller så kallade små modulära reaktorer behöver tillståndsprocessen anpassas för att enklare möjliggöra en ansökan för flera små enheter i stället för enstaka stora reaktorer.

3. TILLRÄCKLIGT MED ELNÄT OCH GOD FÖRSÖRJNINGSTRYGGHET

Elnätet behöver förnyas och byggas ut för 1 000 miljarder kronor till 2045. Att bygga en regionnätledning kan ta upp till 10 år och en stamnätledning så mycket som 15 år. Det håller inte när industrier, laddstationer och ny produktion måste anslutas betydligt snabbare än så.

Ekonomiska förutsättningar för utbyggnaden av elnätet

Elnätskundernas avgifter ska självklart vara rimliga. Men vi måste samtidigt säkerställa en balans så att tillräckliga investeringar görs för att säkra leveranssäkerhet på kortare sikt och samhällets behov av att klara uppställda klimatmål genom elektrifiering av industri och transporter på längre sikt. Intäktsregleringen för elnät bör utgå från en målbild som skapar en långsiktig, stabil och förutsägbar intäktsreglering för elnätsverksamheten. En naturlig del av målbilden bör även vara att regleringen ska understödja samhällsutveckling och energiomställning. Företagens förutsättningar att fatta långsiktiga investeringsbeslut i ljuset av en omfattande elektrifiering av samhället måste beaktas, annars finns en risk att samhällets behov av investeringar inte möts.

Om regleringen ska ändras är det önskvärt att detta sker i dialog med bransch och kunder utan plötsliga och snabba förändringar. Noggranna analyser och konsekvensutredningar måste läggas till grund för metodförändringar för att säkerställa att justering i regleringsmodellerna verkligen leder till vad man har tänkt sig och att oönskade effekter undviks. Elnätsverksamhet beskrivs ofta som en verksamhet med låg risk, som det reglerade monopol det utgör. För att den beskrivningen ska stämma krävs även att den regulatoriska risken är låg, det vill säga de frågor vi här kommer in på. Om så inte är fallet kan även elnätsutbyggnad annars vara något som upplevs som riskfyllt att satsa pengar på, vilket skulle motverka en utveckling som möter samhällets behov. Företagens förutsättningar att fatta långsiktiga investeringsbeslut i ljuset av en omfattande elektrifiering av samhället måste beaktas, annars finns en risk att samhällets behov av investeringar inte möts.

Ökad planering

Energimarknadsinspektionen fäster stor tilltro till att kommande nätutvecklingsplaner ska bli ett verktyg för elnätsföretag att ta en mer aktiv systemoperatörroll och därmed förutse behov och anpassa nätkapaciteten. Energiföretagen tror också att mer dialog och planering är centralt för att lösa nätkapacitetsbristen, men har samtidigt pekat på det faktum att nätutvecklingsplaner bara blir så bra som den input som ges. Därför behöver planering mellan elnätsföretag, kommuner och regioner samordnas ytterligare.

Mål för överföringskapacitet och leveranssäkerhet samt roller och ansvar

Det rättsliga ramverket behöver ses över för att tydliggöra ansvar och roller på elmarknaden. Detta gäller särskilt vilket ansvar systemansvariga på olika nätnivåer har i olika situationer av kapacitetsbrist. I enlighet med vad som föreslås i EI:s rapport *Kapacitetsutmaningen* i elnäten bör en utgångspunkt vara att den aktör som har kapacitetsbristen i sitt nät också är den som är skyldig att åtgärda problemet.

I Svenska kraftnäts ansvar ligger att säkerställa driftsäkerheten/försörjningstryggheten/leveranssäkerheten oavsett hur elproduktionen ser ut. Det är Svenska kraftnäts uppgift att på ett aktivt och transparent sätt vidta de åtgärder som krävs för driften av elsystemet. Detta inkluderar marknadsbaserad ersättning för nödvändiga tjänster och förmågor.

Svenska kraftnät har genomfört ett stort antal åtgärder och behöver fortsatt aktivt arbeta för att öka överföringskapaciteten genom olika åtgärder. Ett mål för överföringsförmågan i det svenska stamnätet bör införas. Ett sådant mål skulle ligga till grund för att systematiskt utveckla lösningar och vidta konkreta åtgärder.

Stärk stamnätet för omställningen

Stamnätet behöver byggas ut med marginal för kommande investeringar i elsystemet och peka ut var investeringar kan ske och utan att begränsa kapaciteten i de ledningar som finns. Det kommer sannolikt att vara mer kostsamt att bygga för lite än för mycket.

Sveriges elbehov 2045

Skapa förutsättningar för effektivare nyttjande av befintligt elnät

Det skulle möjliggöra att dagens begränsade elnätskapacitet räcker till fler laddstationer och andra nya elnätskunder. Till exempel behövs incitament i intäcksregleringen för flexibilitetstjänster där kunderna anpassar sin förbrukning. Det bör också gå att söka stöd för stationära batterier som stöttar laddstationer vilket minskar effektbehovet i elnätet.

Säkra ekonomisk ersättning till stödtjänster som krävs för ett fortsatt stabilt elsystem

Sverige ska ha ett leveranssäkert, stabilt och kostnadseffektivt elsystem också med en större andel förnybar el i mixen. Därför är det av största vikt att systemkritiska tjänster som svängmassa, frekvenshållning och spänningsreglering – som behövs för att upprätthålla en stabil och driftsäker elförsörjning – också ersätts i enlighet med dess värde för systemet.

Tydliggör vad som gäller för turordning

Idag är det kösystem för anslutning till elnätet som baseras på tid när ansökan lämnades in. Det innebär att samhällskritiska anslutningar kan bli försenade. Frågan är om nuvarande system är det mest ändamålsenliga. Elnätsföretagen kan inte ta på sig ansvaret att väga olika intressen mot varandra. Energiföretagen Sverige föreslår att detta utreds så att elnätsföretag får tydliga riktlinjer.

Mer laddinfrastruktur behövs

För att lyckas med omställningen av transportsektorn behövs olika typer av laddinfrastruktur. Snabbladdning längs våra vägar, men även laddning i anslutning till hemmet, arbetsplatsen, godsterminalen, lastbils- eller bussdepån. Kostnaderna och förutsättningarna skiljer sig dock åt beroende på typ av laddinfrastruktur. I vissa fall sker utbyggnaden helt baserat på marknadskrafterna, i andra fall behövs stöd. Därför är det viktigt att stöd riktas dit där det gör mest nytta.

Uppåt 90 procent av laddningen för personbilar sker där människor bor och arbetar – det behöver därför bli enklare att bygga ut laddinfrastrukturen vid bostäder och arbetsplatser.

Villkorade elnätsanslutningar fyller en viktig roll i att snabbare kunna ansluta kunder med höga effektbehov till elnätet. Med en villkorad anslutning kan en kund⁷ nyttja ansluten effekt fullt ut så länge det finns kapacitet i elnätet. Vid driftstörningar kan elnätsföretaget avropa att kunden ska styra ned uttaget av effekt (begränsning av ansluten effekt).

---

⁷ Gäller till exempel laddoperatörer men även andra typer av kunder som har förmåga att styra ned effekten baserat på ett automatiserat/digitaliserat avrop från elnätsföretaget.

4. ELPRODUKTION SOM MÖTER EFTERFRÅGAN

På 22 år behövs ny elproduktion motsvarande nio gånger Danmarks nuvarande elanvändning. För att det ska förverkligas behövs reformer

Alla fossilfria kraftslag behövs

Om vi ska klara av att möta samhällets växande behov av el, så måste politiken möjliggöra investeringar i alla typer av fossilfri el- och värmeproduktion, liksom i ny teknik och innovationer. Som utvecklingen ser ut har vi inte råd att välja bort något alternativ som kan hjälpa oss att säkra Sveriges konkurrenskraft, minska utsläppen och ha ett stabilt och kostnadseffektivt energisystem.

Elmarknadens funktion och incitament för stödtjänster

Vår nuvarande marknadsmodell har tjänat oss väl men är dagens elmarknad tillräcklig för att generera de investeringar som krävs för att möta de framtida behoven? Idag premieras inte många av de olika nyttor och tjänster som ett fungerande elsystem behöver. Vi har sett att minskad planerbar elproduktion innebär inte bara en utmaning för den nationella effektbalansen utan påverkar även stamnätets överföringsförmåga.

Under 2022 har Svenska kraftnät utvecklat så kallade mothandelsavtal för att säkra överföringskapacitet inom Sverige. Sådana avtal behöver vidareutvecklas för att kunna nyttjas som långsiktiga incitament för ny elproduktion som kan bidra med förmågor som stärker elsystemet. Elmarknadsförordningen och associerade nätkoder erbjuder flera möjligheter att skapa sådana incitament.

Som en konsekvens av invasionen av Ukraina och de höga elpriser som bortfallet av rysk gas har inneburit, har det inom EU funnits ett politiskt tryck på att reformera det europeiska marknadsregelverket. I ett första steg förefaller EU-kommissionen vilja lägga förslag som syftar till att skydda slutkunder från höga priser genom obligatorisk prissäkring, något som speglar det faktum att slutkundsmarknaderna inte är så välutvecklade utanför Norden. På EU-nivån och även nationellt har även diskuterats en större översyn, till och med att frångå marginalprissättningen. Det har talats om att eventuellt ta ett större reformgrepp under nästa EU-mandatperiod, det vill säga från hösten 2024. Energiföretagen Sverige menar att elmarknaden kan behöva utvecklas för att framtidssäkras, bland annat genom att bättre kunna leverera långsiktiga investeringssignaler som svarar upp mot det kraftigt ökande framtida behovet av elproduktion. Men kortsiktiga utbudschocker får inte tas till intäkt för ogenomtänkta och långtgående reformer. För att Sverige och Norden ska kunna vara en relevant och proaktiv röst i den fortsatta EU-diskussionen behövs en fördjupad nationell analys, bland annat om vilka teknikneutrala förmågor marknaden behöver leverera. Från branschen har vi efterlyst en utredning som kan vara ett forum för fördjupad diskussion och analys samt ge svar på hur vi bäst möter en kraftigt ökad efterfrågeökning på kort tid.

Fatta beslut om projekt för havsbaserad vind

I södra Sverige, där det råder brist på elproduktion, kan utbyggnad av framför allt havsbaserad vind bidra till att hålla nere elpriset. Regeringen har gett myndigheterna

i uppdrag att peka ut nya områden för havsbaserad vind, men på kort sikt är det viktigare att besluta om de projekt som redan ligger på regeringens bord. Ett klartecken från regeringen är ett viktigt steg mot förverkligande av projekten vilka tillsammans kan ge cirka 60–70 TWh. Flera av dessa har också redan fått grönt ljus i beredningen från länsstyrelsen och försvaret.

Förbered för ny kärnkraft

Kärnkraft är en viktig del av Sveriges elsystem och kan i dag byggas ut på de platser där det redan finns reaktorer. Nya serie-tillverkade småskaliga reaktorer (SMR) kan bli konkurrenskraftiga men för att möjliggöra investeringar i sådan teknik måste politiken redan nu skapa förutsättningar genom att uppdatera dagens regelverk. Att tillåta placering på andra platser än vid dagens kärnkraftverk är ett viktigt första steg för att möjliggöra nya tillämpningsområden, såsom processvärme och vätgasproduktion. För att någon aktör ska kunna investera i SMR måste miljöbalkens begränsning om maximalt tio reaktorer upphävas. En viktig förutsättning är att strålsäkerhetsmyndigheterna i olika länder samarbetar med varandra så att de kan fatta beslut utifrån varandras granskningsarbete. På sikt leder det till en mer standardiserad tillämpning av strålsäkerhetskraven.

Säkerställ vattenkraftens bidrag till elsystemet

Svensk vattenkraft är helt avgörande för svensk elförsörjning. Den står för 40 procent av elproduktionen och balanserar och reglerar hela elsystemet, vilket blir än mer viktigt med mer vind- och solet. Nu ska all svensk vattenkraft omprövas för moderna miljötillstånd. För att denna omprövning inte ska ge oönskade effekter för elsystemet krävs dock en uppföljning av den nationella planen så att vattenkraftens effekt och reglerförmåga bevaras.

Värna bioenergin

Bioenergin, i form av rester från andra verksamheter, är den största energikällan i fjärr- och kraftvärmesystem. Kraftvärmeproduktion med biobränslen är den enda storskaliga, förnybara elproduktionen som är planerbar som vi har i våra tätorter, nära elanvändningen. Detta är särskilt viktigt i södra Sverige som inte har vattenkraft i samma skala som norra. De svenska förutsättningarna för ett hållbart skogsbruk och uttag av biomassa för energiändamål behöver vara utgångspunkten vid implementering av regelverk från EU. Det är viktigt att värna Sveriges möjligheter att i hög grad själva styra inriktningen på hur landets biomassa används.

5. FRAMTIDENS ARBETSKRAFT – ALLT FRÅN MONTÖRER TILL REGERINGSTJÄNSTEMÄN

Energibranschen i Sverige är en växande bransch, och avgörande för att Sverige ska klara klimatmålet. Detta innebär i sin tur ett stort och ökat rekryteringsbehov i energibranschen. Det kräver hög kompetens, ny kompetens och nya perspektiv. Vi behöver helt enkelt fler människor som gör jobbet, både nu och framöver. Vi kommer inte att klara klimatmålen om inte utbildningspolitiken prioriteras.

Sveriges elbehov 2045

Behovet

Enligt Energiföretagens kartläggning kommer behoven av nya medarbetare öka kraftigt. Totalt beräknas cirka 8 000 tekniker och ingenjörer behöva rekryteras under de kommande tre åren. Även för flera andra yrkesroller kommer efterfrågan att öka.

Behovet av ingenjörer handlar främst om elkraftingenjörer, men även driftingenjörer, energiingenjörer och data-/IT-ingenjörer. När det kommer till behovet av tekniker, elektriker och montörer, handlar det främst om distributionselektriker, men även drifttekniker inom el och fjärrvärme. Utöver dessa yrkesroller visar kartläggningen även ett behov av beredare, projektledare och IT-utvecklare.

Det är inte bara energibranschen som behöver kompetens och resurser. Även industrin, transportsektorn, myndigheter och många andra aktörer behöver bemannas med rätt kompetens, vilket gör att samhällets totala behov av kompetensförsörjning med el- och energikunskaper är betydligt större än det som efterfrågas av energibranschen. Rekryteringsbasen behöver alltså öka stort och kompetensförsörjningsfrågan är en av branschens stora utmaningar.

Ge resurser till departement och myndigheter

Säkerställ att det på regeringskansli och myndigheter finns resurser och kompetens för att kunna hantera omställningen i form av utredningar, nya lagar, ökande inströmningar av tillstånd etcetera. I enlighet med resonemanget ovan måste planering, samordning och styrning av myndigheter bli en viktigare uppgift om elektrifieringen ska lyckas, varför det kan behöva inrättas en statlig funktion som håller ihop arbetet.

Säkerställ utbudet av branschrelaterade utbildningar

När samhället elektrifieras behöver utbildningsutbudet i gymnasieskolan och högskolan möta det enorma kompetensförsörjningsbehov som uppstår i energibranschen. För att skapa rätt förutsättningar behöver branschens behov i högre grad styra kursutbudet.

Synliggör branschrelaterade utbildningar

Vi behöver fler personer som söker till utbildningar som leder till energibranschen. Utbildningar inom energiområdet behöver marknadsföras i större utsträckning. Utbildningsanordnare behöver se över utbildningens genomförande så att den är inkluderande för alla, för ökad mångfald. Här kan en satsning på kompetensutveckling för yrkeslärare vara ett sätt.

Behov av vidareutbildning och livslångt lärande

I takt med att energisystemet utvecklas, genom exempelvis ny teknik och digitalisering, förändras också kompetensbehoven. Bland de yrkesverksamma i energibranschen finns därför ett stort behov av vidareutbildning och ett livslångt lärande.

Attraktionsaktiviteter för ökat branschintresse

Attraktionsaktiviteter och Employer branding är av stor betydelse för att öka inflödet till branschrelaterade utbildningar, och i förlängningen kompetensflödet till branschen. Branschen behöver vara synlig i större utsträckning och involvera ungdomar så tidigt som möjligt för att väcka intresse.

Sveriges elbehov 2045

Foto: Anders Ludvigson/Mostphotos

Stärk etableringen av nyanlända på arbetsmarknaden

Bland nyanlända finns en potential att fylla en del av kompetensbehovet. Flera har ingenjörsutbildning eller yrkesutbildning med sig i bagaget. För att hjälpa dem snabbt ut på arbetsmarknaden krävs validering av deras betyg och yrkeskunskaper, samt en översyn av hur den reella kompetensen tas tillvara.

Ta emot fler praktikanter och lärlingar

Det behöver skapas ett större inflöde av lärlingar i branschen, både genom fler gymnasieutbildade och andra vägar. Här kan staten underlätta genom bland annat ekonomiska incitament. Branschen måste även uppmuntra till yrkesväxling och tillhandahålla praktikplatser och lärlingsplatser som ett led i att öka rekryteringsbasen samt för att möta utbildningarnas och studenternas behov av praktikplatser.

Ökad mångfald, jämställdhet och inkludering

Energibranschen är förhållandevis homogen och speglar inte samhället i stort. Det är också en bransch som inte har förändrats särskilt mycket över tid. Detta trots ett aktivt jämställdhetsarbete hos många branschaktörer. Energibranschen behöver delvis ändra sitt sätt att arbeta med att attrahera, rekrytera och behålla kompetens.

6. FJÄRRVÄRME, ENERGIEFFEKTIVISERING, FLEXIBILITET OCH VÄTGAS – NYCKLAR TILL FRAMGÅNG

Hög efterfrågan på effekt kalla dagar, minskad andel styrbar elproduktion och stora krav på hållbarhet, konkurrenskraft och leveranssäkerhet väntas. Det kräver både nya och gamla lösningar i form av fjärr- och kraftvärme, mer energieffektivisering och flexibilitet samt ett regelverk för vätgasen.

Fjärrvärmens avlastar elsystemet till gagn för alla

Mer än hälften av alla bostäder och lokaler värms med fjärrvärme och bland flerfamiljshus är andelen omkring 90 procent. Fjärrvärme avlastar elsystemet framför allt vintertid. Kraftvärmeverks producerar framför allt värme men kan även producera el. Kraftvärme är planerbar och finns ofta nära användaren, vilket har stor betydelse för effektbalansen lokalt och regionalt, inte minst i södra Sverige. Idag produceras tio procent av elen med kraftvärme men det finns potential att öka den andelen.

Dessutom är användning av fjärrvärme oerhört energieffektivt sett i ett större perspektiv eftersom fjärrvärmens till mycket stor del använder återvunna bränslen och spillvärme. Det betyder att fjärrvärmens är resurssnål.

Energieffektivisering – frigör el till ytterligare elektrifiering

Energieffektivisering av framför allt el har många positiva dimensioner. Det har inte minst höstens (2022) och vinterns minskade elanvändning visat när elsystemet i Europa har varit under stark press. Elpriset har blivit lägre än vad det annars hade varit, leveranssäkerheten har ökat och risken för planerade strömavbrott har minskat betydligt. Ännu viktigare är att Europa har lyckats bryta sig loss från det starka beroendet av rysk gas.

Sveriges elbehov 2045

För att elen ska räcka till så mycket som möjligt måste Europa och Sverige fortsätta den framgångsrika energieffektiviseringen så att inte elanvändningen studsar tillbaka. För detta behövs bland annat Energimyndighetens energisparkampanj och följande förslag:

Inför krav på att redovisa effektdimensionen i regelverken för energideklarationer för byggnader respektive energikartläggning i stora företag. Se över och pröva flexibla styrmedel som syftar till att minska effekttoppar, både på konsumtions- och produktionssidan.

Påverka aviserade revideringar av EU:s direktiv för energieffektivisering respektive byggnaders energiprestanda under 2021 så att effektdimensionen i dessa EU-ramverk inkluderas.

Utvecklade styrmedel för energieffektivisering bör undvika ytterligare administrativ tungrodd detaljreglering och i stället fokusera på att skapa generellt goda förutsättningar för att möjliggöra kostnadseffektiva energieffektiviseringsåtgärder. Den minskade elanvändningen under hösten 2022 och vintern har visat att prissignalen ger nog så starka incitament för effektivisering. Styrmedlen bör fokusera på att åtgärda marknadsmisslyckanden i form av informationsbrister, såsom energimärkning av produkter. Energimyndighetens energisparkampanj är ett bra exempel på styrmedel.

Vätgas kommer att bli en nyckelspelare i klimatomställningen och behöver ett regelverk
Svensk industri vill ha vätgas som ersättning för fossila bränslen i industriprocesser. Men om vätgasutbyggnaden ska komma på plats krävs ett väl fungerande regelverk för hur vätgas ska förflyttas och hanteras. Dagens regelverk för vätgas är inte komplett, vilket i praktiken riskerar att bromsa satsningarna. Ett första steg är att ge Energimarknadsinspektionen i uppdrag att ta fram förslag till reglering med intäktsram för vätgasledningar. Regeringen behöver aktivt verka för att EU:s regelverk för produktion av förnybar vätgas inte missgynnar befintlig förnybar elproduktion samt att utformningen av ett regelverk för vätgas inom gasmarknadsdirektivet inte innebär onödigt höga krav. Viktigt att se behovet av infrastruktur för distribution av vätgas tillsammans med behov av elnät och ha systemsyn vid planeringen.

Efterfrågeflexibilitet

Beslut behövs om incitament för efterfrågeflexibilitet och andra kostnadsbaserade lösningar i elnätregleringen. Ny utformning av intäktsregleringen kan tillämpas från och med tillsynsperioden 2024–2027. Målsättningen behöver vara att erforderlig utredning om en utvecklad intäktsreglering i det här avseendet har slutförts innan dess och att incitamenten då har införts i regleringsmodellen. Det följer av ren energi-paketet att sådana incitament ska införas, men är framför allt viktigt för att i realiteten göra dessa lösningar mer likställda andra alternativ.

Utvecklingen av handel med flexibilitetstjänster och aggregatorrollen bör utvärderas genom löpande kontrollstationer. Syftet med kontrollstationerna är att säkerställa att marknaden för flexibilitetstjänster utvecklas i önskad riktning samt att öka marknadens effektivitet.

7. DET SOM INTE FINNS MEN BEHÖVS

Även om samhället genomför stora delar av vad som nämnts ovan och även andra kloka reformer finns det risk att energisektorn inte hinner realisera det som samhället efterfrågar i tid. Principiellt är åtgärdsförslagen förbättringar och effektiviseringar av befintliga regelverk, metoder och system. Frågan är om det behövs en mer radikal förändring inom vissa delar eller större områden? Och om så, var och hur? Detta har vi inte svar på idag.

Energiföretagen föreslår i förslag 1 ökad planering och samordning i samhället. Detta behövs för att stänga det investeringsgap som vår analys visar.

Ett annat exempel som har varit uppe i debatten nyligen är hur processen kring tillstånd för havsbaserad vindkraft skulle kunna reformeras genom att staten tar ett betydligt större ansvar för utpekande och tilldelning av områden. Det skulle inte i så fall innebära en förbättring av nuvarande process utan en helt ny ordning.

Det behövs fler förslag och en aktiv debatt. Därför kommer Energiföretagen att fortsatt arbeta fram förslag till reformer, förbättrade processer och andra förslag för att möjliggöra omställningen tillsammans med andra aktörer.

Vi klarar det – tillsammans

Att begränsa klimatförändringarna så mycket som möjligt är betydligt billigare än att inte göra det. Näringslivet har dessutom tydligt visat att omställningen innebär stora möjligheter för svensk industri. Under de senaste åren har vi nåtts av en kontinuerlig nyhetsrapportering om aviseringar av fantastiska satsningar på fossilfri produktion.

Men förutsättningarna för den massiva elektrifiering som samhället efterfrågar är inte på plats. Och det är riktigt bråttom att genomföra de åtgärder som krävs.

USA:s månlandning genomfördes på 10 år. Sverige behöver göra detta på 22 år. Det finns absolut ingen tid att förlora. Om Sverige framgångsrikt ska kunna ställa om till ett hållbart samhälle som är konkurrenskraftigt också i framtiden måste förändringen börja idag. Vi behöver att alla goda krafter drar åt samma håll och tillsammans möjliggör samhällets omställning.

Om samhället kan kraftsamla och skapa rätt förutsättningar för utbyggnad av elproduktion och elnät kan vi också åstadkomma detta till en rimlig kostnad.

Nu kan vi stärka Sveriges konkurrenskraft och skapa arbetstillfällen genom att nyttja den unika konkurrensfördel vi har i vårt fossilfria konkurrenskraftiga elsystem. Politiken måste visa ledarskap. Näringslivet och medborgarna måste sluta upp bakom målet och agera tillsammans. Då klarar vi detta.

Länstyrelsen
Västra Götaland

Skrivelse

1 (6)

Datum
2023-02-21

Ärendebeteckning
102-6802-2023

Statsrådet Ebba Busch
Statsrådet Romina Pourmokhtari
kn.registrator@regeringskansliet.se

Förutsättningar för investeringar och grön omställning i Västra Götalands län

Västra Götalands län står inför en genomgripande omställning av industri- och transportsektorn - från fossil energiförsörjning och fossila råvaror till elektrifiering och förnybara råvaror. I Länstyrelsens uppdrag ligger att hålla regeringen informerad om frågor av betydelse för länets utveckling. De mycket stora investeringar som nu planeras i Västra Götaland inom ramen för grön omställning, liksom förutsättningarna för dessa, är en sådan fråga av stor betydelse. Det skifte som nu sker kommer att påverka och påverkas av offentliga aktörer, bland dem Länstyrelsen, och vår samlade förmåga att stödja och hantera förändringen. Flera offentliga aktörer behöver fatta beslut som skapar förutsättningar för omställningen.

Historiskt omfattande investeringsplaner

Mycket omfattande investeringar planeras de kommande åren i batterifabriker, som i Mariestad och Göteborg, i omställning av kemiindustrin som i Stenungsund liksom i hamnverksamhet och sjöfart, som i Göteborg. Utöver dessa exempel kan nämnas beslut om storskalig tillverkning av elmotorer i Åmål samt satsningen vid Preemraff i Lysekil på att växla över mot förnybara flytande drivmedel.

Omställningen visar sig i ett brett skifte i de industriella processer som används, också inom den befintliga industrin, som elektrifieras och längre fram övergår till vätgasanvändning. Underleverantörsledens företag kommer också att påverkas av omställningen.

Omställningen är näringslivsdriven. Näringslivet ser elektrifiering och vätgasanvändning som helt nödvändiga för att stärka konkurrenskraften. Omställningen görs och teknikskiftet sker av marknadsrelaterade anledningar, i enlighet med företagens strategiska vägval.

Att den gröna omställningen genomförs skyndsamt är också av central betydelse för att vi ska nå våra uppsatta klimat- och miljömål i Västra Götaland och ger förutsättningar för att klara Sveriges åtaganden gentemot EU:s klimatmål. Bara de planerade investeringarna i det pågående Project Air i Stenungsund skulle halvera utsläppen från dagens 120 – 140 000 ton/år till 70 000 ton/år på Perstorps anläggning. Det är

dessutom bara det första steget i en omställning som flera företag planerar.

Förutsättningar för investeringar

Näringslivet behöver tillgång till pålitlig och fossilfri el till ett konkurrenskraftigt pris och till förutsägbara villkor när och där gröna investeringar ska göras.

Elanvändningen i Västra Götalands län uppgår idag till 19 TWh per år. Den bedöms tredubblas och nå 55 TWh år 2045. Men redan till år 2030 bedöms elbehovet nästan ha dubblerats och vara drygt 30 TWh.

Västra Götalands län behöver ytterligare cirka 15-20 TWh fossilfri el före år 2030 för att klara nuvarande industris omställning samt beslutade nyetableringar som de två batterifabrikerna.

Den analys som gjorts av det under förra året inrättade Rådet för industriomställning¹ visar att Västra Götalands län är i behov av både ökad elnätscapacitet och en ökad fossilfri elproduktion, inte minst i Västra Götaland och södra Sverige. Idag kommer så mycket som 70 procent av elen i länet utifrån och vi behöver därför öka den egna produktionen.

Utgångspunkten för resonemanget är att samtidigt som elanvändningen förutses tredubblas i Västra Götalands län, så vet vi ju att elanvändningen kommer att öka också i andra delar av landet, så som i Norrland. Därför bedömer vi att elproduktionen också i Västra Götaland behöver öka.

Utökad elproduktion

För att få till stånd det betydande tillskott av el som krävs före år 2030 behövs havsbaserad vindkraft. Fem vindkraftsparker, som kommit olika långt i konkretion, planeras utanför länets kust, varav ett tillståndsärende finns på regeringens bord. Från 2030 kan kärnkraft komma att tillföra välbehövlig produktionskapacitet. Utvecklingen vid Ringhals är av stor betydelse också för Västra Götalands län. Landbaserad vindkraft samt solenergi kan tillsammans med vattenkraft ge mindre tillskott. Det är i samtliga fall fråga om tillståndsärenden där Länsstyrelsen har en viktig roll att spela.

---

¹ Rådet för industriomställning inrättades 2022 och består av ledande företrädare för industriföretag i Västra Götaland. Rådet sammankallas av Länsstyrelsen och Västra Götalandsregionen. Läs mer [här](#).

Utbyggt stamnät

Elnätet i Västra Götaland är i princip fullt utnyttjat redan idag och det behövs kraftfulla kapacitetsförstärkningar inom en snar framtid. Det är därför viktigt att Svenska kraftnät påskyndar utbyggnaden av stamnätet till stöd för investeringar och etableringar, samt fullgör anslutning av havsbaserade vindkraftsparker. Länsstyrelsen samverkar i detta syfte med Svenska kraftnät, inom ramen för initiativet ACCEL, Accelererad elnätsutbyggnad i Västra Götaland.²

Västra Götalands län behöver både utbyggt elnät och tillkommande fossilfri elproduktion, annars finns risken att nu planerade investeringar och etableringar försenas, uteblir eller förläggs utanför Sverige.

Offentliga aktörers kapacitet

Den gröna omställningen kommer att ställa en rad nya krav på offentliga aktörer. Kapaciteten för offentliga aktörer att understödja och hantera de planerade investeringarna måste öka.

Kommunal kapacitet

Flera mindre kommuner står inför vad som för dem är historiskt oöverträffade industriella investeringar. Enbart i Stenungsunds kommun summeras möjliga investeringar i kemiklustrets företag till 10 miljarder kronor. I Mariestad talar man om ännu större summor. Dessa betydande industriinvesteringar för med sig utökade behov av bostäder och kommunal service, i den egna samt sannolikt också näraliggande kommuner. Dessa exempel visar att den gröna omställningen kommer att kräva betydande lokal och regional kapacitet för att hantera miljö-, plan- och tillståndsärenden.

Det är generellt sett fråga om mycket stora investeringar i små eller medelstora kommuner.

Länsstyrelsen menar att det är angeläget att bygga regional kapacitet till stöd för mindre kommuner som står inför mycket stora investeringar och etableringar i detta arbete, när så efterfrågas. Förslag för att undvika att miljö-, plan-, eller tillståndsprocesser försenas eller i onödan kompliceras av kapacitetsbrist finns med i vårt kommande budgetunderlag till regeringen.

---

² ACCEL – Accelererad elnätskapacitet i Västra Götaland - är en regional samverkansarena som syftar till att samla relevanta aktörer från industri, offentlig sektor, statliga myndigheter, region och kommuner för att tillsammans dela erfarenheter och hitta lösningar som kan skynda på processen med elproduktion och elnätsutbyggnad. ACCEL leds av Länsstyrelsen i Västra Götaland, Västra Götalandsregionen och Svenska kraftnät. Läs mer [här](#).

Regional kapacitet

Till följd av den genomgripande gröna omställningen i Västra Götaland ser Länsstyrelsen också ett betydande tryck på den egna hanteringen av tillstånds- och prövningsprocesser inom en rad områden. Dessa är bland annat kopplade till havsbaserade vindkraftsparker (där ett antal projektörer är på ingång med ansökningar i närtid), miljöprövning av industrier, solcellsparker och elnätskoncessioner.

Länsstyrelsen behöver ha erforderlig kapacitet att snabbt handlägga en ökad mängd komplicerade tillståndsärenden. Förslag finns i vårt kommande budgetunderlag.

Regional energi- och elnätsplanering

En särskild aspekt att lyfta fram är att vi ser behov av ett pilotprojekt för regional energi- och elnätsplanering, i syfte att påskynda att plan-, tillstånds- och byggprocesser, genomförs.

Förutsättningsskapande beslut

Möjligheterna till stora investeringar, jobb och grön omställning är mycket goda i Västra Götalands län. Grön omställning är i detta avseende liktydigt med regional utveckling där Länsstyrelsen har utpekade uppdrag. Ska man summera vad som krävs för att tillvarata dessa möjligheter spelar följande frågor stor roll för de gröna investeringar som planeras i Västra Götaland:

- Svenska kraftnäts snara förstärkningar av stamnätet i och till länet
- Svenska kraftnäts anslutning till elnätet av havsbaserad elproduktion
- Effektiva regionala och nationella beslut kring storskaliga havsbaserade vindkraftsparker för att det ökade elbehovet till 2030 ska kunna mötas
- Planering för tillkommande elproduktion efter 2030, som kan dra nytta av snara beslut kring förutsättningarna.
- Ett pilotprojekt med regional energi- och elnätsplanering, till stöd för utbyggnad av både elnät och regional elproduktion.
- Resurser som möjliggör för Länsstyrelsen att stödja mindre kommuner i plan- och tillståndsfrågor.
- Länsstyrelsens egna resurser för effektiv och skyndsam hantering av prövnings- och tillståndsprocesser.

- Här till kan läggas att arbetsmarknads- och utbildningsfrågor är viktiga. Många aktörer efterfrågar nu medarbetare med samma kompetens.

Den gröna omställningen och elektrifieringen av industriella processer i Västra Götaland är av mycket stor betydelse för både Sveriges och vårt läns ekonomiska tillväxt. De gröna investeringarna i Västra Götaland driver i hög grad ekonomins utveckling.

Det är elektrifiering av befintliga industriella processer, en rad större industrietableringar och på lite längre sikt, användning av vätgas i industrin som ligger bakom det tredubblade elbehovet i Västra Götaland. Det är tillgången till fossilfri el, när och där den behövs, som avgör om investeringsmöjligheterna kan tas till vara.

Jag bifogar material som visar länets elanvändning, samt prognoser för utvecklingen, liksom bedömningen som gjorts av vilka bidrag olika energislag kan ge fram till 2030.

Avslutningsvis vill jag gärna bjuda er båda till Göteborg och Västra Götaland för att diskutera frågorna, möta centrala aktörer och se projekt för den gröna omställningen i vårt län.

Den gröna omställningen är ett samhällsprojekt, som påverkar en rad aktörer och samhällsfrågor i Västra Götaland.

Sten Tolgfors
Landshövding i Västra Götaland

Länsstyrelsen Västra Götaland

Skrivelse

6 (6)

2023-02-21

102-6802-2023

Kopia:

Statssekreterare Natasa Ristic Davidson

finansdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Statssekreterare Daniel Liljeberg

Statssekreterare Daniel Westlén

kn.registrator@regeringskansliet.se

BILAGOR

Bilaga 1: Energifakta Västra Götaland 230221: Länets elbehov, prognoser för utvecklingen samt bedömning av vilka bidrag olika energislag kan ge fram till 2030.

Bolagsordning för Skövde Energi AB

Beslutad av kommunfullmäktige
27 april 2023, § xx. Dnr KS2023.0110

Bolagsordning för Skövde Energi AB, 556647-1321

Nedanstående bolagsordning har godkänts av Skövde kommunfullmäktige den 27 april 2023 och fastställts vid bolagets bolagsstämma den 8 maj 2023.

§ 1 Firma

Bolagets firma är Skövde Energi AB.

§ 2 Säte

Styrelsen ska ha sitt säte i Skövde kommun, Västra Götalands län.

§ 3 Verksamhetsföremål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att, inom ramen för de befogenheter som följer av kommunallagen, uppföra och äga anläggningar för elproduktion, att driva fjärrvärmeanläggningar och andra **miljö- och klimatriktiga miljövänliga** anläggningar för energiproduktion, **energidistribution och energilagring** samt därmed sammanhängande verksamhet. Bolaget får även äga aktier och andelar i företag som bedriver likartad verksamhet samt, efter godkännande av kommunfullmäktige i Skövde kommun, även i övrigt äga bolag.

§ 4 Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolaget ska, med iakttagande av gällande kommunalrättsliga principer, tillhandahålla **ett miljö- och klimatriktigt energisystem lösningar omfattande avseende energiproduktion, distribution och lagring av fallshantering samt därtill tillhörande energi- och miljö-tjänster** för kunder nationellt och internationellt. Verksamheten ska dock drivas på affärsmässig grund när så följer av särslagstiftning.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla bolagets aktieägare.

§ 5 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Skövde kommun möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

§ 6 Aktiekapitalet

Aktiekapitalet ska utgöra lägst 40 000 000 kronor och högst 160 000 000 kronor.

§ 7 Antalet aktier

I bolaget ska finnas lägst 40 000 aktier och högst 160 000 aktier.

§ 8 Styrelse

Styrelsen ska bestå av sju ledamöter, räknat ledamöter som utses med stöd av lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för privatanställda.

Styrelsen, jämte ordförande och vice ordförande, utses av kommunfullmäktige i Skövde kommun för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige förrättas intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Av de styrelseledamöter som utses kan två vara externa ledamöter, som ej är förtroendevalda politiker i Skövde kommun.

§ 9 Revisorer och årsredovisning

För granskning av aktiebolagets årsredovisning och räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning ska bolagsstämman utse en revisor och en revisorssuppleant. Uppdraget gäller till slutet av den bolagsstämma som hålls första räkenskapsåret efter valet av revisor.

§ 10 Lekmannarevisorer

För samma mandatperiod som gäller för styrelseledamöter ska kommunfullmäktige i Skövde kommun utse en lekmannarevisor med suppleant.

§ 11 Kallelse till bolagsstämma och extra bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska ske genom brev till aktieägarna tidigast sex veckor och senast två veckor före stämman. Kallelsetiden gäller även om den extra bolagsstämman ska behandla fråga om ändring av bolagets bolagsordning.

§ 12 Ärende på ordinarie bolagsstämma (Årsstämma)

På årsstämman ska följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande
2. Val av ordförande vid stämman
3. Upprättande och godkännande av röstlängd.
4. Val av en eller två protokolljusterare
5. Godkännande av dagordning
6. Prövning om stämman blivit behörigen sammankallad
7. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisornas granskningsrapport
8. Beslut om
  - a) Fastställelse av resultat- och balansräkning
  - b) Dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
  - c) Ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören
9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorn med suppleanter
10. Val av revisor och revisorssuppleant
11. Information om kommunfullmäktiges val av styrelse och lekmannarevisor med suppleant (i förekommande fall)
12. Annat ärende som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen

§ 13 Räkenskapsår

Kalenderår ska vara bolagets räkenskapsår.

§ 14 Firmateckning

Styrelse får ej bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktör att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening.

§ 15 Inspektionsrätt

Kommunstyrelsen i Skövde kommun äger ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Detta gäller endast i den mån det ej möter hinder på grund av författningsreglerad sekretess.

§ 16 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Skövde kommun.

KS § 65/23**Utveckling av energitjänster Skövde Energi AB samt reviderad bolagsordning**

KS2023.0110

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2023-03-29	40/23
2 Kommunstyrelsen	2023-04-11	65/23

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

- ställa sig bakom Skövde Energi ABs utveckling av energitjänster samt ställa sig bakom bolagets investeringar i nätbatterier.
- att godkänna reviderad bolagsordning för Skövde Energi AB.
- utsett stämmombud framlägger och röstar för godkänt förslag till bolagsordning på bolagsstämma i Skövde Energi AB.

Yrkanden

Johan Ask (S) yrkar på att ärendet ska avgöras idag samt bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Torbjörn Bergman (SP) yrkar på att förslaget återremitteras.

”I syfte att förtydliga Ägardirektiv / Bolagsordning avseende de styrmedel och villkor som skall gälla för energilager, så att även marknadens alla aktörer tillåts bygga dem med samma marknadsekonomiska villkor / spelregler som Skövde energi själv kan göra. ”

Torbjörn Bergman (SP) yrkar vid händelse av att kommunstyrelsen beslutar avgöra ärendet idag avslag till förslaget.

Beslutsgång

Ordförande ställer Johan Asks (S) yrkande om avgörande idag mot Torbjörn Bergmans (SP) återremissyrkande och finner bifall för avgörande idag.

Ordförande ställer Johan Asks (S) yrkande om bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag mot Torbjörn Bergmans (SP) avslagsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Reservation

Torbjörn Bergman (SP), Marie Ekman (SP) reserverar sig till förmån för eget förslag och Jerzy Kucier (SD) och Gustav Jacobsson (SD) reserverar sig.

Protokollsanteckning

Torbjörn Bergman (SP) lämnar in en protokollsanteckning som bifogas till protokollet.

Bakgrund

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning i frågor som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt rörande majoritetsägda bolag i Skövde Stadshus AB koncernen. Koncernbolagen har enligt ägardirektiv i ansvar att lyfta frågor till moderbolaget Skövde Stadshus AB. Frågan har aktualiserats avseende Skövde Energi AB:s utveckling av energitjänster och investering i nätbatterier. Styrelsen i Skövde Energi AB har behandlat ärendet om att underställa moderbolaget 7 mars 2023.

Frågan om ny elektrifierad bussdepå, vilket innebär investering i nätbatterier, vad gäller Kreativa Hus AB har behandlats av fullmäktige §103/22 den 2022-06-20.

Bolagsordning revidering

Tydliggörande förslås i Skövde Energi AB:s bolagsordning under punkt 3 ”Verksamhetsföremål” och punkt 4 ”Ändamålet med bolagets verksamhet” till att även omfatta energilager och energitjänster. Energilager kan bestå av flera olika tekniska lösningar kopplat till ändamålet och vilket energisystem det ska bidra till. Exempel på energilager är nätbatterier och ackumulatortankar i fjärrvärmesystemet. Energitjänster är tjänster som levereras för att på ett eller annat sätt åstadkomma effektivare energianvändning. Det kan innebära allt från enklare energirådgivning till mer komplexa och långsiktiga avtal med garanterad energibesparing.

Revideringarna framgår att bilagan Reviderad bolagsordning Skövde Energi AB.

Bakgrund

Sverige har målet att senast år 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären för att därefter uppnå negativa utsläpp. Målsättningen innebär höga krav på omställning och väsentligt ökad efterfrågan på el. År 2045 bedöms Sveriges elbehov vara 330 TWh och eleffekten den mest ansträngda timmen bedöms vara 49 GW. En stor del av den bedömda ökningen i elbehov till år 2030 och 2045 beror på industrins omställning för att nå klimatmålen och på nya elintensiva industrier. Historiskt har elproduktionen varierat för att följa elanvändningen, och så även idag. Det framtida produktionssystemet, med förmodad högre andel variabel elproduktion och högre effekttoppar, förväntas efterfråga flexibilitet hos kunderna i större utsträckning än tidigare. Detta eftersom balansen med den planerbara kraften kommer variera över tid och se annorlunda ut jämfört med idag.¹

Västra Götalandsregionen antog 2021 regional utvecklingsstrategi, Rusen. I strategin har regionen identifierat elektrifiering som ett av fyra tvärssektoriella kraftsamlingar. I strategin konstateras att i den fysiska planeringen på kommunal och regional nivå behövs hänsyn tas till behov och förutsättningar för elproduktion och eldistribution. Produktionen av icke fossil energi är inte tillräcklig för att klara det framtida behovet vid en omfattande elektrifiering.

---

¹ Sveriges elbehov 2045, rapport från Energiföretagen februari 2023

Planering behövs för att lokalisera ny inhemsk förnybar elproduktion och lagring via exempelvis vätgas och batterier.²

I en skrivelse från Länsstyrelsen Västra Götaland till Regeringen lyfter Länsstyrelsen olika förutsättningskapande beslut men även betydelsen av den gröna omställningen och elektrifieringen för Sverige och vårt läns ekonomiska tillväxt.³

Ovanstående pekar på omfattningen av och utmaningen som omställningen och elektrifieringen innebär.

I syfte att bidra till omställningen krävs kapacitetfrämjande åtgärder även i lokala elnät. Tillgång till effekt är en begränsande faktor som redan idag utmanar tillväxttakten framåt. Utbyggnad av lokala elnät för att tillgodose ökade effektbehov är nödvändigt över tid men är beroende av investeringar och utbyggnad i överliggande nät. Energibolagen får en allt viktigare roll i att vägleda och styra konsumenternas så att effektlaster reduceras eller flyttas till andra tider på dygnet eller i vissa fall också året. Den lokala industrins och näringslivets efterfrågan på nya energitjänster och stöd i deras arbete för ökad energihushållning är stor. Konsumenterna byter nu fokus från energieffektivisering till ”effekteffektivisering” vilket är gynnsamt både för elnätet och klimatet. Det är också tydligt att energibolagen har en central roll i arbetet då det riktas ett särskilt stort förtroende till de kommunala energibolagen. Det blir strategiskt viktigt för bolagen att möta denna ökande efterfrågan.

Vidare har Svenska Kraftnät (SvK) stort behov av ökade resurser för att stabilisera elnätets lastbalans, så kallad frekvenshållning (50Hz). För att klara detta, med en allt större väderberoende och intermittent kraftförsörjning, har efterfrågan från SvK på så kallade stödresurser ökat dramatiskt. Genom detta har en stödmarknad, budgeterad till cirka sex miljarder kronor från SvK, snabbt börjat etableras. Ett batteri är en ”stödresurs” och bidrar till SvK:s uppdrag till frekvenshållning av elnätet. Genom detta uppfyller ett batteri två huvudsakliga nyttor; stabilisering och effektreducering av det lokala elnätet och bidrar till frekvenshållning av SvK:s kraftförsörjning.

Den traditionella kärnverksamheten i energibolag är fortsatt viktig utifrån att producera och distribuera värme och el med höga krav på leveranssäkerhet, ekonomi och hållbarhet. Förflyttningen mot att också bidra till ökad service och leverans av andra stödjande energitjänster blir allt viktigare. Här behövs en kompetensutveckling och ett än mer kundnära samarbete.

Skövde Energis roll och funktion

Genom Skövde Energi AB driver kommunen en klimat- och resurseffektiv energiförsörjning och eldistribution. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen. Bolaget ska tillgodose kundernas behov av konkurrenskraftiga energilösningar och aktivt verka för en omställning till ett klimat- och resurseffektivt energisystem. Bolaget skall alltid värna om systemperspektivet och aktivt verka för hela energisystemets effektivitet framför enskilda

---

² Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030

³ Förutsättningar för investeringar och grön omställning i Västra Götalands län, 230221 ärende nr 102-6802-2023

intressen. Utveckling av energitjänster är i linje med intentionerna i bolagets ägardirektiv vilket förväntas bidra till miljömässigt motiverad omställning av samhället.

Under 2022 har Skövde Energi påbörjat arbetet med att bygga verksamhet för att möta efterfrågan av nya energitjänster. Inom framtidens energimarknad kommer nya affärsmodeller utvecklas som på olika sätt adderas till de befintliga. Skövde Energi har ambitionen att vara drivande i utvecklingen av nya affärsmodeller för att säkerställa konkurrenskraftiga erbjudande till bolagets kunder samt verka för att säkerställa ett robust och leveranssäkert energisystem som kapacitetsmässigt klarar omställningen till ett mer elektrifierat och fossilfritt samhälle.

Skövde Energi AB:s ambition med att utveckla energitjänster och investeringar i nätbatterier är att proaktivt möta utvecklingen på elmarknaden. Nätbatterier bidrar till att stärka effektbalansen och öka nätstabiliteten vilket i sin tur bidrar till att göra energisystemet mer hållbart. Det innebär att bolaget kan erbjuda en flexibilitet som leder till lägre effektbehov och kostnader för kunderna. Investering i nätbatterier innebär att;

- effekt kan säljas till Svenska Kraftnäts stödtjänster vilket bidrar till att stabilisera elnätets lastbalans
- det lokala elnätets kapacitet ökar och effektbehovet sänks
- effektkapacitet frigörs i det lokala nätet för nya etableringar, vilket är ett mer tidseffektivt sätt än vad investeringar i elnätet och andra produktionskapacitets-höjande åtgärder innebär
- kostnader sänks i det lokala nätet gentemot överliggande regionnät
- vissa investeringar i elnätet kan undvikas
- ur ett totalförsvarsperspektiv förbättra förutsättningarna till ö-drift (Ö-drift innebär att elproduktionsanläggningar och elanvändare kan drivas i ett geografiskt avgränsat elektriskt nät, utan koppling till det omkringliggande nätet)

Totalt förväntas Skövde Energi investera cirka 87 miljoner kronor i nätbatterier under år 2023 varav 22 miljoner kronor förväntas investeras i batterier till ny bussdepå. Utöver det kommer 38 miljoner kronor investeras i tung fordonsladdning där statligt investeringsstöd utgår med motsvarande belopp. Bolaget räknar med att investeringarna kommer generera ett positivt kassaflöde och bidra till ökad avkastning.

Handlingar

Reviderad bolagsordning Skövde Energi AB

Investeringar och grön omställning i Västra Götalands län, 230221 ärende nr 102-6802-2

Sveriges elbehov 2045, rapport från Energiföretagen februari 2023

Skickas till

Skövde Stadshus AB

Skövde Energi AB

KSAU § 40/23

Utveckling av energitjänster Skövde Energi AB samt reviderad bolagsordning

KS2023.0110

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2023-03-29	40/23

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta:

- ställa sig bakom Skövde Energi ABs utveckling av energitjänster samt ställa sig bakom bolagets investeringar i nätbatterier.
- att godkänna reviderad bolagsordning för Skövde Energi AB.
- utsett stämmombud framlägger och röstar för godkänt förslag till bolagsordning på bolagsstämma i Skövde Energi AB.

Yrkanden

Torbjörn Bergman (SP) yrkar på avslag till förslag till beslut i sin helhet.

Johan Ask (S) yrkar på bifall till föreliggande förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar enligt Johan Asks (S) yrkande.

Protokollsanteckning

Torbjörn Bergman (SP) lämnar in en protokollsanteckning som bifogas till protokollet.

Bakgrund

Kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning i frågor som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt rörande majoritetsägda bolag i Skövde Stadshus AB koncernen. Koncernbolagen har enligt ägardirektiv i ansvar att lyfta frågor till moderbolaget Skövde Stadshus AB. Frågan har aktualiserats avseende Skövde Energi AB:s utveckling av energitjänster och investering i nätbatterier. Styrelsen i Skövde Energi AB har behandlat ärendet om att underställa moderbolaget 7 mars 2023.

Frågan om ny elektrifierad bussdepå, vilket innebär investering i nätbatterier, vad gäller Kreativa Hus AB har behandlats av fullmäktige §103/22 den 2022-06-20.

Bolagsordning revidering

Tydliggörande förslås i Skövde Energi AB:s bolagsordning under punkt 3 ”Verksamhetsföremål” och punkt 4 ”Ändamålet med bolagets verksamhet” till att även omfatta energilager och energitjänster. Energilager kan bestå av flera olika tekniska

lösningar kopplat till ändamålet och vilket energisystem det ska bidra till. Exempel på energilagring är nätbatterier och ackumulatortankar i fjärrvärmesystemet. Energitjänster är tjänster som levereras för att på ett eller annat sätt åstadkomma effektivare energianvändning. Det kan innebära allt från enklare energirådgivning till mer komplexa och långsiktiga avtal med garanterad energibesparing.

Revideringarna framgår att bilagan Reviderad bolagsordning Skövde Energi AB.

Bakgrund

Sverige har målet att senast år 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären för att därefter uppnå negativa utsläpp. Målsättningen innebär höga krav på omställning och väsentligt ökad efterfrågan på el. År 2045 bedöms Sveriges elbehov vara 330 TWh och eleffekten den mest ansträngda timmen bedöms vara 49 GW. En stor del av den bedömda ökningen i elbehov till år 2030 och 2045 beror på industrins omställning för att nå klimatmålen och på nya elintensiva industrier. Historiskt har elproduktionen varierat för att följa elanvändningen, och så även idag. Det framtida produktionssystemet, med förmodad högre andel variabel elproduktion och högre effekttoppar, förväntas efterfråga flexibilitet hos kunderna i större utsträckning än tidigare. Detta eftersom balansen med den planerbara kraften kommer variera över tid och se annorlunda ut jämfört med idag.¹

Västra Götalandsregionen antog 2021 regional utvecklingsstrategi, Rusen. I strategin har regionen identifierat elektrifiering som ett av fyra tvärssektoriella kraftsamlingar. I strategin konstateras att i den fysiska planeringen på kommunal och regional nivå behövs hänsyn tas till behov och förutsättningar för elproduktion och eldistribution. Produktionen av icke fossil energi är inte tillräcklig för att klara det framtida behovet vid en omfattande elektrifiering. Planering behövs för att lokalisera ny inhemsk förnybar elproduktion och lagring via exempelvis vätgas och batterier.²

I en skrivelse från Länsstyrelsen Västra Götaland till Regeringen lyfter Länsstyrelsen olika förutsättningsskapande beslut men även betydelsen av den gröna omställningen och elektrifieringen för Sverige och vårt läns ekonomiska tillväxt.³

Ovanstående pekar på omfattningen av och utmaningen som omställningen och elektrifieringen innebär.

I syfte att bidra till omställningen krävs kapacitetfrämjande åtgärder även i lokala elnät. Tillgång till effekt är en begränsande faktor som redan idag utmanar tillväxttakten framåt. Utbyggnad av lokala elnät för att tillgodose ökade effektbehov är nödvändigt över tid men är beroende av investeringar och utbyggnad i överliggande nät. Energibolagen får en allt viktigare roll i att vägleda och styra konsumenternas så att effektlasten reduceras eller flyttas till andra tider på dygnet eller i vissa fall också året. Den lokala industrins och näringslivets efterfrågan på nya energitjänster och stöd i deras arbete för ökad energihushållning är stor. Konsumenterna byter nu fokus från energieffektivisering till ”effekteffektivisering” vilket är gynnsamt både för elnätet och klimatet. Det är också tydligt att energibolagen har en central

---

¹ Sveriges elbehov 2045, rapport från Energiföretagen februari 2023

² Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030

³ Förutsättningar för investeringar och grön omställning i Västra Götalands län, 230221 ärende nr 102-6802-2023

roll i arbetet då det riktas ett särskilt stort förtroende till de kommunala energibolagen. Det blir strategiskt viktigt för bolagen att möta denna ökande efterfrågan.

Vidare har Svenska Kraftnät (SvK) stort behov av ökade resurser för att stabilisera elnätets lastbalans, så kallad frekvenshållning (50Hz). För att klara detta, med en allt större väderberoende och intermittent kraftförsörjning, har efterfrågan från SvK på så kallade stödresurser ökat dramatiskt. Genom detta har en stödmarknad, budgeterad till cirka sex miljarder kronor från SvK, snabbt börjat etableras. Ett batteri är en "stödresurs" och bidrar till SvK:s uppdrag till frekvenshållning av elnätet. Genom detta uppfyller ett batteri två huvudsakliga nyttor; stabilisering och effektreducering av det lokala elnätet och bidrar till frekvenshållning av SvK:s kraftförsörjning.

Den traditionella kärnverksamheten i energibolag är fortsatt viktig utifrån att producera och distribuera värme och el med höga krav på leveranssäkerhet, ekonomi och hållbarhet. Förflyttningen mot att också bidra till ökad service och leverans av andra stödjande energitjänster blir allt viktigare. Här behövs en kompetensutveckling och ett än mer kundnära samarbete.

Skövde Energis roll och funktion

Genom Skövde Energi AB driver kommunen en klimat- och resurseffektiv energiförsörjning och eldistribution. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen. Bolaget ska tillgodose kundernas behov av konkurrenskraftiga energilösningar och aktivt verka för en omställning till ett klimat- och resurseffektivt energisystem. Bolaget skall alltid värna om systemperspektivet och aktivt verka för hela energisystemets effektivitet framför enskilda intressen. Utveckling av energitjänster är i linje med intentionerna i bolagets ägardirektiv vilket förväntas bidra till miljömässigt motiverad omställning av samhället.

Under 2022 har Skövde Energi påbörjat arbetet med att bygga verksamhet för att möta efterfrågan av nya energitjänster. Inom framtidens energimarknad kommer nya affärsmodeller utvecklas som på olika sätt adderas till de befintliga. Skövde Energi har ambitionen att vara drivande i utvecklingen av nya affärsmodeller för att säkerställa konkurrenskraftiga erbjudande till bolagets kunder samt verka för att säkerställa ett robust och leveranssäkert energisystem som kapacitetsmässigt klarar omställningen till ett mer elektrifierat och fossilfritt samhälle.

Skövde Energi AB:s ambition med att utveckla energitjänster och investeringar i nätbatterier är att proaktivt möta utvecklingen på elmarknaden. Nätbatterier bidrar till att stärka effektbalansen och öka nätstabiliteten vilket i sin tur bidrar till att göra energisystemet mer hållbart. Det innebär att bolaget kan erbjuda en flexibilitet som leder till lägre effektbehov och kostnader för kunderna. Investering i nätbatterier innebär att;

- effekt kan säljas till Svenska Kraftnäts stödtjänster vilket bidrar till att stabilisera elnätets lastbalans
- det lokala elnätets kapacitet ökar och effektbehovet sänks
- effektkapacitet frigörs i det lokala nätet för nya etableringar, vilket är ett mer tidseffektivt sätt än vad investeringar i elnätet och andra produktionskapacitets-höjande åtgärder innebär
- kostnader sänks i det lokala nätet gentemot överliggande regionnät

- vissa investeringar i elnätet kan undvikas
- ur ett totalförsvarsperspektiv förbättra förutsättningarna till ö-drift (Ö-drift innebär att elproduktionsanläggningar och elanvändare kan drivas i ett geografiskt avgränsat elektriskt nät, utan koppling till det omkringliggande nätet)

Totalt förväntas Skövde Energi investera cirka 87 miljoner kronor i nätbatterier under år 2023 varav 22 miljoner kronor förväntas investeras i batterier till ny bussdepå. Utöver det kommer 38 miljoner kronor investeras i tung fordonsladdning där statligt investeringsstöd utgår med motsvarande belopp. Bolaget räknar med att investeringarna kommer generera ett positivt kassaflöde och bidra till ökad avkastning.

Handlingar

Reviderad bolagsordning Skövde Energi AB

Investeringar och grön omställning i Västra Götalands län, 230221 ärende nr 102-6802-2

Sveriges elbehov 2045, rapport från Energiföretagen februari 2023

Skickas till

Skövde Stadshus AB

Skövde Energi AB

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-03-20**

Diarienummer: **KS2023.0119-1**

Handläggare: **Rasmus Jacobsson**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Årsredovisning 2022 Skövde Stadshus AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- godkänna Skövde Stadshus AB:s årsredovisning för år 2022
- ställa sig bakom att bolagsstämman beviljar Skövde Stadshus AB:s styrelse ansvarsfrihet
- att uppkommen vinst disponeras enligt Skövde Stadshus AB:s styrelses förslag

I beslutet deltar endast de ledamöter som enligt 5 kap. 48 § kommunallagen har rätt att delta i beslut om ansvarsfrihet.

Bakgrund

Skövde Stadshus AB har inkommit med årsredovisning för år 2022. Revisor tillstyrker ansvarsfrihet.

Handlingar

Årsredovisning 2022 Skövde Stadshus AB

Skickas till

Skövde Stadshus AB

Monica Schelander, vice vd Skövde Stadshus AB

Handläggare

Rasmus Jacobsson

Kommunstyrelsen

Årsredovisning
och
Koncernredovisning
för
Skövde Stadshus AB

556800-1498

Räkenskapsåret

2022

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

1 (34)

Styrelsen och verkställande direktören för Skövde Stadshus AB avger följande årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2022.

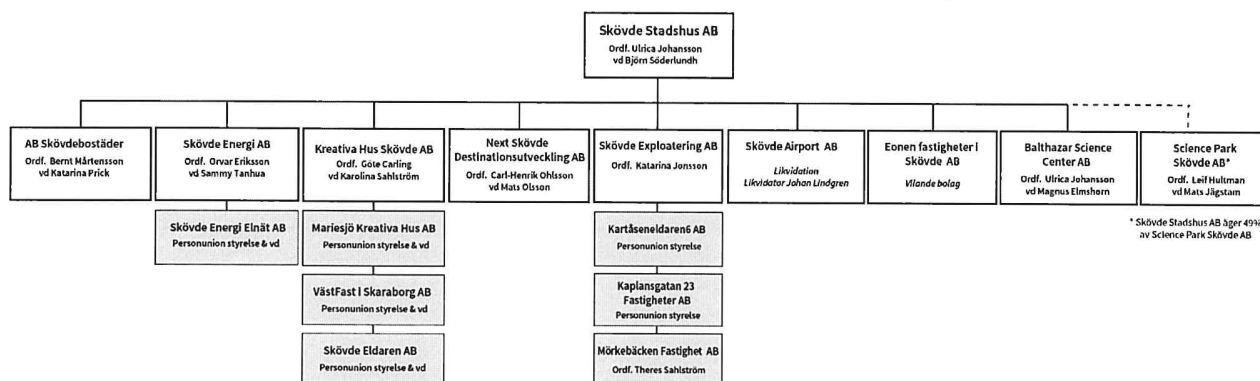
Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Skövde Stadshus AB ägs till 100 procent av Skövde kommun. Bolaget bildades genom beslut av kommunfullmäktige i september 2010 och är moderbolag i den koncern som bildades i december 2010.

Skövde Stadshus AB är moderbolag och äger nio bolag. Av dessa bolag ägs AB Skövdebostäder, Skövde Energi AB, Kreativa Hus Skövde AB, Next Skövde Destinationsutveckling AB, Balthazar Science Center AB, Skövde Exploatering AB och Eonen Fastigheter AB till 100 procent. Skövde Airport AB (under likvidation) ägs till 96 procent och Science Park Skövde AB till 49 procent (Intressebolag).

Tre av dotterbolagen äger i sin tur bolag. Skövde Energi AB äger Skövde Energi Elnät AB. Kreativa Hus Skövde AB äger tre bolag: Mariesjö Kreativa Hus AB, Västfast i Skaraborg AB och Skövde Eldaren AB. Skövde Exploatering AB äger tre bolag: KartåsenEldaren6 AB, Kaplansgatan 23 Fastigheter AB och Mörkebacken Fastighet AB.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Nedan följer en kort sammanfattning av viktiga händelser i dotterbolagens verksamheter under året. För mer information om respektive dotterbolags verksamhet hänvisas till dotterbolagens egna årsredovisningar.

Under året har AB Skövdebostäder bland annat färdigställt byggnationen av 68 lägenheter på Jordfräsen 1 och på så sätt bidragit till fortsatt utveckling av stadsdelen Trädgårdsstaden. Bland bolagets pågående nyproduktion och förberedelse till nyproduktion kan nämnas Mossagården med 90 trygghetsbostäder och Timmergränd (Hälsans park i Södra Ryd) med 97 lägenheter. AB Skövdebostäders styrelse beslutade under året att erbjuda bostadsrättsföreningen Armborstet Billingen att köpa fastigheten Armborstet 1 för ombildning till bostadsrätter. AB Skövdebostäder mottog under året ett uppdrag från Skövde kommunfullmäktige (KF § 107/22) att utreda förutsättningar för upprustning och/eller byggnation och förvaltning av Södermalms IP och intilliggande område.

ul

Skövde Energi AB med dotterbolag har under 2022 haft ett stort fokus på att trygga leveranssäkerheten mot bakgrund av det geopolitiska läget och en ökad hotbild mot Sverige. Bolaget har agerat proaktivt för att minska risken och konsekvenserna av så kallad roterande bortkoppling av elnät. Bolaget arbetar med långsiktig energiplan och beräkningar av kapacitetsbehov kopplat mot kommunens och energisystemens utveckling. Vidare har bolaget verkat för energilösningar bl.a. genom projekt för publika laddstationer för tunga fordon samt utveckling av digitala tjänster och hjälpmedel för att förbättra slutkundens energieffektivitet.

Kreativa Hus Skövde AB med dotterbolag har i uppdrag att främja lokalförsörjningen för teknik och forskningsparken Science Park Skövde med syfte att främja och stimulera till nya företag och affärsidéer samt att även i övrigt främja lokalförsörjningen för mindre företag och småindustri. Under 2022 har bolagets uppdrag utökats till att omfatta utveckling och förvaltning av parkeringsanläggningar samt bussdepå.

Kreativa Hus Skövde AB har under 2022 förvärvat mark från kommunen samt fått ett uppdrag att ersätta befintlig bussdepå på fastigheten Mariesjö 4 genom byggnation av en ny bussdepå på Timboholmsområdet. Vidare har kommunfullmäktige gett Kreativa Hus Skövde AB med dotterbolag i uppdrag att genomföra byggnation av en parkeringsanläggning, ett så kallt mobilitetshus, i syfte att bidra till omvandling av Skövde Science City.

För Next Skövde Destinationsutveckling AB har 2022 varit ett år då arbetet med många evenemang har återstartats efter pandemin. Bolaget har under året utvecklat samarbete med kommunens kultur- och fritidsavdelning kopplat till evenemang och marknadsföring. Next Skövde Destinationsutveckling AB har även lett planeringsarbetet inför Skövdes anordnande av SM-veckan 2023. Vidare har bolaget samverkat med Science Park Skövde AB kring projektet Sweden Game Arena.

Skövde Exploatering AB har under 2022 utgjort kommunstyrelsens verktyg för att samordna de fastighetsinköp som sker i bolagsform i området som ska utgöra den nya stadsdelen Skövde Science City. Skövde Exploatering AB har under året förvärvat bolagen Kartåseneldaren 6 AB, Kaplansgatan 23 Fastigheter AB och Mörkebäcken Fastighets AB med tillhörande fastigheter.

Skövde kommunfullmäktige beslutade den 28 februari 2022 (KF § 18/22) att godkänna avvecklingsunderlag för Skövde Airport AB. Skövde Stadshus AB:s stämooombud röstade, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut och styrelsens instruktioner, för en likvidation av Skövde Airport AB vid dotterbolagets bolagsstämma den 8 mars, varefter likvidation av bolaget inleddes.

Under 2022 har Balthazar Science Center AB:s verksamhet kunnat återgå till det normala efter pandemin med ökat öppethållande, fler bokningar, skolprogram, kvällskurser och konferenser. Höstlovet var mycket gott med höga besöksiffror och två nya miljöer igång. Flera event har hållits, bland annat Nobeldagen och First Lego League.

Moderbolagets verksamhet består av att övergripande leda och samordna de kommunala bolagens verksamheter genom att äga och förvalta aktier i kommunala bolag inom Skövde kommun.

Kommunens syfte med Skövde Stadshus AB är bland annat att bolaget ska:

- utöva styrning, tillsyn samt uppföljning av koncernbolagen
- arbeta för att Skövde kommun erhåller största möjliga ekonomiska kommunkoncernnyttan av sitt ägande i koncernbolagen och tillsammans med koncernbolagen
- bidra till kommunkoncernnyttan inom ramen för kommunfullmäktiges antagna vision
- tillsammans med koncernbolagen bidra till utvecklingen av kommunens varumärke och dess värden
- tillsammans med koncernbolagen bidra till hållbar tillväxt i kommunen, god resurshållning och god resultatutveckling.

Moderbolaget har under året följt upp dotterbolagens verksamheter genom ägardialoger, uppföljningsdialoger, rapporter, budget och prognoser, protokoll och vd-träffar med mera. Inkomna protokoll, delårsrapporter, årsredovisningar och bolagsstyrningsrapporter har anmälts till kommunstyrelsen som även delgetts regelbunden muntlig rapportering av moderbolagets verkställande direktör som också är kommunens kommundirektör.

Moderbolaget har hållit sig informerad om det finansiella läget för koncernen, koncernbanksarbetet och finansrådet genom information från kommunens finanscontroller och den i kommunstyrelsen tertialvis redovisade finansrapporten.

Skövde Stadshus AB - koncernen har ett fortsatt starkt engagemang i stadsutvecklingsprojektet Skövde Science City, ett projekt vars fullbordande syftar till att skapa en hållbar och innovativ stadsmiljö med nya mötesplatser. Projektet är en viktig del i att skapa en konkurrenskraftig stad som lockar unga och som erbjuder en bredd i både utbildning, boende, karriär och fritid.

Moderbolaget har ställt sig bakom att Kreativa Hus Skövde AB genomför byggnation av bussdepå för elektrifierad kollektivtrafik. Vidare har Skövde Stadshus AB ställt sig bakom att Kreativa Hus Skövde AB tillsammans med kommunen tar fram underlag för byggnation av mobilitetshus i Skövde Science City.

Under året tillträdde Björn Söderlundh rollen som kommundirektör efter beslut i kommunstyrelsen. Björn Söderlundh efterträdde tidigare kommundirektör och verkställande direktör för Skövde Stadshus AB. I instruktion för kommundirektör framgår det att kommundirektören för Skövde kommun även ska vara verkställande direktör för Skövde Stadshus AB. I enlighet med instruktionen beslutade Skövde Stadshus AB:s styrelse att entlediga Tomas Fellbrandt samt utse Björn Söderlundh till ny verkställande direktör för bolaget från och med den 1 september 2022.

Moderbolaget äger ett vilande bolag, Eonen Fastigheter AB, för fastighetsrelaterad verksamhet.

Koncernens styrning

Ägaren, Skövde kommun, utser ledamöter och suppleanter i koncernens bolag. Styrelserna väljs för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige förrättas intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Val av styrelseledamöter följer på så sätt i huvuddrag den tidsperiod som gäller för allmänna val.

Ägaren har utfärdat gemensamt och särskilda ägardirektiv för verksamheterna. Ägaren fastställer också finansiella mål. Ägardirektiven bereds av Skövde Stadshus AB. Förutom sedvanlig rapportering följs verksamheten genom ägar- och uppföljningsdialoger vilka hålls minst en gång om året. Bolagen lämnar in bolagsstyrningsrapport varje år där de bland annat redovisar uppfyllande av ägardirektiv. Kommunstyrelsen prövar varje år i särskilt beslut om dotterbolagens verksamhet varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och bedrivits inom ramen för de kommunala befogenheterna. Moderbolagets uppgift är även att samordna och bereda frågor om dotterbolagens verksamhet där Kommunfullmäktiges godkännande krävs.

Styrelsen ska enligt aktiebolagslagen (ABL) se till att bolagets organisation är utformad så att bokföring, medelsförvaltning och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska enligt ABL sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar.

Hållbarhet

Hållbarhetsfrågorna är strategiskt viktiga och ges stor prioritet i dotterbolagens verksamheter till exempel inom AB Skövdebostäder och Skövde Energi AB. Några bolag lämnar egna hållbarhets- och klimatrappporter.

Resultat och ställning

Årets resultat före skatt i moderbolaget uppgår till - 13 978 tkr (33 998 tkr). Under 2022 erhöll moderbolaget två anteciperade utdelningar, dels från Skövde Energi AB om 19 miljoner kronor och dels från AB Skövdebostäder om 15 miljoner kronor. Anledningen till förlusten är en nedskrivning av andelar i dotterbolaget Skövde Exploatering AB efter värderingsprövning. Moderbolagets verksamhet är i övrigt oförändrad mot föregående år.

Koncernens resultat före skatt uppgår till 105 609 tkr (166 439 tkr). Den negativa förändringen mot föregående år på koncernens resultat är främst kopplad till nedskrivning av koncernmässiga övervärden på fastigheter utifrån värderingar. AB Skövdebostäder är de som bidrar mest till koncernens positiva resultat i likhet med föregående år.

I samband med bokslutet erhåller moderbolaget koncernbidrag från Skövde Energi AB om 2 630 tkr, Kreativa Hus Skövde AB om 4 180 tkr, Mariesjö Kreativa Hus AB om 1 270 tkr, VästFast i Skaraborg AB om 1 750 tkr, Eonen Fastigheter i Skövde AB om 490 tkr samt Next Skövde Destinationsutveckling AB om 400 tkr. Moderbolaget lämnar samtidigt koncernbidrag till Skövde Airport AB om 7 250 tkr, Skövde Eldaren AB om 1 400 tkr, Balthazar Science Center AB om 350 tkr samt Skövde Exploatering AB om 220 tkr.

Moderbolaget har även lämnat en kapitaltäckningsgaranti till Skövde Exploatering AB den 16 februari 2023. Denna förbinder Skövde Stadshus AB att svara för att det egna kapitalet i Skövde Exploatering AB, vid varje tillfälle fram till och med ordinarie bolagsstämma för verksamhetsåren 2022-2023, uppgår till det registrerade aktiekapitalet. Moderbolaget har också beslutat om ett ovillkorat aktieägartillskott till Kreativa Hus Skövde AB om 6 000 tkr som regleras likvidmässigt i samband med att Skövde Stadshus AB erhåller likvid från likvidationen av Skövde Airport AB.

Investeringar

Koncernens investeringar i materiella anläggningstillgångar, inklusive koncernmässiga värden, uppgick till 489 776 tkr (431 841 tkr). Bland de större investeringarna märks fortsatt stora investeringar i byggnationer hos AB Skövdebostäder och Kreativa Hus i Skövde AB men även i Skövde Energi AB, Skövde Elnät AB samt fastigheter belägna i Mariesjö-området, kommande Skövde Science City.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Vid Skövde kommunfullmäktiges sammanträde den 27 februari 2023 beslutades att Skövde Stadshus AB ska starta ett nytt dotterbolag med namnet Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB. Bolaget syftar till att vara kommunens verktyg för exploateringsverksamheten främst inom Skövde Science City men eventuellt även inom andra exploateringsområden. Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB kommer att vara holdingbolag för fastighetsägande bolag grupperade under holdingbolag utefter vilka kvarter inom Skövde Science City som de har fastigheter i. Det av Skövde Stadshus AB helägda bolaget Skövde Exploatering AB kommer förvärfvas av det nya holdingbolaget utifrån kommunfullmäktiges beslut. Genom att gruppera de fastighetsägande bolagen under Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB skapas en ändamålsenlig struktur som underlättar uppföljningen av exploateringsverksamheten.

Kommunfullmäktige beslutade även att Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB ska få ett ovillkorat aktieägartillskott om 100 miljoner kronor som syftar till att finansiera Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB:s förvärv av fastighetsägande bolag.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Koncernens ekonomiska utveckling är i hög grad knuten till utvecklingen på fastighets- respektive energimarknaderna, där koncernen har sina ekonomiskt mest omfattande verksamhetsområden.

Under året har arbete med energiförsörjning och förväntad energikris varit i fokus där Skövde Energi AB spelat en central roll. Samverkan med kommunen har skett med representanter från bolagen i bland annat i Säkerhetsforum där frågor kring säkerhet och beredskap, fastigheter, ekonomi, kommunikation med mera hanterats.

För hållbar utveckling och tillväxt projekterar och investerar Kreativa Hus Skövde AB i en ny bussdepå som kommer ge en helt elektrifierad kollektivtrafik.

Koncernbolagens roll i omvandlingen av Skövde Science City samt Skövde Energi AB:s roll i omställningen inom energibranschen kommer innebära ökande investeringsnivåer. Omvandlingen av Skövde Science City innebär även att koncernbolagens verksamhet, som bidrar till kommunstyrelsens exploateringsarbete, kommer påverka koncernen ekonomiskt framåt.

Kassaflöde och likviditet

Kassaflödet från den löpande verksamheten i koncernen uppgick till 294 750 tkr (447 752 tkr). Årets totala kassaflöde uppgick till 188 tkr (-213 tkr). Samtliga dotterbolag i koncernen är anslutna till Skövde kommuns koncernbank och koncernens saldo klassificeras som långfristig skuld och ingår inte i posten likvida medel.

Personal

Medelantalet anställda i koncernen uppgick till 199 (197). Av de anställda i koncernen var 123 (126) män och 76 (71) kvinnor. Moderbolaget har ingen anställd personal, avtal finns med Skövde kommun om köp av tjänster.

Flerårsöversikt (Tkr)

Koncernen	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning	872 050	821 683	743 519	710 442	713 562
Resultat efter finansiella poster	105 609	166 439	160 359	98 348	141 480
Balansomslutning	4 749 708	4 408 113	4 175 626	4 127 445	3 895 211
Antal anställda	199	197	193	186	176
Soliditet (%)	42,6	44,4	44,8	42,6	43,7
Moderbolaget	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning	200	200	200	200	200
Resultat efter finansiella poster	-15 478	32 648	32 720	46 288	14 561
Balansomslutning	1 165 283	1 199 560	1 125 700	1 108 022	1 077 336
Antal anställda	0	0	0	0	0
Soliditet (%)	92,4	92,8	98,9	98,7	98,6

För definitioner av nyckeltal, se Redovisnings- och värderingsprinciper.

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

6 (34)

Förändring av eget kapital

Koncernen	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Kapitalandels fond	Annat eget kapital inkl. årets resultat	Minoritets- intresse	Totalt
Belopp vid årets ingång	100	542 670	-6 809	1 422 716	499	1 959 176
Andel intresseföretags resultat			1 069	1 388		2 457
Utdelning				-34 000		-34 000
Erhållna aktieägartillskott				11 330		11 330
Förskjutning mellan bundna och fria reserver		90 000		-90 000		0
Justering IB pga ändrad ägarandel minoritet				7	-7	0
Årets resultat				86 571	317	86 888
Belopp vid årets utgång	100	632 670	-5 740	1 398 012	809	2 025 851

Moderbolaget	Aktie- kapital	Övrigt fritt eget kapital	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	100	1 079 002	33 998	1 113 100
Disposition enligt beslut av årsstämman:		33 998	-33 998	0
Utdelning		-34 000		-34 000
Erhållna aktieägartillskott		11 330		11 330
Årets resultat			-13 978	-13 978
Belopp vid årets utgång	100	1 090 330	-13 978	1 076 452

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	1 090 329 612
årets förlust	-13 977 935
	1 076 351 677
disponeras så att till aktieägarna utdelas i ny räkning överföres	34 000 000
	1 042 351 677
	1 076 351 677

Styrelsen föreslås bemyndigas att besluta om tidpunkt då utdelningen skall betalas.

Styrelsen anser att förslaget är förenligt med försiktighetsregeln i 17 kap. 3 § aktiebolagslagen enligt följande redogörelse: Styrelsens uppfattning är att vinstutdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav verksamhetens art, omfattning och risk ställer på storleken på det egna kapitalet, bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Koncernens och moderbolagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar samt kassaflödesanalyser med noter.

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

7 (34)

Koncernens Resultaträkning

Tkr

	Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Nettoomsättning	2	872 050	821 683
Övriga rörelseintäkter		52 885	38 345
Summa intäkter		924 935	860 028
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-164 851	-133 823
Fastighetskostnader		-38 353	-73 034
Övriga externa kostnader	3	-166 887	-126 778
Personalkostnader	4	-153 342	-144 707
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	5	-273 847	-199 434
Övriga rörelsekostnader		-298	0
Summa rörelsens kostnader		-797 578	-677 776
Andel i intresseföretags resultat efter skatt		-1 397	-2 876
Rörelseresultat		125 960	179 376
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		-70	0
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	6	172	206
Räntekostnader och liknande resultatposter	7	-20 453	-13 143
Summa resultat från finansiella poster		-20 351	-12 937
Resultat efter finansiella poster		105 609	166 439
Resultat före skatt		105 609	166 439
Aktuell skatt	8, 9	-18 721	-37 215
Årets resultat		86 888	129 224
Hänförligt till moderföretagets ägare		86 571	129 224
Hänförligt till minoriteten		317	0

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

8 (34)

Koncernens Balansräkning

Tkr

Not   2022-12-31   2021-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

Koncessioner, patent, licenser, varumärken samt
liknande rättigheter

0   282

Övriga immateriella anläggningstillgångar

686   895

Summa immateriella anläggningstillgångar

10   **686**   **1 177**

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader, markanläggningar och mark

11   3 227 170   3 249 330

Maskiner och andra tekniska anläggningar

12, 13   445 296   442 297

Inventarier, verktyg och installationer

14   358 804   358 617

Pågående nyanläggningar och förskott avseende
materiella anläggningstillgångar

15   424 224   188 306

Summa materiella anläggningstillgångar

4 455 494   **4 238 550**

Finansiella anläggningstillgångar

Andelar i intresseföretag

16, 17   10 269   9 200

Andra långfristiga värdepappersinnehav

18   11   11

Uppskjuten skattefordran

9   7 058   5 860

Andra långfristiga fordringar

372   40

Summa finansiella anläggningstillgångar

17 710   **15 111**

Summa anläggningstillgångar

4 473 890   **4 254 838**

Omsättningstillgångar

Varulager m m

Råvaror och förnödenheter

30 725   16 835

Summa varulager m m

30 725   **16 835**

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar

45 525   45 920

Fordringar Skövde kommun koncernbank

29 920   15 068

Aktuella skattefordringar

1 065   492

Övriga fordringar

90 333   9 087

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

19   78 012   65 823

Summa kortfristiga fordringar

244 855   **136 390**

Kassa och bank

238   50

Summa omsättningstillgångar

275 818   **153 275**

SUMMA TILLGÅNGAR

4 749 708   **4 408 113**

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

9 (34)

Koncernens Balansräkning

Tkr

	Not	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital		100	100
Övrigt tillskjutet kapital		632 670	542 670
Kapitalandelsfond		-5 740	-6 809
Annat eget kapital inklusive årets resultat		1 398 012	1 422 714
Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare		2 025 042	1 958 675
Minoritetsintresse		809	499
Summa eget kapital		2 025 851	1 959 174
Avsättningar			
Uppskjuten skatteskuld	9	190 747	184 858
Övriga avsättningar	20	4 630	10 810
Summa avsättningar		195 377	195 668
Långfristiga skulder			
Skulder Skövde kommun koncernbank		2 211 621	2 013 085
Övriga skulder		17 385	14 633
Summa långfristiga skulder	21	2 229 006	2 027 718
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		2	4
Förskott från kunder		382	1 612
Leverantörsskulder		140 213	95 212
Aktuella skatteskulder		9 307	5 852
Övriga skulder		64 136	47 207
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22	85 434	75 666
Summa kortfristiga skulder		299 474	225 553
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		4 749 708	4 408 113

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

10 (34)

Koncernens Kassaflödesanalys

Tkr

	Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		125 960	179 376
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m.m	23	242 740	207 934
Betald skatt		-22 635	-14 279
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		346 065	373 031
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager och pågående arbeten		-13 890	8 272
Förändring av kortfristiga fordringar		-107 892	29 511
Förändring av kortfristiga skulder		70 467	36 938
Kassaflöde från den löpande verksamheten		294 750	447 752
Investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		0	-759
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-489 776	-431 841
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		13 224	2 009
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-476 552	-430 591
Finansieringsverksamheten			
Erhållna aktieägartillskott		11 330	0
Upptagna lån		6 124	0
Utbetald utdelning		-34 000	-34 000
Ökning/minskning skuld Skövde kommun		198 536	16 626
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		181 990	-17 374
Årets kassaflöde		188	-213
Likvida medel vid årets början		50	263
Likvida medel vid årets slut		238	50

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

11 (34)

Moderbolagets Resultaträkning

Tkr

	Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Övriga rörelseintäkter		200 200	200 200
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	3	-1 694	-1 397
Personalkostnader	4	-102	-113
Summa rörelsens kostnader		-1 796	-1 510
Rörelseresultat		-1 596	-1 310
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	24	-13 189	34 068
Räntekostnader och liknande resultatposter	7	-693	-110
		-13 882	33 958
Resultat efter finansiella poster		-15 478	32 648
Bokslutsdispositioner	25	1 500	1 350
Resultat före skatt		-13 978	33 998
Skatt på årets resultat	8	0	0
Årets resultat		-13 978	33 998

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

12 (34)

**Moderbolagets
Balansräkning**
Tkr

Not   2022-12-31   2021-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar

Andelar i koncernföretag	26, 27	1 117 584	1 151 923
Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	16, 17	2 929	2 929
Summa anläggningstillgångar		1 120 513	1 154 852

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Fordringar hos koncernföretag		44 720	44 650
Aktuella skattefordringar		38	38
Övriga kortfristiga fordringar		12	20
		44 770	44 708

Summa omsättningstillgångar   **44 770**   **44 708**

SUMMA TILLGÅNGAR   **1 165 283**   **1 199 560**

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498 13 (34)

Moderbolagets	Not	2022-12-31	2021-12-31
Balansräkning			
Tkr			
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital	28	100	100
		100	100
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		1 090 330	1 079 002
Årets resultat		-13 978	33 998
Summa eget kapital		1 076 352	1 113 000
		1 076 452	1 113 100
Långfristiga skulder	21		
Skuld Skövde kommun koncernbank		79 176	76 994
Summa långfristiga skulder		79 176	76 994
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		58	69
Skulder till koncernföretag		9 220	9 300
Övriga kortfristiga skulder		3	4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22	373	94
Summa kortfristiga skulder		9 655	9 466
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 165 283	1 199 560

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

14 (34)

Moderbolagets	Not	2022-01-01	2021-01-01
Kassaflödesanalys		-2022-12-31	-2021-12-31
Tkr			
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		-1 595	-1 310
Erlagd ränta		-693	-110
Erhållna utdelningar		34 085	34 068
Erhållen ränta		0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		31 796	32 649
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av kortfristiga fordringar		-62	-3 052
Förändring av leverantörsskulder		-11	64
Förändring av kortfristiga skulder		205	3 148
Kassaflöde från den löpande verksamheten		31 928	32 809
Investeringsverksamheten			
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar		-12 940	-70 809
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-12 940	-70 809
Finansieringsverksamheten			
Utbetald utdelning		-34 000	-34 000
Erhållna koncernbidrag		10 720	10 650
Lämnade koncernbidrag		-9 220	-9 300
Aktieägartillskott		11 330	0
Förändring skuld Skövde kommun		2 182	70 650
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-18 988	38 000
Årets kassaflöde		0	0
Likvida medel vid årets slut		0	0

Noter

Tkr

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Skövde Stadshus AB:s årsredovisning har upprättats med tillämpning av Årsredovisningslagen (1955:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Koncernredovisning

Skövde Stadshus AB upprättar koncernredovisning. Bolag där Skövde Stadshus AB innehar majoriteten av rösterna på bolagsstämman eller genom avtal har ett bestämmande inflytande klassificeras som dotterbolag och konsolideras i koncernredovisningen. Uppgifter om koncernbolag finns i noten om finansiella anläggningstillgångar. Dotterbolagen inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen.

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden. Identifierbara tillgångar och skulder värderas inledningsvis till verkliga värden vid förvärvstidpunkten. Minoritetens andel av de förvärvade nettotillgångarna värderas till verkligt värde.

I koncernens egna kapital ingår härigenom endast den del av dotterbolagens egna kapital som tillkommit efter förvärvet. Interna mellanhavanden inom koncernen har eliminerats. Minoritetens andel i dotterbolags kapital redovisas i separat post i koncernens resultat- och balansräkning. I moderbolaget tillämpas samma redovisningsprinciper som för koncernen om inte annat anges.

Intressebolag är de bolag där koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller för aktieinnehav som omfattar mellan 20 % och 50 % av rösterna. Innehav i intressebolag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Vid tillämpning av kapitalandelsmetoden värderas investeringen inledningsvis till anskaffningsvärde och det redovisade värdet ökas eller minskas därefter för att beakta koncernens andel av intressebolagets vinst eller förlust efter förvärvstidpunkten. Koncernens redovisade värde på innehav i intressebolag inkluderar goodwill som identifieras vid förvärvet.

Mellanhavanden mellan koncernbolag elimineras i sin helhet. Mellanhavanden har redovisats utifrån koncernbegreppet i den aktiebolagsrättsliga definitionen och således är koncernmellanhavanden de mellan bolagen inom Stadshuskoncernen.

Utländska valutor

Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs. Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Intäkter

Försäljning av varor och utförda tjänster redovisas när väsentliga risker och fördelar övergår från säljare till köpare i enlighet med försäljningsvillkoren. Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som har erhållits eller kommer att erhållas. Intäkterna redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras bolaget och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter.

För tjänsteuppdrag på löpande räkning redovisas inkomsten som är hänförlig till ett utfört tjänsteuppdrag som intäkt i takt med att arbete utförs och material levereras eller förbrukas.

Hysesintäkter redovisas i den period de avser.

Anslutningsavgifter redovisas som långfristiga skulder och periodiseras över anläggningarnas respektive nyttjandeperiod.

Intäkter från elcertifikat som tilldelats från Svenska Kraftnät genom egen produktion redovisas i den period som produktion sker. Elcertifikat värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och elcertifikatets verkliga värde för produktionsperioden och ingår i posten nettoomsättning.

Intäkter från utsläppsrätter redovisas i takt med att tilldelning görs. Utsläppsrätter värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde vid tilldelningstidpunkten.

Ersättning i form av ränta redovisas som intäkt när det är sannolikt att bolaget kommer att få de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen och när inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Utdelning redovisas när rätten att erhålla utdelningen är säkerställd.

Leasingavtal

Leasingavtal, som innebär att de ekonomiska riskerna och fördelarna med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till ett bolag i koncernen, klassificeras i koncernredovisningen som finansiella leasingavtal. Finansiella leasingavtal medför att rättigheter och skyldigheter redovisas som tillgång respektive skuld i balansräkningen. Tillgången och skulden värderas initialt till det lägsta av tillgångens verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna. Utgifter som direkt kan hänföras till leasingavtalet läggs till tillgångens värde. Leasingavgifterna fördelas på ränta och amortering enligt effektivräntemetoden. Variabla avgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Den leasade tillgången skrivs av linjärt över den bedömda nyttjandeperioden.

Leasingavtal där de ekonomiska fördelar och risker som är hänförliga till leasingobjektet i allt väsentligt kvarstår hos leasegivaren, klassificeras som operationell leasing. Betalningar, inklusive en första förhöjd hyra, enligt dessa avtal redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Ersättning till anställda

Ersättningar till anställda avser alla typer av ersättningar som bolaget lämnar till de anställda. Koncernens kortfristiga ersättningar innefattar bland annat löner, betald semester, betald frånvaro, företagshälsovård och bonus. Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning.

I koncernens långfristiga ersättningar avses ersättning efter avslutad anställning (pensioner). Redovisning sker i takt med intjänandet. Ersättningar till anställda efter avslutad anställning avser avgiftsbestämda eller förmånsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser, vare sig legala eller informella, att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter. Övriga planer klassificeras som förmånsbestämda pensionsplaner. Koncernen har inga övriga långfristiga ersättningar till anställda.

Inom koncernen finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen. Koncernens övriga planer klassificeras som förmånsbestämda och beräknas enligt Tryggandelagen och redovisas i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1.

Inom koncernen finns avtal träffade med verkställande direktörer om uppsägningstid på 3-6 månader samt avgångsvederlag uppgående till 6-18 månadslöner. Avtalen skiljer sig mellan bolagen.

Låneutgifter

Låneutgifter som uppkommer då bolaget lånar kapital kostnadsförs i resultaträkningen som finansiella kostnader i den period de uppstår.

Inkomstskatter

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningar görs linjärt över den bedömda nyttjandetiden. Avskrivningstiden för immateriella anläggningstillgångar uppgår till 5-10 år.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen när det baserat på tillgänglig information är sannolikt att den framtida ekonomiska nyttan som är förknippad med innehavet tillfaller bolaget och att anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utranteras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

När det finns en indikation på att en tillgångs värde minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. Bedöms en värdenedgång vara bestående sker nedskrivning.

Utgifter för nyproduktion under uppförande och större om- och tillbyggnader aktiveras i balansräkningen som tillgång, pågående arbeten.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens komponenters bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Koncernens mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader och dess komponenter 4-80 år
Markanläggningar 20 år
Fjärrvärmeverk, -nät och vindkraft 5-25 år
Nätstationer, ledningar och styrutrustning 10-30 år
Byggnadsinventarier 7 år
Maskiner och inventarier 3-10 år

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3 kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärde.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder, låneskulder och derivatinstrument. Instrumenten redovisas i balansräkningen när bolaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast då legal kvittningsrätt föreligger samt då en reglering med ett nettobelopp avses ske eller då en samtida avyttring av tillgången och reglering av skulden avses ske.

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Posten består huvudsakligen av andelar och räntebärande tillgångar. Innehaven innehåses på lång sikt. Tillgångar ingående i posten redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas innehavet till anskaffningsvärde med bedömning av om nedskrivningsbehov föreligger.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader (upplupet anskaffningsvärde). Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Kortfristiga leverantörsskulder redovisas till anskaffningsvärde.

W 4

Elcertifikat

Lagen om elcertifikat (2011:1200) innebär ett kvotssystem för att främja elproduktion av förnybara energikällor. Koncernen producerar egen förnybar el i bland annat vindkraftverk. När koncernen producerar förnybar el får den elcertifikat för varje producerad megawattimme. Elcertifikaten handlas på en likvid marknad och elcertifikat klassificeras därför som en finansiell omsättningstillgång. Innehavet av elcertifikat tas vid bokslutstillfället upp till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet. Eventuell värdeminskning redovisas som finansiell kostnad.

Skulder för elcertifikat uppkommer i takt med försäljning. Skulden värderas till samma värde som tilldelade och anskaffade rättigheter. Skuld för elcertifikat redovisas som en kortfristig skuld.

Utsläppsrätter

Utsläppsrätt innebär en rättighet att göra koldioxidutsläpp som till största delen erhålls genom auktionering från Riksgälden för en period om flera år med tilldelning ett kalenderår i taget.

Utsläppsrätter värderas till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet vid tilldelning. Dessa tillgångar utgör immateriella rättigheter och är att jämställa med betalningsmedel eftersom de som huvudregel ska användas för att reglera den skuld som uppkommer genom förbrukning eller försäljning. Utsläppsrätter som utgör kortfristiga innehav ingår i posten Övriga fordringar och värderas enligt lägsta värdets princip. Långfristiga innehav redovisas under rubriken Immateriella anläggningstillgångar och värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade nedskrivningar.

Skulder för utsläppsrätter uppkommer i takt med utsläpp. Skulden värderas till samma värde som tilldelade och anskaffade rättigheter. Skuld för utsläppsrätter redovisas som en kortfristig skuld.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in, först ut-metoden (FIFU). Skäligt avdrag sker för inkurans.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när bolaget har en formell eller informell förpliktelse som en följd av tidigare händelser och det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. Avsättningar värderas till den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera förpliktelsen. Om effekten av tid när betalning sker är väsentlig nuvärdesberäknas förpliktelsen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificerar bolaget, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats och har en kortare löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten. Saldo på bankkonto som ingår Skövde kommuns koncernbank klassificeras som fordran/skuld hos koncernbolag och ingår således inte i likvida medel.

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

20 (34)

Moderbolagets redovisnings- och värderingsprinciper

Samma redovisnings- och värderingsprinciper tillämpas i moderbolaget som i koncernen, förutom i de fall som anges nedan.

Bokslutsdispositioner

Förändringar av obeskattade reserver redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen.

Koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen.

Aktier och andelar i dotterbolag

Aktier och andelar i dotterbolag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår köpeskillingen som erlagts för aktierna samt förvärvskostnader. Eventuella kapitallinskott och koncernbidrag läggs till anskaffningsvärdet när de lämnas. Utdelning från dotterbolag redovisas som intäkt.

Likvida medel

Moderbolaget har en skuld på koncernkonto hos koncernens finansbolag. Denna klassificeras som långfristig skuld i balansräkningen.

Uppskattningar och bedömningar

Upprättandet av bokslut och tillämpning av redovisningsprinciper baseras ofta på ledningens bedömningar, uppskattningar och antaganden som anses vara rimliga vid den tidpunkt då bedömningen görs. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande omständigheter anses vara rimliga. Resultatet av dessa används för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet.

Not 2 Intäkternas fördelning

Koncernen

	2022	2021
I nettoomsättningen ingår intäkter från		
Försäljningsintäkter (tex provision, flyg, entréer mm)	17 232	18 376
Hysesintäkter	456 307	432 142
Elnät	82 878	82 562
Fjärrvärme	205 197	203 785
Övriga rörelseintäkter	110 436	84 818
	872 050	821 683

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

21 (34)

Not 3 Arvode till revisorer

Koncernen

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

	2022	2021
PwC		
Revisionsuppdrag	0	-207
Övriga tjänster	0	-5
	0	-212
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdrag	-1 094	-843
Övriga tjänster	-254	-88
	-1 348	-931
 Lekmannarevisor	 -65	 -100
	-65	-100

Moderbolaget

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

	2022	2021
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdrag	-55	-55
Övriga tjänster	-78	0
	-133	-55

W k

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

22 (34)

Not 4 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

Koncernen

	2022	2021
Medelantalet anställda		
Kvinnor	76	71
Män	123	126
	199	197
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	-6 183	-6 280
Övriga anställda	-93 500	-90 074
	-99 683	-96 354
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	-1 824	-1 568
Pensionskostnader för övriga anställda	-7 118	-7 543
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	-35 099	-32 573
	-44 041	-41 684
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	-143 724	-138 038
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	35 %	26 %
Andel män i styrelsen	65 %	74 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	59 %	46 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	41 %	54 %
Moderbolaget		
	2022	2021
Löner och andra ersättningar		
Styrelse	-86	-88
	-86	-88
Sociala kostnader		
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal (inkl löneskatt)	-16	-22
	-16	-22
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	-102	-109
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	44 %	44 %
Andel män i styrelsen	56 %	56 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	50 %	50 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	50 %	50 %

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

23 (34)

Not 5 Av- och nedskrivningar

Koncernen

	2022	2021
Immateriella anläggningstillgångar	-341	-425
Byggnader och markanläggningar	-127 220	-110 583
Maskiner och inventarier samt förbättringsutgifter annans fastighet	-81 550	-83 625
Nedskrivningar	-64 736	-4 801
	-273 847	-199 434

Not 6 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

Koncernen

	2022	2021
Ränteintäkter	172	206
	172	206

Not 7 Räntekostnader och liknande resultatposter

Koncernen

	2022	2021
Räntekostnader	-20 161	-13 090
Övriga finansiella kostnader	-292	-53
	-20 453	-13 143

Moderbolaget

	2022	2021
Räntekostnader	-693	-110
	-693	-110

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

24 (34)

Not 8 Skatt på årets resultat

Koncernen

	2022	2021
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	-25 517	-24 551
Uppskjuten skatt	6 796	-12 664
Totalt redovisad skatt	-18 721	-37 215

Avstämning av effektiv skatt

	2022		2021	
	Procent	Belopp	Procent	Belopp
Redovisat resultat före skatt		105 609		166 439
Skatt enligt gällande skattesats	20,6	-21 755	20,6	-34 286
Ej avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter		-8 956		4 370
Justering avseende skatter för föregående år		2 008		332
Skatteeffekt av avskrivning byggnad		4 216		5 213
Skatteeffekt övriga avsättningar		-613		98
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond		-416		-278
Redovisad effektiv skatt	24,2	-25 517	14,8	-24 551

Moderbolaget

	2022	2021
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	0	0
Totalt redovisad skatt	0	0

Avstämning av effektiv skatt

	2022		2021	
	Procent	Belopp	Procent	Belopp
Redovisat resultat före skatt		-13 978		33 998
Skatt enligt gällande skattesats	20,6	2 879	20,6	-7 004
Ej avdragsgilla kostnader		-139		-16
Ej skattepliktiga intäkter		7 021		7 019
Skatteeffekte nedskrivning finansiella anl.tillgångar		-9 738		
Förändring underskottsavdrag vars skattevärde ej redovisats som tillgång		-23		1
Redovisad effektiv skatt	0,0	0	0,0	0

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

25 (34)

Not 9 Uppskjuten skatt på temporära skillnader

Koncernen

Uppskjuten skatt på temporära skillnader

2022

Temporära skillnader	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto
Avsättningar	20		20
Övriga avdragsgilla temporära skillnader	7 038		7 038
Obeskattade reserver		-103 036	-103 036
Skattemässiga avskrivningar		-62 987	-62 987
Övriga skattepliktiga temporära skillnader		-24 724	-24 724
	7 058	-190 747	-183 689

2021

Temporära skillnader	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto
Avsättningar	4		4
Övriga avdragsgilla temporära skillnader	5 856		5 856
Obeskattade reserver		-98 790	-98 790
Skattemässiga avskrivningar		-59 122	-59 122
Övriga skattepliktiga temporära skillnader		-26 946	-26 946
	5 860	-184 858	-178 998

Förändring av uppskjuten skatt

	Belopp vid årets ingång	Redovisas i resultaträk.	Redovisas mot eget kapital*	Belopp vid årets utgång
Avsättningar	4	15		20
Övriga avdragsgilla temporära skillnader	5 856	1 182		7 038
Obeskattade reserver	-98 790	-4 246		-103 036
Skattemässiga avskrivningar	-59 122	-3 865		-62 987
Övriga skattepliktiga temporära skillnader	-26 946	13 709	-11 487	-24 724
	-178 998	6 796	-11 487	-183 689

*Varav 11 487 tkr har uppkommit via förvärvseliminering.

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

26 (34)

Not 10 Immateriella anläggningstillgångar

Koncernen

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 384	2 625
Inköp	0	759
Försäljningar/utrangeringar	-811	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 573	3 384
Ingående avskrivningar	-2 207	-1 782
Försäljningar/utrangeringar	661	0
Årets avskrivningar	-341	-425
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 887	-2 207
Utgående redovisat värde	686	1 177

Not 11 Byggnader, markanläggningar och mark

Koncernen

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	4 465 293	4 103 780
Inköp	146 437	198 703
Försäljningar/utrangeringar	-9 552	0
Omklassificeringar	44 366	115 898
Förvärvade ingående anskaffningsvärden	7 598	46 912
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 654 143	4 465 293
Ingående avskrivningar	-1 210 520	-1 124 296
Försäljningar/utrangeringar	4 252	0
Omklassificeringar	-30 954	31 610
Årets avskrivningar	-127 220	-110 583
Förvärvade ingående ackumulerade avskrivningar	-2 042	-7 251
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 366 484	-1 210 520
Ingående nedskrivningar	-5 443	-642
Årets nedskrivningar	-55 046	-4 801
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-60 489	-5 443
Utgående redovisat värde	3 227 170	3 249 330
Uppgifter om förvaltningsfastigheter		
Verkligt värde	7 409 550	7 555 424
Bokfört värde byggnader	2 897 556	2 965 392
Bokfört värde mark och markanläggningar	329 614	283 938
	3 227 170	3 249 330

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

27 (34)

Not 12 Maskiner och andra tekniska anläggningar

Koncernen

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	852 635	824 241
Inköp	42 263	29 489
Omklassificeringar	29 466	105
Försäljningar/utrangeringar	-424	-1 200
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	923 940	852 635
Ingående avskrivningar	-410 338	-360 273
Försäljningar/utrangeringar	424	0
Omklassificeringar	-16 838	0
Årets avskrivningar	-51 892	-50 065
Utgående ackumulerade avskrivningar	-478 644	-410 338
Utgående redovisat värde	445 296	442 297

Not 13 Leasing, lestagaren

Koncernen

Årets leasingkostnader avseende leasingavtal, uppgår till -1 188 tkr.
Leasingavtalen avser operationell leasing.

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2022-12-31	2021-12-31
Inom ett år	-2 772	-2 803
Senare än ett år men inom fem år	-908	-1 361
	-3 680	-4 164

M 6

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

28 (34)

Not 14 Inventarier, verktyg, installationer och förbättringsutgifter på annans fastighet

Koncernen

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	617 468	572 572
Inköp	42 150	48 729
Försäljningar/utrangeringar	-7 260	-3 833
Omklassificeringar	-27 030	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	625 328	617 468
Ingående avskrivningar	-258 851	-228 640
Försäljningar/utrangeringar	5 153	3 350
Omklassificeringar	16 835	0
Årets avskrivningar	-29 660	-33 561
Utgående ackumulerade avskrivningar	-266 524	-258 851
Utgående redovisat värde	358 804	358 617

Not 15 Pågående nyanläggningar

Koncernen

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärde	188 306	174 516
Nyanskaffningar under året	262 893	161 451
Omklassificeringar	-26 975	-147 661
424 224	188 306	

Not 16 Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag

Koncernen

Namn	Kapital- andel	Rösträtts- andel	Antal andelar	2022-12-31 Bokfört värde
Science Park Skövde AB	49	49	1 922	4 012
Billinge Energi AB	20	20	2 103	6 257
				10 269

	Org.nr	Säte
Science Park Skövde AB	556552-0706	Skövde
Billinge Energi AB	556528-1366	Skara

Moderbolaget

Namn	Kapital- andel	Rösträtts- andel	Antal andelar	2022-12-31 Bokfört värde
Science Park Skövde AB	49	49	1 922	2 929
				2 929

	Org.nr	Säte
Science Park Skövde AB	556552-0706	Skövde

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

29 (34)

Not 17 Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag

Koncernen

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	9 200	13 144
Andel av intresseföretagets resultat	1 069	-3 944
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	10 269	9 200
Utgående redovisat värde	10 269	9 200

Moderbolaget

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2 929	2 929
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 929	2 929
Utgående redovisat värde	2 929	2 929

Not 18 Andra långfristiga värdepappersinnehav

Koncernen

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	11	11
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	11	11
Utgående redovisat värde	11	11

Utgående saldo består av innehav i Svensk Turism AB

Not 19 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Koncernen

	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetald hyra	446	781
Förutbetald försäkring	2 399	2 712
Övriga poster	75 167	62 330
	78 012	65 823

WS

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

30 (34)

Not 20 Övriga avsättningar

Koncernen

	2022-12-31	2021-12-31
Avsättning för vinstandelar till personalen	1 900	1 900
Avsättning för balat lager	1 185	985
Övriga poster	1 545	7 925
	4 630	10 810

Not 21 Långfristiga skulder

Koncernen

	2022-12-31	2021-12-31
Förfaller senare än fem år efter balansdagen		
Skulder till Skövde kommun	2 211 621	2 013 085
Övriga skulder	17 385	14 633
	2 229 006	2 027 718

Skulder till Skövde kommun är underkonton i Swedbank där toppkontohavare är Skövde kommun. Beviljad kredit hos Skövde kommun uppgår till 2 566 500 tkr (2 385 000 tkr). Övriga skulder avser koncernmässiga anslutningsavgifter, kortfristig del 1 år är 628 tkr, skulder som förfaller år 2-5 uppgår till 2 511 tkr.

Moderbolaget

	2022-12-31	2021-12-31
Förfaller senare än fem år efter balansdagen		
Skulder till Skövde kommun	79 176	76 994
	79 176	76 994

Skulden är ett underkonto i Swedbank där toppkontohavare är Skövde kommun. Beviljad kredit uppgår till 85 000 tkr (85 000 tkr).

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

31 (34)

Not 22 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Koncernen

	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna räntekostnader	3 243	1 715
Upplupna löner	1 223	1 488
Upplupna semesterlöner	8 745	9 488
Upplupna sociala avgifter	4 842	3 544
Förutbetalda hyresintäkter	39 223	37 766
Övriga poster	28 158	21 665
	85 434	75 666

Moderbolaget

	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna räntekostnader	346	39
Övriga poster	27	55
	373	94

Not 23 Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m.m

Koncernen

	2022-12-31	2021-12-31
Justeringar för av- och nedskrivningar	273 847	199 434
Erhållen ränta	172	206
Erlagd ränta	-20 454	-13 143
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-10 826	21 437
	242 740	207 934

Not 24 Resultat från andelar i koncernföretag

Moderbolaget

	2022	2021
Resultat från andelar i koncernföretag		
Utdelningar	34 085	34 068
Nedskrivning	-47 274	0
	-13 189	34 068

Not 25 Bokslutsdispositioner

Moderbolaget

	2022	2021
Mottagna koncernbidrag	10 720	10 650
Lämnade koncernbidrag	-9 220	-9 300
	1 500	1 350

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

32 (34)

Not 26 Andelar i koncernföretag

Moderbolaget

Namn	Kapital- andel	Rösträtts- andel	Antal andelar	Bokfört värde
AB Skövdebostäder	100	100	73 000	690 330
Kreativa Hus Skövde AB	100	100	40 000	65 600
Skövde Energi AB	100	100	40 000	308 675
Next Skövde				
Destinationsutveckling AB	100	100	2 000	4 400
Skövde Airport AB	96,27	98,72	101 220	10 627
Eonen Fastigheter AB	100	100	50	50
Balthazar Science Center AB	100	100	10 000	1 439
Skövde Exploatering AB	100	100	500	36 463
				1 117 584

	Org.nr	Säte
AB Skövdebostäder	556042-3039	Skövde
Kreativa Hus Skövde AB	556252-0287	Skövde
Skövde Energi AB	556647-1321	Skövde
Next Skövde		
Destinationsutveckling AB	556321-1647	Skövde
Skövde Airport AB	556297-7339	Skövde
Eonen Fastigheter AB	556925-2702	Skövde
Balthazar Science Center AB	556964-3801	Skövde
Skövde Exploatering AB	556843-6769	Skövde

Not 27 Finansiella anläggningstillgångar

Moderbolaget

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 151 923	1 081 114
Inköp	5	70 809
Aktieägartillskott	12 930	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 164 858	1 151 923
Ingående nedskrivningar	0	
Årets nedskrivningar	-47 274	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-47 274	0
Utgående redovisat värde	1 117 584	1 151 923

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

33 (34)

Not 28 Antal aktier och kvotvärde

Moderbolaget

	Antal aktier	Kvot- värde
Antal A-Aktier	100	1 000
	100	

Not 29 Disposition av vinst eller förlust

Moderbolaget

2022-12-31

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel:

balanserad vinst	1 090 330
årets förlust	-13 978
	1 076 352

disponeras så att till aktieägarna utdelas	34 000
i ny räkning överföres	1 042 352
	1 076 352

Not 30 Ställda säkerheter

Koncernen

2022-12-31

2021-12-31

Övrigt	300	150
	300	150

Skövde Stadshus AB
Org.nr 556800-1498

34 (34)

**Not 31 Eventualförpliktelser
Koncernen**

	2022-12-31	2021-12-31
Garantifond Fastigo	990	944
	990	944

Skövde den 16 mars 2023

Björn Söderlundh
Verkställande Direktör

Robert Ciabatti

Katarina Jonsson

Jan Sandelius

Johan Ask

Ulrica Johansson
Ordförande

Jonas Eriksson

Ulla-Britt Hagström

Maria Hjærtqvist

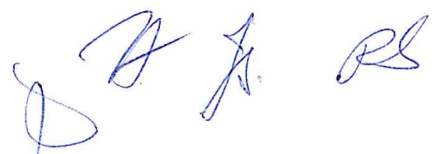
Peter Sögaard

Vår revisionsberättelse har lämnats 2023-03-20

Ernst & Young AB

Ulf Ulkner
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Skövde Stadshus AB, org.nr 556800-1498

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Skövde Stadshus AB för räkenskapsåret 2022-01-01 - 2022-12-31.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentlig-

heter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

4

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och concernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Skövde Stadshus AB för räkenskapsåret 2022-01-01 - 2022-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar resultatet enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Skövde Stadshus AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om

detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaper. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Skövde den 20 mars 2023

Ernst & Young AB

Ulf Ulkner
Auktoriserad revisor

2023-03-07

Lekmannarevisor i Skövde Stadshus AB, Skövde kommun.

Till årsstämman i Skövde Stadshus AB, 556800-1498

Till fullmäktige i Skövde kommun.

Granskningsrapport för år 2022

Jag av fullmäktige i Skövde kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Skövde Stadshus AB verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns uppgift är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivs enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har genomförts enligt aktiebolagsordningen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsstämmans fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Skövde som ovan 20/3 - 23

Lars-Erik Lindh

Av kommunfullmäktige utsedd lekmannarevisor

KS § 67/23 Årsredovisning 2022 Skövde Stadshus AB

KS2023.0119

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2023-03-29	42/23
2 Kommunstyrelsen	2023-04-11	67/23

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

- godkänna Skövde Stadshus AB:s årsredovisning för år 2022
- ställa sig bakom att bolagsstämman beviljar Skövde Stadshus AB:s styrelse ansvarsfrihet
- att uppkommen vinst disponeras enligt Skövde Stadshus AB:s styrelses förslag

I beslutet deltar endast de ledamöter som enligt 5 kap. 48 § kommunallagen har rätt att delta i beslut om ansvarsfrihet.

Bakgrund

Skövde Stadshus AB har inkommit med årsredovisning för år 2022. Revisor tillstyrker ansvarsfrihet.

Handlingar

Årsredovisning 2022 Skövde Stadshus AB

Skickas till

Skövde Stadshus AB

Monica Schelander, vice vd Skövde Stadshus AB

KSAU § 42/23 Årsredovisning 2022 Skövde Stadshus AB

KS2023.0119

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2023-03-29	42/23

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- godkänna Skövde Stadshus AB:s årsredovisning för år 2022
- ställa sig bakom att bolagsstämman beviljar Skövde Stadshus AB:s styrelse ansvarsfrihet
- att uppkommen vinst disponeras enligt Skövde Stadshus AB:s styrelsens förslag

I beslutet deltar endast de ledamöter som enligt 5 kap. 48 § kommunallagen har rätt att delta i beslut om ansvarsfrihet.

Bakgrund

Skövde Stadshus AB har inkommit med årsredovisning för år 2022. Revisor tillstyrker ansvarsfrihet.

Handlingar

Årsredovisning 2022 Skövde Stadshus AB

Skickas till

Skövde Stadshus AB

Monica Schelander, vice vd Skövde Stadshus AB

Filen hittades inte. Den är antingen borttagen eller utcheckad

Överförmyndare
i samverkan

Verksamhetsberättelse 2022

Inledning

ÖiS har under året i allt väsentligt uppfyllt sina mål. I verksamhetsberättelsen redovisas en hel del statistisk som visar vad ÖiS har att hantera. Mycket av statistiken är kommunvis, för att ge en bild av hur situationen ser ut i respektive kommun och den ges i vissa fall för de senaste 10 åren. Under året har Ulricehamn kommit med i samverkan från och med 1 juni och Karlsborgs kommun har lämnat samverkan 30 september. Statistiken blir därför inte helt rättvisande, vi har gjort mer än vad som framgår av statistiken.

Ekonomiskt har verksamheten gått med ett överskott. Pandemin har till viss del påverkat verksamheten under 2022 och ÖiS har fått rikta in sig på att sköta den löpande kärnverksamheten. Under året har vi haft ovanligt stor personalomsättning, något som gjort att vi stundtals har varit underbemannade. Rekrytering och utbildning av gode män har fungerat på ett godtagbart sätt. Vi har även under detta år kunnat ha introduktions- och redovisningsutbildningar online.

Under året har arbetet med verksamhetsutveckling och digitalisering kommit igång. En av de viktigaste framgångsfaktorerna är att vi ständigt förbättrar verksamheten.

Indikatorer och mått

Kommunernas inneväntarantal 2021¹

Kommun	Inväntarantal
Bollebygd	9 634
Falköping	33 270
Gullspång	5 206
Herrljunga	9 501
Hjo	9 233
Skövde	57 016
Svenljunga	10 864
Tibro	11 281
Tidaholm	12 825
Tranemo	11 937
Ulricehamn	24 898
Vårgårda	12 180
Totalt	207 845

¹ Statistik 2021-12-31 hämtat från KOLADA En tjänst från RIKA Rådet för främjande av kommunala analyser.

Analys

Överförmyndare i Samverkan består av små och medelstora kommuner. Antalet invånare inom ÖiS område har ökat i och med att Ulricehamns kommun gick med i samverkan från och med 1 juni 2022. ÖiS är utifrån sitt befolkningsunderlag och antalet samverkande kommuner ett av landets största samverkansorganisation.

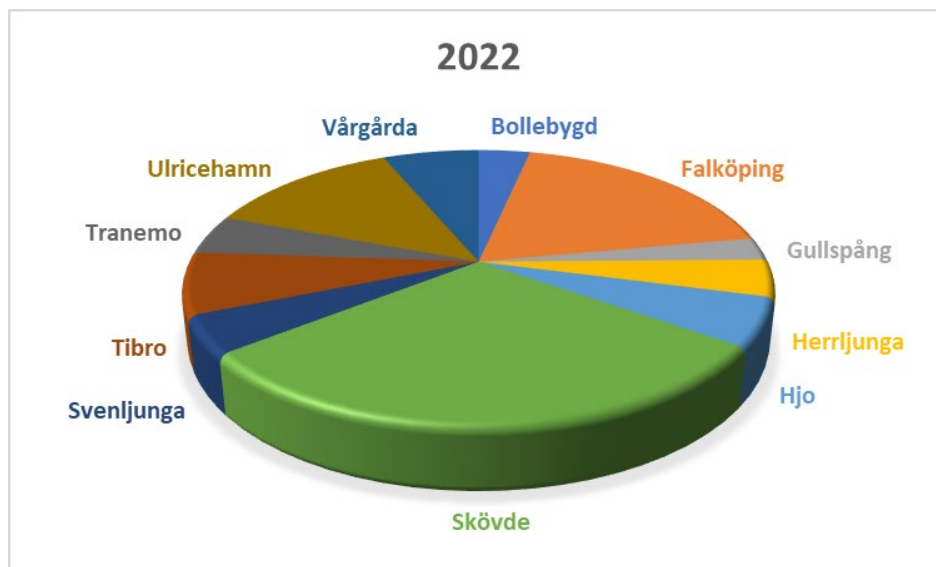
Antalet ärenden per kommun

Ärendeutveckling (aktiva ärenden)

Överförmyndarverksamheten är en verksamhet som historiskt har vuxit av olika orsaker, rent demografiskt och på grund av ändrade familjestrukturer. Socialtjänsten möter många hjälpbehövande personer som har eller borde ha ställföreträdare. Det är extra viktigt att alla parter känner till gränsdragningen mellan socialtjänstens, överförmyndarens och tingsrättens roller för att undvika dubbelarbete och för att kvalitetssäkra processerna. Ett väl fungerande ställföreträdarskap stärker den enskildes rätt och är tillgodo för hela samhället.

Antal aktiva ärenden 2022-12-31

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bollebygd	55	53	74	57	66	59	75	76	86	84
Falköping	351	378	470	437	429	370	391	422	434	462
Gullspång	82	91	118	111	90	64	69	68	69	66
Herrljunga	98	105	138	132	112	103	110	104	106	107
Hjo	119	127	162	155	144	121	128	136	143	140
Skövde	530	568	713	686	629	576	666	723	692	734
Svenljunga	99	99	204	185	129	100	104	94	102	110
Tibro	116	133	175	183	153	132	145	154	155	180
Tidaholm	134	154	217	199	155	149	152	162	152	169
Tranemo	137	135	156	172	125	115	103	109	107	114
Ulricehamn										319
Vårgårda	119	126	190	144	149	97	131	143	138	157
Totalt	1706	1815	2400	2262	2026	1737	1922	2029	2032	2 642

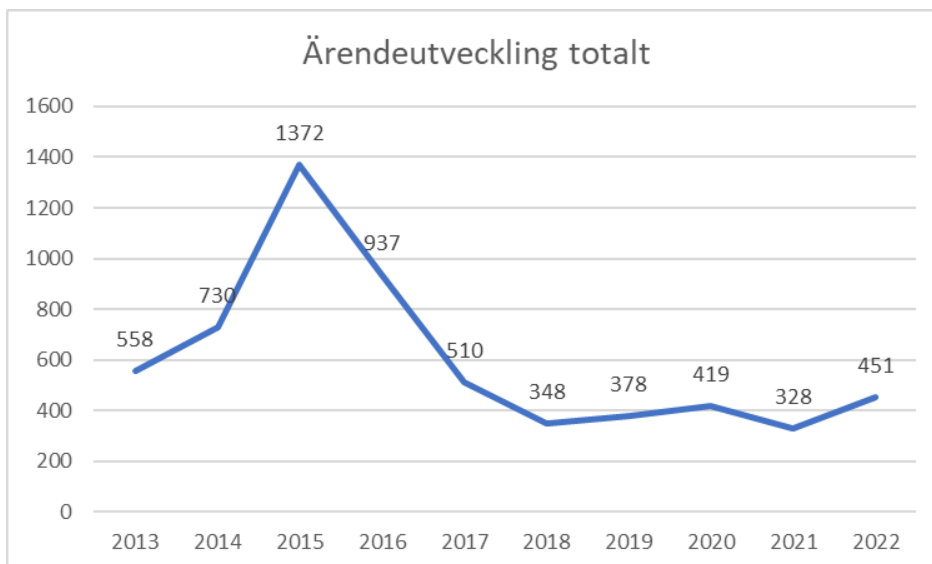
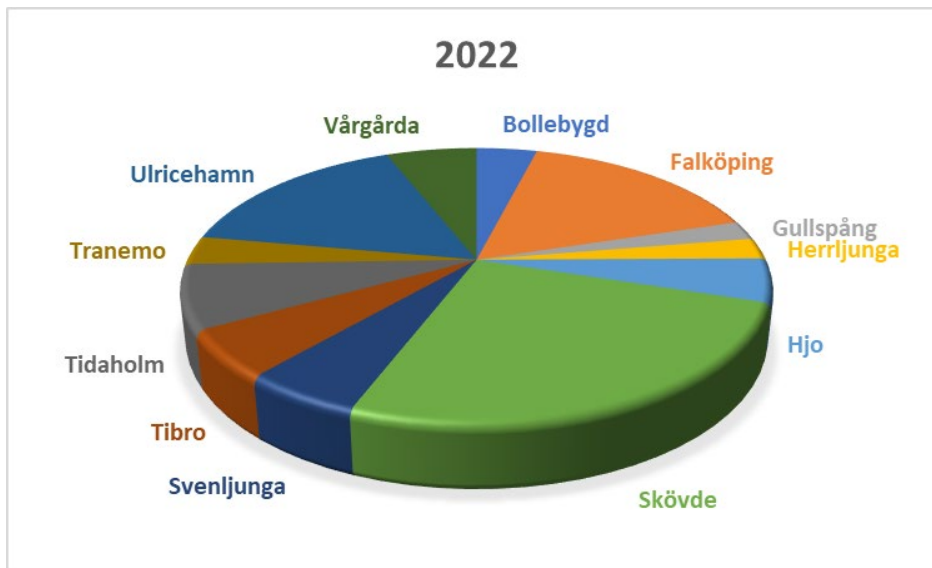
Analys

Vi ser en ökning av ärenden i framför allt de större kommunerna och Ulricehamn kommuns inträde i ÖiS innebär sammantaget att antalet ärenden ökar med 451 st. Detta trots att Karlsborgs kommun lämnade 2022-09-31.

Ärendeutveckling (tillkommande ställföreträdarskap)

Det kan noteras att det sker en konstant ökning av antalet ärenden även om denna inte är lika påtaglig som tidigare på grund av flyktingkrisen (se år 2015).

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bollebygd	23	25	49	22	19	17	22	20	22	18
Falköping	90	148	215	129	96	64	66	69	74	73
Gullspång	35	81	68	48	26	12	9	15	13	10
Herrljunga	24	33	74	57	22	27	17	17	18	11
Hjo	44	38	85	49	39	14	22	29	26	23
Skövde	161	160	290	225	131	101	109	124	81	117
Svenljunga	26	36	152	114	36	18	24	21	20	25
Tibro	25	51	78	64	27	22	21	30	16	25
Tidaholm	39	60	125	74	36	24	31	29	19	34
Tranemo	52	48	62	37	34	15	18	18	8	15
Ulricehamn										73
Vårgårda	39	36	103	63	22	21	25	31	20	27
Totalt	558	730	1372	937	510	348	378	419	328	451

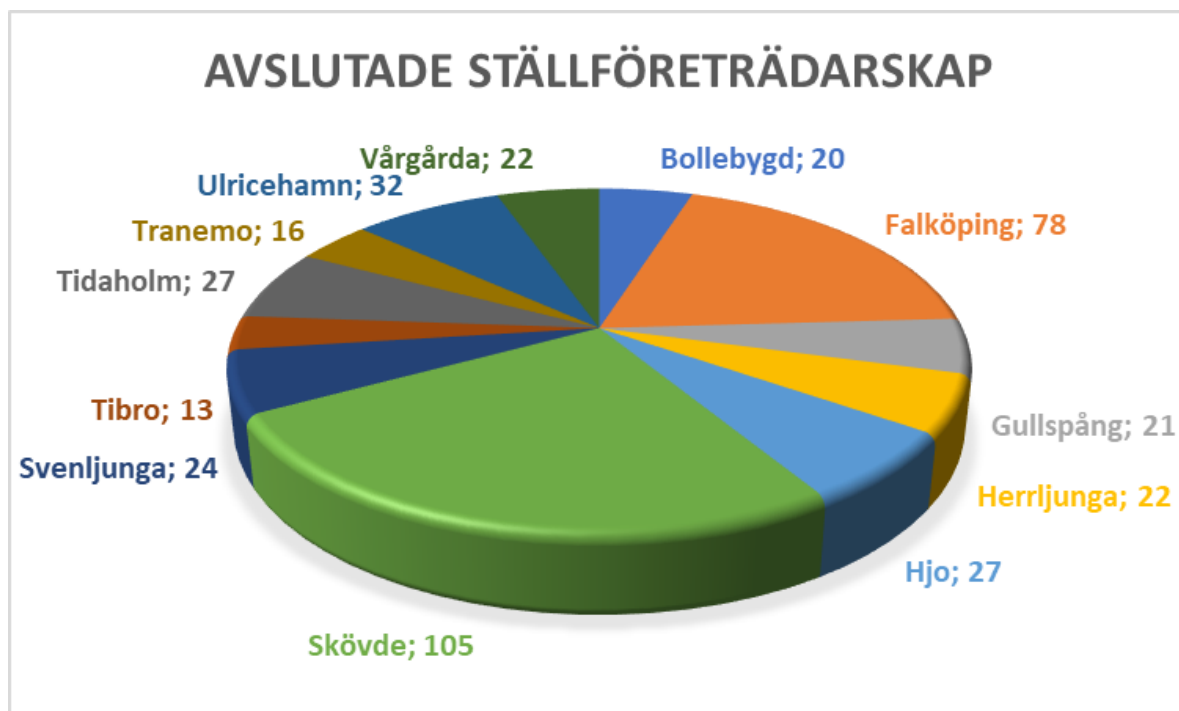
Analys

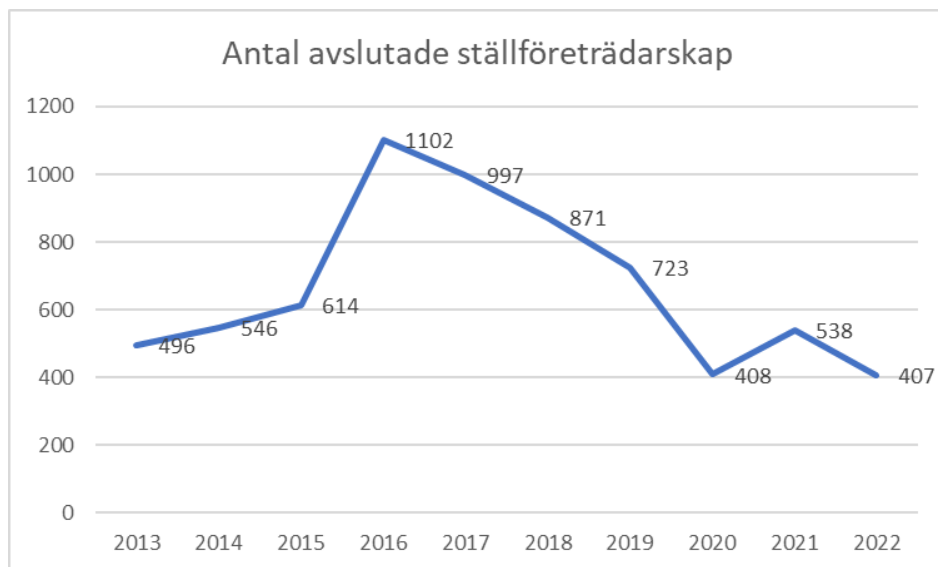
Antalet nya ärenden har ökat och det beror mest på att Ulricehamns kommun har gått med i samverkan.

Ärendeutveckling (avslutade ställföreträdarskap)

Ett ställföreträdarskap kan upphöra på många olika sätt. De vanligaste är på grund av att huvudmannen avlider eller att en underårig person blir myndig. Även avslut av ärenden är resurskrävande, inte minst gällande granskning av slutredovisning, arvodering och utskick av handlingar.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bollebygd	23	27	25	40	26	27	31	22	24	20
Falköping	90	129	112	163	141	167	150	66	106	78
Gullspång	41	30	42	61	69	45	34	18	13	21
Herrljunga	27	25	39	61	51	40	46	33	20	22
Hjo	21	27	50	55	53	43	33	25	36	27
Skövde	140	115	141	248	218	209	171	99	164	105
Svenljunga	30	37	47	131	114	62	55	27	28	24
Tibro	20	35	35	61	61	62	34	32	31	13
Tidaholm	30	34	54	90	93	53	58	29	37	27
Tranemo	40	49	38	48	64	58	33	22	22	16
Ulricehamn										32
Vårgårda	34	23	36	70	56	71	51	23	41	22
Totalt	496	546	614	1102	997	871	723	408	538	407

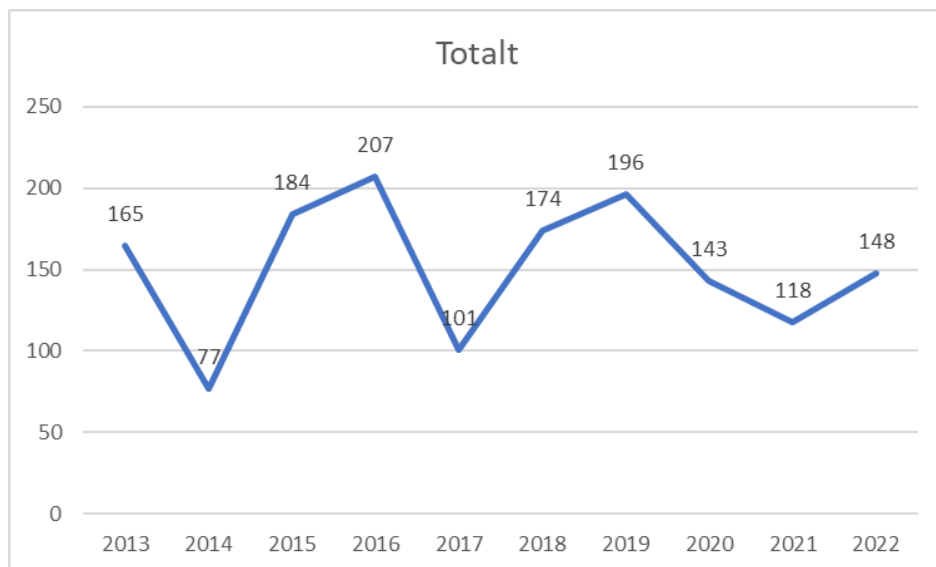
Analys

Antalet avslutade ställföreträdarskap har gått ner till 2020 års nivå. Möjligheterna till att ta fram statistik ur ÖiS verksamhetssystem har förbättrats, vilket kan ge en mer rättvisande bild.

Ärendeutveckling (byte av ställföreträdare)

Byte av ställföreträdare är även det resurskrävande. Arbetsmomenten består bl a av rekrytering, lämplighetsprövningar, beslut om byte, utfärdande av nya registerutdrag, utskick till ny och tidigare god man, ta in slutredovisning och granska denna.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bollebygd	1	5	2	3	0	9	4	3	2	4
Falköping	31	18	26	32	17	33	60	30	23	45
Gullspång	22	1	6	17	4	6	7	2	2	3
Herrljunga	5	3	11	15	4	4	11	10	6	5
Hjo	5	4	13	11	6	6	8	6	6	5
Skövde	58	19	65	46	34	48	48	46	33	35
Svenljunga	4	7	10	23	5	12	9	8	9	2
Tibro	11	14	13	17	9	11	4	10	9	15
Tidaholm	4	2	17	11	4	12	19	9	10	9
Tranemo	19	6	11	6	5	12	5	8	5	5
Ulricehamn										13
Vårgårda	13	2	7	16	11	14	15	9	8	7
Totalt	165	77	184	207	101	174	196	143	118	148

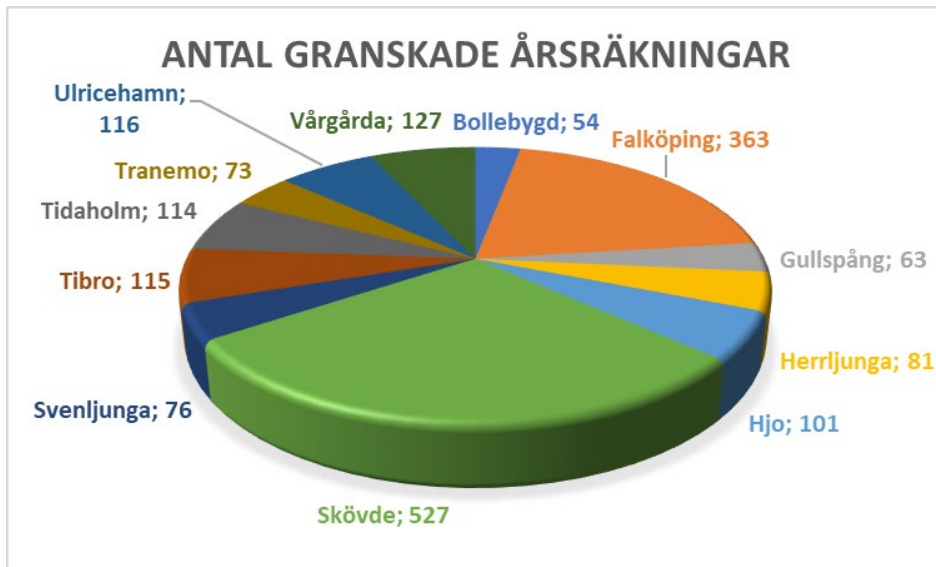
Analys

Det finns anledning att hålla ett extra öga på bytesfrekvensen då den tenderar att påverkas både av hur ställföreträdarna uppfattar sin "arbetsituation" och hur noga överförmyndaren är i sin tillsyn. Under året har antalet byten en nedåtgående trend. Trenden kan delvis bero på de utbildningsinsatser som har gjorts. Det har nu vänt uppåt igen, troligen på grund att många av ställföreträdarna blir äldre och avsäger sig uppdrag av den anledningen.

Ärendeutveckling (granskade årsräkningar)

Granskning av årsräkningar är en mycket resurskrävande verksamhet som kräver en väl fungerande metodik. Verksamheten är säsongsbetonad och pågår i första hand under årets första nio månader.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bollebygd	41	32	31	28	28	31	27	32	43	54
Falköping	256	253	248	252	261	267	262	274	299	363
Gullspång	50	46	43	41	35	36	41	43	46	63
Herrljunga	68	70	68	81	62	57	66	61	64	81
Hjo	75	80	84	59	76	83	81	88	89	101
Skövde	380	382	403	419	429	425	419	445	485	527
Svenljunga	71	69	63	61	57	57	57	63	61	76
Tibro	81	85	86	101	98	103	94	103	104	115
Tidaholm	92	91	83	86	84	84	93	97	108	114
Tranemo	84	92	81	78	75	64	55	63	65	73
Ulricehamn										116
Vårgårda	79	81	84	85	86	84	88	93	102	127
Totalt	1 301	1 318	1 319	1 337	1 334	1 338	1 328	1 404	1 510	1 810

Analys

Det ökade antalet redovisningar de senaste åren har att göra med att vi nu räknar in alla typer av ställföreträdarskap vilket genererar fler årsräkningar. Ställföreträdarna redovisar numera årsvis. Bakgrunden till ökningen för 2022 finns framför allt i Ulricehamns inträde i ÖiS. Granskningar rörande redovisningar gällande godmanskap för ensamkommande barn fanns inte med fram till 2019.

Antalet årsräkningar i relation till antalet ärenden

År	Antal ärenden	Antal årsräkningar	Jämförelsetal
2020	2 262	1404	0,62
2021	2 251	1510	0,67
2022	2 642	1810	0,68

Analys

Arbetet med årsräkningar, i synnerhet under våren, är det som kräver störst arbetsinsatser hos överförmyndaren. De flesta ärenden hos överförmyndaren genererar en årsredovisning.

ÖiS inställning är att årsräkning bara skall tas in när lagen kräver det och inte för säkerhets skull. Det innebär att antalet årsräkningar i relation till antalet ärenden får sägas ligga på en ganska rimlig nivå. Länsstyrelsens riktlinjer för granskning innehåller dock anvisningar om omprövningar av beslut om befrielse från redovisningsskyldighet och det kan innebära en ökning av jämförelsetalet på sikt. Kommande lagstiftning kan innebära att överförmyndarens möjlighet till att befria från att lämna årsräkning kan komma att tas bort.

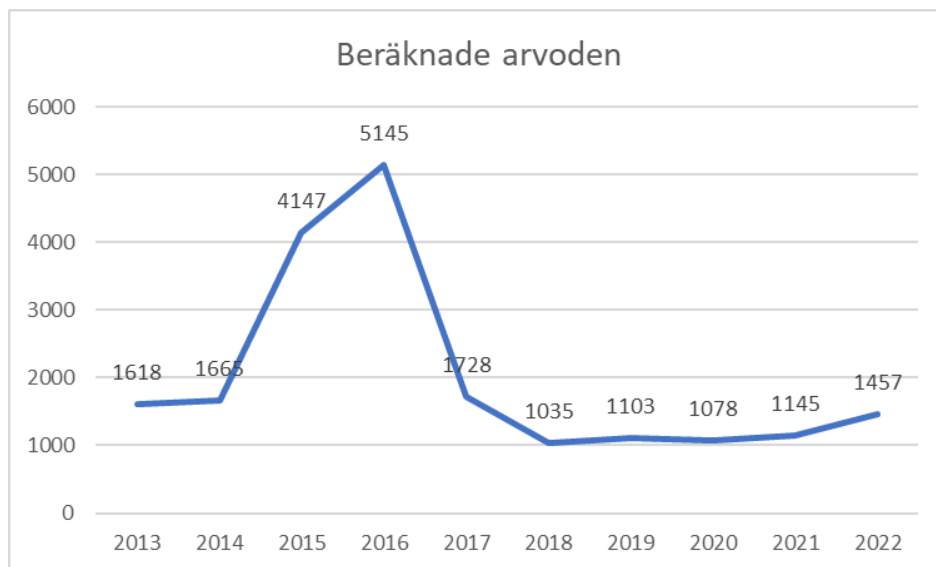
Ärendeutveckling (beräknade arvoden)

De flesta gode män och förvaltare begär arvode och kostnadsersättning för sina insatser. Arvoderingen sker i samband med att årsredovisningen granskas. SKR (Sveriges kommuner och Regioner) har gett ut rekommendationer om arvodesnivån². Lagen (föräldrabalken) ger anvisningar om när huvudmannen själv skall stå för arvodet eller om kommunen skall betala. Lagförarbeten ger visst stöd för när man kan göra undantag från huvudreglerna. ÖiS har sedan starten haft ett strikt förhållningssätt vid tillämpningen av lagreglerna.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal	1618	1665	4147	5145	1728	1035	1103	1078	1145	1457

² SKR Cirkulär 22:31 utgivet 2022-10-20

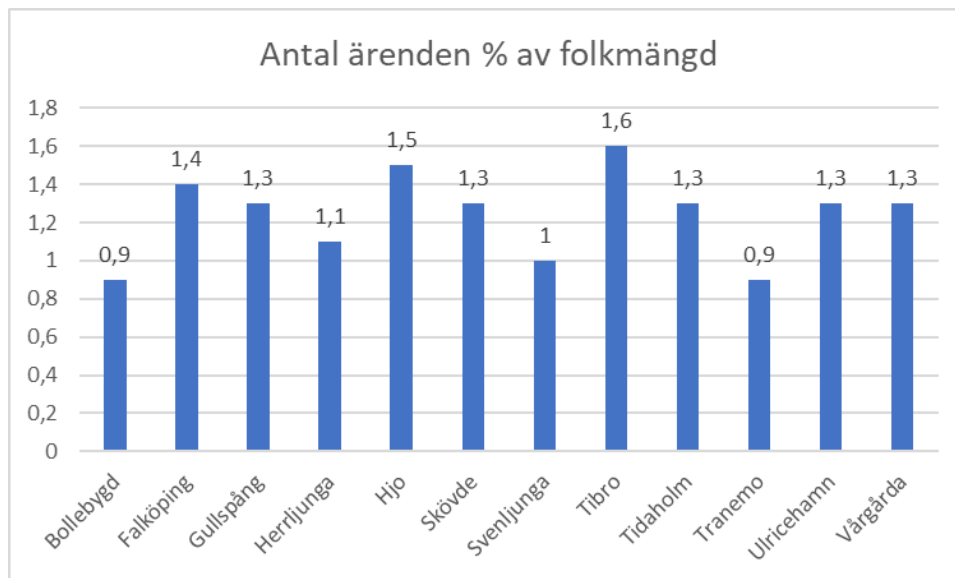
Analys

Den stora volymen under 2015 - 2016 berodde på antalet ensamkommande barn, där ställföreträdarna fick arvode varje kvartal. På senare år har volymen planat ut för att 2022 öka något igen.

Antalet ärenden i relation till kommunens innevånarantal

Tabellen avser att belysa om kommunen har för många ärenden i relation till befolkningen. Det vanliga är att ca 1 % av befolkningen genererar ett ärende hos överförmyndaren och det kan vara ett slags riktmärke. Höga tal kan indikera problem med överförmyndarens arbetsmetodik (för generös tillämpning) eller hårt tryck från socialtjänsten, men kan också ha helt och hållet demografiska orsaker (ålderstigen befolkning). Låga tal kan tyda på problem att rekrytera ställföreträdare, felaktig arbetsmetodik (för restriktiv tillämpning) eller ha demografiska orsaker (ung befolkning). Förekomsten av större vårdinstitutioner i kommunen kan påverka liksom mottagning av ensamkommande barn.

	Antal invånare 2022-12-31	Antal ärenden 2022-12-31	Antal ärenden per invånare	%
Bollebygd	9 634	84	0,009	0,9
Falköping	33 270	462	0,014	1,4
Gullspång	5 206	66	0,013	1,3
Herrljunga	9 501	107	0,011	1,1
Hjo	9 233	140	0,015	1,5
Skövde	57 016	734	0,013	1,3
Svenljunga	10 864	110	0,010	1,0
Tibro	11 281	180	0,016	1,6
Tidaholm	12 825	169	0,013	1,3
Tranemo	11 937	114	0,009	0,9
Ulricehamn	24 898	319	0,013	1,3
Vårgårda	12 180	157	0,013	1,3
Totalt	207 845	2 642	Medelvärde: 0,012	1,2

Analys

Ett vedertaget sätt att se på antal ärenden är att ca 1 % av kommunens invånare genererade ett ärende hos överförmyndaren. I ÖIS kommuner ligger det mellan 0,9 - 1,6 % vilket synes normalt. Tendensen är annars att detta värde ökat de senaste åren.

Ekonomiskt utfall ÖIS (tjänstemannaorganisation)

Verksamheten gick under 2022 med ett överskott på 207 000 kr.

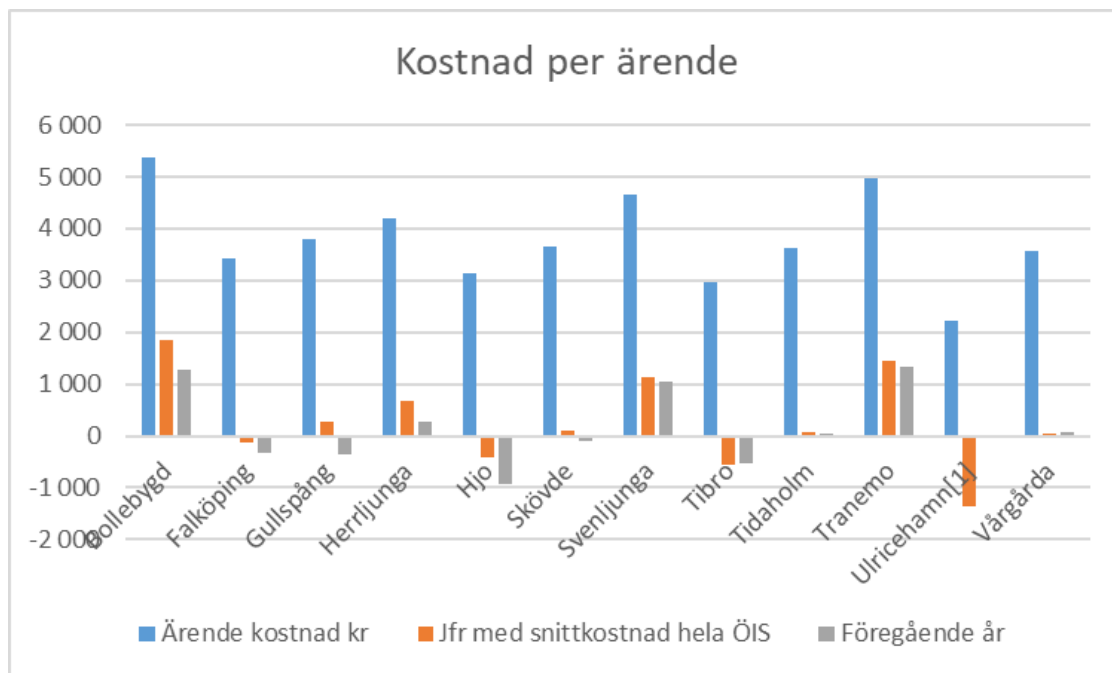
Verksamhetens kostnader i relation till antalet ärenden

Kostnaden per ärende är naturligtvis en viktig indikator på verksamhetens effektivitet. Det får anses vara mest intressant att analysera den operativa verksamhetens kostnader per ärende. Kostnader för arvoden både till ställföreträdare och ledamöter i överförmyndarnämnd och överförmyndare exkluderas nedan. De totala kostnaderna för verksamheten går därför bara att räkna fram inom respektive medlemskommun enligt följande: Kostnader för ÖiS + Kostnader för den förtroendevalda organisationen + Kostnader för arvoden till gode män m fl = Totala kostnader för överförmyndarverksamheten.

Kostnad per ärende per kommun

Kommun	Ärende antal	Kostnader kr	Ärende kostnad kr	Jfr med snittkostnad hela ÖIS	Föregående år
Bollebygd	84	452 053	5 382	+ 1 840	+1 267
Falköping	462	1 582 828	3 426	-116	-342
Gullspång	66	251 379	3 809	+267	-346
Herrljunga	107	450 577	4 211	+669	+262
Hjo	140	438 484	3 132	-410	-923
Skövde	734	2 683 561	3 656	+114	-111
Svenljunga	110	513 231	4 666	+1 124	+1 043
Tibro	180	535 132	2 973	-569	-537
Tidaholm	169	611 593	3 619	+77	+35
Tranemo	114	568 268	4 985	+1 443	+1 322
Ulricehamn ³	319	709 233	2 223	-1 358	-
Vårgårda	157	562 269	3 581	+39	+85
Totalt	2 642	9 358 608	3 542		

³ Ulricehamn kom med i samverkan 2022-06-01 och har därför en lägre kostnad per ärende än om de skulle varit med hela året

Analys

Ett rimligt riktvärde bör vara omkring 4 700 kr/per ärende. Även om inga jämförelser med andra organisationer gjorts är det sannolikt så att ÖIS bedriver en relativt kostnadseffektiv verksamhet.

Kommunernas arvodeskostnad (utbetalt arvode och kostnadsersättning per ärende)

Kommun	Antal ärenden	Kostnad arvoden	Per ärende	Jfr året innan ⁴
Bollebygd	84	141 912	1 689	1 760
Falköping	462	1 676 255	3 628	3 770
Gullspång	66	239 091	3 623	2 904
Herrljunga	107	360 209	3 366	3 187
Hjo	140	439 301	3 138	3 136
Skövde	734	3 109 658	4 237	4 378
Svenljunga	110	336 585	3 060	2 902
Tibro	180	786 322	4 368	4 248
Tidaholm	169	484 741	2 868	3 509
Tranemo	114	358 760	3 147	2 674
Ulricehamn ⁵	319	438 370	1 374	-
Vårgårda	157	554 519	3 532	3 695
Totalt	2 642	8 925 723	3 332	3 287

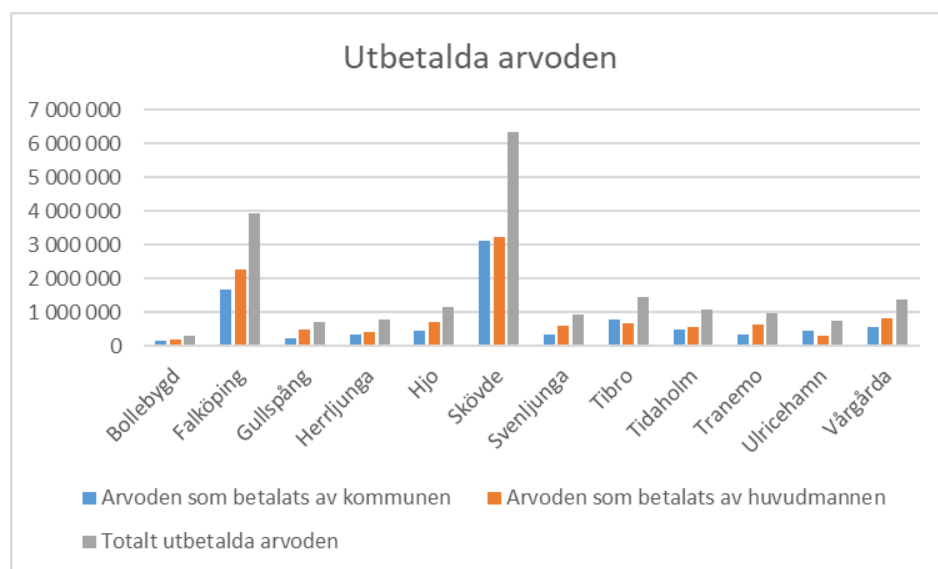
Ställföreträdarens arvode betalas antingen av den enskilde huvudmannen eller kommunen. Kommunen betalar arvodet i de fall där huvudmannens skattepliktiga inkomst för perioden understiger 2,65 prisbasbelopp samtidigt som huvudmannens tillgångar understiger 2 prisbasbelopp per den 31/12 eller när uppdraget upphörde. I övriga fall betalar huvudmannen kostnaden för arvode. Huvudmannen kan även i förekommande fall komma att betala del av arvode. Om det föreligger särskilda skäl, såsom exempelvis höga vårdkostnader, kan överförmyndaren besluta om undantag från huvudregeln. Observera att ovan räknas respektive kommuns arvodeskostnad på alla ärenden, jämförelsevis över åren.

⁴ Kostnaden är ställd till antalet ärenden och kommunens arvodeskostnader med förra årets siffror, jfr görs således bara mellan årskostnaden åren emellan. Se även not 4

⁵ Ulricehamn kom med i samverkan 2022-06-01 och har därför en lägre ärendekostnad än om de skulle varit med hela året. Genomsnittet är därför räknat på de övriga 11 kommunerna för att få en rättvisare bild.

Utbetalt arvode och kostnadsersättning fördelning

Kommun	Arvoden som betalats av kommunen	Arvoden som betalats av huvudmannen	Totalt utbetalda arvoden
Bollebygd	141 912	179 119	321 031
Falköping	1 676 255	2 275 400	3 951 655
Gullspång	239 091	491 875	730 966
Herrljunga	360 209	420 903	781 112
Hjo	439 301	719 187	1 158 488
Skövde	3 109 658	3 225 601	6 335 259
Svenljunga	336 585	613 679	950 264
Tibro	786 322	664 265	1 450 587
Tidaholm	484 741	580 871	1 065 612
Tranemo	358 760	628 970	987 730
Ulricehamn ⁶	438 370	311 072	749 442
Vårgårda	554 519	818 149	1 372 668
Totalt	8 925 723	10 929 091	19 854 814

Analys

Statistiken är, på grund av förekomsten av konsulter som fakturerar sina arvoden inte helt tillförlitlig och varje kommun bör i dialog med sin löne- och ekonomiavdelning jämföra ovanstående siffror. Höga siffror indikerar givetvis en

⁶ Redovisningen för Ulricehamn gäller 7 månader 2022-06-01 - - 2022-12-31

större förekomst av huvudmän med tillgångar och inkomster som understiger lagstiftningens gränsvärden. Beräkning blir enligt följande för att få fram totala kostnader: Beslutade arvoden som belastar kommunen + fakturerade arvoden från externa konsulter.

Antalet ärenden i relation till operativ tjänstgöringsgrad

Anställda på ett överförmyndarkontor klarar bara av att sköta ett visst antal ärenden innan arbetsituationen börjar bli överansträngd. Ett rimligt mått är 200 ärenden per heltidsanställd. På grund av en rad tjänstledigheter så blir jämförelsetalet högre.

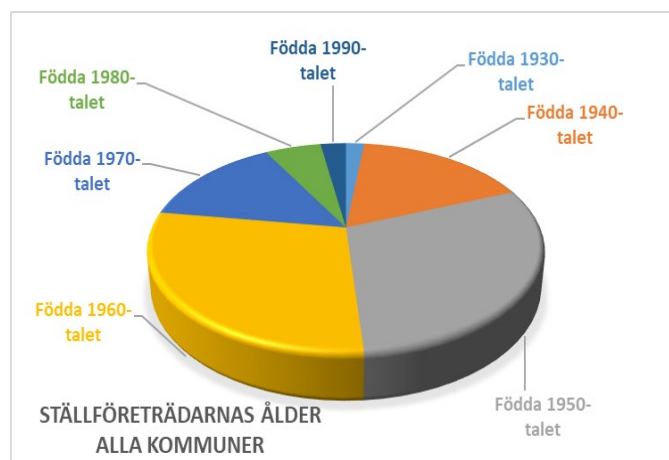
Antal ärenden	2 642
Operativ tjänstgöringsgrad	12
Jämförelsetal	220

Analys

ÖiS har haft en stor omsättning av personal under året. Med kommande personalförändringar, såsom flera nyanställda så står ÖiS inför ett utmanande år för att klara befintliga och kommande arbetsuppgifter. Dessutom finns fortfarande utmaningar med en ökad ambitionsnivå avseende utbildning av ställföreträdare och digitalisering av verksamheten.

Antalet ställföreträdare/ åldersstruktur

Alla kommuner	antal
Födda 1930-talet	18
Födda 1940-talet	170
Födda 1950-talet	299
Födda 1960-talet	286
Födda 1970-talet	145
Födda 1980-talet	55
Födda 1990-talet	25
Sammanlagt	998

Analys

De flesta ställföreträdare har 1 - 5 uppdrag. Det fåtal ställföreträdare med ett högt antal ärenden är vanligtvis de som har haft uppdrag över lång tid och väldigt kompetenta för uppgiften eller konsulter som har godmanskap eller förvaltarenskap som en heltidssyssla.

Ingen kommun i ÖiS uppvisar några anmärkningsvärda siffror. Tabellen ovan visar hur åldersstrukturen ser ut. Legala ställföreträdare är inte med i denna statistik. De flesta av ställföreträdarna är födda på 1950- och 1960-talen. En förnyring är på gång, men det går långsamt. ÖiS har inga åldersgränser införda utan ställföreträdarna får själva meddela när de inte längre vill ett uppdrag. Se vidare nedan i stycket "Rekrytering och utbildning".

Mål och verksamhet under 2022

Utveckling

Kompetensutveckling av personalen

ÖiS har en hög kompetensnivå bland de anställda. Ett antal internutbildningar har hållits under året. Alla i personalen deltog på FSÖ studiedagar i Helsingborg 24-26 augusti.

Ständiga förbättringar, teknikutveckling och processer

ÖiS ingår i och tar del av verksamhetsutvecklingsarbetet inom Skövde kommun. Arbetet leds av enhetschef och verksamhetsutvecklare inom ÖiS.

Verksamhetssystemet ÖFS har uppdaterats och användandet blir allt mer effektivt. Under året har rutiner förändrats och arbetsätt har förbättrats. Teknikanvändningen påverkar processer och rutiner samt arbetsätt. Skövde kommun har fått en ny plattform för e-tjänster. ÖiS ämnar årligen fylla på med flera e-tjänster. En prioriteringslista har tagits fram och utvecklingen stäms av med de juridiska frågor som kan uppstå i samband med detta.

Utveckling av hemsida och informationsmaterial

Vår hemsida har även under 2022 uppdaterats, ett arbete som naturligtvis är pågående. Detta har inte varit minst viktigt under pandemin. Informationsmaterial har förbättrats och utvecklingen går mot en utökad användning av digital teknik. Broschyren "För dig som vill bli god man" har tagits fram och delas ut.

Kärnverksamhet, mål och utfall

Rekrytering och utbildning för ställföreträdare

En rad insatser har gjorts när det gäller rekrytering och utbildning. Via hemsidan bjuder vi in till dessa utbildningar. Under året har hållits 8 redovisningsutbildningar och 10 introduktionsutbildningar.

I en databas för intresserade ställföreträdare finns nu över 400 personer som anmält sitt intresse om att bli god man. Arbetet med veckoutskick, som beskriver vilka aktuella ärenden som finns för rekrytering, fungerar väldigt bra och extra åtgärder sätts in på ärenden där ställföreträdare är svårrekryterade.

Rekrytering av ställföreträdare är fortfarande en av verksamhetens stora utmaningar. Under året har det varit svårast att rekrytera ställföreträdare i kommunerna Skövde och Falköping. Lediga uppdrag inkommer i högre takt än förut, vilket gör det svårare att rekrytera, inte minst för att en del ärenden är kräver en erfaren god man. Det är lättast att rekrytera i kommunerna Bollebygd och Gullspång. I en del fall blir det aktuellt att anlita professionella ställföreträdare. Detta görs alltid i dialog med överförmyndare.

Kompetenshöjning hos personalen

Under året har omsättningen av personal varit stor och vi är fortfarande inne i en omställningsperiod med avgångar och nyanställningar. Till hösten är vi åter full styrka och kan återigen stå stärkta inför framtida utmaningar.

Digitalisering och administrativa flöden

Under året har vi skannat in handlingar till vårt verksamhetssystem. Vi har också påbörjat med tester för att kunna mottaga digitala årsredovisningar. Ställföreträdarna skall kunna, via en applikation, skicka in sina redovisningar direkt till vårt ärendehanteringssystem ÖFS. Detta ska förbättra informationshanteringen och målet är att få ner hanteringen av dokument i pappersform. Vi strävar efter att hela tiden öka digitaliseringsgraden för att så småningom nå stadiet digital transformation.⁷

---

⁷ Med digital transformation menas nyttjande av den digitala tekniken som förändrar arbetsmetoder, organisationsprocesser, affärsmodeller, samhällsstrukturer och kompetenskrav. Allt och alla är ständigt uppkopplade.

Handläggningstider

ÖiS skall ha korta handläggningstider på ansökningsärenden. Efter kompletta och i övrigt felfria ansökningar skall beslut ha fattats inom 3 veckor. ÖiS handläggningstider har klarats av under året. Målet får anses som uppfyllt.

Granskning av årsredovisningar

I början av december var alla årsräkningar granskade. I början av oktober låg nivån på avklarade granskningar på ca 90%, under oktober och november pågick arbetet med kompletteringar.⁸

Granskning av slutredovisningar och tillgångsförteckningar

Slutredovisningar och tillgångsförteckningar skall vara granskade inom 1 månad från inlämningsdatum.

De flesta granskningar var klara inom en månad. Undantaget var sådana som behövde kompletteras av ställföreträdaren. Målet får anses uppfyllt.

Vitesförelägganden

Vitesförelägganden skall skickas ut senast 2 månader från sistadatum. Alla vitesförelägganden gick ut innan 2 månader efter sistadatum. Målet är uppfyllt.

Service och tillgänglighet

ÖiS skall vara tillgängligt för att lämna svar på frågor på så sätt som förvaltningslagens serviceskyldighet kräver. Svar skall lämnas inom 1 vecka. Målet är uppfyllt vad avser sådana frågor som ligger inom förvaltningslagens serviceskyldighet.

Många, inte minst ställföreträdare, har dock mycket högre förväntningar än så på ÖiS. Vi är tillgängliga via e-post alla dagar i veckan och även via telefon 2 timmar varje helgfri tisdag och torsdag.

Ekonomi

Det ekonomiska målet är att inte överskrida ÖiS budget. ÖiS visar på ett överskott. Målet är uppfyllt.

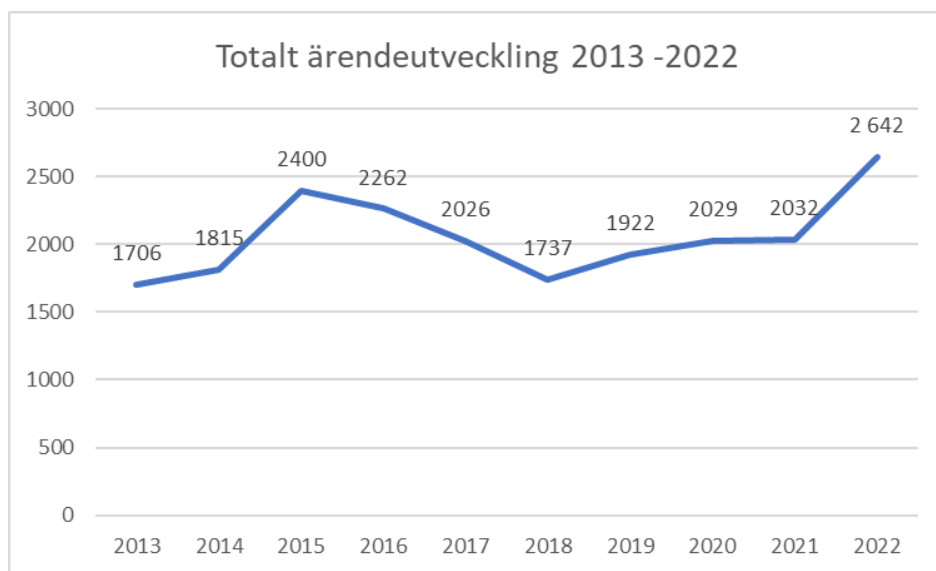
---

⁸ Se vidare den statistik som ÖiS lämnar in till Länsstyrelsen, som rapporteras kommunvis.

Framtid

Ärendeutvecklingen

Volymen på antalet ärenden är förhållandevis stabil. Vi ser en viss ökning i de största kommunerna och en liten minskning i flertalet av de andra kommunerna. Med Ulricehamns inträde har antalet ärenden ökat under 2022.

Lagstiftning, lagförslag och utredningar

Utredningen "Gode män och förvaltare – en översyn" (SOU 2021:36), som redovisades under 2021 har inte lett till några förändringar under 2022.

Förslagen i utredningen och framtida betänkande kan på sikt innebära stora förändringar för överförmyndarverksamheterna i Sverige.

Innehåll

Inledning	2
Indikatorer och mått.....	2
Kommunernas innevånarantal 2021	2
Antalet ärenden per kommun	3
Ärendeutveckling (tillkommande ställföreträdarskap)	4
Ärendeutveckling (avslutade ställföreträdarskap).....	5
Ärendeutveckling (byte av ställföreträdare)	7
Ärendeutveckling (granskade årsräkningar)	8
Antalet årsräkningar i relation till antalet ärenden.....	10
Ärendeutveckling (beräknade arvoden)	10
Antalet ärenden i relation till kommunens innevånarantal	11
Ekonomiskt utfall ÖIS (tjänstemannaorganisation)	12
Verksamhetens kostnader i relation till antalet ärenden	13
Kommunernas arvodeskostnad (utbetalt arvode och kostnadsersättning per ärende)	15
Utbetalt arvode och kostnadsersättning fördelning	16
Antalet ärenden i relation till operativ tjänstgöringsgrad	17
Antalet ställföreträdare/ åldersstruktur.....	17
Mål och verksamhet under 2022	18
Utveckling	18
Kompetensutveckling av personalen	18
Ständiga förbättringar, teknikutveckling och processer	18
Utveckling av hemsida och informationsmaterial.....	18
Kärnverksamhet, mål och utfall.....	19
Rekrytering och utbildning för ställföreträdare	19
Kompetenshöjning hos personalen.....	19
Digitalisering och administrativa flöden	19
Handläggningstider	20
Granskning av årsredovisningar	20
Granskning av slutredovisningar och tillgångsförteckningar	20
Vitesförelägganden	20
Service och tillgänglighet	20
Ekonomi	20
Framtid	21
Ärendeutvecklingen	21
Lagstiftning, lagförslag och utredningar	21

ois@skovde.se

www.ois.skovde.se

0500-49 88 60

Överförmyndare i samverkan

Nämndernas verksamhetsberättelser 2022 (T3)

Innehållsförteckning

1 Kommunstyrelsen	3
2 Barn- och utbildningsnämnden	35
3 Vård- och omsorgsnämnden	57
4 Socialnämnden	76
5 Servicenämnden	89
6 Kultur- och fritidsnämnden.....	106
7 Bygglövsnämnden.....	121

1 Kommunstyrelsen

1.1 Nämndens ansvarsområde

Kommunstyrelsen har två olika roller. En roll är att utgöra kommunens styrelse som enligt kommunallagen är ytterst ansvarig för att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämnders, kommunala bolags och kommunalförbundens verksamheter. Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

I den andra rollen är kommunstyrelsen nämnd med uppgifter som tilldelats från kommunfullmäktige. Dessa uppgifter är bland annat att vara anställningsmyndighet för den samlade förvaltningen och på så sätt ansvarig för arbetsgivarfrågor. Andra frågor som faller under kommunstyrelsens ansvarsområde är till exempel samhällsbyggnadsfrågor, frågor som rör näringsliv och arbetsmarknad inklusive vuxenutbildning, medborgarkommunikation, folkhälsa, IT, redovisning, inköp och upphandling.

För utförlig beskrivning av kommunstyrelsens ansvarsområde se kommunstyrelsens reglemente.

1.2 Ekonomi och verksamhet

Kommunstyrelsens resultat är ett överskott om 20,5 miljoner kronor för år 2022. Överskottet förklaras huvudsakligen av budgetavvikelser inom centrala utvecklingsmedel (15,1 miljoner kronor). Beslutade politiska satsningar på serviceassistenter och Jobb för unga bidrar till en negativ avvikelse inom arbetsmarknad och vuxenutbildning. Utöver dessa poster är det avvikelser inom övriga verksamheter på både kostnads- och intäktssidan som sammantaget ger ett överskott om 20,5 miljoner kronor. Under året har driftsansvaret för Skövde flygplats tagits över av kommunstyrelsen, sektor samhällsbyggnad.

Utfallet för investeringar 2022 är 106 miljoner kronor, en avvikelse med 163 miljoner kronor mot budgeterade 269 miljoner kronor. Avvikelserna avser främst investeringar i infrastruktur som är förskjutna framåt i tiden.

Den tvååriga satsningen "Jobb för unga" avslutades vid årsskiftet. Under projektets gång har 313 anställningsavtal skrivits. Av dessa har, under projektets tid, 177 ungdomar avslutat anställningen, där 78 personer gått direkt till reguljär anställning och 50 stycken till reguljära studier. Detta innebär att 72% av de som avslutat anställning gjort en stegförflyttning mot egen försörjning.

Steg-projektet avslutades vid halvårsskiftet och under hösten pågick en förstudie som utmynnade i två ESF-projekt där ett beviljades, Stega vidare. Projektet syftar till att kompetensutbilda redan anställd personal inom vård och omsorg samt förskola och skola till att nå behörighet som vårdbiträde eller barnskötare/elevassistent. Stega vidare ersätter delvis Äldreomsorgslyftet som gör ett uppehåll under första halvåret 2023 och är ett samarbete mellan Skövde kommun och Tibro kommun.

Projektet nytt ekonomisystem i samverkan mellan nio kommuner i östra Skaraborg har under året avslutat upphandlingen baserat på gemensam kravställan, och avtal med systemleverantören Unit4 slöts under våren 2022. De samverkande kommunerna kom också under våren fram till att de önskade att Skövde kommun ska drifva och förvalta det gemensamma ekonomisystemet för samtliga parter, och i juni signerades ett samverkansavtal som reglerar ansvaret i samverkan. Att en part drifvar och förvaltar systemet möjliggör att de samverkande kommunerna uppnår de effekter som eftersträvas i samverkan som stordriftsfördelar, ökad kvalitet, ökad automatisering, minskad sårbarhet med mera. Under hösten har en gemensam systemdesign fastställts utifrån gemensamma processer, systemet ERP7 har installerats, designen med användartester arbetet med integrationer är påbörjat. Första klustret där Skövde kommun ingår driftsätter systemet den 1/5 2023, andra klustret 1/10 2023 och den tredje klustret 1/1 2024.

Under året har Skövdeborna lämnat 1 347 synpunkter och 2 730 felanmälningar. Det är i nivå med antalet under 2021. På övergripande nivå är det inga stora förändringar jämfört med tidigare år för någon enskild sektor eller för typ av ärende. Majoriteten av synpunkterna är i kategorin fysisk miljö, tillgänglighet och öppetid följt av innehåll i tjänst/leverans. 89 % av synpunkterna berör verksamheterna inom sektor samhällsbyggnad, sektor medborgare och samhällsutveckling samt sektor service. Felanmälningar berör framförallt sektor service (1 971 stycken) och sektor samhällsbyggnad (325 stycken).

Arbetsgivarområdet har under året haft fokus på implementering av medarbetaridén och fortsatt arbete med resultatet av organisationskulturutredningen samt enkäten för Hållbart medarbetarengagemang (HME). Samtliga verksamheter har arbetat med åtgärder utifrån resultatet. I februari inleddes implementering av likabehandlingspolicy på ledarforum med en föreläsning om jämlikhet och mångfald på svensk arbetsmarknad med syfte att

inspirera till att driva förändringsarbete och skapa inkluderande arbetsplatser, även här sker fortsatt arbete i verksamheterna. Alla sektorer har en kompetensförsörjningsplan med aktiviteter. Vi ser utmaningar i ökad sjukfrånvaro och ökad extern personalomsättningen. H22 projekt inom dessa områden har fortgått under året, men effekterna är svåra att mäta. H26 kommer att inledas under 2023 och även där kommer minskad sjukfrånvaro och bemanning vara i centrum. Arbetet med arbetsgivarfrågor pågår kommunövergripande och redovisas kontinuerligt i kommunstyrelsens arbetsgivarutskott. En större och samlad analys kring arbetsgivarfrågor redovisas i Skövde kommuns årliga personalredovisning. Läs gärna mer där.

1.3 Året som gått

Under det gångna året har områdesutvecklingen i Ryd fortsatt arbetet med att vidareutveckla samhällsservicen, stadsdelens upplevda trygghet och säkerhet. Fokus har legat på att bibehålla samverkan med föreningsliv och andra verksamheter med målet att bilden av Ryd och Rydsbor nyanseras och förbättras. Som ett led i arbetet med att stärka självbilden och öka självkänsla, gemenskap och deltagande genomfördes Vinterkalaset i Södra Ryd. Hälans hus har varit under konstruktion och vårdenheterna flyttar dit efter årsskiftet. ESA (efter-skolan-aktiviteter) har visat fina resultat och ett koncept som har fortsatt att utvecklas och förbättras under det gångna året.

På Sverigefinnarnas dag, den 24 februari 2022, meddelade Sverigefinländarnas Delegation att utmärkelsen som Årets sverigefinska kommun 2021 tillfaller Skövde kommun, vilket bland annat motiverades med rekryteringen av finsktalande personal till Äldrecentrum Ekedal, där två avdelningar för finsktalande öppnades våren 2021.

Det har påbörjats ett arbete om konsekvensanalys för skyfall och en strukturplan för vatten/skyfall över Skövde tätort.

Från december 2022 finns en samrådsutställning för Översiktsplan för 2040 på Kulturfabriken fram till februari 2023.

Sommaren 2022 invigdes en lekplats Kurorten i Bolougnerskogen. Lekplatsen är inspirerad av den gamla bebyggelsen i Schweizerstil som fanns i Boulognerskogen när det förr var en kurortsanstalt. Lekplatsen är specialritad för att passa i en park som anlades av Skövdebor för nästan 150 år sedan, i det som då var Prästens hage. Lekkosken är inspirerad av den gamla järnvägsstationen och här finns också Lejonbrunnen avbildad som bjuder in till lek i naturen utanför lekplatsen. Tåget är återanvänt från Sikaparken med justeringen att det nu är målat i svart såsom de gamla ångloken var på den tiden Skövde blev med järnväg. Det finns hammockar på lekplatsen, kanske något för trötta vuxna. Intill lekplatsen finns också en grillplats om man vill fixa egen lunch.

1.4 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

1.4.1 Samhällsutveckling

1.4.1.1 KF:s strategiska mål: Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

Mål	Resultatmätning
<p> Skövdeborna upplever ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2022</p> <p>Skövde kommun har skapat förutsättningar för att på sikt uppfylla målet genom att kommunstyrelsen antog ny version av riktlinjen för medborgardialog under våren 2021. Den nya riktlinjen ska förbättra förutsättningarna för att Skövdeborna ska</p>	<p>— ■ SCB medborgarundersökning. Bemötande, information och inflytande</p>

Mål	Resultatmätning
<p>uppleva delaktighet i kommunens verksamhet.</p> <p>Tidigare års resultat från medborgarundersökningen visar att målvärdet inte har nåtts. Under 2021 förändrades SCB:s medborgarundersökning, varför utfallet inte kan presenteras och jämföras med tidigare mätningar. Medborgarundersökningen 2021 visar att 20 procent av kommunens invånare upplever att man har mycket eller ganska stora möjligheter till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter. Utifrån detta behöver insatser göras under mandatperioden för att stärka upp dessa områden i syfte att nå det övergripande målet.</p> <p>Under året har arbete genomförts för att stärka den digitala tillgängligheten till Skövde kommun. Exempel på aktiviteter är införande av chatbot på skovde.se, ökning av självbetjäningsgraden genom fler e-tjänster, och tillgänglighetsanpassningar av skovde.se.</p>	

1.4.1.2 KF:s strategiska mål: Skövde är 60 000 invånare år 2025.

Mål	Resultatmätning
<p> Ledande i Skaraborg på att matcha utbud och efterfrågan mot arbetsmarknadens behov</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2022</p> <p>"Andelen av deltagare i arbete eller studier efter arbetsmarknadsinsats" har ökat ytterligare under året jämfört med föregående år som till stor del beror på satsningen "Jobb för unga". Relativt många har erbjudits arbete, 33 % och 19 % har gått vidare till studier. Viss del kan tillskrivas insatserna; serviceassistenter och resursarbetare.</p> <p>Stegprojektet avslutades under första halvåret 2022 men en fortsättning planerades redan under hösten och ytterligare ett ESF-projekt har beviljats (Stega vidare) där Tibro kommun är medsökande. Syftet är att utbilda redan anställd personal inom vård och omsorg samt förskola/skola till vårdbiträden alternativt barnskötare/elevassistent.</p> <p>Den totala arbetslösheten fortsätter att minska. I november 2022 är siffran för Skövde 4,9% (Västra Götaland: 5,8% och riket: 6,6%). Jämfört med föregående år har arbetslösheten i Skövde minskat med 0,7 procentenheter.</p> <p>Ungdomsarbetslösheten (18-24 år) är också fortsatt låg i Skövde, 5,1% (Västra Götaland: 6,9% och riket: 8,1%). Här har troligen den 2-åriga satsningen "Jobb för unga" bidragit till resultatet. Satsningen avslutas 2022-12-31.</p> <p>Genomsnittlig tid för elever att nå godkänt resultat i en sfi-kurs har ökat sedan föregående år. Huvudorsak är kunskapsstappet efter covid19-pandemin då undervisningen fick bedrivas som distans- och fjärrundervisning till och från i nästan två år. Utifrån ovanstående analys bedöms målet vara uppfyllt.</p>	<p> Andel av deltagare i arbete efter utbildningsinsats</p> <p> Andel av deltagare i arbete eller i studier efter arbetsmarknadsinsats</p> <p> Öppet arbetslösa (födda i övriga Europa och utomeuropeiska länder)</p> <p> Öppet arbetslösa ungdomar 18-24 år (födda i övriga Europa och utomeuropeiska länder)</p> <p> Öppet arbetslösa svenskfödda</p> <p> Öppet arbetslösa svenskfödda ungdomar 18-24 år</p> <p> Genomsnittlig tid för elever att nå godkänt resultat i en SFI-kurs</p>
<p> Skövde ska ha ett gynnsamt företagsklimat och vara attraktivt för etableringar och expansion</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2022</p> <p>Företagsklimatsarbetet har underlättats av pandemins tillbakagång eftersom den</p>	<p> Svenskt Näringslivs ranking</p> <p> Antal arbetstillfällen i Skövde</p> <p> Bruttoregional produkt för Skövde kommun</p>

Mål	Resultatmätning
<p>fysiska dialogen och företagsbesöken är en viktig grund till ett bra arbete och framdrift. Arbetet kräver kontinuerlig dialog och bra underlag runt de utmaningar som näringslivet upplever. Det finns en bra dialog och en struktur i arbetet utifrån att handlingsplanen är grunden som följs upp löpande och revideras utifrån nya insikter om utmaningar. Utmaningen är att samla kommunens olika sektorer i arbetet, vilket är en förutsättning för att lyckas med förbättring. Målet är topp 30 i Svenskt näringslivs ranking, Skövde klättrade 21 placeringar 2022, till plats 50, vilket är det bästa resultatet de senaste 10 åren. Under 2023 prioriteras arbetet med att skapa en sektorsövergripande modell för att arbeta med förbättring av företagsklimatet med fokus på ökad förståelse, råd och stöd. För att nå målet topp 30 behövs sektorsövergripande samverkan och en bra, kontinuerlig kommunikation om det arbete som bedrivs.</p> <p>När det gäller arbetet med att öka antalet arbetstillfällen och etablering finns bra strategier och vägledning i det etableringsprogram som antagits av kommunfullmäktige. Samordning av arbetet med både etablering, marknadsföring genom platsvarumärket och talangattraktion fungerar väl. Med programmet för talangattraktion som antogs under 2022 finns nu också viktiga strategier för att arbeta med långsiktig attraktion av spetskompetenser som stöttar utpekade spetsar i etableringsprogrammet.</p> <p>Under året har det bekräftats av de etableringsintressenter som besökt Skövde att kommunen är attraktiv för etablering och har ett bra erbjudande.</p>	<p> Antal nyregistrerade företag</p> <p> Antal anställda i nya företag</p>
<p> Öka inflyttandet till Skövde kommun</p> <p>Analys Helår jan-dec 2022</p> <p>Sverige är i en lågkonjunktur där energipriserna är rekordhög samtidigt som inflationen kommer att närma sig 10%. Hög inflation, stigande räntor och fallande tillgångspriser pressar hushållen som också kan tvingas dra ner på konsumtionen. Konjunkturen ger återhållande effekter på befolkningsexpansionen i många kommuner. Skövde har sedan början av 2000-talet haft en oavbruten folkökning då låga räntor gynnat sysselsättning och bostadsbyggande samt periodvis haft höga flyktingströmmar. Mellan 2016–2019 uppgick befolkningstillväxten till 1,4% i snitt. Det byggdes närmare 400 bostäder per år. Under pandemin har befolkningstillväxten halverats i Skövde då utflyttningen ökade och inflyttningen minskade i de yngre åldersgrupperna. Vi vet inte hur omfattande lågkonjunkturen kommer att bli och vilka demografiska effekter den får. Bedömningen är att utsikterna att nå 60 000 invånare år 2025 är små då det krävs dubbelt så hög tillväxttakt under 2023–2025 mot vad som råder idag.</p> <p>Programmet för talangattraktion antogs i september och ger bra inriktning genom de strategier som pekats ut. Under 2022 har ett antal aktiviteter genomförts i syfte att attrahera spetskompetens till Skövde. Det finns en väl utvecklad samverkan med näringslivet och andra samarbetsparter som kommunalförbundet och Move to Gothenburg som är ett regionalt initiativ. En målgruppsanalys är framtagen inom ramen för platsvarumärket, som utgör ett bra underlag för att rikta kampanjer och marknadsföringsinsatser rätt. Redskapen och strategierna finns och följs men arbetet är långsiktigt, varför effekterna först kan förväntas på sikt.</p> <p>En strategi i programmet för talangattraktion handlar om att utveckla Skövde som studentstad, vilket är viktigt för att studenterna vid Högskolan i Skövde ska välja att stanna kvar i regionen och försörja de lokala arbetsgivarna med kompetens. Under våren anställdes en studentstadssamordnare för att utveckla arbetet, resursen delas med Högskolan i Skövde.</p>	<p> Antal nya bostäder</p> <p> Antal inflyttande</p>

1.4.1.3 KF:s strategiska mål: Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv.

Mål	Resultatmätning
<p>◆ Skövde kommuns organisation verkar för att minska miljö- och klimatpåverkan och anpassa till nuvarande och framtida klimatförändringar</p> <p>Analys Helår jan-dec 2022</p> <p>För att kommunen ska kunna möta framtiden och bygga ett robust och attraktivt samhälle som motstår klimatförändringarna behöver kommunens organisatoriska ledning, på alla nivåer, ta ett större ansvar för frågan. Klimatanpassningsarbetet är inte enbart en intern kommunal fråga utan den berör hela samhället och samhället måste agera gemensamt för att motverka effekterna av klimatförändringarna, men även ta hand om möjligheter. Skövde ligger i framkant när det gäller många av frågorna men behöver arbeta mer för att kroka arm med andra aktörer i samhället. Bedömningen är att kommunen har rätt strategier för att uppnå målet.</p> <p>Kommunfullmäktige beslutade 2021 om en Energi- och Klimatplan som sträcker sig fram till 2030. Kommunens samtliga nämnder, bolag och styrelser ansvarar för att i sina egna verksamhetsplaner identifiera och prioritera åtgärder som behöver genomföras inom respektive ansvarsområde för att nå målen som är uppsatta i planen. Utöver den strategiska delen av planen ska även en handlingsplan tas fram som beskriver hur kommunen ska nå den målbild som är satt till 2045 och samla åtgärder som tillsammans bidrar till att kommunen uppnår målen som är uppsatta i den strategiska delen.</p>	<p>— ■ Svensk försäkring och IVL:s ranking gällande arbete med klimatanpassning</p> <p>↘ ● Andel förnybar energi i Skövde kommun som organisation</p>

1.4.2 Valfärdstjänster

1.4.2.1 KF:s strategiska mål: Skövdes valfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

Mål	Resultatmätning
<p>◆ Skövde kommun är en anpassningsbar, kundorienterad och effektiv organisation</p> <p>Analys Helår jan-dec 2022</p> <p>Kvalitetsfrågorna har varit i stort fokus senaste åren, men ett ökat agerande på systematiskt kvalitetsarbete och en förbättrad kvalitetskultur krävs för att ytterligare växla ut positiva effekter och nå målet fullt ut.</p> <p>Skövde kommuns valfärdstjänster har vid jämförelse med andra kommuner relativt goda resultat. Sammantagna resultatet från KKIK visar på goda resultat inom flera verksamheter såsom skolan samt vård och omsorg. Undersökningen visar även att vi har mycket goda resultat vad gäller kostnader inom både skola och socialtjänst.</p> <p>Beträffande utvecklingstakten kan konstateras att den varierar, vilket tyder på att analys- och förbättringsarbetet behöver intensifieras ytterligare. Resultaten inom vård och omsorg har sista året haft en positiv utvecklingstakt. Detta är ett tydligt resultat av det långsiktiga och strategiska kvalitets- och förbättringsarbete som gjorts</p>	<p>↘ ● Kostnad per barn i förskolan</p> <p>↘ ● Kostnad per elev grundskolan F-9</p> <p>↘ ● Kostnad per elev i gymnasiet</p> <p>→ ● Kostnad per invånare, individ- och familjeomsorg</p> <p>↘ ◆ Kostnad per invånare 80+, äldreomsorg</p> <p>— ■ Undersökning elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola</p>

Mål	Resultatmätning
i verksamheten. Att få till stånd en god kvalitetskultur och ett systematiskt förbättringsarbete tar tid. Under senaste åren har dock en tydlig förflyttning framåt gjorts inom området. Arbetsätt för att implementera strategierna finns och rekommendationen är att fortsätta och hålla i påbörjat arbete.	som helhet, positiva svar, andel (%).
	 Brukarbedömning individ- och familjeomsorg - förbättrad situation
	 Brukarbedömning daglig verksamhet LSS
	 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg
	 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg

1.4.3 Medarbetare/arbetsgivare

1.4.3.1 KF:s strategiska mål: Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare.

Mål	Resultatmätning
 Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare	 Sjukfrånvaro
Analys Helår jan-dec 2022	 Personalomsättning intern
	 Personalomsättning extern
	 Antal årsarbetare
	 HME (Hållbart medarbetarengagemang)
Under 2022 har arbetet inom arbetsgivarområdet fokuserat på implementering av medarbetaridén och arbete med resultatet av organisationskulturutredningen samt enkäten för Hållbart medarbetarengagemang (HME). Samtliga verksamheter har arbetat med åtgärder utifrån resultatet. Startskott för implementering av likabehandlingspolicy inleddes på ledarforum med en föreläsning om jämlikhet och mångfald på svensk arbetsmarknad med syfte att inspirera till att driva förändringsarbete och skapa inkluderande arbetsplatser. Vidare har en ledarskapsstrategi rekryterats för att driva och utveckla chefutvecklingsprogrammet och uppdatera "chef i Skövde", ledaridén. Det innebär bland annat att tydliggöra förutsättningar och förväntningar i ledarskapet. Fortsatt arbete kring hållbart arbetsliv och chefers förutsättningar pågår. Under hösten lanserades det nya förmånspaket för alla medarbetare vilket bland annat ger en möjlighet till ett friskvårdsbidrag på 2500 kr/per år. En kommungemensam introduktionsprocess är på plats och arbete inom ramen för H22 har fortgått med fokus på att minska sjukfrånvaron. Kompetensförsörjning, minskad sjukfrånvaro, goda arbetsvillkor och god arbetsmiljö kommer fortsatt att vara ett prioriterat område.	

1.4.4 Ekonomi

1.4.4.1 KF:s strategiska mål: Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.

Mål	Resultatmätning
<p> Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2022</p> <p>Ett resultat om minst 3 procent av skatter och bidrag över mandatperioden behövs för att kunna självfinansiera våra investeringar och bibehålla en stark finansiell ställning. Kommunens resultat över mandatperioden är 7,2 %. Vi klarar det finansiella målet med god marginal tack vare höga resultat i flera år. De goda resultaten beror framförallt på ökade skatteintäkter och statsbidrag men nämndernas kvalitets och effektiviseringsarbete har också bidragit.</p> <p>2019 4,9 % 2020 9,5 % 2021 9,6 % 2022 4,8 % Snittresultat mandatperioden 7,2%</p>	<p> Årets resultat</p> <p> Verksamhetens nettokostnad</p>

1.5 Uppföljning av ekonomi

1.5.1 Ekonomisk utveckling

1.5.1.1 Nämndens resultat - årsbokslut

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2022	Kostnad 2022	Utfall 2022	Budget 2022	Budgetavvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Medborgare och samhällsutveckling	17,5	-35,7	18,2	19,2	1,0	15,0	13,1
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	99,0	-199,2	100,3	97,7	-2,5	83,5	65,8
Samhällsbyggnad	57,4	-251,6	194,2	197,1	2,9	185,3	145,7
Styrning och verksamhetsstöd	86,6	-194,2	107,6	112,8	5,1	106,3	105,8
Koncernstab	25,3	-55,5	30,2	41,7	11,5	20,1	9,8

Politik	0	-14,6	14,6	18,2	3,6	17,3	15,8
Bidrag och transfere- ringar	0	-89,7	89,7	88,6	-1,1	84,4	80,7
Summa	285,7	-840,6	554,9	575,3	20,5	511,9	436,8

Kommunbidraget redovisas inte som en intäkt i denna tabell. Netto avser alltså nettokostnad.

1.5.1.2 Kommentarer till resultat

Kommunstyrelsens resultat 2022 är ett överskott om 20,5 miljoner kronor. Resultatet förklaras huvudsakligen av överskott inom centrala utvecklingsmedel (15,1 miljoner kronor). Därutöver är det avvikelser på både kostnads- och intäktssidan som bidrar till resultatet.

Avdelning vuxenutbildning och arbetsmarknad redovisar ett underskott om 2,5 miljoner kronor. I särskilda politiska beslut har satsningar gjorts på serviceassistenter och Jobb för unga under året. Dessa satsningar uppgår till en kostnad om 7,5 miljoner kronor. Även ett minskat elevantal inom yrkeshögskolan, att utbildningen medicinsk sekreterare inte beviljats samt färre elever inom SFI, bidrar till underskottet. Inom dessa verksamheter vidtas åtgärder som att se över bemanning och inte tillsätta exempelvis vakanta tjänster och pensionsavgångar. I slutet av året har tillkommande ESF-bidrag samt lägre personalkostnader (BEA-anställda) bidragit till att arbetsmarknad och vuxenutbildning har ett bättre resultat än vad som bedömdes i prognosen vid tertial 2.

(ESF-bidrag är bidrag från Europeiska socialfonden för de projekt som kommunen driver i syfte att personer som står långt från arbetsmarknaden ska komma i sysselsättning. Exempelvis projekt Växtkraft och Cesco Creare.)

Samhällsbyggnad redovisar ett överskott om 2,9 miljoner kronor. I detta ligger avvikelser på både intäcks- och kostnadsidan. Högre intäkter ger ett större överskott, 7,5 miljoner kronor, inom bygglov, kart och mät samt lantmäteri. Inflation och räntejustering har inte haft den negativa effekt som bedömdes vid tertial 2. Centrala medel har inte behövt nyttjas fullt ut och förstärkning kopplat till den extra satsning som sektorn tog del av 2022 får inte helårseffekt. Ökande drivmedelspriser ger högre kostnader för framförallt vinterväghållning och skolskjuts. Kollektivtrafik gör ett underskott på grund av tillköp av busslinje till Billingen, vilket ramkompenseras 2023. Detta balanseras till viss del av att färdtjänst fortfarande inte är tillbaka på nivåer som innan pandemin. Sektor samhällsbyggnad har tagit över driftansvar för Skövde Flygplats från 30/6 2022. Resultatet för 2022 är ett underskott om 0,5 miljoner kronor vilket då är en delårseffekt. För 2023 bedöms kostnaderna för flygplatsen uppgå till 1,5 miljoner kronor.

Övriga verksamheter inom framförallt styrning och verksamhetsstöd ger sammantaget ett överskott om 5 miljoner kronor. Det beror på lägre personalkostnader, lägre kostnader för digitaliseringsmedel då dessa inte ger helårseffekt under året samt högre intäkter.

Avvikelse mellan prognos T2 och årets utfall

Resultatet 2022 är 16,7 miljoner kronor bättre än prognostiserat.

Resultatet för vuxenutbildning och arbetsmarknad är 6,6 miljoner kronor bättre än prognosen. Det beror på ytterligare bidrag kopplat till ESF-projekt som inte var kända i prognosen, samt lägre personalkostnader.

Samhällsbyggnad har 3,9 miljoner kronor bättre resultat jämfört med prognosen. Högre intäkter avseende verksamheten för Plan och Bygglov påverkar positivt med 1 miljon kronor. Parkeringsverksamheten och vinterväghållning visar också ett bättre resultat. Den nya verksamheten, Skövde flygplats som sektorn tog över under 2022 har gått bättre än väntat och underskottet för 2022 blev 0,5 miljoner kronor.

Styrning och verksamhetsstöd har 3,7 miljoner kronor högre resultat än prognosen. Det beror på lägre personalkostnader, högre intäkter samt digitaliseringsmedel som inte har fått helårseffekt under året.

Centrala utvecklingsmedel ger 3,0 miljoner kronor bättre resultat än prognosen.

Bidrag och transfereringar har 1,4 miljoner kronor lägre resultat än prognosen. Högre driftbidrag för året avseende Science Park/Portalen samt Räddningstjänsten Östra Skaraborg förklarar avvikelsen.

Övriga verksamheter inom medborgare och samhällsutveckling, politik och koncernstab har 0,9 miljoner kronor i bättre resultat än den bedömning som gjordes vid tertial 2.

Avvikelse mellan årets och föregående års utfall

Kommunstyrelsens resultat 2022 är 11,3 miljoner kronor lägre än 2021. Resultatet 2021 påverkades av covid-19 och innebar ett högre resultat än om det varit ett normalår. Effekter av covid -19 finns kvar under 2022, men med en lägre resultatpåverkan än 2021.

7,5 miljoner kronor i lägre resultat 2022 är hänförligt till de politiska satsningarna på serviceassistenter och Jobb för unga 2022.

Verksamhet som är finansierad inom finansenheten

Exploateringsverksamhet omfattar åtgärder för att bearbeta och iordningställa råmark där bostäder, lokaler och anläggningar kan byggas för både näringsverksamhet och offentlig verksamhet.

Verksamheten avseende strategiska fastigheter hanterar driftkostnader relaterade till investeringsbudget för fastighetsförvärv så som inventering, rivning och sanering. Fastighetsförvärven syftar till att ge kommunen ett brett och omfattande markinnehav vilket är viktigt för att skapa handlingsutrymme för fortsatt samhällsutveckling.

Skogsverksamheten avser förvaltning av kommunens skogsinnehav det vill säga röja, gallra och avverka och på så sätt skapa en skog för kommunens invånare. Kommunstyrelsen ansvarar för dessa verksamheter men det påverkar inte kommunstyrelsens ekonomi utan är en del av Skövde kommuns totala resultat.

1.5.1.3 Utfall investeringar - årsbokslut

(mnkr)	Helårsprognos 2022-08-31	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse mellan budget och utfall
Infrastruktur	73,1	193,5	49,2	144,3
Inventarier	3,9	12,4	4,4	8,0
Fastighetsförvärv	43,0	40,0	52,4	-12,4
H22 effektivise- ringar		22,9		22,9
Summa investe- ringar	120,0	268,8	106,0	162,8

Infrastruktur

Investeringsbudget för infrastruktur exklusive IT 2022 är 189,5 miljoner kronor. Flera stora investeringar är budgeterade under året bland annat Mörkekorset/Staketgatan, Stationsgatan ombyggnad och trafiksäkerhet och tillgänglighet Hasslumsvägen. Under 2022 har vi förbrukat 47,7 miljoner kronor. Underutnyttjande beror både på externa och interna faktorer. Avseende externa faktorer så pågår utredningar, vägplaner och ledningsarbete. Andra projekt som till exempel bulleråtgärder och Mörkekorset/Staketgatan har fått prioriteras ned på grund av resursbrist. Under 2022 har Mörkekorset projekterats för att byggas under 2023. Avseende Hasslumsvägen har en trafikutredning påbörjats och man ser över helheten kring området Motorblocket och anslutning till 49:an. Utbyte till LED avseende offentlig belysning har fortsatt enligt plan under 2022. Detta har varit ett projekt inom ramen för Handlingsplan 22 och minskat kommunens energiförbrukning med 94 200 kwh/år. Projekt som kommer att visa ett underskott även för total projektbudget är Nolhagavägen kapacitetsökning. Där pågår en analys för att fastställa varför den inte har följt budget. Avvikelsen summeras till 9,2 miljoner kronor. Därutöver är det Elljusspår som visar ett underskott då förutsättningarna förändrats sedan budgetbeslut. Generellt kan flera kalkyler behöva revideras på grund av inflation som gjort att byggprisindex har gått upp och påverkat den ursprungliga kalkylen.

Utfallet för investeringar i IT-infrastruktur är 1,5 miljoner kronor, vilket är lägre än budget (4,0 miljoner kronor) och prognos (2,5 miljoner kronor). Investeringarna avser främst löpande utbyggnad och utbyte.

Inventarier

Utfallet för inventariemedel uppgår till 4,4 miljoner kronor.

Ombyggnad för vuxenutbildning och för labbsalar är försenade, vilket innebär att inventariemedlen inte har

nyttjats under året. Som en följd av förseningen kommer inventariemedlen, 3,7 miljoner kronor, begäras att föras över till 2023.

Investering för nytt ekonomisystem i samverkan mellan östra Skaraborgs 9 kommuner görs under 2022 med 2,9 miljoner kronor. Merparten av investeringen görs dock under 2023 (12 miljoner kronor).

0,4 miljoner kronor avser förvärv av inventarier för verksamheten inom Skövde flygplats.

Av budgeterade medel för inventarier avser 1,4 miljoner kronor inventarier i Billingsprojektet. Hela budgeterna har nyttjats. Investeringen görs av kultur- och fritidsnämnden och ingår därför inte i utfallet i tabellen ovan.

Fastighetsförvärv

Budget 2022 avseende fastighetsförvärv är 40 miljoner kronor och under 2022 har enhet för mark och exploatering förvärvat fastigheter till ett värde om 52,4 miljoner kronor. Den höga exploateringsstakten gör att kommunen behöver fylla på sin markreserv avseende strategiska fastigheter för att skapa förutsättningar för kommunen att växa. Dock är det alltid planering och förhandling vilket ger en osäkerhet i prognos kring när förvärv genomförs och därmed när kostnad för förvärv förväntas.

H22 effektiviseringar

För att kunna uppnå målen och syftet med handlingsplan 2022 budgeterades investeringsmedel om totalt 50 miljoner kronor, varav 20 miljoner kronor 2022, hos kommunstyrelsen för H22 effektiviseringar. Med ombudgeteringen uppgick årets investeringsbudget till 22,9 miljoner kronor. Under 2022 har 1,9 miljoner kronor omförts till servicenämnden som kommer att använda medlen till att energieffektivisera på Frösve skola. I tertial två gjordes en bedömning om att ytterligare 5 miljoner kronor skulle omföras och förbrukas under 2022 men på grund av att det tagit längre tid än förväntat att ta fram beräkningar och underlag har medlen inte omförts och förbrukats. Kvarvarande medel om 21 miljoner kronor kommer att föreslås att flyttas med till 2023 då beräkningar och underlag för tre olika energieffektiviseringsprojekt beräknas lämnas in under februari 2023.

En slutredovisning kring Handlingsplan 22 kommer att presenteras under våren.

1.6 Framtiden

Uppdraget att möjliggöra tillväxt är tydligt och innefattar inte bara nya bostäder utan också ny verksamhetsmark, möjlighet för befintligt näringsliv att utvecklas samtidigt som kommunen måste behålla och utveckla sin attraktionskraft. Frågor som är högt rankade när det kommer till attraktionskraft är bland annat grönområden, tillgång till skolor och äldreomsorg samt kultur, som ska finnas med i planeringen av en växande stad. En av utmaningarna är att hitta rätt kompetenser för att möta framtiden. Den industriella omställning som pågår i spåren av digitalisering, elektrifiering och omställning till ett hållbart samhälle, innebär att en ny typ av industri växer fram i Sverige och Europa i snabb takt. Den nya industri som etableras är storskalig, ytkrävande och människointensiv. Här finns goda möjligheter för Skövde att vara med i utvecklingen och för det krävs stora, detaljplanerade ytor, väl utvecklad infrastruktur men också väl utvecklad samhällsservice och attraktivitet. Sverige befinner sig i en lågkonjunktur där energipriserna är rekordhög samtidigt som inflationen kommer närma sig 10%. Hög inflation, stigande räntor och fallande tillgångspriser pressar hushållen som också kan tvingas dra ner på konsumtionen. Konjunkturen ger återhållande effekter på befolkningsexpansionen i kommunen.

Förväntningarna på sektor samhällsbyggnads leverans ökar stadigt från externa och interna intressenter samtidigt som lagstiftningen blir mer komplex. Att allokera rätt resurs till rätt projekt är avgörande och ingår som en del i att implementera projektmodellen.

Det är än viktigare att planera smart och hållbart så driften inte ökar per kvadratmeter eller planera tillväxten så investeringarna blir bärkraftiga. Till detta kommer till exempel ekonomi för skolskjuts som i sin tur är kopplad till Västtrafiks tidtabell, som vi behöver bevaka och kostnadsberäkna allt eftersom det sker förändringar. För att lyckas med tillväxtuppdraget krävs att sektorerna arbetar och prioriterar tillsammans.

Efterfrågan på samverkan inom stödfunktionerna fortsätter att öka från såväl befintliga som nya kunder. Det ställer krav på att utveckla arbetssätt, prissättning, former för samverkan och kunddialog för att alla parter ska få effekt av samverkan och vi ska kunna leverera samordnat och likvärdigt stöd.

Skövde kommun har en bra grund för framtida teknikutveckling, med teknisk plattform samt god kompetens och förmåga. Samarbete utifrån gemensamma utmaningar inom kommunerna, ny teknik som robotisering och automatisering, att i än högre grad utgå från verksamheternas behov och att anpassa tekniken till och förändra arbetssätt hos användarna är både utmaningar och möjligheter i digitaliseringsarbetet. En gemensam målbild för digitalisering ger en bra grund och kommer driva arbetet framåt.

Samhällets förändring och demografiutveckling påverkar oss som arbetsgivare och hela arbetslivet framåt. Demografiutvecklingen visar att det inte kommer finnas fler att rekrytera framöver därför behöver vi arbeta med att använda befintlig kompetens rätt och nyttja tekniken smart. Vi behöver ta tillvara och utveckla våra medarbetare genom möjlighet till kompetensutveckling, bra förmåner och intern karriär eller intern rörlighet. Digitalisering, automatisering och robotisering kommer också till viss del ersätta vissa arbetsuppgifter, skapa nya befattningar och därmed påverka personalmixen i verksamheten. Detta kommer i sig leda till mindre behov av nya medarbetare och underlätta kompetensförsörjningen i stort.

Vi behöver även få fler att arbeta mer genom att erbjuda heltidsanställningar och fler att arbeta längre genom exempelvis hållbar arbetsmiljö och förmånliga villkor i pensionspolicyn. Även att bredda rekryteringen och öka mångfalden kommer kunna underlätta kompetensförsörjningen. Andra viktiga prioriteringar kommer vara arbetsmiljöarbetet, minska sjukfrånvaron samt ge chefer förutsättningar för sitt arbete.

1.7 Uppföljning av den interna kontrollen

1.7.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Syftet med intern kontroll är att säkerställa att kommunfullmäktiges och nämndernas mål och verksamhet; finansiellt, verksamhetsmässigt och kvalitetsmässigt, uppnås. Varje nämnd ansvarar för den egna interna kontrollen.

För 2022 har tre risker lyfts in i internkontrollplanen som granskning (två stycken) och åtgärd (en stycken). I tertiärrapport 2 återrapporterades en av de två granskningarna. Resterande granskning och åtgärd återrapporteras i verksamhetsberättelsen.

Granskning av rutiner och behörigheter vid försäljning visar att det finns kunskap om kommunövergripande rutiner i sektorerna, och några sektorer har också egna rutiner. Det finns också en styrning i vilka (fåtal) som har behörighet att skapa fakturor. Likaså finns rutiner och inbyggda kontroller i försystem för att följa upp och kontrollera att det som ska faktureras också görs. Ingen avvikelse bedöms, men förbättringsområden har ändå identifierats och kommer arbetas vidare med inom verksamheten.

Granskning av hur vi arbetar med konverteringar och företrädesrätt vid nyanställning och rekrytering visar att nuvarande arbetsätt behöver förbättras för att säkra följsamhet till rutiner och korrekt hantering. Åtgärder är identifierade och arbete för att genomföra åtgärderna är påbörjade. Åtgärderna handlar om att ta fram processbeskrivningar och införa ett systemstöd som underlättar för chefer och HR.

Åtgärd avseende att utveckla systemstöd och process för arbetsskador och tillbud är påbörjad under året. Systemstöd är upphandlat, införande är påbörjat och kommer fortsätta under 2023.

Arbetet med riskanalyser, granskningar och åtgärder fungerar väl inom kommunstyrelsens verksamheter. Kommunstyrelsens internkontrollarbete utvecklas kontinuerligt utifrån gällande policy och riktlinjer för intern kontroll.

1.8 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunstyrelsen	601 651	600 853	603 354

International house, 1,0 tjänst + verksamhetsmedel, 0,75 miljoner kronor

I det program för talangattraktion som beslutades i kommunfullmäktige i september 2022, pekas behovet ut av att arbeta på ett systematiskt sätt för att ta emot och behålla spetskompetens. Med stora etableringar i Skövde och Skaraborg kommer antalet internationella talanger som flyttar hit öka och kommunerna kommer behöva stötta bolagen med att både attrahera och ta emot både inhemska och utländska inflyttare. I Göteborg finns International House, i Lund Citizen hub, som har motsvarande service. Målet är att under 2023 testa en liknande mottagningsfunktion för att 2024 göra en fullskalig etablering.

Citysamverkan medfinansiering, (fastighetsägarna), 1,0 miljoner kronor

Citysamverkan är ett samverkansforum för stadskärnans utveckling, där representanter från Cityföreningen, fastighetsägarna i centrum, Next Skövde och Skövde kommun utgör styrgrupp. Syftet är att skapa ett levande centrum och en attraktiv mötesplats för medborgare och besökare. Skövde kommun och fastighetsägarna har finansierat arbetet med en fördelning av hälften var under ett antal år, där varje part stått för 500 tkr/år. För att

möjliggöra en mer betydande utveckling behöver finansieringen växlas upp de kommande åren, fortfarande med ambitionen att fördelningen ska vara hälften var mellan fastighetsägarna och kommunen. Medlen finansierar en tjänst som destinationsutvecklare för stadskärnan men också aktiviteter, arrangemang och utredningar.

ASSAR, 1,0 miljoner kronor

ASSAR grundades för att möta de globala trenderna och utmaningarna som industrin står inför; en arena som stödjer den tillverkande industrin genom utbildning, innovationsstöd, forskning och teknikutveckling. Initiativtagare till arenan är Högskolan i Skövde, IDC West Sweden AB, Science Park Skövde och båda Volvobolagen. Målsättningen är att stärka konkurrenskraften i den tillverkande industrin i Skaraborg. Skövde kommun har tidigare finansierat projektet ASSAR med 1,0 miljoner kronor per år. Nu önskar parterna i ASSAR en grundfinansiering där Skövde kommun, Skaraborgs kommunalförbund och Västra Götalandsregionen samfinansierar grundverksamheten i form av lokalhyra och grundbemanning. Anledningen till den önskade förändringen är att man vill skapa en långsiktigt hållbar plattform och verksamhet, en annan anledning är att projektmedlen från Tillväxtverket inte längre kan finansiera lokaler.

Lagkrav minoritetspolitiska arbetet, 0,2 miljoner kronor

Skövde kommun har sedan 2019 Mål- och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet, vilket är ett lagkrav enligt lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (SFS 2009:724, 5 b §). Vad gäller den sverigefinska minoriteten och arbetet med finskt förvaltningsområde, har Skövde kommun en samordnare som har ansvar för att arbeta med detta, men vad gäller övriga fyra nationella minoriteter (judar, romer, samer och tornedalingar) och de fyra övriga nationella minoritetsspråken finns ingen som har ett övergripande ansvar. För att även kunna arbeta med dessa övriga nationella minoriteter, så att minoritetslagens intentioner uppfylls behövs ytterligare en 20% tjänst.

Översättningstjänst för tillgänglighet, 0,2 miljoner kronor

För att öka tillgängligheten krävs översättningar till exempelvis finska och engelska. Översättningar bör göras av auktoriserad översättare.

Återstart Jobb för unga 3,5 miljoner kronor

Satsningen Jobb för unga som avslutades i december 2022 har gett positiva resultat. Drygt 300 anställningsavtal har skrivits och ungdomsarbetslösheten har minskat mer i Skövde kommun jämfört med riket och Västra Götaland. En ny satsning på 3,5 miljoner kronor skulle innebära att 25 personer kan få en anställning i kommunens verksamheter, främst inom vård och omsorg samt förskola och skola i sex månader. Anställningen innebär att 80% av tiden är på en arbetsplats och 20% görs stegförflyttning. Exempel på stegförflyttning kan vara att läsa upp betyg på vuxenutbildningen eller tid för att ta ett körkort.

GDPR-stöd för kommunens verksamheter 0,6 miljoner kronor

Det finns behov av stöd till kommunens verksamheter inom GDPR/dataskyddsarbete. Det innebär en personresurs i form av dataskyddssamordnare som har en övergripande samordnande roll och ansvar för att stödja övriga dataskyddssamordnar/kontaktpersoner inom kommunen.

Utveckling av systemstöd/digitalisering

De kommunövergripande systemstöden har behov av kontinuerlig utveckling, dels utifrån lagkrav, dels utifrån verksamheternas behov. För den externa webben lever vi inte upp till lagkraven om tillgänglighet till digital offentlig service (2018:1937) eller till dataskyddskrav enligt Dataskyddsförordningen (GDPR). En utveckling av webben krävs, innebärande en initial kostnad (2024) om 1,2 miljoner kronor 2024 och årlig ökad licenskostnad 0,3 miljoner kronor.

Nuvarande avtal för kommunens två övergripande uppföljnings- och beslutsstödsystem löper ut vid samma tidpunkt, och en ny samordnad upphandling planeras. Inför upphandlingen finns behov av tillfällig projektledning 2024, 0,6 miljoner kronor.

Ett nytt sammanträdessystem har beslutats av kommunfullmäktige. Den initiala kostnaden har hanterats 2022 inom ramen för digitaliseringsmedlen. Årliga tillkommande kostnader för support, licens och utvecklingskostnader uppgår till 0,2 miljoner kronor.

Andra utvecklingsbehov från verksamheterna är digitalt verktyg för HR-enkäter, utveckling av digital arkivering, brandskyddssystem, system för brottsförebyggande systematisk kartläggning ger tillkommande årliga kostnader om 2,0 miljoner kronor.

Skyddsrum stadshuset

Skövde kommuns centralarkiv ligger i källaren i stadshuset, i det utrymme som också är skyddsrum. Enligt lag måste skyddsrummet kunna frigöras inom 48 timmar, vilket, om det går att göra, skulle innebära att

arkivmaterial förstörs och går förlorat. Tillsyn som gjorts av MSB påvisar också brister i skyddsrummet. En utredning om framtida behov avseende arkivet behöver genomföras, vilket kan leda till åtgärder under kommande år utifrån behov och lokalisering av arkivet.

Uppräkningar 2,2 miljoner kronor

Driftbidragen till Next Skövde Destinationsutveckling AB och Balthazar Science Center AB räknas upp med kommunens index. Bidraget till Räddningstjänsten Skaraborg och Miljösamverkan Östra Skaraborg räknas upp enligt direktionens förslag.

1.8.1 Inventariebudget 2024–2026

(tkr)	Behov 2024	Behov 2025	Behov 2026
Inventarier projekt 614005	360	360	360
Inventarier projekt 614010	100	100	100
Inventarier projekt 617007	500	500	500
Inventarier projekt 610010	2 000	2 000	2 000
Infrastruktur IT projekt 612103	1 000	2 000	2 000
Infrastruktur IT projekt 612105	3 000	5 000	5 000
SUMMA	6 960	9 960	9 960

1.9 Utökad uppföljning av styrkortet

1.9.1 Mål: Skövdeborna upplever ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Skövde kommun har skapat förutsättningar för att på sikt uppfylla målet genom att kommunstyrelsen antog ny version av riktlinjen för medborgardialog under våren 2021. Den nya riktlinjen ska förbättra förutsättningarna för att Skövdeborna ska uppleva delaktighet i kommunens verksamhet.

Tidigare års resultat från medborgarundersökningen visar att målvärdet inte har nåtts. Under 2021 förändrades SCB:s medborgarundersökning, varför utfallet inte kan presenteras och jämföras med tidigare mätningar. Medborgarundersökningen 2021 visar att 20 procent av kommunens invånare upplever att man har mycket eller ganska stora möjligheter till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter. Utifrån detta behöver insatser göras under mandatperioden för att stärka upp dessa områden i syfte att nå det övergripande målet.

Under året har arbete genomförts för att stärka den digitala tillgängligheten till Skövde kommun. Exempel på aktiviteter är införande av chatbot på skovde.se, ökning av självbetjäningsgraden genom fler e-tjänster, och tillgänglighetsanpassningar av skovde.se.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
— ■ SCB medborgarundersökning. Bemötande, information och inflytande			54	54	58
Målvärde	Ett resultat i nivå med större städer (fler än 50 000 invånare)				

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
Kommentar SCB:s medborgarundersökning genomförs vartannat år, dags igen 2023. Ingen undersökning gjord under 2022.					

Aktiviteter	Startda- tum	Slutda- tum	Koppling till politiskt program
<p>✓ Implementering av riktlinjer och utveckla arbetssätt för medborgardialog</p> <p>Syfte/effekt Syftet är att utveckla ett strukturerat och långsiktigt arbetssätt för medborgardialog. Medborgardialog är ett prioriterat område i folkhälsopolitiskt program samt barn- och ungdomspolitiskt program. Programmen lyfter fram att medborgare ska ges möjlighet att vara en naturlig del i kommunens utveckling samt att vi ska föra dialog med barn och ungdomar inför beslut och åtgärder. Önskad effekt är att öka medborgarnas inflytande och möjlighet att vara delaktiga i och påverka kommunens utveckling.</p> <p>Kommentar Riktlinjer för medborgardialog har arbetats fram och antagits av kommunstyrelsen i mars 2021. Det har genomförts en workshop med föreläsning "Medborgardialog – Ett systematiskt arbetssätt för ett tillitsfullt och attraktivt Skövde!". Representant från Sveriges kommuner och regioner (SKR) föreläste och höll i workshoppen för ledande politiker och tjänstepersoner.</p>	2018-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget
<p>✓ Följa upp och utvärdera arbetet med Barn- och ungdomspolitiskt program inför ny mandatperiod</p> <p>Syfte/effekt Aktiviteten syftar till att sammanställa alla nämnders aktiviteter som knutits till programmet i verksamhetsplanen. Barn- och ungdomspolitiken är kommunövergripande och ansvaret är gemensamt för samtliga nämnder. Önskad effekt är att samtliga nämnders koppling till det barn- och ungdomspolitiska arbetet synliggörs. Respektive nämnd följer upp och ansvarar för sin del av arbetet med det barn- och ungdomspolitiska programmet.</p> <p>Kommentar Arbetet med att följa upp barn- och ungdomspolitiskt program har genomförts enligt plan under året. Mandatperiodens utveckling sammanfattas i dokumentet "Uppföljning och analys av barn- och ungdomspolitiska programmet 2019–2022" som beretts av beredning medborgare och folkhälsa och antogs av kommunstyrelsen den 7 november. I uppföljningen presenteras ett kunskapsunderlag som följer upp ett antal indikatorer kopplat till mål och strategierna i programmet samt rekommendationer för nästa mandatperiod.</p>	2021-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget
<p>✓ Följa upp och utvärdera arbetet med Folkhälsopolitiskt program inför ny mandatperiod</p> <p>Syfte/effekt Aktiviteten syftar till att få en sammanställning av alla nämnders aktiviteter som knutits till programmet i verksamhetsplanen. Folkhälsopolitiken är kommunövergripande och ett gemensamt ansvar och ska genomföra alla verksamheter. Önskad effekt är att nämnders aktiviteter synliggörs i ordinarie uppföljningssystem. Respektive nämnd följer upp och ansvarar för sin del av arbetet med det folkhälsopolitiska programmet.</p> <p>Kommentar Arbetet med att följa upp folkhälsopolitiskt program har genomförts enligt plan under året. Mandatperiodens utveckling sammanfattas i dokumentet "Strategiunderlag folkhälsa - ett gemensamt ansvar för hållbar utveckling" som beretts av beredning medborgare och folkhälsa och antogs av kommunstyrelsen den 7 november. I Strategiunderlaget presenteras också viktiga trender kring invånarnas livsvillkor och levnadsvanor, sett ur ett folkhälsoperspektiv för en socialt hållbar utveckling.</p>	2021-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
 Ta fram en plan för brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete i Skövde kommun	2022-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program
Syfte/effekt Syftet med planen är att identifiera de områden där fortsatt brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete utvecklas, gemensamt med berörda parter både inom och utanför kommunen. Förväntad effekt är en upplevd ökad trygghet hos medborgarna.			
Kommentar Förslag till plan är framtagen och har förankrats i kommundirektörens ledningsgrupp. Efter den dragningen fann vi behov av att se över brottsförebyggande rådet, vilket inkluderar viss omarbetning samt förankring hos politiken. Detta bedöms vara klart under våren 2023.			

1.9.2 Mål: Ledande i Skaraborg på att matcha utbud och efterfrågan mot arbetsmarknadens behov

 Uppfyllt

Analys

"Andelen av deltagare i arbete eller studier efter arbetsmarknadsinsats" har ökat ytterligare under året jämfört med föregående år som till stor del beror på satsningen "Jobb för unga". Relativt många har erbjudits arbete, 33 % och 19 % har gått vidare till studier. Viss del kan tillskrivas insatserna; serviceassistenter och resursarbetare.

Stegprojektet avslutades under första halvåret 2022 men en fortsättning planerades redan under hösten och ytterligare ett ESF-projekt har beviljats (Stega vidare) där Tibro kommun är medsökande. Syftet är att utbilda redan anställd personal inom vård och omsorg samt förskola/skola till vårdbiträden alternativt barnskötare/ele-assistent.

Den totala arbetslösheten fortsätter att minska. I november 2022 är siffran för Skövde 4,9% (Västra Götaland: 5,8% och riket: 6,6%). Jämfört med föregående år har arbetslösheten i Skövde minskat med 0,7 procentenheter. Ungdomsarbetslösheten (18–24 år) är också fortsatt låg i Skövde, 5,1% (Västra Götaland: 6,9% och riket: 8,1%). Här har troligen den 2-åriga satsningen "Jobb för unga" bidragit till resultatet. Satsningen avslutas 2022-12-31.

Genomsnittlig tid för elever att nå godkänt resultat i en sfi-kurs har ökat sedan föregående år. Huvudorsak är kunskapsstappet efter covid19-pandemin då undervisningen fick bedrivas som distans- och fjärrundervisning till och från i nästan två år.

Utifrån ovanstående analys bedöms målet vara uppfyllt.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
 Andel av deltagare i arbete efter utbildningsinsats	87%	86%	77%	87,5%	85%
Målvärde 70% av deltagarna.					
 Andel av deltagare i arbete eller i studier efter arbetsmarknadsinsats	52%	51%	46%	30%	41%
Målvärde 30% av deltagarna.					
Kommentar Fortsatt höga siffror som till stor del beror på satsningen "Jobb för unga". Relativt många har erbjudits arbete, 33 %, och rekordmånga, 19 %, har gått vidare till studier. Viss del kan tillskrivas insatserna; serviceassistenter, resursarbetare samt våra piloter. Man kan redan nu misstänka att nästa års siffror kommer vara mer					

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
blygsamma. Arbetslösheten bland unga och unga vuxna (18–29 år) har ökat något under hösten och vintern, vilket kommer ge arbetsmarknadsenheten en större börda. Samtidigt som möjligheten att använda AME:s främsta verktyg "beredskapsanställning" kommer minska. Detta då jobb för unga försvinner och extratjänster har ersatts med nystartsjobb och introduktionsanställning. Dock förväntas kommande ESF-projekt bidra med fler anställningar.					
  Genomsnittlig tid för elever att nå godkänt resultat i en SFI-kurs	56,1veckor	48,8veckor	42,7veckor	25,7veckor	30,4veckor
Målvärde 32 veckor.					
Kommentar Genomsnittlig tid för elever att nå godkänt resultat i en sfi-kurs har ökat sedan föregående år. Måluppfyllelsen är vikande och långt från målvärdet. Huvudorsak är kunskapstappet efter covid19-pandemin då undervisningen fick bedrivas som distans- och fjärrundervisning till och från i nästan två år. De som fått godkänt betyg i en sfi-kurs under 2022 (232 godkända betyg sattes) har haft en långsam progression till följd av undervisningen under pandemin. Dock är resultaten bättre för andra halvåret 2022 (49,6 veckor) jämfört med första halvåret 2022 (60,4 veckor). En annan faktor som kan ha påverkan på resultatet är att en större andel än föregående år läser på Sfi Flex, vilket är en studieform med lägre studietakt (för att kunna kombinera studier med arbete). För dessa blir progressionen av naturliga skäl lägre än om de hade deltagit i den ordinarie studieformen med fler timmar undervisning per vecka. Skolverket har rapporterat ett kunskapstapp inom sfi även för landet som helhet.					

Resultatmätning (Halvår)	År 2022	Halvår 1 2022	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020
  Öppet arbetslösa (födda i övriga Europa och utomeuropeiska länder)	721 st.	723 st.	853 st.	993 st.	1 100 st.
Målvärde Bättre än snittet i riket.					
Kommentar Utfallet för öppet arbetslösa utomeuropeiskt födda visar en minskning jämfört med föregående år med 132 personer.					
  Öppet arbetslösa ungdomar 18–24 år (födda i övriga Europa och utomeuropeiska länder)	50 st.	42 st.	58 st.	77 st.	96 st.
Målvärde Bättre än snittet i riket.					
Kommentar Utfallet för öppet arbetslösa ungdomar 18–24 år (övriga Europa och utomeuropeiska länder) har minskat med åtta personer jämfört med föregående år.					
  Öppet arbetslösa svenskfödda	675 st.	621 st.	739 st.	825 st.	1 131 st.
Målvärde Bättre än snittet i riket.					
Kommentar Utfallet för öppet arbetslösa svenskfödda visar en minskning med 64 personer jämfört med föregående år.					
  Öppet arbetslösa svenskfödda ungdomar 18–24 år	111 st.	91 st.	119 st.	148 st.	255 st.
Målvärde Bättre än snittet i riket.					
Kommentar					

Resultatmätning (Halvår)	År 2022	Halvår 1 2022	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020
Utfallet för öppet arbetslösa svenskfödda ungdomar visar en minskning med åtta personer jämfört med föregående år.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p> Utveckla utbudet av gymnasiala och eftergymnasiala yrkesutbildningar inom vuxenutbildning</p> <p>Syfte/effekt Syftet är att, efter dialog med arbetsmarknaden, ha ett utbud av gymnasiala och eftergymnasiala yrkesutbildningar som företag inom privat och offentlig verksamhet efterfrågar och är i behov av.</p> <p>Kommentar Nya yrkesutbildningar på gymnasial nivå under 2022: - Väktare - avtal med Jönköping. - Kombinationsutbildningar inom byggsektorn som omfattar 4 yrkesområden, genom befintligt upphandlad verksamhetsavtal sedan tidigare med Movant AB. - Basår på Vård och omsorgsutbildningen som omfattar ett års förlängd utbildning med fokus på svenska språket. Nya ansökningar inom Yrkeshögskolan 2022: - Produktionstekniker inom framtidens automatiserade industri (tillsammans med Da capo i Mariestad). - Specialistundersköterska inom psykiatri. - Game Business Developer (dataspelsutveckling). Omsökningar inom Yrkeshögskolan 2022: - Specialistundersköterska kognitiv sjukdom (demens). - Specialistundersköterska akutsjukvård. - Specialiserad undersköterska/stödassistent inom välfärdsteknologi. Svar på ansökningarna inom yrkeshögskolan ges i januari 2023. Projektet Skaraborgs kompetensnav startades upp under året av Skaraborgs kommunalförbund med finansiering av Västra Götalandsregionen och pågår i tre år för att sedan permanentas. Vuxenutbildning Skövde bidrar med 50% projektledare.</p>	2021-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget
<p> Jobb för unga</p> <p>Syfte/effekt Målsättningen är att ha cirka 100 ungdomar anställda på årsbasis, i syfte att minska ungdomsarbetslösheten.</p> <p>Kommentar Satsningen på Jobb för unga har fortsatt varit positiv för Skövde kommun. Ungdomsarbetslösheten för kommunen ligger på 5,1% vilket är 0,5 procentenheter lägre än motsvarande period förra året. Detta ska jämföras med riket: 8,1% och VG-region: 6,9%. Projektet Jobb för unga ser ut enligt nedan från januari 2021 - sista december 2022: - Antal anställningsavtal: 313 anställningsavtal, 49% män och 51% kvinnor. Härkomsten är 58% inom EU och 42% utanför EU. - Antal som avslutat innan projektets avslut: 177 stycken, av dessa har 44% gått vidare till arbete och 28% till reguljära studier. Totalt har 128 (72%) av de deltagare som avslutat anställningen således gjort en stegförflyttning mot egen försörjning. Projektet avslutades 31 december 2022 i och med att de sista 136 anställningsavtal avslutades.</p>	2022-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program
<p> Extratjänster och andra insatser för personer som står långt från arbetsmarknaden i samverkan med SSO och andra berörda sektorer</p>	2022-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
Syfte/effekt Stärka arbetsförmågan för personer som står långt från arbetsmarknaden.			
Kommentar Åtgärder som genomförs inom ramen för Skövdemodellen riktar sig mot personer som står långt från arbetsmarknaden. Anställningsstödet är via nystartsjobb eller introduktionsjobb då extratjänster inte längre erbjuds av Arbetsförmedlingen. Stegprojektet avslutades under våren 2022 och Skövde kommun planerar nu för en fortsättning enligt följande: - Stega vidare, 2-årigt ESF-projekt tillsammans med Tibro kommun som blev beviljat innan årsskiftet. Startar upp februari 2023. Innebär utbildning av redan anställd personal inom vård och omsorg samt förskola/skola som inte har full behörighet. Utbildningen ska ge kompetens för vårdbiträde och barnskötare/elevassistent. - Fast anställning av deltagare från Steg-projektet inom vård och omsorg. Anställning av 25 personer med yrkestiteln enhetsassistent under 2023. - Rekrytera bredare, pilotprojekt inom vård och omsorg, vilket ska leda fram till anställning av enhetsassistenter inom vård och omsorg. - Introduktionsanställningar som serviceassistenter inom kommunens verksamheter.			

1.9.3 Mål: Skövde ska ha ett gynnsamt företagsklimat och vara attraktivt för etableringar och expansion

 Delvis uppfyllt

Analys

Företagsklimatsarbetet har underlättats av pandemins tillbakagång eftersom den fysiska dialogen och företagsbesöken är en viktig grund till ett bra arbete och framdrift. Arbetet kräver kontinuerlig dialog och bra underlag runt de utmaningar som näringslivet upplever. Det finns en bra dialog och en struktur i arbetet utifrån att handlingsplanen är grunden som följs upp löpande och revideras utifrån nya insikter om utmaningar. Utmaningen är att samla kommunens olika sektorer i arbetet, vilket är en förutsättning för att lyckas med förbättring. Målet är topp 30 i Svenskt näringslivs ranking, Skövde klättrade 21 placeringar 2022, till plats 50, vilket är det bästa resultatet de senaste 10 åren. Under 2023 prioriteras arbetet med att skapa en sektorsövergripande modell för att arbeta med förbättring av företagsklimatet med fokus på ökad förståelse, råd och stöd. För att nå målet topp 30 behövs sektorsövergripande samverkan och en bra, kontinuerlig kommunikation om det arbete som bedrivs.

När det gäller arbetet med att öka antalet arbetstillfällen och etablering finns bra strategier och vägledning i det etableringsprogram som antagits av kommunfullmäktige. Samordning av arbetet med både etablering, marknadsföring genom platsvarumärket och talangattraktion fungerar väl. Med programmet för talangattraktion som antogs under 2022 finns nu också viktiga strategier för att arbeta med långsiktig attraktion av spetskompetenser som stöttar utpekade spetsar i etableringsprogrammet.

Under året har det bekräftats av de etableringsintressenter som besökt Skövde att kommunen är attraktiv för etablering och har ett bra erbjudande.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
 Svenskt Näringslivs ranking	50	71	60	61	57
Målvärde Sträva mot topp 30. Årlig förbättring.					
Kommentar Skövde klättrade 20 placeringar 2022, till plats 50, vilket är det bästa resultatet de senaste 10 åren.					
 Antal arbetstillfällen i Skövde	34 528 st.	33 668 st.	32 909 st.	32 600 st.	32 650 st.
Målvärde Årlig ökning					

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
Kommentar					
Att påverka arbetstillfällena kräver en långsiktig strategi. Kommunen behöver skapa förutsättningar för företag att växa. Det handlar bland annat om att locka nya invånare till Skövde, bygga bostäder samt vara lyhörda till företagen.					
 Bruttoregional produkt för Skövde kommun	608tkr	621tkr	611tkr	593tkr	549tkr
Målvärde Årlig ökning					
Kommentar					
BRP har en eftersläpning, varför utfallet för 2022 avser 2020.					
 Antal nyregistrerade företag	515 st.	564 st.	520 st.	503 st.	466 st.
Målvärde Positiv utveckling från föregående mättillfälle.					
Kommentar					
I Skövde kommun registrerades det 515 bolag under 2021 vilket är en minskning jämfört med föregående år då 564 bolag registrerades.					
 Antal anställda i nya företag	521 st.	426 st.	357 st.	382 st.	457 st.
Målvärde Positiv utveckling från föregående mättillfälle.					
Kommentar					
Antalet anställda i nya företag ökade med 95 personer mellan 2021 och 2022.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
 Utveckla arbetet med etableringsprogrammet tillsammans med berörda parter med stöd av platsvarumärket	2020-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt			
Syftet med att utveckla och implementera etableringsprogrammet är att Skövde ska bli tydligare mot marknaden i syfte att attrahera rätt etableringar som skapar stärkta kluster, synergier och i slutändan tillväxt.			
Kommentar			
Etableringsarbetet kopplat till nya verksamhetsområdet, Locketorp, har intensifierats under året med flera internationella besök på platsen. Skövde har också svarat på flera stora etableringsförfrågningar som kommit via Business Region Skaraborg. I möten med etableringsintressenterna har det bekräftats att Skövde har ett bra erbjudande och är attraktivt för större industrietableringar.			
Arbetet med att utveckla samarbetet mellan aktörer inom spetsområdena utpekade i etableringsprogrammet har fortskridit under året, framförallt genom olika platsmarknadsföringsinsatser. Paketering av spetsområdena och Sciencepark Skövde har genomförts under hösten i form av filmmaterial.			
Dataspelsbranschen i Skövde visar fina tillväxtsiffror och Skövde är numer näst största dataspelskommun efter Stockholm. Under hösten fattade kommunstyrelsen beslut om att tillsammans med Västra Götalandsregionen finansiera "level up" som är en satsning av Science park Skövde för att samla dataspelsbranschen och dess utvecklingsfrågor nationellt. Det här är helt i linje med etableringsprogrammets strategier att fokusera på spetsområden och understödja fortsatt utveckling. Flera viktiga etableringar och externa förvärv har skett i Sciencepark-miljön under året.			
Ett viktigt steg i arbetet med genomförandet av etableringsprogrammet har varit att arbeta fram motsvarande program för talangattraktion och att fokuserat arbeta för att underlätta kompetensförsörjning inom spetsområden. Programmet för talangattraktion färdigställdes och beslutades i kommunfullmäktige i september.			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>✓ Fortsatt arbete med handlingsplan för förbättrat företagsklimat i samarbete med berörda sektorer</p> <p>Syfte/effekt Syftet är att det ska upplevas som enkelt att starta och driva företag i Skövde, där effekten är fler företag och fler arbetstillfällen och i förlängningen högre tillväxt.</p> <p>Kommentar Under hösten har djupintervjuer med lokala näringslivsrepresentanter genomförts i syfte att få en ökad förståelse för utmaningar och möjligheter för nya företag att starta och befintliga företag att växa i Skövde. Svårighetsunderlaget lägger grunden för de frågor som Skövde kommun och som ansvariga för arbetet med företagsklimatet, ska prioritera framåt. Sammanställningen av denna undersökning har delats med övriga sektorer som på ett eller annat sätt är en del av arbetet med att förbättra företagsklimatet. Konkreta åtgärdsplaner har tagits fram i dialog mellan sektorerna. En workshop har genomförts med näringslivsrepresentanter och chefer inom samhällsbyggnad för att öka förståelsen för varandras roller i arbetet med förbättrat företagsklimat. Sammanlagt har även 100 företagsbesök genomförts under 2022. Detta tillsammans kommer generera en tydlig handlingsplan för hur Skövde kommun tillsammans med övriga berörda parter inom Skövde ska driva arbetet framåt mot målet att nå topp 30 på Svenskt Näringslivs ranking.</p>	2021-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget

1.9.4 Mål: Öka inflyttandet till Skövde kommun

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Sverige är i en lågkonjunktur där energipriserna är rekordhög samtidigt som inflationen kommer att närma sig 10%. Hög inflation, stigande räntor och fallande tillgångspriser pressar hushållen som också kan tvingas dra ner på konsumtionen.

Konjunkturen ger återhållande effekter på befolkningsexpansionen i många kommuner. Skövde har sedan början av 2000-talet haft en oavbruten folkökning då låga räntor gynnat sysselsättning och bostadsbyggande samt periodvis haft höga flyktingströmmar. Mellan 2016–2019 uppgick befolkningstillväxten till 1,4% i snitt. Det byggdes närmare 400 bostäder per år. Under pandemin har befolkningstillväxten halverats i Skövde då utflyttningen ökade och inflyttningen minskade i de yngre åldersgrupperna. Vi vet inte hur omfattande lågkonjunkturen kommer att bli och vilka demografiska effekter den får. Bedömningen är att utsikterna att nå 60 000 invånare år 2025 är små då det krävs dubbelt så hög tillväxttakt under 2023–2025 mot vad som råder idag.

Programmet för talangattraktion antogs i september och ger bra inriktning genom de strategier som pekats ut. Under 2022 har ett antal aktiviteter genomförts i syfte att attrahera spetskompetens till Skövde. Det finns en väl utvecklad samverkan med näringslivet och andra samarbetsparter som kommunalförbundet och Move to Gothenburg som är ett regionalt initiativ. En målgruppsanalys är framtagen inom ramen för platsvarumärket, som utgör ett bra underlag för att rikta kampanjer och marknadsföringsinsatser rätt. Redskapen och strategierna finns och följs men arbetet är långsiktigt, varför effekterna först kan förväntas på sikt.

En strategi i programmet för talangattraktion handlar om att utveckla Skövde som studentstad, vilket är viktigt för att studenterna vid Högskolan i Skövde ska välja att stanna kvar i regionen och försörja de lokala arbetsgivarna med kompetens. Under våren anställdes en studentstadssamordnare för att utveckla arbetet, resursen delas med Högskolan i Skövde.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
→ ● Antal inflyttande	3 263st	3 247st	3 317st	3 134st	3 292st
Kommentar Preliminärt antal inflyttade mellan januari-december i Skövde är 3263 stycken, varav 375 är invandrare. Preliminär siffra för antalet utflyttade var 2935, varav 134 har utvandrat.					

Resultatmätning (Halvår)	År 2022	Halvår 1 2022	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020
 Antal nya bostäder	123 st.	169 st.	97 st.	195 st.	166 st.
Målvärde 1000 nya bostäder under mandatperioden					
Kommentar Sektor samhällsbyggnad 2022 års siffror för bostadsbyggandet är följande:					
Tid	Ant	Mål	Måluppfyllelse i procent		
Prognos 2023 Halvår 1	112		28		
Prognos 2023 Halvår 2	93	400	23,2		
Faktiskt utfall 2022 Halvår 1	169		42		
Faktiskt utfall 2022 Halvår 2	123	400	30,8		
Faktiskt 2021 halvår 1	195		48,7		
Faktiskt 2021 halvår 2	97	400	73		
Totalt utfall 2022	292				
Totalt utfall 2021	292				
Totalt utfall 2020	236				
Analys Siffrorna i tabellen indikerar att bostadsbyggnationen i Skövde kommun kommer att minska kraftigt mellan 2021–2023. Denna analys görs mot bakgrund av att Sverige är in i en lågkonjunktur med åtföljande räntehöjningar. Skälen till detta är att energipriserna är rekordhöga och KPIF-inflationen (konsumentprisindex med fast ränta) kommer att närma sig 10 procent. Hög inflation, stigande räntor och fallande tillgångspriser pressar hushållen som också kan tvingas dra ner på konsumtionen.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
 Åtgärdsplan för ytterområdena i Skövde kommun	2020-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program
Syfte/effekt Att motverka att ytterområden inte utvecklas i samma takt som utvecklingen av centrala Skövde genom att skapa möjligheter till service, aktiviteter och ökad attraktionsförmåga.			
Kommentar Handlingsplaner är antagna av kommunstyrelsen för yttertätorterna Tidån, Vårsås, Lerdala och Timmersdala och arbete pågår för att lyfta in åtgärder från handlingsplanerna in i kommunens kommande budgetarbete. Under hösten har arbetsgrupper tillsammans med Mareld landskapsarkitekter arbetat fram olika förslag till förbättringar av offentliga miljöerna vid Vårsås Tingshus och elljusspåret i Tidån men även Timmersdala torg. Arbetet har även innefattat planering och förslag på förbättringar av lekplatser i både Tidån och Vårsås. I Tidåns parkområde planeras uppgrusning av befintlig löp- och promenadslinga samt en ny sådan, tydliga skyltar och entréer in i området, sittmöjligheter med fina vyer över Tidån, volleybollplaner samt grillplats. Arbetet med dialogerna med Varing, Igelstorp och Ulvåker har planerats under hösten 2022. Dessa planeras att genomföras under året 2023.			
 Använda Skövdes platsvarumärke tillsammans med berörda parter	2021-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Syftet är att skapa en tydlig och enad bild av Skövde och en god samordning av insatser och aktörer. Effekten väntas bli ett starkare lokalt varumärke och att Skövde nyttjar sin varumärkespotential nationellt.			
Kommentar Under 2022 har fokus legat på att skapa en bredd i antalet användare av platsvarumärket. Science Park Skövde: Framtagande av ny vision och ny kommunikationsstrategi. Gemensam målgruppsanalys.			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Digital marknadsföring och kommunikation. Filmproduktion.</p> <p>Sweden Game Arena: Kampanjmaterial för Startup-programmet. Gemensamt PR-arbete kopplat till Sweden Game Conference. Gemensam visuell inramning av Sweden Game Conference.</p> <p>Samarbete med Kreativa Hus där platsvarumärket finns med som del i affärsplan 2022–2027. Gemensamt framtagen visionsfilm har tagits fram för Skövde Science City och Skövde.</p> <p>Samarbete med föreningslivet, spelarbussar, matchvapor och annat skyltmaterial på hemmaarenorna.</p> <p>Skövde kommun: Kommunikation av Skövde Science City samt i kommunikation vid exempelvis nya rekryteringar. Platsvarumärket som underlag i framtagande av ny Vision och ny översiktsplan. Permanent utställning för Skövde Science City är under produktion tillsammans med Skövde kommun och Science park Skövde.</p> <p>Mässan "Karriärum" i Jönköping genomfördes tillsammans med åtta olika representativa bolag från Skövdes Näringsliv där samtliga ställt ut under platsvarumärket som gemensam avsändare.</p> <p>Balthazar Science Center: Fortsatt utveckling av lego-staden Skövde samt platsvarumärket som inramning för nytt rum kopplat till SM-veckan vinter 2023. Platsvarumärket har även legat med som underlag för Balthazars nya affärsplan.</p> <p>Fastighetsägarna Skaraborg: Framtagande av gemensam säljfolder med platsvarumärkets visuella identitet i syfte att samlas under Skövdes varumärke och på så sätt attrahera fler etableringar till Skövde och centrum.</p>			
<p>✓ Implementera och använda programmet för talangattraktion</p>	<p>2019-04-01</p>	<p>2022-12-31</p>	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Syfte/effekt</p> <p>Syftet med att ta fram ett program för talangattraktion är att sätta fingret på viktiga vägval och samordna arbetet med att locka, ta emot och behålla talanger till vår region. På så sätt har vi möjlighet att både stärka vårt erbjudande och bli tydligare mot marknaden.</p>			
<p>Kommentar</p> <p>Program för talangattraktion beslutades i kommunfullmäktige i september. De pågående aktiviteterna fortlöpte under hösten och kommunen har deltagit i två event kopplat till Move to Gothenburg. Det har också tagits fram ett förslag på en lotsfunktion med olika tjänster i syfte att underlätta "relocation-processen". Behov av att bilda team både internt med kommunens sektorer och externt med parter som involverar inflyttarens process, exempelvis med myndigheter, banker, och hyresvärdar har identifierats. Under hösten har kommunen varit med i fokusgrupper och testgrupper för "Livet i Skaraborg" - Inflyttarservice Skaraborg.</p>			
<p>✓ Ta fram en målgruppsanalys för Skövde med särskild inriktning på Skövde Science City</p>	<p>2022-01-01</p>	<p>2022-06-30</p>	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Syfte/effekt</p> <p>Syftet är att erhålla mer kunskap om målgrupper, såsom drivkrafter, demografi, hur och var målgruppen nås mest effektivt.</p> <p>Effekten blir ökad träffsäkerhet och mäts i räckvidd och nationell kännedom hos målgruppen.</p>			
<p>Kommentar</p> <p>Aktivitetsplan med fokus kommunikation och marknadsföring i främst digitala kanaler är genomförd för 2022. Fördjupad kommunikationsplan för 2023 ska göras tillsammans med Kreativa Hus, Science Park Skövde och övriga privata fastighetsägare. Målgruppsanalys genomförd i samband med påbörjat talang- och etableringsarbete kopplat till platsvarumärket. Ingen fördjupning behövs i nuläget.</p> <p>Under början på 2023 ska TAM-programmets resultat samt genomförd kännedomsundersökning för platsen Skövde ingå i målgruppsanalysen. Djupintervjuer med fastighetsägare samt bolag kopplat till Science Park Skövde är genomförda.</p>			
<p>✓ Ta fram en marknadsföringsplan med aktiviteter för Skövde Science City</p>	<p>2022-01-01</p>	<p>2022-12-31</p>	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Syfte/effekt</p> <p>Syftet med att ta fram en marknadsföringsplan är att åstadkomma struktur och träffsäkerhet i marknadsföringsarbetet.</p>			
<p>Kommentar</p>			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Möte med styrgruppen för Skövde Science City är genomfört med dialog om projektets status och behov kopplat till kommunikation under 2022, med fokus på att fortsätta att skapa en bred kännedom om platsen Skövde och Skövde Science City genom kommunikation och marknadsföring i befintliga kanaler. Skövde Science City har en central roll i kommunikationen och marknadsföringen kopplat till platsvarumärket samt etablering- och talangattraktionsarbetet och följer samma marknadsföringsplan under 2023.</p> <p>En separat kommunikationsstrategi mot invånare, befintligt näringsliv, politik och interna målgrupper har arbetats fram av kommunikationsenheten med ambitionen att dessa två separata, årliga planer ska synka och linjera med varandra.</p>			

1.9.5 Mål: Skövde kommuns organisation verkar för att minska miljö- och klimatpåverkan och anpassa till nuvarande och framtida klimatförändringar

 Delvis uppfyllt

Analys

För att kommunen ska kunna möta framtiden och bygga ett robust och attraktivt samhälle som motstår klimatförändringarna behöver kommunens organisatoriska ledning, på alla nivåer, ta ett större ansvar för frågan. Klimatanpassningsarbetet är inte enbart en intern kommunal fråga utan den berör hela samhället och samhället måste agera gemensamt för att motverka effekterna av klimatförändringarna, men även ta hand om möjligheter. Skövde ligger i framkant när det gäller många av frågorna men behöver arbeta mer för att kroka arm med andra aktörer i samhället. Bedömningen är att kommunen har rätt strategier för att uppnå målet.

Kommunfullmäktige beslutade 2021 om en Energi- och Klimatplan som sträcker sig fram till 2030. Kommunens samtliga nämnder, bolag och styrelser ansvarar för att i sina egna verksamhetsplaner identifiera och prioritera åtgärder som behöver genomföras inom respektive ansvarsområde för att nå målen som är uppsatta i planen. Utöver den strategiska delen av planen ska även en handlingsplan tas fram som beskriver hur kommunen ska nå den målbild som är satt till 2045 och samla åtgärder som tillsammans bidrar till att kommunen uppnår målen som är uppsatta i den strategiska delen.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
 Svensk försäkring och IVL:s ranking gällande arbete med klimatanpassning		3 plats		4 plats	
Målvärde Oförändrad eller ökning.					
Kommentar Mätning görs vartannat år, nästa gång den görs är 2023.					
 Andel förnybar energi i Skövde kommun som organisation	68 %	69 %	63 %	64 %	69 %
Målvärde Årliga förbättringar					
Kommentar Sektor samhällsbyggnad Andel förnybar energi i Skövde kommun som organisation 66 procent av all den energi som kommunorganisationen använde förra året var förnybar. Drivmedel är inte inkluderade i dessa siffror, men andelen förnybara drivmedel var förra året högre än andel förnybar energi totalt i kommunen som organisation.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>✓ Ta fram åtgärder mot översvämning i samband med kraftigare regn och skyfall - Pentaporten</p> <p>Syfte/effekt Färre olyckor inträffar.</p> <p>Kommentar Förslag har tagits fram där en skyfallsvarning (vid vattenfylld viadukt) installeras och kopplas ihop med ett automatiskt bomsystem. Det vill säga vid vattensamlingar ska bommarna gå ned. Vid höjdvarning ska bommarna inte gå ned. När det blir varning för vatten ska det finnas möjlighet att skicka ett meddelande via sms eller annan väg till berörda funktioner inom vår verksamhet. Digitala skyltar ska finnas vid utpekade platser. På dessa ska det finnas en text typ Pentaporten avstängd välj annan väg. Vid höjdvarning ska det finnas blinkande lampor som kan ses innan man kommer fram till viadukten. Som en extra förstärkning vill vi ha blinkande lampor på viadukten. Vi kommer också att sätta en portal från varje håll som vi hänger ned en "bräda" med höjden 3,5 m för att minimera risken att lastbilar kör in i porten. Åtgärden finansieras med investeringsmedel för trafiksäkerhetsåtgärder. Det är ett system för höjdvarning, meddelande via sms samt digitala skyltar och blinkande lampor ligger med i Strategisk plan och budget 2024 med prio A och ska genomföras under 2024.</p>	2022-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget

1.9.6 Mål: Skövde kommun är en anpassningsbar, kundorienterad och effektiv organisation

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Kvalitetsfrågorna har varit i stort fokus senaste åren, men ett ökat agerande på systematiskt kvalitetsarbete och en förbättrad kvalitetskultur krävs för att ytterligare växla ut positiva effekter och nå målet fullt ut.

Skövde kommuns välfärdstjänster har vid jämförelse med andra kommuner relativt goda resultat. Sammantagna resultatet från KKIK visar på goda resultat inom flera verksamheter såsom skolan samt vård och omsorg. Undersökningen visar även att vi har mycket goda resultat vad gäller kostnader inom både skola och socialtjänst.

Beträffande utvecklingstakten kan konstateras att den varierar, vilket tyder på att analys- och förbättringsarbetet behöver intensifieras ytterligare. Resultaten inom vård och omsorg har sista året haft en positiv utvecklingstakt. Detta är ett tydligt resultat av det långsiktiga och strategiska kvalitets- och förbättringsarbete som gjorts i verksamheten.

Att få till stånd en god kvalitetskultur och ett systematiskt förbättringsarbete tar tid. Under senaste åren har dock en tydlig förflyttning framåt gjorts inom området. Arbetssätt för att implementera strategierna finns och rekommendationen är att fortsätta och hålla i påbörjat arbete.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
<p>↘ ● Kostnad per barn i förskolan</p>	144 000 k r	138 000 k r	139 000 k r	134 000 k r	134 000 k r
<p>Målvärde Bland de 25 % bästa kommunerna</p>					
<p>Kommentar Skövde har en låg kostnad jämfört med riket och liknande kommuner förskola.</p>					
<p>↘ ● Kostnad per elev grundskolan F-9</p>	106 000 k r	105 000 k r	105 000 k r	105 000 k r	102 000 k r

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
Målvärde Bland de 25 % bästa kommunerna.					
Kommentar Skövde har en låg kostnad jämfört med riket och liknande kommuner grundskolan.					
 Kostnad per elev i gymnasiet	121 000 k r	120 000 k r	116 000 k r	113 000 k r	111 000 k r
Målvärde Bland de 25 % bästa kommunerna					
Kommentar Skövde har en låg kostnad jämfört med riket och liknande kommuner för gymnasiet.					
 Kostnad per invånare, individ- och familjeomsorg	3 000 kr	3 000 kr	3 100 kr	2 900 kr	2 900 kr
Målvärde Bland de 25 % bästa kommunerna					
Kommentar Stabilitet i organisationen över tid bidrar till att sektorns verksamheter kan arbeta med utveckling och effektiviseringar.					
 Kostnad per invånare 80+, äldreomsorg	238 000 k r	225 000 k r	214 000 k r	221 000 k r	220 000 k r
Målvärde Bland de 25 % bästa kommunerna					
Kommentar Kostnaden för äldreomsorgen totalt fördelat på antalet invånare över 80 år är fortsatt något lägre för Skövde än för kommungruppen och riksgenomsnittet. Vi når dock inte målet om att vara bland de 25% av kommuner med lägst kostnad.					
 Undersökning elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%).	-	70,2 %			68,8 %
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Måttet borttaget ur Kolada. Nytt mått i KKiK Andel elever i åk 8 som är nöjd med sin skola som helhet. Mätning har ej gjorts 2022.					
 Brukarbedömning individ- och familjeomsorg - förbättrad situation	77 %	83 %	73 %		
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Resultatet är något sämre än förra året men fortsatt bättre än riket. Det är en hög andel personer på vuxenheten som upplever att stödet bidragit till en förbättrad situation. Detta kan bero på ett aktivt arbete med vuxenprocessen.					
 Brukarbedömning daglig verksamhet LSS	-	69 %	62 %		62 %
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar					

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
Inget resultat för 2022. Nästa brukarundersökning planeras att genomföras under 2023.					
— ● Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg	84 %	-	81 %	84 %	87 %
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Skövdes resultat något förbättrat från föregående mätning medans resultatet för många andra kommuner försämrats.					
— ● Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg	90 %	-	89 %	89 %	
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Stabilt högt resultat, något bättre än riket.					

1.9.7 Mål: Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Under 2022 har arbetet inom arbetsgivarområdet fokuserat på implementering av medarbetaridén och arbete med resultatet av organisationskulturutredningen samt enkäten för Hållbart medarbetarengagemang (HME). Samtliga verksamheter har arbetat med åtgärder utifrån resultatet. Startskott för implementering av likabehandlingspolicy inleddes på ledarforum med en föreläsning om jämlikhet och mångfald på svensk arbetsmarknad med syfte att inspirera till att driva förändringsarbete och skapa inkluderande arbetsplatser. Vidare har en ledarskapsstrateg rekryterats för att driva och utveckla chefutvecklingsprogrammet och uppdatera "chef i Skövde", ledaridén. Det innebär bland annat att tydliggöra förutsättningar och förväntningar i ledarskapet. Fortsatt arbete kring hållbart arbetsliv och chefers förutsättningar pågår. Under hösten lanserades det nya förmånspaket för alla medarbetare vilket bland annat ger en möjlighet till ett friskvårdsbidrag på 2500 kr/per år. En kommungemensam introduktionsprocess är på plats och arbete inom ramen för H22 har fortgått med fokus på att minska sjukfrånvaron. Kompetensförsörjning, minskad sjukfrånvaro, goda arbetsvillkor och god arbetsmiljö kommer fortsatt att vara ett prioriterat område.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
↗ ■ Antal årsarbetare	3 992 st.	3 855 st.	3 758 st.	3 879 st.	192 st.
Kommentar Vi ser en ökning i antalet heltidsarbetande på kommunen med ca 150 st. Detta beror främst på ökningen av antalet tillsvidareanställda samt antalet visstidsanställda både med månadslön och timlön samt ökat uttag av övertid och fyllnadstid. Ökningen av antalet anställda syns i samtliga sektorer förutom sektor socialtjänst och service som ligger på ungefär samma antal. Andelsmässigt har sektor styrning och verksamhetsstöd samt samhällsbyggnad utökad med flest antal anställda. Övertid och fyllnadstiden är högre varje månad 2022 än samma månad 2021 förutom i oktober och november då den går ner något. Anledningen till ökningen är framförallt den ökade sjukfrånvaron och svårigheter att få in vikarier. Andelsmässigt av den totala utförda tiden så har vård och omsorg och service det högsta uttaget av övertid och fyllnadstid.					
— ■ HME (Hållbart medarbetarengagemang)	-	78	78		76
Målvärde Årlig förbättring					
Kommentar					

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
<p>HME (Undersökning runt hållbart medarbetarengagemang) genomfördes inte under 2022 utan istället har arbete skett med resultatet från 2021. Då hamnade resultatet på ett totalindex på 78 på hela kommunen, vilket är på samma nivå som 2020. 2021 kompletterades undersökningen också med ett antal frågor kopplat till organisationskultur. Det totala resultatet är bedömt gott för kommunen och ligger ungefär som snittet för riket och Skaraborg. Målvärdet är 85 vilket är ett förhållandevis högt målvärde.</p> <p>Utifrån den nya visionen inleddes ett arbete under året med att uppdatera Skövde kommuns styr- och ledningssystem. Syftet är att förtydliga hur Skövde kommun arbetar med styrning och ledning genom att planera, följa upp och analysera mål, uppdrag, strategier och aktiviteter på olika nivåer.</p> <p>Rekrytering av ledarskapsstrateg har genomförts i syfte att driva och utveckla chefutvecklingsprogram och uppdatera "chef i Skövde", ledaridé. Det innebär bland annat att tydliggöra förutsättningar och förväntningar i ledarskapet.</p> <p>I budgetprocessen inför 2023 föreslogs och antogs förstärkning till sektor socialtjänst och sektor barn- och utbildning för att möjliggöra arbete med att minska belastningen för cheferna.</p> <p>Kartläggning av kommunikationssystem för kommunledningen gjorts vilket bland annat har resulterat i ett nytt nyhetsbrev, Kommunikén från kommunledningen. Ett nytt intranät har lanserades i juni och personaltidning planeras.</p> <p>Resultatet av genomförda aktiviteter kommer att följas upp vid nästa HME undersökning som genomförs under hösten 2023.</p>					

Resultatmätning (Halvår)	År 2022	Halvår 1 2022	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020
 Sjukfrånvaro	8,3%	8,8%	7,6%	7,8%	8%
<p>Målvärde Minskning</p> <p>Kommentar Sjukfrånvaron under 2022 är högre än sjukfrånvaron under 2021. Detta beror framförallt på den ökade smittspridningen på grund av covid-19 i samhället i stort under januari och februari 2022. Dock har sjukfrånvaro fortsatt ligga högt efter de första månaderna, och även sommaren hade något högre sjukfrånvaro än förra året. Både den långa och korta sjukfrånvaron ökar. Högst sjukfrånvaro har de större sektorerna med kontaktyrken, det vill säga vård och omsorg samt barn och utbildning. Under hösten har sjukfrånvaron stabiliserat sig något. Målsättningen om en sjukfrånvaro under 5,5 % är inte nådd. Insatser sker genom pilotprojektet inom hälsa för ett långt och hållbart arbetsliv som startat upp på tre arbetsplatser inom sektor vård och omsorg och ytterligare fyra kommer starta upp under hösten 2022. Insatser sker både på individ- och arbetsplatsnivå. Samarbete med Försäkringskassan sker för att arbeta med att få långtidssjukrivna tillbaka i arbete eller komma vidare till annan sysselsättning.</p>					
 Personalomsättning intern	2,9 %	1,3 %	1,8 %	0,8 %	1,1 %
<p>Målvärde Oförändrad eller ökning</p> <p>Kommentar Den interna rörligheten på kommunen har ökat med ca 55 interna förflyttningar 2022 jämfört med 2021. Sektor styrning och verksamhetsstöd har den högsta interna rörligheten följt av socialtjänsten. För att öka den interna rörligheten är dialogen mellan chef och medarbetare viktig. Alla medarbetare ska ha en kompetensutvecklingsplan och chefer ska främja medarbetarens möjlighet till utveckling.</p>					
 Personalomsättning extern	13,1 %	5,8 %	10,1 %	4,4 %	10,3 %
<p>Målvärde Minskning</p> <p>Kommentar Den externa personalomsättningen har under 2022 ökat till skillnad från pandemiåren då personalomsättningen stadigt gick ner och stabiliserade sig runt 10 %. Pensionsavgångarna har minskat under 2022 så ökningen har inte med ökade pensionsavgångar att göra. Anledningar till ökningen kan vara att rörligheten på arbetsmarknaden i stort ökat efter pandemin samt brist på arbetskraft. I oroliga tider stannar medarbetare i</p>					

Resultatmätning (Halvår)	År 2022	Halvår 1 2022	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020
<p>större utsträckning på sitt arbete och är inte lika benägna att byta arbete. Vård och omsorgspersonal samt chefer är grupper med högst personalomsättning och där pågår insatser för att stabilisera detta. Den avslutningsenkät som görs löpande när medarbetare slutar visar att den största anledningen till att medarbetare slutar hos oss är större utvecklingsmöjligheter hos annan arbetsgivare. Därför är fortsatt fokus framåt att arbeta med individuella utvecklingsplaner, förutsättningar för chefer att vara chefer och ledare, bra arbetsmiljö och rätt lön.</p>					

1.9.8 Mål: Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.

 Uppfyllt

Analys

Ett resultat om minst 3 procent av skatter och bidrag över mandatperioden behövs för att kunna självfinansiera våra investeringar och bibehålla en stark finansiell ställning. Kommunens resultat över mandatperioden är 7,2 %. Vi klarar det finansiella målet med god marginal tack vare höga resultat i flera år. De goda resultaten beror framförallt på ökade skatteintäkter och statsbidrag men nämndernas kvalitets och effektiviseringsarbete har också bidragit.

2019 4,9 %

2020 9,5 %

2021 9,6 %

2022 4,8 %

Snittresultat mandatperioden 7,2%

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
 Årets resultat	4,8 %	9,7 %	9,5 %	4,9 %	0,6 %
<p>Målvärde Minst 3 procent över mandatperioden.</p>					
<p>Kommentar Kommunen visar ett positivt resultat på 175,8 miljoner kronor för 2022. Resultatet motsvarar 4,8 procent av skatter och bidrag för det enskilda året 2022. För mandatperioden uppgår det sammantagna resultatet till 7,2 %.</p>					
 Verksamhetens nettokostnad	57 090kr/in- vånare	52 780kr/in- vånare			
<p>Målvärde Oförändrad nivå i förhållande till våra jämförelsekommuner.</p>					
<p>Kommentar Resultaten avser 2021 på grund av eftersläpning i statistiken. Målvärdet är snittet av Skövde kommuns jämförelsekommuner Kalmar, Karlstad, Varberg, Växjö och Östersund. Skövde kommun har en lägre nettokostnad än snittet hos jämförelsekommunerna. Nettokostnadsökningen gentemot föregående år är däremot signifikant, och beror på stigande personalkostnader, kostnader för köp av verksamhet/tjänster samt avskrivningar. Utöver detta har tillväxttakten för befolkningen i Skövde minskat vilket ytterligare är en bidragande faktor till ökningen i nyckeltalet.</p>					

Aktiviteter	Startda- tum	Slutda- tum	Koppling till politiskt program
 Genomföra handlingsplan 2022 (H22)	2020- 01-01	2022- 12-31	Koppling till politiskt program Inget

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Syfte/effekt Handlingsplanen avser att långsiktigt bidra till att hämta hem ekonomiska effekter och stärka kommunens möjligheter att klara välfärdsuppdraget. Den förväntade ekonomiska effekten är 107 miljoner kronor. fördelat med 19,6 miljoner kronor 2020, 47,6 miljoner kronor 2021 samt 39,6 miljoner kronor 2022.</p>			
<p>Kommentar Uppföljning har genomförts av samtliga delprojekt i Handlingsplan 22s resultat samt nämndernas arbete med H22 2019–22. Uppföljningen kommer redovisas för Ksau den 15 mars 2023 och sedan gå vidare till KS och KF. Sammanfattningsvis visar rapporten på ekonomiska effektiviseringar, kvalitetshöjningar och andra positiva effekter. Det finns skillnader mellan hur väl de olika projekten lyckats med uppdraget. Totalt har inte H22 projektet nått upp till den första målsättningen om sänkta kostnader med 107 miljoner kr. Anledningarna är framförallt att pandemin pågått samtidigt samt politiska beslut att sänka kraven på projektet i budget 2021–22 utifrån goda resultat.</p>			
<p>✔ Ta fram en ny internhyresmodell</p>	<p>2022-01-01</p>	<p>2022-12-31</p>	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Syfte/effekt Syftet är att få en rättvisande kostnadsbild för respektive objekt, men också en förenklad administration. En ny internhyresmodell där det tydligt framgår vad som ingår. Samtidig skapa en tydligare styrning från behov, genomförande till förvaltning.</p>			
<p>Kommentar Aktiviteten ny internhyresmodell skulle vara genomförd till 31/12–22 men är inte fullt genomförd då det varit mer omfattande, komplex samt att ändrat fokus vilket har gjort att det tagit längre tid än beräknat att ta fram en ny modell samt tillhörande styrdokument. Arbetsgruppen har tagit fram en kostnadsuppföljningsmall som ska användas för att kunna följa kostnadsutvecklingen och för att kunna identifiera oönskad variation mellan jämförelsebara byggnader/lokaler. Samma uppföljningsmall kommer även att användas för att kunna göra adekvata årliga uppräknningar. Ett utkast på en ny beräkningsmall som utgår från självkostnad är påbörjad men ännu ej färdig. Då arbetet med aktiviteten inte är klart har inte önskade effekter uppnåtts. Under 2022 har styrgruppens sammansättning förändrats. Den nya styrgruppen har fått förslag på en ny tidsplan och beslutat enligt den, där en ny internhyresmodell ska implementeras 2024. Arbetet med modellen behöver dock vara färdigt till april 2023 för att sedan kunna beredas politiskt.</p>			
<p>✔ Implementera en ny ekonomipolicy</p>	<p>2022-01-01</p>	<p>2022-12-31</p>	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Syfte/effekt Skapa en tydligare ekonomistyrning.</p>			
<p>Kommentar Policyn antogs av kommunfullmäktige i mars 2022 och arbete har påbörjats för att implementera policyn och göra den "känd". I första hand är det att skapa förutsättningar för ekonomer och controllers att vara bärare av policyn. Det har också påbörjats att ta fram riktlinjer som tydliggör hur avvikelshanteringen ska hanteras gällande investeringar och exploateringar.</p>			
<p>✔ Stödfunktionerna ska utveckla arbetssätt och verktyg som möjliggör ökad samverkan inom kommunkoncernen</p>	<p>2021-01-01</p>	<p>2022-12-31</p>	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Syfte/effekt Syftet är att uppnå ökad effektivitet, ökad kompetens, lägre kostnader och minskad sårbarhet i ett kommunkoncernperspektiv.</p>			
<p>Kommentar Inom sektor styrning och verksamhetsstöd drivs flera pågående projekt som skapar förutsättningar för ökad samverkan inom kommunkoncernen. Det största projektet avser upphandling och implementation av ett gemensamt ekonomisystem och arbetssätt i östra Skaraborgs nio kommuner inklusive flera kommunalförbund</p>			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
och bolag. Under våren slöts samverkansavtal mellan Skövde kommun och övriga kommuner, upphandlingen avslutades, leverantör valdes och designfasen påbörjades. Under hösten har nu designfasen avslutats och test- och utbildningsfas har påbörjats. Sektorn märker en utökad efterfrågan kring samverkan inte bara från kommundelen i Skövde utan från andra kommuner, kommunala bolag och förbund inom Östra Skaraborg, exempelvis inom kontaktcenter, lön, inköp, plattform för interninformation (intranät) samt IT-tjänster. Kunddialoger genomförs enligt sektorns kunddialogmodell för att fånga upp önskemål och synpunkter, som kan komma att resultera i utvecklingsaktiviteter.			

1.10 Fördjupad ekonomisk analys

Sektor medborgare och samhällsutveckling

Resultatet för sektor medborgare och samhällsutveckling är ett underskott om 1,5 miljoner kronor.

Avdelning vuxenutbildning och arbetsmarknad redovisar ett underskott om 2,5 miljoner kronor. I särskilda politiska beslut har satsningar gjorts på serviceassistenter och Jobb för unga under året. Dessa satsningar uppgår till en kostnad om 7,5 miljoner kronor. Även ett minskat elevantal inom yrkeshögskolan, att utbildningen medicinsk sekreterare inte beviljats samt färre elever inom SFI, bidrar till underskottet. Inom dessa verksamheter vidtas åtgärder som att se över bemanning och inte tillsätta exempelvis vakanta tjänster och pensionsavgångar. Antal elever inom SFI under året ligger i snitt på 340 stycken vilket kan jämföras med 400 stycken 2021 respektive 470 stycken 2020.

I slutet av året har tillkommande ESF-bidrag samt lägre personalkostnader bidragit till att arbetsmarknad och vuxenutbildning har ett bättre resultat än vad som bedömdes i prognosen vid tertiäl 2. ESF-bidrag är bidrag från Europeiska socialfonden för de projekt som kommunen driver i syfte att personer som står långt från arbetsmarknaden ska komma i sysselsättning, exempelvis projekt Växtkraft och Cesco Creare.

Den tvååriga satsningen "Jobb för unga" avslutades vid årsskiftet. Under projektets gång har 313 anställningsavtal skrivits. Av dessa har, under projektets tid, 177 ungdomar avslutat anställningen, där 78 personer gått direkt till reguljär anställning och 50 stycken till reguljära studier. Detta innebär att 72% av de som avslutat anställning gjort en stegförflyttning mot egen försörjning.

Steg-projektet avslutades vid halvårsskiftet och under hösten pågick en förstudie som utmynnade i två ESF-projekt, där ett beviljades, Stega vidare. Projektet som syftar till att kompetensutbilda redan anställd personal inom vård och omsorg samt förskola och skola till att nå behörigheten som vårdbiträde eller barnskötare/elevassistent. Stega vidare ersätter delvis Äldreomsorgslyftet som gör ett uppehåll under första halvåret 2023 och är ett samarbete mellan Skövde kommun och Tibro kommun.

Övriga verksamheter inom sektorn redovisar ett mindre överskott på grund av lägre personalkostnader samt att kompetensutvecklingsmedel ej nyttjats fullt ut.

Sektor samhällsbyggnad

Resultatet för sektor samhällsbyggnad är ett överskott om 2,9 miljoner kronor. Ett fortsatt inflöde av bygglov och planer gör att denna verksamhet visar ett överskott om 6,8 miljoner kronor. Dock påverkas den av konjunktur, ränteläge och bygghöjningar vilket gör framtiden oviss och svårbedömd.

Större negativa avvikelser är vinterväghållning, kollektivtrafik samt barmarksrenhållning. Både vinterväghållning och kollektivtrafik påverkas av ökade kostnader för bränsle. Även halkbekämpning har varit kostsam under 2022. För kollektivtrafik har beslut tagits om tillköp av en linje till Billingen. Denna ramkompenseras först 2023 vilket gör att den ger ett underskott under 2022.

Parkeringsverksamheten har en budget i balans dock har kommunen tillskjutit medel, det vill säga verksamheten är inte självfinansierad.

Samhällsbyggnad har tagit över verksamheten vid Skövde flygplats från och med 30/6 2022. Denna verksamhet är ännu inte ramkompenserad utan belastar sektorns driftbudget och visar ett underskott om 0,5 miljoner kronor för 2022.

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Resultatet för sektor styrning och verksamhetsstöd är ett överskott om 5,1 miljoner kronor. Det förklaras av digitaliseringsmedel som inte får helårseffekt under året, lägre personalkostnader till följd av vakanser, föräldradighet, tjänstledighet och sjukskrivningar, samt ökade intäkter.

Under 2022–2023 görs en förstärkning inom ekonomiområdet för att säkra resurser för införandet av ett nytt ekonomisystem i samverkan med kommunerna i östra Skaraborg. Under året har upphandlingen och designfasen avslutats, och tester av samt utbildning i systemet har påbörjats. Beslut har också tagits om att ekonomisystemet ska förvaltas i samverkan och Skövde kommun har fått uppdraget.

Från 2022 har sektorn fått tillskjutande medel för digitalisering. Digitaliseringsmedlen nyttjas under året främst till infrastrukturella satsningar och till aktiviteter inom ramen för digitaliseringsarbetet. Medlen nyttjas även till införande av ett nytt sammanträdessystem för politiska möten. Behov inom digitaliseringsområdet har bearbetats i förvaltningen under 2021 och våren 2022. Gemensamma utvecklingsområden är identifierade och resursförstärkning görs under året för att möta utvecklingsbehoven. Förstärkningen har inte helårseffekt under 2022, och digitaliseringsmedlen nyttjas därför inte fullt ut under året.

Koncernstab

Resultatet för koncernstaben är ett överskott om 11,5 miljoner kronor. Det förklaras av att centrala utvecklingsmedel, bland annat avsatta driftsmedel för Billingesatsningen, inte nyttjas fullt ut.

Politik

Resultatet är ett överskott om 3,6 miljoner kronor. Kommunstyrelsens utvecklingsmedel har inte nyttjats fullt ut under året.

Bidrag och transfereringar

Resultatet för bidrag och transfereringar är ett underskott om 1,1 miljoner kronor. Driftbidraget för Science Park/Portalen är högre till följd av genomförda ombyggnationer för anpassning av lokaler till nya hyresgäster, underhållsåtgärder och vakanser mellan hyresgäster. Även driftbidraget till Räddningstjänsten Östra Skaraborg är högre till följd av övertagande av räddningstjänstens fastighet, där alla kostnader för fastigheten inklusive löpande underhåll nu ingår.

1.11 Utökad uppföljning intern kontrollplan

1.11.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning																
Försäljningsprocessen	Risk för bedrägeri. Underlåtenhet att fakturera eller ej fakturera det som är överenskommet.	<p>✓ Ingen avvikelse</p> <p>Granskning av rutiner och behörigheter</p> <p>Beskrivning av granskning Granskning genomförs genom frågeformulär till verksamheterna om hur de säkerställer rutiner och behörigheter i försäljningsprocessen.</p> <p>Kommentar Iakttagelse:</p> <table border="1"> <caption>KS Internkontroll Försäljningsprocessen: Rutiner och behörigheter</caption> <thead> <tr> <th>Fråga</th> <th>Ja</th> <th>Delvis</th> <th>Nej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Har er sektor kunskap om att rutinen föreligger?</td> <td>3</td> <td>3</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Har er sektor en egen försäljningsrutin specifik för er?</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Använder ni försystem för er fakturering?</td> <td>5</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>	Fråga	Ja	Delvis	Nej	Har er sektor kunskap om att rutinen föreligger?	3	3	1	Har er sektor en egen försäljningsrutin specifik för er?	2	1	4	Använder ni försystem för er fakturering?	5	1	1
Fråga	Ja	Delvis	Nej															
Har er sektor kunskap om att rutinen föreligger?	3	3	1															
Har er sektor en egen försäljningsrutin specifik för er?	2	1	4															
Använder ni försystem för er fakturering?	5	1	1															

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>Diagrammet ovan visar att alla sektorer utom en har kunskap om att det finns en rutin för försäljningsprocessen, den som inte har det är dock bekant med vad som står i den. Tre sektorer har även en egen försäljningsrutin. Alla utom en använder förssystem för att skapa fakturor.</p> <p>Sektorerna säkerställer att rutinerna följs genom att få tjänstemän har behörighet att skapa fakturor. Uppföljning att allt blir fakturerat görs genom analyser och kontroller. Flera förssystem har inbyggda kontroller som flaggar om något inte fakturerats. Priserna regleras främst via nämndbeslut, avtal eller centralt beslut om taxor, avgift-och bidrag.</p> <p>Försystemen har inbyggda behörighetsregister som uppdateras enligt sektorernas rutiner.</p> <p>Bedömning:</p> <p>I det stora hela finns en tydlighet i vad som ska faktureras och till vilket pris och det finns en kontinuerlig uppföljning och analys av att fakturering skett och av resultatet. På de flesta sektorer används förssystem som skapar fakturorna och de baseras då på rätt indata.</p> <p>Det är de manuella fakturorna som utgör störst riskmoment. Större avvikelser fångas i sektorernas kontroll och rutiner för analys av utfall kontinuerligt.</p> <p>Det kan konstateras att det är tre av sju som har en sektorsunik försäljningsrutin förutom den centrala vilket är en fördel för att säkerställa att faktureringen sker med god intern kontroll efter sektorns behov.</p> <p>Slutsats:</p> <p>Risk för bedrägeri finns alltid i processen, svårt att helt systematisera bort detta men vi är på god väg och har god uppföljning. Viktigt att kontinuerligt uppdatera sina rutiner och behörighetsregister. Förslag på åtgärder har arbetats fram till exempel öka kunskap om rutinen samt utreda om varje sektor behöver en sektorsunik rutin och säkerställa att det finns en rutin för intern kontroll i förssystem.</p>
Anställningsprocessen	Risk för att vi vid nyanställning och rekrytering inte tar hänsyn till medarbetare som står inför konvertering eller har företrädesrätt.	<p> Avvikelse</p> <p>Granskning av arbetssätt</p> <p>Beskrivning av granskning Uppföljning av hur vi arbetar med konverteringar och företrädesrätt idag.</p> <p>Kommentar Nuvarande arbetssätt och hantering av företrädesrätt och konvertering behöver förbättras. I syfte att säkra rutinerna och en korrekt hantering har två nya processer tagits fram rörande företrädesrätt respektive konvertering. Processerna beskriver hur företrädesrätt och konvertering sker i enlighet med lag och avtal. Parallellt med framtagandet av nya processer införs också förnyat systemstöd i WinLAS, kommunens stödsystem för hantering av bland annat företrädesrätt och konvertering. Införandet är något försenat och kommer ske under våren 2023, med start i februari/mars.</p>

2 Barn- och utbildningsnämnden

2.1 Nämndens ansvarsområde

Barn- och utbildningsnämnden (BUN) ansvarar för förskoleverksamhet, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, sjukhuskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt elevhälsa. Nämnden är även ansvarig vårdgivare för elevhälsans medicinska insatser för elever 6 - 20 år.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt föreskrifter i lag eller förordning, enligt de styrdokument som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat samt enligt bestämmelser i nämndens reglemente.

Antalet barn inom förskoleverksamheten uppgår till 2 738 och totalt inom fritidshem, förskoleklass samt grundskola finns 5 736 elever. På grundsärskolan uppgår elevantalet till 76. Inom gymnasieskolan finns 2 179 elever varav 43 procent kommer från annan kommun. Inom gymnasiesärskolan finns 66 elever varav 47 procent är från annan kommun.

Barn- och utbildningsnämnden utövar tillsyn över verksamhet på fristående förskolor samt på fristående fritidshem som inte tillhör en skola.

Antalet tillsvidareanställda medarbetare inom sektor barn och utbildning uppgår till 1 703.

För mer information se "Reglemente för barn- och utbildningsnämnden" som återfinns i Skövde kommuns författningssamling.

2.2 Ekonomi och verksamhet

Under våren 2022 lämnade vi äntligen pandemin bakom oss och barn och elever har kommit tillbaka till våra förskolor och skolor.

Inom förskolan har rektorsgruppen läst och diskuterat gemensam litteratur kring språk och kunskapsutvecklande arbetsätt i förskolan. Detta är ett led i att stötta implementeringen av förskolans språkplan. Varje förskola har utsett språkombud som träffas tillsammans för handledning av verksamhetsutvecklare. I samband med arbetet kring språkplanen framkom behov av ytterligare satsning av Ryds förskolor. En ny organisation genomfördes där bland annat förste förskollärare anställdes. Arbetet kring digitaliseringsstöd fortgick under året med workshops och handledning ut mot förskolorna. En processkartläggning gällande hur vi arbetar med kränkningar inom sektor barn och utbildning mynnade ut i ett arbete i rektorsgruppen för att öka kunskapen. En verksamhetsutvecklare anställdes på avdelningen för att handleda och stötta enheterna med arbetet kring undervisningsbegreppet och att tillgängliggöra våra lärmiljöer.

I grundskolan har det systematiska kvalitetsarbetet utvecklats under året. Rektorerna har i grupp haft kvalitetsdialoger med avdelningschef där fokus har legat på att utveckla undervisningens kvalitet, trygghet och studiero samt enheternas inre kvalitetsarbete. Innehållet under höstens kvalitetsdialog var nämndens reviderade "Riktlinjer för trygghet och studiero samt polisanmälan" där fokus låg på både begreppet studiero samt hur skolor arbetar för att göra eleverna delaktiga i det förebyggande och främjande arbetet kring studiero.

För att ytterligare underlätta för analyser och gemensamt lärande har analysdagar genomförts och insatser mot riktade enheter med fokus på orsaksanalys, så kallade dialogsamtal. Analysdagarna genomförs med verksamhetsutvecklare, avdelningens ledning samt rektorer och nyckelpersoner från varje skola. Dagarna har dels ett kompetensutvecklande syfte samt att ge avdelningarna underlag för aggregerade analyser med belägg för aktiviteter och insatser. De enheter som fått dialogsamtal är i allmänhet skolor/program med sjunkande eller låga resultat över tid. Insatserna har bestått i att ett fördjupat analysunderlag tagits fram och därefter förs ett dialogsamtal mellan avdelning och skolenhet som följs upp över tid. Här finns det även exempel där barn- och elevhälsan involveras i dialogsamtalen.

Även under 2022 var coronapandemin betydande med en stor topp under vårterminens inledning, men även med en ökad smittspridning under hösten. Avdelning och skolor har arbetat för att begränsa spridning och att mildra effekterna för elevers kunskapsutveckling och välmående. Planerat utvecklingsarbete fick i den kontexten under perioder lämna plats till att hitta alternativa lösningar för att hålla verksamheten igång. Extra ekonomiskt bidrag för att kompensera för pandemins effekter riktades till viss del till unika lösningar på varje skola. Till exempel upphandlade en skola mer tillfällen till simundervisning vilket ledde till att fler elever kunde uppnå kunskapskraven för ämnet Idrott och hälsa. Även förstärkning på extra studietid gjordes på vissa enheter.

Under året har avdelning grundskola haft en uppföljning och dialog med varje enhet kring tidiga insatser i läsning. Även kartläggning av elevers språkkunskaper i förskoleklass samlades in för att kunna ingå i en större förståelse för vilka insatser som kan vara aktuella för att läsa-skriva-räkna-garantin ska få ytterligare effekt. Parallellt med detta genomfördes en enkät om matematikundervisningen där förskoleklassens och grundskolans matematiklärare gav en bild av hur kartläggningsmaterial, Nationella prov och diagnoser används och hur lärares samarbete kring matematikundervisningen ser ut.

Många insatser som genomförts i grundskolan under året gällande digitalisering har haft fokus på att nyttja digitaliserings möjligheter för tillgängliga lärmiljöer. Digitaliseringsutvecklare har stöttat flera skolor med kompetenshöjande insatser. Flera skolor har fortsatt SFL (specialpedagogik för lärande) med modularbete kring tillgängliga lärmiljöer (Skolverkets webbkurs "Tillgängligt lärande med digitala verktyg"). Som en fortsättning av detta har även många enheter justerat sin organisation för kollegialt lärande för att få till en ökad undervisningskvalitet samt tillgängliga lärmiljöer.

Även nätverksträffar för digitaliseringshandledare har haft innehåll kring tillgänglig undervisning. För att stödja skolorna i hur digitala verktyg kan användas för tillgänglig undervisning har flertalet guider och stödmaterial tagits fram och fortbildning har också erbjudits. Det är fortsatt variation mellan skolor och inom skolor i lärares digitala kompetens och hur digitala verktyg används i klassrummet. Dock tycks variationen ha minskat och en ökad samsyn finns på enheterna. Avdelningen har även tagit fram en mötesordning där digitalisering är ett återkommande inslag på rektorsmötena.

Gymnasiet har under året fortsatt att utveckla organisationen och verktygen inom det kollegiala lärandet. Det kollegiala lärandet leds av utsedda rektorer och förstelärare. Arbetet har stärkt förstelärarnas arbete och lärgruppernas frågeställningar har ett tydligt fokus på utveckling av verksamheten.

Avdelningen påbörjade under läsåret 2021/22 arbetet med kvalitetsdialoger med enheter samt med respektive gymnasieskolas utvecklingsorganisationer, vilket har fortsatt under hösten. Under året har stöd från verksamhetsutvecklare utökats vilket medfört större möjligheter för rektorer att få stöd med resultatsammanställningar och analyser.

Avdelningen har under året haft en organisation kring digitaliseringsutvecklare för stöd till lärare kring att nyttja digitaliseringens möjligheter. IT strateg har stöttat digitaliseringsutvecklarna och även lett nätverk med övriga digitaliseringsutvecklare i sektorn.

Ett tydligt fokus kring arbetet med trygghet och studiero har initierats och börjat ta form då trygghetstema har skapats och lärassistenter tillsatts i rollen att bistå lärarna i deras arbete. På gymnasiesärskolan har vi sett att elevhälsans ökade närvaro bland eleverna varit en stor framgångsfaktor. Eleverna väljer oftare att ta hjälp i ett tidigt skede vid utmaningar i relationer vilket lett till färre missförstånd och konflikter. En fortsatt satsning på utbildningen Studio 3 med fokus på lågaffektivt bemötande skapar trygghet hos personalen att hantera svåra och utmanande situationer med elever med ett problemskapande beteende.

Sammanfattning ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet visar på ett underskott på 6,6 miljoner kronor. Det är en försämring sedan förra prognosen på 8,2 miljoner kronor. Kostnaderna har ökat under senare delen av 2022, framför allt personalkostnader. Antalet anställda inom förskolan och grundskolan har ökat under hösten. Antal tillsvidareanställda har ökat med 54 personer under 2022 och samtidigt har antal barn och elever ökat med 119. Demografikompensationen räcker inte till att täcka de ökade personalkostnaderna vilket är den främsta anledningen till det uppkomna underskottet. Sjukfrånvaron har fortsatt legat på en hög nivå vilket har inneburit ökade vikariekostnader inom förskolan och grundskolan.

Barn och utbildningsnämnden fick i budget 2022 en tillfällig stärkning på 12 miljoner kronor för att kompensera för de negativa effekterna av pandemin. Dessa medel har fördelats ut med 2 miljoner kronor till förskolan, 8 miljoner kronor till grundskolan och 2 miljoner kronor till gymnasieskolan. Stärkningen omfattar även fristående huvudmän inom respektive skolform. Dessa medel har använts under året för riktade insatser inom respektive avdelning och har inte fördelats ut i ett höjt grundbelopp.

I årets budget ligger kostnaden för tilläggsbelopp inom respektive avdelning. Modellen är också förändrad jämfört med tidigare år då tilläggsbelopp används för barn och elever med medicinska behov. Den budget som frigjordes i samband med modellförändring har fördelats ut dels i form av höjt grundbelopp för förskoleklass upp till årskurs 6 och dels till att höja nivån på den socioekonomiska tilldelningen inom hela grundskolan. Förskolans kostnader för tilläggsbelopp är 1 miljon kronor högre än budgeterat för 2022 medan grundskolan ligger i nivå med budgeterad kostnad.

Barn och utbildningsnämnden har under året fått en stärkning i form av ett tillfälligt statsbidrag, Skolmiljarden.

Statsbidraget har betalats ut i två omgångar under vår och höst har använts till riktade insatser inom grundskolan och gymnasieskolan. Bidraget avser även fristående huvudmän. Ramen för Skövde var 7,3 miljoner kronor och barn och utbildningsnämnden beslutade att 5 miljoner kronor tilldelas grundskolan och 2,3 miljoner kronor tilldelas gymnasieskolan. Detta statsbidrag finns inte i 2023 års budget.

Under året har barn och utbildningsnämnden fått en stärkning på 22,5 miljoner kronor för att möjliggöra stärkning inom digitalisering men även för att öka tillgången till tryckta läromedel. Stärkningen innebär att planen för likvärdig tillgång till digitala verktyg nu är helt genomförd med personliga verktyg från förskoleklass till gymnasieskolan. Inom grundskolan har nu samtliga skolor likvärdig tillgång till digitala läromedel.

2.3 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

2.3.1 Valfärdstjänster

2.3.1.1 KF:s strategiska mål: Skövdes valfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

Mål	Resultatmätning
<p> Hög måluppfyllelse</p> <p>Analys Helår jan-dec 2022</p> <p>För att ge barn och elever bästa förutsättningar under sin utbildningsresa behöver övergångarna mellan och inom skolformer fungera. Ett förbättringsarbete har pågått under året kopplat till detta och rutiner finns framtagna för att ge barn och elever en så trygg och bra övergång som möjligt. Kommunikationen mellan de olika skolformerna är avgörande för att man redan i till exempel förskolan ska kunna ge eleverna rätt förutsättningar att i årskurs 1 uppnå kunskapskraven. Alla skolformer har ett gemensamt ansvar för alla barn och elevers lärande, och behöver arbeta tillsammans i ett 1–20 perspektiv för att ge eleverna rätt förutsättningar när de lämnar skolans verksamhet.</p> <p>För att ta reda på exakt vilka behov som finns på de olika skolorna behöver fördjupade orsaksanalyser av styrtaal och andra underlag göras. Av nämndens beslutade styrtaal som följer elevers kunskapsutveckling är det enbart två styrtaal som har haft en positiv utveckling sedan föregående års mätning. Det ska dock poängteras att det i flera fall handlar om små skillnader från föregående år, till exempel så är utfallet för läsår 21/22 på måttet "Andel elever i årskurs 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen" enbart en procentenhet lägre än föregående läsår. Det finns även stora variationer mellan skolorna. "Andel elever i årskurs 1 som når kunskapskravet i läsförståelse" är totalt 89 procent (en ökning från föregående år). 35 procent av skolorna har haft ett resultat på 95–100 procent, medan två skolor ligger under 75 procent.</p> <p>Utifrån orsaksanalyserna ges möjlighet till riktade insatser för att stötta där behoven är som störst. Exempelvis har det under hösten gjorts ett fokuserat arbete för att synliggöra elevgrupper som ännu inte nått de kunskaper som behövs för att nå gymnasiebehörighet. Detta har kopplats till att nyttja de nya möjligheterna med extra studietid och utökad lovskola i årskurs nio.</p>	<p>— På mitt barns förskola är det stimulerande verksamhet</p>
	<p>↗ Andel elever i grundskolan åk 1 som når kunskapskravet i läsförståelse</p>
	<p>↘ Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprov i svenska inklusive svenska som andraspråk</p>
	<p>↘ Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik</p>
	<p>↘ Andel elever i åk 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen</p>
	<p>↘ Andel elever i Åk 9 som uppnått betyg A-E i alla ämnen</p>
<p>↘ Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram</p>	

Mål	Resultatmätning
	<p>↗ ▲ Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom tre år</p> <p>↘ ◆ Antal UF-företag på gymnasieskolan</p>
<p>◆ Trygghet och studiero</p> <p>Analys Helår jan-dec 2022</p> <p>Skolinspektionen genomför "Skolenkäten" vartannat år för elever i årskurs 5, årskurs 8 samt år 2 på gymnasiet. Enkäten består till huvudsak av frågor kring trygghet och studiero. Senast Skövdes skolor deltog i enkäten var vårterminen 2021, då visade resultatet att Skövde låg lägre än riket för samtliga årskurser som deltog. För att bättre kunna följa årskurser har det beslutats att årligen genomföra en enkät som bygger på och kompletterar Skolinspektionens skolenkät. Enkäten kommer att genomföras för alla elever i grundskolans årskurs 4 och årskurs 7; samt år 1 på gymnasiet. Utifrån valet av årskurser är det möjligt att följa resultatet av genomförda insatser utifrån att samma elevgrupp kommer att svara på den nationella skolenkäten de år de går i åk 5, 8 och år 2 på gymnasiet.</p> <p>Sektorn har under 2022 genomfört en kartläggning av skolors nuvarande arbete med trygghet inom ramen av projektet "Fullföljda studier genom trygghet och studiero". Kartläggningen kopplas till forskning, vetenskaplig grund och "Nationell plan för trygghet och studiero i skolan" för att resultera i förslag på åtgärder för förbättrade resultat inom trygghet. Flera rektorer har intervjuats i kartläggningen och dialog har även förts i rektorsgruppen. Syftet med kartläggningen har varit att bidra till underlag för gemensamma rutiner samt nya strategier för elevers ökade upplevelse av trygghet.</p> <p>Gemensamma framgångsfaktorer som återkommer är att personalen har en samsyn i värdegrundsfrågor och att alla agerar när något sker. Eleverna svarar positivt på trygghet när de upplever att personal agerar lika i liknande situationer. Andra framgångsfaktorer som lyfts fram är</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regelbundna uppföljningar av likabehandlingsplanen; • Trygghetsvandringar – identifiering av otrygga platser; • Återkommande arbete att skapa en hela-skolan-ansats; • Processen kring att hantera kränkningar. <p>Detta blir viktigt input i det fortsatta arbetet med att systematisera och utveckla arbetet med trygghet och studiero.</p>	<p>— ▲ Jag upplever att förskolan är trygg och säker för mitt barn</p> <p>— ■ Andel elever i grundskolans åk 5 som svarat att de känner sig trygga i skolan</p> <p>— ■ Andel elever i grundskolans åk 5 som svarat att de har studiero på lektionerna</p> <p>— ■ Andel elever i grundskolans åk 9 som svarat att de känner sig trygga i skolan</p> <p>— ■ Andel elever i åk 9 som svarat att de är nöjda med sin skola som helhet</p> <p>— ■ Andel elever i år 2 på gymnasieskolan som svarat att de känner sig trygga i skolan</p>

2.4 Uppföljning av ekonomi

2.4.1 Ekonomisk utveckling

2.4.1.1 Nämndens resultat - årsbokslut

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2022	Kostnad 2022	Utfall 2022	Budget 2022	Budgetavvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Förskola	34,5	-427,8	393,3	393,9	0,6	374,7	358,9
Grundskola inkl. förskoleklass, fritidshem och grundskola	25,5	-707,6	682	673,1	-8,9	640,4	617
Gymnasium inkl. gymnasieskola och introduktionsprogrammen	131,3	-356,6	225,3	223,9	-1,4	210,7	193,8
Intern styrning och stöd	16,8	-63,5	46,7	49,8	3,1	68	60,4
Summa	208,1	-1 555,5	1 347,4	1 340,8	-6,6	1 293,8	1 237

2.4.1.2 Kommentarer till resultat

Förskolan

Förskolans verksamhet gör ett bokslut med ett överskott på 0,6 miljoner kronor vilket är en minskning av överskottet sedan förra prognosen på 2,5 miljoner kronor. Personalkostnaderna har ökat i form av vikariekostnader men även en högre grundbemanning. Antalet tillsvidareanställda inom förskolans verksamhet är 535 jämfört med 510 i slutet av 2021. Ökningen är störst inom barnskötare men även antalet förskollärare har ökat. Antalet inskrivna barn i förskolan har under året ökat med 29 barn.

Förskolans enheter ligger i nivå med budget. Jämfört med riket och liknande kommuner ligger Skövde fortsatt lågt i kostnad per inskrivet barn i förskolan (2021 års siffor). Förskolan ligger även högt i utfall på effektivitetsindex, ett sammanvägt index av kvalitet och resurs inom förskolan.

Förskolan har under året infört ett projekt med månadsanställda vikarier, en på varje förskola, för att skapa stabilitet i organisationen och minska antalet timanställda. Det innebär totalt 17 vikarier som kommer att vara anställda från september 2022 till juni 2023. Detta kommer att utvärderas under projektets gång. Kostnaden för dessa vikarier belastar avdelningschef förskola.

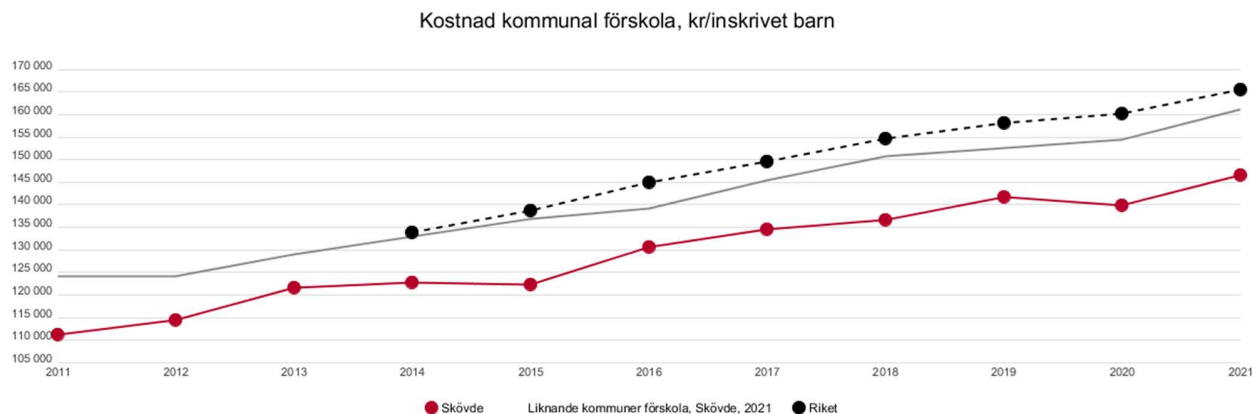
Kapitalkostnader inom förskolan är 1 miljon högre än budgeterad nivå på grund av en högre andel driftsinvesteringar. Driftsinvesteringar kostnadsförs i sin helhet första året.

Utfallet för barnomsorgsavgifter är 1 miljon kronor högre än budgeterat.

Det är inga större avvikelser på interkommunala intäkter och kostnader eller bidrag till fristående huvudmän.

Under året har ett nytt, generellt statsbidrag införts, kvalitetshöjande åtgärder. Statsbidraget har använts till

insatser som syftar till att höja kvalitén inom förskolan.

Grundskola inklusive förskoleklass, grundsärskola och fritidshem

Grundskolans verksamhet visar på ett underskott på 8,9 miljoner kronor vilket är en försämring sedan förra prognosen på 2 miljoner kronor. Även inom grundskolan har antalet anställda ökat under hösten. Antalet tillsvidareanställda inom grundskolans verksamhet är 783 jämfört med 750 i slutet av 2021. Det är en ökning inom de flesta yrkeskategorier inom grundskolan men störst är ökningen inom fritidsledare. Antalet elever inom grundskolan har ökat med 127 under samma period.

Grundskolans enheter visar i bokslutet ett underskott på 6 miljoner kronor. Flera enheter har ökat sina underskott från höstterminen 2022 på grund av ett ökat resursbehov. Antal elever har inte ökat i samma utsträckning utan generellt är resursbehovet per elev högre. Utifrån det har flera enheter svårigheter med att anpassa sin organisation 2023 efter tilldelad ram. Enheter med underskott får stöd kring sin organisation och budgetarbete av avdelningschef, HR och ekonom. Under hösten har även insatser gjorts för ökat stöd kring tjänsteplanering.

Grundsärskolans bokslut visar på ett underskott på 3,8 miljoner kronor vilket är i nivå med förra prognosen. Det är framför allt träningskolans verksamhet som har stora underskott, även inom grundsärskolan har antalet anställda ökat.

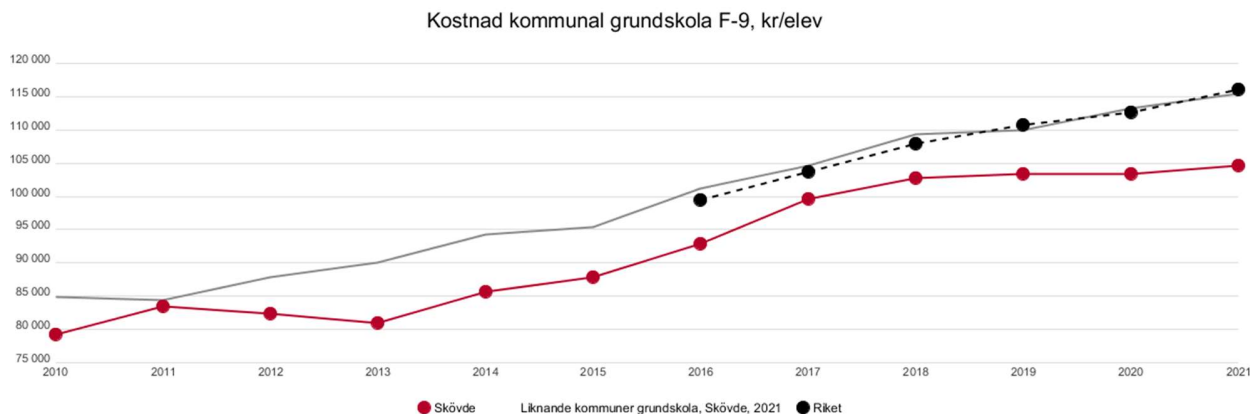
Kapitalkostnader inom grundskolan ligger i nivå med budget. Kostnader för tilläggsbelopp ligger i nivå med budget. Intäkter för fritidshemsavgifter är 1 miljon kronor högre än budgeterat. Grundskolans elevhälsa har 0,5 miljoner lägre kostnader än budgeterat.

Bidrag till fristående huvudmän inom grundskolan är 1 miljoner högre än budgeterat.

Under året har grundskolan fått ett tillskott i form av statsbidraget Skolmiljarden på 5 miljoner kronor vilket även omfattar fristående huvudmän. Bidraget har bland annat använts till riktade insatser inom avdelningen så som extra simundervisning, intensivundervisning i matematik samt förstärkt lärarresurs i so- och no-ämnen.

Pandemin har medfört att elever i låg utsträckning har haft möjlighet att ta del av kulturutbud såsom musik, drama och dans. Avdelning grundskolan har därför även genomfört en satsning för de lägre åldrarna som fått se föreställningen Sandvargen som visats på Skövde Kulturhus under hösten.

Jämfört med riket och liknande kommuner ligger kostnad per elev i kommunal grundskola fortsatt lågt (2021 års siffror). Effektivitetsindex har årligen förbättrats sedan 2018 då grundskolan i Skövde låg bland de 25% kommunerna i Sverige med lägst index. Enligt den senaste mätningen som gjorts, 2021, ligger grundskolan i Skövde nu strax över medel i Sverige.

Gymnasieskola inklusive gymnasiesärskola och introduktionsprogram

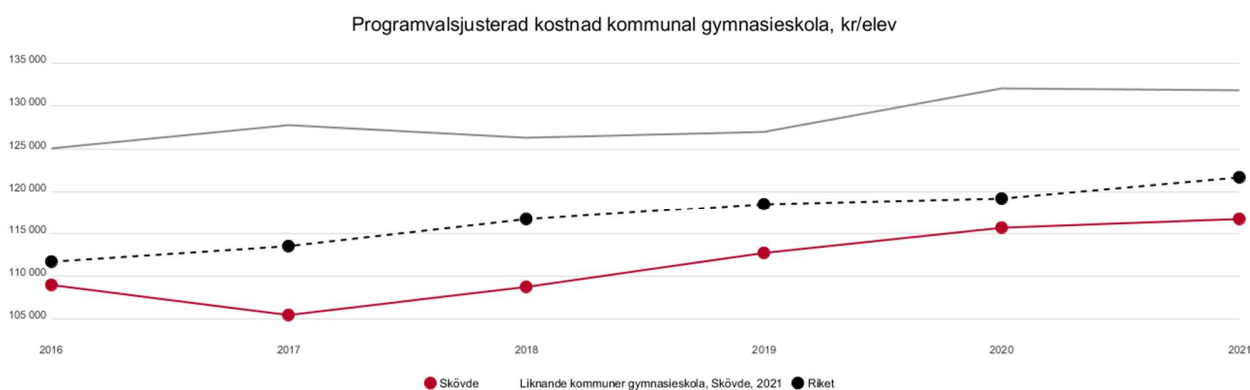
Avdelning gymnasieskola inklusive gymnasiesärskola och introduktionsprogram visar ett underskott på 1,4 miljoner kronor vilket är en försämring sedan senaste prognosen på 3,5 miljoner kronor. Utmaningen för gymnasieskolan är ett totalt sett minskat elevantal, fler elever har valt fristående gymnasieskolor. Eftersom antalet platser på yrkesförberedande program har ökat och antalet platser på högskoleförberedande program har minskat så har kostnaden per elev ökat. Kostnaden per elev på yrkesprogrammen är högre på grund av högre undervisningskostnad, högre kapitalkostnader och högre lokalkostnader per elev.

Introduktionsprogrammen har ett överskott i prognos på 3,1 miljoner kronor. Elevantalet inom introduktionsprogrammen har minskat och så även kostnaderna.

Gymnasiesärskolan visar ett överskott på 0,9 miljoner kronor.

Interkommunala intäkter och kostnader samt bidrag till fristående huvudmän inom gymnasieskolan ligger i nivå med budget.

Kostnaden per gymnasieelev är svårare att jämföra mellan kommuner eftersom programutbuden skiljer sig åt och då även den genomsnittliga kostnaden per elev. RKA (rådet för främjande av kommunala analyser) har tagit fram ett nytt nyckeltal som är under utveckling. I det nyckeltalet är hänsyn taget till skillnader i programmix, programvalsjusterad kostnad. I denna mätning ligger Skövde under riket och liknande kommuner gymnasieskola för år 2021.

Intern styrning och stöd

Kostnader för intern styrning och stöd är 3,1 miljoner kronor lägre än budgeterat framföra allt kopplat till lägre kostnader för tillfälliga paviljonger.

2.4.1.3 Utfall investeringar - årsbokslut

(mnkr)	Helårsprognos 2022-08-31	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse mellan budget och utfall
Inventarier	14,2	15,5	10,5	5,0
Summa investeringar	14,2	15,5	10,5	5,0

2.5 Framtiden

Kompetensförsörjning

De senaste åren har man befarat en stor lärarbrist framöver. Tidigare prognoser har visat på en framtida brist på 80 000 lärare och förskollärare 2035. Denna prognos har förändrats markant. Enligt Skolverkets prognos kommer det att vara fortsatt brist på lärare och förskollärare fram till 2035 men prognosen är nu att ca. 12 000 nytexaminerade lärare och förskollärare väntas saknas år 2035. Skillnaden beror framför allt på förändringar i befolkningsprognosen där SCB räknat med en betydligt lägre invandring och färre barn och unga än tidigare. En viktig aspekt är dock att Skolverket senaste prognos publicerades innan kriget i Ukraina. Störst väntas bristen bli på nytexaminerade yrkeslärare och ämneslärare med inriktning mot grundskolans årskurs 7–9.

Det är viktigt att fortsätta arbetet med att attrahera och rekrytera fler lärare och förskollärare, men också att bedriva ett arbete för att behålla redan anställda. Det handlar till exempel om insatser för att stödja medarbetarens utveckling, stärkt arbetsmiljö och stärkt ledarskap.

För att kunna möta behoven är det också viktigt att det utbildas tillräckligt många lärare och förskollärare. Fler barn än tidigare går i förskola och fritidshem men antalet platser på lärarutbildningar har inte ökat förrän de allra senaste åren. Tillgången till behöriga lärare skiljer sig åt mellan olika lärargrupper. Ett exempel är lärare i fritidshem, där det inte utbildats tillräckligt många, trots att det efterfrågats i många år.

Statsbidrag

Det är fortsatt stor osäkerhet kring storleken både på generella och riktade statsbidrag till skolan. Tidigare har man aviserat om en förflyttning mot generella statsbidrag och att då minska de riktade statsbidragen. I budgeten för 2023 ser vi istället en ökning av riktade statsbidrag. En del riktade statsbidrag som skulle ha upphört 2022 förlängs, andra upphör. Några nya riktade statsbidrag läggs till, några minskar och några ökar. Nytt och gammalt blandas vilket gör det svårt att få en överblick och räkna på konsekvenserna.

Dimensionering gymnasieskolan

Riksdagen har beslutat om en förändring inom gymnasieskolan med målet att underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden och att förbättra kompetensförsörjning till välfärd och näringsliv. Arbetsmarknadens behov ska få betydelse vid planering och dimensionering av vissa utbildningar inom gymnasieskolan. Kommunerna ska vara skyldiga att samverka med minst två andra kommuner om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning i ett primärt samverkansområde. Detta innebär ett kommunövergripande arbete för planering och översyn av gymnasieutbud inom Skaraborg. En förflyttning mot fler platser på yrkesprogram och färre platser på högskoleförberedande program är redan påbörjad. Det innebär en ökad kostnad per gymnasieplats då yrkesprogrammen har högre kostnad per elev än högskoleförberedande program. Vidare råder osäkerhet kring eventuella etableringar av ytterligare fristående gymnasieskolor vilket gör det svårt att förutse och prognosticera elevvolymerna på de befintliga gymnasieskolorna.

Regeländringar

Från och med höstterminen 2022 har flera förändringar trätt i kraft. Ändrade läroplaner för samtliga skolformer utom förskolan, nya bestämmelser kring betygssättning och extra studietid för elever i årskurs 4–9 är några av de förändringar som redan trätt i kraft. Fler förändringar är beslutade och kommer att genomföras under 2023–2025. En del av dessa förändringar kommer att innebära ökade kostnader för verksamheten vilka finansieras via det kommunala utjämningsystemet och inte i form av riktade statsbidrag till skolan.

2.6 Uppföljning av den interna kontrollen

2.6.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Inför 2021 gjordes om ett omtag avseende arbetet med intern kontroll. En ny riskbedömning är gjord med fokus på nämndens två mål; Hög måluppfyllelse och Trygghet och studiero. Samtliga processer i den interna kontrollen är kopplade till en lagtext och vid konsekvensbedömning har konsekvens för barn/elev varit utgångspunkten. I enheternas årsrapport används verktyget Checklista som en del av den interna kontrollarbetet för några av nämndens löpande kontroller.

I intern kontrollplanen för 2022 har det beslutats om tre granskningar som ska genomföras. Samtliga granskningar genomfördes inför delårsrapporten. En visar på större avvikelser, en på en mindre avvikelse och en visar ingen avvikelse. De som visar avvikelser är:

- Kontroll att utdrag ur belastningsregistret begärts vid nyanställningar - mindre avvikelse.
- Kontroll av att kränkande behandling och diskriminering utreds skyndsamt - större avvikelse.

Resultatet av dessa granskningar kommer att hanteras under kommande år, inom ramen för internkontroll men också inom ramen för respektive process.

Den granskning som inte visade någon avvikelse gällde "Kontroll att upprepad eller längre frånvaro har utretts skyndsamt".

2.7 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Barn- och utbildningsnämnd	1 401 991	1 398 942	1 396 508

I plan 2024 och 2025 finns ännu inga pris- och personalkostnadsindex, därav lägre belopp än budget 2023.

Nuvarande ekonomiska läge

Flera enheter inom grundskolan och gymnasieskolan har underskott i sina verksamheter när de lagt sin budget efter tilldelad ram 2023. Personalkostnaderna har legat lägre under pandemiåren men har nu återigen ökat. Antalet tillsvidareanställda inom sektor barn och utbildning är 100 fler nu än för två år sedan, ökningen det senaste året är ca 50 personer. Den största ökningen har skett inom personalkategorierna fritidsledare, elevassistenter och barnskötare. Antalet barn och elever har inte ökat i samma utsträckning vilket gör att demografipengen inte täcker de ökade personalkostnaderna.

Flera enheter inom grundskolan upplever att resursbehoven hos eleverna generellt ökat de senaste åren. Samma trend finns i fler kommuner och sett till riket har kostnad per elev inom grundskolan ökat mycket de senaste åren. Sett över en tioårsperiod har kostnad per grundskoleelev i riket ökat med 39%, de senaste fem åren är ökningen 17%. I Skövde har kostnaderna ökat med 25% de senaste tio åren och 13% de senaste fem åren. Skövde har alltså inte haft samma branta kostnadsökning som riket.

Under 2022 fick nämnden ett tillskott i form av ett tillfälligt statsbidrag, Skolmiljarden, på 7,3 miljoner kronor. Dessa medel finns inte i 2023 års budget. Samtidigt var kostnaderna lägre i början av året pga. pandemin. Fler barn och elever var frånvarande i början av året vilket innebar lägre vikariekostnader. Sjukfrånvaron hos personal är fortfarande högre än innan pandemin och vikariekostnaderna har ökat till samma nivå som innan pandemin.

Även gymnasieskolan har svårt att anpassa sin budget efter tilldelad ram. Även inom gymnasieskolan upplever man att resursbehoven hos eleverna ökat och att kostnad per elev inom gymnasieskolan ökar. Inom gymnasieskolan varierar också antalet elever på programmen och det kan vara svårt att anpassa kostnaderna efter dessa variationer. Det råder också en stor osäkerhet kring gymnasievalen och hur fördelningen kommer att se ut mellan kommunala och fristående huvudmän. Antalet elever hos fristående huvudmän har ökat de senaste åren.

Ekonomiska utmaningar 2024 - 2025

Det kommer att innebära stora utmaningar för barn och utbildningsnämnden att vara i ekonomisk balans utifrån de ramar som antagits i Strategisk plan med och budget med det utgångsläget nämnden befinner sig i med underskott inom grundskolans och gymnasieskolans verksamheter. Det kommer att krävas mycket stöd till enheter

med underskott. Det är ett arbete som pågår och som kommer att ligga i plan framöver.

Det är svårt att rekrytera inom flera yrkeskategorier vilket bidrar till en löneglidning utöver de 2% som nämnden kompenseras för i ram. Det bidrar också till svårigheter för enheterna att hålla sin personalbudget. Inom förskolan är målet att höja andelen förskolelärare i förhållande till andelen barnskötare vilket kommer att bidra till högre personalkostnader.

De lagförslag som nu är beslutade kommer att leda till ökade kostnader för nämnden och det råder osäkerhet kring hur dessa ska finansieras.

Det råder osäkerhet kring storleken på statsbidragen och hur villkoren kring de riktade statsbidragen kommer att vara utformade. I budgetpropositionen som beslutades i december finns flera nya riktade statsbidrag men inga detaljer kring vilka krav som kommer att ställas för att kunna söka statsbidragen. Det införs bland annat ett statsbidrag för att stärka tillgång till läromedel och ett statsbidrag för att stärka tillgång till specialpedagogisk kompetens.

2.7.1 Inventariebudget 2024–2026

(mnkr)	Behov 2024	Behov 2025	Behov 2026
Reinvesteringar	10	10	10
Förskola		3	
Grundskola 7–9			10
SUMMA	10	13	20

2.8 Utökad uppföljning av styrkortet

2.8.1 Mål: Hög måluppfyllelse

 Delvis uppfyllt

Analys

För att ge barn och elever bästa förutsättningar under sin utbildningsresa behöver övergångarna mellan och inom skolformer fungera. Ett förbättringsarbete har pågått under året kopplat till detta och rutiner finns framtagna för att ge barn och elever en så trygg och bra övergång som möjligt. Kommunikationen mellan de olika skolformerna är avgörande för att man redan i till exempel förskolan ska kunna ge eleverna rätt förutsättningar att i årskurs 1 uppnå kunskapskraven. Alla skolformer har ett gemensamt ansvar för alla barn och elevers lärande, och behöver arbeta tillsammans i ett 1–20 perspektiv för att ge eleverna rätt förutsättningar när de lämnar skolans verksamhet.

För att ta reda på exakt vilka behov som finns på de olika skolorna behöver fördjupade orsaksanalyser av styrtal och andra underlag göras. Av nämndens beslutade styrtal som följer elevers kunskapsutveckling är det enbart två styrtal som har haft en positiv utveckling sedan föregående års mätning. Det ska dock poängteras att det i flera fall handlar om små skillnader från föregående år, till exempel så är utfallet för läsåret 21/22 på måttet "Andel elever i årskurs 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen" enbart en procentenhet lägre än föregående läsåret. Det finns även stora variationer mellan skolorna. "Andel elever i årskurs 1 som når kunskapskravet i läsförståelse" är totalt 89 procent (en ökning från föregående år). 35 procent av skolorna har haft ett resultat på 95–100 procent, medan två skolor ligger under 75 procent.

Utifrån orsaksanalyserna ges möjlighet till riktade insatser för att stötta där behoven är som störst. Exempelvis har det under hösten gjorts ett fokuserat arbete för att synliggöra elevgrupper som ännu inte nått de kunskaper som behövs för att nå gymnasiebehörighet. Detta har kopplats till att nyttja de nya möjligheterna med extra studietid och utökad lovskola i årskurs nio.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
 På mitt barns förskola är det stimulerande verksamhet	92 %				

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
Målvärde Årlig förbättring med minst 1% Basår 2022 (Målvärde 94%)					
Kommentar Källa; egen brukarundersökning Förskolan ligger fortfarande väldigt högt i vårdnadshavares skattning. Avdelningen har ändå sett en variation mellan förskolorna.					
 Andel elever i grundskolan åk 1 som når kunskapskravet i läsförståelse	89,4 %	88,5 %	88,9 %	91,2 %	91,9 %
Målvärde Årlig förbättring med minst 1%, Basår 2020 (Målvärde 89%) Målvärde 2022 91%					
Kommentar Fler elever har under året klarat kunskapskravet i årskurs 1 än tidigare år. Det är fortfarande stora skillnader mellan skolorna. 35 procent av skolorna ligger på 95–100 procent. Två skolor ligger under 75 procent. Det syns också en skillnad i ämnena Svenska och Svenska som andraspråk. Där fler elever når kunskapskravet i ämnet Svenska.					
 Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprov i svenska inklusive svenska som andraspråk	72 %	75 %	-	80 %	74 %
Målvärde Årlig förbättring med minst 1% Basår 2019 (Målvärde 80%) Målvärde 2022 83%					
Kommentar Skövde: 72 procent. Riket: 70 procent. En minskning sedan föregående år. Det finns stora skillnader mellan ämnena Svenska och Svenska som andraspråk, samt mellan flickor och pojkar. Skövde följer samma trend som riket och de fem jämförelsekommunerna som samtliga har sett en minskning under de senaste åren. Pojkar: 68%, Flickor: 76 % Svenska som andraspråk: 40%, Svenska: 77% Provet består av 8 delprov och de prov där flest elever har haft svårigheter är för Svenska delprov G- Stavning och interpunktion, samt att läsa och skriva berättande text (delprov B och F). För elever med Svenska som andraspråk så är det delprov B, C och E som flest elever har haft svårast med. (Läsa både berättande text och faktatext, samt enskilda textsamtal) Några resultat förklaras att elever har haft en lite mer sporadisk skolgång under sina första år, och att skolan först nyligen kunnat upptäcka deras behov inom ämnet. Det finns även förklaringar som att enskilt provtillfälle inte skedde under optimala förhållanden där läraren inte tydligt lyckades förklara uppgiften för eleverna.					
 Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik	65 %	69 %		66 %	72 %
Målvärde Årlig förbättring med minst 1% Basår 2019 (Målvärde 66%) Målvärde 2022 70%					
Kommentar Skövde: 65 procent.					

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
<p>Riket: 66 procent.</p> <p>En minskning sedan föregående år. Olika elever har haft svårt för olika delprov; det delprov som flest elever har haft svårt för är delprov F där 80 procent uppnår godkänt resultat.</p> <p>Pojkar: 70 procent</p> <p>Flickor: 60 procent</p> <p>Stor spridning mellan enheter där resultaten varierar mellan 20 procent och 98 procent.</p>					
 Andel elever i åk 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen	75 %	76,3 %	73,4 %	79,3 %	84 %
<p>Målvärde Årlig förbättring med minst 1%, Basår 2020 (Målvärde 74%) Målvärde 2022 77%</p>					
<p>Kommentar</p> <p>Skövde: 75 procent</p> <p>Riket: 72 procent</p> <p>Resultatet har minskat från föregående år men når inte lika lågt som 2020. Resultatet är högre än riket som visar ett totalt resultat på 72. Resultatet har minskat för elever med svenska som modersmål samt för elever med annat modersmål. Grundskolan har dock lyckats höja resultatet för pojkar med annat modersmål.</p> <p>De ämnen som har flest underkända elever är för de olika grupperna är:</p> <p>Flickor med svenska som modersmål: Matematik följt av Moderna språk samt Engelska</p> <p>Flickor med annat modersmål: Matematik, följt av Fysik, Geografi och Idrott och hälsa</p> <p>Pojke med svenska som modersmål: Moderna språk samt Svenska följt av Matematik och Idrott och hälsa</p> <p>Pojke med annat modersmål: Moderna språk följt av Svenska som andraspråk och Samhällskunskap</p> <p>Matematiken behöver anpassas efter flickorna. Moderna språk behöver anpassas så att fler pojkar når godkända resultat. Moderna språk för åk 6 är ett ämne som det visat sig i avdelningens kvalitetsdialoger hamna lite i en gråzon. Hemskolorna har inte med ämnet i sina analyser och högstadieskolorna som bedriver undervisningen riktar in sig på åk 9.</p> <p>Bristande kunskaper inom Idrott och hälsa förklaras oftast med kunskaper i simning, En ny plan för simundervisningen har tagits fram under våren och kommer att börja användas under HT 23.</p> <p>Skolornas analyser visar att pandemin har spelat en roll. Hög frånvaro av ordinarie personal samt av elever har påverkat kontinuiteten och kvaliteten på undervisningen under flera år. Oro i klassrummet har skapat fler elever som inte funnit ro i skolan och på vissa enheter har hemmasittandet ökat. Med bland annat hög frånvaro av personal så har skolorna inte fullt ut kunnat tillgodose särskilda behov i samma utsträckning som hade behövts.</p>					
 Andel elever i Åk 9 som uppnått betyg A-E i alla ämnen	72 %	75,2 %	74,3 %	78,1 %	72,8 %
<p>Målvärde Årlig förbättring med minst 1%, Basår 2020 Målvärde (74%) Målvärde 2022 76%</p>					
<p>Kommentar</p> <p>Skövde: 72 procent</p> <p>Riket: 74 procent</p> <p>145 av 510 elever har inte uppnått kunskapskravet i alla ämnen. Det innebär att 72 procent har uppnått betyg A-E i alla ämnen. Motsvarande värde för samtliga huvudmän i riket var 74 procent vilket innebär att resultatet för riket har minskat på liknande sätt som för Skövde. Även jämförelsekommunerna visar på samma trend.</p> <p>16 elever är utan något betyg.</p> <p>Eriksdalskolan har en högre andel som inte uppnått kunskapskraven i alla ämnen än de övriga</p>					

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
<p>högstadieskolorna.</p> <p>Det är en stor skillnad i resultat utifrån elevers modersmål.</p> <p>77 procent av elever med svenska som modersmål når kunskapskraven i alla ämnen. 86 elever gör det inte. 8 av 372 elever har inget godkänt betyg (2 procent)</p> <p>57 procent av elever med annat modersmål når kunskapskravet i alla ämnen. 59 elever gör det inte. 7 av 138 elever har inget godkänt betyg (5 procent) Av dessa 7 kom 3 till skolan i åk 9.</p> <p>Skillnaden mellan kön är inte lika stor. 73 procent av flickor och 70 procent av pojkarna når kunskapskravet i alla ämnen. 60 flickor och 85 pojkar gör det inte.</p>					
 Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram	83 %	84,5 %	83,1 %	86,6 %	82,2 %
<p>Målvärde Årlig förbättring med minst 1%, Basår 2020 (Målvärde 83%) Målvärde 2022 86%</p>					
<p>Kommentar</p> <p>Skövde: 83 procent Riket: 85 procent</p> <p>Andelen elever som är behöriga till ett yrkesprogram är 83 procent. Det är på samma nivå som VT 20 men lägre än 2021 då 85 procent var behöriga till ett gymnasieprogram. I riket var motsvarande värde för samtliga huvudmän 85 procent.</p> <p>Skolorna skiljer sig åt rörande resultatet men gapet mellan skolorna har minskat i år jämfört med föregående år.</p> <p>Det rör sig totalt om 86 elever. 47 av de eleverna har få eller inga betyg medan 33 elever endast saknar ett kärnämne för att få gymnasiebehörighet. 21 av dessa elever saknar matematik som enda ämne för att nå gymnasiebehörighet, 8 saknar Sv/SvA och 4 saknar endast engelska.</p> <p>Könsfördelningen är relativt jämn för denna grupp medan det är större skillnader i om eleven lyckas nå gymnasiebehörighet beroende på elevens modersmål. Elever med annat modersmål tenderar i högre utsträckning inte nå gymnasiebehörighet än elever med svenska som modersmål. 13% av elever med svenska som modersmål når inte gymnasiebehörighet. 28% av elever med annat modersmål når inte gymnasiebehörighet. Sett till antal elever så är det 47 elever med svenska som modersmål och 39 elever med annat modersmål. Gapet mellan grupperna är ungefär detsamma som tidigare år och vad som redovisats på riksnivå.</p>					
 Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom tre år	84,4%	82,9%	83,5%	83,3%	86,3%
<p>Målvärde Årlig förbättring med minst 1%, Basår 2020 Målvärde (84%) Målvärde 2022 85%</p>					
<p>Kommentar</p> <p>Skövde: 84 procent Riket: 80 procent</p> <p>Resultatet för nationella program för 2022 84,4 procent vilket är det högsta värdet på 4 år och Skövde redovisar ett resultat som ligger över riket för sjunde året i rad. Det är de högskoleförberedande programmen så står för de förbättrade resultatet med en ökning på 5,8 procentenheter, medan yrkesprogrammen redovisar ett lägsta resultat på 8 år. Vård - och omsorgsprogrammet och barn- och fritidsprogrammet avviker negativt medan hantverksprogrammet och bygg- och anläggningen förbättrat sina resultat. På bygg - och anläggningsprogrammet lyckas 2022 av 100 procent av eleverna nå examen. Bygg - och anläggning är det program som över tid lyckas få flest elever att nå examen.</p> <p>Alla högskoleförberedande program utom samhällsprogrammet gör en ökning. Humanistiska programmet är det program som avviker allra mest positivt. De gör sitt högsta resultat på 9 år och från 2021 en ökning med närmare 50 procent. Även teknik och ekonomiska programmet visar resultat över 90 procent.</p>					
 Antal UF-företag på gymnasieskolan	53 st.	59 st.	44 st.	47 st.	47 st.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
Målvärde 59 st. år 2021 Målvärde 2022: 60					
Kommentar Antal UF-företag på Kavelbro: 20. Antal UF-företag på Västerhöjd: 33.					

Aktiviteter	Startda- tum	Slutda- tum	Koppling till politiskt program
<p>✔ Implementera gemensamma strukturer för en kvalitativ studie- och yrkesvägledning utifrån Plan för Samverkan Skola Arbetsliv (SSA)</p> <p>Syfte/effekt Under läsåret 21/22 ska alla enheter ta fram en aktivitetsplan som beskriver vilka studie- och yrkesvägledande aktiviteter enheten planerar genomföra under ett läsår. På så sätt säkerställer vi att varje enhet både medvetandegör och systematiskt genomför studie- och yrkesvägledande aktiviteter, som syftar till att utveckla barns och elevers förmåga till självkänedom i det livslånga lärandet.</p> <p>Kommentar SSA-arbetet har varit nedprioriterat under pandemin, men börjar nu komma igång igen och få fart. Flera skolor har gjort en egen aktivitetsplan, som rapporteras till avdelningschef. Rektorsgruppen grundskola har träffat Ung Företagsamhet och fått en liten genomgång av deras material och en föreslagen UF-trappa, som vi bör kunna ta med i SSA-planen framöver. Rekrytering av ny SSA-samordnare klar.</p>	2020-01-01	2022-06-30	Koppling till politiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program
<p>▶ Synliggöra skolans påverkan på elevers resultat</p> <p>Syfte/effekt Höja måluppfyllelsen för eleverna samt identifiera framgångsfaktorer inom organisation och undervisning i syfte att från huvudman tydligare kunna stödja enheter med generella och riktade insatser.</p> <p>Kommentar Vi kan åskådliggöra elevens väg. Vi har etablerat ett systemstöd som kan mäta förädlingsvärde för att kvantitativt beskriva hur enskilda skolenheter bidrar till elevers kunskapsprogression. Ett led i detta arbete är <i>Elevens väg 2.0</i> i systemet <i>Hypergene</i>, där vi kan följa elever och deras resultat i våra verksamheter, från förskoleklass till gymnasiet. Det är svårt att hitta en universalmetod eftersom det är väldigt komplext att följa elever på individnivå. Det som har gjorts är att sätta samman olika data för att ge underlag till rektorer vid dialoger och analyser på enhetsnivå. Detta blir ett viktigt inslag i förbättringsarbete och prioriterade insatser. En modell som har presenterats i år är att följa elever i svenska genom bedömningsstöd i årskurs ett och nationella prov i årskurs tre och årskurs sex. Övergång till ett nytt elevregister skapar nya möjligheter, men det är också en startsträcka innan systemets möjligheter kan nyttjas fullt ut.</p>	2021-01-01	2023-06-30	Koppling till politiskt program Inget
<p>▶ Arbeta med effektivitet i ett 1-20 perspektiv. Genomlys och utreda effektivitetsmått för att förstå och arbeta vidare med sambanden mellan kostnad och kvalitet.</p> <p>Syfte/effekt Att förstå effektiviseringspotentialen och använda våra resurser så effektivt som möjligt. Hög kvalitet till optimal kostnad.</p>	2022-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Kommentar</p> <p>Fördjupning har gjorts inom respektive resultat- och kvalitetsmått. Fokusområde är grundskolan då det är den avdelning som tidigare har legat under riket i effektivitetsmått, även om senaste resultatet visade på en positiv utveckling. Ett fördjupat arbete kommer pågå under 2023 för att se vilka nyckeltal som bör ingå i arbetet med effektivitetsnyckeltal.</p>			
<p>✓ Kartlägga sektorns huvudprocess, Utbilda barn och elever för ett livslångt lärande, med fokus på samverkan och övergångar inom och mellan skolor och skolformer</p> <p>Syfte/effekt</p> <p>Tydliga och gemensamma arbetssätt för att säkerställa överlämning och mottagande av uppgifter om elevens behov i 1-20 perspektivet</p>	2021-08-16	2022-08-31	<p>Koppling till politiskt program</p> <p>Inget</p>
<p>Kommentar</p> <p>Under läsåret 21/22 har ett förbättringsarbete kring överlämningar pågått i syfte att ge barn och elever en så trygg och bra övergång som möjligt mellan och inom skolformer i Skövde kommun. Samverkan mellan avdelningar har ägt rum där rektorerna har delats upp i arbetsgrupper med olika uppdrag kring att utbyta erfarenheter och information kring övergångar. Resultatet från dessa arbetsgrupper är reviderade rutiner och arbetssätt. Att överlämning har skapats och tagit emot finns även med i intern kontroll som rektor besvarar.</p> <p>Fortsatt arbete handlar om att höja kvaliteten på överlämningar och säkerställa att processen följs. I och med detta avslutas aktiviteten och arbetet fortsätter inom ramen för ordinarie kvalitetsarbete.</p>			
<p>✓ Utveckla barn och elevers språkliga förmåga</p> <p>Syfte/effekt</p> <p>Genom tidigt språkutvecklande arbetssätt lägga en god grund för elevens måluppfyllelse</p>	2022-01-01	2022-12-31	<p>Koppling till politiskt program</p> <p>Inget</p>
<p>Kommentar</p> <p>Under hösten har språkbuden förskolan som träffats i sitt nätverk under ledning av de två verksamhetsutvecklare inom språk. De områden de jobbat med under hösten är språkmedvetna pedagoger, språkliga förmågor, stretchning av begrepp och ord. Detta har i sin tur språkbuden jobbat med personalen ute på förskolorna.</p> <p>Inom grundskolan har uppföljning av kartläggningen "Hitta språket" utvecklats genom att digitaliserat arbetssätt. Kommunens läs-skriv och språkutvecklare har haft nätverksmöten med förskoleklasslärarna kring materialet för ökat språkkunskap.</p> <p>Denna aktivitet övergår i aktiviteten: Främja lärandet i alla åldrar genom språk och kunskapsutvecklande arbetssätt.</p>			
<p>▶ Kompensera för familjebakgrundens betydelse i skolresultat samt motverka könsskillnader i skolresultat</p> <p>Syfte/effekt</p> <p>Minska skillnader i skolresultat mellan kön och elever med annat modersmål</p>	2022-01-01	2024-06-30	<p>Koppling till politiskt program</p> <p>Inget</p>
<p>Kommentar</p> <p>Under året har sektorn arbetat med att utveckla det digitala systemstödet Hypergene som används för att ta fram aktuella och träffsäkra data.</p> <p>Avdelning gymnasium och avdelning grundskola har arbetat med rektorer och skolornas utvecklingsorganisationer, exempelvis förstelärarnätverken, i dialoger om skolornas och programmets resultat på grupp-nivå.</p> <p>För att ytterligare underlätta för analyser och gemensamt lärande har analysdagar genomförts och insatser mot riktade enheter med fokus på orsaksanalys, s.k. dialogsamtal. Analysdagarna genomförs inom resp.</p>			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>avdelning med verksamhetsutvecklare, avdelningens ledning samt rektorer och nyckelpersoner från varje skola. Dagarna har dels ett kompetensutvecklande syfte samt att ge avdelningarna underlag för aggregerade analyser med belägg för aktiviteter och insatser. De enheter som fått dialogsamtal är i allmänhet skolor/program med sjunkande eller låga resultat över tid. Insatserna har bestått i att ett fördjupat analysunderlag tagits fram och därefter förs ett dialogsamtal mellan avdelning och skolenhet som följs upp över tid.</p> <p>Som kompetensutvecklingsinsats har ett stort fokus under året varit att utveckla tillgängliga lärmiljöer för flerspråkiga elever. Kompensatoriska hjälpmedel såsom bildstödsprogram och ljudutjämningsystem har provats ut och köpts in till samtliga enheter. Den förstärkning av digitala verktyg som gjorts under året har medfört ytterligare möjligheter att anpassa lärmiljöer och läromedel till den enskilda eleven, såsom uppläsnings- och översättningsfunktioner.</p> <p>För att säkerställa samarbetet mellan skolorna och Mottagnings- och modersmålsenheten har avdelning grundskola bjudit in till dialoger på rektorsmötena där modersmålsundervisning, studiehandledning samt undervisning i svenska som andraspråk diskuterats.</p> <p>Alla grundskolor har under 2021–2022 fullföljt Skolverkets moduler om specialpedagogik, Specialpedagogik för Lärande. I den behandlas bland annat hur undervisningen kan motverka könsskillnader.</p>			
<p> Utveckla huvudmannens systematiska kvalitetsarbete med fördjupad analys och en systematisk uppföljning inom hela styrkedjan</p> <p>Syfte/effekt Säkerställa verksamhetens kvalitet och likvärdighet både på huvudmannanivå och på enhetsnivå för att kunna främja alla barns och elevers utveckling och lärande.</p>	2021-10-18	2023-06-30	Koppling till politiskt program Inget
<p>Kommentar</p> <p>Huvudmannens arbete har bl.a. bestått i att fördjupa arbetet med orsaksanalys och vilka förutsättningar som huvudmannen skapar för de olika avdelningarna i våra olika aktiviteter, dvs sektorsnivå. Vi har kommit en bra bit i arbetet med årshjul som ska bidra till systematik och fokusområden. 1–20 dagar med rektor har fått ett innehåll som är en del i det systematiska arbetet och som ska vara en input till avdelningschefernas nivå. Årshjulet ska i sin tur leda till att enhetschefer lättare ska kunna se när de förväntas leverera något eller få stöd i något så att styrkedjan fungerar.</p> <p>Kvalitetsdialoger har ersatt en del rapportering utifrån att vi sett att det är en framgångsrik metod. Under hösten tog nämnden beslut om revideringar av styrmodellen där dialoger inom tjänstemannaorganisationen tydliggjordes.</p> <p>I det systematiska kvalitetsarbetet har sektorn skiljt på huvudmannens systematiska kvalitetsarbete (HUSK) och enheternas systematiska kvalitetsarbete (SKA) för att tydliggöra nivåerna på kvalitetsarbetet.</p> <p>Under våren 2023 kommer barn- och elevhälsans integreras tydligare i enheternas systematiska kvalitetsarbete som redovisas under nästa år i en egen aktivitet.</p> <p>Utifrån Skolinspektionens kritik att huvudmannen behöver utveckla och fördjupa sin analys av studie- och trygghetsresultat har flera åtgärder genomförts. Efter det att granskningen av Skolinspektionen genomfördes har huvudmannen med stöd av orsaksanalyser och kvalitetsdialoger i högre utsträckning vidtagit riktade insatser för olika elevgrupper. Under februari kommer kvalitetsdialog att hållas mellan huvudmannen och Skolverket.</p>			

2.8.2 Mål: Trygghet och studiero

 Delvis uppfyllt

Analys

Skolinspektionen genomför "Skolenkäten" vartannat år för elever i årskurs 5, årskurs 8 samt år 2 på gymnasiet. Enkäten består till huvudsak av frågor kring trygghet och studiero. Senast Skövdes skolor deltog i enkäten var vårterminen 2021, då visade resultatet att Skövde låg lägre än riket för samtliga årskurser som deltog. För att bättre kunna följa årskurser har det beslutats att årligen genomföra en enkät som bygger på och kompletterar Skolinspektionens skolenkät. Enkäten kommer att genomföras för alla elever i grundskolans årskurs 4 och

årskurs 7; samt år 1 på gymnasiet. Utifrån valet av årskurser är det möjligt att följa resultatet av genomförda insatser utifrån att samma elevgrupp kommer att svara på den nationella skolenkäten de år de går i åk 5, 8 och år 2 på gymnasiet.

Sektorn har under 2022 genomfört en kartläggning av skolors nuvarande arbete med trygghet inom ramen av projektet "Fullföljda studier genom trygghet och studiero". Kartläggningen kopplas till forskning, vetenskaplig grund och "Nationell plan för trygghet och studiero i skolan" för att resultera i förslag på åtgärder för förbättrade resultat inom trygghet. Flera rektorer har intervjuats i kartläggningen och dialog har även förts i rektorsgruppen. Syftet med kartläggningen har varit att bidra till underlag för gemensamma rutiner samt nya strategier för elevers ökade upplevelse av trygghet.

Gemensamma framgångsfaktorer som återkommer är att personalen har en samsyn i värdegrundsfrågor och att alla agerar när något sker. Eleverna svarar positivt på trygghet när de upplever att personal agerar lika i liknande situationer. Andra framgångsfaktorer som lyfts fram är

- Regelbundna uppföljningar av likabehandlingsplanen;
- Trygghetsvandringar - identifiering av otrygga platser;
- Återkommande arbete att skapa en hela-skolan-ansats;
- Processen kring att hantera kränkningar.

Detta blir viktig input i det fortsatta arbetet med att systematisera och utveckla arbetet med trygghet och studiero.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
 Jag upplever att förskolan är trygg och säker för mitt barn	95 %				
Målvärde Årlig förbättring med minst 1%. Basår 2022 (Målvärde 97%)					
Kommentar Källa: egen brukarundersökning.					
 Andel elever i grundskolans åk 5 som svarat att de känner sig trygga i skolan	-	83 %	-		87 %
Målvärde Årlig förbättring med minst 1%, Basår 2018 (Målvärde 87%) Målvärde 2022 föreslås vara 91%					
Kommentar Skolinspektionens skolenkät har inte genomförts i Skövde under 2022. Senaste resultat 83%					
 Andel elever i grundskolans åk 5 som svarat att de har studiero på lektionerna	-	62%	-	73%	73%
Målvärde Årlig förbättring med minst 1%, Basår 2018 (Målvärde 73%) Målvärde 2022 föreslås vara 77%					
Kommentar Skolinspektionens skolenkät har inte genomförts i Skövde under 2022. Senaste resultat 62%					
 Andel elever i grundskolans åk 9 som svarat att de känner sig trygga i skolan	-	81 %	-		80 %
Målvärde Årlig förbättring med minst 1%,					

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
Basår 2018 (Målvärde 87%) Målvärde 2022 föreslås vara 91%					
Kommentar Skolinspektionens skolenkät har inte genomförts i Skövde under 2022. Senaste resultat 81%					
— ■ Andel elever i åk 9 som svarat att de är nöjda med sin skola som helhet	-	70 %	-		69 %
Målvärde Årlig förbättring med minst 1%, Basår 2018 (Målvärde 87%) Målvärde 2022 föreslås vara 91%					
Kommentar Skolinspektionens skolenkät har inte genomförts i Skövde under 2022. Senaste resultat 70%					
— ■ Andel elever i år 2 på gymnasieskolan som svarat att de känner sig trygga i skolan	-	88 %	-		87 %
Målvärde Årlig förbättring med minst 1%, Basår 2018 (Målvärde 87%) Målvärde 2022 föreslås vara 91 %					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>✓ Skapa kvarhållande strukturer för arbetet med Fullföljda studier genom Trygghet och studiero</p> <p>Syfte/effekt Tillförsäkra barn och elever en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero så att alla elever ges möjlighet att fullfölja sina studier</p> <p>Kommentar För att få en utvecklad bild av nuläget och för att förstå skillnader mellan skolenheter och program avseende elevers upplevelse av trygghet har huvudmannen genomfört en kartläggning av skolors nuvarande arbete med trygghet. Kartläggningen har kopplats till forskning, vetenskaplig grund och Nationell plan för trygghet och studiero i skolan för att resultera i förslag på åtgärder för förbättrade resultat inom trygghet. Kartläggningen gav ett nuläge, och bildar underlag för gemensamma rutiner samt nya strategier för elevers ökade upplevelse av trygghet. Skolenheter har under åren haft ett pågående arbete med forskaren Helén Jenvén och sektorns verksamhetsutvecklare har deltagit i nätverket för fullföljda studier på Skaraborgsnivå</p>	2021-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program
<p>✓ Bedriva ett alkohol-, narkotika-, dopning och tobaksförebyggande arbete (ANDT)</p> <p>Syfte/effekt Tidigt nå ungdomar med riskbeteenden</p> <p>Kommentar Avd chef gymnasiet, Barn- och elevhälsa samt bitr. grundskolechef ingår som representant för SBU i en Skövdeövergripande grupp kring ANDT frågor. Dialog med ansvariga rektorer för Idrott och Hälsa och enhetschef på Barn- och elevhälsa sker med projektanställd för ANDT-frågor i Skövde kommun. Tillsammans med</p>	2021-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>samordnarna för ANDT i Skövde kommun har en handlingsplan kring ANDT tagits fram. Handlingsplanen använd som underlag och inriktning för hur skolorna sedan bör arbeta vidare med frågor i undervisningen och tillsammans med vårdnadshavare samt pedagoger. Skolsökterskona har under läsåret 21/22 arbetat konstruktivt med att tydliggöra vad skolans område är för att förtydliga om vart gränsen för allmän plats går för att minska rökning inom skolans område av så väl elever som medborgare. Detta för att visa på och möjliggöra gränsdragning och av den fysiska miljön för att systematiskt kunna arbeta mot en tobaksfri skola. WS kring ANDT har genomförts i rektorsgrupperna för avdelning grundskola och gymnasiet samt all personal inom Barn- och elevhälsan.</p>			
<p>✓ Utveckla förståelsen för sambandet mellan hälsa och lärande</p> <p>Syfte/effekt Målet är att öka kunskaper om faktorer i skolan som påverkar elevers psykiska hälsa/ohälsa och i förlängningen hur vi kan utveckla arbetssätt som främjar hälsa och lärande, genom att skapa hälsofrämjande lärmiljöer för alla elever. Vi ska successivt etablera framtaget utbildningsmaterial på våra skolenheter.</p>	2021-01-01	2023-06-30	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>
<p>Kommentar Utifrån den länsövergripande handlingsplanen för psykisk hälsa har psykologerna i Sektor Barn och utbildning tagit fram ett utbildningsmaterial som beskriver samband mellan hälsa och lärande. Vid tre tillfällen har all personal inom elevhälsan i professionsgrupper haft workshops och gått igenom materialet under ledning av psykologerna. Detta har genomförts för att öka kunskaper om arbetssätt som främjar hälsa och lärande. Rektorsgruppen har fått information kring materialet och tankar inför det fortsatta arbetet. Detta arbete behöver fortsättningsvis diskuteras och implementeras. Uppföljning och fortsatt implementering behöver ske i samverkan mellan elevhälsa och rektorer. Genom en ökad kompetens kring hälsofrämjande lärmiljöer och samband mellan hälsa och lärande möjliggör sektorn att enheterna med högre kvalitet kan visa på behov och ge belägg för insatser som gynnar elevers utveckling.</p>			
<p>✓ Säkerställa att barnets bästa beaktas och bedöms i alla beslut och åtgärder som rör barn.</p> <p>Syfte/effekt Barnets bästa beaktas och bedöms i alla beslut och åtgärder som rör barn.</p>	2022-01-01	2023-12-31	<p>Koppling till politiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>
<p>Kommentar Aktiviteten är påbörjad och kommunicerad med AU utifrån att vi påbörjar ett nytt arbetssätt runt frågan. Vid den beredning som politiken har med sektorchef kan önskemål att detta särskilt ska belysas i ett viss ärende/tjänsteutlåtande. Vid vår egen beredning med ledningsgruppen hjälps tjänstepersoner åt med att värdera frågor/ärenden och uppdrag så att vi säkerställer barns bästa vid beslut och åtgärder som berör dem. Vi kommer inte starta detta i alla ärenden utan där vi anser att det ska prioriteras. I all vår verksamhet som är styrd av skollagen har vi redan ett säkerställande att barns bästa beaktas men i våra egna beslut och val ska vi arbeta in detta moment. När vi bedömer att detta ska ske kan också beslutandeprocessen kräva mer tid då arbetet kan vara omfattande. Vi har nu systematiskt arbetat med frågan vid revidering av skolvalet och provat en mall som är framtagen för Skövde kommun. Tillsammans med AU utvärderar vi arbetet efter denna termin för att se om vi landat rätt i processer och hantering. Att aktivt arbeta med att beakta barnets bästa leder till att vi tar bättre och mer kvalitetssäkrade beslut, vilket också är en lagstadgad skyldighet.</p>			
<p>✓ Öka elevers delaktighet, inflytande samt trygghet och studiero</p>	2022-01-01	2022-12-31	<p>Koppling till politiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Syfte/effekt Öka elevers upplevda delaktighet, inflytande samt trygghet och studiero</p>			
<p>Kommentar</p> <p>Nedanstående åtgärder har genomförts i syfte att öka huvudmannens kännedom och stärka beläggen för redan genomförda, planerade och framtida insatser.</p> <p>Avdelningarna har genomfört kvalitetsdialoger rörande elevers trygghet och studieresultat i rektorsgrupper samt i grupper av förstelärare i syfte att öka huvudmannens förståelse samt att förfina skolornas analys av området och få belägg för ytterligare insatser, både på enhets- och huvudmannanivå.</p> <p>Avdelning grundskola och avdelning gymnasium har beslutat att årligen genomföra en elevenkät som bygger på och kompletterar Skolinspektionens skolenkät. Enkäten kommer att genomföras för alla elever i grundskolans åk 4 och 8 samt år 1 på gymnasiet. Enkäten kommer att göras möjlig att genomföras på enheter i fler årskurser och vid fler tillfällen. Resultatet av enkäten följs upp för fortsatt arbete med orsaksanalys.</p> <p>Avdelning förskola har under året utarbetat en ny årlig brukarenkät.</p> <p>De årsrapporter som skolorna redovisar efter varje läsår har fått en tydligare inriktning med förändrad struktur och framskrivna stödfrågor för att främja orsaksanalyser av studie- och trygghetsresultat.</p> <p>Från och med oktober 2021 så arbetar alla skolor i ett nytt systemstöd för att hantera kränkningar, DF Respons. Övergången har visat att det nya systemet har varit till god nytta för enheternas arbete med det förebyggande och främjande arbetet.</p> <p>Under läsåret har Skolinspektionen granskat huvudmannens arbete med analys av trygghet och godkänt huvudmannens arbete.</p> <p>Efter Propositionen 2021/22:160 Skolans arbete med trygghet och studiero har en ny riktlinje för trygghet och studiero samt polisanmälan har beslutats av BUN 220829 och har därefter implementerats i grundskolan och gymnasiet.</p> <p>Aktiviteten övergår i två nya aktiviteter under 2023.</p>			
<p>✓ Säkerställa systematisk uppföljning av kränkningar utifrån förskolans och skolans värdegrundsuppdrag</p>	2021-01-01	2022-06-30	<p>Koppling till politiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>
<p>Syfte/effekt Ett rättssäkert och effektivt arbetssätt för att utreda och åtgärda kränkande behandling, sexuella trakasserier, diskriminering och repressalier utifrån förskolans och skolans värdegrundsuppdrag.</p>			
<p>Kommentar</p> <p>Systemstödet DF-Respons är infört och möjligheten att följa upp arbetet med kränkningar och diskriminering inom alla skolformer är på plats. Huvudman kan nu enkelt följa hur arbetet utvecklas på varje enhet och därmed kan huvudman synliggöra de stödbehov som kan finnas på enhetsnivå. De gemensamma arbetssätten och det gemensamma digitala systemstödet möjliggör en effektiv och rättssäker uppföljning för huvudman samt en möjlighet att ge riktat stöd till enheter som behöver det.</p> <p>Nästa steg är att på alla nivåer aktivt följa utveckling och resultat gentemot aktuella processmål. Processmetod och styrgruppen för processerna är en viktig drivande kraft i att utifrån all den information vi nu har tillgänglig, driva det främjande och förebyggande arbetet med kränkningar framåt.</p>			

2.9 Utökad uppföljning intern kontrollplan

2.9.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>■ Avvikelse</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
Anställning av personal i förskolan och grundskolan Skollagen 2 kap 31 §	Utdrag ur belastningsregistret begärs inte in inför nyanställning	<p>Granskning av nyanställningar 2022</p> <p>Beskrivning av granskning Kontroll att utdrag ur belastningsregistret begärts in vid nyanställningar</p> <p>Kommentar 2021 genomfördes en granskning av huruvida utdrag ur belastningsregistret begärdes in vid nyanställningar. Då avvikelser var stora så beslutade nämnden om att granska detta även 2022. Granskningen avser nyanställningar från 1 januari 2022 till och med 31 augusti 2022.</p> <p>Iakttagelse: Av 109 nyanställningar är det 9 personer där man inte begärt utdrag ur belastningsregistret. Det motsvarar 8 procent. När samma granskning gjordes förra året var resultatet 15 procent. Vi har med andra ord sett en tydlig förbättring.</p> <p>Bedömning: Kontakt har tagits med de fall där det inte har begärts ut och i de fall det inte har gjorts utdrag ur belastningsregistret har detta bland annat berott på uppkomna krissituationer där man har behövt göra en snabb lösning, eller någon inom personalstyrkan har gått i god för personen i fråga. Man kan också se att systemstödet för att hantera anställningsavtal är uppbyggt på ett sådant sätt att det är lätt att missa att anteckna att man kollat på utdrag ur belastningsregistret. Det blir ofta eftersläpningar i den administrativa uppgiften att dokumentera att detta är gjort. I flera fall där systemet har visat att man inte kollat på utdrag ur belastningsregistret så har det gjorts, men det har inte dokumenterats att det har gjorts.</p> <p>Slutsats: Detta är något vi måste fortsätta att jobba med framöver, men vi ser en förbättring från förra året. Vi behöver eventuellt se över våra rutiner för att hantera eftersläpningar, samt se om det finns ytterligare stöd att få. Detta kommer fortsätta kontrolleras årligen för att säkerställa att rutinen efterföljs.</p>
Frånvaro 7 kap 19§	Elevens frånvaro utreds inte skyndsamt	<p>✓ Ingen avvikelse</p> <p>Skyndsamt utredning av frånvaro</p> <p>Beskrivning av granskning Kontroll att upprepad eller längre frånvaro har utretts skyndsamt.</p> <p>Kommentar I sektor barn- och utbildnings "Checklista intern kontroll" svarar rektorerna för grundskolorna och gymnasieprogrammen på påståendet "Vid upprepad eller längre frånvaro tillser rektor att frånvaron skyndsamt utreds, om det är inte är obehövligt." Det är svaren på den frågan som ligger till grund för den här granskningen.</p> <p>Iakttagelse: På en grundskola svarar man "Delvis" på frågan, i övrigt svarar samtliga rektorer att detta görs i stora drag eller helt.</p> <p>Slutsats: Granskningen visar på goda resultat, men däremot så har vi sett</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
		att flera rektorer svarar att processen för att utreda och åtgärda frånvaro i sin helhet inte är helt implementerad överallt och att man behöver säkerställa att rutiner följs. Detta kommer att följas under nästa år.
Anmälan om kränkande behandling och diskriminering Skollagen 6 kap, Diskrimineringslagen	Anmälan om kränkande behandling eller diskriminering utreds inte skyndsamt	<p>❗ Större avvikelse</p> <p>Skyndsamt utredning av kränkande behandling och diskriminering</p> <p>Beskrivning av granskning Kontroll av att kränkande behandling och diskriminering utreds skyndsamt</p> <p>Kommentar Iakttagelse: Enligt skollagen ska en utredning tillsättas skyndsamt vid kränkande behandling eller diskriminering. Skyndsamt definieras generellt som "så fort som möjligt." Bedömningen har gjorts att om utredningen inte är påbörjad inom 14 dagar så kan det inte anses vara gjort skyndsamt. 74 procent av utredningarna har inte påbörjats inom 14 dagar. Det är inga större skillnader mellan de olika skolformerna.</p> <p>Bedömning: Processen "Anmälan om kränkande behandling och diskriminering" är kartlagd och fungerar i sin helhet väl. Den är uppskattad och upplevs lätt att följa. Men det är tydligt att vissa moment i processen behöver brytas ned ytterligare och jobbas vidare med för att säkerställa att alla moment efterföljs och fungerar som det är tänkt. Under hösten 2021 introducerades ett nytt systemstöd där man registrerar och dokumenterar kränkningsärenden. Detta kan också ha påverkat resultaten eftersom alla fortfarande inte är helt vana i systemet och bekanta med alla olika moment som ska göras.</p> <p>Slutsats: Läsåret 22/23 blir första hela läsåret med det nya systemstödet, och nu måste vi säkerställa att det används på rätt sätt. Processmått kommer att ses över för att skapa bättre förutsättningar att följa de delmoment i processen som idag fungerar sämre. Ett sådant processmått kan till exempel vara just att följa tidsdifferensen mellan anmälan om kränkning till beslut om utredning, vilket är det som varit till grund för den här granskningen.</p>

2.9.2 Åtgärder

Nedan rapporteras de åtgärder som beslutats i internkontrollplanen. Åtgärderna syftar oftast till att ta fram och implementera en rutin eller löpande kontroll för att säkra processen och minimera identifierade risker.

Process/Rutin	Risker	Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
Disciplinära åtgärder 5 kap 6§	Kränkningar och diskrimineringar upphör inte	✓ Skapa rapport i DF respons för att kunna följa upp återkommande kränkningar och diskrimineringar mot samma barn/elev	2021-01-01	2022-06-30

3 Vård- och omsorgsnämnden

3.1 Nämndens ansvarsområde

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för:

- att utföra kommunens uppgifter inom socialtjänsten inom områdena omsorg om äldre människor och människor med fysiska funktionsnedsättningar
- insatser enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- den kommunala hälso- och sjukvården inom nämndens ansvarsområde

Verksamheten regleras genom bestämmelser i:

- Socialtjänstlagen (SoL)
- Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)
- Socialtjänstförordningen (SoF)
- Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Inom nämndens verksamhetsområde finns äldreboenden, bostad med särskild service, daglig verksamhet, korttidsvistelse för barn/ungdom, personlig assistans, anhörigstöd, hemtjänst, hemsjukvård, korttidsplats för äldre, träffpunkter med mera. Utifrån lagen om valfrihet (LOV) kan kunden välja utförare av hemtjänst.

Vård- och omsorgsnämndens målbild är följande: De personer som behöver omvårdnadsinsatser eller annat stöd för sin dagliga livsföring ska så långt som möjligt kunna leva och bo som självständiga medborgare i samhället. Vård- och omsorgsnämndens insatser ska präglas av *trygghet, ansvarskänsla* och *respektfullt bemötande*.

3.2 Ekonomi och verksamhet

Vård och omsorgsnämndens analys av målen sammanfattas i följande prioriterade utvecklingsbehov och utmaningar för verksamheten 2022:

- Tillgänglig äldreomsorg
- Tillgänglig omsorg vid funktionsnedsättning
- Öka brukarens delaktighet och inflytande
- Välfärdsteknik i vård och omsorg
- Utveckla och behålla kompetens

Ekonomi och processutveckling

Vård- och omsorgsnämndens budgetram för 2022 var 1 084 miljoner kronor. Resultatet visar ett överskott om 52 miljoner kronor. Flera riktade statsbidrag har förstärkt nämndens ekonomi.

Sektorn har de senaste åren utvecklat sitt processarbete och det är nu helt grundläggande för sektorns prioritering av kvalitet- och utvecklingsarbete. Det processorienterade arbetssättet genomsyrar hur ledningsarbetet bedrivs från strategisk nivå till avdelnings- och enhetsnivå.

Tillgänglig äldreomsorg

Skövdes befolkningsprognos visar att vi får fler äldre invånare, vilket ökar behoven av hemtjänst, särskilt boende och andra insatser från vård- och omsorgsnämnden.

Efterfrågan på hemtjänst har ökat under året enligt beräknad prognos. De senaste åren har en del skett en ökning av det genomsnittliga antalet timmar som varje hemtjänstmottagare får, vilket även har gällt för 2022.

10 av de nya lägenheterna på äldrecentrum Ekedal har verksamheten avvaktat med att öppna. Renoveringar har pågått på andra äldreboenden (Solgården och Billingsdal), vilket har minskat tillgången på lägenheter. Beläggningen på korttiden har varit hög men hanterbar och behoven har bevakats noga för att tillgängliggöra fler lägenheter så fort behovet bedöms som långsiktigt.

Beslutet om att servicehuset Kåpplunda Gärde successivt kommer att övergå till trygghetsbostäder har fortsatt att verkställas allteftersom lägenheter blir lediga. Förändringen innebär att tillgången till en lägenhet inte är ett beslut om bistånd. De boendes behov av stöd tillgodoses av hemtjänsten i likhet med tidigare.

Tillgänglig omsorg vid funktionsnedsättning

Behovet av bostad med särskild service har fortsatt varit stort och det finns en viss brist på lägenheter i grupp- bostad. En ny gruppboende under med inflyttning under 2024 är nödvändig för att klara framtida behov. Uppfölj- ning av externa placeringar har skett kontinuerligt, med målsättning att minimera antalet.

Inom målgruppen för LSS blir neuropsykiatriska diagnoser blir allt vanligare. Det innebär behov av kompetens- utveckling för personalen. Målgruppens behov av stöd tillgodoses ofta genom boendestöd, som är en ökande verksamheten som kräver en flexibel och anpassningsbar organisation.

De tidigare långa utredningstiderna för LSS-insatser har minskat genom processutveckling och ger en förbättrad tillgänglighet.

I juni beslutade riksdagen om utredningen "Stärkt rätt till personlig assistans" som ska gälla från och med 1 janu- ari 2023. Det innebär att fler kommer att beviljas personlig assistans och personer som redan har assistans kan få utökade insatser. Kostnaderna för förändringen förväntas främst påverka staten (Försäkringskassan), men även kommunen.

Öka brukarens delaktighet och inflytande

Inom hela vård- och omsorgs verksamhetsområde ska insatser utformas och genomföras tillsammans med den enskilde. Genomförandeplan är ett viktigt verktyg för detta. Vid uppföljning av genomförandeplaner framkom- mer att dessa fortfarande saknas ibland, och att det inte alltid framgår om brukaren har varit med och utformat planen. Arbetet med genomförandeplaner behöver fortsatt prioriteras.

IBIC (individens behov i centrum) är en arbetsmodell som äldreomsorgen har använt i några år. Under 2022 har modellen även införts inom huvuddelen av funktionsnedsättningsverksamheten. Modellen utgår från individens behov, resurser, mål och resultat inom olika livsområden och innebär att den enskildes delaktighet och infly- tande är centralt.

I nationella brukarundersökningar finns frågor som belyser de enskildas möjlighet till inflytande och delaktighet. Frågan om man har tagit hänsyn till åsikter och önskemål har ett bättre resultat än riket både inom hemtjänst och äldreboende, men målvärdet som är satt inom särskilt boende uppnåddes inte i årets brukarundersökning. Inom funktionshinderområdet genomfördes brukarundersökningen under hösten 2022 och visade ett positivt resultat där Skövde inom flera områden har bättre resultat än riket.

Välfärdsteknik i vård och omsorg

Användandet av digital teknik är en förutsättning i utvecklandet av nya arbetssätt, effektivare arbetsflöden och som en komponent i ständiga förbättringar av processerna.

Under året har förändringar av arbetssätt gjorts genom fortsatt implementering av Lifecare Mobil omsorg. Detta möjliggör för medarbetarna att ha tillgång till planering, genomförandeplan och möjlighet att dokumentera i mo- bilen i anslutning till besök hemma hos brukare.

Inom personlig assistans har IT-tekniker gjort besök på arbetsplatser för att se hur man arbetar idag och vilka eventuella förbättringsområden som finns. Bland annat kan det handla om att utöka möjligheterna till internet, uppdatera utrustning eller ändra arbetssätt kring dokumentation.

Verksamhetsnätet har breddats i flera verksamheter för att säkerställa tillgång till internet för de system som kräver uppkoppling.

Ett teknikcenter har byggts upp under på Ekedal och kommer att invigas under våren 2023. Syftet med teknik- centret är att visa vardagsteknik, icke-förskrivna hjälpmedel och smarta produkter som kan underlätta vardagen för att man som kommuninvånare ska behålla sin självständighet i så hög utsträckning och under så lång tid som möjligt.

Utveckla och behålla kompetens

Sektor vård och omsorg har en strategisk kompetensförsörjningsplan 2019–2025 med syfte att säkerställa kom- petensförsörjningen på kort och lång sikt. Kompetensförsörjning har varit och kommer fortsätta att vara en av sektorns allra största utmaningar på grund av kommande pensionsavgångar, personalomsättning och ökade be- hov med en åldrande befolkning. Sektorn behöver både attrahera och rekrytera nya medarbetare med rätt kom- petens och utveckla och behålla befintliga medarbetare.

Äldreomsorgslyftet (statsbidrag) har gett goda förutsättningar för medarbetare utan undersköterskeutbildning att studera på arbetstid. Även vidareutbildning för undersköterskor har möjliggjorts inom Äldreomsorgslyftet.

2023 införs en ny yrkestitel inom äldreomsorgen i Skövde, *enhetsassistent*, som kan utföra kringuppgifter som

inte ingå i undersköterskeuppdraget. En kompetensförflyttning av undersköterskor i form av utbildningsinsatser för ökad delegering har påbörjats, samtidigt som även legitimerade yrkesgruppers kompetens har förstärkts genom bland annat utbildning till äldrespecialiserad sjuksköterska på arbetstid.

Att säkerställa alla anställdas kompetens i svenska språket kommer vara ett fokusområde det närmaste året. Utbildningsinsatser har påbörjats och kommer att fortsätta i samarbete med vuxenutbildningen.

Med stöd av statsbidrag har nämnden drivit flera projekt med fokus på arbetsmiljö, arbetstid, hälsa och återhämtning i vardagen.

3.3 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

3.3.1 Valfärdstjänster

3.3.1.1 KF:s strategiska mål: Skövdes valfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

Mål	Resultatmätning
<p> Medborgarens behov ska utredas och insatser ska verkställas med god tillgänglighet</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2022</p> <p>Målet bedöms som uppfyllt då tillgängligheten vid utredning och verkställighet bedöms för närvarande vara god, men det finns en viss brist av lägenheter i gruppbostad. Målvärdena uppnås för resultatmätningarna, dock saknas utfall på ett av måtten på grund av för litet underlag.</p> <p>Nya lägenheter på Ekedal för äldre har bidragit till en bättre tillgänglighet. På nya Ekedal tillgodoses även behovet av äldreboendelägenheter för finsktalande. Omställning av bostadsbedömda lägenheter till trygghetsboende på Käpplunda gårde är gjord. Det bidrar till ökad tillgänglighet av anpassade bostäder för äldre. De närmaste åren råder god balans mellan tillgång och efterfrågan.</p> <p>I Trädgårdsstaden, på Hägnadsgatan, öppnades en ny servicebostad i februari för personer med funktionsnedsättning.</p> <p>För fortsatt god tillgänglighet fortsätter arbetet med boendeplanering och prognostisering inom LSS och förbättringsarbetet i processerna. En ny gruppbostad med inflyttning 2024 är nödvändig för att klara framtida behov.</p>	<p> Utredningstid - särskilt boende SoL</p> <p> Utredningstid - samtliga beslut LSS-handläggare</p> <p> Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats (alla insatser)</p> <p> Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende</p> <p> Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl LSS §9.9</p>
<p> Den enskilde ska ges möjlighet att vara delaktig och ha inflytande i insatsernas utformning och genomförande</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2022</p> <p>Målet bedöms delvis uppfyllt, då flera av målvärdena inte uppnås.</p>	<p> Hänsyn till åsikter och önskemål - brukarbedömning hemtjänst</p> <p> Hänsyn till åsikter och önskemål - brukarbedömning äldreboende</p>

Mål	Resultatmätning
<p>Vi arbetar med arbetsmodellen IBIC (individens behov i centrum) för att den enskilde ska ges möjlighet att vara delaktig och ha inflytande i insatsernas utformning och genomförande. Målsättningen är att alla brukare har en aktuell genomförandeplan med delaktighet.</p> <p>Åtgärder för ökad måluppfyllelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enhetschefer arbetar fortlöpande med medarbetarna kring genomförandeplaner och brukarens delaktighet i dessa • Stärka dokumentationsombudens och stödpedagogens roll • Införande av arbetsmodellen IBIC (Individens behov i centrum) och verksamhetssystemet Lifecare som stöd • Processarbete för att utveckla likvärdigt arbetssätt och säkra kvaliteten • Skapa redovisning av aktuella genomförandeplaner på enhets- och avdelningsnivå. 	 Får bestämma om saker som är viktiga hemma - brukarbedömning gruppbostad LSS
	 Får bestämma om saker som är viktiga - brukarbedömning daglig verksamhet LSS
	 Får bestämma om saker som är viktiga hemma - brukarbedömning servicebostad
	 Finns det en aktuell genomförandeplan
	 Framgår det om brukaren har varit med och utformat planen

3.4 Uppföljning av ekonomi

3.4.1 Ekonomisk utveckling

3.4.1.1 Nämndens resultat - årsbokslut

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2022	Kostnad 2022	Utfall 2022	Budget 2022	Budgetavvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Äldreboende m.m.	54,8	-410,7	355,9	362,9	7,0	339,1	328,8
Hemtjänst, hälso- och sjukvård	199,7	-529,7	330,0	333,6	3,6	302,4	303,9
Personlig assistans, barnverksamhet m.m.	92,9	-216,8	123,8	128,7	4,9	111,1	102,1
Bostad med särskild service, daglig verksamhet m.m.	22,0	-252,9	230,9	236,3	5,4	210,6	203,2

Intern styrning och stöd	123,2	-114,8	-8,4	22,8	31,2	11,3	4,2
Summa	492,7	-1 523,8	1 032,2	1 084,3	52,1	974,6	942,6

I kolumnerna Intäkt 2022 och Kostnad 2022 ovan ingår förutom externa intäkter även interna transaktioner inom nämnden (t.ex. bemanningsenhetens tillhandahållande av vikarier och intern LOV-ersättning). Kommunbidraget redovisas dock inte som en intäkt i denna tabell. Kolumnen Utfall avser alltså nettokostnad.

3.4.1.2 Kommentarer till resultat

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett positivt resultat jämfört med budget på 52 miljoner kronor vid årets slut. Nämndens ekonomiska resultat är framför allt ett resultat av en verksamhet "dopad" av statsbidrag samt en viss försiktighet vid omställningar (öppna/stänga verksamheter). Det finns dock grundläggande problem med t.ex. höga övertidskostnader som göms i detta stora överskott och som behöver fokus för att bibehålla en balanserad ekonomi.

Det har funnits reserverade medel i verksamheten på totalt 16 miljoner kronor. Det handlar om den centrala reserven på 6 miljoner kronor (redovisas under intern styrning och stöd) som nämnden årligen avsätter för att balansera eventuella uppkomna underskott under året. Inom äldreboendeavdelningen har totalt 5,4 miljoner kronor reserverats till verksamhet som inte har varit igång under 2022 (10 lägenheter på äldreboende Ekedal). Vidare innebär nedläggningen av gruppboendet på Klagstorp hösten 2021 en ramjustering på 4,6 miljoner kronor som effektueras först i budgetramen 2023 (överskottet återfinns under rubriken bostad med särskild service, daglig verksamhet m.m.).

Inom intern styrning och stöd återfinns även resultatpåverkande prestationsbaserade statsbidrag på 8,1 miljoner kronor. Det är delar av de statsbidrag som inte ska återredovisas till Socialstyrelsen/är återbetalningspliktigt. Nämnden har använt 5,8 miljoner kronor till projekt, utveckling och budgetförstärkningar av totalt 13,9 miljoner kronor. Återstående del (8,1 miljoner kronor) påverkar resultatet positivt.

Hemtjänstvolymen redovisar ett överskott på 3,7 miljoner kronor. Beställda hemtjänsttimmar överensstämmer väl med budgeten men kostnaden per timme har varit något lägre än förväntat.

Volymen inom personlig assistans genererar inte det underskott som förväntades under hösten 2021. Flera stora ärenden har avslutats under året på grund av flytt samt beviljad assistans från av Försäkringskassan (vilket för över huvuddelen av kostnadsansvaret från kommunen). Antalet assistansärenden från Försäkringskassan är lägre än budgeterat medan sjuklönekostnaderna till privata assistansutförare är högre. Tillsammans med överskott inom avlösning och ledsagning blir det ett överskott på 6,7 miljoner kronor.

Avgiftsintäkterna visar ett överskott på 2,7 miljoner kronor. Beslutade förändringar i förbehållsbelopp och pensioner under sommaren 2022 har gett något högre avgiftsintäkter än förväntat.

Stabsfunktioner (intern styrning och stöd) har utöver ovan redovisade reserver och resultatpåverkande poster ytterligare överskott på drygt 14 miljoner kronor. Det handlar om såväl högre intäkter i form av ytterligare statsbidrag (bland annat från Migrationsverket) och lägre kostnader, bland annat för bostadsanpassningar, familjehemsplaceringar, datorkostnader (pga. leveransproblem) m.m. Vakanser på grund av personalomsättning samt frånvaro pga. sjukdom och vård av barn genererar drygt 2 miljoner kronor i överskott. Under 2022 har verksamhetsutveckling och kompetensutveckling kunnat bedrivas utan ekonomiska begränsningar pga. statsbidrag, utan begränsas främst av vad personella resurser och det grundläggande uppdraget klarar av.

Personalkostnaderna för året har varit högre än budget (-17 miljoner kronor). Årets första månader var en mycket stor bemanningsutmaning pga. sjukdom och vård av barn. Det fanns inte vikarier i tillräcklig utsträckning och mycket av frånvaron löstes med övertid. Även semesterperioden har på vissa enheter varit ansträngd med brist på vikarier, vilket också har genererat höga övertidskostnader. Övertidskostnaderna har varit 10 miljoner kronor högre än 2021 och mer än dubbelt så höga som 2019 (före pandemin). Bortser man från övertidskostnaderna är många enheter i god balans med budget. Hemtjänst och äldreboenden är de områden som har haft de största bemanningsutmaningarna.

Uppföljningen visar också på markant högre kostnader för förbrukningsmaterial och sjukvårdsmaterial, vilket beror på stora prisökningar från leverantörer på dessa varor.

Resultat per avdelning och mer detaljer finns i bilaga.

3.4.1.3 Utfall investeringar - årsbokslut

(mnkr)	Helårsprognos 2022-08-31	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse mellan budget och utfall
Inventarier	3,7	3,7	2,1	1,6
Summa investeringar	3,7	3,7	2,1	1,6

Huvudsakligen avser budgeten inventarieinköp i samband med uppstart av en ny gruppbostad (Hägnadsgatan), arbetsfordon, skrivare, utökning av wifi samt nyckelskåp.

Utfallet är lägre än budget på grund av en förskjutning av kostnaderna till driftsbudgeten. (En större del än förväntat ska enligt kommunens redovisningsregler belasta driftsbudgeten.)

3.5 Framtiden

Vård- och omsorgsnämndens uppdrag att tillhandahålla vård och omsorg för äldre och funktionshindrade fortsätter att öka, framför allt beroende av att Skövdes äldre befolkning blir fler.

Efterfrågan inom äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

De närmaste åren kommer framför allt antalet äldre över 80 år öka. I denna åldersgrupp förväntas mer än 40 % efterfråga äldreomsorg i någon form. Ekedals äldreboende har byggts ut med 80 lägenheter. Utbyggnaden på Ekedal förväntas täcka behovet av lägenheter i särskilt boende fram till 2027. Under 2022 har antalet brukare inom hemtjänsten ökat i överensstämmelse med prognoser. Den minskning som sågs under 2020 och 2021 hade troligen samband med pandemin.

Fler invånare innebär också fler brukare inom området funktionsnedsättning. För 2024 är behovet av ytterligare lägenheter i bostad med särskild service stort. Insatsen boendestöd fortsätter att öka.

Inom hälso- och sjukvårdsområdet sker en efterfrågeökning som dels beror på fler invånare, del på att möjligheterna till omfattande vård i hemmet ökar med ny teknik. Färdplan Nära Vård, som handlar om strategin för en patientcentrerad vård oavsett vårdgivare kommer att förskjuta gränssnittet mellan region och kommun och därmed öka kommunens kostnader.

Kompetensförsörjning

För att klara ett växande uppdrag i framtiden behöver nya medarbetare rekryteras, men det är också viktigt att behålla de medarbetare som finns i verksamheten. Det krävs fokus på attraktivitet för att möta den allt hårdare konkurrensen på arbetsmarknaden. Detta kommer att kräva att ekonomiska resurser tillskjuts verksamheten.

Förvaltningens arbete med att skapa förutsättningar för att alla anställda ska erbjudas heltidsarbete har inneburit en ökad genomsnittlig sysselsättningsgrad. Möjligheten till att arbeta heltid är en mycket viktig fråga för framtida kompetensförsörjning.

Omvärldsbevakning

Det behovsriktade och systematiska sättet att jobba med insatser till brukare, IBIC, fortsätter att implementeras i hela verksamheten, både äldreomsorgen och funktionsnedsättningsverksamheten. Det är en genomgripande förändring som påverkar all personal. Flera års förberedelse, utbildning och anpassning av verksamhetssystem håller på att omsättas i ett förändrat arbetssätt.

Från och med 1 januari 2023 har lagstiftning förändrats som ger ökad rätt till personlig assistans för barn, för personer med behov av tillsyn och hälso- och sjukvårdsinsatser. Konsekvenserna av förändringen är oklara i dagsläget, men kommer troligen att öka kommunens kostnader. Den statliga utredningen om huvudmannaskapet för personlig assistans (som idag är delat mellan kommun och stat) ska redovisas under våren 2023 och kan komma förändra den kommunala handläggningen av assistansärenden.

Andra statliga utredningar om en ny socialtjänstlag och införande av en äldreomsorgslag är fortfarande på remiss och i dagsläget är det okänt om och när eventuella lagändringar ska träda i kraft. Ansatsen i utredningarna är mer fokus på förebyggande arbete, fler serviceinsatser (insatser som kan ges utan föregående biståndsbedömning), evidensbaserade metoder och systematisk uppföljning. Metoder så som IBIC (Individens Behov I Centrum) går helt i linje med inriktningen, vilket gör att förvaltningen är väl förberedd för eventuella förändringar.

3.6 Uppföljning av den interna kontrollen

3.6.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Arbetet med intern kontrollen har pågått enligt plan. Ett flertal åtgärder är genomförda för att förebygga och minimera risker i verksamheten. I internkontrollplanen för 2022 finns två prioriterade granskningar. Det som granskats under 2022 är dokumentationen i genomförandeplan och att loggkontrollerna i verksamhetssystemet görs enligt rutin.

Dokumentation i genomförandeplan

Granskningen visar att de flesta brukare har en genomförandeplan men den är inte alltid komplett och aktuell. Delaktigheten från brukaren har ökat men behöver fortsatt kvalitetssäkras mer. Under året har flertal åtgärder pågått men har dessa har inte gett önskad effekt. Arbetet är fortsatt prioriterat och finns även med i nämndens styrkort. Exempel på åtgärder 2023:

- Förbättringsarbete i processerna
- Förstärkt egenkontroll av genomförandeplan
- Stärka dokumentationsombudens och stödpedagogernas roll

Loggkontroll

Granskningen visar att följsamheten till rutinen har varit bra med en mindre avvikelse. Det är ett fåtal chefer (4 stycken) som har missat att rapportera genomförda loggkontroller. Berörda chefer är kontaktade.

Patientsäkerhets- och kvalitetsberättelse samt enheternas kvalitetsrapport

I patientsäkerhets- och kvalitetsberättelsen finns ytterligare beskrivet hur det systematiska och fortlöpande kvalitetsarbetet har bedrivits under året. Enheterna beskriver sitt kvalitetsarbete i en kvalitetsrapport för enheten.

Processarbete

Processarbetet är en viktig del i att säkra och utveckla verksamheten. 15 processteam är i igång och ytterligare, en inom korttid barn, startar upp i början av 2023.

3.7 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Vård- och omsorgsnämnden	1 138 336	1 139 437	1 140 551

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet fortsätter att växa med ett ökande antal äldre och en ökande befolkning. Nämndens fokus på att effektivisera verksamheten med hjälp av digitaliseringens möjligheter och processutveckling, är en förutsättning för att klara de ekonomiska utmaningarna. Verksamheten har under de senaste åren förstärkts av riktade statsbidrag till äldreomsorgen. Nämnden ser kompetensförsörjning som den största framtida utmaningen.

Under 2020 och 2021 ökade inte antalet brukare inom äldreomsorgen i den omfattning som förväntades av befolkningsprognosen, vilket troligen var en effekt av pandemin. Under 2022 har antalet brukare ökat. Nämndens ram räknas upp med demografisk utveckling av antalet äldre.

Kommunen kommer behöva fortsätta utöka antalet äldreboendelägenheter. Enligt befolkningsprognos och förväntad efterfrågan kommer fler lägenheter (40 - 80) behövas 2027. Nämnden har tagit ett inriktningsbeslut om att göra en upphandling av äldreboendeplatser. Senast under 2024 kommer de sista nybyggda lägenheterna på Ekedal tas i bruk.

Även behovet av bostad med särskild service till personer med funktionsnedsättning ökar med en växande befolkning. Behovet av en ny gruppboendestad 2024 är stort, för att inte riskera viten om nämnden inte klarar att verkställda beslut. Stödinsatser till personer med funktionsnedsättning fokuseras mer kring boendestöd. Det minskar behovet av bostäder med särskild service, men förutsättningen är tillgång till billiga, små lägenheter via allmännyttan.

En lagändring 1 januari 2023 ger ökade möjligheter att beviljas personlig assistans för barn, att tillsyn och

motiverande stöd får räknas in i de grundläggande behov som ger rätt till personlig assistans samt att sjukvårdande insatser ska kunna beviljas som personlig assistans. Konsekvenserna av förslaget är svåra att beräkna. Staten tror kommunernas kostnad kommer att minska, medan kommunerna tror på en kostnadsökning. Konsekvenserna av lagändringen behöver följas noga. Utredningen om statligt huvudmannaskap för personlig assistans ska rapporteras under 2023, men eventuella förändringar ska genomföras först till 2026.

Förslaget om en ny socialtjänstlag (utredningen "En hållbar socialtjänst") är ännu inte antagen av riksdagen. Den reviderade lagen har mer fokus på förebyggande arbete, fler serviceinsatser (insatser som kan ges utan föregående biståndsbedömning), evidensbaserade metoder och systematisk uppföljning. Metoder så som IBIC (Individens Behov I Centrum) går helt i linje med inriktningen i en hållbar socialtjänst, vilket gör att förvaltningen är väl förberedd,

En särskild äldreomsorgslag har också föreslagits av en statlig utredning. Utgångspunkten för behovet av en äldreomsorgslag är att man ser strukturella problem och utmaningar för vården och omsorgen om äldre personer, ofta gränssnittsbaserat mellan kommunal och regional primärvård. Tidsplan för eventuella lagändring är för närvarande inte känd, tidigast 1 januari 2024. Sveriges kommuner och regioner (SKR) ser en stor risk för kostnadsökningar med den detaljstyrning som lagförslaget innehåller.

Vård- och omsorgsnämnden har de senaste åren haft möjlighet att söka ett flertal riktade statsbidrag till äldreomsorgen. Framför att har statsbidraget till "att säkerställa en god vård och omsorg" skapat förutsättningar för en ökad bemanning på särskilda boenden och i hemtjänsten (drygt 20 miljoner kronor per år sedan 2021). Prestationsbaserade statsbidrag som utbetalades första gången 2022 har skapat mycket goda förutsättningar för kompetensutveckling och verksamhetsutveckling. Detta statsbidrag kan användas fritt (prestationen visas redan vid ansökan, ingen återbetalningsskyldighet finns) och bidrar starkt till att en god budgetbalans. 2023 är sista året som detta statsbidrag finns (2023 års bidrag kommer utbetalas 2024).

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö blir allt mer kritiska frågor för vård- och omsorgsnämnden. Tillgången till utbildad personal är begränsad och inom vissa yrkesgrupper (framför allt legitimerade yrken och chefer) är rekrytering allt svårare. Även tillgången till undersköterskor blir alltmer begränsad. Här har ett riktat statsbidrag "Äldreomsorgslyftet" funnits i några år, som skapat möjlighet för undersköterskeutbildning på arbetstid. Detta statsbidrag kommer att upphöra 2024.

För att lösa framtida rekryteringsbehov behöver attraktiviteten till vårddycken ökas. Vård- och omsorgsnämnden bedömer att attraktiviteten inte bara handlar om lönenivåer utan minst lika mycket om arbetsmiljö. Verksamheten/brukarna/patienterna har stora behov av personal även på kvällar och helger, arbetstider som många inte upplever som attraktiva. Hur kan kvälls- och helgarbete göras mer attraktivt eller hur kan man göra vårddycket attraktivt **trots** kvälls- och helgarbete? Frågan behöver besvaras för att klara framtida kompetensförsörjning. Nämnden bedömer att lösningen kommer kräva en finansiering.

De ändringar gällande förläggning av arbetstid samt dygnsvila som träder i kraft 1 oktober 2023 ska inte innebära organisatoriska eller ekonomiska utmaningar för vård- och omsorgsnämnden. (De anpassningar av arbetstidsförläggningen som krävs gjorde förvaltningen redan 2020.)

3.7.1 Inventariebudget 2024–2026

(mnkr)	Behov 2024	Behov 2025	Behov 2026
Reinvesteringar inventarier och larm	2,5	2,0	2,0
Inventarier ny gruppbo-stad	0,2		0,3
SUMMA	2,7	2,0	2,3

3.8 Utökad uppföljning av styrkortet

3.8.1 Mål: Medborgarens behov ska utredas och insatser ska verkställas med god tillgänglighet

 Uppfyllt

Analys

Målet bedöms som uppfyllt då tillgängligheten vid utredning och verkställighet bedöms för närvarande vara god, men det finns en viss brist av lägenheter i gruppboendestad. Målvärdena uppnås för resultatmätningarna, dock saknas utfall på ett av måtten på grund av för litet underlag.

Nya lägenheter på Ekedal för äldre har bidragit till en bättre tillgänglighet. På nya Ekedal tillgodoses även behovet av äldreboendelägenheter för finsktalande. Omställning av biståndsbedömda lägenheter till trygghetsboende på Käpplunda gårde är gjord. Det bidrar till ökad tillgänglighet av anpassade bostäder för äldre. De närmaste åren råder god balans mellan tillgång och efterfrågan.

I Trädgårdsstaden, på Hägnadsgatan, öppnades en ny servicebostad i februari för personer med funktionsnedsättning.

För fortsatt god tillgänglighet fortsätter arbetet med boendepianering och prognostisering inom LSS och förbättringsarbetet i processerna. En ny gruppboendestad med inflyttning 2024 är nödvändig för att klara framtida behov.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
 Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats (alla insatser)	84 dgr	103 dgr	198 dgr	247 dgr	146 dgr
Målvärde 90 dgr					
Kommentar Målvärdet uppnås för 2022. Utfallet är inte helt jämförbart med tidigare år då kriterierna är ändrade i anvisningarna för KKiK (kommunens kvalitet i korthet). Resultatet för riket är 48 dagar.					
 Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende	27 dgr	32 dgr	77 dgr	71 dgr	61 dgr
Målvärde 60 dgr					
Kommentar Målvärdet uppnås för 2022. Öppnandet av fler äldreboendelägenheter på nya Ekedal har förkortat väntetiden. Resultatet för riket är 51 dagar.					
 Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl LSS §9.9	-	191 dgr			
Målvärde 90 dgr					
Kommentar Utfall saknas på grund av för litet underlag (minst 4 personer).					

Resultatmätning (Kvartal)	Kvartal 4 2022	Kvartal 3 2022	Kvartal 2 2022	Kvartal 1 2022	Kvartal 4 2021
 Utredningstid - särskilt boende SoL	28dgr	23dgr	19dgr	26dgr	26dgr
Målvärde 30 dgr					
Kommentar Utfallet är fortsatt bättre än målvärdet. Utredningstiden har ökat något i slutet av året då man har prioriterat uppföljning av beslut.					
 Utredningstid - samtliga beslut LSS-handläggare	79dgr	85dgr	81dgr	75dgr	88dgr

Resultatmätning (Kvartal)	Kvartal 4 2022	Kvartal 3 2022	Kvartal 2 2022	Kvartal 1 2022	Kvartal 4 2021
Målvärde 90 dgr					
Kommentar Utfallet är fortsatt bättre än målvärdet.					

Aktiviteter	Startda- tum	Slutda- tum	Koppling till politiskt program
<p>▶ Målgruppsanpassade arbetsätt och boendeformer för personer med funktionsnedsättning</p> <p>Syfte/effekt Brukaren ska få insatser efter behov och ges möjlighet att leva så självständigt som möjligt. Stöd efter behov, effektivt resursanvändande ex arbetsätt, lokaler och budget.</p> <p>Kommentar Arbetet pågår som tidigare med bl. a prognostisering av behovet av nya bostäder. I nuläget finns ett underskott av gruppboendestäder. Däremot är det balans med servicebostäder. Arbetet fortsätter också som tidigare kring kartläggning och uppföljning av beslut där brukare har behov av annan bostad utifrån förändrade behov.</p>	2020- 01-01	2023- 12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program
<p>▶ Arbeta enligt arbetsmodellen "Individens behov i centrum" IBIC</p> <p>Syfte/effekt IBIC ska leda till att stärka individens delaktighet och inflytande. Utföraren ska tydligt se vilket stöd individen behöver. Ökad rättssäkerhet. Underlätta uppföljningen.</p> <p>Kommentar <i>Utredning/handläggning</i> Biståndsbedömare och LSS-handläggare arbetar med IBiC. Vi har inte nått ända fram men arbets sättet är bra och den enskilde får framföra behovet av hjälp och stöd. Utredning görs utifrån behovet men det är svårt att få med alla detaljer som behövs för att fungera i verksamhetssystemen/planeringen. Vi fortsätter att arbeta med IBIC, hur vi kan förenkla/effektivisera utredningarna utan att frångå arbets sättet. Vi arbetar även vidare med uppföljning av besluten. <i>Verkställighet</i> Inom äldreomsorgen och till stor del inom verksamheterna LSS arbetar man efter arbetsmodellen IBiC. Arbets sättet utvärderas kontinuerligt för att säkra följsamheten till arbetsmodellen. Planering pågår för införande inom personlig assistans.</p>	2021- 12-31	2023- 12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program
<p>▶ Omställning till Nära vård - utbildningsinsatser för vårdens medarbetare</p> <p>Syfte/effekt En tillgänglig och närmare vård för våra mest sköra äldre. Mer personcentrerad vård. Tydligare roller och ansvar mellan vårdgivare.</p> <p>Kommentar Vård och omsorg i Skövde kommun arbetar med att säkerställa att god och nära vård genomförs (enligt Sveriges kommuner och regioner SKR). Samverkan sker med primärvård och slutenvård i vår region del samt satsningar kompetensutbildning för medarbetare. Under 2022 har en förändring skett kring struktur för samverkan inom Geriatrik, Demens, Palliativ vård och Stroke skett. Målsättningen är att Specialistvård, Primärvård och kommuner inom Skaraborg ska öka samverkan och arbeta mer gemensamt kring fokusområdena utifrån var och ens ansvarsområde. Enhetschefer inom äldreomsorg, hemtjänst och hälso- och sjukvård har deltagit vid äldreomsorgsdagar i Stockholm för att få inspiration kring organisation och ledarskap. Extra satsning skett med utbildning till medarbetare kring patienter med en demenssjukdom. I september deltog 14 medarbetare i den nationella konferensen i palliativ vård för att få den senaste kunskapen kring</p>	2022- 01-01	2023- 12-31	Koppling till politiskt program Inget

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
palliativ vård och gott omhändertagande i livets slut.			

3.8.2 Mål: Den enskilde ska ges möjlighet att vara delaktig och ha inflytande i insatsernas utformning och genomförande

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Målet bedöms delvis uppfyllt, då flera av målvärdena inte uppnås.

Vi arbetar med arbetsmodellen IBIC (individens behov i centrum) för att den enskilde ska ges möjlighet att vara delaktig och ha inflytande i insatsernas utformning och genomförande. Målsättningen är att alla brukare har en aktuell genomförandeplan med delaktighet.

Åtgärder för ökad måluppfyllelse:

- Enhetschefer arbetar fortlöpande med medarbetarna kring genomförandeplaner och brukarens delaktighet i dessa
- Stärka dokumentationsombudens och stödpedagogens roll
- Införande av arbetsmodellen IBIC (Individens behov i centrum) och verksamhetssystemet Lifecare som stöd
- Processarbete för att utveckla likvärdigt arbetssätt och säkra kvaliteten
- Skapa redovisning av aktuella genomförandeplaner på enhets- och avdelningsnivå.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
 Hänsyn till åsikter och önskemål - brukarbedömning hemtjänst	87 %	-	85 %	88 %	87 %
Målvärde	87%				
Kommentar	Målvärdet uppnås 2022. En liten förbättring sen förra undersökningen. Resultatet för riket = 84%.				
 Hänsyn till åsikter och önskemål - brukarbedömning äldreboende	79 %	-	80 %	83 %	86 %
Målvärde	83%				
Kommentar	Målvärdet uppnås inte 2022. Trenden visar på en försämring, men fortfarande bättre än riket. Resultatet för riket = 77%.				
 Får bestämma om saker som är viktiga hemma - brukarbedömning gruppbo-stad LSS	81%	-	84%	67%	-
Målvärde	77%				
Kommentar	Målvärdet uppnås 2022. Alla kommuner 2022 (ovägt medel) 78%. Trenden visar att Skövdes resultat är fortsatt bättre än snittet för alla kommuner och den positiva utvecklingen sen 2020 håller i sig.				
 Får bestämma om saker som är viktiga - brukarbedömning daglig verksamhet LSS	-	69 %	-	-	62 %

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
Målvärde 73%					
Kommentar Utfall/resultat finns inte för 2022. Brukarundersökningen inom daglig verksamhet görs nästa gång år 2023.					
  Får bestämma om saker som är viktiga hemma - brukarbedömning servicebostad	81 %	-	89 %	83 %	-
Målvärde 86%					
Kommentar Målvärdet uppnås inte för 2022. Skövdes resultat har försämrats sen förra undersökningen 2020. Nu är resultatet i nivå med snittet för alla kommuner (ovägt medel) = 82%.					
  Finns det en aktuell genomförandeplan	70 %	73 %	51 %		
Målvärde 100%					
Kommentar Utfallet är ett oviktat medel. Målvärdet uppnås inte. För jämförbarhet med tidigare år är medel beräknad på samma verksamheter som tidigare (äldreboende, bostad med särskild service, korttidsvistelse barn, personlig assistans och hemtjänst).					
  Framgår det om brukaren har varit med och utformat planen	68 %	59 %	41 %		
Målvärde 100%					
Kommentar Utfallet är ett oviktat medel. Förbättrat resultat men målvärdet uppnås inte. För jämförbarhet med tidigare år är medel beräknad på samma verksamheter som tidigare (äldreboende, bostad med särskild service, korttidsvistelse barn, personlig assistans och hemtjänst).					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
 Genomförandeplan och brukarens delaktighet	2021-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program
Syfte/effekt Ge brukarna en kvalitativ vård och omsorg som genomsyras av brukaren delaktighet.			
Kommentar Sektorn arbetar fokuserat med genomförandeplaner och individens delaktighet. Utbildningsinsatser har pågått kontinuerligt under året. Uppföljning har gjorts under året samt riktade insatser för att nå målet.			
 Arbeta enligt arbetsmodellen "Individens behov i centrum" IBIC	2021-12-31	2023-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program
Syfte/effekt IBIC ska leda till att stärka individens delaktighet och inflytande. Utföraren ska tydligt se vilket stöd individen behöver. Ökad rättssäkerhet. Underlätta uppföljningen.			
Kommentar <i>Utredning/handläggning</i>			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Biståndsbedömare och LSS-handläggare arbetar med IBiC. Vi har inte nått ända fram men arbets sättet är bra och den enskilde får framföra behovet av hjälp och stöd. Utredning görs utifrån behovet men det är svårt att få med alla detaljer som behövs för att fungera i verksamhetssystemen/planeringen. Vi fortsätter att arbeta med IBiC, hur vi kan förenkla/effektivisera utredningarna utan att frånga arbets sättet. Vi arbetar även vidare med uppföljning av besluten.</p> <p><i>Verkställighet</i></p> <p>Inom äldreomsorgen och till stor del inom verksamheterna LSS arbetar man efter arbetsmodellen IBiC. Arbets sättet utvärderas kontinuerligt för att säkra följsamheten till arbetsmodellen. Planering pågår för införande inom personlig assistans.</p>			

3.9 Fördjupad ekonomisk analys

Avdelning för äldreboende

	Nettokostnad 2022	Budget 2022	Resultat 2022
Äldreboende	355,9	362,9	+7,0

Avdelningen för äldreboende omfattar äldreboende, korttidsboende, dagverksamhet och frivilligverksamheter.

Avdelningen för äldreboende redovisar ett överskott på 7 miljoner kronor

Alla nybyggda lägenheter på nya Ekedal har ännu inte tagits i drift och nämndens budget för de ej öppnade lägenheterna har reserverats (5,4 miljoner kronor). Inom äldreboenden pågår renovering av lokaler på Solgården (i Tidan) och på Billingsdal (i Timmersdala). Generellt redovisar de flesta äldreboendena underskott främst beroende på höga övertidskostnader. Totalt summerar äldreboenden och korttid (exkl. reserverade medel) till -5,8 miljoner kronor.

Den förebyggande verksamheten redovisar ett överskott på 0,7 miljoner kronor. Resultatet påverkas av att verksamheten inte varit i gång enligt plan hela året pga. pandemin.

Nämnden har inte haft några kostnader för utskrivningsklara patienter och har även överskott på matintäkter och viss vakans bland enhetschefer vilket bidrar till att det totala resultatet för avdelningen blir ett överskott.

	Resultat 2022	Budget 2022	
Äldreboende, egen regi	405	405 - 415	lägenheter
Korttidsboende	54	50	platser
Äldreboende, köp av verksamhet (31/12)	36	36	lägenheter
Dagverksamhet (31/12)	88	60-70	brukare

Förklaringar/förtydliganden till ovanstående tabell:

Äldreboende, egen regi: 70 lägenheter i den nybyggda delen var tagna i drift per 31/8. 10 lägenheter som planeras att öppnas under 2021 kommer avvakta till minst 2023 (reserverad budget).

Korttidsboende: Utöver angivna 50 platser finns reserverade medel att öppna 6 platser vid behov. Dessa har använts i stor omfattning under 2022.

Äldreboende, köp av verksamhet: Stiftelsen Skaraborgs läns sjukhem bedriver vård i särskilt boende i 36 lägenheter.

Avdelning för hemtjänst och hälso- och sjukvård

	Nettokostnad 2022	Budget 2022	Resultat 2022
Hemtjänst	330,0	333,6	+3,6

Avdelningen för hemtjänst och hälso- och sjukvård omfattar beställarenheter hemtjänst, sjuksköterskeenheter och rehab samt utförande hemtjänstenheter inklusive servicehus och natt- och larmenhet.

431 000 timmar hemtjänst har beställts av biståndsenheten till utförande hemtjänst (egen regi och privata företag). Avvikelsen mot budget är endast 1000 timmar. Utbetalad ersättning är något lägre än budgeterat, vilket ger ett överskott på 3,7 miljoner kronor vid årets slut.

Utförande hemtjänstenheter redovisar ett underskott på 4,1 miljoner kronor. Underskottet härrör sig huvudsakligen från höga övertidskostnader. Statsbidrag till hälsoprojekt och arbetstidsprojekt balanserar upp stora delar av underskottet.

Sjuksköterskeenheter och rehab redovisar ett överskott på 0,2 mnkr. Även här finns övertidskostnader och kostnader för bemanningssjuksköterskor men ett statsbidragsfinansierat arbetstidsprojekt omfattande sjuksköterskor kväll/natt har gett positiva ekonomiska effekter.

LOV-ersättningen till hemtjänsten är 512 kronor/timme till enskilda utförare inom tätorten sedan 1 april 2022.

VOLYMER HEMTJÄNST	Resultat 2022	Budget 2022	
Hemtjänstvolym	431 000	430 000	timmar
varav egen regi	337 000	335 000	timmar
varav enskilda utförare	94 000	95 000	timmar

Avdelning för personlig assistans

mnkr	Nettokostnad 2022	Budget 2022	Resultat 2020
Personlig assistans	123,8	128,7	+4,9

Avdelningen för personlig assistans inrymmer även barnverksamheten och kontaktpersoner. (Bemanningsenhet redovisas tillsammans med intern styrning och stöd).

Avdelningen redovisar ett överskott på 4,9 miljoner kronor för 2022.

Volymen inom personlig assistans genererar inte det underskott som förväntades under hösten 2021. Flera stora ärenden har avslutats under året på grund av flytt samt beviljad assistans från av Försäkringskassan (vilket för över huvuddelen av kostnadsansvaret från kommunen). Antalet assistansärenden från Försäkringskassan är lägre än budgeterat medan sjuklönekostnaderna till privata assistansutförare är högre. Tillsammans med överskott inom avlösning och ledsagning blir det ett överskott på 6,7 miljoner kronor.

Utförande enheter av personlig assistans redovisar ett underskott på 2 miljoner kronor. Underskottet handlar mycket om övertidskostnader och kostnader för dubbelbemanning pga. arbetsmiljö (där brukaren har fått ökade behov.)

Barnverksamheten har för tillfället en minskning av resurskrävande beslut i verksamheten och redovisar ett förväntat överskott på 4,4 miljoner kronor.

Kontaktpersoner redovisar ett överskott på 1,2 miljoner kronor. Vakanser inom ledningsfunktioner genererar ett överskott på 0,6 miljoner kronor, vilket balanserar upp de högre kostnaderna för sjuklöner till privata assistansutförare på samma belopp.

Externa placeringar barn ökade under slutet av 2021 med flera nya ärenden och redovisar ett underskott på 5,9 miljoner kronor.

VOLYMER PERSONLIG ASSISTANS	Resultat 2022	Budget 2022	
Personlig assistans, volym SFB egen regi	210 800	217 900	timmar
Personlig assistans, volym LSS	84 600	101 500	timmar
varav egen regi	41 900	55 700	timmar

VOLYMER PERSONLIG ASSISTANS	Resultat 2022	Budget 2022	
varav enskilda utförare	42 700	45 800	timmar
Antal brukare personlig assistans (31/12)	123	130	brukare
Kontaktperson (31/12)	122	170	brukare
Korttidsvistelse/korttidstillsyn (31/12)	77	80	brukare

* översyn gällande insatsen kontaktperson har gjorts vilket har minskat antalet ärenden.

Avdelning för bostad med särskild service och daglig verksamhet

mnkr	Nettokostnad 2022	Budget 2022	Resultat 2022
Boende inom funktionsnedsättning, summa	203,9	236,3	5,4

Avdelningen omfattar bostad med särskild service, boendestöd och daglig verksamhet.

Avdelningen redovisar ett överskott på 5,4 miljoner kronor vid årets slut. Främst beror det på budgeten för den nedlagda gruppboenden på Klagstorp, 4,6 miljoner kronor. Externa placeringar kostar ca 3,9 miljoner kronor mer än budget, men det balanseras upp av bland annat daglig verksamhets överskott samt att den nya serviceboenden på Hägnadsgatan inte har varit i full drift från början av året

VOLYMER FUNKTIONSNEDSÄTTNING	Resultat 2022	Budget 2022	
Bostad med särskild service (eget bestånd)	211	214 - 211	lägenheter
Daglig verksamhet (31/12)	259	ca 235	brukare
Boendestöd	74	60-70	brukare

Intern styrning och stöd

mnkr	Nettokostnad 2022	Budget 2022	Resultat 2022
Stabsfunktioner	49,7	62,9	+13,2
Bemanningsenheter	6,3	6,4	+0,1
Reserv för oförutsett	-7,7	6,0	+13,7
Reserv för lönerrevisioner	0	1,6	+1,6
Avgifter	-56,8	-54,1	+2,7
SUMMA	-8,5	22,8	+31,3

Området omfattar sektorchefens ansvar, ekonomienhet, utvecklingsenhet, biståndsenhet, bemanningsenheter och avgifter.

Totalt reserverar vård- och omsorgsnämnden 6 miljoner kronor i budgeten för att hantera underskott och förändringar i verksamheten under året. Denna reserv har inte använts. Huvuddelen av de prestationsbaserade statsbidragen som är resultatpåverkande redovisas på detta ansvar, vilket skapar ett totalt överskott på 13,7 mnkr.

Stabsfunktioner (intern styrning och stöd) har utöver ovan redovisade reserver och resultatpåverkande poster ytterligare överskott på drygt 13 miljoner kronor. Det handlar om såväl högre intäkter i form av ytterligare statsbidrag (bland annat från Migrationsverket och momsersättning) och lägre kostnader, bland annat för bostadsanpassningar, familjehemsplaceringar, datorkostnader (pga. leveransproblem) m.m. Vakanser på grund av

personalomsättning samt frånvaro pga. sjukdom och vård av barn genererar drygt 2 miljoner kronor i överskott. Under 2022 har verksamhetsutveckling och kompetensutveckling kunnat bedrivas utan ekonomiska begränsningar pga. statsbidrag, utan begränsas främst av vad personella resurser och det grundläggande uppdraget klarar av.

Bemanningsenheternas resultat stäms av vid årsslutet. Om det interna vikariepriset har genererat ett överskott under året, skickas återbäring till köpande enheter.

Avgiftsintäkterna visar ett överskott på 2,7 miljoner kronor. Beslutade förändringar i förbehållsbelopp och pensioner under sommaren 2022 har gett något högre avgiftsintäkter än förväntat.

3.10 Utökad uppföljning intern kontrollplan

3.10.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning																																																						
Verkställighet SoL och LSS	Brukaren får inte beviljad insats utförd	<p>■ Avvikelse</p> <p>Granskning av genomförandeplan</p> <p>Beskrivning av granskning Granskning efter mall. Bland annat granskas om genomförandeplanen är aktuell och om brukaren har varit delaktig i utformandet av planen</p> <p>Kommentar Iakttagelse: 20% av genomförandeplanerna är granskade. I tabellen nedan finns resultatet för om genomförandeplanen är aktuell och om det framkommer om brukaren varit med och utformat planen. Flertal åtgärder inom området har pågått under 2022.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">GP= genomförandeplan</th> <th colspan="2">Aktuell GP</th> <th colspan="2">Delaktig i GP</th> </tr> <tr> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2021</th> <th>2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>SoL Äldreboende</td> <td>69%</td> <td>71%</td> <td>51%</td> <td>68%</td> </tr> <tr> <td>LSS Bostad m särskild service</td> <td>72%</td> <td>69%</td> <td>60%</td> <td>72%</td> </tr> <tr> <td>LSS Korttidsvistelse</td> <td>64%</td> <td>79%</td> <td>64%</td> <td>79%</td> </tr> <tr> <td>LSS Personlig assistans</td> <td>80%</td> <td>50%</td> <td>60%</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>SoL Hemtjänst</td> <td>79%</td> <td>82%</td> <td>59%</td> <td>71%</td> </tr> <tr> <td>LSS Daglig verksamhet</td> <td>65%</td> <td>84%</td> <td>92%</td> <td>96%</td> </tr> <tr> <td>SoL Korttid</td> <td>71%</td> <td>36%</td> <td>24%</td> <td>9%</td> </tr> <tr> <td>SoL Dagverksamhet</td> <td>63%</td> <td>89%</td> <td>50%</td> <td>84%</td> </tr> <tr> <td>SoL hemtjänst natt</td> <td>65%</td> <td>88%</td> <td>91%</td> <td>88%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Bedömning: De flesta brukare har en genomförandeplan men den är inte alltid komplett och aktuell (upprättad inom 14 dagar eller uppdaterad inom 6 månader). Delaktigheten från brukaren har ökat men behöver fortsatt kvalitetssäkras mer.</p>	GP= genomförandeplan	Aktuell GP		Delaktig i GP		2021	2022	2021	2022	SoL Äldreboende	69%	71%	51%	68%	LSS Bostad m särskild service	72%	69%	60%	72%	LSS Korttidsvistelse	64%	79%	64%	79%	LSS Personlig assistans	80%	50%	60%	50%	SoL Hemtjänst	79%	82%	59%	71%	LSS Daglig verksamhet	65%	84%	92%	96%	SoL Korttid	71%	36%	24%	9%	SoL Dagverksamhet	63%	89%	50%	84%	SoL hemtjänst natt	65%	88%	91%	88%
		GP= genomförandeplan		Aktuell GP		Delaktig i GP																																																		
2021	2022		2021	2022																																																				
SoL Äldreboende	69%	71%	51%	68%																																																				
LSS Bostad m särskild service	72%	69%	60%	72%																																																				
LSS Korttidsvistelse	64%	79%	64%	79%																																																				
LSS Personlig assistans	80%	50%	60%	50%																																																				
SoL Hemtjänst	79%	82%	59%	71%																																																				
LSS Daglig verksamhet	65%	84%	92%	96%																																																				
SoL Korttid	71%	36%	24%	9%																																																				
SoL Dagverksamhet	63%	89%	50%	84%																																																				
SoL hemtjänst natt	65%	88%	91%	88%																																																				

Process/Rutin	Risker	Granskning																																																						
		<p>Slutsats:</p> <p>Genomförda åtgärder har tyvärr inte gett önskad effekt. Arbetet är fortsatt prioriterat och finns även med i nämndens styrkort. Exempel på åtgärder 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> Förbättringsarbete i processerna Förstärkt egenkontroll av genomförandeplan Stärka dokumentationsombudens och stödpedagogernas roll 																																																						
	Fel och brister i utförd insats	<p>■ Avvikelse</p> <p>Granskning av genomförandeplan</p> <p>Beskrivning av granskning Granskning efter mall. Bland annat granskas om genomförandeplanen är aktuell och om brukaren har varit delaktig i utformandet av planen</p> <p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse: 20% av genomförandeplanerna är granskade. I tabellen nedan finns resultatet för om genomförandeplanen är aktuell och om det framkommer om brukaren varit med och utformat planen. Flertal åtgärder inom området har pågått under 2022.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">GP= genomförandeplan</th> <th colspan="2">Aktuell GP</th> <th colspan="2">Delaktig i GP</th> </tr> <tr> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2021</th> <th>2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>SoL Äldreboende</td> <td>69%</td> <td>71%</td> <td>51%</td> <td>68%</td> </tr> <tr> <td>LSS Bostad m särskild service</td> <td>72%</td> <td>69%</td> <td>60%</td> <td>72%</td> </tr> <tr> <td>LSS Korttidsvistelse</td> <td>64%</td> <td>79%</td> <td>64%</td> <td>79%</td> </tr> <tr> <td>LSS Personlig assistans</td> <td>80%</td> <td>50%</td> <td>60%</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>SoL Hemtjänst</td> <td>79%</td> <td>82%</td> <td>59%</td> <td>71%</td> </tr> <tr> <td>LSS Daglig verksamhet</td> <td>65%</td> <td>84%</td> <td>92%</td> <td>96%</td> </tr> <tr> <td>SoL Korttid</td> <td>71%</td> <td>36%</td> <td>24%</td> <td>9%</td> </tr> <tr> <td>SoL Dagverksamhet</td> <td>63%</td> <td>89%</td> <td>50%</td> <td>84%</td> </tr> <tr> <td>SoL hemtjänst natt</td> <td>65%</td> <td>88%</td> <td>91%</td> <td>88%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Bedömning: De flesta brukare har en genomförandeplan men den är inte alltid komplett och aktuell (upprättad inom 14 dagar eller uppdaterad inom 6 månader). Delaktigheten från brukaren har ökat men behöver fortsatt kvalitetssäkras mer.</p> <p>Slutsats: Genomförda åtgärder har tyvärr inte gett önskad effekt. Arbetet är fortsatt prioriterat och finns även med i nämndens styrkort. Exempel på åtgärder 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> Förbättringsarbete i processerna Förstärkt egenkontroll av genomförandeplan 	GP= genomförandeplan	Aktuell GP		Delaktig i GP		2021	2022	2021	2022	SoL Äldreboende	69%	71%	51%	68%	LSS Bostad m särskild service	72%	69%	60%	72%	LSS Korttidsvistelse	64%	79%	64%	79%	LSS Personlig assistans	80%	50%	60%	50%	SoL Hemtjänst	79%	82%	59%	71%	LSS Daglig verksamhet	65%	84%	92%	96%	SoL Korttid	71%	36%	24%	9%	SoL Dagverksamhet	63%	89%	50%	84%	SoL hemtjänst natt	65%	88%	91%	88%
GP= genomförandeplan	Aktuell GP			Delaktig i GP																																																				
	2021	2022	2021	2022																																																				
SoL Äldreboende	69%	71%	51%	68%																																																				
LSS Bostad m särskild service	72%	69%	60%	72%																																																				
LSS Korttidsvistelse	64%	79%	64%	79%																																																				
LSS Personlig assistans	80%	50%	60%	50%																																																				
SoL Hemtjänst	79%	82%	59%	71%																																																				
LSS Daglig verksamhet	65%	84%	92%	96%																																																				
SoL Korttid	71%	36%	24%	9%																																																				
SoL Dagverksamhet	63%	89%	50%	84%																																																				
SoL hemtjänst natt	65%	88%	91%	88%																																																				

Process/Rutin	Risker	Granskning								
		<ul style="list-style-type: none"> Stärka dokumentationsombudens och stödpedagogernas roll 								
Informationssäkerhet	Brukarens integritet åsidosätts, brott mot sekretesslag	<p>■ Avvikelse</p> <p>Granskning av loggkontroll</p>								
		<p>Beskrivning av granskning Följsamheten till rutinen kontrolleras</p>								
		<p>Kommentar Iakttagelse: Granskningen visar att de flesta har rapporterat genomförda loggkontroller i Stratsys. Rapportering saknas för 9 stycken arbetsplatser. I ett fall har otillåten åtkomst upptäckts och i det fallet har rutinen följts och en mer omfattande kontroll är gjord. Arbets sättet att dokumentera genomförda loggkontroller i Stratsys är helt nytt och även hur underlaget till loggkontroll tas ut från verksamhetssystemet Lifecare. Information har gått ut på chefsmöten till cheferna.</p> <p>Utfall</p> <table border="1"> <caption>Utfall</caption> <thead> <tr> <th>Kategori</th> <th>Antal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Godkänd</td> <td>69 st</td> </tr> <tr> <td>Ej godkänd</td> <td>1 st</td> </tr> <tr> <td>Ej svarat</td> <td>9 st</td> </tr> </tbody> </table> <p> ■ Godkänd ■ Ej svarat ■ Ej godkänd </p>	Kategori	Antal	Godkänd	69 st	Ej godkänd	1 st	Ej svarat	9 st
		Kategori	Antal							
Godkänd	69 st									
Ej godkänd	1 st									
Ej svarat	9 st									
<p>Bedömning: Det är ett fåtal chefer (4 stycken) som har missat att rapportera genomförda loggkontroller. Granskningen visar att följsamheten till rutinen har varit bra med en mindre avvikelse.</p> <p>Slutsats: Kontakt behöver tas med chefer som missat rapporteringen för att undersöka varför rapporteringen inte är gjord. Ny granskning kommer att göras under våren 2023 för att följa upp följsamheten till rutinen.</p>										

3.10.2 Åtgärder

Nedan rapporteras de åtgärder som beslutats i internkontrollplanen. Åtgärderna syftar oftast till att ta fram och implementera en rutin eller löpande kontroll för att säkra processen och minimera identifierade risker.

Process/Rutin	Risker	Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
Handläggning av bistånd	Brukaren får vänta länge på beslut om insats	<p>▶ Processarbete</p>	2021-01-01	2023-12-31
		<p>Kommentar Utredningstiden följs upp kontinuerligt vid</p>		

Process/Rutin	Risker	Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
		uppföljning av processen. Utredningstiden är bättre än målvärdet. Processteamerna för handläggningsprocesserna träffas regelbundet och arbetar med ständiga förbättringar.		
Verkställighet SoL och LSS	Brukare far illa i samband med hot och våldssituation	🟢 Implementera och utveckla arbetet mot hot och våld	2022-01-01	2023-12-31
		<i>Kommentar</i> Planering och förberedelser pågår kopplat till detta. Arbetet är just nu i en uppstartsfas och kommer att fortgå även 2023.		
	Brister i dokumentation	✅ Nytt arbetssätt kring genomförandeplan	2022-01-01	2022-12-30
		Beskrivning av åtgärd Beslut taget i ledningsgruppen att ändra dokumentationsombudens roll och ansvar kring genomförandeplaner. Detta ska ske succesivt. <i>Kommentar</i> Utbildning pågår för att införa nytt arbetssätt kring genomförandeplan inom äldreboende. Det nya arbetssättet innebär att dokumentationsombuden får en annan roll med ett större ansvar kopplat till den sociala dokumentationen.		
Kontanthantering-brukares privata medel	Brukares privata medel förskingras/försvinner	✅ Inköp av värdeskåp med spårbarhet (tagg)	2021-01-01	2022-12-31
		Beskrivning av åtgärd Treårsplan för att byta ut alla värdeskåp i verksamheten finns (2020–2022).		
		<i>Kommentar</i> Planen för inköp av värdeskåp har följts. Nya värdeskåp har köpts till alla särskilda boenden inom äldreomsorg och funktionsnedsättningsomsorgen.		
Verkställighet hälso- och sjukvård	Brister i dokumentation	✅ Kollegial journalgranskning inom HSL	2022-01-01	2022-12-31
Risk- och händelseanalys	Vi upprepar fel	✅ Processarbete hantera avvikelser	2022-01-01	2022-12-31
		Beskrivning av åtgärd Förbättring av processen		
		<i>Kommentar</i> Ny processägare är utsedd under året. Enhetscheferna som är med i processteamet har testat ett stödmaterial som handlar om avvikelser och som ska användas ute på enheter. Stödmaterialen ska anpassas så att det inte är så omfattande innan breddinförande. Processteamets sammansättning		

Process/Rutin	Risker	Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
		ses över få att få en större bredd med en representation från fler professioner.		

4 Socialnämnden

4.1 Nämndens ansvarsområde

Socialnämnden har till uppgift att i olika former stödja, hjälpa och skydda utsatta grupper i samhället. Nämndens ansvarsområden innefattar både förebyggande verksamhet och individuellt inriktat utrednings- och behandlingsarbete. Verksamheten är till stora delar lagstadgad och styrs huvudsakligen utifrån socialtjänstlagen (SoL), lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Huvudsakliga målgrupper är socialt utsatta barn och ungdomar, personer med missbruksproblem, vuxna som behöver försörjningsstöd, samt personer med psykisk funktionsnedsättning.

Till verksamheten hör även familjerättsliga uppgifter, familjerådgivning, familjecentraler. Mottagande av flyktingar enligt bosättningslagen, massflyktsdirektivet samt för ensamkommande flyktingbarn. Budget- och skuldrådgivning, konsumentvägledning, alkohol-, tobak-, och serveringstillstånd och tillsyn av försäljning av receptfria läkemedel samt sysselsättningsverksamheter för personer som står långt från arbetsmarknaden, Barnahus Skaraborg och kommungemensam socialjour.

4.2 Ekonomi och verksamhet

Socialnämnden visar på ett underskott om 20,3 miljoner kronor för året gentemot budget.

Sektorns vuxenavdelning har sedan årsskiftet 2021/2022 ställt om till en ny organisation där tidigare vuxenstødsavdelningen och vuxenavdelningen slagits ihop till en gemensam vuxenavdelning. Syftet med omorganisationen var att få effektivare arbetsflöden och därigenom minska personalkostnaderna. Åtgärderna har till del gett förväntad effekt.

Försörjningsstödet har under året legat under budget, detta pga. att fler bidragstagare kommit ut i arbete. För de grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden har samarbetet med arbetsmarknadsavdelningen (AVA) gett positiva resultat.

Kostnaden för externa vuxenplaceringar (missbruk, socialpsykiatri och skyddsplaceringar) har fortsatt öka under året. Vuxenplaceringar visar på ett underskott om 9,6 miljoner kronor. Många placeringar gäller psykiskt funktionsnedsatta med tungt vårdbehov, men även ökat antal LVM placeringar. Även skyddsplaceringar visar på ett underskott om 6,9 miljoner kronor.

Barn- och ungdomsavdelningen har under de senaste åren märkt av markanta öknings i inflödet av orosanmälningar, ökande antal utredningar och efterföljande insatser. Denna utveckling har också medfört kostnadsökningar för placeringsärenden både i familjehem och HVB-vård. Kostnaden för barn- och ungdomsplaceringar på HVB och familjehem avviker med 13,5 miljoner kronor mot budget. Ökat antal placeringar och fortsatt hög nivå på familjehemspaceringar bidrar till underskottet. Fortsatt hög ärendenivå för barn och unga medför att konsulter kontrakterats. Den ökande arbetsvolymen har mötts upp med nödvändiga personalförstärkningar, vilket medfört att avdelningens tre enheter växt sig alltför stora med för stora arbetsgrupper och svårigheter i ledning och styrning. Fr o m årsskiftet 2022/2023 ställer avdelningen därför om från tre till fem enheter för att på så sätt skapa bättre förutsättningar att möta och hantera det ökande arbetstrycket.

Nämnden fick under året nytt uppdrag i och med mottagandet enligt massflyktsdirektivet för flyktingar från Ukraina. I samband med det erhöles även statsbidrag för att täcka de ökade kostnaderna i samband med mottagandet.

TBC utbrott, med sjukskrivningar som följd samt överanställning på grund av brukare med stort vårdbehov, bidrog till ökade personalkostnader inom socialpsykiatrien.

4.3 Året som gått

Sektorn har tre särskilda fokusområden, en hållbar socialtjänst, drogförebyggande arbete och missbruk i ett bredare perspektiv.

En hållbar socialtjänst

Kopplat till en hållbar socialtjänst finns arbetet med att utveckla och satsa på systematisk uppföljning på sektorns enheter. Satsningen påbörjades 2020 och den långsiktiga ambitionen är att bygga upp en lokal evidens genom att enhetsvis följa upp resultaten för valda arbetssätt.

Därutöver fokuserar sektorn på att enskilda ska kunna erbjudas möjligheten att ta del av stödande serviceinsatser riktade till barn, unga, föräldrar samt vuxna målgrupper inom området missbruk och funktionshinder. Satsningen ligger väl i linje med den nya socialtjänstlagen som väntas träda i kraft 2024.

Ett projekt som riktar sig till utlandsfödda föräldrar pågick under 2022 och fortsätter 2023. Syftet är att erbjuda föräldrastöd genom föräldrakurser för utrikesfödda föräldrar i kombination med SFI (svenska för invandrare) för föräldralediga.

Försörjningsstödsenheten erbjuder möjlighet att söka försörjningsstöd digitalt och har som mål att andelen digitala ansökningar kontinuerligt ska öka och att på sikt bli fler än 50 %.

Drogförebyggande arbete

Sektorns andra fokusområde är drogförebyggande arbete. Satsningen genomförs i projektform och finansieras med folkhälsomedel. En projektledare driver arbetet framåt med syftet att framförallt implementera ANDT-undervisning i grundskolan och på gymnasiet. Projektet påbörjades 2021 och fortsätter under 2023.

Missbruk i ett bredare perspektiv

Sektorns tredje fokusområde är missbruk i ett bredare perspektiv som fått inriktningen missbruksarbete i ett familjeperspektiv. Enhetschefer arbetar med att utveckla ett samordnat arbetssätt för missbrukande föräldrar och deras barn.

4.4 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

4.4.1 Valfärdstjänster

4.4.1.1 KF:s strategiska mål: Skövdes valfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

Mål	Resultatmätning
<p> Socialnämndens verksamhet ska inriktas på att stärka individens möjligheter till ett oberoende och självständigt liv.</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2022</p> <p>Arbetet med att inrikta sektorns insatser för att stärka individens möjlighet till ett oberoende och självständigt liv pågår både på verksamhetsnivå och ledningsnivå. Sektorn har under flera år haft fokus på vuxenprocessen där klientens bästa alltid ska vara i fokus. En gemensam process har tagits fram med fokus på att på ett effektivt sätt stärka individens möjligheter till ett oberoende och självständigt liv. Rätt insats, i rätt tid är ledord i processen. Samtliga klienter ska ha en aktuell genomförandeplan och klienterna ska vara delaktiga i sin egen genomförandeplan.</p>	<p> Global consat</p>
	<p> Upplevd förbättrad livssituation stödboende vuxna</p>
	<p> Insatser som ges i form av service på stödcentret Allén</p>
	<p> Antal deltagande föräldrar i föräldrastödsprogram</p>
	<p> Deltagande i YAM (Youth Aware of</p>

Mål	Resultatmätning
Ett viktigt område för att kunna leva ett självständigt liv är att leva fri från våld. Många av de barn vi möter lever i familjer där våld förekommer. Vi bedriver ett kontinuerligt arbete för att förebygga samt stödja och hjälpa våldsutsatta	Mental Health) grupper i åk 8.
Tidiga insatser erbjuds kommuninvånarna i form av föräldrakurser, familjerådgivning och serviceinsatser. Förebyggande arbetssätt och metoder används, t ex YAM-kurser och sociala insatsgrupper (SIG).	→ Minskning av ärenden i långvarigt försörjningsstöd
För att göra socialtjänsten mer tillgänglig erbjuds flera serviceinsatser inom den sociala barn-och ungdomsvården. Arbetet pågår med att erbjuda fler serviceinsatser även inom vuxenavdelningen. Serviceinsatser innebär att man kan söka vissa sorters stöd utan att först behöva träffa en handläggare, bli utredd och få ett biståndsbeslut. Det ökar självständigheten och oberoendet för kommuninvånarna.	→ Boskola för nyanlända
För att få ökad delaktighet och brukarinflytande medverkar sektorn i SKR:S brukarundersökning riktad till sektorns samtliga målgrupper (personer äldre än 13 år) som genomförs under hösten varje år. Svarsfrekvensen har dock inte nått önskad nivå. Åtgärder har vidtagits för att höja svarsfrekvensen, men har inte gett resultat. Arbetet för att höja svarsfrekvensen kommer därför att intensifieras inför nästa år.	— Antal våldsutövare som får information om vilket stöd som finns att få för att sluta slå
Allt det arbete som utförs på sektorn syftar till att stärka människors egna resurser och att ge stöd på ett sätt som på sikt hjälper individer till självständighet.	— Antal våldsutövare som tackar ja till stöd
	— Upplevd förbättrad livssituation korttiden/motivationsboende

4.5 Uppföljning av ekonomi

4.5.1 Ekonomisk utveckling

4.5.1.1 Nämndens resultat - årsbokslut

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2022	Kostnad 2022	Utfall 2022	Budget 2022	Budgetavvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Barn och ungdomsavdelningen	15,1	-119,6	104,7	88,9	-15,6	88	71
Vuxenavdelningen	18,5	-153,6	135,3	119,1	-16	125	117
Intern styrning och stöd	25,7	-32,4	6,7	18	11,3	11	25
Summa	58,9	305,6	246,7	226	-20,3	224	213

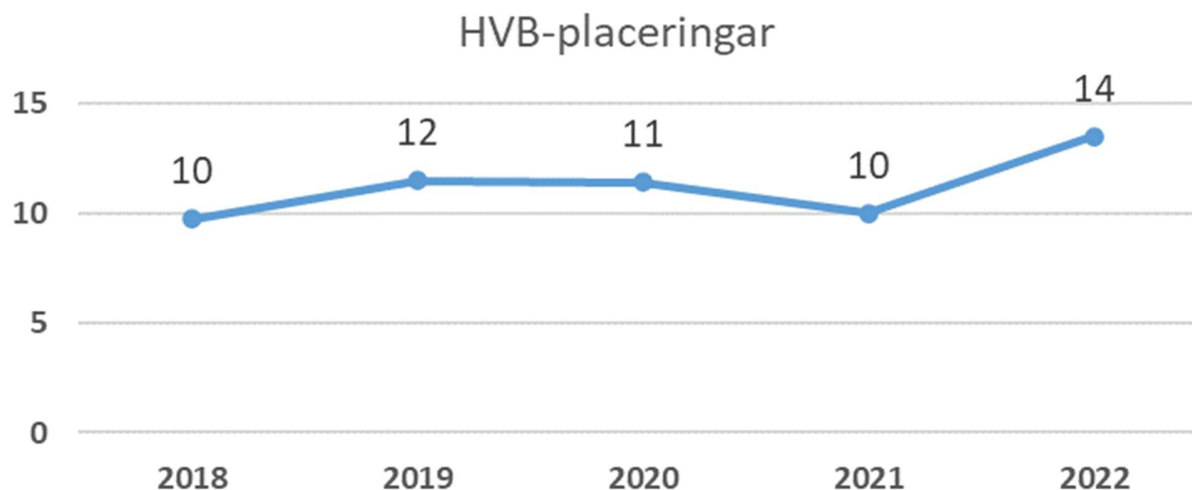
4.5.1.2 Kommentarer till resultat

Socialnämnden redovisar ett underskott om 20,3 miljoner kronor. Underskottet härrör sig till verksamheterna barn och vuxna samt även inom socialpsykiatrin. Övergripande verksamhet och försörjningsstöd visar på ett överskott mot budget. Vid T2 visade prognosen på underskott om 22,9 miljoner kronor, vilket är en förbättring med 2,6 miljoner kronor mot T2.

Barn och unga

Avdelningen visar på ett underskott om 15,6 miljoner kronor. De största avvikelserna finns inom HVB-vård och familjehemsvård, men även för köp av konsulttjänster.

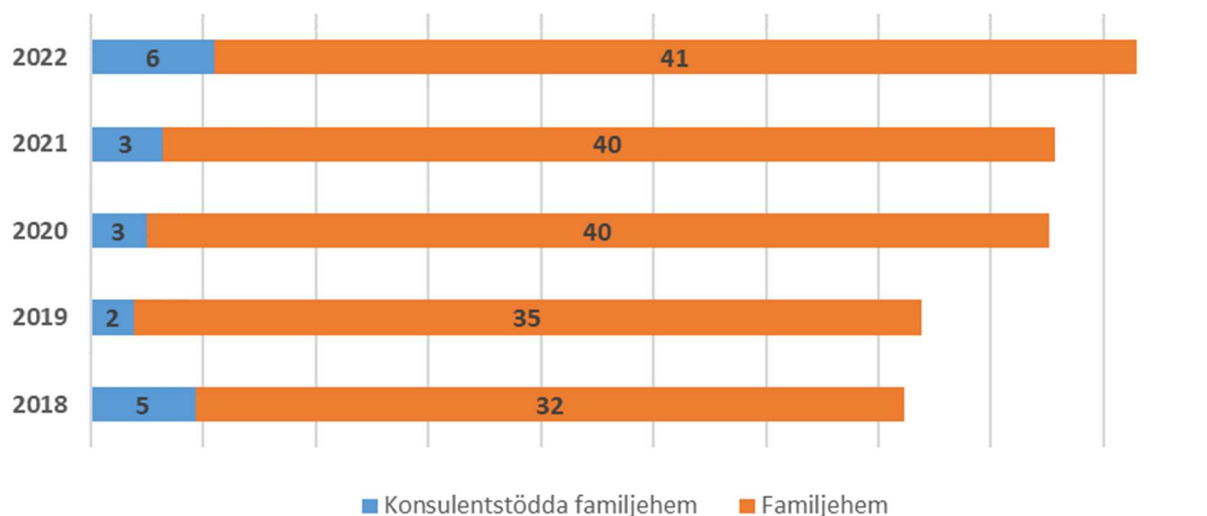
HVB-vård för barn och unga visar på ett underskott om 10,8 miljoner kronor. HVB-placeringar är kostsamma och ligger mellan 5 000 kr upp till 11 000 kr per dygn. I budget finns det utrymme till 8 helårsplaceringar och i snitt hade verksamheten 14 st. placeringar för 2022. Antal LVU-ärenden ökade från snitt 21 st. till 35 st. under året, vilket är en ökning med nästan 67%. LVU-placeringar är också betydligt dyrare och pågår längre än andra HVB-placeringar.

Inför år 2022 erhöles en utökad ram för familjehemsplaceringar på 3 miljoner kronor för att möta den ökande placeringskostnaden. Detta tillskott har inte räckt och familjehemskostnaderna, inklusive jourhem, avviker med 2,7 miljoner kronor mot budget.

Det är de allra mest utsatta barnen som är i behov av att placeras utanför sina hem och orsakerna är oftast föräldrars missbruk eller funktionsnedsättningar (kognitiva eller psykiska). De barn som placeras är oftast väldigt små varvid dessa placeringar blir så kallade uppväxtplaceringar. Ersättning för förlorad arbetsinkomst, som en följd av familjehemsföräldern inte kan arbeta heltid, på grund av stort behov hos barnet, bidrar också till underskottet. Underskottet beror också på att det även finns ett flertal placeringar i jourhem. Detta gäller barn som väntar på placering i familjehem. Konsulentstödda familjehem anlitas i de fall då det inte finns familjehem att tillgå eller då behoven är mer omfattande. Dessa placeringar är dyra i förhållande till familjehemsplacering, men billigare än vad en HVB placering skulle kosta.

Familjehemsplaceringar

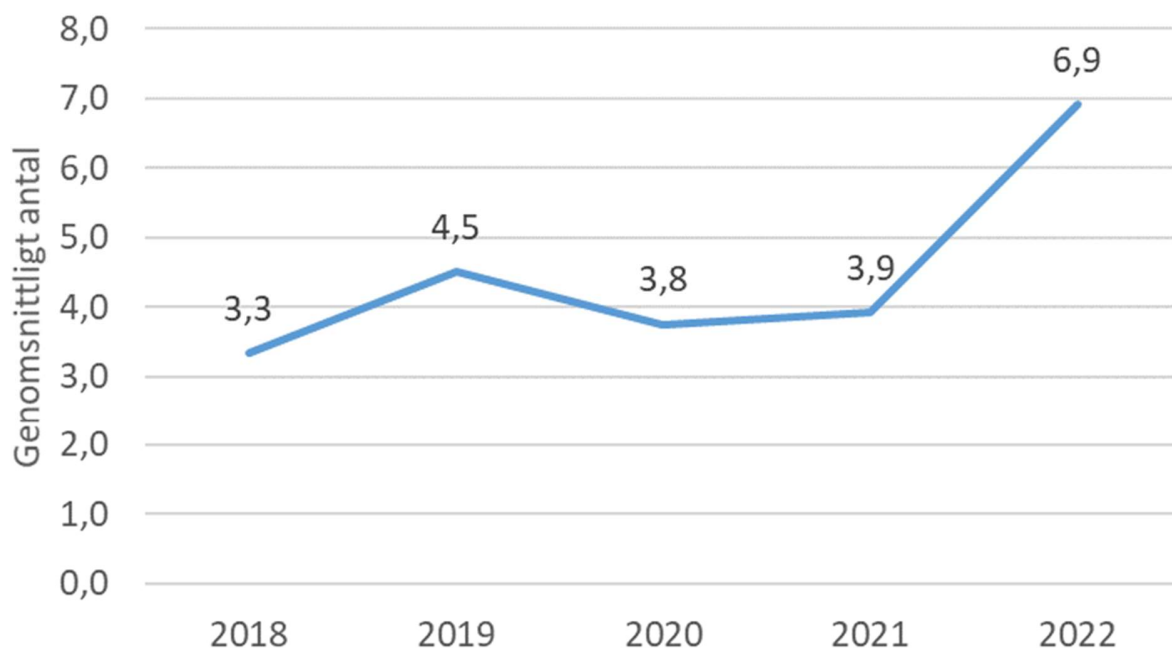
Den höga arbetsbelastningen, samt svårighet att rekrytera personal, inom barn och unga har medfört att konsulter har anlitats under året. Trots åtgärder har bemanningen inte kunnat lösas fullt ut. Fortsatt högt ärendeflöde har medfört att konsulterna fortfarande är anlitade.

Verksamheten för ensamkommande flyktingbarn som bor på kommunens egna HVB Fenix visar på ett underskott om 1,9 miljoner kronor som härrör sig till färre externt sålda platser mot budget.

Vuxen

Vuxenavdelningen visar på ett underskott om 16 miljoner kronor, vilket är en försämring med 3,5 miljoner kronor sedan T2.

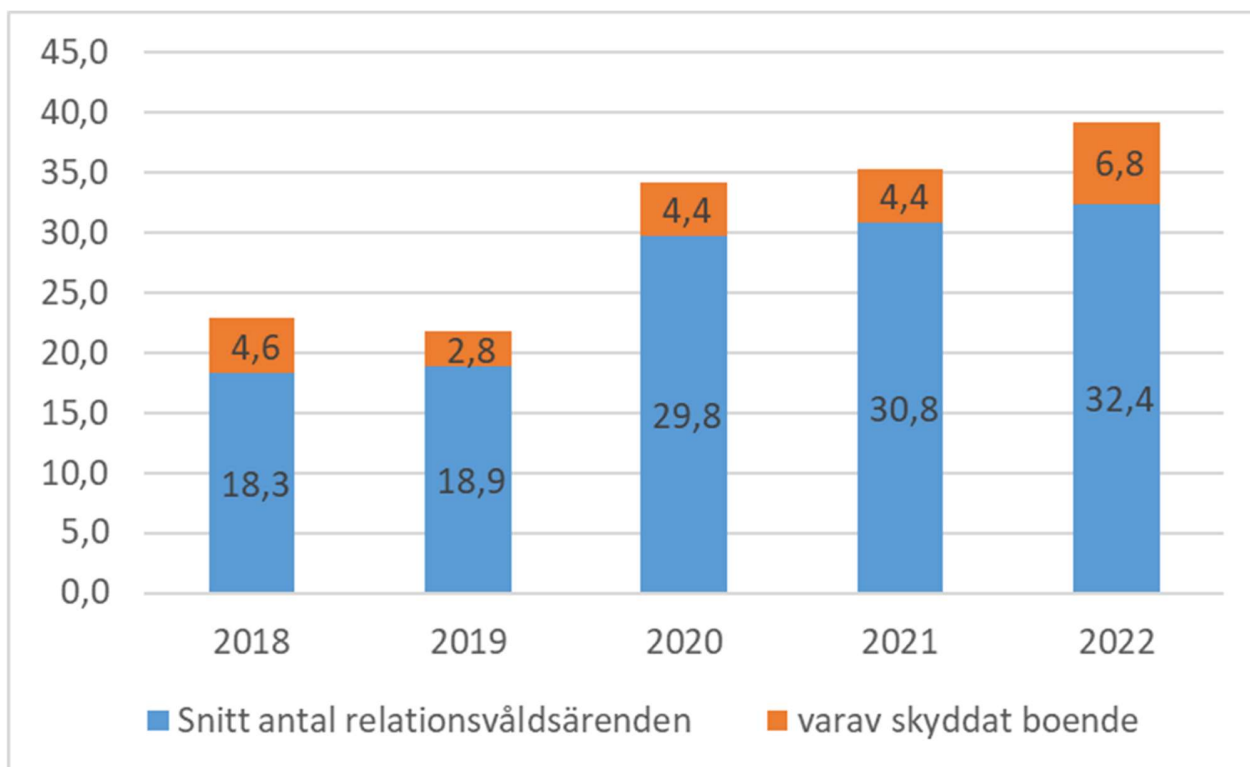
Institutionsplaceringar socialpsykiatrin

På vuxensidan är antalet externa placeringar inom socialpsykiatrin fortfarande på en hög nivå i förhållande till budget. Flera personer med psykisk funktionsnedsättning har haft ett omfattande vårdbehov som inte kunnat tillgodoses på hemmaplan. Prognosen visar på ett underskott om 5,6 miljoner kronor.

Missbruksplaceringar avviker med 4 miljoner kronor mot budget. Under andra delen av året skedde en markant ökning av placeringar, framförallt LVM-placeringar. Kostnaderna för tvångsvård är betydligt högre, ungefär dubbelt så mycket, än kostnaderna för frivillig vård. Vid LVM är också vårdtiden längre, vilket också gör att kostnaden blir högre. Inför budget 2023 har det tillskjutits tre miljoner kronor i budget till missbruksvården.

Skyddsplaceringar avviker med drygt 6,9 miljoner kronor mot budget. Dessa placeringar har under året ökat och tenderar att bli långvariga bland annat på grund av ansträngd bostadssituation. I ärenden där hotbilden är allvarlig behövs ofta en längre tid på skyddat boende för att skydda och planera framåt. Inom området skydd har kommunen inte samma möjlighet att bygga egna lösningar på hemmaplan, eftersom en lösning i Skövde oftast inte är möjlig. Även här kommer verksamheten att få en utökad budget om ca tre miljoner kronor inför budget 2023.

Inom försörjningsstöd har antal hushåll som söker försörjningsstöd minskat med 14% under 2022, vilket bidrar till att utbetalt försörjningsstöd bli netto 1,5 miljon kronor lägre än budget.

Socialpsykiatrins egna boenden avviker med 5,3 miljoner kronor mot budget, vilket är en förbättring med 1,5 miljon kronor mot T2. Avvikelsen beror till stor del på överanställningar för några svåra placeringar samt vikariekostnader. Innan sommaren fick verksamheten ett TBC utbrott, vilket bland annat bidragit till höga sjukskrivningar bland personalen då många av dem mått dåligt av TBC behandlingen.

Övergripande verksamhet

Visar på ett överskott om 11,4 miljoner kronor. De största överskotten härrör sig till bidrag från Migrationsverket. Ukraina kriget och massflyktsdirektivet genererar ett överskott om 6,4 miljoner kronor. En del av bidraget avsåg täcka avveckling av lägenheter vilket inte har skett under 2022. Då bidraget är ett generellt statsbidrag måste beloppet resultatföras innevarande år. Detta innebär att när avveckling och återställande av lägenheter blir aktuellt kommer det att belasta framtida års budget. De övriga bidragen från Migrationsverket gav ett överskott om 0,7 miljoner kronor. Tillfälligt vakanta tjänster genererade ett överskott på 1,1 miljoner kronor. Vidare beror överskottet på en justeringspost för budget som inte kom med i ramen för 2022 på 2,6 miljoner kronor.

4.5.1.3 Utfall investeringar - årsbokslut

(mnkr)	Helårsprognos 2022-08-31	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse mellan budget och utfall
Inventarier	0,3	0,3	0,3	0,0

(mnkr)	Helårsprognos 2022-08-31	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse mellan budget och utfall
Summa investeringar	0,3	0,3	0,3	0,0

Investeringar som gjorts under året är i form av konferensutrustning och inventarier till konferensrum samt till nya arbetsplatser.

4.6 Framtiden

På regeringsnivå ligger flera förslag på lagändringar som kommer påverka socialtjänstens arbete framåt om beslut fattas.

Regeringen har tillsatt en utredning av socialtjänstlagen. Den omfattar inte försörjningsstöd, men samtliga andra delar. Utredningen har kommit fram till ett förslag, en hållbar socialtjänst, som är lämnat för remissrunda och beslut. Om förslaget antas i sin helhet eller delvis kommer den nya socialtjänstlagen troligast träda i kraft 2024. Några av förslagen och intentionerna kring hållbar socialtjänst går att arbeta med redan nu, utan lagförändring.

God och nära vård, en omställning inom hälso- och sjukvård, kommer att innebära nya arbetssätt. Sektorn har inte påbörjat något omställningsarbete än då det inte är klart över hur ansvaret i kommunen kommer att se ut. En tanke med god och nära vård handlar om att i mindre utsträckning vårda i slutenvård och alltmer i öppenvård.

Det finns en samsjuklighetsutredning som handlar om gränsdragningar mellan kommun och region gällande behandling och vård av missbruk som kommer att påverka socialnämndens framtida arbete. Tvångsvård för missbrukare ligger idag hos kommunen och det finns förslag om att det ska ligga hos regionen då det är starkt kopplat till fysisk status med medicinska faktorer. Det som handlar om uppsökande och förebyggande arbete föreslås av utredningen att ligga kvar hos kommunen. När det gäller orosanmälningar för missbruk hos vuxna har vi en ökning och hur samsjuklighetsutredningen kommer att påverka arbetet är fortfarande oklart.

En ny lag kring barn i skyddat boende föreslås träda i kraft 1 juli 2023 och syftar till att förbättra skyddet och stödet till de som behöver skyddat boende. Lagförslagets intention är att stärka barnrättsperspektivet för barn som följer med en förälder till skyddat boende.

En utredning "En uppväxt fri från våld" föreslår en nationell strategi för att bekämpa våld mot barn, inklusive hedersrelaterat våld och förtyck.

Dessa lagförslag kommer att få ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser för sektorn.

4.7 Uppföljning av den interna kontrollen

4.7.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Den granskning som gjorts visar på att sektorn har en bra intern kontroll i stort. Fokus har under året varit på faktorer kopplade till verksamheten så som verksamhetssystem, larm och kvalitetsarbete. Inför 2023 har sektorn utökat områden att granska och då mer fokuserat på välfärdsbedrägeri och handläggning.

4.8 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Socialnämnden	248 832	246 543	244 078

Socialnämnden har under de senaste åren haft stora svårigheter att klara tilldelad budgetram inom vissa verksamheter. Inför 2023 finns följande som påverkar nämndens budget och driftsram:

År 2022 fick nämnden en utökad ram om 5 miljoner kronor för att klara de ökade kostnaderna inom placeringar. Dessa har främst fördelats på familjehem och vuxenplaceringar. Trots den utökade ramen inom dessa områden klarar verksamheterna inte budgeten, och inför 2023 har ytterligare medel tillförts familjehem (3 miljoner kronor) och vuxenplaceringar (5,8 miljoner kronor).

Ersättning till familjehem kommer fr o m 1 jan 2023 att höjas med 2 991 kr per placering. Detta kommer att innebära en ökad kostnad på 2,5 miljon kronor årligen utifrån antal placeringar som är aktuella inom socialtjänsten.

Riksnormen inom försörjningsstödet fastställs årligen och grundar sig på Konsumentverkets senaste pris- och konsumtionsundersökningar samt på regeringens prognos för konsumentprisindex (KPI) för innevarande år. Enligt 4 kap. 3 § SoL ska riksnormen täcka skäliga kostnader för utgiftsposterna livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning och telefon. Ökningen av riksnormen för 2023 blir 8,6 % vilket innebär en ökad kostnad för försörjningsstöd på 2,2 miljoner kronor. Utifrån rådande volym på antal personer/hushåll som söker försörjningsstöd, ryms denna ökning inom ram, men försämrat arbetsmarknadsläge kan medföra att tilldelad budgetram inte kommer att räcka.

Det råder fortfarande ett stort behov av familjehem. I dagsläget väntar ett antal ungdomar på placering i familjehem och det är särskilt svårt att hitta familjehem till de ungdomar som har en egen beteendeproblematik. Saknaden av familjehem medför att ungdomarna blir kvar i HVB-vård längre än vad som är nödvändigt.

4.8.1 Inventariebudget 2024–2026

(mnkr)	Behov 2024	Behov 2025	Behov 2026
Reinvesteringar	0,5	0,5	0,5
SUMMA	0,5	0,5	0,5

Avser inventarieinköp till hela sektor socialtjänst.

4.9 Utökad uppföljning av styrkortet

4.9.1 Mål: Socialnämndens verksamhet ska inriktas på att stärka individens möjligheter till ett oberoende och självständigt liv.

 Uppfyllt

Analys

Arbetet med att inrikta sektorns insatser för att stärka individens möjlighet till ett oberoende och självständigt liv pågår både på verksamhetsnivå och ledningsnivå.

Sektorn har under flera år haft fokus på vuxenprocessen där klientens bästa alltid ska vara i fokus. En gemensam process har tagits fram med fokus på att på ett effektivt sätt stärka individers möjligheter till ett oberoende och självständigt liv. Rätt insats, i rätt tid är ledord i processen. Samtliga klienter ska ha en aktuell genomförandeplan och klienterna ska vara delaktiga i sin egen genomförandeplan.

Ett viktigt område för att kunna leva ett självständigt liv är att leva fri från våld. Många av de barn vi möter lever i familjer där våld förekommer. Vi bedriver ett kontinuerligt arbete för att förebygga samt stödja och hjälpa våldsutsatta

Tidiga insatser erbjuds kommuninvånarna i form av föräldrakurser, familjerådgivning och serviceinsatser. Förebyggande arbetssätt och metoder används, t ex YAM-kurser och sociala insatsgrupper (SIG).

För att göra socialtjänsten mer tillgänglig erbjuds flera serviceinsatser inom den sociala barn- och ungdomsvården. Arbeta pågår med att erbjuda fler serviceinsatser även inom vuxenavdelningen. Serviceinsatser innebär att man kan söka vissa sorters stöd utan att först behöva träffa en handläggare, bli utredd och få ett biståndsbeslut. Det ökar självständigheten och oberoendet för kommuninvånarna.

För att få ökad delaktighet och brukarinflytande medverkar sektorn i SKR:S brukarundersökning riktad till sektorns samtliga målgrupper (personer äldre än 13 år) som genomförs under hösten varje år. Svarsfrekvensen har dock inte nått önskad nivå. Åtgärder har vidtagits för att höja svarsfrekvensen, men har inte gett resultat. Arbetet för att höja svarsfrekvensen kommer därför att intensifieras inför nästa år.

Allt det arbete som utförs på sektorn syftar till att stärka människors egna resurser och att ge stöd på ett sätt som på sikt hjälper individer till självständighet.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
 Global consat	0	5,63	5,6	5,84	6,3
Målvärde 5,5 i medelvärde på skattningsskalan.					
Kommentar Vi har under året inte mätt Global consat eftersom vi gått över till SKR:s brukarundersökning.					
 Upplevd förbättrad livssituation stödboende vuxna	0 st.	0 st.	0 st.		
Målvärde 70 %					
Kommentar Det har inte under året mätts upplevelsen av förbättrad situation under 2022, detta kommer fortsätta att arbetas med i Vuxenprocessarbetet.					
 Insatser som ges i form av service på stödcentret Allén	20 %	10 %			
Målvärde 50 %					
Kommentar Antal insatser som ges i form av service har under året ökat och ges både individuellt och i grupp, trots detta når vi inte upp till målet att 50 % ska vara i form av serviceinsatser. Detta är något vi behöver utveckla under nästa år.					
 Antal deltagande föräldrar i föräldrastödsprogram	137 st.	72 st.			
Målvärde 80					
Kommentar Sektor socialtjänst Målet är uppnått. Verksamheten använder flera föräldraskapsstödprogram som vänder sig till föräldrar med barn i olika åldrar, t ex ABC, ABC tonår, ICDP, Föräldrawebben, Trygghetscirkeln, Unga föräldrar och BIFF. Ett av programmen vänder sig särskilt till utrikesfödda föräldrar (Föräldrar i nytt land). Föräldrar kan nå Föräldraskapsstödet genom att kontakta våra familjecentraler, nätverks-samordnarna, familjerådgivningen eller sektor socialtjänsts hemsida.					
 Deltagande i YAM (Youth Aware of Mental Health) grupper i åk 8.	320 st.	135 st.			
Målvärde 300					
Kommentar Sektor socialtjänst Målet är uppnått. Sedan november 2021 har vi nu utbildade medarbetare och YAM-arbetet är åter i full gång efter att ha legat nere under corona-pandemin.					
 Minskning av ärenden i långvarigt försörjningsstöd	0 %	0 %			
Målvärde 10 %					
Kommentar Antal långvariga ärenden i försörjningsstöd har minskat under året. Eftersom antalet ärenden i försörjningsstöd totalt också har minskat, så innebär det att andelen långvariga har ökat med 2 % detta år. Detta är något som vi uppmärksammar och jobbar aktivt med.					

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
→ ● Boskola för nyanlända	100 %	100 %			
Målvärde 100 %					
Kommentar Samtliga nyanlända som kommit till Skövde detta år har deltagit i Boskola för nyanlända.					
— ■ Antal våldsutövare som får information om vilket stöd som finns att få för att sluta slå	0 %				
Målvärde 100 %					
Kommentar Vi har inget riktigt bra sätt att mäta detta på i dagsläget, då flera enheter kommer i kontakt med våldsutövare och ska erbjuda hjälp och stöd.					
— ■ Antal våldsutövare som tackar ja till stöd	0 %				
Målvärde 20 %					
Kommentar Av de vi erbjudit stöd och hjälp att sluta slå, är det väldigt få som tackat ja (2 personer) till fortsatt stöd och hjälp.					
— ■ Upplevd förbättrad livssituation korttiden/motivationsboende	0 %				
Målvärde 70 %					
Kommentar Mätningar har inte genomförts under året, då det varit vakant enhetscheftjänst.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
▶ Ökad kunskap om hedersvåld som drabbar barn och unga	2020-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program
Syfte/effekt Syftet med förstudien undersöka möjligheterna och vinsterna med att samordna myndigheternas arbete kring frågan.			
Kommentar Kartläggningen för ett resurscentrum heder har genomförts t o m juni. Berörda parter inom rättsväsende, region och socialtjänst har besvarat en enkät. En löpande kontakt med nationella kompetensteamet finns och där har vi sökt medel inför hösten för att jobba vidare med hur ett resurscentrum skulle kunna implementeras. Socialtjänsterna i Skaraborg har erbjudits att genomgå utbildning för skattning av hedersvåld vilket genomförts av samordnarna på Barnahus under hösten. Under hösten har en spridningskonferens till parterna i Barnahus samt ytterligare intressenter såsom elevhälsa genomförts. Nu ska parterna för Barnahus ta ställning till en eventuell uppstart och projektansökan för resurscentrum för heder.			
▶ Drogförebyggande arbete	2020-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Syfte/effekt Följa arbetet med det drogförebyggande arbetet. En sammanhållen struktur för förebyggande insatser samordnas och implementeras i skolan.</p>			
<p>Kommentar Vuxenavdelningen arbetar aktivt utifrån tillsyn av serveringstillstånd för de som serverar alkohol. Vi samarbetar i detta med polis och krögare för att tillsammans skapa trygga miljöer för medborgarna att vistas i. Arbetet med att använda och rikta flera olika förebyggande aktiviteter och förlägga dessa till skolans olika årskurser pågår enligt plan. Folkhälsomedel har beviljats till själva implementeringsarbetet i skolan. Implementeringen genomförs med stöd av anställd projektledare som driver utvecklingsarbetet under hela 2021, 2022 och 2023.</p>			
<p>✓ Fokus på våldsutövare i relations- våldsärenden</p>	<p>2021-01-01</p>	<p>2022-12-31</p>	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program</p>
<p>Syfte/effekt Nå och erbjuda hjälp till de som utövar våld i nära relation i en högre utsträckning.</p>			
<p>Kommentar Sektorn erbjuder stöd och behandling för våldsutövare som önskar förändring av sitt beteende. Under våren hade sektorn en kampanj för att uppmärksamma och motivera personer som utövat våld att ta emot stöd och hjälp. Våldsutövare har under året varit en grupp som varit svår att motivera till stöd och behandling och det är väldigt få som tackat ja till denna hjälp trots återkommande erbjudanden. Vi behöver följa utvecklingen av detta för att se vilka förebyggande insatser som fungerar bäst på denna målgrupp nationellt.</p>			
<p>▶ En hållbar socialtjänst</p>	<p>2021-01-01</p>	<p>2023-12-31</p>	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Syfte/effekt Att öka tillgängligheten till socialtjänstens insatser samt att systematiskt följa upp verksamheten och utveckla den utifrån den lokala evidens som skapas.</p>			
<p>Kommentar Verksamheten Catch up arbetar med serviceinsatser till ett antal unga vuxna. Inom öppenvården missbruk som finns på Allén, så har det startats upp gruppverksamhet inom återfallsprevention och för spelberoende. Detta är serviceinsatser som erbjuds i grupp och vi planerar att även individuellt kunna erbjuda fem samtal inom ramen för serviceinsats. Öppenvården missbruk erbjuder MET, Case management, Återfallsprevention, Hap mm som är evidensbaserade metoder utifrån nationella riktlinjer. Inom handläggning vuxen pågår ett arbete inom systematisk uppföljning. Arbetet med att implementera systemisk uppföljning (ISU) pågår i sektorns enheter. Målet är att varje enhet ska ha minst en systematisk uppföljning igång som är kopplad till arbetssätt eller metod.</p>			
<p>▶ Missbruk i ett bredare perspektiv</p>	<p>2021-08-01</p>	<p>2023-12-31</p>	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program</p>
<p>Syfte/effekt Följa arbetet med missbruk ur ett bredare perspektiv, bland annat samverkan mellan vuxen- och barnhandläggare/verksamheter.</p>			
<p>Kommentar Missbruk i ett bredare perspektiv ska ta sikte på att sätta familjeperspektivet i fokus. Arbetet är uppstartat på chefsgruppen i mars och pågår under resterande delen av året, men också under 2023. Målsättningen är att utveckla det interna samarbetet och stärka missbruksarbetet och barnperspektivet i familjer där föräldrarna har en missbruksproblematik.</p>			
<p>♥ Följa hälso- och sjukvårdsinsatser</p>	<p>2022-01-01</p>	<p>2022-12-31</p>	<p>Koppling till politiskt program Inget</p>
<p>Syfte/effekt HSL-processen är omfattande då den rör två sektorer. Det finns även en ökning av HSL-insatser och tvångsvård i öppenvård vilket behöver följas upp med fokus på åtgärder och behov.</p>			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
Kommentar			
Delar av arbetet med HSL-processen har pausats under året på grund av olika orsaker men kommer att fortsätta vara prioriterat under nästa år och samverkan i detta sker med sektor vård och omsorg med tanke om att SSO och SVO ska ha en gemensam process gällande hälso-och sjukvård.			
✓ Utökning och breddning av verksamheten brukarråd	2021-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Större brukarrepresentation, bredare kundfokus.			
Kommentar			
Brukarråd inom socialpsykiatrin har åter startat efter att under några år pausats pga. pandemin.			
✓ Utveckling av serviceinsatser catch up	2022-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Nå fler kommuninvånare genom att erbjuda serviceinsatser även på catch up			
Kommentar			
Catch up har en serviceinsats som innebär att guida deltagare till rätt instans och vid avslut fortsatt kontakt inom ramen för serviceinsats.			

4.10 Fördjupad ekonomisk analys

Enhet	Budget 2022	Resultat 2022	Avvikelse
500 SOCIALNÄMNDEN	825	798	27
501 SEKTORSCHEF SSO	5 785	4 736	1 049
502 LEDNINGSKONTOR	11 377	1 107	10 270
520 HANDLÄGGNINGSENHET	37 159	50 695	-13 536
521 RESURSENHET	30 948	31 532	-584
522 FAMILJEENHET	20 804	22 269	-1 465
530 FÖRSÖRJNINGSTÖDSENHETEN	40 484	37 521	2 963
531 VUXENENHETEN	22 535	36 490	-13 955
540 STÖD & SYSSELSÄTTNINGSENHETEN	13 239	12 931	308
541 PEDAGOGISKT STÖD OCH BOENDE	14 107	17 700	-3 593
542 STÖD OCH BOENDEENHETEN	12 361	13 102	-741
545 BOENDESTÖDSENHETEN	16 388	17 384	-996
	226 012	246 265	-20 253

4.11 Utökad uppföljning intern kontrollplan

4.11.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
Verksamhetssystem	Personal som har slutat eller bytt arbetsuppgifter har tillgång till system och uppgifter som den saknar behörighet till om inte VIVA kontot avslutats.	<p>❗ Större avvikelse</p> <p>Granskning att anställda som slutat eller bytt arbetsplats inte har tillgång till VIVA.</p> <p>Beskrivning av granskning Granskning att VIVA kontot för anställda som slutat eller bytt arbetsplats har inaktiverats.</p> <p>Kommentar Iakttagelse: Av de 52 personer som hade tillgång till VIVA så låg 25 st. aktiva i systemet. Slutsats: Information till cheferna för att påtala vikten att avslutade anställningar måste avslutas även i systemet.</p>
Säkerhetskontroll personallarm	Att larmen inte fungerar	<p>✅ Ingen avvikelse</p> <p>Har kontroll gjorts</p> <p>Beskrivning av granskning Har kontroll av larmen gjorts?</p> <p>Kommentar Slutsats: På enheterna finns framtagen rutin kring test av larm. Kontroll sker löpande.</p>
Kvalitetsarbete	De resurser som läggs på att implementera nya arbetsätt leder inte till varaktiga förändringar	<p>✅ Ingen avvikelse</p> <p>Kontroll av PDSA</p> <p>Beskrivning av granskning Granskning av sammanställningslista</p> <p>Kommentar Iakttagelse: På avdelningarna pågår ständigt förbättringsarbete, och arbetsmetoden används vid mer uttalade förändringsarbeten. Under året har ett större PDSA-arbete gjorts gällande boendestöd inom vuxna. Barn-och ungdomsavdelningen har ett stort pågående PDSA-arbete som kommer att fortgå också del av året 2023. Arbetet är uppstartad med anledning av att avdelningen visat på ett stort underskott kopplat till barn-och ungdomsplaceringar under 2022. De enheter som är bekväma med att använda PDSA gör det på egen hand. Slutsats: I de fall förbättringsarbete görs ute på enheterna sker det enligt metoden PDSA.</p>

5 Servicenämnden

5.1 Nämndens ansvarsområde

Inom Skövde kommun, som geografiskt område, ansvarar servicenämnden för att tillhandahålla tjänster för kommunala behov såsom; måltid, lokalvård, fastighetskötsel, verksamhetsstöd, gatu- och parkskötsel, skogsskötsel, reparation- och verkstadsarbeten, anläggningsarbeten, ledningsnätsarbeten, fordonsförsörjning och vissa andra efterfrågade tjänster. Servicenämnden ska vidare försörja kommunens verksamheter med lokaler och förvalta de fastigheter där kommunal verksamhet bedrivs. Servicenämnden agerar även som kommunens beställarfunktion vid uppdragsgivna entreprenader.

I Servicenämndens ansvar ingår även att utveckla och förvalta de taxefinansierade verksamheterna VA (Vatten o Avlopp) och eget ägt fibernät. Servicenämnden är huvudman för VA inom de beslutade verksamhetsområden för denna verksamhet.

Nämndens verksamhetsidé

Vi levererar kostnadseffektiv och kvalitativ service enligt uppdrag genom att ständigt förbättra vår effektivitet och ändamålsenlighet.

5.2 Ekonomi och verksamhet

Måluppföljning

Analysen i nämndens verksamhetsplan inför budgetåret visade följande områden att prioritera för att leva upp till nämndens verksamhetsidé;

- Öka dialogen med interna och externa kunder
- Erfarenhetsutbyte med andra aktörer för att hitta förbättringsområden
- Öka effektiviteten för att hjälpa kunder att reducera kostnader
- Fokusområden i handlingsplan H22 - lokaleffektivisering, energieffektivisering, minskade fordonskostnader och inköpskostnader
- Fossilfria fordon
- Vattenförsörjningsplan och förnyelseplan för VA-anläggningens ledningsnät
- Utveckla nämndens verksamheter för krig och extraordinära händelser
- Inomhusmiljö lokaler

Dialogen med servicenämndens kunder har ökat genom kundmöten och bidragit till ett bättre samarbete som påverkar flera målområden. Sektorn har inledningsvis fokuserat på nämndens interna kunder.

För att bidra till reducerade kostnader för nämndens kunder har projekten kring grönyteskötsel, lokalvård samt matsvinn bidragit till att hitta flera förbättringsområden. I budget 2022 har priser reducerats enligt överenskomelse med kund. Sektorn har också pratat med andra kommuner för att hitta förbättringsförslag.

Sektorn har arbetat vidare med projekt inom handlingsplan H22. Inom servicenämndens områden: lokalytor, energiförbrukning lokaler och fordonskostnader har arbetet fortsatt under året. Nya rutiner för inköp som skall bidra till lägre kostnader har införts under året.

Servicenämnden fortsätter strävan mot att ha en fossilfri fordonsflotta 2030. Under året har el-bilar börjats att köpas in. På grund av långa leveranstider samt uppsättning av ladd stolpar sjunker resultatmålet under 2022.

Arbetet med vattenförsörjningsplanen har under slutet av året pausats av servicenämnden. Nya krav i lagstiftning samt ÖP2040 påverkar målsättningen. Aktuell VA-plan gäller till 2025. Utredning om vattentjänstplanen ersätter VA-planen påbörjas 2023. Arbetet med att vattentäkter ska ha uppdaterade vattenskyddsområden är försenat men nu också pausat.

Servicenämnden fattade beslut om att pausa arbetet med förnyelseplanen. Det visade sig att Skövde VA har ett i jämförelse väldigt bra ledningsnät utan större förnyelsebehov. Fortsatt arbetet med förnyelseplanen kommer därför återupptas under 2025.

Under våren fortsatte arbetet med att utveckla organisationen för att vara redo för att stödja utvecklingen av totalförsvaret och extra ordinära händelser har fått större fokus i och med kriget i Ukraina. Under hösten blev fokuset på energioptimering med anledning av kraftigt ökade energipriser.

Arbetet med att fortsätta förbättra inomhusmiljön i våra lokaler har påbörjats under första halvåret.

För mer detaljerad uppföljning, se bilaga i kapitel 8.

Ekonomi

Serviceämnden redovisar ett underskott på 11,9 miljoner kronor för 2022 för de skattefinansierade verksamheterna. Resultatet blev 8 miljoner kronor sämre än prognosen i T2 som främst beror på oförutsedda fastighetskostnader. För de taxefinansierade verksamheterna redovisar nämnden ett överskott på 2,6 miljoner kronor 2022, vilket är 2 miljoner kronor bättre än prognosen i T2. VA har budgeterat med ett negativt resultat på 5,5 miljoner kronor vilket ger en avvikelse mot budget på drygt 8 miljon kronor för de taxefinansierade verksamheterna.

Serviceämndens resultat påverkas av Covid-19 under första kvartalet med hög sjukfrånvaro. Omvärldsläget med prisökningar under 2022 drabbar serviceämndens verksamheter negativt. Områden med större påverkan är elkostnad, drivmedel och livsmedelskostnad och även ökade kostnader för snöröjning. VA påverkas av det högre ränteläget. Även inkomsterna minskar för VA då de höga elpriserna gör att kunderna förbrukar avsevärt mindre vatten.

Serviceavdelningen

Efter våren och sommarmånaderna kan Serviceavdelningen konstatera att den nya organisationen utan säsongsanställda på driften har fungerat väl. Kunderna är nöjda med hur den "gröna" driften har genomförts. En ny robocut har införskaffats som kommer att effektivisera arbete kring stubbfräsning, klippning av långgräs och rensning av sly.

Produktionsenheten har påbörjat VA-arbetet med Skövde Science City samt färdigställt Kommunalt VA till Virstulven. Eldistribution jobbar med att byta ut ställverk och matarkabel åt Skövde Energi. Logistikenheten har bland annat färdigställt lekplatsen i Boulogner.

Avdelningen har under året arbetat med arbetsmiljöfrågor. Ett nytt arbetstidschema har införts, fler utbildningar kopplade till säkerhet har genomförts, nya mallar för riskanalys samt ny skyddsplåt för arbete i schakt är framtagna.

Gruppchefer har fått genomgå en ledarskapsutbildning med fokus på självledarskap, konflikthantering, coaching och feedback. Avdelningens mål och resultatmätt är tydliggjorda för medarbetarna. Detta tillsammans har bidragit till ökad målpåfyllelse för avdelningens interna HME-undersökning.

Avdelningen har under året jobbat hårt med effektivisering och energisparåtgärder.

Fastighetsavdelningen/fastighetsservice

Under året har avdelningen tillsammans med övriga samarbetspartners tagit fram en modell för lokalplanering. Denna förankras under början av 2023 med alla sektorer. Avdelningen har uppdaterat fastighetsstandarden under året samt bidragit till arbetet med en ny internhyresmodell.

Fastighetsservice har permanentat införandet av personalpool på lokalvård som arbetats fram under pandemin, arbetat med effektivisering av grönyteskötsel av ytterområden samt omorganiserat delar av service för att få en tydligare och bättre styrning.

Energioptimering är ett stort fokusområde med anledning av kraftigt ökade energipriser. Avdelningen följer också utvecklingen av energipriser och materialpriser och hur det påverkar drift och projekt. För att få säkrare äldreboenden gällande brandskydd har avdelningen påbörjat sprinklerinstallation. Arbetet fortsätter under kommande år.

Avdelningen har arbetat med kris- och beredskap. Exempel på detta är reservkraft och nödvatten. En översyn av fastigheternas elektroniska lås och funktion vid strömbortfall har genomförts under året. Fokus har varit på om-sorgsfastigheter.

En översyn av avdelningens processer har påbörjats. Först ut är administrationsgruppen och övriga delar kommer att genomlysas under 2023.

Måltidsavdelningen

Första kvartalet av året präglades för Måltidsavdelningen av Covid-19 med stängda caféer och betydligt färre gäster i restauranger framför allt i äldreomsorgen. Därefter har avdelningen kämpat med att hålla livsmedelsbudgeten, trots kraftigt ökade priser. Trots detta har avdelningen medverkat i flera spännande

utvecklingsprojekt under året.

Genom matlagningsprojektet "Under ytan till grytan" förenades WIN WIN* Award med Coop Väst och Skövde kommun som samarbetspartners i en gemensam strävan att väcka intresse för hållbar akvakultur, det vill säga all form av mat, hållbart odlad under vattenytan.

Måltidsavdelningen har förfinat sitt sätt att implementera nya arbetssätt/hålla utbildning på. Avdelningen har utbildat fyra interna utbildare som i sin tur har utbildat hela personalstyrkan i hållbarhet (minskat matsvinn, öka andelen svenska livsmedel samt öka andelen grönt på tallriken). Resultatet är en bred förankring i hela organisationen och att varje medarbetare bottnar i de nya arbetssätten.

Avdelningen har initierat och startat ett antal fokusgrupper med sina kunder förskola, skola och gymnasium. Syftet är att bli bättre tillsammans och bli mer verksamhetsanpassade så att fler äter mer och med en ökad målpuppfyllelse som följd för verksamheterna.

Nya riktlinjer för menyplanering har tagits fram för äldreomsorgen. Riktlinjerna syftar till att det ska vara lätt att göra rätt och att den äldre ska få en guldkant på sin vardag då måltiderna ska utgöra dagens höjdpunkt samt att undernäring ska minskas.

Avdelningen fortsätter sitt arbete att sprida Trädgårdsstadens exempel med schemalagda luncher och det är i dagsläget två skolor som visat intresse för arbetssättet.

För att säkerställa ett systematiskt kvalitetsarbete och att avdelningen följer skollagen om näringsriktiga skolluncher används sedan tidigare SkolmatSverige som är ett kostnadsfritt webbaserat verktyg. Resultatet har gjort att rutinen för menyplanering har reviderats under året.

VA-avdelningen

Under 2022 har ledningsstrukturen tydliggjorts i organisationen. Personalstyrkan har utökats med en 44% ökning. Det största behovet har varit driftpersonal.

De stora projekten som tillbyggnaden av Stadskvarns ARV samt VA till Knistad är i slutfasen och VA till Truvel ska startas upp. VA har också arbetat i kommunens exploateringsprojekt. Som ett led i att skapa större ordning i projekten har en gemensam projektmodell tagits fram av representanter för Skövde VA, Fastighetsavdelningen samt sektor Samhällsbyggnad.

Internt på Skövde VA har ett integrerat ledningssystem skapats. Syftet är att på ett tydligt sätt samla alla de rutiner, riktlinjer och andra viktiga dokument. I ledningssystemet finns också tydliga kopplingar till lagar och förordningar samt ett årshjul för återkommande aktiviteter.

Omvärldsläget har satt fokus på beredskap och robusthet. Under året har Skövde VA planerat och övat för flera olika scenarion där ordinarie driftsfunktioner slagits ut eller haft större störningar. En annan effekt av omvärldsläget har varit effektbrist i elförsörjningen med risk för roterande fränkoppling. Skövde VA är samhällsviktig funktion och har varit undantagna från effektparkrav. Trots detta har Skövde VA arbetat aktivt med att få ner effektoppar samt att flytta förbrukningen till tider på dygnet då kommunens övriga behov är mindre.

Skövde VA är i fortsatt stort behov av att underhålla sina anläggningar. Utöver det kommer också en till- och ombyggnad av personalbyggnaden krävas. Vidare har en förstudie kring en ombyggnad av gasanläggningen som leder till ökad robusthet och högre grad av självförsörjning genomförts. Sammanfattningsvis har 2022 präglats av förändringar som nu, inför 2023 övergår i förbättringar och mindre justeringar.

5.3 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

5.3.1 Samhällsutveckling

5.3.1.1 KF:s strategiska mål: Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

Mål	Resultatmätning
<p>◆ Skövde VA ska trygga långsiktig vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv och verka för att reservvatten finns inom samtliga distributionsområden för dricksvatten.</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2022</p> <p>I slutet av året har arbetet har pausats av servicenämnden. Nya krav i lagstiftning samt ÖP2040 påverkar målsättningen. Aktuell VA-plan gäller till 2025. Utredning om vattentjänstplanen ersätter VA-planen påbörjas 2023.</p>	<p>→ ● Reservvattenkapacitet</p> <p>→ ■ Uppdaterade Vattenskyddsområden</p>
<p>◆ Nå en god inomhusmiljö avseende objektiva mätbara variabler för förskolor, grundskolor, gymnasieskolor, äldreomsorgslokaler och kök.</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2022</p> <p>Arbetet pågår men beräknas bli lite förskjutet i tid eftersom efteråtgärder måste planeras för att inte störa brukarnas verksamhet.</p>	<p>↗ ■ Antal godkända förskole-, skol- och gymnasielokaler som uppfyller norm av totalt antal</p> <p>→ ● Antal godkända äldreomsorgslokaler och kök som uppfyller norm av totalt antal</p>

5.3.1.2 KF:s strategiska mål: Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv.

Mål	Resultatmätning
<p>◆ Öka andel bilar <3,5 ton med förnyelsebart drivmedel</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2022</p> <p>Vi fortsätter att köpa elbilar i kommunen på alla ställen där det är möjligt kopplat till verksamhet och laddinfrastruktur. Fordon är beställda med långa leveranstider.</p>	<p>↘ ◆ Andel bilar <3,5 ton med förnyelsebart drivmedel</p>
<p>● Alla förskolor ska ha phtalatfria golv</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2022</p> <p>Näst sista förskolan är klar i januari 2023. Sista förskolan påbörjas i februari.</p>	<p>↗ ▲ Antal förskolor med phtalatfria golv</p>

5.3.2 Ekonomi

5.3.2.1 KF:s strategiska mål: Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.

Mål	Resultatmätning
<p> Reducerade kostnader inom nämndens verksamheter och för nämndens kunder</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2022</p> <p>Måltid har kommit långt med att reducera matsvinnet. Flera förbättringsprojekt inom grönyteskötseln har fallit väl ut. Projektet med effektiviseringen av lokalvården har varit pausad under Corona perioden men införande av personalpooler har ändå genomförts som gett goda resultat. Sektorn har dragit ner kostnader med 6,5 mnkr under åren 2021-2022 som reducerats i pris mot kund.</p>	<p> Minskat antal gram matsvinn per serverad måltid</p> <p> Kr/kvm parkmark</p> <p> Lokalvård kr/kvm</p>

5.4 Uppföljning av ekonomi

5.4.1 Ekonomisk utveckling

5.4.1.1 Nämndens resultat - årsbokslut

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2022	Kostnad 2022	Utfall 2022	Budget 2022	Budgetavvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Intern styrning och stöd	7,6	-6,7	-0,9	0,0	0,9	-1,6	-0,9
Måltid	173,0	-174,3	1,3	1,4	0,1	-0,8	1,3
Serviceavdelningen	340,3	-341,8	1,5	1,9	0,4	-3,2	-0,8
Fastighet	495,5	-514,9	19,3	3,9	-15,4	9,4	0,2
Fastighets-service	113,0	-111,4	-1,5	0,6	2,1	-3,4	-2,3
<i>Summa Skattefinansierad</i>	<i>1 129,4</i>	<i>-1 149,1</i>	<i>19,7</i>	<i>7,8</i>	<i>-11,9</i>	<i>0,4</i>	<i>-2,4</i>
Fiber	13,4	-10,6	-2,8	0,0	2,8	-2,2	-1,4
VA	110,7	-110,9	0,2	0,0	-0,2	-0,4	0,5
<i>Summa taxefinansierade</i>	<i>124,1</i>	<i>-121,4</i>	<i>-2,6</i>	<i>0,0</i>	<i>2,6</i>	<i>-2,6</i>	<i>-0,9</i>
Summa	1 253,5	-1 270,6	17,1	7,8	-9,3	-2,2	-3,3

5.4.1.2 Kommentarer till resultat

Skattefinansierade

Servicenämnden redovisar ett underskott på 11,9 miljoner kronor för 2022 för de skattefinansierade verksamheterna. Resultatet blev 8 miljoner kronor sämre än prognosen i T2 som främst beror på oförutsedda fastighetskostnader.

Servicenämndens löpande intäkter minskar mot budget med en fortsatt påverkan av Covid-19 under första kvartalet samt på grund av vakanta tjänster och hög sjukfrånvaro. Detta medför också lägre utfall för personalkostnader. Omvärldsläget med prisökningar under 2022 drabbar servicenämndens verksamheter negativt. Områden med större påverkan är elkostnad, drivmedel och livsmedelskostnad som beräknas blev högre än budget. Även kostnader för snöröjning blev högre än budget.

Budget 2022 för servicenämnden är redan reducerat med det effektiviseringskrav som är överenskommet med nämndens kunder och redovisas alltså inte som ett resultatkrav för 2022.

Intern styrning och stöd

Intern styrning och stöd, som består av sektorns stab och enheten för nämndens kostnader, redovisar ett överskott på 0,9 miljoner kronor. Resekostnader samt kostnad för inledda tjänster och konsultkostnader blev lägre än budget. Sektorchefen slutade sin anställning under hösten och lönekostnaden blev lägre än budget.

Måltid

Måltidsavdelningen redovisar ett litet överskott på 0,1 miljoner kronor mot budget 2022, vilket är 1 miljoner kronor bättre än i prognosen för T2. Avdelningen har under året tagit igen tappade intäkter i början av året på grund av Covid-19 med stängda caféer.

Måltidsavdelningen har ställt om måltiderna med hänsyn till de ökade priserna för livsmedel under året. Leverantören gör prisjusteringar 4 gånger per år. På våren har livsmedlen höjts med 18 % och för helåret hamnade SPI (Storhushållsprisindex) på 26,1% i total prisökning. Trots detta hamnade livsmedelskostnaderna endast på 0,9 miljoner kronor högre än budget. Måltid har ändå lyckats hålla nivån på andelen inköp av svenska produkter, 77%.

Avdelningens lönekostnader blev 0,9 miljoner kronor lägre än budget. Avdelningen har periodvis gått kort på personal på grund av hög sjukfrånvaro.

Serviceavdelningen

Resultatet för Serviceavdelningen hamnade på 0,4 miljoner kronor bättre än budget, vilket är i nivå med T2. Avdelningen har fortsatt haft vakanta tjänster på grund av att det har varit svårt att få tag på anläggare och elektriker. Detta samt en hög sjukfrånvaro i början av året, bidrar till att lönekostnader blev 4,5 miljoner kronor lägre än budget, men medförde också att avdelningen har tappat debiterbar tid för den löpande försäljningen. Intäkten för personalens timdebitering minskade med 6 miljoner kronor mot budget.

Första delåret har delvis varit snörikt och kallt, vilket ökar den löpande försäljningen under vintermånaderna. Höga kostnader för inledda transporter, men också högre intäkter för dessa.

Kostnader för drivmedel blev drygt 1 miljon kronor högre för avdelningens egna fordon och transportmedel på grund av prisökningen för bränsle. Leasingverksamheten går fortfarande med runt 2 miljoner i plusresultat eftersom många fordon är färdigleasade. Nybeställningar ligger med långa leveranstider.

El-gruppen har utökats under 2021 och 2022 och de har flyttat in på Verkstadsvägen som var en vakant lokal, vilket ökar hyreskostnader med 0,5 miljoner kronor för avdelningen.

Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial samt utbildningskostnader blev lägre än budgeterat.

Fastighet

Fastighetsavdelningen redovisar ett underskott på 15 miljoner kronor för 2022, vilket är 11 miljoner kronor sämre än T2. De största posterna som påverkat det negativa resultatet är ökade kostnader för snöröjning, yttre fastighetsskötsel, prisökningen för elen, reparation och underhåll, fastighetsskatten samt rivnings- och utrangeeringskostnader.

Utfallet för snöröjning blev 4 miljoner kronor högre än budget 2022. Inför 2020 gjordes en ny upphandling som

fördyrade kostnaden för snöröjning och budgeten har fått justerats upp 20% vilket inte räcker till för en normal vinter. Leverantören genomförde en indexhöjning av priserna med 27% från och med 1 oktober i år för inledda snöröjningsfordon.

Lönekostnaderna har ökat 0,6 miljon kronor mot budget på grund en anställning som inte fanns med i budget samt löneökningar i samband med omorganisationen.

Elkostnaderna blev 3,9 miljoner kronor högre än budget. Detta är drygt 2 miljon kronor högre än bedömningen i T2.

Kapitalkostnaderna blev 1 miljoner kronor lägre än budgeterat, som beror främst på framflyttade införandetider. I samband med genomförande av planerat underhåll (reinvesteringar) görs utrangeringar av det som byts ut. Denna post är svår att budgetera. Utfallet för 2022 hamnade på 0,8 miljoner kronor högre än budget. Likaså blev fastighetsskatten 0,8 miljoner kronor dyrare än budget.

Under 2022 har fastighetsavdelningen erhållit försäkringsintäkter för vattenskadan på Valhall som åtgärdades under hösten 2021, branden i Tidanskolan samt översvämning på Normalmskolan. Netto för utlagda kostnader under året samt försäkringsintäkter och självrisker blev 2 miljoner kronor plus, eftersom vissa kostnader hamnade på 2021 års resultat. Andra skador som inte är försäkringsärenden har också inträffat under året. På förskolan Nyckelpigan som är från 70-talet har en konstruktionsskada upptäckts och åtgärdats för drygt 1 miljon kronor.

Under året har fastighet rustat upp lokaler för att ta emot flyktingar från Ukraina har erhållit ett bidrag från migrationsverket på samt hyresintäkter som täcker kostnaden.

Fastighetservice

Fastighetserviceavdelningen redovisar ett överskott på 2 miljoner kronor för 2022. Avvikelser mot prognosen i T2 är att intäkterna blev högre och lönerna blev lägre.

Den största avvikelserna är avdelningens lönekostnader som blev 5,1 miljoner kronor lägre än budget. Vakanta tjänster har reducerats mot kund. Personalpoolen för lokalvården har nyttjats på ett bra sätt samt att det varit en del sjukfrånvaro som inte ersatts på driften.

Kostnader för arbetskläder och reparation av lokalvårdsmaskiner blev dyrare på grund av prisökning samt att förbrukningen av engångshandskar har ökat under året.

Avdelningen har inte kunnat byta ut sina fordon i tid, i väntan på leverans av el-bilar, varför kostnader för reparation och underhåll har ökat under året. Högre bränslekostnader påverkar också avdelningen negativt.

Taxefinansierade

Servicekommittén redovisar ett positivt resultat om 2,6 miljoner kronor 2022 för de taxefinansierade verksamheterna vilket är 2 miljoner kronor bättre än prognosen i T2. VA har budgeterat med ett negativt resultat på 5,5 miljoner kronor vilket ger en avvikelse mot budget på drygt 8 miljon kronor för de taxefinansierade verksamheterna.

Fiber

Resultatet för Fiber gav ett överskott med 2,8 miljoner kronor, vilket är något lägre kronor än T2.

En budgetpost på 1,7 miljoner kronor är borttagen i prognosen vilket höjer resultatet motsvarande. Denna beror på att vi lägger budget mot ett noll-resultat. Intäkterna är nu högre än kostnaderna för fiberverksamheten. Intäkterna ökade med 1 miljon kronor mot budget.

Investeringsbudgeten är sänkt och kapitalkostnaderna blev 0,2 miljoner kronor lägre än budget.

VA

VA-avdelningen redovisar negativt resultat om 0,2 miljoner kronor för 2022, vilket är 2,3 miljoner kronor bättre än T2. VA har budgeterat med ett negativt resultat på 5,5 miljoner kronor vilket ger en positiv avvikelse mot budget på drygt 5 miljoner kronor.

Intäkterna för brukningsavgifter blev 1 miljon kronor lägre än budget på grund av lägre förbrukning av vatten. Därmed sjunker också kostnaden för inköp av vatten motsvarande. Intäkterna för gas ligger på en högre nivå än budget på grund av att uppräknings av gas följer dieselindexet.

VA-avdelningen har under året nyanställt personal men också haft en del vakanser samt hög frånvaro varför lönekostnaderna blev 2,3 miljoner kronor lägre än budgeterat. Kostnader för datortillbehör, telefoner och arbetskläder har ökat under året.

Under året har mindre konsulttimmar använts på grund av att utredningar är framskjutna. Även entreprenadkostnaderna och reparationer och underhåll går plus mot budget. Den stora ombyggnaden av stadskvarn påverkar att andra planerade åtgärder inte har hunnits genomföras.

Prisökningen på drivmedel påverkar resultatet med 0,1 miljoner kronor och elkostnaden gick upp 0,3 miljoner kronor mot budget. VA har under året arbetat med flera energibesparingsåtgärder.

Avskrivningar blev 0,6 miljoner kronor lägre än budget. En del investeringsprojekt släpar i tiden på grund av bristande underlag samt resursbrist.

Räntekostnaden för VA:s låneskuld på drygt 500 miljoner hamnade på -1,8 miljoner kronor jämfört med budget. Räntan i budget är beräknad med 0,4% och har stigit i slutet av året. I december låg räntan på 1,3%.

Redovisningsändringen som infördes förra året som innebär att den del av Serviceavdelningens kostnad för eget arbete när de arbetar på VA:s investeringsprojekt, som inte är lön och sociala kostnader, bokas mot driften hos VA. Denna kostnad i driften påverkas av investeringstakten och den totala investeringskostnaden för projekt. Under året har den sjunkit på grund av resursbrist. Likaså köp från interna entreprenörer blev lägre.

5.4.1.3 Utfall investeringar - årsbokslut

(tkr)	Helårsprognos 2022-08-31	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse mellan budget och utfall
Lokaler	186 475	273 307	172 639	100 668
Reinvesteringar	90 315	137 245	98 118	39 127
Inventarier	13 239	15 000	10 366	4 634
Fiber	8 000	12 000	5 040	6 960
VA	161 350	225 119	173 441	51 678
Summa investeringar	459 379	662 671	459 604	203 067

Uppföljning och redovisning av investeringsprojekt sker samlat tertialvis både för innevarande år samt totalt för projektet. Uppföljning av slutkostnad mot total projektbudget och tidplaner följs upp av sektor service var 6:e vecka. För projekt över 5 mnkr görs en slutredovisning till nämnden av total projektavvikelse.

Inom byggmarknaden aviserats prishöjningar gällande byggmaterial med bedömd fördröjande effekt på våra pågående och kommande byggprojekt, vilket utgör osäkerheter i prognoserna.

Skattefinansierade

Lokaler

Servicekommitténs budget för lokalinvesteringar ligger på 273 miljoner kronor för 2022 och nämnden har upparbetat 173 miljoner kronor i år, vilket ger ett överskott på 100 miljoner kronor. Flera projekt som har en årsavvikelse mot årets budget, löper enligt plan och budgeten flyttas med till nästa år och några är under utredning.

Billings fritidsområde pågår och fortsätter under 2023 och 34 miljoner kronor flyttas med till nästa år. Flera delprojekt är färdigställda och en slutredovisning görs när hela projektet är färdigställt. Bedömningen är att projektet genomförs inom beslutad ram.

Servicekommittén fick en extra ram på 5 miljoner kronor inför 2022 till ytterligare utveckling av skolgårdar. Arbetet påverkas av framflyttade investeringsprojekt för skolor- och förskolor varför 6 miljoner kronor kommer att förbrukas under nästa år.

Ombyggnad av stadshuset är ej påbörjat, eftersom lokalbehoven har förändrats i och med pandemin med hemarbete, och 17 miljoner kronor har inte förbrukats under året. Projektet actionpark är fortfarande inte startat på grund av oklar placering och årets budget på 8,5 miljoner har inte förbrukats. Scen teknik på kulturhuset är försejnat och budgeten på 9 miljoner kronor kommer att förbrukas först under nästa år.

Björkebackens förskola i Stöpen pågår, men förväntas bli dyrare än budget och 6 miljoner kronor förbrukas mer än budgeterat för 2022. Total projektbudget är beslutad på 62 miljoner kronor och den totala projektprognosen ligger nu på 73 miljoner kronor. SEN beslutade om tilldelning efter upphandling i september 2022. Med hänsyn till att tillgången av ytterligare förskoleplatser inte kan vänta och de höga materialpriserna inte bedöms sjunka ansågs det försvarbart ur ett samhällsperspektiv att genomföra projektet med en budgetavvikelse.

Projektet för samlad barn- och elevhälsa på Lundenskolan pågår enligt plan, men har förbrukat 7 miljoner kronor lägre än budgeterat för 2022. Total projektprognos ligger under budget.

Ombyggnaden av Rydskolan pågår där den första etappen av H22 med att flytta in hemtjänsten är klar och slutredovisad med ett överskott. Beslutad projektbudget ligger nu på 35 miljoner kronor. Projektet fick ett tilläggsäskande på 3 miljoner kronor i samband med strategisk plan med budget i juni 2022. Etapp 2 samprojekteras med samlad särskola. Projekten tillsammans har ett överskott på 12 miljoner kronor 2022 men kommer att förbrukas kommande år.

För ombyggnaden av läroverket för VUX har tilldelats en partnering och under 2022 överskrider projektet budget med 2 miljoner kronor. Total projektbudget ligger på 33 miljoner kronor och den totala projektprognosen visar på ett ökat behov för att kunna genomföra reinvesteringar i samband med ombyggnaden. En första detaljerad kostnadsbedömning efter mer ingående projektering väntas under kvartal 1 2023.

Ombyggnad av kontor på Skövde arena har inte påbörjats och nya utredningar skall genomföras.

Kommunstyrelsen har under våren beslutat att omfördela 10 miljoner kronor till servicenämnden för en skyndsamt upprustning av Södermalms idrottsplats för att klara av de krav som ställs i seriespelen i superettan. Projektet blev 1 miljoner kronor dyrare på grund av ytterligare strömsservis samt förstärkning av vatten och avlopp är de mest kostnadsdrivande posterna. Därutöver tillkommer kostnader för asfalteringen av del av parkeringen har nu bokats om till gata för att hamna rätt i anläggningsregistret. Samtliga dessa åtgärder är genomförda med ett strategiskt perspektiv där nästa etapp för åtgärder på Södermalms IP har värderats.

Projekt inom handlingsplan H22 lokaleffektivisering har genomförts med anpassning av Erik Uggle samt kulturhuset för att flytta kultur- och fritidsverksamhet, gå ur och sälja en lokal. Totalt har medel avsatts med 7 miljoner kronor och kostnaden blev 5 miljoner kronor högre på grund av oförutsedda åtgärder i fastigheten som visade sig först när ombyggnation påbörjats. Även verksamhetsanpassningar som inkommit sent i projektet har påverkat budgeten. Ombyggnaden av Lönnen på badhusgatan har genomförts enligt plan och var klar i maj 2022. Projektet beräknas hålla beslutad total projektbudget på 11 miljoner kronor.

Behovet av verksamhetsanpassningar har minskat i organisationen och 5 miljoner kronor flyttas med till nästa år. Även investeringsmedel för finansierade investeringar beräknas ge ett överskott på 5 miljoner kronor mot budget 2022.

En total projektbudget på 30 miljoner kronor är beslutad för om- och tillbyggnad av förskolor för att möta behovet av fler förskolebarn framåt. Projektet fick ett tilläggsanslag på 3 miljoner kronor i budget 2023 eftersom Gläntans förskola beräknas bli dyrare. Ombyggnad av Gläntans förskola har påbörjats och Hattstugans förskola skjuts på framåt.

Projektering och omställning pågår för ersättningslokal på Kylarvägen till AMA:s verksamhet som idag finns på Badhusgatan, vilken kommunen har sålt och planerar att rivas. Utfall för 2022 ligger på 5 miljoner kronor och tilldelade budgetmedel från KS är fortfarande inte beslutade.

Reinvesteringar lokaler inkl. kök

Reinvesteringar inklusive medel för anpassning av kök har en budget på 137 miljoner kronor. Under 2022 har 98 miljoner kronor förbrukas, vilket ger ett överskott på 39 miljoner kronor.

För reinvestering av kök beräknas 43 miljoner kronor förbrukas kommande år. Köket och matsal för Lundagårdens förskola är färdigställt i slutet av 2022. Planerade renoveringar för Normalmskolans kök samt köket i Solgårdens äldreboende i Tidån är framflyttade. Ombyggnad pågår för Gläntan förskola där köksrenovering kommer att utföras i samband med ombyggnad för kapacitetsökning av antalet förskoleplatser.

För övriga reinvesteringar blev utfallet 3,5 miljoner kronor högre än budget för året. Detta trots att det har varit brist på entreprenörer för att få alla arbeten utförda under året. Nämnden ser behov av större reinvesteringar i samband med planerade ombyggnader framåt.

Inventarier

Av 2022 års budget på totalt 15 miljoner kronor för inventarier har nämnden köpt in inventarier för 10 miljoner

kronor. Serviceavdelningen har inte hunnit anskaffa allt planerat under året.

Taxefinansierade

Fiber

Fiberverksamhetens investeringstakt har sedan ett par år vikit på grund av att fiberutbyggnaden till stor del är klar. Nu handlar det mer om att förtäta i befintligt nät samt utbyggnad i exploateringsområden. Totalt har enheten 12 miljoner kronor i budget. Skövde stadsnät kommer leverera 150–200 nya anslutningar inom Skövde kommun till Tele2. Detta arbete har dragit ut på tiden, varför utfallet för 2022 hamnade på 5 miljoner kronor.

VA

Investeringsbudgeten för VA ligger i år på 225 miljoner kronor. VA har förbrukat 173 miljoner kronor, vilket ger en avvikelse på 52 miljoner kronor. Många projekt släpar i tiden på grund av resursbrist.

Arbetet har fortskridit snabbare än förväntat för ombyggnaden av stadskvarn och upparbetade kostnader blev 16 miljoner kronor mer än budgeterat. Projektet fortsätter under 2023 med ett budgettillskott. Projektet har pågått sedan 2018 och har beslutade budgetmedel på totalt 200 miljoner kronor som är avsatta under 2019–2022. Under 2021 har upphandlingen för den stora utbyggnadsdelen, Bio 4 och Slutsedimentering 2, varit ute på räkning. Priset hamnade högre än ursprunglig kalkyl och VA har fått ett tilläggsanslag på 55 miljoner kronor i budget 2023.

Arbetet med Östra matningen pågår men ha tidvis stått stilla i väntan på underlag samt resursbrist. Förberedelser för kommande etapper har skett under 2022. Projektet fortsätter 2023 och drygt 12 miljoner kronor förbrukas nästa år.

VA till Knistad har genomförts under året. Nu återstår endast små grävjobb och återställning. Projektet har pågått sedan 2020 och ackumulerat utfall landade på 10 miljoner kronor.

Utbyggnad av kommunalt VA till Vristulven och Böja samt anslutningar utanför verksamhetsområde och exploateringsplaner i bland annat Melldala gör att belastningen på Timmersdala reningsverk ökar så mycket att ett nytt miljötillstånd måste sökas. Reningsverket kommer behöva byggas om och ut med anledning av detta. Även detta projekt är försenat och beräknas bli dyrare. Budget för 2022 ligger på 15 miljoner kronor som kommer att förbrukas kommande år.

VA-ledningar till Truvet är försenat på grund av att markförhandlingar dragit ut på tiden och grävning påbörjas 2023. Nästan hela årets budget på 13 miljoner kronor förbrukas kommande år.

5.4.2 Plan för återbetalning av underskott

Stor del av det negativa resultatet för 2022 beror på omvärldsläget med prisökningar för el, bränsle och livsmedel men också för arbetskläder, förbrukningsmaterial samt byggmaterial. Under budgetåret tillåts inga interna prisökningar varför servicenämnden har svårt på kort sikt att parera mot de högre kostnaderna utan att komma överens med kunderna om sänkta ambitionsnivåer och även kvalitetsnivåer som behöver förankras politiskt.

Indexuppräknning för snöröjning blev en höjning på 27 % from 22-10-01.

Fram till mitten av mars påverkades delar av verksamheternas intäkter av nedstängningen och den höga sjukfrånvaron pga. covid-19, som nämnden ser som en extraordinär händelse.

Rivning och sanering i samband med investeringsprojekt för lokaler hamnade på 1,6 miljoner kronor över budget.

Kommunens framtida ekonomiska läge påverkar givetvis nämndens verksamheter och mycket kraft kommer att läggas på effektiviseringsåtgärder tillsammans med nämndens kunder. Servicenämnden arbetar ständigt med förbättringar och försöker parera och prioritera för att komma tillbaka till budget i balans på längre sikt.

5.5 Framtiden

Skövde kommun växer och utvecklas. Det kräver att sektor service är delaktig i samhällsutvecklingen av kommunen. Att Sektorn kan leda och styra samt använda tid och resurser effektivt.

Omvärldsläget med prisökningar och ränteökning påverkar nämndens prissättning. Nämnden ser ett behov av utveckling av den interna ekonomistyrningen för att påverka rätt agerande.

För servicenämndens utföraruppdrag är det även viktigt att fortsätta arbeta med ständiga förbättringar, vilket leder till en effektivare verksamhet för att vara konkurrenskraftiga.

Nämnden och sektorn har en verksamhetsidé som bidrar till att förbättra leveranser och kostnader för kunderna " Vi levererar kostnadseffektiv och kvalitativ service enligt uppdrag genom att ständigt förbättra vår effektivitet och ändamålsenlighet". Sektorn kommer att genomföra processkartläggningar för att säkerställa verksamhetsidén.

För att kunna bidra till framtidens utmaningar, kommer sektorn fortsätta att utveckla ledarskap/verksamhet och styrning. Sektorns ledningsgrupp har deltagit i kommunens ledarskaps- och kvalitetsutbildning och det kommer att ske satsningar på enhetsnivå under kommande år. Under våren 2023 tillträder den nya sektorchefen och det blir en nystart för sektorn.

Sektorn arbetar med kompetens försörjningsplaner, för att kunna möta framtidens rekryteringskrav.

Områden som är fortsatt viktiga för sektorn att utveckla är arbetet kring krig och kris samt energieffektivisering.

5.6 Uppföljning av den interna kontrollen

5.6.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Servicenämnden har sedan flera år tillbaka rutiner för egenkontroll. Sektors ledning genomför en risk- och väsentlighetsanalys och lägger förslag till nämnden på egenkontrollprogram utifrån detta. Nämnden kommer också med egna förslag på kontroller.

Inför 2022 har servicenämnden beslutat om två kontroller i internkontrollprogrammet. För att säkerställa fakturakontrollen kring investeringsprojekt på VA har projektet för ombyggnad av stadskvarn kontrollerats. Denna kontroll utfördes i juni och inga avvikelser uppdagades.

Den andra kontrollen handlar om att säkerställa att anställda har rätt utbildning för att utföra sitt arbete. Denna kontroll genomfördes under hösten. Översyn och granskning gjordes av att utbildningskrav och behörigheter för elektriker efterföljs i verksamheten på Serviceavdelningens produktionsenhet. Granskningen visade att verksamheten följer gällande lagstiftning och har god ordning på de krav och behörigheter som krävs för de arbeten som elektrikererna genomför samt att de följer kraven enligt elsäkerhetslagen.

Sammanställning finns i kapitel 8 bilaga.

5.7 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Servicenämnden	12 160	7 676	7 696

Servicenämnden är ramfinansierad endast för en liten del av verksamheterna då den totala omsättningen ligger på ca 900 miljoner kronor. Den stora kostnadsmassan är intäktsfinansierad främst av internförsäljning till andra nämnder. Ordinarie ram på 8 miljoner kronor som nämnden har täcker inte längre de verksamheter som nämnden har fått anslag för (strategiska fastigheter, OSA-anställda, undertäckning av Gallerian samt papper och porto i stadshuset). Del av detta måste täckas i internpriserna för andra verksamheter. Det ökade bidraget för 2023 är engångskostnader i form av kostnader för rivning och utrangering i samband med investeringsprojekt.

Det blir inte relevant att beskriva nämndens förmåga att utföra sitt uppdrag de kommande åren utifrån planerad ram, eftersom denna är en så liten del av omsättningen. Det som istället behöver analyseras är prissättning och omsättning mot nämndens kunder.

I strategisk plan med budget 2023–2025 finns inte prisindex för interna tjänster specificerat. Det är viktigt att de interna prisökningarna justeras till bedömd lönekostnadsökning. Utöver lön består cirka 70% av kostnadsmassan av köpta tjänster och material som nämnden har svårt att påverka kostnadsökningen för. Servicenämnden har fått kompensation för livsmedelsprishöjningar samt för vissa externa kostnader för 2023. På grund av aviserade prisökningar på marknaden för nämndens skattefinansierade verksamheter måste en översyn göras av vilka priser som behöver justeras för att behålla kvalitet och leverans mot kunderna som underlag till personal- och prisindex för 2024.

Eftersom servicenämnden till stor del är intäktsfinansierad via internförsäljning har nämnden inget eget

effektiviseringskrav, utan skall vara med och bidra till övriga nämnders effektiviseringskrav. Detta görs i dialog med kunderna. Förändringar avseende tjänsteleveranser borde bestämmas av beställare och regleras med utförare utifrån gemensamma förutsättningar tidigare i budgetprocessen.

För att kunna påvisa de effektiviseringar som faktiskt görs, är det viktigt att ha rätt utgångsläge i priserna. Vissa verksamheter genererar en övertäckning medan andra inte går ihop med den internprissättning som en gång gjordes, och som vi under flera år räknat upp med beslutat prisindex för interna tjänster. Detta påverkar våra beställare som får fel kostnad för sina verksamheter. Ett arbete har gjorts för Serviceavdelningens tjänster som visar att prisjusteringar mellan verksamheter bör göras för att uppnå självkostnad. Inför 2023 har vi tagit bort pålägg för inhyrda fordon och istället lagt till motsvarande kostnader på VA och anläggningsarbetare som tidigare varit underfinansierade.

Inför 2024 skall en ny beräkningsmodell för internhyran tas fram. I samband med detta måste eventuella ramjusteringar analyseras då dagens internhyra inte förändrats under flera år. Detta på grund av att införandet av komponentredovisningen 2015 skapade vinster i systemet då planerat underhåll lyftes ur driftsredovisningen och avskrivningstider förlängdes för kommunens fastigheter. Sedan 2015 har kommunen investerat 448 miljoner kronor i reinvesteringar som genererat högre kapitalkostnader.

I samband med ny internhyresberäkning lyfter vi ur de "Strategiska lokalerna", fastigheter som köps in för behov av mark för kommande exploatering. Fastighetsavdelningens strategiska lokaler, har kostat 7 miljoner mer än intäkterna under 2022. De bebyggda tomter som köps in används för uthyrning där det är möjligt. Räntekostnaden för marken hamnar på fastighetsavdelningen.

Behovet av att öka fastighetsunderhåll/ reinvesteringar finns fortfarande för att inte öka akuta reparationer i driften samt att bevara fastighetsbeståndet. Utöver detta behövs mer pengar för att återställa de lokaler som har ett större behov av reinvestering på grund av att ett flertal tekniska skador på hus från 60-, 70- och 80-talet. Skadorna består framförallt av fuktskador som resulterar till hälsoproblem hos hyresgäster. Även reinvesteringar i samband med ombyggnadsprojekt påvisar ett större behov av reinvesteringar 2024–2026.

För de taxefinansierade verksamheterna ligger i planen ett resultat på -7,1 mnkr för VA och ett noll-resultat för Fiber för 2023. VA höjer sina taxor med hänsyn till en långsiktplan som tar hänsyn till kommande investeringar och kostnadsökningar. På grund av räntehöjning samt prisökningar för externa inköp kommer resultatet att bli långt mycket lägre beroende vilken taxa-höjning som beslutas i KF.

Det finns olika alternativ för finansiering av den ökade räntekostnaden för VA. Möjlighet att se återbetalningen till taxekollektivet på längre sikt för att jämna ut kostnadsökningen för slutkunderna eller att skattefinansiera delar av kostnadsökningen samt alternativet att öka taxan på tre års sikt med kraftiga höjningar de kommande åren.

5.7.1 Inventariebudget 2024–2026

(mnkr)	Behov 2024	Behov 2025	Behov 2026
Reinvesteringar	15,9	16,0	26,3
Inventarier projekt	0,2	0,2	0,8
SUMMA	16,1	16,2	27,1

5.8 Utökad uppföljning av styrkortet

5.8.1 Mål: Skövde VA ska trygga långsiktig vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv och verka för att reservvatten finns inom samtliga distributionsområden för dricksvatten.

 Delvis uppfyllt

Analys

I slutet av året har arbetet har pausats av servicenämnden. Nya krav i lagstiftning samt ÖP2040 påverkar målsättningen. Aktuell VA-plan gäller till 2025. Utredning om vattentjänstplanen ersätter VA-planen påbörjas 2023.

Resultatmätning (Halvår)	År 2022	Halvår 1 2022	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020
→ ● Reservvattenkapacitet	57 %	57 %	57 %	57 %	57 %
Målvärde Reservvattenkapacitet på minst 50% av normalförbrukningen under minst 3 mån. Klart 2022-12-31					
Kommentar Arbetet pausat av servicenämnden. Återkommer med uppdaterade målvärden					
→ ■ Uppdaterade Vattenskyddsområden	60 %	40 %	40 %	40 %	40 %
Målvärde Vattenskyddsområde för samtliga, alltså 100 % Klart: 2022-12-31					
Kommentar Arbetet pausat av Servicenämnden, återkommer med ny inriktning					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
 Sammanställa en förnyelseplan som förtydligar behovet av förnyelse- och underhållsåtgärder gällande den allmänna VA-anläggningens ledningsnät	2022-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Förnyelseplanens syfte är att förbättra VA-verksamhetens planering och ge ett gott underlag för ett robust och långsiktigt hållbart VA-ledningsnät samt lägga grunden för en sund ekonomisk utveckling med en jämn taxeutveckling. Förhoppningen är att denna plan ska ge oss möjlighet att; göra rätt sak, till rätt peng och i rätt tid.			
Kommentar Del 1 genomförd och redovisad för nämnd. Arbete med del 2 och 3 pausat av SEN. Beslutet ska omprövas 2025			

5.8.2 Mål: Nå en god inomhusmiljö avseende objektivt mätbara variabler för förskolor, grundskolor, gymnasieskolor, äldreomsorgslokaler och kök.

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Arbetet pågår men beräknas bli lite förskjutet i tid eftersom efteråtgärder måste planeras för att inte störa brukarnas verksamhet.

Resultatmätning (Tertial)	År 2022	Tertial 2 2022	Tertial 1 2022	År 2021	Tertial 2 2021
↗ ■ Antal godkända förskole-, skol- och gymnasielokaler som uppfyller norm av totalt antal	18 %	10 %			
Målvärde 100% 2023-12-31					
Kommentar Mätning är gjord på 49 objekt fsk, skola och gymnasiet, åtgärder är gjorda på 35 lokaler. Eftermätning är gjord på skollokaler där 9 är helt godkända av 21 skollokaler. Fortsatta åtgärder och eftermätningar planeras. Återstår 12 skollokaler.					

Resultatmätning (Tertial)	År 2022	Tertial 2 2022	Tertial 1 2022	År 2021	Tertial 2 2021
→ ● Antal godkända äldreomsorgslokaler och kök som uppfyller norm av totalt antal	41 %	41 %			
Målvärde 100% 2023-12-31					
Kommentar 23 ÄB och 35 kök är uppmätta och 7 ÄB samt 17 kök är godkända - totalt 41 % är godkända. Nu planeras åtgärder för de lokaler som ej var godkända.					

5.8.3 Mål: Öka andel bilar <3,5 ton med förnyelsebart drivmedel

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Vi fortsätter att köpa elbilar i kommunen på alla ställen där det är möjligt kopplat till verksamhet och laddinfrastruktur. Fordon är beställda med långa leveranstider.

Resultatmätning (Tertial)	År 2022	Tertial 2 2022	Tertial 1 2022	År 2021	Tertial 2 2021
↘ ◆ Andel bilar <3,5 ton med förnyelsebart drivmedel	70,4 %	71 %	83 %	82 %	82 %
Målvärde 85% 20221231 sträva mot 100% 20301231					
Kommentar VI har beställt flera El-bilar under 2022 men de har inte blivit levererade ännu. Därav utebliven ökning av resultatet					

5.8.4 Mål: Alla förskolor ska ha phtalatfria golv

● Uppfyllt

Analys

Näst sista förskolan är klar i januari 2023. Sista förskolan påbörjas i februari.

Resultatmätning (Tertial)	År 2022	Tertial 2 2022	Tertial 1 2022	År 2021	Tertial 2 2021
↗ ▲ Antal förskolor med phtalatfria golv	95 %	92 %	92 %	92 %	92 %
Målvärde 100% 2022-09-01					
Kommentar Näst sista förskolan klar under januari 2023, sista förskolan påbörjas i februari.					

5.8.5 Mål: Reducerade kostnader inom nämndens verksamheter och för nämndens kunder

● Uppfyllt

Analys

Måltid har kommit långt med att reducera matsvinnet. Flera förbättringsprojekt inom grönyteskötseln har fallit väl ut. Projektet med effektiviseringen av lokalvården har varit pausad under Corona perioden men införande av personalpooler har ändå genomförts som gett goda resultat. Sektorn har dragit ner kostnader med 6,5 mnkr under åren 2021–2022 som reducerats i pris mot kund.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
 Kr/kvm parkmark	2,88kr/kv m	2,92kr/kv m			
Målvärde Målsättning för 2022 är beräknat utifrån branschnorm 2022, Offentlig verksamhet parkmark bruksgräsmatta, ACAMA					
Kommentar 8 nya ytor för robotisering har gått igenom och förbereds i detta nu att vara klara till växetsäsong. Nyckeltal samt ytor för våra fyra typer av gräs uppföljda och nyckeltal skapade, beslut klippa bruksgräset för 2,87 jfr med riktvärdet 3,30. Bemanningen för att klara våra fastigheters utemiljö har setts över. Stor "Heatweed" driftsatt och ett första utkast till rutt skapad och provkörd under oktober. Förberedda inför start säsong 2023. Robocut driftsatt och till en början hjälpt oss med ett stort antal stubbfräsningar (Besparing 50% + tidsvinst)					
 Lokalvård kr/kvm	195,84kr/ kvm	192,41kr/ kvm			
Målvärde Målvärdet skall understiga medianvärdet för Repab.					
Kommentar Vi ser fortsatt en effektiv resursfördelning över våra lokalvårdare. Den nya poolen gör att vi inte har samma behov av brådskande rekrytering vid kort frånvaro. Ökningen är ganska markant per kvm, detta har att göra med löneutvecklingen i stort. Vi ser dock att vi ligger bra till i jämförelser. ÅRSVÅRDEN! Detta är slutvärde 2021! Effekten av en extra städpool har dock gett så goda resultat att beslut tagits om att permanenta två pooler för framtiden. Lokalvården har under Corona varit extra utsatt och fått göra många anpassningar av metoder, personalanvändning. Man har skapat ytterligare två lokalvårdspooler för att möta upp förändringarna som vi ställts inför. Dessa pooler suger upp personal från verksamheter/lokaler, som har reducerad användning, tillgänglig personal förs över till andra objekt där det förekommer ökat behov av lokalvård Poolerna skapades bl.a. för att motverka de tecken vi såg på ökade arbetsmiljöskador men också för att täcka upp sjuk personal. En bieffekt var också att vi fick ett minskat behov av att rekrytera efter personal slutat eller gått i pension. Därmed har vi hållit nere personalkostnaden genom ett effektivt nyttjande av befintlig personal.					

Resultatmätning (Halvår)	År 2022	Halvår 1 2022	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020
 Minskat antal gram matsvinn per serverad måltid	44g	46g	49g	48g	51g
Målvärde 51 g / serverad portion 2022					
Kommentar					

Resultatmätning (Halvår)	År 2022	Halvår 1 2022	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020
Mätning pågår dagligen i alla kök och följs upp kontinuerligt. Vi ligger bättre till än vad vi har satt mål för i de flesta av våra kategorier. Gymnasieskolan är fortfarande den kategori där vi har svårast att nå vårt mål.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
 Genomföra handlingsplan H22 - lo-kaleffektivisering	2020-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Genom strukturerat arbete enligt PDSA-metoden hitta och genomföra effektiviseringar.			
Kommentar Uppdraget är att reducera kommunen lokalytor med 3–8 mkr till 2022. Tvärfunktionell grupp har gjort en PDCA analys och kommit fram till aktiviteter som att flytta kommunal verksamhet från privata fastigheter till kommunala fastigheter, sälja kommunala fastigheter som inte har kommunal kärnverksamhet samt att flytta kommunal verksamhet från egenägd fastighet till annan egenägd fastighet. Därefter säljs utflyttad fastighet. LOKS har tagit beslut om att gå vidare med flytt med ombyggnation för Kylarvägen, Rydskolan, Lönnen samt Göteborgsoperan/Nyeport. Beslutad försäljning av fastigheter är Varola skola och Nyeport. Arbetet pågår och följs upp i LOKS och på fastighetsavdelningens projektmöten. Flytten av Göteborgsoperan till af Uggle har påverkats negativt pga. vattenläcka i kulturhuset. Kommunen har också sålt fastigheten Nyeport och planerar också att sälja fastigheten Varolaskola. Ökning av materialpriser och om prioriteringar av projekt kommer att påverka resultatet. En analys kommer att göras när priser ökning har stabiliserats.			
 Genomföra handlingsplan H22 - fordonskostnader	2020-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Genom strukturerat arbete enligt PDSA-metoden hitta och genomföra effektiviseringar.			
Kommentar Gruppen kommer att leva vidare i H26 VI har några som slutat men nya funktioner har fyllts på Under senare delen av hösten så har vi investerat i en krosskopa för asfalt. Denna kommer att göra en besparing i projekten, bara i Mariesjö så kommer vi spara två miljoner			
 Genomföra handlingsplan H22 - inköp	2020-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Genom strukturerat arbete enligt PDSA-metoden hitta och genomföra effektiviseringar.			
Kommentar Rutin framtagen för SSESÄ gällande beställningar. Fokus är att öka de digitala köpen från nuvarande 50%. SSB och SSE har haft möte för att se över inköpsprocessen då det inte fungerar idag. Ibland anlitas SSE internt, ibland inte i nuläget.			
 Genomföra handlingsplan H22 - energieffektiviseringar	2020-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Genom strukturerat arbete enligt PDSA-metoden hitta och genomföra effektiviseringar.			
Kommentar Frösve skola håller på att färdigställas. Vi driver nu fler parallella projekt för att hålla farten. Heneskolan (inklusive ev. solceller) Vårsås skola (inklusive ev. solceller) Värings skola. (inklusive ev. solceller) Arena Skövde solceller Heneskolan och Arenans kalkyler skall utvärderas 9/1 för att därefter presenteras för styrgrupp.			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Genom arbetet i EUCF projektet har även Batterifrågan dykt upp och här försöker vi nu samarbeta med SEAB. Hur får vi fart på projektet? Frågeställningen återkommer också med anledning av EUCF projektet.</p> <p>Ex plocka generella åtgärder som vi vet är lönsamma, ex isolering vind, behovsstyrning ventilation. Tak som kan bära solceller inventera samtliga, Lyft på Fastighet ledningsmöte 221215, Vikten av samordning är avgörande för att lyckas möte med förvaltare ska därför bokas in efter V6.</p>			

5.9 Utökad uppföljning intern kontrollplan

5.9.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
Säkerställd utbildning och kompetens för att utföra arbetsuppgift	Personskador, sanktionsavgifter	<p> Granskning pågår</p> <p>Kontroll av lagstadgade utbildningar</p> <p>Beskrivning av granskning Kontrollera att vi genomfört lagstadgade utbildningar för att utföra våra uppdrag.</p> <p>Kommentar Iakttagelse: Översyn och granskning av att utbildningskrav och behörigheter för elektriker efterföljs i verksamheten i Avdelning Service Produktionsenheten. Granskningen gjordes av Avdelningschef, Enhetschef och Hr-partner och omfattade alla 11 elektriker i verksamheten.</p> <p>Bedömning: Elsäkerhetslagen är gällande och styrande för alla elektriker och deras yrkesutövande. Utbildningskrav liksom behörighetskrav ställs på alla elektriker som ska lämnas in innan anställning och arbete på avdelningen beroende på arbetsuppgifter. Det registreras på varje elektriker för de olika moment som hanteras inom lågspänning, högspänning och transformatorstation mm. Idag finns detta dokumenterat i arkiv på avdelningen, på sikt ska allt detta finnas i nytt system för kompetensöversyn som heter Kompetensvy.</p> <p>Slutsats: Granskningen har givit att verksamheten följer gällande lagstiftning och har god ordning på de krav och behörigheter som krävs för de arbeten som elektriker genomför följer av vad sägs i elsäkerhetslagen.</p>
Ekonomiuppföljning investeringar	Fakturor överensstämmer inte med leverans för investeringsprojekt	<p> Ingen avvikelse</p> <p>Kontroll av fakturor för överensstämmande med leverans vid projektet Ombyggnation av Stadskvarns reningsverk</p> <p>Beskrivning av granskning Kontrollera att faktura överensstämmer med leverans.</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse: De stora leverantörernas fakturor är av typen aconto 1 2 3 etc. Övriga fakturor har text där det framgår vad som avses.</p> <p>Bedömning: För de större leverantörerna samlar vi ihop fakturorna och granskar mot ursprunglig kalkyl och stämmer av mot de underlag Skövde VA har fått. Bland övriga fakturor väljer vi slumpmässigt ut fakturor för granskning.</p> <p>Slutsats: Vi har tagit del av projektledarens avstämningar med de större leverantörerna och inte funnit något att anmärka på. Utfört arbete är redovisat och avstämt innan fakturering sker. Där priset avviker mot ursprunglig kalkyl finns goda förklaringar som ofta beror på ofullständiga kartor/ritningar över vart det finns ledningar etc. i marken som försvårar byggnationen eller att materialpriser ökat pga. rådande marknadsläge. De slumpmässigt utvalda fakturorna (18 st.) har vi granskat och stämt av med projektledaren. Vi har inte funnit något att anmärka på utan bedömer att samtliga fakturor var korrekta och hemmahörande i byggprojektet.</p>

6 Kultur- och fritidsnämnden

6.1 Nämndens ansvarsområde

Nämndens uppgift är att ansvara för kommunens verksamheter inom kultur- och fritidsområdet. Nämnden ansvarar också för kommunens relationer med och utveckling av, föreningslivet och innovation. Dessutom ska nämnden fullgöra de uppdrag som Västra Götalandsregionen och Skövde kommun fastställt för konstmuseet samt stadens försköning gällande offentlig konst. Nämndens uppdrag omfattar verksamheter inom kultur, idrott, friluftsliv och fritid för barn, ungdomar och vuxna.

Nämnden lyder också under bibliotekslagen, muséelagen och ansvarar för ärenden enligt lotterilagen.

6.2 Ekonomi och verksamhet

Kultur- och fritidsnämnden gör ett underskott om 5,7 miljoner kronor för 2022. Det har varit ytterligare ett år som påverkats av pandemin, i synnerhet årets tre första månader. Det innebär att vissa delar av verksamheten, till exempel arrangemang, till delar eller helt inte kunnat genomföras.

Kultur- och fritidslivet känner fortfarande av konsekvenser både ekonomiskt, besöksmässigt samt genom ändrat besöksbeteende. Människor förväntar sig ett annat upplägg kring köer och utrymme för avståndshållande vid evenemang. Det finns också fortfarande en avvaktan inför evenemang och färre köper biljett än tidigare.

Kultur Skövde

Under året har omställning genomförts av Skultorps filialbibliotek till Meröppet bibliotek. Över 100 användaravtal har skrivits efter invigningen. Processen fortsätter med att konvertera fler av filialbiblioteken till Meröppna bibliotek.

Kulturlabbet (f.d. Nyeport) färdigställdes och invigdes i juni i sina nya lokaler i Eric Ugglas. Ett kulturhus för unga med ett smörgåsbord av aktiviteter men också öppen verksamhet.

Förflyttningen musikskola till kulturskola är påbörjad där drama och digitalt skapande är nya ämnen som testats under 2022 med framgång och efterfrågan.

Processkartläggning av konferenserbidjande Kulturhus, Kulturfabriken samt Kulturlabbet har genomförts. Resultatet visar på att arbetet med konferenser ger liten intäkt men binder upp personal och lokaler. Beslutet är att inte vidareutveckla konferenserna utan istället stärka den del av kulturverksamheten som kan generera intäkter och som samtidigt bidrar till att uppfylla målet kring styrning av egen verksamhet.

Fritid Skövde

Från och med april månad har verksamheten gått tillbaka till mer likvärda förutsättningar som innan pandemin och det har märkts en ökning av förfrågningar att använda anläggningarna både till föreningsverksamhet och olika former av arrangemang. Samtidigt har verksamheten fått ökade kostnader för fordon, maskiner samt inköp av material. En del maskiner och produkter har varit svåra att få tag på eller har lång leveranstid.

Under 11 veckor har Arena Skövde Bad påverkats av anläggningsunderhåll med helt eller delvis stängd verksamhet.

Varierande väder med avsaknad av natursnö och minusgrader gjorde att besöksantalet i Billingebacken av förklarliga skäl minskade under säsongen 21/22.

Projekt Billingen, som initialt ägts av kommunstyrelsen, är inne i sin slutfas med delprojekt 2022 och 2023. Projektet går succesivt över i ägande och drift till kultur- och fritidsnämnden för att vara överlämnat under 2023.

SM-veckan Vinter 2023 har under hösten gått från en planeringsfas in i genomförandefas med ökat fokus och insatser från alla parter. För verksamheten har det inneburit att planera, upprusta och iordningställa anläggningarna för SM-tävlingar vecka 5 2023.

Skövde AIK hade i april seriepremiär i Superettan på Södermalms IP. För att spela i Superettan behöver Skövde AIK ha en arena som uppfyller Svenska fotbollsförbundets arenakrav. Södermalms IP klarade efter upprustning av att uppfylla vissa av kraven och har på några delar fått dispens till 2025. Projektet att inom tre år utveckla Södermalms IP till en arena godkänd för spel i Superettan pågår. Samtidigt har omfattningen utökats till att utreda hela området Södermalm. Uppdraget att utreda ny friidrottsanläggning har genomförts under hösten.

Som en del i digitaliseringsarbetet har det under året köpts och installerats klipprobodar på Södermalms IP, Claesborg samt Lillegården. Digitaliseringen och investeringen frigör delvis resurser.

6.3 Året som gått

Kultur Skövde

Konstmuseets normkritiska arbete har uppmärksammats internationellt och lett till att en amerikansk konstnär valt att donera en betydande del av sin produktion hit.

Bibliotekets läsfrämjandemetod Shared Reading har utvecklats i Skaraborg samt i samverkan med regionens forsknings- och utvecklingsenhet Skaraborgsinstitutet, där ett tema är att motverka ofrivillig ensamhet. Arbetet sker i samverkan med andra institutioner i Sverige där metodutveckling av Shared Reading pågår.

Bibliotekets arbete tillsammans med kommunens LSS-verksamheter kröntes av årets utmärkelse "Sveriges läsombud LSS" som Myndigheten för tillgängliga medier delar ut.

Under hösten har biblioteket byggt om barnbiblioteksdelen med invigning den 14 januari 2023.

Stadsmuseets interaktiva sommarutställning LasseMajas detektivbyrå slog publikrekord.

Ett nytt koncept för att skapa ett levande centrum sommartid prövades på Kulturhustorget under juli med gratis-konserter vilket lockade storpublik.

Fritid Skövde

Billingens fritidsområde lockar ett stort antal besökare och områden som pumptrack, aktivitetsplats, mulleriket och området trollstigar är fortsatt välbesökta. Mountainbikeåkning fortsätter att öka på området. Även årets issäsongs på Arena Billingen har varit populär och välbesökt.

På Billingen genomfördes två tävlingar på längdskidor med elitklassning. Loppen som arrangerades var Smart energy cup samt Långloppet på längdskidor. Under sommaren anordnades Enduro SM för ungdomar samt även

ett "varvlopp" för motionärer.

Under året har en ny boulehall och utebanor iordningställt på Lillegården.

Tillsammans med Volvo och nybildade discgolfklubben har discgolfbanan byggts ut med ytterligare fyra hål till totalt 18 stycken.

Under perioden har elitspel av varierande slag genomförts. Däribland kan nämnas SM-final i handboll där IFK Skövde spelade och slutade med silvermedaljer. Sveriges damlandslag i ishockey genomförde sitt träningsläger inför höstens VM i Finland på Billingeöv.

6.4 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

6.4.1 Samhällsutveckling

6.4.1.1 KF:s strategiska mål: Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

Mål	Resultatmätning
<p> Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv.</p> <p>Analys Helår jan-dec 2022</p> <p>Målet bedöms som uppfyllt. Genom en utveckling av organisationen har uppsatta aktiviteter kunnat genomföras, vilket bland annat resulterat i mer jämlika föreningsbidrag, mer tillgängliga biblioteksfilialer och satsning på elljusspår. Genomförda aktiviteter har ökat medborgarnas möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv. Med hänsyn till att de första månaderna på året innefattade nationella pandemi-restriktioner bedöms utfallet på resultatmätningarna som bra.</p> <p>Utmaningen framåt är att hålla i upparbetat arbetssätt, verksamhet och samarbeten samtidigt som de ekonomiska förutsättningarna förändras. Nationellt har flera beslut fattats som påverkar möjligheter till att söka projektmedel.</p>	<p> Antal verksamhetstimmar inom ungdomsverksamheten</p>
	<p> Antal ärenden medborgarservice</p>
	<p> Kundnöjdhet Arena Skövde Bad</p>
	<p> Kundnöjdhet - Kulturhuset</p>
	<p> Kundnöjdhet - Kulturfabriken</p>
	<p> Kundnöjdhet - Ungdomsverksamheterna</p>
	<p> SCB ny mätning 2022</p>

6.4.1.2 KF:s strategiska mål: Skövde är 60 000 invånare år 2025.

Mål	Resultatmätning
<p> Skövde är ett kultur- och fritidscentrum</p> <p>Analys</p>	<p> Antal besökare Arena Skövde Bad</p>
	<p> Antal besökare Arena Skövde Hall</p>

Mål	Resultatmätning
<p>Helår jan-dec 2022</p> <p>En ökad dialog med föreningslivet, bättre intern struktur för att möjliggöra arbetet med eget kulturinnehåll samt deltagande i flera instanser för samhällsplanering gör att målet bedöms som uppfyllt. Uppsatta aktiviteter har genomförts och kommer att permanentas in i verksamheten.</p> <p>Utmaningarna framåt är att kunna bibehålla kvalitet och omfattning av utbudet utifrån de ekonomiska förutsättningarna. För bibehålla måluppfyllelse framåt krävs fortsatt utveckling av ett relevant och utmanande kulturutbud med både bredd och spets.</p>	<p>— ● Antal besökare Billingen Skövde</p> <p>↗ ● Antal besökare Kulturhuset</p> <p>↗ ◆ Antal besökare Kulturfabriken</p> <p>— ■ Antal besökare Lillegården</p>

6.4.1.3 KF:s strategiska mål: Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige.

Mål	Resultatmätning
<p>◆ Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2022</p> <p>Målet bedöms som delvis uppfyllt. Aktiviteter i form av ökat samarbetet med Next Skövde och utveckling av anläggningar så som Kulturlabbet och Billingen Skövde bidrar till målet om att kultur- och fritidsverksamheterna är starka varumärken för Skövde.</p> <p>För att målet ska bedömas som uppfyllt behöver verksamheten fortsätta att forma ett relevant, angeläget och tillgängligt innehåll samt fortsätta arbetet med paketering av aktiviteter för att skapa lokal identitet och stolthet.</p> <p>Kommunikation och marknadsföring behöver fortsätta förbättrats och utökas. Verksamheten har tillsammans med Next Skövde under 2022 tagit fram gemensamma uppföljningsbara mål för kommunikation och marknadsföring av gemensamma aktiviteter för uppstart 2023 vilket är ytterligare verktyg för att uppnå målet.</p>	<p>→ ● Antal utåtriktade samarbeten kultur och fritid</p> <p>— ● Samnyttjande av planerade arrangemang, nationell karaktär</p>

6.5 Uppföljning av ekonomi

6.5.1 Ekonomisk utveckling

6.5.1.1 Nämndens resultat - årsbokslut

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2022	Kostnad 2022	Utfall 2022	Budget 2022	Budgetavvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Fritid	38,2	-153,3	115,1	111,5	-3,6	115,6	108,8
Kultur	14,6	-85,8	71,2	70,9	-0,4	71,2	70,9
Internt stöd	0,0	-0,7	0,7	-1,1	-1,8	0,6	0,6
Summa	52,8	-239,8	187,0	181,3	-5,7	187,5	180,4

6.5.1.2 Kommentarer till resultat

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett underskott om 5,7 miljoner kronor för år 2022.

Årets utfall jämfört med budget

Av underskottet beräknas att cirka 2,9 miljoner kronor är hänförligt till covid-19. Enheterna Arena Skövde Bad, Scen och evenemang samt Hallar och Arenor har till en följd av pandemin ett intäktsbortfall eftersom verksamhet inte kunnat bedrivas fullt ut under de första månaderna av året, samt då besöksrestriktionerna under 2021 har en inverkan på besök och bokningar även under 2022.

Bidragsgivningen överstiger budget. Återstartsbidrag, som ger föreningarna möjlighet att söka ekonomiskt stöd efter pandemin, är förklaringen till avvikelsen. Även lokalinvesteringar genomförda under året medför ett underskott 2022.

Kapitalkostnaderna är lägre än budgeterat. Orsaken är förseningar i investeringar samt en återhållsamhet för att verksamheterna inte vill dra på sig för mycket kostnader, delvis på grund av osäkerhet kring prishöjningar.

Även personalkostnaderna understiger budget. Det är framförallt personalkostnaden på Arena Skövde Bad, Billings fritidsområde och mötesplatser för unga som är lägre än budget. Den lägre kostnaden förklaras genom att verksamheten var helt eller delvis stängd under pandemin, vakanser och att det tillförts ekonomiska resurser som inte nyttjas förens 2023.

Kostnaderna för verksamhetsdrift överstiger budget vilket delvis beror på prisökningar.

Vidtagna effektiviseringsåtgärder ger effekt först 2023 och medför därför ett underskott 2022. Minskade hyresintäkter på Arena Skövde bidrar till underskottet.

Årets utfall jämfört med prognosen tertial 2

Den förväntade avvikelsen i tertialrapport 2 var ett underskott om 7,0 miljoner kronor, vilket innebär att underskottet blev 1,3 miljoner kronor lägre än höstens prognos. Det minskade underskottet förklaras till största del genom högre arrangemangsinträder på Kulturhuset samt användning av outnyttjade statsbidrag. Pandemins effekt på bokningar under hösten blev inte lika stor som det prognostiserades tidigare under året.

Årets utfall jämfört med förgående års utfall

Budgetavvikelsen 2021 var ett underskott om 15,3 miljoner kronor. Årets underskott är därför 9,6 miljoner kronor lägre där skillnaden framförallt kan förklaras med lägre intäktsbortfall. Pandemin har en påverkan på det ekonomiska utfallet 2022 men i lägre utsträckning än under förgående år då verksamheten begränsades i form av nationella restriktioner under hela året. Den generella prisuppgången har dock medfört en ökad verksamhetsdrift 2022.

6.5.1.3 Utfall investeringar - årsbokslut

(mnkr)	Helårsprognos 2022-08-31	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse mellan budget och utfall
Inventarier	14,2	14,2	9,9	4,3
Summa investeringar	14,2	14,2	9,9	4,3

Kultur- och fritidsnämnden har använt 9,9 miljoner kronor av årets inventariebudget på 14,2 miljoner kronor, där 1,4 miljoner kronor används för inköp kopplade till Billingsprojektet. Inventariebudgeten för Billingsprojektet finns hos kommunstyrelsen.

Prisuppgången som syns under året har påverkat kultur- och fritidsnämndens investeringar. Vissa investeringar har strukits eller flyttats framåt i plan och de genomförda investeringarna har generellt överstigit det planerade investeringsbeloppet.

6.5.2 Plan för återbetalning av underskott

Av kultur- och fritidsnämndens underskott beräknas 2,9 miljoner kronor vara hänförligt till covid-19. Inga

ekonomiska effekter av pandemin förväntas 2023.

För att komma till rätta med det ekonomiska underskottet 2022 har inköps- och anställningsrestriktivitet införts. Det har även gjorts en taxehöjning på Arena Skövde Bad och spårkort för längdskidor med ekonomisk effekt 2023.

Slutligen har en översyn av verksamhet gjorts där den ekonomiska konsekvensen blir minskade fjärrvärmekostnader. Översynen fortsätter under 2023.

Efter ovan vidtagna åtgärder beräknas kultur- och fritidsnämndens budget vara i balans 2023.

6.6 Framtiden

Skövde är i en tillväxtfas där nya etableringar görs, invånarna blir fler och rekryteringsbehovet ökar. Efterfrågan på ett varierat och gediget utbud av kultur- och fritidsaktiviteter ökar i takt med etableringar i och omkring Skövde.

Med stora förändringar i kulturpolitiken nationellt krävs stabila ekonomiska förutsättningar och resurser och en väl förankrad syn på kulturens egenvärde och möjliggörare för demokrati och likvärdiga förutsättningar.

Satsningar på kultur- och fritidsverksamhet är en förutsättning för en ökad tillväxt och besöksnäring. Skövde har ett starkt utbud av olika kultur- och idrottsarrangemang samt cuper av skiftande karaktär som är av både nationellt och internationellt intresse. Arrangemangen bidrar till föreningsintäkter, turistekonomi och lokal stolthet. För fortsatt tillväxt krävs ett attraktivt och innovativt kulturliv som skapar engagemang och som tar plats både lokalt, regionalt och nationellt. Skövdes vision 2040 tar ut riktning för att skapa en attraktiv kommun som erbjuder livskvalitet och där har kulturen en viktig plats.

Skövde kommun har satsat på fritidsutbudet genom att tillföra nya arenor och anläggningar för medborgarna och turismen. Detta slår väl ut, verksamheterna och besöken ökar. För att verksamheten ska behålla och öka sin besöksfrekvens krävs fortsatta investeringar i befintliga anläggningar. På sikt kommer fler och moderna anläggningar behövas.

Föreningslivet står inför en förändring där engagemanget är på väg ner. Samtidigt ökar den föreningsobundna idrotten vilket ger en annan struktur i utövandet. Här behöver tillgängligheten till kommunens olika anläggningar utvecklas. Pandemin har förändrat föreningsars och civilsamhällets förutsättningar. De kommunala kultur- och fritidsverksamheterna behöver stötta föreningslivet med utvecklingsarbete.

Skövde är unikt utifrån ett spelstadsperspektiv och det finns många internationella talanger som befinner sig i Skövde för att arbeta med spelutveckling. Det finns en efterfrågan från den målgruppen samt från scenkonstområdet att utveckla en testmiljö för innovation. En sådan verksamhet skulle ha potential att sätta Skövde på kartan som ett högteknologiskt nav i skärningspunkten mellan scenkonst, forskning och spelutveckling.

6.7 Uppföljning av den interna kontrollen

6.7.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Arbetet med den interna kontrollen har pågått under året enligt plan.

Identifierade risker

- Brister i dokumenthanteringen
- Delegationsordningen med ansvarsfördelning är inte känd
- Inköp sker på felaktigt sätt och av obehöriga med rekvisition som betalmedel. Riktlinjerna följs ej.
- Att inköp sker på felaktigt sätt utifrån kommunens riktlinjer.

På samtliga av de i internkontrollplanen identifierade riskerna har det vid granskningen identifierats ett utbildningsbehov. Under hösten har det därför som ett led av detta genomförts utbildningar inom samtliga riskområden till berörda medarbetare och chefer.

Vid granskningen påvisades också ett behov av en översyn av inköpsorganisationerna inom verksamhetsområdena. Denna översyn gjordes tillsammans med inköpsavdelningen inom Skövde kommun.

Översyn av nedanstående delar gjordes:

- Vem/vilka är behöriga beställare
- Vem/vilka är direktupphandlare
- Rätt antal (utifrån behov) behöriga beställare/direktupphandlare
- När genomfördes respektive medarbetare utbildning som behörig beställare och/eller direktupphandlare.

Kultur- respektive fritidsavdelningen har tillsammans gjort en översyn av inköpsorganisationerna vad gäller antal behöriga beställare men också antal direktupphandlare. Antalet personer med dessa behörigheter ses möta nuvarande behov som finns inom avdelningarnas verksamheter.

Medarbetare som på dagligbasis arbetar i systemet Proceedo och som gör inköp har fått en vidareutbildning i att göra inköp i det digitala verktyget E-rekvisition. E-rekvisition är den digitala motsvarigheten till den pappersvariant som används idag. Den digitala rekvisitionshanteringen ses kvalitetssäkra inköpshantering som görs genom denna rutin.

6.8 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kultur-och fritidsnämnd	196,3	197,4	196,3

Utmaningar

Skövde kommuns positiva utveckling och satsning på fritidslivet har inneburit att kultur- och fritidsnämnden vuxit under de senaste åren. Den största delen av budgeten går till lokalkostnader och är således låsta i anläggningar. Effektiviseringskravet har de senaste åren inneburit personalnedskärningar och ökade intäktskrav. För att klara kommande års effektiviseringar behöver verksamheterna se över tillgänglighet och kvalitet (öppethållande, bemanning, uppdaterade mediabestånd och så vidare).

Inflationen har en prispåverkan på verksamhetskostnader i den dagliga driften. KPIF för november 2022 uppgick till 9,5%. För att verksamheten ska kunna bibehålla samma kvalitet och utbud behövs ekonomiskt tillskott. Prisökningen på inventarier och maskiner är än högre och medför därtill en inlåsningseffekt motsvarande avskrivningstiden. För att kunna bibehålla standarden på inventarier och maskinpark behövs ekonomisk förstärkning.

Utmaning inflation drift- och kapitalkostnader: 2,5 miljoner kronor.

Satsningar

Övergången från musikskola till kulturskola är påbörjad och efterfrågan på undervisningsplatser är hög. För att möta behovet önskas ytterligare medel för både personal- och verksamhetskostnader.

Satsning kulturskola, kultur: 1,1 miljoner kronor.

Skövde förväntas vara draglok i delregionen och driva utvecklingen framåt vilket i vissa fall betyder att ta ett större ekonomiskt ansvar än andra kommuner och på lokal nivå möjliggöra för civilsamhället och föreningslivet att genomföra verksamhet. Det behöver finnas en flexibilitet och ett handlingsutrymme för verksamheten att på olika sätt ta ett ekonomiskt ansvar i, till exempel, samarrangemang. Under sommaren 2022 testades konceptet med Scensommar under fyra veckor. Det arrangerades konserter på Kulturhustorget för att locka besökare till centrum, erbjuda en levande stadskärna och etablera Skövde som en sommarstad. Det resulterade i välbesökta dagar och ett koncept som skulle kunna etablera sig både lokalt men också som en del av destinationsutvecklingen. Tillfälliga medel avsattes i budget 2022 och är medel som inte finns att tillgå framåt.

Satsning levande stadskärna och samarrangemang, kultur: 1,0 miljoner kronor.

För att ha möjlighet att utveckla anläggningar med mindre ombyggnationer, till exempel, förråd och andra utrymmen efter ändrade förutsättningar och behov behövs ytterligare medel till ökad hyra för verksamhetsanpassningar.

Satsning verksamhetsanpassningar, kultur: 0,3 miljoner kronor

Fritid Skövde arbetar för att synliggöra och tillgängliggöra kommunens utbud och anläggningar ytterligare. I den processen ingår att förenkla informations-, boknings- och betalssystem både för föreningar, besökare och privatpersoner, men även fortsatt utveckling av samarbete med externa aktörer som framförallt riktar sig till vår besöksnäring och idrottsturism.

Satsning systemutveckling och besöksnäring fritid: 0,3 miljoner kronor

I och med Skövdes utvecklingstakt och befolkningsutveckling krävs ytterligare resurser enbart för att upprätthålla dagens service och kvalitet. Genom att digitalisera och automatisera delar av verksamheten kan dagens kvalitet upprätthållas även vid en växande verksamhet. Modern teknik och utrustning krävs för att möjliggöra ett attraktivt utbud av lokaler och anläggningar.

Satsning kapitalkostnad maskiner och inventarier, fritid: 0,3 miljoner kronor

6.8.1 Inventariebudget 2024–2026

(mnkr)	Behov 2024	Behov 2025	Behov 2026
Reinvesteringar	6,5	5,5	5,5
Nyinvesteringar	0,5		
SUMMA	7,0	5,5	5,5

Reinvesteringar omfattar allt som rör verksamhetsspecifika inventarier och maskiner, såsom till exempel is-maskin, ljusbord, gräsfrömaskin och möbler.

Nyinvesteringar avser utegym på Billingens fritidsområde samt inventarier och utrustning för att möjliggöra fler meröppna bibliotek.

6.9 Utökad uppföljning av styrkortet

6.9.1 Mål: Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv.

 Uppfyllt

Analys

Målet bedöms som uppfyllt. Genom en utveckling av organisationen har uppsatta aktiviteter kunnat genomföras, vilket bland annat resulterat i mer jämlika föreningsbidrag, mer tillgängliga biblioteksfilialer och satsning på el-ljusspår. Genomförda aktiviteter har ökat medborgarnas möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv. Med hänsyn till att de första månaderna på året innefattade nationella pandemirestriktioner bedöms utfallet på resultatmätningarna som bra.

Utmaningen framåt är att hålla i upparbetat arbetssätt, verksamhet och samarbeten samtidigt som de ekonomiska förutsättningarna förändras. Nationellt har flera beslut fattats som påverkar möjligheter till att söka projektmedel.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
  Antal verksamhetstimmar inom ungdomsverksamheten	5 963 st.	3 910 st.	7 348 st.	17 714 st.	
Målvärde 10 000					
Kommentar Stängning av alla verksamheter och omdirigering av personal under tre veckor på grund av pandemi, samt försenad inflyttning och öppnande av Kulturlabbet har påverkat resultatet.					
  Antal ärenden medborgarservice	894 st.	750 st.	25 000 st.	36 816 st.	
Målvärde 1 200					
Kommentar Antal ärenden är en ökning från 2021 med 144 stycken. Den positiva utvecklingen grundar i att verksamheten					

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
varit mer öppen och tillgänglig för besökare än under pandemin.					
 Kundnöjdhet Arena Skövde Bad	91,8 %	92,2 %	92,4 %	92,6 %	91,7 %
Målvärde 92%					
Kommentar .					
 Kundnöjdhet - Kulturhuset					
Målvärde Ny mätning - målvärde saknas					
Kommentar Mätmetod är under utveckling.					
 Kundnöjdhet - Kulturfabriken	80,7 %	84,9 %	88 %	78,1 %	
Målvärde 90%					
Kommentar .					
 Kundnöjdhet - Ungdomsverksamheterna	91 %		92 %	93 %	
Målvärde 92%					
Kommentar .					
 SCB ny mätning 2022					
Kommentar SCB har strukturerat om sina mätningar 2021–2022. Dessa strukturella förändringar med förändrade mätområden tas hänsyn till i kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan för 2023. Resultat av denna mätning utgår därför för 2022.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
 Utreda föreningsbidragen och pris-sättning av lokaler	2018-01-01	2022-02-28	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Mer jämlika och rättvisa bidrag			
Kommentar Implementering påbörjad och genomförd under 2022.			
 Erbjuda ett tillgängligt kultur och fritidsliv med låga trösklar som är lätt att nå geografiskt.	2022-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program
Syfte/effekt Erbjuda invånarna ett rikt och tillgängligt kultur- och fritidsliv.			
Kommentar Under året öppnande det första Meröppna biblioteket i Skultorp. Nästa filial på tur att bli Meröppet är Stöpen. Meröppet ger en ökad tillgänglighet och service i yttertätort.			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Programpunkter inom kulturen har planerats och genomförts i yttertätorerna. Några exempel är barnteater i Timmersdala, föreläsningar i Lerdala och Vårsås samt Vinterkalaset i Ryd.</p> <p>Arbetet fortsätter också med att få aktivitet i hela kommunen ex nya belysningar elljusspår, arbete pågår att öppna hallar för allmänheten mm</p>			
<p> Fortsätta att utveckla arbetet med medborgardialog med betoning på fokusområdena.</p> <p>Syfte/effekt Stärka arbetssätt och metoder för att nå målsättningen att vara ett "Fritidscentrum" samt "Kulturstaden Skövde" i samverkan med föreningsliv, civilsamhälle och media.</p>	2022-01-01	2022-12-31	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>
<p>Kommentar I slutet av 2022 gavs kultur- respektive fritidsavdelningen ett uppdrag att genomföra medborgardialoger tillsammans med politiken med fokus på Vision 2040. Detta arbete är under planering och beräknas påbörjas efter SM veckan (vecka 5).</p>			

6.9.2 Mål: Skövde är ett kultur- och fritidscentrum

 Uppfyllt

Analys

En ökad dialog med föreningslivet, bättre intern struktur för att möjliggöra arbetet med eget kulturinnehåll samt deltagande i flera instanser för samhällsplanering gör att målet bedöms som uppfyllt. Uppsatta aktiviteter har genomförts och kommer att permanentas in i verksamheten.

Utmaningarna framåt är att kunna bibehålla kvalitet och omfattning av utbudet utifrån de ekonomiska förutsättningarna. För bibehålla måluppfyllelse framåt krävs fortsatt utveckling av ett relevant och utmanande kulturutbud med både bredd och spets.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
<p> Antal besökare Arena Skövde Bad</p>	203 198 st.	94 131 st.	159 295 st.	270 562 st.	
<p>Målvärde 260 000</p>					
<p>Kommentar Verksamheten har varit stängd januari-februari. Hösten har varit välbesökt.</p>					
<p> Antal besökare Arena Skövde Hall</p>	300 000 st.	275 441 st.			
<p>Målvärde 275 441</p>					
<p>Kommentar Under 2021 var anläggningen mer påverkad av stängd verksamhet å grund av pandemin jämfört med 2022 då den endast påverkades i början på året. Därefter har anläggningen varit öppen.</p>					
<p> Antal besökare Billingen Skövde</p>	442 667 st.				
<p>Målvärde Ny mätning - målvärde saknas</p>					
<p>Kommentar Billingens fritidsområde har mätare som registrerar besökare som innehar en mobiltelefon med tillgänglig</p>					

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
bluetooth. Mätmetoden är ny, målvärde därför samma som utfall.					
 Antal besökare Kulturhuset	384 408 st.	112 000 st.	0 st.	310 692 st.	
Målvärde 200 000					
Kommentar Under året ses en ökning och ett närmande till det besöksantal som var före pandemin. Jämfört med 2021 kan konstateras näst intill en dubbling av antalet besökare i Kulturhuset. En positiv trend är att biblioteket dubblat och konstmuseet tredubblat antalet besökare under året jämfört med föregående år:					
 Antal besökare Kulturfabriken	34 864 st.	23 699 st.	25 378 st.	42 123 st.	
Målvärde 42 000					
Kommentar Museet har varit stängt under en period på grund av pandemin					
 Antal besökare Lillegården					
Målvärde Målvärde saknas ny mätning					
Kommentar Ingen mätning gjord under 2022. Mätmetod är under utveckling.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>✓ Utveckla förutsättningarna för egen styrning av innehållet i programverksamheten för att nå alla målgrupper utifrån vårt uppdrag.</p> <p>Syfte/effekt Driva självständigt och planera innehållet i programverksamheten, erbjuda bredd och spets för att klara målet att alla ska erbjudas kultur.</p> <p>Kommentar Omorganisation är genomförd och innebär en tydligare intern struktur för att kunna arbeta med eget innehåll arbetssätt och förutsättningar fortsätter utvecklas.</p>	2022-01-01	2022-12-31	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>
<p>✓ Aktivt stärka kultur och fritidslivet lokalt för att utöka samarbetet regionalt, nationellt och internationellt.</p> <p>Syfte/effekt Utveckla och skapa verksamhet som är relevant och angelägen för medborgarna för att kunna utöka samarbeten.</p> <p>Kommentar Under året har träffar med fler kulturföreningar och studieförbund än tidigare år bidragit till ökat antal bidragsansökningar till kulturbidragen, vilket i sin tur leder till ett ökat kulturutbud för invånarna. Tillsammans med regionen har det genomförts utbildningar om scenkonst i skolan för lärare i Skövde och rektorer i Skaraborg. Konstmuseet har både genomfört den vanliga residensverksamheten men också i samarbete med regionen</p>	2022-01-31	2022-12-31	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
haft ukrainska konstnärer på särskilt residens kopplat till kriget i Ukraina. Dialog och samarbete med föreningslivet pågår kontinuerligt och flera tydliga samarbetsforum har erbjudits och också genomförts.			
✓ Aktivt arbeta för att kultur- och fritidsverksamheterna ska vara delaktiga i samhällsplaneringen och samhällsutvecklingen.	2022-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program
Syfte/effekt Att i tidigt skede vara en del av samhällsplaneringen för att möta invånarnas och besökarnas behov.			
Kommentar Kultur- respektive fritidsavdelningen deltar i flera av instanserna för samhällsplaneringen och representerar den framtida utvecklingen av fritidsverksamheter.			

6.9.3 Mål: Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Målet bedöms som delvis uppfyllt. Aktiviteter i form av ökat samarbetet med Next Skövde och utveckling av anläggningar så som Kulturlabbet och Billingen Skövde bidrar till målet om att kultur- och fritidsverksamheterna är starka varumärken för Skövde.

För att målet ska bedömas som uppfyllt behöver verksamheten fortsätta att forma ett relevant, angeläget och tillgängligt innehåll samt fortsätta arbetet med paketering av aktiviteter för att skapa lokal identitet och stolthet.

Kommunikation och marknadsföring behöver fortsätta förbättrats och utökas. Verksamheten har tillsammans med Next Skövde under 2022 tagit fram gemensamma uppföljningsbara mål för kommunikation och marknadsföring av gemensamma aktiviteter för uppstart 2023 vilket är ytterligare verktyg för att uppnå målet.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
→ ● Antal utåtriktade samarbeten kultur och fritid	5 st.	5 st.			
Målvärde Ny mätning - målvärde saknas					
Kommentar Gemensamma samarbeten under 2022 har varit: sportlovsaktiviteter, nationaldagsfirande, sommarlovsaktiviteter, Friskvårdens dag, Spooky Skövde (höstlovet).					
— ● Samnyttjande av planerade arrangemang, nationell karaktär	1 st.				
Målvärde Ny mätning - målvärde saknas					
Kommentar Arrangemangsgrupp fritid, kultur och Next Skövde har formaliserats under året och arbetar för att skapa gemensamma evenemang av nationell karaktär.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>✓ Utveckla, synliggöra, erbjuda och paketera aktiviteter för Skövdes invånare och tillresta besökare. Arbetet sker över avdelningsgränserna samt i samarbetet med Next Skövde.</p> <p>Syfte/effekt Synliggöra verksamheterna och stärka varumärkena.</p>	2022-01-01	2022-12-31	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>
<p>Kommentar Samarbetet med Next har intensifierats både med anledning av SM-veckan och utifrån de mål som gemensamt tagits fram av Kultur, Fritid och Next.</p>			
<p>▲ Platsutveckling av Arena Skövde, Billingens fritidsområde, Lillegårdens fritidsområde, Kulturhuset, Kulturfabriken, Kulturlabbet och Skövde centrum i samarbete med Next Skövde.</p> <p>Syfte/effekt Att ytterligare stärka Skövde som destination och besöksmål. Arbeta nära Next Skövde med tydliga gränssnitt och uppdrag för att arbeta så resurseffektivt och målorienterat som möjligt.</p>	2022-01-01	2022-12-31	<p>Koppling till politiskt program Folkhälsopolitiskt program Barn- och ungdomspolitiskt program</p>
<p>Kommentar Skövdes position som kulturstad stärks av att under 2022 fått ytterligare ett kulturhus; Kulturlabbet, och av att utbudet i större utsträckning styrs av verksamheten vilket skapar ett relevant utbud som attraherar besökare och sätter Skövde på kartan. Projektet för utvecklingen av platsen Billingen Skövde pågår, därmed utvecklas och ökar kunderbudande och aktiviteter på ett positivt sätt. Det leder till ett ökat utvecklingsbehov av verksamheten. Plats- och kommunikationsarbetet tillsammans med Next Skövde har definierats ytterligare och fortsätter att utvecklas även under 2023.</p>			

6.10 Utökad uppföljning intern kontrollplan

6.10.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
Dokumenthantering	Brister i dokumenthanteringen	<p>■ Avvikelse</p> <p>Stickprov dokumenthantering</p> <p>Beskrivning av granskning Stickprov görs på kultur- respektive fritidsavdelningen. Utgå från dokumenthanteringsplanen.</p> <p>Kommentar Iakttagelse: Vid granskningens start så genomfördes dialog med enhetscheferna inom kultur- respektive fritidsavdelningen Vid denna dialog noterades en osäkerhet kring dokumenthantering överlag såsom avtal, mail mm sam kring det stödsystemet som finns. (Public360) Bedömning: För att höja kunskapen kring processen kring</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>dokumenthantering bedömdes att utbildning behövde genomföras</p> <p>En utbildning planerades in under hösten. Utbildningen innefattade även dokument-/stödsystem Public 360.</p> <p>Slutsats:</p> <p>Utbildning genomfördes av demokratistöd under hösten för samtliga enhetschefer inom kultur- respektive fritidsavdelningen.</p> <p>Utbildningens syfte var att ge en grundläggande och utvecklande kunskap kring hantering av allehanda dokument, dokumenthanteringsplaner och stödsystem såsom Public 360.</p> <p>Inga stickprov har gjorts. Istället har utbildningsinsatser initierats.</p>
Delegationsordning	Delegationsordningen med ansvarsfördelning är inte känd.	<p> Avvikelse</p> <p>Följsamhet av delegationsordningen.</p> <p>Beskrivning av granskning</p> <p>Stickprov på avtal samt inköp från kultur- respektive fritidsavdelningen.</p> <p>Delegationsordningen används som grund för vilka stickprov som ska utföras och inom vilket område.</p> <p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse:</p> <p>Vid granskningen inledning noterades behov av kunskapsförhöjande utbildning kring delegationsordningen.</p> <p>Bedömning:</p> <p>Då det funnits osäkerhet kring delegationsordningen så har bedömningen varit att genomföra en ändamålsenlig utbildning inom området delegationsordning.</p> <p>Utbildningens syfte har varit att ge grundläggande och utvecklande kunskap kring hantering av allehanda dokument, dokumenthanteringsplaner samt stödsystem såsom Public 360</p> <p>Slutsats:</p> <p>En utbildning för samtliga enhetschefer inom kultur- respektive fritidsavdelningen har genomförts under hösten kring delegationsordningen. Inga stickprov har gjorts. Istället har utbildningsinsatser enligt ovan initierats.</p>
Hantering av rekvisitioner	Inköp sker på felaktigt sätt och av obehöriga med rekvisition som betalmedel. Riktlinjerna följs ej.	<p> Avvikelse</p> <p>Granskning av inköp genom stickprov</p> <p>Beskrivning av granskning</p> <p>10 stickprov av inköp på kultur- respektive fritidsavdelningen.</p> <p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse:</p> <p>I samband med uppstarten av granskningen av inköp synliggjordes en osäkerhet om vem eller vilka som är behöriga beställare och direktupphandlare varpå åtgärder enligt nedan har vidtagits.</p> <p>Tillsammans med inköpsavdelningen har det under hösten gjorts en inventering av vilka som är behöriga beställare och</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>direktupphandlare. Både kultur- respektive fritidsavdelningen har gjort en inventering av sina inköpsorganisationer vilka ses möta upp verksamheternas behov i nuläget, men som kan förändras över tid.</p> <p>Under året har digitala nyheter presenterats från inköpsavdelning såsom e-rekvisition, vars syfte är att säkra hanteringen av rekvisitioner och förenkla inköpsprocessen.</p> <p>Bedömning:</p> <p>Under året har en översyn gjorts av inköpsorganisationen i form av vem eller vilka som får göra inköp. Utbildningsinsatser har gjorts för att implementera e-rekvisition. Denna digitala version av rekvisition ses öka både säkerhet och kvalitet för verksamheternas inköp.</p> <p>Slutsats:</p> <p>De utbildningsinsatser och översyner av verksamheternas inköpsorganisationer ses höja både säkerhet och kvalitén på framtida inköp. Årets utvecklande samarbete mellan verksamheterna och inköpsavdelningen förenklar för framtida stöd vid inköp för behöriga beställare och direktupphandlare.</p> <p>Inga stickprov har gjorts. Istället har utbildningsinsatser initierats.</p>
Inköpsrutiner	Att inköp sker på felaktigt sätt utifrån kommunens riktlinjer.	<p> Avvikelse</p> <p>Granskning av inköp genom stickprov</p> <p>Beskrivning av granskning</p> <p>Granskning av 10 stycken slumpmässigt utvalda inköp under 2021.</p> <p>Att behörig beställare har gjort inköpen.</p> <p>Att eventuella avtal har följts.</p> <p>Kontroll mot transaktionslistor alternativt från system.</p> <p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse:</p> <p>Behov av en nulägesbild har setts hos både kultur- respektive fritidsavdelningen av avdelningarnas inköpsorganisationer. Med inköpsorganisation menas i detta fall behöriga beställare och direktupphandlare.</p> <p>En nyhet vad gäller inköp har lanserats under hösten i form av e-rekvisition. Denna digitala lösning ska på sikt ersätta den analoga hanteringen i form av "pappersrekvisition" vid inköp via rekvisition. En sådan övergång ses öka både säkerhet och kvalitén vad gäller inköp</p> <p>Bedömning:</p> <p>Avdelningarnas inköpsorganisationer ses i dagsläget möta behovet med rätt antal behöriga beställare och direktupphandlare.</p> <p>Utbildningsbehov fanns för att implementera inköp via e-rekvisition.</p> <p>Samarbetet tillsammans med inköpsledare och avdelningarna fortlöper och utvecklas under hösten. Kunskaps- och kvalitetshöjande insatser samt generella uppdateringar kommer ske under hösten för berörda medarbetare. Kontinuerlig uppföljning och dialog över gjorda inköp föreslås för att säkra att följsamheten efterlevs utifrån kommunens riktlinjer kring inköp.</p> <p>Slutsats:</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
		Genom samarbete med inköpsavdelningen har erforderliga utbildningar genomförts för samtliga berörda medarbetare. Införande av e-rekvisition ses stärka både säkerheten vid inköp, likväl är detta ur kvalitetssynpunkt ett steg i rätt riktning för att säkra processen kring inköp. Inga stickprov har gjorts. Istället har utbildningsinsatser initierats.

7 Bygglövsnämnden

7.1 Nämndens ansvarsområde

Bygglövsnämnden ansvarar för kommunens bygglövsverksamhet och tillsyn enligt plan- och bygglagstiftningen, samt för handläggning av bostadsanpassningsärenden och energirådgivning. Nämnden ansvarar också för kommunens grundläggande geodata, mätning, kartframställning och GIS-samordning, liksom för namn- och adresssättning samt lägenhetsregister. Bygglövsnämnden är också kommunens trafiknämnd, med ansvar för lokala trafikföreskrifter samt parkerings- och transporttillstånd. Den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM) hör organisatoriskt till bygglövsnämnden, med en självständig myndighetsroll enligt fastighetsbildningslagstiftningen.

7.2 Ekonomi och verksamhet

Bygglövsnämnden har en budget i balans för verksamhetsår 2022. Bygglövsnämndens budget omfattar kostnad för politiker. Verksamhetens budget ligger inom kommunstyrelsens budgetram.

7.3 Året som gått

Bygglövsnämndens verksamheter arbetar för att effektivisera bygglövsprocessen genom ökat kundfokus och bättre medborgardialog. Detta kombineras med hög rättssäkerhet, kvalitet i besluten samt snabb och korrekt information och kommunikation. Arbets sättet medför höga krav på backoffice i form av databaser för ärenden, kommunikation, planer samt fastighets- och geodata.

7.4 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

7.4.1 Samhällsutveckling

7.4.1.1 KF:s strategiska mål: Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

Mål	Resultatmätning
<p> Kundservicen ska säkras och bli bättre.</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2022</p> <p>Sektor samhällsbyggnad NKI, nöjd kundindex har en högre och bättre svarsfrekvens under 2022. NKI har ökat från 2021 års resultat på 65 till 70, vilket är ett väldigt bra resultat. Den troliga</p>	<p> INSIKT</p> <p> Handläggningstid (median) från inkommen ansökan lantmäteriför rättning kortas under 2022</p>

Mål	Resultatmätning
<p>orsaken är att kontakt tagits med kunderna via telefon under våren och frågat vad de tycker om oss och vad vi kan göra bättre.</p> <p>I samarbete med Näringslivsforum framkom bland annat önskemål om att kunna boka rådgivning inför bygglovsansökan. Under hösten har vi därför utökat våra e-tjänster med möjligheten att boka bygglovshandläggare och inspektörer för rådgivning. Samarbetet med Näringslivsforum kommer fortsätta för att säkerställa NKI framöver.</p>	
<p> Kvalitetssäkra nämndens verksamhet</p> <p><i>Analys</i> Helår jan-dec 2022</p> <p>Sektor samhällsbyggnad</p> <p>Effekten av kartläggningen av tillsynsprocessen har gjort att arbetssättet börjar ta form och kvaliteten på besluten har ökat. Ökningen av antalet tillsynsärenden gör dock att det kommer ta mer resurser i anspråk för att hålla nere antalet pågående tillsynsärenden och de resurserna har vi inte i dagsläget.</p>	<p>— Antal startade och avslutade egeninitierade tillsynsärenden inom strandskydd och bygglov</p>

7.5 Framtiden

Uppdraget att möjliggöra tillväxt är tydligt och innefattar inte bara nya bostäder utan också ny verksamhetsmark, möjlighet för befintligt näringsliv att utvecklas samtidigt som kommunen måste behålla och utveckla sin attraktionskraft. Frågor som är högt rankade när det kommer till attraktionskraft är bland annat grönområden, tillgång till skolor och äldreomsorg, kultur mm som ska finnas med i planeringen av en växande stad. En av utmaningarna är att hitta rätt kompetenser för att möta framtiden.

Förväntningarna på sektorns leverans ökar stadigt både från externa och interna intressenter samtidigt som lagstiftningen blir alltmer komplex.

Att allokera rätt resurs till rätt projekt är avgörande och ingår som en del i att implementera projektmodellen. Under 2022 har en utvecklingsgrupp arbetat med att ta fram processen för projekt, utbildningar och guider i arbetsverktyget för samhällsbyggnadsprojekt. En portföljledare ska anställas under 2023.

Att arbeta med förtätningar i stadskärnan och omvandling av etablerade stadsdelar kräver resurser för att lyckas. För att kunna leva upp till de förväntningarna på leverans kommer kommunen behöva nyrekrytera.

Skövde kommun har en bra grund för framtida teknikutveckling, med teknisk plattform samt god kompetens och förmåga. Samarbete utifrån gemensamma utmaningar inom kommunerna, ny teknik som robotisering och automatisering, att i än högre grad utgå från verksamheternas behov och att anpassa tekniken till och förändra arbetssätt hos användarna är både utmaningar och möjligheter i digitaliseringsarbetet. Artificiell intelligens (AI) är ett område på frammarsch som vi med rätt kunskap kommer att kunna nyttja i hela organisationen.

7.6 Uppföljning av den interna kontrollen

7.6.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Syftet med intern kontroll är att säkerställa att kommunfullmäktiges och nämndernas mål och verksamhet; finansiellt, verksamhetsmässigt och kvalitetsmässigt uppnås. Varje nämnd ansvarar för den egna interna kontrollen.

Under 2022 har en granskning genomförts inom bygglovsnämndens område. Kontrollen gällde tillsyn bygg, antalet avslutade ärenden med beslut. Under året påbörjades 37 tillsynsärenden, av dessa är fem avslutade.

Under 2023 har bygglovsnämnden i verksamhetsplanen beslutat att granska Kontrollansvarig och Teknikstrul för karttjänsterna. När det gäller kontrollansvarig ska en rutin skapas under 2023 för vilka krav kommunen kan

ställa på en kontrollansvarig och vad för möjligheter som finns om kraven inte uppfylls. När det gäller teknikstrul behöver vi kvalitetssäkra karttjänsterna.

7.7 Utökad uppföljning av styrkortet

7.7.1 Mål: Kundenservicen ska säkras och bli bättre.

 Uppfyllt

Analys

NKI, nöjd kundindex har en högre och bättre svarsfrekvens under 2022. NKI har ökat från 2021 års resultat på 65 till 70, vilket är ett väldigt bra resultat. Den troliga orsaken är att kontakt tagits med kunderna via telefon under våren och frågat vad de tycker om oss och vad vi kan göra bättre.

I samarbete med Näringslivsforum framkom bland annat önskemål om att kunna boka rådgivning inför bygglov-sansökan. Under hösten har vi därför utökat våra e-tjänster med möjligheten att boka bygglovshandläggare och inspektörer för rådgivning. Samarbetet med Näringslivsforum kommer fortsätta för att säkerställa NKI framöver.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
 INSIKT	70 st.	68 st.	64 st.	64 st.	67 st.
Målvärde Inte försämrade NKI (Nöjd-Kund-Index)					
Kommentar NKI, Nöjd KundIndex, för företag har ökat från 72 till 75. Privatpersoner och föreningar har minskat från 67 till 68 i NKI. Under slutet av året har privatpersoner och föreningars svar stabiliserat sig och ligger kvar på en jämn nivå. Totalt sett betyder detta att vi ökat NKI till 70, vilket är mycket bra jämfört med andra kommuner i Sverige.					
 Handläggningstid (median) från inkommen ansökan lantmäteriförrättning kortas under 2022	34 st.	34 st.	50 st.		
Målvärde Handläggningstid kortas under 2022					
Kommentar 2020 hade vi 85 ärenden där snittet/ärende var 50 veckor 2021 och 2022 var snittet 34 veckor. Under 2021 och 2022 har vi handläggningstiden minskat från tidigare, detta på grund av att flera handläggare var tillbaka efter föräldraledighet.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
 Nulägesanalys och utredning av lantmäteriförrättningar	2022-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget
Syfte/effekt Syfte att korta tiden för handläggning			
Kommentar Analys har gjorts och redovisats för bygglovsnämnden. Kön har kortats ned till 10 veckor eftersom fler lantmätare är tillbaka från föräldraledigheter. Medel för KLM-kommunerna var vid årsskiftet drygt 20 veckor. Alltså är Skövdes kötid hälften av medelvärdet.			
 Förtydliga för kunden vilka förväntningar de kan ha utifrån behovet	2022-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>Syfte/effekt Fortsätta jobba med våra servicenivåer för att få nöjda kunder</p>			
<p>Kommentar NKI, nöjd kundindex, endast för företag har för 2022 ökat till 75. Denna siffra är inte den slutgiltiga, då sammanställning för året kommer senare, trenden pekar dock stadigt uppåt under året. NKI, nöjd kundindex, för både vad företagare och privatpersoner/organisationer/föreningar, ligger kvar på 70. NKI i Skövde har under 2022 både högre och bättre svarsfrekvens. NKI har ökat från 2021 års resultat på 65 till 70, vilket är ett väldigt bra resultat. Under våren ringde sektor samhällsbyggnad upp kunder och frågade vad de tycker om oss och vad vi kan göra bättre. Vi ställde följande frågor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hur har samarbetet fungerat mellan er och bygglovenheten? • Hur anser ni att informationen har varit? • Hur tycker du att bemötandet har varit från handläggaren på bygglovenheten? • Hur nöjd är du överlag baserat på din erfarenhet att ha kontakt med bygglovenheten? • Vad anser du att vi kan göra bättre? <p>I samarbete med Näringslivsforum framkom bland annat önskemål om att kunna boka rådgivning inför bygglovsansökan. Under hösten har e-tjänsterna utökats med möjligheten att boka bygglovshandläggare och inspektörer för rådgivning. Samarbetet med Näringslivsforum kommer fortsätta för att säkerställa NKI framöver.</p>			
<p> Skapa en säker digital kommunikationskanal i bygglovsprocessen vid utskick av till exempel grannhörande, information till sakägare under året</p>	2022-01-01	2023-12-31	Koppling till politiskt program Inget
<p>Syfte/effekt Nöjda kunder</p>			
<p>Kommentar Behov finns för en gemensam rutin för utskick i bygglovsprocessen Förbättringsarbete att använda utskriftsföretaget IDATA som kommun har upphandlat för att kommunicera med kunden. IDATA har möjligheten att slå mot digital brevlåda vilket innebär att allt vi skickar via deras e-tjänst som kontrollerar om kunden har en digital brevlåda typ Kivra, om inte kunden har digitalbrevlåda kommer posten att skrivas ut på papper och skickas via snigelpost via företaget. Planen är att all information/beslut som är myndighetsutövning ska använda denna tjänst.</p>			

7.7.2 Mål: Kvalitetssäkra nämndens verksamhet

 Delvis uppfyllt

Analys

Effekten av kartläggningen av tillsynsprocessen har gjort att arbetssättet börjar ta form och kvaliteten på besluten har ökat. Ökningen av antalet tillsynsärenden gör dock att det kommer ta mer resurser i anspråk för att hålla nere antalet pågående tillsynsärenden och de resurserna har vi inte i dagsläget.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
<p>— ● Antal startade och avslutade egeninitierade tillsynsärenden inom strandskydd och bygglov</p>	4 st.				
<p>Målvärde Genomföra detaljplanens intentioner</p>					
<p>Kommentar</p>					

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
<p>Under 2022 är fyra (4) tillsynsärenden egeninitierade. Totalt har 37 tillsynsärenden startats under året. Av dessa är fem ärenden avslutade.</p> <p>Under 2022 har inga ärenden för tillsyn för strandskydd skapats.</p> <p>Vi har inte några tidigare mätetal kring egeninitierade tillsynsärenden, men vi har under 2021 jobbat med processen kring tillsyn på bygglov. Det visar nu på positivt resultat.</p> <p>Processen kring tillsyn för strandskydd är genomarbetad under våren 2022, arbetssättet för tillsyn strandskydd har nu påbörjats.</p>					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Koppling till politiskt program
<p>✓ Aktualitetspröva tillsynsplanen enligt PBL</p> <p>Syfte/effekt Att tillsynsplanen upprätthåller den kvalitet som behövs för att bedriva en bra tillsyn.</p> <p>Kommentar I januari 2023 antogs ny Tillsynsplan enligt plan- och bygglagen samt plan- och byggförordningen för 2023 och framåt av bygglovsnämnden. Tillsynsplanen beskriver inom vilka områden bygglovsnämnden i Skövde kommun har tillsynsansvar enligt PBL. De fyra områden som beskrivs i planen är tillgänglighet på allmän plats och publika lokaler, underhåll av byggnadsverk, kontroll av ventilation, hissar och andra motordrivna anordningar samt tillståndspliktiga åtgärder som ska ha tillstånd innan de utförs. Tillsyn har inte prioriterats då Skövde under en tid varit i en tillväxtfas och trycket på bygglovenheten därför varit högt. Mot bakgrund av genomförd analys finns idag inga resurser inom bygglovenheten för att arbeta med egeninitierad tillsyn. Enheten har idag ca 10 400 timmar/år till kärnverksamhet, men behöver ca 11 400 timmar/år för bygglovhandläggning och ytterligare ca 700 timmar/år för att bibehålla det tillsynsarbete som bedrivs idag. Slutsatsen är att det idag krävs ett tillskott av extra resurser för att bygglovenheten ska få möjlighet att arbeta med den egeninitierade tillsynen. Analysen baseras på år med högkonjunktur. Vid en lågkonjunktur minskar naturligt mängden inkomna ärenden och där med skapas också förutsättningarna att arbeta aktivt med tillsyn.</p>	2019-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget
<p>✓ Kartlägga tillsynsprocessen för strandskydd</p> <p>Syfte/effekt För att säkerställa arbetssättet</p> <p>Kommentar Processkartläggningen är genomförd enligt plan och finns på intranätet. Kartläggningen är redovisad för bygglovsnämnden under december 2023. Därmed är aktiviteten avslutad.</p>	2022-01-01	2022-12-31	Koppling till politiskt program Inget

7.8 Utökad uppföljning intern kontrollplan

7.8.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
Tillsyn Bygg, antal avslutade med beslut	Antal avslutade tillsynsärenden med beslut	<p>▶ Granskning pågår</p> <p>Ärenden avslutas med beslut</p> <p>Beskrivning av granskning Genomgång av tillsynsärenden att de har ett beslut</p> <p>Kommentar</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
		Under 2022 har vi 37 påbörjade tillsynsärenden. Fyra av dessa är egeninitierade. Fem av de 37 ärendena är avslutade under året.

Bilaga Kommunala bolag och förbund

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Skövde Stadshus AB	3
3 AB Skövdebostäder.....	4
4 Skövde Energi	5
5 Kreativa Hus Skövde AB	7
6 Next Skövde Destinationsutveckling AB	10
7 Skövde Airport AB.....	11
8 Balthazar Science Center AB	12
9 Skövde Exploatering AB.....	13
10 Övriga hel- och delägda aktiebolag.....	16
11 Följande kommunalförbund ingår i den totala kommunkoncernredovisningen.....	18

1 Inledning

Kommunens redovisning omfattar även verksamheter som bedrivs av övriga juridiska personer där kommunen har stort inflytande. Här finns en kort beskrivning av verksamheterna, viktiga händelser under året samt en faktaruta med årets resultat. Uppgifterna är i vissa fall preliminära eftersom de inte har fastställts av respektive kommunalförbunds direktion eller respektive bolags årsstämma.

För mer information om verksamhet och resultat hänvisas till respektive bolag eller förbunds årsredovisning.

2 Skövde Stadshus AB

2.1 Verksamhet

Skövde Stadshus AB har till föremål för sin verksamhet att som moderbolag i en av Skövde kommun helägd koncern, leda, driva och utveckla verksamheter inom kommunens kompetensenliga områden. Bolagets syfte är att utöva tillsyn över koncernbolagen samt tillvarata gemensamma ekonomiska intressen för Skövde kommun. Bolaget samordnar och följer upp dotterbolagens verksamheter genom ägardialoger, rapporter, budget och prognoser samt genom uppföljning av inkomna protokoll som därefter anmäls till kommunstyrelsen. Bolaget har även i uppgift att bereda frågor som är av principiell karaktär inför ställningstagande i kommunfullmäktige. Vd-träffar samt andra informella möten har skett under året. Vd informerar kommunstyrelsen löpande genom muntlig information vid kommunstyrelsens sammanträden.

2.2 Resultat och ekonomisk ställning

Skövde Stadshus AB, Moderbolag

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	200	200	200	200
Balansomslutning	1 165 283	1 199 560	-	1 125 700
Årets resultat efter finansiella poster	-13 978	32 648	-1550	32 702
Eget kapital	1 076 452	1 113 100	-	1 113 102
Summa skulder och avsättningar	88 831	86 460	-	12 598
Nettoinvesteringar	0	0	0	0
Soliditet i procent	92	93	-	99
Antal anställda	0	0	-	0

Skövde Stadshus AB, Koncern

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning		821 683		743 519
Balansomslutning		4 408 113		4 175 626
Årets resultat efter finansiella poster		166 439		160 359
Eget kapital		1 959 174		1 871 917
Summa skulder och avsättningar		2 448 939		2 303 709
Nettoinvesteringar		361 791		324 018

Soliditet i procent		44		45
Antal anställda		197		193

Bolaget har anticiperat utdelning om totalt 34 miljoner kronor. Bolaget har efter värderingsprövning skrivit ner aktierna i Skövde Exploatering AB med cirka 47 miljoner kronor vilket är anledningen till årets negativa resultat. Moderbolagets verksamhet är i övrigt oförändrat mot föregående år.

Koncernens resultat är något högre än föregående år. Merparten av koncernens resultat härrörs från AB Skövdebostädernas resultat om xxx miljoner kronor samt Skövde Energi AB:s resultat om xxx kronor.

2.3 Framtida utveckling

Koncernens ekonomiska utveckling är i hög grad knuten till utvecklingen på fastighets- respektive energimarknaderna, där koncernen har sina ekonomiskt tyngsta verksamhetsområden. Mot bakgrund av energimarknadens omställning påverkas energibolaget av risk- och osäkerhetsfaktorer.

2.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Skövde Stadshus AB koncernen har ett fortsatt starkt engagemang i stadsutvecklingsprojektet Skövde Science City, ett projekt vars fullbordande syftar till att skapa en hållbar och innovativ stadsmiljö med nya mötesplatser. Projektet är en viktig del i att skapa en konkurrenskraftig stad som lockar unga och som erbjuder en bredd i både utbildning, boende, karriär och fritid.

Skövde Stadshus AB har ställt sig bakom att Kreativa hus AB genomför byggnation av bussdepå för elektrifierad kollektivtrafik. Vidare har Skövde Stadshus AB ställt sig bakom att Kreativa Hus Skövde AB tillsammans med kommunen tar fram underlag för byggnation av mobilitetshus i Skövde Science City.

3 AB Skövdebostäder

3.1 Verksamhet

Skövdebostäder har under 2022 arbetat utifrån verksamhetsplaner som syftar till att uppnå målen i affärsplanen för innevarande mandatperiod samt motsvara och leverera mot ägardirektiven. Fokus under året har bland annat varit på att utveckla det goda och tillitsfulla ledarskapet och medarbetarskapet enligt värdegrunden, ta fram en handlingsplan för alla tre hållbarhetsperspektiven samt ta fram en långsiktig plan för nybyggnation och ombyggnation. Måluppfyllnaden under året har varit god och som exempel kan nämnas att energibesparingen blivit högre än förväntat. Under 2022 har bolaget färdigställt 68 hyresrätter i Trädgårdsstaden och har ytterligare 250 under produktion. Samtidigt har bolaget arbetat med installation av mätare för individuell mätning av vattenförbrukning i södra Ryd, relining av avlopp samt ventilationsåtgärder på Billingsluttningen. Under året förberedde och förhandlade Skövdebostäder om ombildning av fastigheten Armborstet 1 till bostadsrätt. Affären genomfördes 1 februari 2023.

3.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	438 580	423 482	438 508	413 199
Balansomslutning	3 124 918	2 860 051	-	2 822 287
Årets resultat efter finansiella poster	117 466	121 316	118 867	128 312
Eget kapital	1 433 707	1 338 268	-	1 248 827
Summa skulder och avsättningar	1 590 403	1 398 746	-	1 439 232
Nettoinvesteringar	285 886	226 709	334 710	220 494

Soliditet i procent	48,4	50,2	-	48,0
Antal anställda	110	108	-	109

Omsättningsökningen består dels av nya fastigheter dels av en hyreshöjning med 2,14 procent samt att kunderna gör tillval och standardökningar. Driftskostnaderna har ökat som en följd av ökade kostnader för reparationer och uppvärmningskostnader. Minskad förbrukning av såväl el som vatten har bidragit till en lägre kostnadsökning än befarat. Avskrivningskostnaderna ökar i takt med nyproduktionen och underhållsinvesteringar i fastigheterna. Räntekostnaderna ökar till följd av en ökad belåning och kraftigt stigande räntor. Investeringsvolymen är fortsatt hög men avviker från budgeterad volym på grund av periodisering av investeringsstöd.

3.3 Framtida utveckling

Skövdebostäder kommer att fortsätta med pågående produktion. Bolaget ser att nyproduktionshyrorna ökar och det finns risk att det som tidigare varit mycket lätt att hyra ut, nu kommer att bli mer utmanande. En del i de ökade hyresnivåerna är ökade kostnader på material med mera, men också på grund av det borttagna investeringsstödet. Bolaget tittar också på den långsiktigt ekonomiska hållbarheten för att säkerställa att bolaget har måltal som bidrar till att utveckla och stärka verksamheten i den nya verklighet vi lever i. I dagsläget råder också en osäkerhet kring marktillgång och bolagets fortsatta produktion efter nuvarande projekt. Det är något som bolaget arbetar aktivt med för att fortsätta kunna leverera nya bostäder.

3.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Innovation

Under 2022 deltog Skövdebostäder i ett forskningsprojekt med bland andra RISE. I slutet av året beviljades Skövdebostäder undantag från biluthyrningslagen och ska nu testa att hyra ut tjänstebilar utanför arbetstid. Att hyra ut bilar är inget nytt, men att bidra till en framtida regelförenkling skulle kunna bidra till ökad mobilitet i hela landet.

Kompetens

Under 2022 har Skövdebostäder stärkt sin motståndskraft mot cyberattacker genom löpande mikroutbildningar för personalen. Dessutom har hela bolaget genomgått utbildningar i hur man hanterar Hot och våld i arbetet för att bidra till tryggare arbetsmiljö och därmed också tryggare bostadsområden.

Livskvalitet

Skövdebostäder bidrar i allra högsta grad till att skapa möjligheter till ett gott liv i alla åldrar. Genom att bygga bostäder för såväl unga som gamla, utveckla konceptboenden och värna om det viktiga boinflytandet påverkar Skövdebostäder att Skövde blir en trygg och attraktiv stad att leva och bo i.

4 Skövde Energi

Skövde Energi är en koncern som bedriver kraft- och värmeproduktion samt fjärrvärmedistribution i moderbolaget Skövde Energi AB och elnätsverksamhet i dotterbolaget Skövde Energi Elnät AB. Skövde Energi AB är delägare med 20% i Billinge Energi AB.

4.1 Verksamhet

Hållbarhetsarbetet är en central del av vårt dna och omställningen av energisystemet pågår i snabb takt. Skövde Energi arbetar aktivt med fem huvudspår; direkt elektrifiering, Power to X (energiläget), biobränsle, koldioxidinfångning (BECCS/CCS) och beteendeförändringar.

Den geopolitiska oron och dess konsekvenser har lett till prisökningar och långa leveranstider. Bolaget har tagit beslut om ny affärsplan för 2023 och framåt med stort fokus på mål kopplade till omställning och elektrifiering med bibehållen långsiktig lönsamhet.

Fokus för affärsområde Kraftvärme har varit ökad produktionsoptimering för lokal kraftproduktion, långtidsanalys, utbyggd förstärkningsledning, försörjningstrygghet, tillgänglighet och verkningsgrader på produktionsanläggningar, strategisk markreservation och rekordmånga nyanslutningar till fjärrvärme.

Affärsområde Elnät har främst fokuserat på försörjningstrygghet, långsiktig effektprognos, reinvesteringar, nyanslutningar och att byta ut elmätare.

Affärsområde Energitjänster har fokuserat på leverans - och fortsatt stort behov av batterilager, elektrifieringspilot för tunga transporter, laddstation för tung fordonsladdning i Skövde, samarbetsavtal med Varberg Energi, samverkan i Skaraborg samt det stora behovet och efterfrågan på energitjänster.

Bolaget har under året fortsatt utvecklingen mot ökat kundfokus. Energikrisen har ställt högre krav på organisationen att anta en mer rådgivande funktion mot våra kunder.

Konkurrensen om flera nyckelkompetenser är hård inom hela energibranschen. Därför är det viktigt för bolaget att arbeta med flera initiativ för att säkerställa långsiktig och hållbar kompetensförsörjning. Skövde Energis arbetsgivarvarumärke är starkt och vi är en attraktiv arbetsgivare. Sjukfrånvaron har varit förhållandevis låg under 2022 och den dagliga driften har inte påverkats negativt av pandemin.

4.2 Resultat och ekonomisk ställning

Skövde Energi, koncernen

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	422 073	393 346	397 502	321 673
Balansomslutning	1 122 504	1 088 789		1 083 495
Årets resultat efter finansiella poster	57 886	71 927	56 200	36 971
Eget kapital	512 695	485 352		455 803
Summa skulder och avsättningar	609 809	603 437		627 692
Nettoinvesteringar	93 957	90 341	105 000	96 386
Soliditet i procent	46	45		42
Antal anställda	61	55		51

Skövde Energi har ett starkt resultat trots accelererande inflation och ökade produktionskostnader.

Koncernbolaget har fortsatt att effektivisera den planerbara kraftproduktionen från kraftvärme-anläggningarna. Genom detta har bolaget tillfört en stor del av kraftförsörjningen i det lokala elsystemet när behovet varit som störst. Strategin har haft stor effekt på det ekonomiska resultatet.

Koncernens rörelsemarginal uppgår under 2022 till 15% (20%). Avkastning på eget kapital för året är 11% (15%) och avkastning på totalt kapital är 5,6% (7,3%).

4.3 Framtida utveckling

Skövde och Skaraborg är en viktig bricka i den globala omställningen. I det svenska perspektivet ska det befintliga energisystemet, som stabilt har tillgodosett samhället med cirka 150 TWh per år de senaste 30 - 40 åren, på kort tid mer än fördubblas i kapacitet. Prognosen siktar idag på el-behov upp mot 350 TWh 2035 för hela Sverige.

Utbyggnad av energisystemet och nya energilösningar måste snabbt på plats för att skapa utrymme för de nya gröna industrierna och genom detta trygga ett samhälle med tillväxt och nya arbetstillfällen. Samverkan och partnerskap med andra energibolag och andra aktörer både regionalt och nationellt är en nyckelfaktor för att lyckas. Skövde Energi har en position i Skaraborg där vi kan ta en ledande roll i att accelerera samverkan. Kapaciteten i elförsörjningssystemet räcker inte till för att försörja planerade satsningar. Nu måste hela systemet stärkas, framför allt ledningskapacitet och ökad lokal/regional produktionskapacitet.

4.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Innovation

Att enbart ställa om till fossilfria energilösningar kommer inte att vara tillräckligt för att nå klimatmålen och inte heller gå tillräckligt snabbt. Energibolag har goda förutsättningar att vara föregångare för koldioxidinfångning (BECCS/CCS). Skövde Energi deltar i en förstudie där potentialen finns att avskilja upp mot 150 000 ton koldioxid per år. Under året har projekt ACCEL (Accelererande Elnätskapacitet) startats i Västra Götaland. Syftet är att accelerera alla de olika åtgärder som behöver vidtagas för att öka energisystemets förmåga i Skaraborg. Under året har framsteg gjorts för utveckling av batterilager, koncept för laddning i kombination med batterilager samt smarta digitala lösningar för kundernas ökade efterfrågan att styra, lastbalansera och följa upp sin elanvändning.

Kompetens

Bolaget har, och måste under lång tid framöver ha, ett tydligt fokus på flera strategiska initiativ för långsiktig kompetensförsörjning. För att lyckas behöver vi vara kreativa och nyfikna och våga prova nya spår. Några exempel på initiativ är att öka andelen examensarbeten och samverka med lokala och regionala lärosäten.

Livskvalitet

Bolaget är djupt involverat i stora tillväxt- och etableringsprojekt utöver normal tillväxttakt i kommunen. Skövde Science City, nya industrietableringar på Locketorp, flytt av transformatorstation OT72 och Billingen är några av dessa större och viktiga projekt för Skövdes fortsatta utveckling.

5 Kreativa Hus Skövde AB

Kreativa Hus Skövde AB är moderbolag till Mariesjö Kreativa Hus AB, Västfast i Skaraborg AB och Skövde Eldaren AB. Samtliga bolag äger fastigheter, huvudsakligen på Mariesjö i Skövde.

5.1 Verksamhet

Kreativa Hus Skövde är mitt i omvandlingen till Skövde Science City, vilket är oerhört spännande och utvecklande. Lokaler ska ställas om, samverkan med hyresgäster och entreprenörer i olika forum för idéer, nya detaljplaner och inte minst, att ta fram ett underlag för vår kommande kontorsexpansion, i Science Park Skövde.

Vi planerar nu ett välkomnande och exteriört spännande kontorshus kallat Noden, som kan inrymma 400 nya arbetsplatser. Ett tillhörande parkeringshus för hyresgästerna på fastigheten ligger i samma byggnad. God tillgång till elbilsaddning, stora mängder solceller, batterilagring, återvinning av värmeöverskott och regnvatten som kommer användas för spolning av toaletter ger en hållbarhet och teknisk höjd. Det kommer också finnas en grönskande terrass på taket för både möten och paus i arbetet.

Det senaste byggnadsköpet Penta 9, kallad Nyeport är nu ombyggd och tre nya kontorslokaler togs i bruk i våras. Det har varit trögt med uthyrningen av alla tre, men bolaget har ett uppdrag att ha viss del tomma ytor för att vara redo för snabba expansioner eller nya intressenter.

Fram till och med augusti 2022 har efterfrågan på lokaler varit sämre än föregående år. Anledningen som ges är osäkerhet i ekonomi, inte brist på uppdrag.

Under 2022 har efterfrågan på lokaler varit sämre än föregående år. Anledningen som ges från bolagen är osäkerhet i ekonomi, inte brist på uppdrag.

Nyckeltal är 13 nya bolag in i miljön, expansion av 11 samt två avflyttar – utöver detta finns pågående dialoger med såväl nya som befintliga bolag.

5.2 Resultat och ekonomisk ställning

Kreativa Hus Skövde AB

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	24 329	21 612	23 900	19 773

Balansomslutning	337 533	314 938		276 965
Årets resultat efter finansiella poster	-4 101	1 303	2 802	2 328
Eget kapital	59 047	66 341		65 366
Summa skulder och avsättningar	278 486	248 598		211 600
Nettoinvesteringar	36 530	42 527		1 591
Soliditet i procent	18	21		24
Antal anställda	1	1		2

Mariesjö Kreativa Hus AB

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	3 010	1 787	2 760	2 303
Balansomslutning	7 638	8 895		8 322
Årets resultat efter finansiella poster	285	-751	1 220	1 340
Eget kapital	949	1 709		1 722
Summa skulder och avsättningar	6 689	7 186		6 600
Nettoinvesteringar	206	742		0
Soliditet i procent	12	18		24
Antal anställda	0	0		0

VästFast i Skaraborg AB

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	2 145	2 066	2 124	2 061
Balansomslutning	6 884	7 731		8 038
Årets resultat efter finansiella poster	849	1 351	1 231	1 642
Eget kapital	1 637	2 384		2 344
Summa skulder och avsättningar	5 247	5 347		5 694
Nettoinvesteringar	0	0		0
Soliditet i procent	24	31		29
Antal anställda	0	0		0

Skövde Eldaren AB

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	0	0	0	0
Balansomslutning	3 429	3 713		3 140
Årets resultat efter finansiella poster	-142	-2 113	-505	-88

Eget kapital	1 304	306		237
Summa skulder och avsättningar	2 125	3 407		2 903
Nettoinvesteringar	895	0		2 835
Soliditet i procent	38	8		8
Antal anställda	0	0		0

Inga stora avvikelser i prognosen för omsättningen jämfört med budget i något av bolagen. Förlusten i Kreativa hus Skövde beror på nedskrivning av aktier i dotterbolaget Skövde Eldaren eftersom de nu har rivit byggnaden. I Mariesjö Kreativa Hus och Västfast i Skaraborg har alla extrainsatser hållits ned på grund av kommande omvandling och avskrivningstakten på byggnaderna har ökat för att takta med rivningsprognos för byggnaderna vilket innebär större avskrivningskostnader än normalt. Skövde Eldaren har under året rivit sin byggnad, rivningskostnaden är aktiverad som markanläggning (årets investering).

Noden och Bussdepå Timboholm är uppstartade investeringsprojekt under året. För Noden tas nu systemhandlingar fram för förhoppningsvis upphandling efter sommaren.

5.3 Framtida utveckling

Bolaget har fått två nya uppdrag, det ena är att bygga bussdepå Timboholm, en helt elektrifierad bussdepå åt Västrafik. Den ska stå klar i juni 2024. Entreprenaden är upphandlad och arbetet påbörjas i september. Projektbudgeten är 250 mnkr. Mark köptes in för 13,1 mnkr av kommunen.

Det andra uppdraget är att förse Skövde Science City med Mobilitetshus. Det är ett kombinerat p-hus för bostadskvarteren, grannverksamheter samt innehållande en mängd hållbarhetstjänster för området; bilpool, cykelpool, batterilagring och elbilsaddning, sopsug och återvinning, samt ett antal verksamheter som både ska bidra till teknikhöjd, hållbarhet och en levande miljö i den nya stadsdelen.

Dessa två, tillsammans med Noden, är våra stora kommande investeringar som kommer påverka bolagen oerhört mycket framöver, speciellt med tanke på ränteläget.

Riskerna för bolaget är, förutom höga energikostnader och framförallt ränteläget kopplat till våra kommande investeringar, hur hyresgästerna drabbas av det ekonomiska läget och osäkerheten i världen. Det finns också en risk att vi inte har yta att erbjuda bolagen för sin utveckling. Därför är det mycket angeläget att mer yta tillskapas för att inte hindra utvecklingen i Science Park Skövde då vi inte sett att varken IT-kriser, pandemi eller otrygg omvärld har försämrat situationen för så många av våra bolag, utan efterfrågan på digitala tjänster ökar ständigt.

5.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Innovation

Kreativa Hus Skövdes grunduppdrag är att vara med och bidra till ett konkurrenskraftigt näringsliv och en samhällsutveckling i framkant. Det görs genom att på ett kreativt sätt underlätta främst för bolagen i Science Park Skövde genom att ha väl fungerande lokaler och kringtjänster.

Kompetens

Kreativa Hus Skövde skapar förutsättningar för medborgare såväl som näringslivet att kunna växa genom tryggheten i grundförutsättningarna för att bra lokaler finns där idéer och människor kan växa och mötas.

Livskvalitet

Bolaget skapar möjligheter till ett gott arbetsliv genom de intressanta arbetsplatser som dess hyresgäster erbjuder. De är nyfikna på vad människor upplever som intressanta mötesplatser och försöker skapa dem kring människors arbete där det ska vara trevligt att vistas såväl under som efter arbetstid. Tillsammans skapar vi ett tryggt Skövde där vi stärker livskvaliteten för oss själva och varandra.

6 Next Skövde Destinationsutveckling AB

6.1 Verksamhet

Next Skövde ska bidra till att utveckla och marknadsföra Skövde till gagn för såväl Skövdebor som besökare. Bolaget är kommunens viktigaste redskap för att koordinera och positionera Skövde som destination. Bolaget ska verka för att utveckla Skövdes attraktionskraft.

6.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	12 329	8 968		4 637
Balansomslutning	13 940	13 445		11 573
Årets resultat efter finansiella poster	409	853	125	426
Eget kapital	4 227	4 156		3 320
Summa skulder och avsättningar	-9 712	-9 290		-8 254
Nettoinvesteringar	35	0	0	0
Soliditet i procent	36	34		34
Antal anställda	13	13		12

Bolaget gör för året ett positivt resultat på 71 581 kr. Omsättningen är högre än för ett normalår och beror till största del på projekt kopplade till SM-veckan samt arbete med platsvarumärket. Bolaget lämnar ett koncernbidrag på 400 000 kr.

6.3 Framtida utveckling

Efter att under två år befunnit sig i en pandemi med de restriktioner som följt av detta kan vi konstatera att läget 2022 har normaliserats till stor del. Inga restriktioner, fullt av evenemang och aktiviteter samt ett år där gästnattsstatistiken återhämtat sig, är både välkommet och glädjande.

Bolaget kommer att prioriterat arbeta med nedanstående uppgifter utifrån perspektivet drivande, stödjande.

Driva och agera hemvist för Citysamverkan.

Driva arbetet med att implementera Skövdes platsvarumärke tillsammans med Skövde kommun.

Driva samverkansplattformen Visit Skaraborg 2.0.

Stödja utvecklingen av Billingen till en året runt-destination.

Stödja arbetet kring att befästa Skövde som en stad för spelutveckling och "gamingkultur".

6.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

SM-veckan 2023 - Avgörandets ögonblick

Bolaget har under lång tid arbetat med planeringen inför att Skövde skulle stå värd för SM-veckan vinter 2023. Mycket av arbetet som ledde fram till genomförandet gjordes under 2022 vilket därför gör projektet till en väsentlig händelse för detta år. Nu i samband med att årsredovisningen färdigställs kan vi med glädje konstatera att evenemanget blev så bra som vi hoppats på. SM-veckan vinter blev en stor succé för Skövde.

Platåbergslandskapet i Västergötland - Sveriges första Unesco globala geopark

Platåbergens Geopark, där Billingen ingår, har blivit utnämnd till Sveriges första Unesco globala geopark. Detta

innebär att platåbergslandskapet anses vara världsunikt och av internationellt intresse och blir del av ett nätverk med geoparker världen över. Geoparken blir ett viktigt tillskott till arbetet som pågår med att utveckla teman för besök i Skaraborg.

Visit Skaraborg, samverkansplattform för besöksnäringen.

I gemensam armkrok arbetar turistorganisationerna i Skaraborgs femton kommuner med att fortsätta utveckla vårt gemensamma erbjudande till besökaren. 2022 var det första hela året utav fyra på vårt strategiska uppdrag från kommunalförbundet.

7 Skövde Airport AB

7.1 Verksamhet

Efter att kommunfullmäktige i Skövde kommun tagit ett inriktningsbeslut om annan markanvändning för flygplatsområdet samt efter att bolagsstämman den 8 mars 2022 beslutat att bolaget skulle träda i likvidation vidtog styrelse och vd åtgärder för att bolagets verksamhet ska upphöra.

Bolagets tillgångar, så som inventarier, utrustning och fordon, har försålts. Avtal tecknades med Skövde kommun om förtida upphörande av tomträtt.

Bolagets certifikat för att bedriva flygplats och flygtrafiktjänst har återlämnats till Transportstyrelsen och den 31 mars 2022 stängdes flygplatsen för kommersiell trafik. Från den 1 april i år kan flygplatsen endast nyttjats av privat- och klubbflyg. Personalen har sagts upp och det finns inte längre någon anställd i bolaget.

Styrelse och vd har i nära samarbete med Skövde kommun skapat förutsättningar för att flygplatsen efter 30 juni 2022 bedrivs i kommunens regi enligt Transportstyrelsens föreskrifter om drift av flygplats som inte kräver godkännande. Bolagets miljöansvar har övertagits av Skövde kommun och avtal har tecknats med Skövde kommun angående sanering av PFAS.

Den 30 juni 2022 ersattes styrelse och vd i bolaget av likvidator. Kallelse på okända borgenärer har gjorts och tiden för detta löpte i januari 2023.

7.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	2 152	2 910	2 494	3 413
Balansomslutning	24 214	15 256		15 607
Årets resultat efter finansiella poster	1 236	-6 389	- 6 137	-6 119
Eget kapital	21 694	13 208		13 197
Summa skulder och avsättningar	2 520	2 047		2 410
Nettoinvesteringar	0	551		1 235
Soliditet i procent	90	87		86
Antal anställda	2	5		7

Under året har bolaget avyttrat sina tillgångar samt fått ersättning för upphörande av tomträtt, dessa intäkter uppgår totalt till 8 368 tkr, vilket innebär ett positivt resultat för året.

7.3 Framtida utveckling

Tiden för kallelse på okända borgenärer har löpt ut i januari 2023. Likvidationen av bolaget kommer att avslutas under våren 2023.

8 Balthazar Science Center AB

8.1 Verksamhet

Under året har totalt 41 000 besökare mött verksamheten i olika former och på olika platser. Året inleddes i pandemics tecken med stora utmaningar vilket till stora delar format första halvan av 2022. Verksamheten var väldigt begränsad under de första månaderna och först närmare april så kunde man öppna upp och ta emot besökare igen. Självklart påverkade detta resultat i stort det ekonomiska utfallet samt besökssiffrorna. Sommaren och höstlovet var bra perioder med många bokningar och mycket av resultatet hämtades in under dessa perioder. Bemanningen i verksamheten effektiviserades under hösten och beslut togs att öppettiderna ska vara 10.00-16.00 alla dagar. En ny affärsplan arbetades fram och en ny VD rekryterades under året.

8.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	8 404	6 632	8 491	7 138
Balansomslutning	5 267	5 219		11 573
Årets resultat efter finansiella poster	-433	-228	80	426
Eget kapital	1 417	1 484		3 320
Summa skulder och avsättningar	3 857	3 735		8 254
Nettoinvesteringar	110	422		0
Soliditet i procent	27	28		34
Antal anställda	10	10		12

Flera viktiga samarbeten har slöts under året och verksamheten har fått ekonomiska tillskott utifrån projekt, sponsorer och försäljning. Framför allt så har bokningarna tagit fart och säkrat kontinuerligt flöde av intäkter. De största sponsorerna under året har varit Skövde Energi, Högskolan i Skövde och Volvo. Ett minusresultat var förväntat utifrån den satsning som gjorts med processledaren Identx kopplat till framtagandet av Affärsplan 2023-2026 samt den extra kostnad som tillkom utifrån rekryteringen av en ny VD samt lösningen att ha en tillförordnade VD hämtad internt som sedan gick dubbelt under en period. Under slutet av året tillkom ett antal kostnader utifrån nya beräkningar av löneskatt, pension samt en större faktura från KPA-pension kopplat till rekryteringen av VD.

8.3 Framtida utveckling

I den affärsplan som beslutades i november 2022 så pekas en tydlig riktning ut för verksamheten. Fokus kommer ligga på att växa, både i antalet kunder samt kopplat till att i allt högre grad nå ut i hela Skaraborg. Täckningsgraden har tidigare varit övervägande i Skövdeområdet men nu önskar styrelsen att täckningsgraden ökar i hela Skaraborg. Verksamheten har höga besökssiffror trots en stiltje i utveckling under ett antal år samt få möjligheter till marknadsföring. Nu görs stora satsningar och bara under 2023 kommer flera upplevelsemiljöer uppdateras eller byggas nytt. Nya samarbeten är också i fokus att bygga upp eller återknyta tidigare arbete. Till exempel läggs ett stort fokus på Högskolan i Skövde, platsvarumärket och de stora bolagen inom spel och industri. En ny ansökan görs också till projektet Möjligheternas värld samt Fullföljda studier med finansiering av regionen.

8.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Innovation

Balthazar utmanar gamla spelregler, bryter ny mark och använder idéutveckling och innovativ teknik för att driva omställningen till ett hållbart samhälle. Tillsammans skapar vi ett konkurrenskraftigt näringsliv och en samhällsutveckling i framkant. Vi nöjer oss inte – vi vill mer!

Balthazar ska vara ett självklart besöksmål i Skaraborg och behöver därför göra stora satsningar som lockar

besökare till Skövde och Skaraborg. Redan idag har man höga besöksiffror och många som resar långa vägar för att besöka platsen. Men för att locka allt fler krävs en upplevelse som lockar men som också inspirerar till återkommande besök. Därför kommer Balthazar upprusta sin miljö för att komma närmare det omgivande samhället, den forskning som pågår på Högskolan samt den innovativa industri som är finns på ett armlängdsavstånd. Det ska byggas upp en stolthet och förståelse kring vilka fantastiska innovationer, insatser kring omställning och förbättringsarbete som pågår i Skövde samt Skaraborg.

Kompetens

Balthazar använder utbildning som driv för att människor och företag ska växa. Genom att samla näringsliv, akademi, offentliga aktörer, civilsamhälle och medborgare till en unik kraft stimulerar vi såväl spetskompetens som livslångt lärande. Tillsammans skapar vi en stark utbildningskedja som både säkrar kompetens och får människor att växa. Vi nöjer oss inte – vi vill mer!

Skaraborg står inför en gigantisk utmaning men också möjlighet kopplat till de etableringar som görs i delregionen. Balthazar har klivit fram och vill vara en samordnande kraft kopplat till sitt uppdrag och sin målgrupp. Därför kommer man ta fram ett antal upplevelsemiljöer samt satsningar som direkt kopplar till det kompetensförsörjningsbehov som inom några år kommer vara enormt. Här ser vi oss på Balthazar som ett viktigt nav mellan förskola, skola, akademi och arbete. Dagens unga är väldigt snart framtidens arbetskraft och ska vi klara omställningens utmaningar och morgondagens behov utifrån kompetensförsörjning måste vi tillsammans absolut börja redan idag.

Livskvalitet

Vi skapar möjligheter till ett gott liv i alla åldrar. Vi knyter samman stad och land för en enkel och nära vardag. Med gemensam kraft formar vi upplevelser och mötesplatser som berikar våra liv. Tillsammans skapar vi ett tryggt Skövde där vi stärker livskvaliteten för oss själva och varandra. Vi nöjer oss inte – vi vill mer! Att dagligen få mötas av den nöjdhet som skolor, allmänhetsbesökare och företag lyfter när de möter Balthazar och dess medarbetare är fantastisk. Vi ska bli ännu bättre på att ta hand om denna nöjdhet och fortsätta att genomföra värdeskapande insatser kopplat till vårt uppdrag. En av de mest uppskattade insatserna förra året var att starta en klubb för de barn som inte hittat sin förening, idrott eller hobby ännu men som brinner för att upptäcka, uppfinna och förstå. Dessa barn är nu välkomna i Club Balthazar där de får sin egen klubb och tillhörighet. De träffas en gång i veckan och får uppleva Balthazar tillsammans med ett antal anställda. Responsen har varit enorm och satsningen kommer fortsätta under åren som kommer.

9 Skövde Exploatering AB

9.1 Verksamhet

Skövde Exploatering AB har under året anskaffat tre dotterbolag, Kartåseneldaren 6 AB, Kaplansgatan 23 Fastigheter AB och Mörkebacken fastighets AB. Samtliga som en del i förverkligandet av Skövde Science City, i enlighet med Skövde kommuns antagna planprogram för Mariesjö.

Skövde Exploatering AB, äger fastigheten Mariesjö 7, där finns verksamhet i form av Mariesjöterminalen.

Kartåseneldaren 6 AB, äger fastigheten Eldaren 6, där finns två byggnader med bilverkstad och försäljning samt en mix av blandade mindre verksamheter.

Kaplansgatan 23 Fastigheter AB, äger fastigheten Eldaren 2, där finns några mindre verksamheter.

Mörkebacken fastighets AB, äger fastigheten Tegelbruket 2, där finns en marktillgång.

Gemensamt för bolagen är att deras ändamål är att vara kommunens redskap för att förvärva och förvalta fastigheter inom området Skövde Science City i syfte att medverka till omvandlingen av den nya stadsdelen. De ska bedriva sin verksamhet i samverkan med Skövde kommuns enhet för mark och exploatering. Detta har lösts genom att bilda ett operativt nätverk kallat Team Skövde Exploatering med personal från SSB enhet mark och exploatering (exploateringsingenjör), SSV enhet redovisning (ekonom), SSV enhet ekonomistyrning och finans (ekonomiconroller & finanscontroller), SSV enhet för säkerhet och beredskap (jurist), SSE enhet fastighet (fastighetsförvaltning) och SMS enhet näringsliv (marknadsutvecklare). Tanken är att Team Skövde Exploatering ska fungera som ett inbäddat exploateringsbolag där kommunen skapar delaktighet i bolaget och undviker den konflikt som tenderar att uppstå mellan den kommunala organisationen och ett fristående kommunalt exploateringsbolag.

9.2 Resultat och ekonomisk ställning

Skövde Exploatering AB

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	2 804	4 357-	-	4 343
Balansomslutning	72 214	39 469	-	40 850
Årets resultat efter finansiella poster	-21 262	2 046	-	1 961
Eget kapital	-6 334	1 778	-	10 154
Summa skulder och avsättningar	78 548	37 691	-	30 696
Nettoinvesteringar	54 153	0	-	0
Soliditet i procent	neg	5	-	25
Antal anställda	0	0	-	0

Bolaget har under året köpt tre bolag med fastigheter, efter värderingsprövning i slutet av året har aktierna skrivits ned i två av bolagen vilket påverkar resultatet negativt.

Kartåseneldaren6 AB

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	2 583	-	-	-
Balansomslutning	3 095	-	-	-
Årets resultat efter finansiella poster	1 467	-	-	-
Eget kapital	873	-	-	-
Summa skulder och avsättningar	2 222	-	-	-
Nettoinvesteringar	2 377	-	-	-
Soliditet i procent	38	-	-	-
Antal anställda	0	-	-	-

Detta är bolagets första verksamhetsår. Bolaget anskaffade i mars fastigheten Skövde Eldaren 6 med ett flertal hyresgäster.

Kaplansgatan 23 Fastigheter AB

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	68	-	-	-
Balansomslutning	3 831	-	-	-
Årets resultat efter finansiella poster	-481	-	-	-
Eget kapital	1 199	-	-	-
Summa skulder och avsättningar	2 632	-	-	-
Nettoinvesteringar	4 035	-	-	-

Soliditet i procent	31	-	-	-
Antal anställda	0	-	-	-

Detta är bolagets första verksamhetsår. Företaget anskaffade i juni fastigheten Skövde Eldaren 2 med ett fåtal hyresgäster.

Mörkebäckens Fastighets AB

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	0	800	-	797
Balansomslutning	4 968	2 317	-	5 745
Årets resultat efter finansiella poster	-307	-2 956	-	346
Eget kapital	-2 228	-2 004	-	1 086
Summa skulder och avsättningar	7 196	4 239	-	4 659
Nettoinvesteringar	2 617	300	-	0
Soliditet i procent	neg	neg	-	19
Antal anställda	0	0	-	0

Hyresgästen är utflyttad och därmed inga intäkter under året. Bolaget har under året rivit byggnaden och detta har aktiverats som markanläggning.

9.3 Framtida utveckling

Fastigheten som ägs av Skövde Exploatering AB kommer behöva avvecklas till fördel för projektet och därför har det under innevarande år en träffats en överenskommelse med hyresgästen om uppgivande av besittningsskydd vid uppsägning. Avtalet medger en uppsägningstid om nio månader för hyresvärden. Uppgörelsen kommer att innebära att fastighetens driftnetto kommer att minska kraftigt. Under perioden 2025-2030 kommer en väg att byggas över terminalområdet som sammanbinder Bangårdsgatan via Södra Metallvägen med Nolhagavägen.

Kartåseneldaren6 AB:s och Kaplansgatan 23 Fastigheter AB:s fastighet ingår i kvarteret Eldaren. Skövde kommun har rådighet över hela detta kvarter genom fastighetsägande (Eldaren 8) eller bolag (Eldaren 1, 2 och 6) vilket ger att denna del av Skövde Science City kan komma att prioriteras uppdelad i en västlig och östlig del. En sådan prioritering kommer att föranleda att hyresgäster måste avvecklas i förtid.

Mörkebäcken Fastighets AB:s fastighet ingår i östra kvarteret Tegelbruket. För detta område håller en detaljplan för två bostadskvarter, ett mobilitetshus samt nya lokalgator att tas fram. Detaljplanen förväntas antas av kommunstyrelsen i mars 2023. Fastigheten kommer behöva ombildas i samband med genomförandet av detaljplanen för att få den att överensstämma med detaljplanens tänkta fastighetsindelning. Delar av fastigheten kommer ingå i ett av bostadskvarteren och säljas till exploatör och delar kommer att utgöra allmän plats i form av gator och kommer säljas till Skövde kommun.

9.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

I linje med Skövde kommuns vision för 2040 bygger vi framtidens Skövde. Satsningen genomförs för att utveckla och möjliggöra fler etableringar inom Skövdes starkaste profilområden smart industri, spelutveckling och fintech och för att möta behoven som kommer med ett växande Skövde. Den bärande idén med omvandlingsprojektet Skövde Science City är att ge förutsättningar för ett tryggt och enkelt vardagsliv parallellt med ett dynamiskt och växande näringsliv.

Det operativa nätverket inom kommunen benämnt "Team Skövde Exploatering" är ett viktigt samarbete för att lyckas med projektet. Med nyfikenhet och mod tar de sig an nya frågeställningar.

Årets förvärv av fastigheter är samtliga en del i förverkligandet av Skövde Science City, i enlighet med Skövde kommuns antagna planprogram för Mariesjö.

10 Övriga hel- och delägda aktiebolag

Utöver de bolag som ingår i Skövde Stadshus AB äger koncernen också 49 procent av aktierna i Science Park Skövde AB, som redovisas som intressebolag i den koncernen. Bolaget ingår i den totala kommunkoncernen.

Skövde kommun äger också samtliga aktier i Skövde Billingen AB, som är ett vilande bolag och inte bedriver någon verksamhet. Detta bolag berörs därför inte i detta avsnitt.

10.1 Science Park Skövde AB

10.1.1 Verksamhet

Science Park Skövde AB har enligt ägardirektiv (2017) syftet att främja nyföretagande och tillväxt och verka för att skapa synergier, ökad konkurrenskraft, fler arbetstillfällen och därmed ökad attraktivitet. Detta görs bland annat genom att verka för att tillvarata Högskolan i Skövdes forskning och utbildning för att stimulera, inspirera och möjliggöra för utveckling av kunskapsföretag, samverka med näringsliv, akademi, finansärer och ägare för att skapa ett konkurrenskraftigt och internationellt förankrat innovationssystem utgående från Science Park Skövde och dess företagsinkubator och öppna arenor för innovation, och bidra till regionens attraktivitet och tillväxt

Under 2022 har efterverkningarna av covid-19 pandemin börjat avta och parkens aktiviteter återgå till tidigare nivåer, vilket märkts på t ex konferensverksamheten som under andra halvåret börjat närma sig prepandeminivå. Särskilda temamånader kring Artificiell Intelligens (mAI) med över 750 deltagare och Hållbar innovation med över 350 deltagare har genomförts.

Under året har etablering av lokala noder gjorts i Falköping och Lidköping för att öka idéflöde inom våra profilområden, och ytterligare två orter har anmält intresse.

15 nya startups antogs till Science Park Skövdes inkubatorprogram och 8 alumni företag gjorde positiv exit från inkubatorn. Investeringar i inkubatorbolagen har uppgått till 36,3 mnkr.

Bolaget har haft 64 företag och 138 individer inne i någon av inkubationsfaserna. Under 2022 har 125 företag och 2321 individer deltagit i entreprenörsfrämjande och innovationshöjande insatser.

13 nya bolag har etablerat sig i parken och 2 företag har lämnat miljön.

Bolaget har under året fortsatt medverkat i samverkansprojektet ASSAR Industrial Innovation Arena. Flera positiva beslut kring digital transformering och elektrifiering runt ASSAR och våra partners gör att Arenan fortsatt utvecklats väldigt väl, och ansökningar för finansiering för att utveckla miljön bla kring hållbar omställning har gjorts under året.

Bolaget har drivit på den nationella utvecklingen av den svenska dataspelsindustrin och har beviljats steg ett i en flerstegs-satsning, Level Up, för att utgående från Västra Götaland samla och lyfta hela dataspelsindustrin. Inom samverkansarenan Sweden Game Arena genomfördes Sweden Game Conference 2022 med nästan 1 000 registrerade deltagare och där det nybildade Svenska spelforskarrådet för första gången deltog för att diskutera utvecklingsfrågor inom forskningen. I samband med SGC anordnades även konferensen DONNA DAY för sjätte året i rad för kvinnliga och icke-binära spelutvecklingsstudenter och proffs inom spelbranschen. 90 spelstudenter från hela Sverige deltog tillsammans med mer än 40 mentorer i över 10 workshops fokuserade på jämställdhet och utmaningar i branschen. Nytt för året var särskild fokusdag för närmare 50 alumner.

10.1.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	44 012	40 030	47 306	39 262
Balansomslutning	22 214	19 068		16 402
Årets resultat efter finansiella poster	1 453	1 315	206	989
Eget kapital	7 985	7 236		6 313

Summa skulder och avsättningar	14 229	11 832		10 089
Nettoinvesteringar	96	248		158
Soliditet i procent	43	44		44
Antal anställda	22	23		21

Verksamheten i bolaget har under 2022 genomfört till 67% i basverksamhet (58% 2021), medan ca 33% (42% 2021) genomförts i utvecklingsprojekt med externa projektmedel som växlar upp och förmera insatserna i ordinarie verksamhet. Då volymen på utvecklingsprojekt varierar från ett år till nästa beroende på antal projekt och årets budgeterade projektaktiviteter i fleråriga projekt, kan också budget utöver basverksamhet variera mycket mellan åren.

Pga pandemins negativa påverkan på projektens möjligheter till genomförande av budgeterade projektaktiviteter under 2020/2021 budgeterades med en ökad projektvolym 2022 för att hämta upp leveransskuld i projektaktiviteter, vilket förklarar ökningen av budget från 2021 till 2022.

Av den budgeterade projektvolymen avskrevs 3 000 tkr som ej levererbara (budget lämnats till annan projekt-part, eller egna resurser kan ej leverera), samt 1 000 tkr i verksamhet, vilket förklarar huvuddelen i diffen mellan budget och utfall 2022. Differensen har inte haft en avgörande negativ påverkan på bolagets åtagande eller ekonomi som helhet för 2022.

10.1.3 Framtida utveckling

Verksamheten förväntas utvecklas enligt av styrelsen fastställt vision och verksamhetsplaner vilket i närtid innebär mer utveckling av de delregionala noderna, fokus på att ta nationell lead för utveckling av dataspelsindustrin samt fortsatt utveckling av processer och innehåll i profilerna mot gröna näringar och smart industri. För att säkerställa utvecklingen kommer kontinuerlig proaktiv dialog att hållas med finansärer av verksamhetsbidrag och projektutvecklingsmedel, samt samverkanspartner instrumentella för att kunna realisera vision och mål.

10.1.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Science Park Skövde AB bidrar genom sin verksamhet och sin vision "A Game Changer for your business and the groundbreaking and sustainable innovations of tomorrow" till fokusområdena i Vision Skövde 2040 genom att utgående från bolagsordning och ägardirektiv ha modet och ambitionen att driva nationell excellens och internationell attraktion och konkurrenskraft inom valda profilområden.

Vi är mer än en mötesplats. Science Park Skövde är ett community och ett innovativt ekosystem som möjliggör smarta, hållbara lösningar och digitala tjänster och upplevelser för framtidens samhälle. Exempel på detta är temamånader kring Artificiell Intelligens, Hållbar innovation och Sweden Game Conference.

Science Park Skövde är en arena för innovation där vi stöttar idéer, utveckling och tillväxt inom valda profilområden. Bolaget har drivit på den nationella utvecklingen av den svenska dataspelsindustrin i dialog med bland annat Vinnova och Västra Götalandsregionen och har beviljats steg ett i en flerstegs-satsning, Level Up, för att utgående från Västra Götaland samla och lyfta hela dataspelsindustrin i Sverige.

Bolaget får startups, befintliga företag och entreprenörer att växa och lyckas, så att de inte bara kan göra skillnad, utan på riktigt - förändra hela spelplanen. Bra exempel på detta är följande företag i Science Park Skövde: Årets parkföretag 2022, Forsway Scandinavia som med utvecklingsstöd bland annat från europeiska rymdstyrelsen ESA, utvecklar produkter och tjänster för att ge människors möjlighet till internet på platser runt om i världen där det idag är svårt att få bra uppkoppling, Pirr som både dragit in investering på 2 Mk och fått projektfinansiering i Vinnovas Innovativa Startups, för att med hjälp av bland annat AI utveckla sin plattform för erotik för att öka jämställdhet och bättre mental och fysisk hälsa för kvinnor, samt dataspel-alumniföretaget Iron Gate Studios globala supersuccé och försäljningsframgångar med vikingaspelet Valheim.

11 Följande kommunalförbund ingår i den totala kommunkoncernredovisningen

11.1 Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS)

11.1.1 Verksamhet

Under 2022 har miljönämnden utfört totalt 3 915 planerade kontroll- och tillsynsinsatser. Utöver den planerade tillsynen tillkommer också den händelsestyrda tillsynen. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Antalet inkommande ärenden 2022 uppgick till 2 981 vilket är fler än föregående år (2 802) men i ett längre perspektiv är det färre. Det beror främst på färre ansökningsärenden rörande enskilda avlopp samt något färre registreringar av nya livsmedelsanläggningar.

Antalet objekt, 2 237 st, är 20 fler per den 31 december 2022 (exkluderat solarieverksamheter) jämfört med samma tidpunkt föregående år. Antalet tillsynsobjekt mellan åren är relativt jämnt och det beror främst på att antalet livsmedelsanläggningar minskat.

11.1.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	29 602	30 132	30 350	31 355
Balansomslutning	9 237	9 684		9 152
Årets resultat efter finansiella poster	730	228	204	1 976
Eget kapital	4 730	4 228	4 204	5 976
Summa skulder och avsättningar	4 507	5 456		3 176
Nettoinvesteringar	0	0		0
Soliditet i procent	51	44		65
Antal anställda	39	40		43

Årets resultat uppgår till +730 tkr vilket är 526 tkr bättre än budget. Resultatmålet om ett överskott motsvarande minst 0,5 procent av medlemsbidragen är således uppnått. Såväl intäkter som kostnader är under budget. Förklaringen till den positiva budgetavvikelsen är vakanser på personalsidan som uppstått under året. För att hantera de färre resurserna har nämnden prioriterat vilken tillsyn som ska genomföras under året och vilken tillsyn som är lämplig att vänta med att genomföra.

11.1.3 Framtida utveckling

Sedan en tid tillbaka arbetar Livsmedelsverket med att se över och göra om befintlig riskklassningsmodell för livsmedelsanläggningar.

Den nya modellen innebär i stort en förflyttning av kontrollbehov till tidigare led i livsmedelskedjan. Det är svårt att i dagsläget bedöma vilka förändringar den nya modellen kan medföra i nämndens kontrollbehov, men uppskattningen är att det som helhet kommer att minska. Under 2023 kommer ett mer detaljerat underlag, som kan visa vad effekten på tillsynsbehovet blir, kunna tas fram.

Arbetet med att förändra förbundets arbetsätt pågår i enlighet med de tidigare beslutade inriktningarna. Exempelvis har respektive medlemskommuns fullmäktige under året beslutat att anta en ny taxa för miljöbalkens område, vilket innebär att tillsyn inför 2023 mer eller mindre genomförs enligt miljöbalken med efterhandsdebitering och tidsredovisning. Helt i enlighet med de beslut om förändring som direktionen tagit för några år sedan.

11.2 Kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg (RS)

11.2.1 Verksamhet

Förbundet har bedrivit linjeverksamhet och parallellt genomfört och utrett förutsättningar för större förändringar. Räddningstjänsterna Östra och Västra Skaraborg har under året implementerat kravställda förändringar gällande ledning av kommunal räddningstjänst. Förbundet har slutfört två större förändringar gällande finansiella principer. Förändrad fördelningsprincip för kostnader samt att förbundet ej ska äga och förvalta fastigheter. Under våren slutredovisades en rapport som redovisade förutsättningarna för att utöka förbundet med fyra nya medlemskommuner; Lidköping, Essunga, Vara och Grästorp. Samtliga fyra kommuner beslutade att ansöka om medlemskap, vilka sedan under tidig höst antogs av de sju befintliga medlemskommunerna. Därefter startade ett intensivt arbete för att möjliggöra en start av det utökade förbundet 2023-01-01. Arbetet med att utöka förbundet har medfört medvetna prioriteringar som påverkat möjligheten att nå förbundets målsättningar fullt ut. Bedömningen är trots detta att förbundet utifrån de förutsättningar som varit har uppnått mer än vad som kan förväntas som helhet. Det försämrade geopolitiska läget har medfört att processen att återta den nationella Totalförsvarsförmågan påskyndas, vilket även påverkat och under närmsta åren fortsätter påverka vårt arbete med att återta vår förmåga att utföra räddningstjänst under höjd beredskap med tillkommande uppgifter.

11.2.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	128 075	118 723	121 675	112 152
Balansomslutning	99 820	131 310		118 096
Årets resultat efter finansiella poster	692	4 625	268	4 931
Eget kapital	40 654	39 962	40 230	35 337
Summa skulder och avsättningar	59 166	91 348		82 759
Nettoinvesteringar	6 404	6 555	17 600	13 969
Soliditet i procent	41	31	41	30
Antal anställda	345	346		347

Årets resultat visar ett positivt utfall, men präglas av en kraftig nedgång av förbundets värdepapper. Målsättning att återställa föregående års negativa resultat om -625 tkr kan uppnås.

11.2.3 Framtida utveckling

Räddningstjänstförbundet möter framtiden genom att ha utökats med fyra medlemskommuner och nästan 200 nya medarbetare. Förbundet heter från 2023-01-01 Räddningstjänsten Skaraborg och har också fått en helt ny logotyp. Förbundet blir robustare och starkare i alla verksamhetsdelar och bedöms få bättre förutsättningar att möta redan ställda krav och förväntningar, men också att ta sig an nya kommande spännande utmaningar tillsammans med medlemskommunerna samt externa samverkansparter.

Förbundets ekonomi påverkas kraftigt av det nya pensionsavtal slöts i december 2021, som ökar hur stor del av lönen som sätts av i pension. Kostnaden för avtalspensioner (inklusive finansiell kostnad) beräknas därför öka kraftigt under framför allt åren 2023–2024.

11.3 Kommunalförbundet Avfall och Återvinning Skaraborg (AÅS)

11.3.1 Verksamhet

Året har i stor utsträckning präglats av att lära känna de nya medlemskommunerna Essunga, Grästorp, Götene och Vara samt entreprenadupphandlingar för att få ett samlat västra entreprenadområde från 2024. Under året

har arbeta skett med att starta upp en helt ny ÅVC i Vara, Heljeved. ÅVC:n öppnade för mottagande av avfall i januari 2023.

I april gick förbundschef Lars Persson i pension efter nästan 20 år på posten. Under våren rekryterades en ny förbundsdirektör, Pontus Düring. Han påbörjade sin tjänst den 15 augusti.

Projektet "sortera säcken" har utökats med ytterligare fyra återvinningscentraler med gott resultat. Totalt har mängden brännbart avfall från återvinningscentralerna minskat med 31% från 2021 och beror till stor del på "sortera säcken". Sortera säcken innebär att inga säckar med osorterat avfall tas emot på återvinningscentralen. När avfallet läggs i fel container återvinns det inte på rätt sätt och det innebär både onödiga kostnader och lägre återvinningsgrad. Det handlar ofta om elektronik, farligt avfall men framför allt är det förpackningar som felaktigt slängs i det brännbara restavfallet.

11.3.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	223 896	180 790	206 875	158 012
Balansomslutning	105 272	83 473		78 077
Årets resultat efter finansiella poster	5 429	3 660	-5 600	-4 996
Eget kapital	50 516	36 589		32 930
Summa skulder och avsättningar	54 756	46 884		45 147
Nettoinvesteringar	26 040	459		8 300
Soliditet i procent	48	44		42
Antal anställda	56	56		55

Årets resultat är positivt och uppgår till +5,4 mnkr vilket är 11 mnkr bättre än budget.

Det positiva resultatet beror till stor del på ökade intäkter samt osäkert planeringsunderlag i och med fyra nya medlemskommuner. På kostnadssidan är det framför allt arbetet med att minska brännbart avfall på ÅVC som gett stora resultat. Arbetet har lett till minskade kostnader för behandling, förbränningskatt och transporter med ca 2,5 mnkr.

Årets investeringar uppgår till 26 mnkr vilket är sex mnkr mer än budgeterat. De fyra sopbilar som upphandlades för leverans under 2021 levererades först under första halvåret 2022 och är en investering som uppgår till 10,4 miljoner. Även investeringar i samband med nya medlemskommuner samt ny ÅVC i Vara bidrar med summa om ca 15 mnkr.

11.3.3 Framtida utveckling

Regeringsbeslutet om kommunernas övertagande av insamling av förpackningar samt fastighetsnära insamling från 2024, fullt införd 2027, kommer ställa höga krav på förbundet att snabbt anpassa sig till de nya förutsättningarna samt besluta om vilka insamlingsystem som ska användas.

Regeringsbeslutet om obligatorisk matinsamling, viken innebär att frivillig utsortering av matavfall inte får ske efter 2024 (möjlighet till dispens finns i upp till två år) innebär höga krav på anpassning i förbundet. Beslutet medför även förlorade intäkter om ca 8 miljoner för miljöstyrande avgifter. Detta tillsammans med ökade kostnader för utsläppsrätter, drivmedel, fordonspark och entreprenader innebär att avgifterna i taxan kommer att behöva höjas även kommande år.

11.3.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Innovation

Tillsammans med bland annat Högskolan i Skövde utvecklar AÅS system för individuell sorteringsmätning för att ytterligare öka renheten i det matavfall som samlas in och går till biogas samt gödselproduktion.

Kompetens

Tillsammans med Balthazar Science Center tar förbundet fram en interaktiv utbildningsmiljö samt ett nytt skolprogram för elever på mellan- och högstadiet på temat hållbar livsmedelskonsumtion och -produktion. Detta då vi genom ökad kunskap och förståelse kan minska miljöpåverkan och jobba oss uppåt i avfallstrappan.

Livskvalitet

Förbundet medverkar i allt större grad i samhällsplaneringen hos medlemskommunerna i syfte att tillsammans skapa förutsättningar för framtidens avfallshandling och god samhällsplanering med hög service till hushåll och näringsliv. Detta kan ske genom samarbete och samordning med medlemskommunerna om fysisk planering och skapande av attraktiva hållbara bebyggelsemiljöer.

11.4 Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

11.4.1 Verksamhet

Skaraborgsvatten skall till medlemskommunernas förbindelsepunkter utan avbrott leverera dricksvatten av god kvalitet. Verksamhetsmålet är uppfyllt.

Direktionens sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2022 är att god ekonomisk hushållning bedöms föreligga då de ekonomiska målen nåtts och riktlinjerna för verksamheten följts.

En följd efter pandemin och även det pågående kriget har blivit att förbundet fått nya krav på sig att kunna producera dricksvatten även under störda förhållanden i vår omgivning, under minst 3 månader. Skaraborgsvatten har pga detta inventerat sina beroenden, exempelvis kemikalieleveranser. Ett antal punkter som är viktiga för förbundet har listats och man jobbar med att hitta lösningar för dessa. Bla kommer förbundet att utföra vattanalyser på plats själva.

11.4.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	36 370	36 194	38 262	36 552
Balansomslutning	245 578	197 128	208 898	174 908
Årets resultat efter finansiella poster	6 717	9 007	10 254	10 854
Eget kapital	154 075	147 359	159 258	138 352
Summa skulder och avsättningar	91 503	49 769	49 639	36 556
Nettoinvesteringar	56 415	25 391	25 000	14 041
Soliditet i procent	63	75	76	79
Antal anställda	7	7	7	7

Balansomslutningen har ökat till år 2022 vilket framförallt beror på dragning av en ny vattenledning till Skövde.

Skulder och investeringar har ökat vilket beror på investeringen ovan.

Soliditeten minskar nu då skulderna ökar, framförallt när det gäller skuldsaldot på banken.

11.4.3 Framtida utveckling

Under året har det tagits beslut om att bygga ut med en ny avskiljande mikrobiologisk säkerhetsbarriär, det blir den största investering och förändring av processen som gjorts i vattenverkets historia. Detta görs för att klara Livsmedelsverkets föreskrifter om tillräckligt skydd mot vattenburna sjukdomar så som virus och bakterier. Detta behövs även för att kunna säkerhetsställa vattenkvaliteten till kommunernas ledningsnät som blir större och längre.

11.4.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Förbundet har under hela året jobbat med den nya vattenledningen till Skövde, det är ett planerat underhållsjobb som innebär att man gräver två nya parallella ledningar för maximal säkerhet.

Den gamla ledningen var uttjänt samt är lokaliserad så att reparationer och underhåll av den är omöjligt. Projektet bedöms sluta på en kostnad av ca 63mkr.

Detta görs för att säkra upp vattenleveranserna till Skövde och även för att förstärka kapaciteten till de östra delarna av staden som växer mycket.

11.5 Skaraborgs Kommunalförbund

11.5.1 Verksamhet

Skaraborgs kommunalförbund har under året fått flera uppgifter att driva frågor på den Skarborgsgemensamma arenan. Detta är särskilt tydligt då det gäller regional utveckling och etableringar. Under året har verksamheten samarbetet med Skövde kommun i dessa frågor.

Skaraborgs kommunalförbund beslutar om s.k. Delregionala utvecklingsmedel. Under året har beslut tagits om att fortsätta att stödja verksamheten inom exempelvis Science Park Skövde, IDC West Sweden och AgroVäst.

Andra frågor av betydelse har varit samverkan inom Valfärd och Nära vård, Utbildning Skaraborg, och förbundets tillväxt- och samhällsutvecklingsinriktade arbete.

11.5.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 221231	Helår 211231	Budget 221231	Helår 201231
Nettoomsättning	43 241	57 447	39 230	55 388
Balansomslutning	84 962	78 678		110 302
Årets resultat efter finansiella poster	46	178	20	620
Eget kapital	6 021	5 975		7 651
Summa skulder och avsättningar	78 941	72 703		102 652
Nettoinvesteringar	34	0		0
Soliditet i procent	7	8		7
Antal anställda	34	36		36

11.5.3 Framtida utveckling

Bedömningen är att Skaraborgs kommunalförbund kommer att fortsätta sin utveckling genom att samla relevanta frågor på i en Skaraborgsgemensam kontext. Vilka frågor och i vilken omfattning får avgöras i särskild ordning. Det förväntade konjunkturläget för år 2023 kan påskynda initiativ i denna riktning.

11.5.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2040

Verksamheten inom Business Region Skaraborg stödjer Skövde kommun i sin ambition att attrahera internationella etableringar till kommunen.

Förbundet fortsätter stödja initiativ inom Skövde Science Park och i miljön ASSAR.

Utveckling för att kapacitetsförstärka Västra Stambanan.

Bilaga Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort

Skövde kommun

Innehållsförteckning

1	Läsanvisning.....	3
2	Uppföljning av styrkortet.....	3
2.1	Samhällsutveckling.....	3
2.2	Välfärdstjänster	9
2.3	Medarbetare/arbetsgivare.....	13
2.4	Ekonomi.....	13

1 Läsanvisning

Denna bilaga redovisar utfallet för kommunfullmäktiges mål samt resultatmätningar. Varje mål i kommunfullmäktiges styrkort har ett eget avsnitt där resultatmätningarna inom varje mål redovisas. Även nämndernas mål inom de olika fullmäktigemålen redovisas i form av måluppfyllelse. För en fördjupad analys av nämndernas mål se bilagan "Nämndernas verksamhetsberättelser 2022".

För nästa mandatperiod, 2023–2026, har nya kommunfullmäktigemål beslutats.

2 Uppföljning av styrkortet

2.1 Samhällsutveckling

2.1.1 Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

Delvis uppfyllt

En ny medborgarundersökning för Skövde kommun har inte genomförts 2022. Resultaten för 2021 får därmed utgöra underlag för bedömningen. Resultatet visar exempelvis att 20 procent av kommunens invånare upplever att man har mycket eller ganska stora möjligheter till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter. Här antogs en ny version av riktlinjen för medborgardialog under våren 2021 som bland annat ämnar stärka insyn och inflytande hos medborgare. Nästan 90 procent svarade ganska eller mycket bra på frågor relaterade till tillgången till samhällsservice, vilka berörde exempelvis skolor, äldreomsorg, bibliotek, apotek, vårdcentral, osv. Nästan 95 procent anser att kommunen är en ganska eller mycket bra plats att bo på. Dessa siffror är i nivå med några av kommunens jämförelsekommuner. Sett till resultatmätningar som Skövde följer upp syns en god utveckling inom sysselsättning både bland befolkning i arbetsför ålder och unga personer som subgrupp. Målet bedöms som delvis uppfyllt.

Nämndernas mål	Beslutad av
 Skövdeborna upplever ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet	Kommunstyrelse
 Kundenservicen ska säkras och bli bättre.	Bygglövsnämnd
 Kvalitetssäkra nämndens verksamhet	Bygglövsnämnd
 Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv.	Kultur och fritidsnämnd
 Skövde VA ska trygga långsiktig vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv och verka för att reservvatten finns inom samtliga distributionsområden för dricksvatten.	Servicenämnd
 Nå en god inomhusmiljö avseende objektiva mätbara variabler för förskolor, grundskolor, gymnasieskolor, äldreomsorgslokaler och kök.	Servicenämnd

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
  Sysselsättning arbetsför befolkning, 16-64 år	77,64 %	76,24 %	77,37 %	78,14 %	77,66 %

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
Målvärde En gynnsammare utveckling än riket.					
Kommentar Mätningen gäller 2021 på grund av eftersläpning i statistiken. I riket var ökningen 1,37 procentenheter, medan i Skövde så gick sysselsättning ökade med 1,4 procentenheter. Sysselsättningsnivån i Skövde var något högre än den totala sysselsättningen i riket (75,83%).					
  Sysselsättning 16-24 år	51,32 %	48,28 %	51,75 %	53,37 %	53,38 %
Målvärde En gynnsammare utveckling än riket.					
Kommentar Mätningen gäller 2021 på grund av eftersläpning i statistiken. Sysselsättningen i riket ökade med 3,31 procentenheter, medan ökningen i Skövde var 3,04 procentenheter. Även om den positiva utvecklingen var starkare i riket som stort är sysselsättningsgraden fortsatt högre i Skövde (51,32 jämfört med 48,28 procent).					

Resultatmätning (Udda år)	2021	2019	2017
  SCB medborgarundersökning		53	60
Målvärde Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000 invånare)			
Kommentar SCB:s medborgarundersökning har gjorts om under året. De tidigare index som använts som måttetal finns inte längre kvar varför det inte finns något utfall att rapportera. Ny mätmetod ses över under 2022.			
  SCB medborgarundersökning		53	60
Målvärde Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000 invånare)			
Kommentar Måttet visar vad medborgarna i Skövde kommun tycker om kommunens verksamheter. Vid 2019 års mätning fick Skövde ett Nöjd medborgar-index på 53, vilket är en försämring mot förra mättillfället (60) och samtidigt det lägsta resultatet sedan mätningen började följas år 2011. Resultaten klassificeras enligt indelningarna Inte godkänt (40) Nöjd (55) och Mycket nöjd (75), vilket innebär att Skövde uppnår resultatet "Inte godkänt" i årets undersökning. I rapporten görs en jämförelse med genomsnittet för kommuner med samma befolkningsstorlek samt alla deltagande kommuner. Snittet för kommunerna i befolkningsstorlek (50 000 eller fler) var 58 i årets mätning. Alla kommuners genomsnittsvärde uppgick till 53. Mätvärdet för våra tre av jämförelsekommuner* uppgår i årets mätning till 63, 64 samt 62. Målvärdet "ett resultat i nivå med större städer (50 000 invånare)" har därför ej uppnåtts. För att åstadkomma en högre nöjdhet från kommunens invånare indikerar medborgarundersökningen att det främst är områdena miljöarbete, äldreomsorg, gator och vägar samt grundskolan där förbättringspotential finns. Dock bör vägas in i bedömningen att mätningen avser en attitydundersökning och därför bör utvärderas tillsammans med annan data för en rättvis bedömning. Måttet bör även följas ur ett längre tidsperspektiv eftersom det är många olika parametrar som ligger till grund för helhetsutfallet samt att flera av dessa delar innebär ett långsiktigt arbete för att kunna förbättra. *=Kalmar, Karlstad, Varberg			

2.1.2 Skövde är 60 000 invånare år 2025.

 Delvis uppfyllt

Vid slutet av 2022 hade Skövde 57 463 invånare, 447 fler än året innan. Det var lägre än förutspått i befolkningsprognosen från mars 2022. Utfallet påverkar sannolikheten att nå 60 000 invånare under 2025.

Bostadsbyggandet har trots pandemin fortsatt i god takt. Målsättningen att under mandatperioden producera 1000 nya bostäder har uppnåtts och förutsättningar för ett ökat inflyttande ses därför finnas. Att så många bostäder har byggts är inte minst viktigt i en ekonomisk miljö som signalerar lågkonjunktur och stigande investeringskostnader på grund av hög inflation och ränteökningar.

Utifrån en ny befolkningsprognos i mars 2023 spås invånarantalet nå 60 000 först 2026. Med tanke på den goda tillväxttakten under en längre period bakåt och att målet ser ut att nås endast ett år senare bedöms det som delvis uppfyllt.

Nämndernas mål	Beslutad av
 Ledande i Skaraborg på att matcha utbud och efterfrågan mot arbetsmarknadens behov	Kommunstyrelse
 Skövde ska ha ett gynnsamt företagsklimat och vara attraktivt för etableringar och expansion	Kommunstyrelse
 Öka inflyttandet till Skövde kommun	Kommunstyrelse
 Skövde är ett kultur- och fritidscentrum	Kultur och fritidsnämnd

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
  Svenskt Näringslivs ranking	50	71	60	61	57
<p>Målvärde Sträva mot topp 30. Årlig förbättring.</p> <p>Kommentar Skövde klättrade 20 placeringar 2022, till plats 50, vilket är det bästa resultatet de senaste 10 åren.</p>					
  Antal arbetstillfällen i Skövde	34 528 st	33 668 st	32 909 st	32 600 st	32 650 st
<p>Målvärde Årlig ökning</p> <p>Kommentar Antalet arbetstillfällen i Skövde har ökat.</p>					
  Antal invånare	57 463 st	57 016 st	56 791 st	56 366 st	55 729 st
<p>Målvärde 60000 år 2025. Målvärde för varje enskilt år är i linje med senaste befolkningsprognos.</p> <p>Kommentar Vid slutet av 2022 var Skövde kommun 57 463 invånare, en ökning med 447 invånare under året (0,78 procent). Ökningen är nästan dubbelt så stor som under 2021. Folkmängden är däremot lägre än senaste befolkningsprognosen och målet om 60 000 invånare 2025 blir därför tuffare att nå. Tillväxttakten behöver vara signifikant högre de kommande åren för att nå målet.</p>					
  Antal UF-företag (Ung företagsamhet)	53 st	59 st	44 st	47 st	47 st
<p>Målvärde Årlig ökning</p> <p>Kommentar</p>					

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
Utfallet gäller för läsåret 2021/2022, och vi ser en minskning på 6 stycken jämfört med föregående läsår. Mätet säger däremot inget om antalet elever som driver UF-företag.					

Resultatmätning (Halvår)	År 2022	Halvår 1 2022	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020
→ ● Antal nya bostäder	292 st	169 st	292 st	195 st	236 st
Målvärde 1000 nya bostäder under mandatperioden					
Kommentar Antalet nybyggda bostäder under 2022 var 292 bostäder. Mandatperiodens mål om att producera 1000 bostäder är uppnått. Prognosen framåt tyder på att bostadsbyggandet saktar in, detta på grund av ekonomiska förhållanden i form av hög inflation och höga räntor samt lågkonjunktur som följt.					

2.1.3 Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige.

◆ Delvis uppfyllt

Om Skövdes varumärke är välkänt i hela Sveriges har inte mätts därför bedöms målet som delvis uppfyllt. Däremot finns flera indikatorer på att Skövdes varumärke syns och uppmärksammas både nationellt och internationellt, se nedan.

Mätningar som genomförts av bland annat Next Skövde visar att under 1 november 2021 – 31 oktober 2022 omnämndes Skövde i nästan 18 000 artiklar/inslag i redaktionella källor utanför Skövde, där nästan var femte artikel har stort fokus på Skövde.

Det området som uppmärksammas mest är sport och idrott tätt följt av högskolan och näringslivet. Vad gäller Näringslivet sticker rapporteringen om Volvos planer på en batterifabrik och andra Volvosatsningar i Skövde ut. Skövde får också väldigt positivt och profilerande genomslag i samband med spelutveckling.

En **varumärkesundersökning** (nollmätning) genomfördes av näringslivsenheten för platsvarumärket Skövde under 2022 där man mätte hur många som förknippar Skövde med Smart industri, IT/tech och spelutveckling samt spontana associationer till platsen samt viljan att flytta till staden. Sammanfattat visade undersökningen att fyra av fem känner till Skövde, bilden av Skövde är till största del positiv, men associationerna till Skövdes spetsområden är relativt svag.

Under året har ett flertal aktiviteter genomförts i linje med platsvarumärket och **SM-veckan 23**. Det har bland annat rört sig om föreläsningar och inför-aktiviteter inför SM-veckan. Platsvarumärket används som avsändare för SM-veckan Skövde.

Näringslivsenheten har genomfört ett antal aktiviteter som strävar mot målet att **marknadsföra Skövde både nationellt och internationellt**. Aktiviteterna har genomförts i ett nära samarbete med Science Park Skövde, Balthazar Science Center, Kreativa Hus och Fastighetsägarna Skaraborg.

Slutligen uppmärksammades Skövde kommun under 2022 då man vann silver i kategorin "**Årets varumärkes-annons**" när Publishingpriset 2022 delades ut.

Nämndernas mål	Beslutad av
◆ Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken	Kultur och fritidsnämnd

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
 Antal sysselsatta inom Science Park Skövde	1 028 st	706 st	770 st	757 st	653 st
Målvärde Årlig ökning					
Kommentar	Värdet är något osäkert, bygger i dagsläget på uppskattning, mer säkerställd siffra kommer finnas i vår.				

2.1.4 Skövde har en andel högskoleutbildade som ökat snabbare än genomsnittet för riket under perioden 2011-2025.

 Uppfyllt

Analysen är förskjuten ett år på grund av eftersläpning i statistiken.

Under 2021 ökade Skövdes andel högskoleutbildade i samma takt som snittet för riket med ett utfall på 27,89 procent andel av befolkningen med akademisk examen, enligt statistik från Statistiska centralbyrån. Skövde har även under perioden 2011-2020 haft en genomsnittligt högre ökningstakt än riket, vilket visar att utvecklingen är i linje med kommunens målsättning.

Baserat på resultatmätningen för perioden, den historiskt positiva utvecklingen och övriga indikatorers utfall är bedömningen att målet uppnås.

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
 Andel av befolkningen med akademisk examen	27,89 %	27,21 %	26,5 %	25,78 %	25,2 %
Målvärde	Högre relativ ökning än genomsnittet för riket.				
Kommentar	Data från 2021 på grund av förskjutning i statistiken. Enligt mätmetoden är utfallet för Skövde och målvärdet (baserat på rikets utveckling) samma. Detta beror på att riket hade samma relativa ökning, från 2020 till 2021, sett till procentenheter (0,68 procentenheter).				

2.1.5 Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv.

 Delvis uppfyllt

För målvärdet *Andel förnybar energi i Skövde samhälle* finns en eftersläpning på två år vilket försvårar den bedömningen. Statistiken är från SCB och gäller fram till 2020. Andelen förnybar energi inom Skövde samhälle är 45 procent och ökade med en procentenhet från 2019. 68 procent av all den energi som kommunorganisationen använde 2022 var förnybar och det är en minskning med 1 procentenhet från 2021. *Energianvändning* i kommunens lokaler minskade till följd av bland annat driftoptimering. Radonfläktar har installerats som gjort att man kunnat sänka drifttiderna för ventilationen. Teknikgruppen har gjort nattvandringar för hitta brister i styrningen och det har också gett resultat. Öppettiderna i Arenan har ändrats och bastuaggregat har stängts av vilket också bidragit till minskad energianvändning men som också ger andra negativa effekter för samhället. Den egna solcellsproduktionen har också ökat. *Energianvändningen* i kommunens bostäder har också minskat under 2022. Den minskade energianvändningen beror på mild väderlek, mer el från egna solceller samt förbättrad driftoptimering i samband med att man har installerat fler rumsgivare i lägenheterna. Sammanfattningsvis är bedömningen att målet delvis kommer att uppfyllas. En stor del av den icke förnybara elen kommer från kärnkraft, som trots sin klassificering har låg klimatpåverkan. Hållbarhetspolicyn blev beslutad av KF i november 2022. Nu väntar ett avgörande steg av genomförande av policyn och kommunens Agenda 2030 arbete. Kommunen tar höjd i energi- och klimatfrågan men två viktiga tjänster är vakanta och det strategiska arbetet är på sparlåga.

Nämndernas mål	Beslutad av
◆ Skövde kommuns organisation verkar för att minska miljö- och klimatpåverkan och anpassa till nuvarande och framtida klimatförändringar	Sektor Kommunstyrelse
◆ Öka andel bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel	Service nämnd
● Alla förskolor ska ha phtalatfria golv	Service nämnd

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
↗ ● Andel förnybar energi i Skövde kommun som organisation	68 %	66 %	62 %	69 %	64 %
Målvärde Årliga förbättringar Kommentar 68 procent av all den energi som kommunorganisationen använde förra året var förnybar. Drivmedel är inte inkluderade i dessa siffror.					
↗ ● Antal resenärer i kollektivtrafik	2 487 558 st	1 972 905 st	2 076 384 st	2 675 435 st	2 650 000 st
Målvärde Årliga förbättringar Kommentar För 2022 var stadstrafiken i Skövde nästan tillbaka till de nivåer som fanns innan pandemin. Jämfört med 2021 ökade resandet med ungefär 500 000 resenärer.					
↗ ● Energianvändning i kommunens lokaler	172 kWh/m ²	173 kWh/m ²	160 kWh/m ²	179 kWh/m ²	184 kWh/m ²
Målvärde Årliga förbättringar					
↗ ● Energianvändning i kommunens bostäder	104 kWh/m ²	111 kWh/m ²	109 kWh/m ²	112 kWh/m ²	116 kWh/m ²
Målvärde Årliga förbättringar					

Resultatmätning (Halvår)	År 2022	Halvår 1 2022	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020
↗ ● Andel svenskt livsmedel i måltidsverksamheterna	77,1 %	75,8 %	77,7 %	74,9 %	72,2 %
Målvärde Årlig förbättring Kommentar En förbättring med 2,3 procentenheter ses från halvår 1 2022 till halvår 2 2022, andelen svenskt livsmedel i					

Resultatmätning (Halvår)	År 2022	Halvår 1 2022	År 2021	Halvår 1 2021	År 2020
måltidsverksamheterna var 77,1 procent andra halvåret av 2022. Hållbarhetsutbildning fortsätter och är snart genomförd för alla. I övrigt fortgår arbetet med att öka andelen svenska livsmedel.					

2.2 Velfärdstjänster

2.2.1 Skövdes velfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

◆ Delvis uppfyllt

Kvalitetsfrågorna har varit i stort fokus senaste åren, men mer krävs för att vi ska växla ut positiva effekter inom samtliga verksamheter. För att nå målet behövs därför ett ökat agerande på systematiskt kvalitetsarbete och digitalisering samt en förbättrad kvalitetskultur. Vi bedömer dock att vi har rätt strategier och arbetsätt för att komma dit och är en bit på väg.

Skövde kommuns velfärdstjänster har vid jämförelse med andra kommuner relativt goda resultat. Sammansatta resultatet från KKIK visar på goda resultat inom flera verksamheter såsom skolan och vård- och omsorg. Undersökningen visar även att vi har mycket goda resultat vad gäller kostnader inom både skola och socialtjänst.

Beträffande utvecklingstakten kan konstateras att den varierar, vilket tyder på att analys- och förbättringsarbetet behöver intensifieras ytterligare. Resultaten inom vård- och omsorg har sista året haft en positiv utvecklingstakt. Detta är ett tydligt resultat av det långsiktiga och strategiska kvalitet- och förbättringsarbete som gjorts i verksamheten.

Vår slutliga bedömning av målet är att det inte fullt ut uppnås. Anledningen till detta är att inte samtliga områden och mätningar når uppsatta mål och att vi har en bit kvar innan vi kan säga att våra velfärdstjänster är effektiva och fullt ut anpassade efter Skövdebornas behov.

Under året har dock flera aktiviteter gjorts för att stärka medarbetare och chefers förståelse och kompetens inom området, exempelvis kommunikation av goda exempel, utbildningar inom ständiga förbättringar, kundinvolvering och process samt genomförande av ledarprogram med fokus på att leda förbättring och innovation. En målbild för kvalitetsutveckling och digitalisering har tagits fram och kommunicerats i syfte att ytterligare tydliggöra riktning och ambitionsnivå.

Nämndernas mål	Beslutad av
◆ Skövde kommun är en anpassningsbar, kundorienterad och effektiv organisation	Kommunstyrelse
◆ Hög målpuppfyllelse	Barn och utbildningsnämnd
◆ Trygghet och studiero	Barn och utbildningsnämnd
● Medborgarens behov ska utredas och insatser ska verkställas med god tillgänglighet	Vård och omsorgsnämnd
◆ Den enskilde ska ges möjlighet att vara delaktig och ha inflytande i insatsernas utformning och genomförande	Vård och omsorgsnämnd
● Socialnämndens verksamhet ska inriktas på att stärka individens möjligheter till ett oberoende och självständigt liv.	Socialnämnd
◆ Uppdrag till sektorchef	Serviceämnd

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
 Brukarbedömning individ- och familjeomsorg - förbättrad situation	77 %	83 %	73 %	74 %	
<p>Målvärde Bättre än snittet i riket</p> <p>Kommentar Resultatet är något sämre än förra året men fortsatt bättre än riket. Det är en hög andel personer på vuxenheten som upplever att stödet bidragit till en förbättrad situation. Detta kan bero på ett aktivt arbete med vuxenprocessen.</p>					
 Brukarbedömning daglig verksamhet LSS	-	69 %			62 %
<p>Målvärde Bättre än snittet i riket</p> <p>Kommentar Inget resultat för 2022. Nästa brukarundersökning planeras att genomföras under 2023.</p>					
 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg	84 %	-	81 %	84 %	87 %
<p>Målvärde Bättre än snittet i riket</p> <p>Kommentar Skövdes resultat något förbättrat från föregående mätning medans resultatet för många andra kommuner försämrats.</p>					
 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg	90 %	-	89 %	89 %	90 %
<p>Målvärde Bättre än snittet i riket</p> <p>Kommentar Stabilt högt resultat, något bättre än riket.</p>					
 Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprov i svenska inklusive svenska som andraspråk	72 %	75 %	-	80 %	74 %
<p>Målvärde Årlig förbättring med minst 1% Basår 2019 (Målvärde 80%) Målvärde 2022 83%</p> <p>Kommentar Skövde: 72 procent. Riket: 70 procent. En minskning sedan föregående år. Det finns stora skillnader mellan ämnena Svenska och Svenska som andraspråk, samt mellan flickor och pojkar. Skövde följer samma trend som riket och de fem jämförelsekommunerna som samtlig har sett en minskning under de senaste åren. Pojkar: 68%, Flickor: 76 % Svenska som andraspråk: 40%, Svenska: 77% Provet består av 8 delprov och de prov där flest elever har haft svårigheter är för Svenska delprov G- Stavning</p>					

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
<p>och interpunktion, samt att läsa och skriva berättande text (delprov B och F).</p> <p>För elever med Svenska som andraspråk så är det delprov B, C och E som flest elever har haft svårast med. (Läsa både berättande text och faktatext, samt enskilda textsamtal)</p> <p>Några resultat förklaras att elever har haft en lite mer sporadisk skolgång under sina första år, och att skolan först nyligen kunnat upptäcka deras behov inom ämnet. Det finns även förklaringar som att enskilt provtillfälle inte skedde under optimala förhållanden där läraren inte tydligt lyckades förklara uppgiften för eleverna.</p>					
 Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik	65 %	69 %		66 %	72 %
<p>Målvärde Årlig förbättring med minst 1% Basår 2019 (Målvärde 66%) Målvärde 2022 70%</p> <p>Kommentar Skövde: 65 procent. Riket: 66 procent. En minskning sedan föregående år. Olika elever har haft svårt för olika delprov; det delprov som flest elever har haft svårt för är delprov F där 80 procent uppnår godkänt resultat. Pojkar: 70 procent Flickor: 60 procent Stor spridning mellan enheter där resultaten varierar mellan 20 procent till 98 procent..</p>					
 Andel elever i åk 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen	75 %	76,3 %	73,4 %	79,3 %	84 %
<p>Målvärde Årlig förbättring med minst 1%, Basår 2020 (Målvärde 74%) Målvärde 2022 77%</p> <p>Kommentar Skövde: 75 procent Riket: 72 procent Resultatet har minskat från föregående år men når inte lika lågt som 2020. Resultatet är högre än riket som visar ett totalt resultat på 72. Resultatet har minskat för elever med svenska som modersmål samt för elever med annat modersmål. Grundskolan har dock lyckats höja resultatet för pojkar med annat modersmål. De ämnen som har flest underkända elever är för de olika grupperna är: Flickor med svenska som modersmål: Matematik följt av Moderna språk samt Engelska Flickor med annat modersmål: Matematik, följt av Fysik, Geografi och Idrott och hälsa Pojke med svenska som modersmål: Moderna språk samt Svenska följt av Matematik och Idrott och hälsa Pojke med annat modersmål: Moderna språk följt av Svenska som andraspråk och Samhällskunskap Matematiken behöver anpassas efter flickorna. Moderna språk behöver anpassas så att fler pojkar når godkända resultat. Moderna språk för åk 6 är ett ämne som det visat sig i avdelningens kvalitetsdialoger hamna lite i en gråzon. Hemskolorna har inte med ämnet i sina analyser och högstadieskolorna som bedriver undervisningen riktar in sig på åk 9. Bristande kunskaper inom Idrott och hälsa förklaras oftast med kunskaper i simning, En ny plan för simundervisningen har tagits fram under våren och kommer att börja användas under HT 23. Skolornas analyser visar att pandemin har spelat en roll. Hög frånvaro av ordinarie personal samt av elever har påverkat kontinuiteten och kvaliteten på undervisningen under flera år. Oro i klassrummet har skapat fler elever som inte funnit ro i skolan och på vissa enheter har hemmasittandet ökat. Med bland annat hög frånvaro av personal så har skolorna inte fullt ut kunnat tillgodose särskilda behov i samma utsträckning som</p>					

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
hade behövts.					
 Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram	83 %	84,5 %	83,1 %	86,6 %	82,2 %
<p>Målvärde Årlig förbättring med minst 1%, Basår 2020 (Målvärde 83%) Målvärde 2022 86%</p> <p>Kommentar Skövde: 83 procent Riket: 85 procent Andelen elever som är behöriga till ett yrkesprogram är 83 procent. Det är på samma nivå som VT 20 men lägre än 2021 då 85 procent var behöriga till ett gymnasieprogram. I riket var motsvarande värde för samtliga huvudmän 85 procent. Skolorna skiljer sig åt rörande resultatet men gapet mellan skolorna har minskat i år jämfört med föregående år. Det rör sig totalt om 86 elever. 47 av de eleverna har få eller inga betyg medan 33 elever endast saknar ett kärnamne för att få gymnasiebehörighet. 21 av dessa elever saknar matematik som enda ämne för att nå gymnasiebehörighet, 8 saknar Sv/SvA och 4 saknar endast engelska. Könsfördelningen är relativt jämn för denna grupp medan det är större skillnader i om eleven lyckas nå gymnasiebehörighet beroende på elevens modersmål. Elever med annat modersmål tenderar i högre utsträckning inte nå gymnasiebehörighet än elever med svenska som modersmål. 13% av elever med svenska som modersmål når inte gymnasiebehörighet. 28% av elever med annat modersmål når inte gymnasiebehörighet. Sett till antal elever så är det 47 elever med svenska som modersmål och 39 elever med annat modersmål. Gapet mellan grupperna är ungefär detsamma som tidigare år och vad som redovisats på riksnivå.</p>					
 Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom 3 år.	76,8 %	72,7 %	73,1 %	67,8 %	67,8 %
<p>Målvärde Årlig förbättring</p>					
 Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd (KKIK)	70 %	74 %	76 %	75 %	80 %
<p>Målvärde Bättre än snittet i riket</p>					
 Väntetid i antal dagar från ansökan till beslut om försörjningsstöd (KKIK)	5 st	5 st	5 st	3 st	2 st
<p>Målvärde Bättre än snittet i riket</p>					
 Standardkostnadsavvikelse	-5,4 %	-6,4 %	-6,7 %	-5 %	-3,3 %
<p>Målvärde Utfall lägre än strukturellt beräknat värde</p> <p>Kommentar Värdet avser 2021 på grund av eftersläpning i statistiken.</p>					

Resultatmätning (Udda år)	2021	2019	2017
— ■ SCB:s medborgarundersökning		37	44
<p>Målvärde Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000)</p> <p>Kommentar Indexet Nöjd inflytande blev 37 för Skövde kommun i 2019 års undersökning, vilket kan jämföras med utfallet 2017 som var 44. Denna sänkning ses också i jämförelsegruppen större städer.</p>			

2.3 Medarbetare/arbetsgivare

2.3.1 Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare.

◆ Delvis uppfyllt

Under 2022 har arbetet inom arbetsgivarområdet fokuserat på implementering av medarbetaridén och arbete med resultatet av organisationskulturutredningen samt enkäten för Hållbart medarbetarengagemang (HME). Samtliga verksamheter har arbetat med åtgärder utifrån resultatet. Startskott för implementering av likabehandlingspolicy inleddes på ledarforum med en föreläsning om jämlikhet och mångfald på svensk arbetsmarknad med syfte att inspirera till att driva förändringsarbete och skapa inkluderande arbetsplatser. Vidare har en ledarskapsstrateg rekryterats för att driva och utveckla chefutvecklingsprogrammet och uppdatera "chef i Skövde", ledaridén. Det innebär bland annat att tydliggöra förutsättningar och förväntningar i ledarskapet. Fortsatt arbete kring hållbart arbetsliv och chefers förutsättningar pågår. Under hösten lanserades det nya förmånspaketet för alla medarbetare vilket bland annat ger en möjlighet till ett friskvårdsbidrag på 2500 kr/per år. En kommungemensam introduktionsprocess är på plats och arbete inom ramen för H22 har fortgått med fokus på att minska sjukfrånvaron. Kompetensförsörjning, minskad sjukfrånvaro, goda arbetsvillkor och god arbetsmiljö kommer fortsatt att vara prioriterade områden.

Nämndernas mål	Beslutad av
◆ Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare	Kommunstyrelse

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
→ ◆ HME (Hållbart medarbetarengagemang)	78	78	78		
<p>Målvärde Årlig förbättring</p> <p>Kommentar HME (Undersökning runt hållbart medarbetarengagemang) genomfördes inte under 2022 utan istället har arbete skett med resultatet från 2021. Då hamnade resultatet på ett totalindex på 78 på hela kommunen, vilket är på samma nivå som 2020. 2021 kompletterades undersökningen också med ett antal frågor kopplat till organisationskultur. Det totala resultatet är bedömt gott för kommunen och ligger ungefär som snittet för riket och Skaraborg.</p>					

2.4 Ekonomi

2.4.1 Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.

● Uppfyllt

Ett resultat om minst 3 procent av skatter och bidrag över mandatperioden behövs för att kunna självfinansiera våra investeringar och bibehålla en stark finansiell ställning. Kommunens resultat över mandatperioden är 7,2 %. Vi klarar det finansiella målet med god marginal tack vare höga resultat i flera år. De goda resultaten beror framförallt på ökade skatteintäkter och statsbidrag men nämndernas kvalitets och effektiviseringsarbete har också bidragit.

2019 4,9 %

2020 9,5 %

2021 9,6 %

2022 4,8 %

Snittresultat mandatperioden 7,2%

Nämndernas mål	Beslutad av
 Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.	Kommunstyrelse
 Reducerade kostnader inom nämndens verksamheter och för nämndens kunder	Service nämnd

Resultatmätning (År)	2022	2021	2020	2019	2018
 Årets resultat	4,8 %	9,6 %	9,5 %	4,9 %	0,6 %
<p>Målvärde Minst 3 procent över mandatperioden.</p> <p>Kommentar Kommunen visar ett positivt resultat på 175,8 miljoner kronor för 2021. Resultatet motsvarar 4,8 procent av skatter och bidrag.</p>					
 Soliditet inklusive pensionsskuld (kommunkoncern).	35,8 %	34,8 %	34,1 %	31,3 %	31,7 %
<p>Målvärde Sträva mot en soliditet på 30%</p> <p>Kommentar Kommunkoncernens soliditeten inklusive pensionsåtagandet uppgår till 35,8 procent* för år 2022, vilket är en högre nivå jämfört med föregående år och är en effekt av goda resultat från både kommun och koncern. En större del av kommunens pensionsåtagande ligger i enlighet med redovisningslagen inte med i balansräkningen. För att ge en mer komplett bild på soliditeten redovisas soliditetsmättet inklusive detta pensionsåtagande.</p> <p>*Med hänsyn tagen till att måtten ej är granskade av revisionen.</p>					

SKÖVDE KOMMUN

2022

MILJÖREDOVISNING

SKÖVDE

Innehåll

	Förord	3			
1	Sammanfattning	4	7	Fordon och transporter.....	27
2	Grönstruktur och biologisk mångfald	7		Mål för transporter i den kommunala	
	Naturvård 2022	7		organisationen.....	27
	Skogsbruk.....	8		Bränslen	27
	Park- och tätortsnära natur.....	9		Cykelinfrastruktur i Skövde	28
3	Miljöarbete som leder till handling	11		Projekt för ökad cykling	28
	Västsvenska klimatlöften 2022	11		Resor med tåg och flyg	29
	Nätverk för miljö och hållbarhet.....	11	8	Klimatanpassning	30
	Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland	11	9	Avfall och källsortering i Skövde regionen ...	31
	Miljöpriset 2022	12		Kommunalförbundet AÅS	31
	Vision Skövde 2040	12		Kommunkoncernens avfallsarbete	
	Ny översiktsplan	12		Minskat matsvinn	32
	Agenda 2030 och hållbarhetspolicy	13	10	Resurshushållning.....	35
	Gröna lån	14		Upphandlingsenhetens verksamhet.....	35
	European City Facility.....	15		Fordon och trafik	38
	Naturskyddsföreningens klimatgrupp.....	15		Beställning från ramavtal.....	38
	Ny version av Miljöbarometern	15		Svenskt kött/animalier.....	39
4	Koldioxidutsläpp i Skövde kommun	16		Nya avtal under året	39
	Koldioxidutsläpp 1990–2020	16			
5	Förnybar energi i Skövde kommun	18			
	Andelen förnybar energi 2020 – industrisektorn				
	exkluderad	18			
	Skövdes koldioxidbudget.....	19			
	Varför endast koldioxid?	19			
6	Energi i kommunorganisationen	21			
	Förnybar energi	21			
	Förnybart i kommunens fordon.....	22			
	Mer energi från fler solceller.....	23			
	Energianvändning i Skövde kommuns fastigheter	23			
	Kreativa hus.....	24			
	Skövde Energi AB	24			
	Energi- och klimatrådgivningen	25			
	Energibesparande åtgärder inom VA.....	25			

Förord

Det är en verkligt omtumlande tid just nu. Klimatkrisen märks alltmer och överallt. Dessutom är det krig i vårt närområde, vilket även ur säkerhetssynpunkt skyndar på den nödvändiga klimatomställningen från fossilt till fossilfritt. Utvecklingen på hållbarhetsområdet exploderar med stora satsningar på förnybar och fossilfri energi. Samtidigt minskar tidsutrymmet för att nå 1,5-gradersmålet och det krävs ett modigt och gott ledarskap i svåra tider. Klimatförändringarna påskyndar också den snabba utrotningen av arter. Naturen behöver återhämtning om den ska fortsätta att ge oss ekosystemtjänster, rent vatten, biobränslen, pollinering och allt annat som vi är vana vid. I Sverige ökar medeltemperaturen snabbare än i världen i övrigt. Det ger oss ett annat klimat än vi är vana vid och vi behöver stå rustade för de kriser som väntar i samband med detta. Teknik, kunskap och resurser för omställningen finns men det krävs också att städer, organisationer, företag, medborgare och investerare samarbetar mer än någonsin.

Med vår nya vision, Vision Skövde 2040, höjer kommunen ambitionen ännu mer för att Skövde ska fortsätta att vara en framgångsrik och hållbar kommun. Genom ökad delaktighet, mer innovation och stärkt samarbete kommer vi att lyckas ta oss an de svåra problem vi står inför. Utmaningarna är

komplexa och odelbara. De kan liknas vid att lösa Rubiks kub; en sida kan verka enkel att lösa men de övriga sidorna hänger direkt ihop med hur man löst de föregående. På samma sätt är Agenda 2030-målen universella, integrerade och odelbara – inget av målen kan nås på bekostnad av ett annat. I Skövde kommun är mycket arbete på gång både internt och externt, men vi behöver lägga i en växel till.

Ett varmt tack riktas till alla som har deltagit med kunskap och perspektiv i denna redovisning.

God läsning!

Johan Ask
Kommunalråd (S) och miljöpolitisk talesperson

Martin Hollertz
Sektorchef samhällsbyggnad

1. Sammanfattning

1. Sammanfattning

Hållbar utveckling är ett komplext begrepp som inte kan reduceras till ett enskilt måttal. Tvärtom behöver man inkludera både nuvarande och kommande generationers behov och begränsningar i ekosystemens möjligheter att tillgodose både behov och ekonomisk samt social välfärd och rättvisa. De globala målen i Agenda 2030 kan ses som preciseringar av begreppet *hållbar utveckling*.

Det är svårt att analysera det nuvarande tillståndet för miljöutvecklingen och för hållbar utveckling. Många försök har gjorts att genom att använda indikatorsystem eller designa aggregerade mått. Den här miljöredovisningen är ett sätt, och *Miljöbarometern* som finns på webben är ett annat. *Sveriges kommuner och regioner (SKR)* har samlat nyckeltal som låter kommuner och regioner följa upp resultaten av arbetet med Agenda 2030-målen. Nyckeltalen, som också används för jämförelser mellan kommuner och regioner, återfinns i den öppna och kostnadsfria databasen *Kolada*.

I årets miljöredovisning beskrivs en del av miljöutvecklingen samt viktiga händelser som verkar för att öka hållbarheten i samhället. Vi behöver både tunga, tekniska investeringar och mjuka, beteendepåverkande värden. Både stora och små initiativ bidrar till utveckling.

Vision Skövde 2040

Vision Skövde 2040 är en ledstjärna som ska peka ut färdriktningen för hela Skövdes utveckling. Visionen ska vägleda oss i stora och små beslut – inte bara i kommunens verksamheter utan också för andra i vårt område. En gemensam vision ger oss mod att tänka nytt och samverka klokt. En viktig skillnad mellan den gamla och nya visionen är att den senare omfattar tillväxt i hela Skövde, inte bara i staden. Den har också ett tydligare fokus på hållbarhet.

Översiktsplan 2040

Skövde kommun och stad växer, och det vill vi ska fortsätta. Samtidigt måste det ske inom planetens gränser och med fokus på de som bor och verkar i vår kommun. Budskapet i arbetet med Skövde kommuns nya översiktsplan, ÖP 2040, är att vi ska skapa *Hållbar utveckling med medborgarna i fokus*. Med det menas bland annat att de tre hållbarhetsaspekterna *ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet* ska finnas med i hela arbetet, när

beslut fattas och när avvägningar görs som leder fram till förslaget.

Agenda 2030 och hållbarhetspolicyn

Skövde kommuns policy för hållbar utveckling beslutades den 31 oktober 2022 av kommunfullmäktige. Syftet med policyn är att definiera hållbar utveckling och de tre dimensionerna social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Policyn pekar även ut ett antal principer för kommunens arbete med hållbar utveckling. Policyn är ett delresultat av kommunens arbete med de globala målen hittills.

Klimatlöftena 2022

Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Alla kommuner i länet har undertecknat målet att Västra Götaland till 2030 ska vara en fossiloberoende region. Skövde deltog med nio klimatlöften under 2022. Fyra klimatlöften är genomförda till viss del.

Energi- och klimatplanen

Den första delen av Skövdes energi- och klimatplan antogs i september 2021. Arbetet med planens andra del skulle ha startat under våren 2022. Tyvärr blev den försenad av olika skäl, men några av de föreslagna åtgärderna har ändå genomförts som planerat.

Energikrisen 2022

Under 2022 blev tillgången till planerad elproduktion osäker i Sverige. Skövde kommun såg därför över sin elkonsumention. Målet var att spara så många kilowattimmar som möjligt och därmed minska risken för strömavbrott. Många hushåll påverkades av höga priser på el, men de åtgärder som kommunen vidtog syftade till att minska den totala elkonsumentionen – inte till att spara pengar.

European City Facility

Framtidens hållbara Skövde behöver bli ännu mer elektrifierat, energieffektivt och förnyelsebart än idag. Kommunen ansökte under året om stöd från *European City Facility* (EUCF) och beviljades 60 000 euro till energi- och klimatområdet. Stödet används till att ta fram ett investeringskoncept som möjliggör en omställning. Det används däremot inte till själva investeringarna.

Hållbar finansförvaltning

Finansriktlinjerna anger att det varje år ska göras en hållbarhetsanalys av finanshanteringen. Koldioxidavtryck och effekter på de globala utvecklingsmålen är svåra att analysera. Anledningen är att bankerna inte har likadana rapporteringsstandarder. Den underliggande trenden är dock positiv; påverkan av kommunens finansiella placeringar minskar och ligger tydligt under marknadens genomsnitt.

Gröna lån

Skövde kommunkoncern har lyckats väl med att finansiera investeringar med så kallade *Gröna lån* från Kommuninvest. Gröna lån erbjuds till projekt inom förutbestämda områden som uppfyller krav fastställda i ett ramverk. Lånen har en finansiell fördel i form av 0,02 procentenheters lägre marginal jämfört med vanliga lån. Av koncernens totala låneskuld är 48 procent – det vill säga 2,2 miljarder kronor – finansierad med Gröna lån.

Måltidsverksamheten

Verksamheten har fortsatt sitt aktiva arbete för att minska matsvinn i den offentliga miljön och öka andelen svenska livsmedel som serveras. Man har också fortsatt att utbilda och informera om livsmedel och grönsaker efter säsong, samt arbetat innovativt för att skapa en näringsrik, hållbar och god sjuösmatmeny.

Miljöpriset

Per-Åke Szekeres och Aurobay tilldelades Skövde kommuns miljöpris 2022. De fick priset för sitt arbete med att ta fram ett

koncept för att ställa om produktionen av förbränningsmotorer till effektivare tillverkningsprocesser för elmotorer i Skövde.

Unescovärldsarv

Under 2022 utnämndes *Platåbergens Geopark i Västra Götaland* av Unesco till Sveriges första globala geopark. Det betyder att platåbergslandskapet anses världsunikt och av internationellt intresse. I och med utnämningen blir landskapet också en del i ett nätverk av geoparker runtom i världen.

Flera naturprojekt

Skövde kommun arbetar aktivt med naturvårdsfrågor och biodiversitet, och sakkunskapen är hög inom verksamheten. Under året har flera projekt pågått för att öka kunskapen kring och förståelsen för de värden som biologisk mångfald ger. Tack vare statligt stöd har återställningen av Södra brottet startat igen. Naturvårdsprojekt i Skövde har under året lyfts upp som goda exempel på nationell nivå.

Arbete för klimatengagemang

Kommunen har under året bjudit in invånarna till dialog om klimatåtgärder. Syftet har varit att skapa större delaktighet och skynda på omställningen. Dialogen har genomförts vid olika evenemang, dialogmöten och workshoppar, dit allmänheten och föreningar, organisationer och företag har bjudits in.

2. Grönstruktur och biologisk mångfald

Att våra områden med biologisk mångfald och ekosystemtjänster bevaras, genom att ekosystem restaureras och nyttjas hållbart är viktigare än någonsin. Situationen för den biologiska mångfalden beskrivs, av forskare, som allvarlig, fler arter än någonsin i mänsklighetens historia hotas av utrotning och många ekosystem förändras i snabb takt. Beräkningarna visar att omkring en halv till en miljon av dagens drygt åtta miljoner arter riskerar att utrotas inom några årtionden om inte kraftfulla åtgärder sätts in för att hejda den negativa utvecklingen.

Naturvård 2022

Omvandling av Södra brottet

Södra brottet är ett före detta kalkbrott som har blivit ett tätortsnära grönområde för Skövdeborna. 1992 blev delar av brottet ett fågelskyddsområde och i början av 2000-talet genomfördes åtgärder i våtmarken för att skapa häckningsöar och livsmiljöer för fåglar. 20 år senare utvecklades också utsiktsplatsen, med informationsskyltar, bord, bänkar och ett tak för att tillgängliggöra platsen. Rönjningar har utförts med några års mellanrum men i övrigt har större delen av området fått växa igen. Inga betesdjur har varit i området på länge.

Under 2022 ansökte vi om och fick beviljat ett projekt som ska genomföras inom området. Projektet finansieras till 90 procent av statligt bidrag. Inom projektet ska våtmarkerna i Södra brottet öppnas upp genom avverkningar, stubbfräsning och betande djur. Grävningar ska göras både i sjön och i branterna. Resultatet blir att vattnet och kalkstensväggarna kommer att framträda betydligt mer än tidigare. Åtgärderna görs i första hand för att stärka fågelvärderna i området. Samtidigt kommer informationen till allmänheten om fågel- och kulturvärden att utvecklas vid utsiktsplatsen. Projektet har potential att gynna fler än tio rödlistade fågelarter. Projektet samarbetar med

Skövde fågelklubb och Platåbergens Geopark.

Sedan 1800-talet har vi i Sverige dikat ur, torrlagt eller odlat upp större delen av vår våtmarksareal. Därför är våtmarker i dag en bristvara i landskapet. Våtmarkerna hör till våra mest artrika naturtyper; exempelvis utgör de livsmiljö för många av våra groddjur och fåglar. Våtmarker kan också rena vatten från kväve och fosfor som annars kan leda till övergödning. Dessutom kan våtmarker binda växthusgaser och bidra till grundvattenbildning. Våtmarker har alltså många funktioner som vi människor behöver.

Platåbergen – ett Unescovärldsarv

I april 2022 utsåg Unesco platåbergslandskapet i Västergötland till Sveriges första globala geopark. Landskapet sträcker sig över en yta på 3 690 kvadratkilometer och är beläget mellan Sveriges två största sjöar, Vänern och Vättern. Platåbergen utgörs av ett världsunikt landskap som vittnar om jordens historia under 150 miljoner år. I bergarterna har man bland annat hittat fossil från utdöda djur och några av världens äldsta meteoritfynd.

I Platåbergens geopark finns 15 platåberg. Alla dessa har unika lagerföljder av bergarter staplade på varandra. De geologiska processer som platåbergen visar på är viktiga för att förstå jordens utveckling och hur samspelet mellan människa och miljö har sett ut. Dessutom har bergen gett förutsättningar för en mångfaldig flora och fauna samt för ett rikt kulturarv.

Förbättringar vid Silverfallet

Silverfallet–Karlsfors är ett av de mest välbesökta naturreservaten i Skövde kommun. Troligtvis lockas de flesta till platsen som kallas Silverfallet, där bäcken kastar sig ut från de gamla brottsidorna efter skifferbrytningen. Vid norra sidan av bäcken kan besökare använda trappor för att följa vattenfallets spännande sträckning. De tre tidigare trapporna var dock undermåliga, och i november 2022 byttes de slutligen ut mot helt nya och säkrare varianter. Materialet är ek från trakten. För att påverka besökare så lite som möjligt valde kommunen att utföra arbetet under vintern.

2. Grönstruktur och biologisk mångfald

Skötselkostnader och tr addeddöd

Kostnaden för skötseln av naturområden har stigit markant. Precis som andra kostnadshöjningar beror det på inflationen. Slätterkostnaderna är nästan de dubbla jämfört med tidigare år. Många träd har också dött på grund av almsjuka och askskottsjuka. Dessutom har flera stormar gått hårt åt skogen; många träd har fällts vilket skapar ett stort uppröjningsbehov, särskilt längs populära vandringsleder.

Ökad tillgänglighet till natur

Ett projekt kring ökad tillgänglighet har pågått vid bostadsområdet Bissgården i Skultorp. Man har velat öka närheten till naturreservatet Hene-Skultorp och har haft skisser från detaljplanen som grund för diskussionerna. Tillsammans med boende har man diskuterat olika lösningar och kommit fram till en bra överenskommelse. Stigen löper numera utmed stängslet, är grusad och försedd med klappgrind.

Skydd av natur

Syftet med att bilda naturreservat är enligt miljöbalken att exempelvis bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt ge ett långsiktigt skydd åt olika typer av värdefull natur. Ett annat syfte är att tillgodose det rörliga fritidslivets behov av områden. Under 2022 har inga nya naturreservat bildats i Skövde.

Skogsbruk

Efter vinterns stormar gjordes under våren en stor upprensning på vindfällda träd. Även träd angripna av granbarkborre togs med. Granbarkborreangreppen minskade annars under 2022; endast enstaka träd och trädgrupper har angripits. Det gäller dock fortfarande att ha koll och vidta åtgärder när nya angrepp syns, för att hålla skadeinsekten i schack. Tack vare de minskade angreppen har kommunen kunnat fokusera på vanligare skogsåtgärder som röjning, gallring och avverkning.

I samband med att alla vindfällda träd togs omhand gallrade vi också på Billingens fritidsområde. Billingens är ett gran-dominerat område och vid gallringen gynnades löv och tall vid spår och stigar för att få ett mer varierat område. För att undvika körskadorna när virket kördes ut användes både en liten och en större skotare. Föryngringsavverkning och gallring utfördes även på östra Billingens samt i Stadsskogen och Södra Ryd. I Ryd, Vårsås och på Stallsiken avverkades ytor för exploatering.

20 000 granplantor och 5 000 tallplantor har planterats under 2022. Dessa har placerats på tidigare avverkade ytor samt ytor där luckor har skapats efter angrepp från granbarkborre.

Tätortsnära och bostadsnära gallringar har gjorts i Skultorp, på Aspö, vid Simsjön och i Vårsås. I dessa miljöer har vi avverkat manuellt samt kört ut med liten skotare för att minimera skadorna så mycket som möjligt. Vid Simsjön har en gammal kvarnruin gallrats fram. Ruinen var tidigare omringad av döda och dåliga träd.

Människor rör sig flitigt i Skövdes skogar och det finns många stigar för motionärer samt skolskogar som nyttjas av barn i skolan. Skövde har idag tolv skolskogar. I Våring och Hentorp är ytterligare två skolskogar på gång att skapas.

Skogspolicy tas fram

Skövde kommun förvaltar cirka 3 000 hektar skog. I Vision Skövde 2040 står det att Skövde ska växa hållbart i alla delar. Detta innebär att vårt skogsbruk ska vara miljöanpassat, socialt ansvarstagande och ekonomiskt livskraftigt. Kommunen arbetar i skrivande stund med att ta fram en policy för skogsbruket. Policyn ska fungera som beslutsunderlag och stöd för att informera och öka kunskapen för ett mer hållbart skogsbruk. Den svenska skogen är enormt viktig för både ekonomi och jobb, turism, hållbar tillväxt, kolinlagring och biologisk mångfald.

Park- och tätortsnära natur

Vilt och galet blomstertema

Under året har temat för stadens blomsterarrangemang varit Vilt och galet. Temat har byggt på att gynna bland annat fjärilar och bin, och parkenheten har byggt insekshotell till blomsterurnorna i stadskärnan. Kommande år ska hotellen återanvändas på andra platser i kommunen. Blomsterlökar har också planterats i yttertätorterna, med blandningar som blommar i flera år och som under lång tid även gynnar pollinatörer.

Arbetet mot invasiva arter, exempelvis lupiner, som tränger undan våra inhemska arter är också viktigt och har fortsatt under året.

Trädprojekt för biologisk mångfald

Träd i stadsmiljö levererar viktiga ekosystemtjänster till staden. Under året har kommunen medverkat i ett forskningsprojekt vid namn I-tree. Projektet går ut på att kartlägga träds samhällsnytta och drivs av Sveriges lantbruksuniversitet, SLU Alnarp. Inom ramen för projektet har våra stadsträd inventerats och analyserats. Under tulpanfestivalen ville Skövde kommuns naturenhet belysa trädens positiva egenskaper längs en promenadslinga. Det gjordes i form av skyltar med information. Via skyltarna får besökaren veta vilken trädarten har framför sig, hur stort trädet är och hur stor bladyta det har. Dessutom beskrivs några av de ekosystemtjänster som träden står för, bland annat hur mycket syre träden producerar. På så vis framgår hur stort ekonomiskt och ekologiskt värde träden har för stadsmiljön.

I våra gröna miljöer har vi också sparat trädruiner, högstubbar och brottstycken av gamla träd. Stående död ved som ur säkerhetsynpunkt är säker och stabil trots röta har fått vara kvar för att främja den biologiska mångfalden. I exempelvis Boulogner har kompensationssträd planterats efter att träd tagits ned på grund av exploatering.

Lökåterbäring till invånarna

2022 blev Skövdes efterlängttade tulpanfestival äntligen av. Efter att festivalen hade avslutats genomfördes en kampanj där kommuninvånare och hitresta erbjöds att ta med sig en påse lök från planteringen. Lökarna var gratis och man kunde själv välja vilka sorter man ville ha med sig hem. De som önskade kunde skänka en slant till Ukraina. Generositeten var stor och över 38 000 kronor samlades via UNHCR in till förmån för krigets offer i Ukraina. Efteråt såddes det in honungsört i rabattens "tårtbitar", som varit effektivt utformade efter Agenda 2030-symbolen.

Hållbart krematorium

Svenska kyrkan bygger Sveriges första krematorium med eldrivna ugnar i Skövde. Behovet av ett nytt krematorium har varit stort. Andelen kremationer ökar stadigt och i dag kremeras 88 procent av alla avlidna Skövdebor. Platsen för det nya krematoriet är ett skogsområde på cirka elva hektar mellan Timmervägen och Karstorpsvägen i Södra Ryd. Det nya krematoriet kommer att ha två ugnar som ska ta emot avlidna från såväl Skövde som angränsande kommuner. Byggnationen av krematoriet och ceremonilokalen är en stor händelse för Svenska kyrkan i Skövde; den kan jämföras med när S:ta Helena kyrka byggdes på 1700-talet. Stadsarkitekten och stadsträdgårdsmästaren medverkade i jurygruppen när det vackraste och hållbaraste krematoriet valdes ut. Skövde kommun medverkar också i en av Svenska kyrkans miljöfilmer, där arbetet har dokumenterats.

Från monokultur till blommande gräsytor

Under sommaren 2022 lät parkenheten flera gräsytor få växa fritt. På det sättet ville man inventera ytornas potential att omvandlas till bivanliga blomsterängar. Skövde kommun har fått bidrag från Naturvårdsverket (så kallat LONA-medel) till projektet och kommunen har avsatt medel för att ställa om lämpliga ytor från kortklippta gräsmattor till blommande ängsytor. Syftet är att ge mer utrymme åt vilda pollinatörer och att främja biologisk mångfald i Skövde stad. Blomsterängar kan också berika parkupplevelsorna och öka nyfikenheten hos kommuninvånarna.

Effektivare drift

Under året har vi effektiviserat och ruttplanerat våra gräsklippare samt våra fordon som tömmer papperskorgar. Detta har skett med hjälp av plattformen BM Road Service System. Plattformen samlar data om våra ytor och punkter (exempelvis papperskorgar) och hjälper oss att optimera våra maskiners rutter. Ruttoptimeringen gör vårt arbete effektivt och minskar samtidigt våra utsläpp.

Tillgänglighet runt Simsjön

Under 2022 har naturenheten börjat säkra allmänhetens tillgänglighet till stränderna runt Simsjön. Otillåtna annekteringar av kommunal mark har inventerats och marken har börjat återställas.

3. Miljöarbete som leder till handling

För att komma vidare i miljö- och klimatarbetet krävs kunskap, samverkan och goda initiativ som inspirerar till handling. I det här avsnittet beskriver vi några av de många gemensamma aktiviteter som har pågått under 2022, både internt inom kommunkoncernen och med externa aktörer.

Västsvenska klimatlöften 2022

Kommunernas klimatlöften är en satsning inom kraftsamlingen *Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om*. Kraftsamlingen drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland. Löftena ges genom att kommunstyrelsen i respektive kommun väljer ut och beslutar vilka klimatlöften som ska genomföras i deras kommun. Kommunerna kan välja mellan 20 förslag till löften som tagits fram inom initiativet. Inför 2022 antog kommunerna i Västra Götaland totalt 426 klimatlöften. Skövde antog nio löften och fullföljde fyra. De andra fem klimatlöftena genomfördes till viss del. Under 2023 kommer nya förslag på klimatlöften att lanseras för kommunerna.

Skövdes klimatlöften för 2022:

Genomförda

- Vi har en laddplan för kommunen
- Vi genomför energieffektiviseringar
- Vi arbetar aktivt med invånarnas engagemang för klimatet
- Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal

Till viss del genomförda

- Vi analyserar inköpens klimatpåverkan och ställer krav i prioriterade upphandlingar
- Vi minskar inköpen av fossilbaserade engångsprodukter
- Vi har arbetssätt för årlig utsläppsminskning, en koldioxidbudget
- Vi använder cirkulära möbler
- Vi bygger i trä

Under året har *Klimat 2030 – Västra Götaland* ställer om bjudit in till webinarier med koppling till klimatlöftena. Webbinarierna har genomförts inom ramen för projektet *Kommunernas klimatlöften* och syftet har varit att öka kunskapen och samverkan på området. Skövde kommun har deltagit i många av webinarier. De har exempelvis handlat om klimatkrav i upphandling, minskning av fossilbaserade engångsprodukter samt om cirkulära möbler.

Nätverk för miljö och hållbarhet

Tillsammans med de åtta andra samarbetskommunerna i östra Skaraborg har upphandlingsenheten i Skövde startat ett nätverk för diskussioner och kunskapsutbyte kring miljö och hållbarhet. Kommunernas miljöstrategier och inköpsansvariga har bjudits in. Nätverket har haft tre möten under året. Diskussionerna har utgått från kommunernas klimatmål.

Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland

Under 2022 lanserades ett nytt åtgärdsprogram för miljömålen 2021–2025. Programmet heter *Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland* och har tagits fram av Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen. Syftet med programmet är att vägleda och stödja prioriteringar samt stimulera till ökad samverkan i det lokala och regionala miljöarbetet. På grund av resursbrist har Skövde ännu inte hunnit anta några åtaganden. Det kan dock göras senare i programperioden och kommunens avsikt är att hinna med det under 2023.

3. Miljöarbete som leder till handling

Miljöpriset 2022

Under Näringslivsgalan delade kommunalråd Ulrica Johansson (C) och miljöstrateg Sari Strömblad ut miljöpriset till Pelle Szekeres, industriell strateg på företaget Aurobay.

Motiveringen löd:

"Pelle Szekeres och Aurobay tilldelas Skövde kommuns miljöpris 2022 för sitt arbete med framtagandet av ett koncept som möjliggjort omställningen av förbränningsmotorproduktion till effektivare tillverkningsprocesser för elmotorer.

Fabriken i Skövde har sedan 1999 varit klimatneutral och nu vill man förbättra klimatavtrycket ytterligare genom konverterad produktion. Sett utifrån Sveriges miljölagstiftning och energimix hamnar produktionen av elmotorer i vårt land som är ett av världens bästa länder sett ur hållbarhets-synpunkt.

Att återbruka material från förbränningsmotorer, som finns i befintliga fordon idag för att minska användningen av jungfruligt material har varit ett viktigt led i processen.

Man har under arbetets gång ansökt om och tilldelats 144 miljoner i stöd från Klimatklivet vilket är ett kvitto på konceptets hållbarhet

Helt genomfört sparar konceptet över 1 miljon ton CO₂ beräknat from start och 6 år framåt.

Elmotorerna som produceras i Skövde kommer att driva fordon som ger noll utsläpp längs våra vägar.

Arbetsstillfällen säkras och skapas i vår region.

Detta är en helt unik satsning i vår kommun och väl värd Skövdes Miljöpris 2022."

Vision Skövde 2040 ska vara en ledstjärna och peka ut färdriktningen för hela Skövdes utveckling. Den ersätter den tidigare visionen (*Vision Skövde 2025*). En viktig skillnad är att den nya visionen omfattar tillväxt i hela Skövde, inte bara i staden. Den har också ett tydligare fokus på hållbarhet.

Ny översiktsplan

Översiktsplanen är ett av kommunens viktigaste dokument; den pekar ut vägen framåt och skapar förutsättningar för hållbar utveckling. I skrivande stund pågår arbetet med att ta fram en ny översiktsplan – ÖP 2040. Målbilden i *Vision Skövde 2040* konkretiseras i översiktsplanen, som alla i kommunen kan medverka till.

För att översiktsplanen ska stå stadigt under en längre tid har mycket fokus lagts på politisk dialog. Det är viktigt att det finns en politisk samsyn över partigränserna när det gäller de stora, övergripande frågorna och åt vilket håll Skövde ska sikta. De tankar som medborgare har lyft vid dialoger som genomförts de senaste åren har också funnits med i arbetet, och samtal har förts med andra referensgrupper. Resultatet är en samrådshandling som väver ihop hela det inledande arbetet till en helhet.

Översiktsplanen beskriver hela kommunens användning av mark och vatten, vilka hänsynstaganden som måste göras och vilka konsekvenserna kan bli för miljö, människor och ekonomi. En ny del i ÖP 2040 är utvecklingsinriktningen, som visar de större strategiska frågorna och sambanden. Projektet leds av sektor samhällsbyggnad, men alla sektorer och bolag i kommunen deltar på olika sätt. Mellan den 19 december 2022 och den 28 februari 2023 kunde lämna synpunkter på förslaget till ny översiktsplan. Efter samrådet sammanställs synpunkterna i en så kallad samrådsredogörelse. Den nya översiktsplanen väntas bli antagen i kommunfullmäktige i september 2024.

Vision Skövde 2040

Den 30 maj 2022 beslutade kommunfullmäktige att anta *Vision Skövde 2040*. Vägen dit har gått i flera steg. En mängd material har samlats in och analyserats – inte minst från fokusgruppsamtal och enkäter där många människor i Skövde har bidragit med sina framtidstankar. Ungdomar, studenter, kommunmedarbetare och politiker har varit med, liksom representanter från bland annat näringslivet, högskolan, ideella föreningar och civilsamhället. Internt i kommunen är visionen en av flera delar i kommunens styrkedja.

Agenda 2030 och hållbarhetspolicy

Under 2022 har en policy för hållbar utveckling antagits av kommunfullmäktige. Policyn definierar begreppen *hållbar utveckling* samt *social, ekologisk* och *ekonomisk hållbarhet*. Den pekar också ut ett antal principer för arbetet med hållbar utveckling. Policyn gäller för Skövde kommun och kommunens majoritetsägda bolag, men ska även kunna inspirera såväl kommunens övriga bolag och förbund som näringslivet, civilsamhället och medborgarna.

Inför hösten 2022 startades också ett initiativ för att knyta nämndernas och sektorernas verksamheter till Agenda 2030. Syftet är att med Agenda 2030 som ramverk synliggöra hur kommunens olika mål och aktiviteter kopplas till hållbar utveckling. Under 2023 fortsätter vi att se över hur vi ytterligare kan stärka arbetet kopplat till hållbar utveckling och Agenda 2030.

De globala målen

Parisavtalet Ett globalt klimatavtal från 2016 handlar bland annat om att begränsa den globala uppvärmningen till långt under 2°C och sträva efter att begränsa den till 1,5°C.

De globala målen

Gröna lån

Skövde kommunkoncern har lyckats väl med att finansiera investeringar med så kallade *Gröna lån* från Kommuninvest. Gröna lån erbjuds till projekt inom förutbestämda områden som uppfyller krav fastställda i ett ramverk. Lånen har en finansiell fördel, i form av 0,02 procentenheters lägre marginal, jämfört med vanliga lån. Av koncernens totala låneskuld är 47,7 procent (eller 2,2 miljarder kronor) finansierad med Gröna lån.

I slutet av 2022 ansökte kommunen om Gröna lån för investeringar i solceller som redan hade genomförts. Fler ansökningar från kommunen planeras i början av 2023. Dessa kommer att bedömas under våren. Andra projekt som redan har beviljats Gröna lån syns i tabellen **nedan**. Kommunkoncernens leasing av elfordon finansieras med gröna obligationer via vår avtalspart Nordea Finans.

Nyckeltal:

47,7 procent av Skövde kommunkoncerns skuldportfölj bestod av Gröna lån vid årets slut. Det motsvarar 2,2 miljarder kronor. Lånen har beviljats för projekt inom exempelvis energieffektivisering och gröna byggnader.

Lån för social hållbarhet

Kommuninvest erbjuder även så kallade Lån för social hållbarhet. Finansieringsformen erbjuds på samma sätt som Gröna lån men med hållbarhetskriterier som kan inverka positivt på sociala aspekter. Det kan handla om allt från ökad trygghet till stärkt integration. Skövde kommunkoncern har ännu inte finansierat några investeringar med sådana lån men hoppas kunna göra det i framtiden.

Investeringsprojekt per kategori:

Investeringsprojekt	Kategori
Billingskolan etapp 1	Gröna byggnader
Aspö Ekologi	Gröna byggnader
Billingskolan etapp 2	Gröna byggnader
Bissgårdens förskola	Gröna byggnader
Block 4 – nytt bioeldat kraftvärmeverk	Förnybar energi
Claesborgs förskola	Gröna byggnader
Dalvägens förskola	Gröna byggnader
Ekedal	Gröna byggnader
Ekedals förskola	Gröna byggnader
Frostaliden	Gröna byggnader
Grubbagården	Gröna byggnader
Tidans förskola	Gröna byggnader
Trädgårdsstadens	Gröna byggnader
Uppgradering Stadskvarns reningsverk	Vatten- & avloppsvattenhantering
Utbyggnad av VA-nät på landsbygden	Vatten- & avloppsvattenhantering
Östra dricksvattenledningen	Vatten- & avloppsvattenhantering

Kapitalförvaltning utifrån koldioxidintensitet

Att beräkna en placeringsportföljs miljöpåverkan utifrån koldioxidutsläpp är komplicerat. *Koldioxidintensitet* är ett sammanvägt mått för respektive aktie och räntefond som kommunen investerar i. Fonderna investerar i en mångfald av bolag. Måttet visar det sammanvägda medelvärde av bolagens växthusgasutsläpp (omvandlat till koldioxidekvivalenter) ställt i relation till bolagets försäljning. Hur stor del ett visst bolag utgör av fonden påverkar sedan dess bidrag till den totala koldioxidintensiteten. Rapporteringen är relativt ny och kommer

att förbättras med tiden. Det är därför inte helt säkert att jämförelser över tid och mellan förvaltare är helt rättvisa. På grund av detta inkluderas inga detaljerade siffror i rapporten över koldioxidintensitet. Däremot har det utifrån förvaltarnas underlag gjorts en jämförelse mellan rapporterad koldioxidintensitet och index respektive föregående år. Överlag syns en tydlig skillnad mellan Skövde kommuns portföljer och jämförelseindex. Här bidrar kommunens investeringar till lägre utsläpp av växthusgaser. Att Skövde bland annat exkluderar investeringar i olja och gas är en tydligt bidragande faktor. Enligt förvaltarna har koldioxidintensiteten också minskat jämfört med förra året. Det är svårt att med säkerhet utläsa anledningen till detta, men det kan bero på att bolagens rapporteringsfrekvens var högre under 2022. Förvaltarna har fortsatt att inkludera även räntefonder i mätningarna av koldioxidintensitet. Analyserna tyder på att kommunens räntefonder har signifikant lägre koldioxidpåverkan jämfört med index.

Bolagens påverkan på Agenda 2030

De allra flesta bolag har både en positiv och en negativ påverkan på FN:s 17 globala mål. Det är svårt att undkomma det faktum att aktivt arbete för ett mål kan inverka negativt på ett annat. Det betyder inte att insatser mot ett visst globalt mål bör undvikas, utan snarare att vi bör vara medvetna om vilka mål som har högst prioritet. I grund och botten är det positivt att arbeta aktivt för att nå de globala målen. Både SEB och Swedbank har ett tydligt hållbarhetsfokus i sina fonder, där vissa fokuserar extra på de globala målen. Swedbank lyfter fram den globala aktiefonden *Global Impact*. Den fonden har störst fokus på Mål 7 (hållbar energi för alla) och Mål 13 (bekämpa klimatförändringarna), men den berör samtliga mål på ett eller annat sätt. SEB lyfter å andra sidan fram sin *Mikrofinansfond*, som är en alternativ investering. Den har stort fokus på flera globala mål, bland annat Mål 1 (ingen fattigdom). Eftersom mikrofinansfonden kan variera i hur och var investeringar sker, varierar också dess påverkan på de globala målen.

European City Facility

Framtidens hållbara Skövde behöver bli ännu mer elektrifierat, energieffektivt och förnyelsebart än idag. Kommunen ansökte under 2022 om medel från European City Facility (EUCF) och beviljades 60 000 euro i stöd. Stödet går till att ta fram ett investeringskoncept som möjliggör en omställning. Däremot ska stödet inte användas till själva investeringarna. Att forma ett riktigt bra och genomarbetat koncept ger stor nytta i vår framtida planering mot ett ännu mer energi- och klimatsmart Skövde.

Projektet fokuserar på fyra områden:

- Kommunens fastigheter
- Bostäder och gatubelysning
- Ökad laddinfrastruktur för elbilar
- Olika verksamhetsområdets takpotential för solceller och eventuell batterilagring för att kapa effekttoppar

Naturskyddsföreningens klimatgrupp

Skövde naturskyddsföreningen har startat upp en lokal klimatgrupp som ska arbeta med klimatfrågan. De ser att utsläppen inte minskar tillräckligt snabbt och vill öka tempot i omställningen i hela samhället och på det sättet bidra till ett fossilfritt, klimatsmart och miljövänligt Skövde. Föreningen vill arbeta för att Sveriges utsläpp ska minska till nära noll 2030. Det är i linje med vad som krävs för att begränsa den globala uppvärmningen till högst 1,5 grader, och i linje med det ansvar rika länder har att gå före i klimatomställningen i enlighet med klimatkonventionen.

Under hösten har miljöstrategen och klimatgruppen haft flera informationsutbyten och miljöstrategen har genomfört föreläsningar och berättat om hur kommunen arbetar med frågorna. Klimatgruppen är kunnig, engagerad och viktig för att vi ska kunna föra frågorna framåt.

Ny version av Miljöbarometern

Miljöbarometern är ett digitalt verktyg med fakta som beskriver miljösituationen nu och utvecklingen framåt inom Miljösamverkan i östra Skaraborgs (MÖS) fem medlemskommuner. Nu har dessutom miljöbarometerens webbplats uppdaterats för att möta de behov som finns. Tanken är att öka insynen så att allmänheten ska kunna få reda på hur miljöarbetet går och förhoppningen är att fler blir delaktiga i frågorna. Barometern ska visa att arbetet som idag utförs inom miljöområdet gör skillnad och visa vad som kan förbättras

På Miljöbarometern kan man se utvecklingen inom nio olika ämnesområden: klimat, energi, trafik, luft, vatten, natur och jordbruk, hälsa och miljögifter, avfall och återvinning samt livsmedel och konsumtion. Varje ämne har flera underkategorier som man kan fördjupa sig i. Diagram och tabeller tydliggör all fakta och kopplar ihop de till de nationella mål som vägleder arbetet.

Barometern riktar sig till alla – politiker, tjänstepersoner och allmänhet – som vill få aktuell information i olika miljöfrågor på lokal nivå. Det är dessutom ett väldigt bra material att använda för skolor. Statistiken är hämtad från nationella och regionala myndigheter, kommunala förvaltningar och bolag samt Miljösamverkans egen tillsynsverksamhet.

4. Koldioxidutsläpp i Skövde kommun

4. Koldioxidutsläpp i Skövde kommun

Koldioxid, CO₂, finns naturligt i jordens atmosfär, där den är livsviktig för jordens naturliga ekosystem. Vi människor släpper ut koldioxid när vi andas, som växter och träd absorberar för att växa. De utsöndrar sedan restprodukten syre, O₂, som vi människor använder – och sedan börjar processen om. Denna biokemiska process, som vi kallar fotosyntes, är en av de viktigaste på jorden. Koldioxid är därför inte dåligt i sig, men koldioxid blir ett problem när för mycket släpps ut och för mycket koldioxid hamnar i atmosfären.

All förbränning släpper ut koldioxid – från vulkanutbrott till när grillen tänds hemma. Men under ett antal år har de av människan skapade utsläppen av koldioxid ökat exponentiellt, och ökningen leder till obalans i jordens naturliga ekosystem.

Koldioxidutsläpp 1990–2020

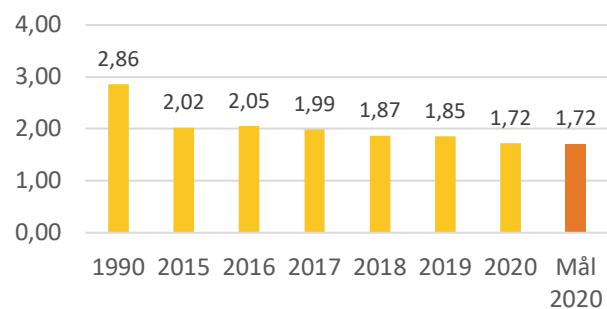
Växthusgasutsläpp består av flera olika gaser, som räknas om till koldioxidekvivalenter (CO₂e) för att spegla den globala uppvärmningspotential som varje gas har. Därför används begreppet koldioxid synonymt med växthusgasutsläpp i detta avsnitt.

Enligt Skövde kommuns energi- och klimatplan skulle växthusgasutsläppen per invånare minska med 40 procent mellan 1990 och 2020. Sedan 1990 har växthusgasutsläppen för Skövde kommun, exklusive den energiintensiva industrin, minskat med 40 procent. Det betyder att målet precis har nåtts. Sedan 2012, då energi- och klimatplanen antogs, har utsläppen minskat med 31 procent.

Målen i Skövdes energi- och klimatplan gäller energi- och transportsektorns utsläpp exklusive den energiintensiva indu-

strin. Att den energiintensiva delen räknas bort beror på att den absolut största delen av dessa utsläpp kommer från Cementa och Volvo Powertrain. Dessa företags incitament för att minska utsläppen utgörs av interna mål och av EU:s system för handel med utsläppsrätter.

Ton CO₂e per invånare

Figur 1: Koldioxidutsläpp från energi- och transportsektorn per invånare, relaterat till Skövdes mål för utsläppsminskningar till 2020 (ton CO₂e/invånare).

Att växthusgasutsläppen minskade så mycket från 2019 till 2020 beror med stor sannolikhet på pandemin. Det betyder också att det blir en utmaning att försöka hålla nere den siffran framåt.

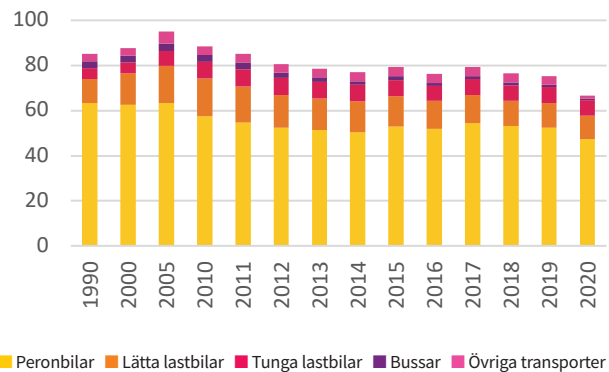
4. Koldioxidutsläpp i Skövde kommun

Utsläpp från industrin

Nationellt står industrin för omkring 28 procent av alla växthusgasutsläpp. I Skövde kommun kommer hela 70 procent av utsläppen från industrin. Därför ger procentuellt små förändringar hos industrin stor effekt på kommunens totala utsläpp. Mellan 1990 och 2013 minskade industrins utsläpp med 40 procent. Mellan 2013 och 2020, däremot, har utsläppen ökat med 27 procent. Det beror troligen på den högkonjunktur som rått under samma period.

Utsläpp från transporter

Transportsektorns utsläpp i Skövde redovisas i figuren nedan. Tunga och lätta lastbilar står för en relativt stor del av växthusgasutsläppen. Den absolut största delen står dock personbilarna för. Mellan 2019 och 2020 minskade personbilsutsläppen med ungefär 10 procent, vilket sannolikt hänger ihop med att många verksamheter höll stängt under pandemin. Tidigare år har anledningen till minskningen varit att fordonen blivit effektivare. De andra kategorierna låg kvar på ungefär samma nivåer.

Transportsektorns växthusgasutsläpp i Skövde (exklusive flyg och sjöfart) (kiloton CO₂e)

Figur 2: Transportsektorns koldioxidutsläpp i Skövde, exklusive flyg och sjöfart (kiloton CO₂e).

5. Förnybar energi i Skövde kommun

Förnybar energi kommer från källor som hela tiden naturligt förnyas och inte kommer att ta slut. Eller i alla fall beräknas räcka flera miljarder år till. Fossilfritt betyder att elen inte produceras direkt från fossila bränslen som olja, kol eller gas. I Sverige kommer den fossilfria elen från kärnkraft och förnybara energikällor, framförallt från vattenkraft men även vind- och solkraft.

Andelen förnybar energi 2020 – industrisektorn exkluderad

Den icke förnybara energi som används i kommunen kommer från bensin och diesel som används inom transportsektorn. Även industrins transporter ingår här eftersom de inte särredovisas av SCB. Enligt underlag från Energimyndigheten räknas även en andel av avfallet i fjärrvärmemixen som en icke förnybar energikälla.

En stor del av den energi som används i kommunen utgörs av el. När det gäller elen är bedömningen att kommunen sett i ett helårsperspektiv använder nordisk elmix. Hur stor andel förnybar energi som den nordiska elmixen består av varierar mellan åren. 2019 var den förnybara andelen ungefär 40 procent och 2020 gick den upp till ungefär 41 procent.

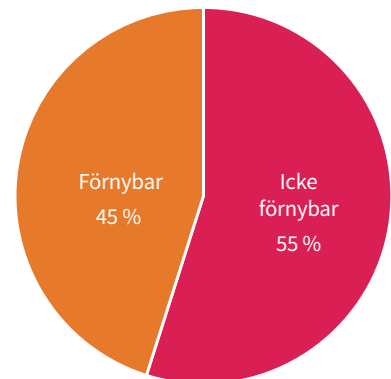
För att nå målen i energi- och klimatplanen behöver vi fortsätta att skapa förutsättningar för ett förnybart och fossilfritt samhälle. Den absolut största utmaningen i närtid är att sänka andelen fossilt bränsle som används för transporter. Med tanke på de senaste årens snabba teknikutveckling kring elektrifierade fordon är det dock fortfarande möjligt att drastiskt minska fordonens utsläpp framöver. Vi behöver också öka andelen förnybart material i vårt avfall. Dessutom behöver en större del av elproduktionen komma från förnybara och fossilfria energikällor.

För att främja användningen av biodrivmedel genomförde regeringen 2018 en så kallad reduktionsplikt för bensin och diesel. Det innebär att alla drivmedelsleverantörer måste minska

Metod och datakällor

Andelen förnybar respektive icke förnybar energi beror på vilka typer av bränslen som använts i kommunen, samt hur fjärrvärmens elen produceras. För att bestämma andelen förnybart har SCB:s statistik över kommunal och regional energianvändning använts, tillsammans med data från Skövde Energi över fjärrvärmearvändningen för olika sektorer. Andelen förnybar råvara i fjärrvärmemixen baseras på en rapport från Energimyndigheten (Analys av den förnybara energiandelen i avfall till förbränning. Energimyndighetens dnr 2016-010523). För att miljövärdera elen har nordisk elmix använts.

Figur 1: Förnybar och icke-förnybar energi 2020 (exklusive industrisektorn)

sina växthusgasutsläpp från bensin och diesel med en viss procentsats varje år. Tanken med reduktionsplikten var att andelen förnybart i bränslemixen skulle öka nationellt. Den nya regeringen har beslutat att reduktionsplikten inte kommer att öka under 2023 och hur kommande år ska utvecklas är ännu inte bestämt. 2021 var inblandningen av biodrivmedel i bensin och diesel 26,8 procent nationellt, vilket var en ökning med 2,4 procentenheter från 2020.

Skövdes koldioxidbudget

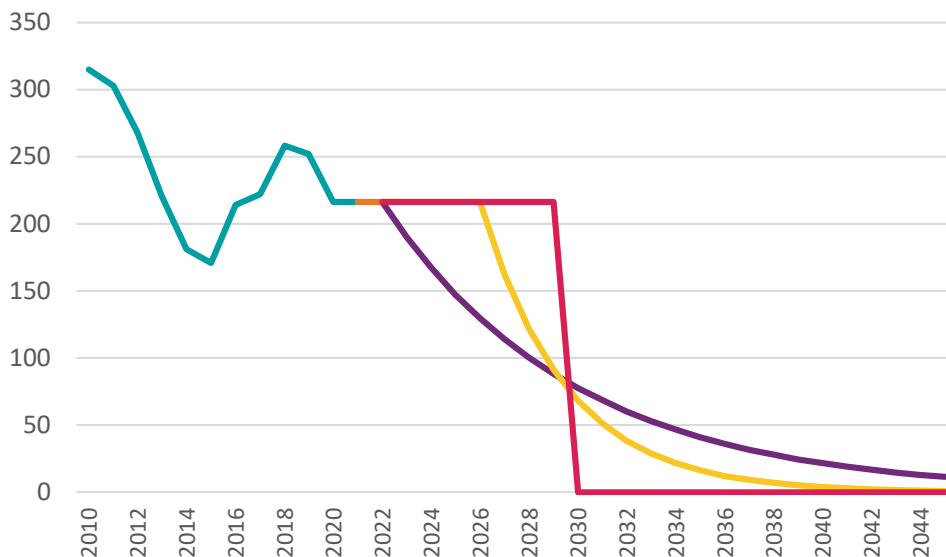
Skövdes koldioxidbudget har uppdaterats i enlighet med Västra Götalands nya rapport *Koldioxidbudget 2022*. Skövdes koldioxidbudget utgår därför från samma antaganden som Västra Götalands läns motsvarighet. En koldioxidbudget är ett verktyg som beskriver det utrymme av koldioxidutsläpp som vi behöver hålla oss inom för att inte överstiga 1,5 grader i global medeltemperaturhöjning. I Skövdes nya koldioxidbudget exkluderas så kallade nationella anläggningar, exempelvis Cementa AB:s Skövdefabrik. De hanteras i stället på nationell nivå eftersom dessa utsläppskällor inte anses kunna påverkas lokalt. Koldioxidbudgeten för Västra Götalands län, och i förlängningen även Skövde, har blivit större i den nya versionen. Det beror främst på att ett antal oljerika länder nu klassas som industriländer i stället för utvecklingsländer. Industriländer förväntas ta ett större ansvar för att minska sina utsläpp. När dessa länder blir fler finns det också fler som delar på den större potten.

Den budgeterade utsläppsminskningen har alltså gått ned,

från 17,5 procent per år till 12 procent per år. Det krävs dock fortfarande en stor minskning varje år för att koldioxidbudgeten ska efterlevas. Om utsläppen fortsätter som vanligt fram till 2027 krävs i stället en årlig minskning med 25 procent för att klara den totala budgeten. Om vi fortsätter som vanligt ända fram till 2030 har vi spenderat hela koldioxidbudgeten och har inget utsläppsutrymme för perioden 2030–2045.

Varför endast koldioxid?

Det finns fler klimatpåverkande gaser än koldioxid, exempelvis metan och lustgas. Av flera anledningar tas dock enbart koldioxid med i budgeten. Koldioxid är en stabil växthusgas som inte bryts ned. Den kan bara tas upp i biologiska och fysikaliska processer och ackumuleras därför i atmosfären. Metan, lustgas och andra växthusgaser, däremot, bryts ner i atmosfären och deras klimatpåverkan ändras därför över tid. Detta komplicerar beräkningarna. Om utsläppen av metan och lustgas upphör klingar effekten av på sikt, till skillnad från koldioxid.

Figur 2:

Figuren visar historiska utsläpp 2010–2020, uppskattade utsläpp 2021–2022 samt budgeterade utsläpp 2023–2045. Utsläppen föreslås minska med en konstant del av föregående års utsläpp; 12 procent per år med start 2023 eller 25 procent per år med start 2027. Om ingen minskning sker är hela koldioxidbudgeten slut 2030.

- Historiska utsläpp
- Budgeterade utsläpp
- Fortsätt som vanligt till 2030
- Uppskattade utsläpp
- Fortsätt som vanligt till 2027

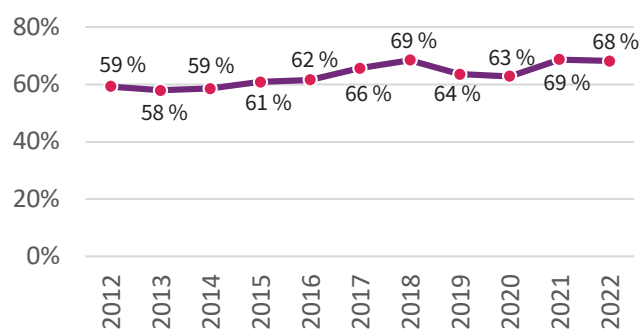

6. Energi i kommunorganisationen

Skövde kommunkoncern ska vara ett föredöme i samhällsutvecklingen, därför ska organisationen fasa ut användningen av fossila energikällor samtidigt som vi minskar vår energianvändning och ökar användandet av förnybar och fossilfri energi.

Förnybar energi

Under 2022 var 68 procent av den energi som användes i kommunorganisationen förnybar. Både fjärrvärmemixen och våra drivmedel har en stor andel förnybar energi. Detta bidrar till att öka andelen förnybart i kommunen. Den icke förnybara andelen kommer till stor del från den nordiska elmixen och från en del av avfallsförbränningen i fjärrvärmemixen.

Figur 1. Andelen förnybar energi som används av hela kommunorganisationen.

Under 2022 kom 82 procent av fjärrvärmerna från förnybara energikällor, vilket är en lika stor andel som under föregående år. Som icke förnybart räknas delar av det förbrända avfallet samt den olja som används när annat bränsle inte räcker till. Att avfall förbränns i ett kraftvärmeverk är dock inte nödvändigtvis negativt för miljön, då det är ett bättre alternativ än att avfallet hamnar på deponi. För att beräkna mängden förny-

bar el används nordisk elmix för 2021 – nyare data än så finns inte att tillgå.

Med hänsyn till import och export var ungefär 47 procent av elen i den nordiska elmixen förnybar under 2021. En stor del av den icke förnybara elen kommer från kärnkraft, som trots sin klassificering har låg klimatpåverkan. De senaste tio åren har andelen förnybar energi i den nordiska elmixen minskat. Det kan bero på att de baltiska länderna har inlemmats i det nordiska elhandelsområdet, där en högre andel fossil el kan förväntas användas. Det kan också bero på att mer fossil el numera importeras till det nordiska elhandelsområdet från övriga Europa.

För att Skövdes klimatavtryck ska vara noll år 2045 och för att Skövde kommunkoncern ska vara en fossilfri, förnybar och energieffektiv organisation krävs att kommunen köper in eller producerar egen förnybar eller fossilfri el och fjärrvärme.

Metod och datakällor

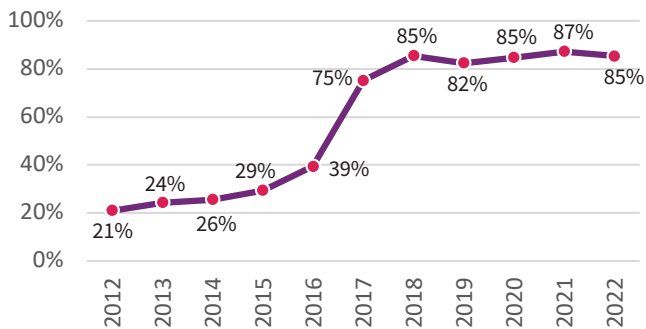
Data för kommunorganisationen har hämtats från sektor service, AB Skövdebostäder och Skövde Energi. För konvertering från vikt, volym och bränsletyp till energi har värmevärden från Energimyndighetens datalager använts. För att miljövärdera elen har nordisk elmix använts. Andelen förnybart material i fjärrvärmerna har beräknats med data från Skövde Energi och SCB. Andelen förnybar råvara i fjärrvärmemixen baseras på en rapport från Energimyndigheten (Analys av den förnybara energiandelen i avfall till förbränning. Energimyndighetens dnr 2016-010523).

6. Energi i kommunorganisationen

Förnybart i kommunens fordon

Kommunen använder också energi i form av bränsle till transporter. I Skövde är energitågängen för transporter liten jämfört med den energimängd som används för el och värme. I ett nationellt perspektiv, däremot, är transportsektorns utsläpp en stor post. Därför är det viktigt att även kommunorganisationen fasar ut fossila fordonsbränslen. 2022 var 85 procent av energin som användes till kommunens transporter förnybar. De 15 procenten icke förnybar energi bestod av bensin och diesel samt den icke förnybara delen av den nordiska elmixen. För att minska denna andel ytterligare behöver kommunen sluta att köpa in fossildrivna fordon. Vi behöver också byta ut befintliga fossildrivna fordon mot varianter som drivs av el eller andra förnybara bränslen. Att köpa in enbart förnybar el skulle också ha en positiv inverkan.

2017 bytte sektor service ut all diesel i sin egen tankanläggning mot den förnybara dieseln HVO (hydrerad vegetabilisk olja). Tack vare det blev största delen av allt bränsle förnybart utan att vi behövde byta ut fordonen. Även om HVO är en förnybar energikälla har den dock liknande utsläpp som fossil diesel när det gäller kväveoxider, försurande ämnen, marknära ozon, sot och andra hälsoskadliga partiklar. Ur miljö- och hälsosynpunkt bör vi därför även fortsättningsvis fokusera på att växla om till eldrivna fordon samt till fordon som kan drivas av andra förnybara bränslen.

Figur 2. Andel förnybar energi som kommunorganisationens fordon har använt.

Mer energi från fler solceller

Under 2022 producerade solcellerna på Skövdebostädernas tak 431 megawattimmar el. Det var 17 procent mer jämfört med 2021. De höjda elpriserna har bidragit till att solcellernas lönsamhet fortfarande är god, även om priset på solcellsinstallationer slutade att sjunka under senare delen av 2022. Skövdebostäder har solenergi som standard i alla nybyggnationer och arbetar med att installera solcellsanläggningar även i lämpliga befintliga bostadsområden.

Skövde kommun ökade sin produktion av solcellsel under 2022. Hela 894 megawattimmar solcellsel producerades, vilket är 26 procent mer jämfört med 2021.

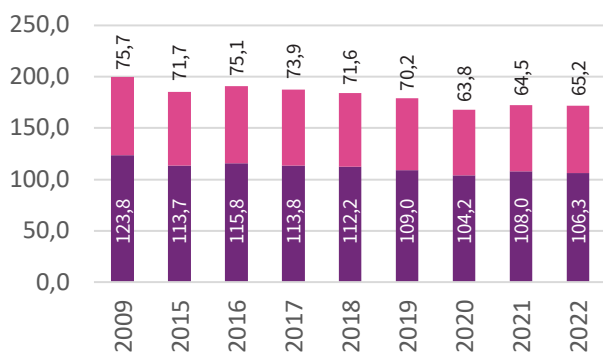
Dessutom hade Kreativa hus under 2022 en solcellsproduktion på ungefär 97 megawattimmar.

Kommunkoncernens sammanlagda solcellsbestånd motsvarar den årliga energianvändningen för uppvärmning och varmvatten hos ungefär 90 genomsnittliga svenska småhus (15,8 megawattimmar per år för uppvärmning och varmvatten i genomsnitt för småhus under 2021, enligt Energimyndigheten).

Energianvändning i Skövde kommuns fastigheter

Enligt kommunens mål skulle energianvändningen i kommunens byggnader vara 20 procent lägre 2020 än under 2009. För att uppnå målet behövde man understiga 160 kWh/m² per år vilket man inte lyckades med.

Tillgången på el blev osäker i Sverige under 2022 och Skövde kommun såg därför över sin totala elanvändning. En särskild ledningsgrupp har arbetat med energibesparingar inom kommunen. Målsättningen var att spara så många kilowattimmar som möjligt och därmed minska risken för elavbrott. De åtgärder som kommunen vidtog syftade till att minska den totala elanvändningen – inte till att spara pengar. Skövde kommun har även skyndat på arbetet med att effektivisera energianvändningen. Tack vare att Skövde kommun har stabila

■ Värme ■ El

Figur 3: Energianvändningen i kommunens lokaler från 2009 till 2022 (kWh/m²).

Metod och beräkningar

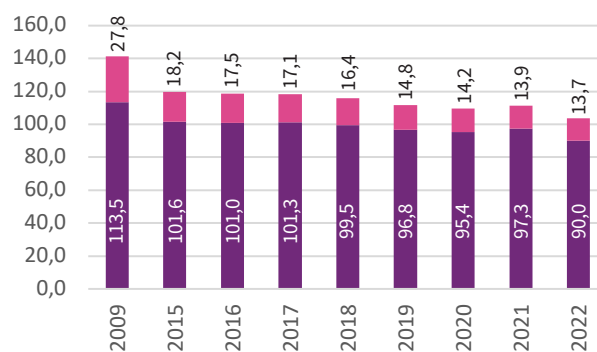
För att beräkna energianvändningen i lokaler och bostäder har data hämtats från sektor service och från AB Skövdebostäder. Den data som använts är mängden köpt värme, mängden köpt el samt kvadratmeteryta (Atemp). Värmen som har använts i lokalerna och bostäderna har normalkorregerats med SMHI Energiindex.

elavtal och en stabil ekonomisk grund att stå på har man kunnat hantera de ökade elkostnaderna på ett rimligt sätt.

I samband med detta tog kommunen fram ett mål om att minska energianvändningen med 5 procent före vintern 2022. Därefter genomfördes ett antal praktiska åtgärder för att nå målet. En sådan var nattvandring, vilket innebär att varje fastighet går igenom och kontrolleras efter att dess verksamhet har stängt. Under nattvandringarna upptäckte man att mycket energi användes i onödan utanför arbetstid. Det gällde inte minst ventilationsaggregat. Nu har man korregerat och minskat drifttiderna för ventilation med ungefär 1 900 timmar per vecka. Användningen av exempelvis lampor, motorvärmare och bastuaggregat har också setts över och begränsats.

Energianvändning i AB Skövdebostädernas bostäder

Under 2022 minskade energianvändningen i AB Skövdebostädernas bostäder med ungefär 7 procent. Här jobbar man fortsatt med att driftoptimera fastigheterna med fler rumsgivare. I Södra Ryd förbereder man också för individuell mätning och debitering (IMD) av vatten. I bostadsbeståndet på Billingsluttningen har man installerat så kallade FTX-aggregat i vissa delar. Även belysningen går igenom och byts ut. Dessutom jobbar man vidare med solcellsinstallationer.

■ kWh/m² (värme)* ■ kWh/m² (hushållsel)*

Figur 4: Energianvändning för kommunens bostäder från 2009 till 2022 (kWh/m²).

Att minska energianvändningen är ett av Skövdebostäders huvudmål när det gäller ekologisk hållbarhet. Som en del i Allmännyttans klimatinitiativ har bolaget satt upp målet att sänka sin energianvändning med 30 procent till 2023 jämfört med 2007. Med den minskning som gjordes under 2022 är man nu uppe i 26,7 procent. Många faktorer spelar in i beräkningarna; bland annat beror en stor del av minskningen på bolagets nyproduktion eftersom energianvändningen mäts per kvadratmeter. Skövdebostäder tänker dock på energin i alla lägen, även i befintliga fastigheter.

Kreativa hus

Kreativa hus arbetar löpande med energioptimering i sina byggnader, både när det gäller elanvändning och när det gäller fjärrvärmeanvändning. Detta ger särskilt stor effekt i de serverrum som finns i byggnaderna.

Kreativa hus håller på att bygga en bussdepå vid Timboholm, som ska vara färdig 2024. Där planeras även en solcellsanläggning. Anläggningen ska producera 600 kilowattimmar solel, men i skrivande stund utreder man om det går att utöka

den till 1,5 megawattimmar. Här finns även ett samarbete med Skövde Energi, som har installerat ett batteri på 3 megawatt på fastigheten för att hålla nere effekttoppar i elnätet.

Utöver detta har ett nytt kontorshus projekterats. Huset, som ska heta Noden, kommer att rymma cirka 400 nya arbetsplatser samt ett fint atrium för möten och samtal. Ett parkeringshus för fastighetens hyresgäster ska ligga i samma byggnad. God tillgång till elbilsladdning, en stor solcellsanläggning, batterilager samt återvinning av både värmeöverskott och regnvatten för spolning av toaletter ger både hållbarhet och teknisk höjd. Det ska också finnas en grönskande terrass på taket, att använda för möten och pauser i arbetet.

Skövde Energi AB

Klimatet är Skövde Energis viktigaste fråga. Bolaget har satt ett ambitiöst mål om att vara klimatpositivt senast 2030. Bolaget arbetar sedan länge med att ständigt förbättra vår miljö. Bolagets miljöledningscertifikat är ett sätt att systematiskt analysera verksamheten och ta fram relevanta förbättringar utifrån de största riskerna och möjligheterna.

Skövde Energi fokuserar på ett antal hållbara initiativ:

- Bolagets huvudsakliga uppgift är att med hållbara energilösningar bidra till omställningen till ett fossilfritt samhälle.
- Bolagets mål är att bli klimatpositivt till 2030. I ett pågående projekt utreds möjligheten till koldioxidinfångning (BECCS/CCS). Förstudien är finansierad av Energimyndigheten.
- Bolaget producerar hållbar och planerbar elkraft med hjälp av kraftvärmeanläggningar.
- Bolaget deltar i projektet *Accelererande Elnätskapacitet* (ACCEL) som har startat i Västra Götaland under året. Syftet är att snabba på de åtgärder som behöver vidtas för att öka energisystemets förmåga i Skaraborg. Det handlar bland annat om ökad självförsörjningsgrad, flexibilitet, energieffektivitet, ökad nätkapacitet och snabbare tillståndprocesser.
- Bolaget har börjat projektera och bygga sex publika laddstationer för tunga elektrifierade fordon. På så vis har bolaget skapat möjlighet att påskynda omställningen till elektrifiering av tunga transporter i Skaraborg.
- Bolaget följer branschgemensamma färdplaner som är kopplade till den nationella planen för *Fossilfritt Sverige*. Det innebär bland annat fossilfri produktion senast 2030.
- Affärsområdet Energitjänster har etablerats under året. Här utvecklar och levererar bolaget batterilager, digitala kundlösningar, laddinfrastruktur och andra energitjänster som marknaden efterfrågar.
- Bolaget har levererat två kundanslutna batterilager för effektutjämnning, och etablerat en handelsplattform för stöd-tjänster mot Svenska kraftnät.

Energi- och klimatrådgivningen

Energi- och klimatrådgivningen fortsätter att arbeta för minskad energianvändning, mer förnybar energi och hållbara resor. Under 2022 har antalet personer som söker råd mer än dubbelt jämfört med föregående år. Detta är ett resultat av de höga energipriserna.

Under året fick Skövde, Falköping och Skara kommuner extra medel från Energimyndigheten för att genomföra projektet Klimatsmarta boenden och besöksmål. Projektet fokuserade på området kring Hornborgasjön och Vallebygden, där kommunerna samarbetar sedan tidigare. Projektet fokuserade på hållbarhet inom de tre hållbarhetsdimensionerna; social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

För att främja hållbara transporter har flera projekt fortsatt. Två sådana exempel är utlåningen av elastcyklar och det populära vintercyklistprojektet. I det sistnämnda får deltagarna vinterdäck till sin cykel och en reflexväst mot att de åtar sig att använda cykeln som transportmedel under tre dagar per vecka under vintern.

Energibesparande åtgärder inom VA

Skövde VA har gjort många energieffektiviserande åtgärder under 2022. Bland annat har ett antal äldre pumpar bytts ut mot nya, mer energieffektiva varianter. Ett antal backventiler med bristfällig funktion har också bytts ut, vilket har gjort att pumparna inte behöver vara igång lika länge. Dessutom har flera luft-luftvärmepumpar installerats i byggnader som tidigare värmts upp med direktverkande el.

7. Fordon och transporter

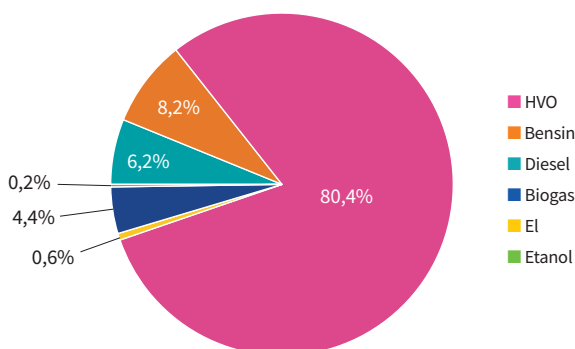
Förbränning av fossila bränslen står för det största bidraget till växthuseffekten både i Sverige och i övriga världen. Det svenska transportsystemet är idag starkt beroende av fossila bränslen. Inrikes transporter svarar för nästan en tredjedel av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser, och domineras av utsläpp från vägtrafiken.

Mål för transporter i den kommunala organisationen

Under 2022 drevs 85 procent av kommunens personbilar och lätta lastbilar av förnybart bränsle eller el. Det är en minskning med två procentenheter jämfört med 2021. Mängden använt bränsle ökade från 2021 till 2022. I ökningen sticker framför allt bensin ut. Bensin användningen ökade nämligen oproportionerligt mycket – från 4,6 procent till 8,2 procent av energin.

Bränslen

Fördelningen mellan de bränslen som köpts in kan ses i figuren nedan. E85, biogas, HVO och till viss del el räknas som förnybara bränslen medan bensin och diesel räknas som icke förnybara. Det bränsle som tankas mest i kommunens fordon är HVO.

Busstrafik

All kollektivtrafik i Södra Ryd måste idag gå via Timmervägen. Den extra körvägen påverkar restidskvoterna på ett negativt sätt. Det gör kollektivtrafiken mindre attraktiv, vilket i sin tur påverkar resandeutvecklingen negativt.

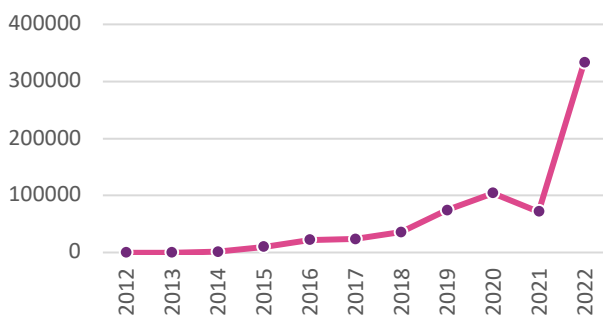
Timmervägen trafikeras nämligen dubbelt så mycket som är nödvändigt eftersom genomkörning inte är möjlig. Varje buss som trafikerar hållplatsen Ryds centrum måste köra in på Timmervägen och förbi hållplatsen, därefter vända på en trång vändplats för att till slut ta sig fram till hållplatsen. Busstrafiken skapar därmed en onödigt stor barriär för gående och cyklister. I högtrafik passerar 24 avgångar per timme denna hållplats. Det innebär ungefär en bussrörelse per minut på Timmervägen.

Timmervägens utformning är alltså en flaskhals som hindrar utvecklingen av kollektivtrafiken. En bussgata kommer därför att anläggas. Bussgatan ska binda samman Timmervägen med Fredriksbergsvägen och skapa en genare körväg för kollektivtrafiken än för bilen. Detta ger goda möjligheter att skapa attraktiv kollektivtrafik med fler resande, vilket skulle stödja målen om kollektivtrafikens utveckling. Med ett nytt hållplatsläge skulle också boende i den sydöstra delen av Ryd få bättre tillgång till kollektivtrafiken, vilket vore positivt.

7. Fordon och transporter

Laddinfrastruktur

Skövde kommuns utbyggnad av laddinfrastruktur fortsatte under 2022. Utbyggnaden är i enlighet med kommunens plan för laddinfrastruktur. Nya laddplatser installerades bland annat på parkeringsplatserna i Ryds centrum och vid Eric Ugglå. Dessutom har de befintliga laddplatserna nyttjats klart mer under 2022. Sammantaget leder detta till en stor ökning i antalet laddade kilowattimmar.

Figur 2. Mängden el (kilowattimmar) som har laddats via kommunens publika laddpunkter 2012–2021.

Skövdebostäder har arbetat flera år med att erbjuda sina hyresgäster möjligheten att ladda sin elbil på deras parkeringar. Det arbetet fortskrider och under 2022 har man kommit upp till 112 laddplatser.

På de laddplatser som Kreativa hus äger har elbilar laddats med 26 700 kilowattimmar el under 2022. Kreativa hus sökte stöd för fler elbilsladdare under året och dessa planeras att installeras under 2023.

Cykelinfrastruktur i Skövde

Skövde kommun är medlem i Svenska cykelstäder och samarbetar där med andra kommuner för att hitta tydliga mål för hur gång- och cykelvägar ska utformas. För trafikanternas säkerhet arbetar Skövde kommun också med att separera gång- och cykelvägar. I så stor utsträckning som möjligt placeras cyklisterna närmast körbanan och fotgängare längst bort från körbanan. Arbetet sker successivt med stråk som är prioriterade, där projekt pågår samt där bredden tillåter. Skövdes arbete för en bättre cykelinfrastruktur har uppmärksamats i länet genom att det lyfts fram som ett bra lokalt exempel för att nå de regionala miljömålen.

Under 2022 har cykelvägar breddats till fyra meter på två

sträckor. Det gäller dels sträckan Badhusrondellen–Majorsgatan/Ekängsvägen, dels sträckan från Falköpingsrondellen (väg 49) längs Gröna vägen fram till bostadsrättsföreningen Bovieran i Hentorp. En ny sträckning med diagonalställd cykelöverfart har också gjorts på Ekeskogsvägen, detta för att förbättra sikten för både cyklisterna och bilister. Man har också anlagt en ny cykelväg längs Döbelns gata enligt nedanstående bild. Tack vare förändringen blir cykelvägen rakare med färre skymda kurvor, vilket syns på **nedanstående bild**. De fortsatt låga siffrorna beror på pandemin.

Figur 3. Den nya cykelvägens sträckning vid Döbelns gata syns i orange på bilden.

Nya cykelpumpar har satts upp längs det röda cykelstråket i Ryds centrum, vid Frostaliden, vid Ekeskogsvägen samt på Sandtorget. Nya vägvisningsskyltar med fler och tydligare målpunkter har också satts upp. I samband med att det röda cykelstråket har breddats har även belysningsstyrkan och stolpavståndet på sträckan justerats.

Projekt för ökad cykling

Skövde kommun har under vintern 2022/2023 återigen deltagit i det populära projektet Vintercyklist. Syftet med projektet är att få fler att välja cykeln som transportmedel även under vintern; detta genom att visa att det fungerar bra bara man har rätt förutsättningar. Det handlar till exempel om reflexväst för att synas och dubbdäck för att minska halkrisken. Precis som tidigare år har Skövde kommun deltagit i projektet med 30 deltagare som har fått dubbdäck och däckbyte på sin cykel. I gengäld har deltagarna åtagit sig att använda cykeln som transportmedel tre gånger i veckan under projektperioden, samt rapportera till kommunen hur de upplever cykelvägarna. Kommunen får alltså dokumenterade rapporter om väghållningen

samtidigt som ett antal invånare får testa att vintercykla och förhoppningsvis inspirerar fler att våga prova. Det är med andra ord ett upplägg som alla vinner på. Inför årets omgång ansökte 190 personer om att få delta. Det visar att intresset är stort.

Även Skövdebostäder har uppmuntrat cykling under året. Tillsammans med sektor samhällsbyggnad arrangerade bolaget tre cykeldagar i bostadsområden för att inspirera och uppmuntra hyresgäster att cykla mer. Att cykla är ett bra sätt att bidra till ett mer hållbart boende. Skövdebostäder har också cykelservicestationer i sina områden. I vissa områden tillhandahåller bolaget även cykelpooler.

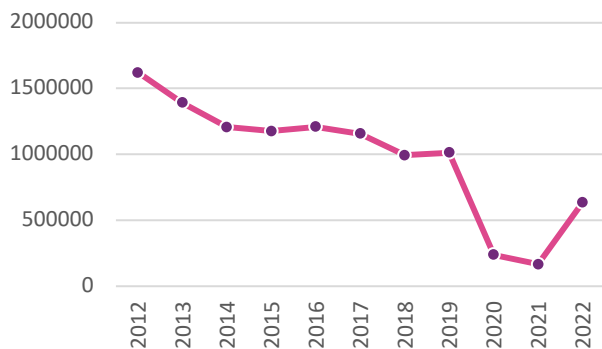
I Skövde kommun finns ett antal mätpunkter som mäter antalet förbipasserande cyklister. Under 2022 gjordes 1 106 518 passeringar vid dessa mätpunkter; räknat per dag blev det i snitt 164 passeringar. Under 2021 hade kommunen totalt 864 289 passeringar vid mätpunkterna, vilket gav ett dagligt medelvärde på 159 passeringar.

Resor med tåg och flyg

Avser arbetsresor som görs av kommunorganisationen och koldioxidutsläppen som är kopplade till dessa.

Resor med tåg

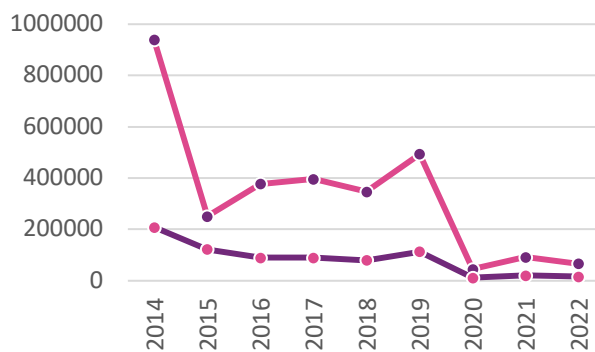
Under 2022 ökade kommunens tågresor jämfört med de låga nivåerna under pandemiåren 2020 och 2021. Vi är dock inte tillbaka på de nivåer som vi hade 2019 och tidigare.

Figur 4: Grafen visar hur många kilometer som kommunorganisationen rest med tåg per år.

Resor med flyg

Kommunens flygresor minskade under 2022 jämfört med 2021 och ligger nu långt under nivån före pandemin.

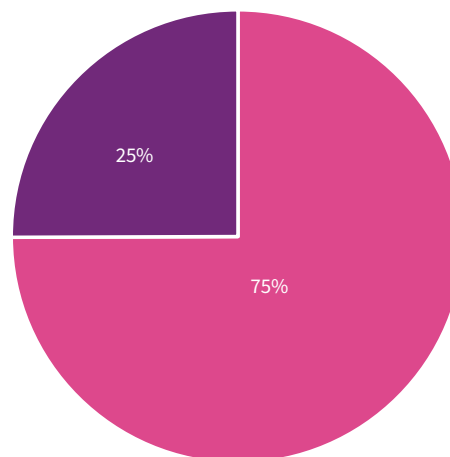

■ Antal restkilometer med flyg ■ Antal restkilometer med tåg

Figur 5: Grafen visar hur många kilometer som kommunorganisationen rest med flyg per år, samt hur stora koldioxidutsläpp resorna har orsakat.

Utsläpp

Under 2022 var 75 procent av utsläppen från tåg och flyg kopplade till flygresorna.

■ Flyg ■ Tåg (norrisk elmix)

Figur 6: Andelen utsläpp från kommunorganisationens resor med tåg och flyg kopplade till respektive transportmedel.

8. Klimatanpassning

FN:s klimatpanel har dragit slutsatsen att vi människor påverkar klimatet. Klimatet har redan förändrats och kommer att fortsätta förändras framöver. I Sverige kommer det leda till högre temperaturer, mer nederbörd samt ökad risk för översvämningar, ras, skred, erosion och värmeböljor.

Vilka effekter klimatförändringarna får beror på hur omfattande de blir och hur samhället lyckas anpassa sig till dem.

Vi behöver stå rustade med åtgärder för att anpassa samhället till både de klimatförändringar som märks idag och de framtida förändringar som vi inte kan förhindra.

Det handlar om att skydda samhället mot både direkta och indirekta konsekvenser. Även om nödvändiga utsläppsminskningar genomförs för att hejda klimatförändringarna kommer de inte att kunna förhindras helt.

Kommunen arbetar sedan 2017 strategiskt och ansvarsfullt för att minimera de skador som uppstår när klimatet förändras.

Skövde kommuns klimatanpassning i korthet 2022

- Under våren har kommunen tillsammans med Sweco gjort en konsekvensanalys av hur skyfall påverkar samhällsviktiga verksamheter och funktioner, hur framkomligheten i samhället påverkas av skyfall samt vad kostnaderna för skyfall kan kosta. Arbete med en strukturplan för vatten har också startat tillsammans med Sweco.
- Kommunens klimatanpassningsstrategi har funnits med som expert i flera av kommunens exploateringsprojekt. Mycket tid har framför allt lagts på Skövde Science City.
- Det pågående projektet Samverkan för hållbart omhändertagande av dagvatten på kvarterersmark (SODA) pågår enligt planen. Flera workshoppar och interna möten har genomförts inom det nationella projektet.
- En mindre revidering av skyfallskarteringen har genomförts.
- En stor del av klimatanpassningsarbetet har förts inom ramen för en ny översiktsplan, där klimatanpassningsstrategin varit med i projektgruppen.
- Klimatanpassning och biologisk mångfald är viktiga samverkansområden. Kommunekologen och klimatanpassningsstrategen samarbetar för att hitta gemensamma projekt som stärker båda områdena.

9. Avfall och källsortering i Skövde regionen

Dagens konsumtionssystem är linjärt. Det betyder att produkter tillverkas, används och slängs. Vi är generellt dåliga på att ge produkter långa liv och att ta tillvara dess resurser när produkten inte längre är användbar. Cirkulär ekonomi innebär i stället att vi redan i designstadiet tänker på att produkten ska hålla länge och ha många liv. Sedan tillverkas produkten och används, återanvänds, återställs och uppgraderas innan den slutligen återvinns för att bli en helt ny produkt. På det viset använder vi resurserna maximalt och ansvarsfullt, sparar på våra tillgångar och utvinns inte mer naturresurser än nödvändigt.

Kommunalförbundet AÅS

Kommunalförbundet *Avfallshantering Östra Skaraborg* fick under året ett uppdaterat uppdrag. Samtidigt växte förbundet med fyra nya kommuner till sammanlagt 13 kommuner. De nya medlemskommunerna är Essunga, Grästorp, Götene och Vara. I samband med förändringen bytte förbundet namn till *Avfall & Återvinning Skaraborg (AÅS)*.

Kommunens avfallsorganisation spelar en viktig roll i det cirkulära tänk som numera krävs. Därför har den 20 år gamla förbundsordningen setts över och uppdaterats. Grunduppdraget inom avfallshanteringen är fortfarande detsamma, men AÅS

har sedan årsskiftet fått en tydligare roll i att stötta medlemskommunerna med kompetens och strategiskt stöd inom både avfallshantering och avfallsförebyggande arbete. Den nya förbundsordningen syftar till att *höja den framtida ambitionsnivån inom det samlade hållbarhetsområdet* – här har förbundet en självklar roll – men också att *stärka samverkan* mellan medlemskommunerna och förbundet. Att det tidigare AÖS har bytt namn till *Avfall & Återvinning Skaraborg* ligger i linje med ambitionen att ta fler kliv upp för avfallstrappan. Kommande förändringar och krav inom avfallssektorn och den cirkulära ekonomin har talat starkt för ett större förbund och för nya arbetssätt. Det visar också hur viktigt det är att gemensamt kunna möta förändringarna med jämförelsevis rimliga avgifter för invånarna.

Förändringar på avfallsområdet

En stor förändring bottenar i ett regeringsbeslut om att kommunerna ska sköta insamlingen av förpackningsavfallet från och med 1 januari 2024. Senast 2027 ska kommunerna ha infört denna fastighetsnära insamling. Producentansvaret ska dock finnas kvar; producenterna betalar Naturvårdsverket för insamlingen, och verket fördelar i sin tur ersättning till kommunerna beroende på deras storlek. Från och med 2026

9. Avfall och källsortering i Skövde regionen

ska kommunerna också ge människor möjlighet att källsortera förpackningar på "större, populära platser utomhus", exempelvis torg och parker av en viss storlek. Plastförpackningar ska också samlas in separat på fler platser utomhus. Detta ska bidra till att lösa problemet med nedskräpning runt snabbmatsrestauranger. Från och med den 1 januari 2023 gäller förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter. Enligt förordningen får kommunerna ersättning för delar av sina städkostnader. Kommunerna ska också varje år rapportera sina städkostnader till Naturvårdsverket.

Matavfallsinsamling AÅS

Till följd av att matavfallsinsamling startat i en av de fyra medlemskommuner har den totalt insamlade mängden matavfall ökat inom kommunalförbundet. Tre av de nya medlemskommunerna har inte matavfallsinsamling och där kommer obligatorisk matavfallsinsamling påbörjas från och med den 1 januari 2024.

Totalt uppkomna matavfallsmängder har enligt naturvårdsverket minskat över perioden 2012–2021 från 89 till 59 kilogram per invånare. Sett till de kommuner som redan har matavfallsinsamling så har matavfallsmängden minskat något. Det sammanfaller med Naturvårdsverkets analys att det verkar som att hushållen minskat mängden mat som de slänger.

För att kunna samordna förändringen med de nya kraven på fastighetsnära insamling av förpackningar kommer dispens behöva sökas hos Naturvårdsverket för de kommuner som idag har frivillig utsortering. Dispens kommer att medges som längst i två år.

Avfallsmängderna minskade under 2022. Detta är starkt kopplat till konjunkturen. Mängden totalt avfall som Skövdes invånare slänger behöver fortsätta att minska. Den största behandlingsformen av avfall är precis som tidigare energiutvinning, men andelen återanvändning och materialåtervinning ökar. Insamlad mängd mat och restavfall (189 kg/invånare) inom kommunalförbundet fortsätter alltså vara under Sverigemedel (2021: 199 kg).

Grönt kort

Grönt kort är en uppskattad service som underlättar vardagen för kommuninvånarna. Med ett grönt kort till sin återvinningscentral kan man nämligen själv styra tidpunkten för att hantera sitt avfall. För att kortinnehavarna ska få behålla sitt kort ska repetitionsutbildningar genomföras exempelvis i Hjo och Timmersdala. Det märks att det behövs ungefär vart femte år som en påminnelse för att få en bra och korrekt hantering av

avfallet. Den som inte går repetitionsutbildningen blir avstängd från grönt kort och missar därmed den servicen.

Sortera säcken

AÅS initiativ Sortera säcken är en fortsatt succé som har halverat avfallsmängderna av brännbart restavfall. Besökare som kommer med en blandad säck måste sortera allt avfall på rätt sätt på platsen. På Risängen har personalen pratat med besökarna och lyckats att få ned restavfallsmängderna över förväntan. Farligt elektronikavfall är ett exempel på material som felsorteras, men den allra vanligaste felsorteringen gäller förpackningar.

Övrigt

Avfallsplanen har legat på is. Arbetet behöver dock återupptas då det i dagsläget inte finns någon aktuell avfallsplan för AÅS.

Det läggs 30 till 40 000 ton schaktmassor på Risängen varje år. Det innebär att området kommer att vara fullt utbyggt om sju till åtta år. För att Skövde kommun ska ha någon plats att ta emot framtida schaktmassor är det en viktig och stor utmaning för Skövde kommun att finna en lösning på frågan.

Kommunkoncernens avfallsarbete

Minskat matsvinn

Under 2022 har måltidsavdelningen fortsatt att minska sitt matsvinn. Totalt för hela året landade det på drygt 45 gram per matgäst, vilket är långt bättre än årets mål på 52 gram. Även koldioxidutsläppen från maten minskar. Mellan 2020 och 2022 har utsläppen minskat från 1,9 koldioxidekvivalent per kilo livsmedel till 1,6.

Återbruk

Sektor service har under en längre tid arbetat aktivt med återbruk. För varje år sker en liten ökning. På projekteringssidan är utvecklingen ännu tydligare eftersom vi numera genomför fler renoveringar och ombyggnationer och färre nyproduktioner. Larm, lekplatsutrustning, storköksutrustning, dörrar med mera återbrukas både på sektornivå och i projekt.

Under 2022 startade de första projekten med ett mer utbrett återbruk. Projekten är så kallade samverkansentreprenader. Vi ser det som lämpligt att testa olika typer av återbruk och hur verksamheten kan agera för att arbetssättet ska fungera med våra entreprenader. Under året inleddes en samverkan med Byggföretagen, där de lokala entreprenadföretagen finns representerade. I denna samverkan diskuterar vi hur vi som bygg-

9. Avfall och källsortering i Skövde regionen

herre ska utforma krav samt resonera i våra upphandlingar och underlag. Arbetet fortsätter under 2023, och snart hoppas vi kunna skicka ut de första upphandlingarna där projekt utvärderas på klimat/miljö och inte bara lägsta pris.

Mera materialåtervinning

Ett mål i parkenhetens ombyggnadsprojekt är att minimera överskottsmassorna och i stället utgå så mycket som möjligt från befintlig jord. Inför ett ombyggnadsprojekt inventerar enheten vilka material som behöver tas omhand och vilka som kan återanvändas. Utöver miljövinster kan återbrukat material också ge karaktär åt ett område från start.

Växtmaterial från säsongsurvorna använder vi så ofta vi kan, antingen i planteringar som behöver justeras eller för att fylla luckor i rabatter där växtmaterialet har dött. Alunrot är ett exempel på art som kommer från vår- och hösturnorna och som fyllt upp tomma luckor i både Kyrkparken och Garpaparken.

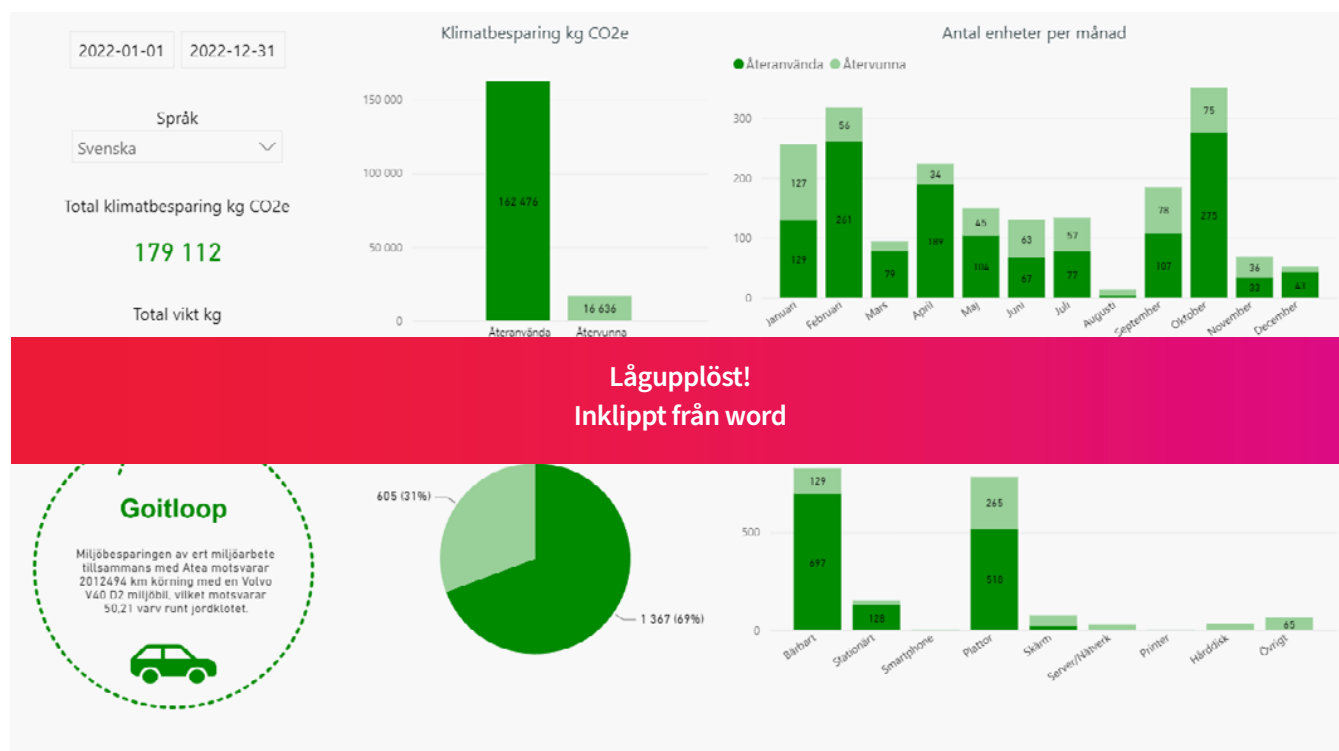
Återbruk av IT-material

Under 2022 har avdelningen för IT och verksamhetsutveckling fortsatt att bidra till kommunens hållbarhetsarbete. En fortsatt hög nivå av datorer, skärmar, surfplattor och övrig IT-utrustning lämnas till återvinning och återanvändning.

Den IT-utrustning som återvanns under 2022 gav en miljöbesparing som motsvarar över två miljoner kilometers körning med en dieseldriven Volvo V40 D2 miljöbil. Sträckan räcker 50 varv runt jorden.

Återvinningen sker via en cirkulär process med Atea, som är kommunens avtalade leverantör. Genom tjänsten GO-IT-LOOP säkerställs en effektiv, etisk, säker och ekonomisk modell för återbruk av vår uttjänta IT-utrustning.

Nyckelfaktorn för den höga återvinningsgraden är att alla sektorer är antingen med i eller på väg in i Skövde kommuns leasingmodell. IT tar även hand om processen för våra samarbetskommuner och bolag. På det viset säkerställer vi en livscykelhantering där återtaget verkligen blir av.

9. Avfall och källsortering i Skövde regionen

Möbelbiblioteket

Som ett led i kommunens arbete med de globala målen för hållbar utveckling har kommunen skapat ett digitalt möbelbibliotek på intranätet. Biblioteket gör det lättare att se vilka möbler som redan finns i kommunens ägo. När det är dags att göra om på arbetsplatsen kan man alltså söka i möbelbiblioteket efter det som behövs. Möblerna är i nyskick om inget annat anges i beskrivningen. De är också gratis; det enda som tillkommer är hanteringskostnad och leveranskostnad. Detta digitala initiativ ersätter det som tidigare kallades Återbruket.

Stor besparing för både ekonomi och klimat.

Genom att återbruka befintliga möbler sparade kommunen nästan två miljoner kronor under 2022. Besparingen av koldioxidutsläpp uppskattas till 46 900 kilo CO₂-ekvivalenter som motsvarar över 600 000 kilometers körning med en dieseldriven Volvo V40 D2 miljöbil. Sträckan räcker 16 varv runt jorden. Uträkningen av koldioxidutsläpp är en schablon som baseras på RISE klimatdatabas för möbler. Vi har valt att inte göra någon uppskattning på enskilda produkter som brevfack, dammsugare, datorskärmar, kyl- och frysskåp med mera som finns i återbruket. Anledningen är att de inte finns registrerade i RISE klimatdatabas. Dessa produkter saknar även jämförpris för att uppskatta begagnatvärde jämfört med nypris.

Bättre vattenrening

Den största åtgärden som Skövde VA gjorde på miljöområdet under 2022 var att fortsätta arbetet med att bygga ut Stadskvarns avloppsreningsverk. Syftet med utbyggnaden är att an-

passa verket till sitt nya miljötillstånd. I och med utbyggnaden ska verket kunna rena mer avloppsvatten och dessutom rena det bättre. Under året har följande nya anläggningsdelar färdigställts och tagits i drift:

- **Två nya sand- och fettfång:** Dessa tål högre flöde än tidigare sandfång och ska minska mängden sand och fett som kommer in i verket.
- **En ny fördelningskammare mellan sandfång och försedimenteringar:** Fördelningskammaren kan via självfall fördela avloppsvatten till alla verkets försedimenteringar. Detta ger en god redundans samt flexibilitet i driften av detta reningssteg.
- **En ny lamellförsedimentering:** Denna del kompletterar befintliga traditionella försedimenteringar och innebär att försedimenteringen kommer att fungera vid ett högre flöde.
- **Reservkraft för delar av verket:** Tack vare reservkraften kan inkommande vatten magasineras i stället för att bräddas vid strömavbrott på upp till 24 timmar.
- **Filteranläggning för utgående renat vatten från verket:** Detta minimerar risken för utsläpp av föroreningar i partikelform från verket.

Tack vare att det första steget i utbyggnaden var att färdigställa bräddmagasin har alla ovan nämnda anläggningsdelar kunnat byggas och kopplas in utan några extra utsläpp från verket. Vid några tillfällen under året har hela vattenflödet in i verket behövt stoppas medan kritiska inkopplingar har gjorts. Stoppen har genomförts under ett antal timmar per gång. Under den tiden har inkommande vatten magasineras för att sedan genomgå fullständig rening i verket.

10. Resurshushållning

Upphandling är ett viktigt styrmedel för att nå samhällspolitiska mål. Genom att upphandla hållbart säkerställer kommunen den goda affären sett till hela livscykeln. Samtidigt bidrar det till hållbar utveckling och till att de nationella miljö kvalitetsmålen kan nås.

Upphandlingsenhetens verksamhet

Upphandlingsenheten är kommunstyrelsens verkställande organ för kommunens upphandlingsverksamhet.

Kommunens upphandling regleras av:

- Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling
- Policy för upphandling (2017)
- Riktlinjer för inköp (2013)

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling

Sedan den 1 januari 2017 har vi ett nytt regelverk för offentlig upphandling. I det nya regelverket har utrymmet för att ställa krav på miljöhänsyn blivit tydligare. Det gäller bland annat möjligheten att använda särskild märkning som bevis på miljöprestanda och tydligare riktlinjer för hur och när krav på miljöledningssystem ska ställas. Det gäller också klargöranden kring hur livscykelkostnader inklusive kostnader för externa miljöeffekter får användas vid utvärdering av anbud.

Policy för upphandling

En ny policy för upphandling beslutades av kommunfullmäktige under 2017. Avsnittet som gäller hållbar utveckling formuleras på följande sätt:

All upphandling ska vara inriktad på att de upphandlade varorna och tjänsterna ska bidra till en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling. I upphandlingar av livsmedel ska miljökrav, djurskydds-krav, krav rörande antibiotikaanvändning och smittskydd ställas i enlighet med upphandlingsmyndighetens kriteriedokument.

Möjligheter och begränsningar att ställa miljökrav

Upphandlingsenheten har stor indirekt effekt på de kommunala verksamheternas miljöpåverkan. Det är i upphandlingsskedet som krav på miljöprestanda fastställs för de varor, tjänster och entreprenader som ska köpas in.

När krav fastställs ska ett stort antal policyer, planer och riktlinjer följas, bland annat dessa:

- Måltidspolicy (2016)
- Riktlinjer för fordon och resor (2020)
- Energi- och klimatplan (2021–2030)
- Hållbarhetspolicy (2022)
- Riktlinje för inköp (2022)

Upphandlingsenheten är beredd att höja sin ambition kring miljökrav i upphandlingarna. Enheten kan dock inte agera självständigt eftersom kraven kan komma att ge kommunen ökade kostnader eller på andra sätt påverka kommunens verksamheter. Under 2023 kommer policyn för upphandling att uppdateras.

Miljökrav i upphandlingar

Under 2022 har upphandlingsenheten slutfört 42 upphandlingar för Skövde kommun.

Miljökrav har ställts i upphandlingarna där det har varit möjligt. I de fall där Upphandlingsmyndigheten har tagit fram miljökrav inom det upphandlade området har dessa miljökrav ställts helt eller delvis. I de fall där Upphandlingsmyndigheten ännu inte har tagit fram några kriterier har målet varit att formulera och ställa egna miljökrav. När det har varit möjligt har krav ställts på miljömärkning eller tredjepartscertifiering. Upphandlingar där krav har ställts på systematiskt miljöarbete

Även om produkter och tjänster är upphandlade med miljökrav är det inköpen som avgör hur miljö- och klimatvänlig den upphandlade produkten blir. I det skedet har beställarna inom verksamheten det största ansvaret.

10. Resurshushållning

Upphandlingar med krav på systematiskt miljöarbete

Krav på systematiskt miljöarbete har ställts när det har varit möjligt. Kravet innebär att leverantören ska ha ett miljöledningssystem för styrning och kontroll av sin verksamhet. Detta uppfylls genom arbete enligt certifierad ISO-standard, annat likvärdigt system eller eget system för miljöledning som säkerställer uppdraget.

I följande fem upphandlingar har krav ställts på systematiskt miljöarbete under 2022:

- Datorer, surfplattor, bildskärmar, tillbehör och tjänster
- Yrkeskläder för personal inom vård och omsorg, service, kök med flera
- Förmånsportal
- Elinstallationsmaterial
- Styrd borrning

Följande lista visar ett urval av upphandlingar där andra miljökrav har ställts:

Datorer, surfplattor, bildskärmar, tillbehör och tjänster

- TCO-certifiering för samtliga offererade och levererade produkter.
- Offererade bildskärmar ska uppfylla kraven på energieffektivitet enligt Energy Star 7.1 eller senare.
- Ett koncept för hållbart återtag av uttjänt utrustning ska erbjudas.

Yrkeskläder för personal inom vård och omsorg, service, kök m.fl.

- Spårbarhet i tillverkningskedjan.
- Följa Reach-förordningen avseende kemikalier.
- Leverantören ska ha ställt miljörelaterade krav på det distributionsföretag som man väljer för varuleveranser.

Elinstallationsmaterial

- Plast i armatur och ljuskälla ska vara halogenfri, det vill säga får totalt innehålla maximalt 0,09 procent klor, 0,09 procent brom och 0,15 procent halogener.

Naturvårdstjänster

- Leverantören förbinder sig att följa reglerna för certifiering enligt FSC hos Grönt Paraply.
- Till motorsågar och liknande redskap ska akrylatbränsle eller annat miljöbränsle användas.

Styrd borrning

- Leverantören ska vid rengöring och renhållning använda anvisade uppsamlingsställen för avfall.
- Leverantören ska svara för omhändertagande och bortforsling av eget farligt avfall, källsortera avfall samt upprätta en plan för hantering av avfall.
- Avfall från entreprenaden som är skadligt för miljön ska transporteras bort och omhändertas på ett miljösäkert sätt och enligt gällande miljölagstiftning.
- Efter avslutad borrning ska kvittens över avlämnat miljöskadligt avfall mejlas till köparen.

Specialtillverkning av inredning till stadsbibliotekets avdelning för barn och unga

- Befintliga bokhyllor återbrukades i nybyggda hyllor samt rekonditionerades/renoverades för återanvändning. Vid val av material och ytbehandling ska miljöaspekten vara en viktig parameter.

Ängsskötsel

- Till fordon och andra maskiner ska dieselmiljöklass 1 eller annat miljöbränsle användas

Avropsavtal tecknade av Adda

Adda är en inköpscentral som upphandlar nationella ramavtal gemensamma för Sveriges kommuner och regioner. Kommunerna kan välja om de vill ansluta till de nationella avtalen eller om det är mer fördelaktigt att genomföra en egen upphandling. Skövde kommun har under 2022 använt sig av följande avtal tecknade av Adda:

Möbler återbruk inklusive tillhörande tjänster 2021 avropsavtal Adda:

- Möbelrenovering av befintliga möbler, exempelvis träarbeten, byte/renovering av bordsskivor.
- Möbeltapetsering av befintliga möbler, exempelvis om- tapetsering av befintliga möbler, mindre justeringar/renoveringar.

Möbler för förskola och skola 2020 avropsavtal Adda

- Ett brett utbud av inredning med höga klimat- och miljökrav i nivå med Upphandlingsmyndighetens kriterier för Giftfri förskola.
- Miljömärkta, klimatdeklarerade, demonterbara möbler samt möbler som innehåller återvunnet eller förnybart material.
- Möbler med lång livslängd, minst fem års produktgaranti, reservdelar tillgängliga minst fem år efter leverans.

Möbler för kontor och arbete 2021 avropsavtal Adda

- Miljömärkta, klimatdeklarerade, demonterbara möbler samt möbler som innehåller återvunnet/förnybart material.
- Möbler med lång livslängd, minst fem års produktgaranti, reservdelar tillgängliga minst fem år efter leverans.

Park- och lekplatsutrustning 2021 avropsavtal Adda

- Krav på hållbarhetsverifikat på utvärderingssortiment.
- Krav på spårbarhet kring utvärderingssortiment och övrigt sortiment.
- Krav på hållbart skogsbruk genom Svanenmärkning, C+ enligt Sunda Hus Miljödata eller spårbarhetscertifikat genom certifieringssystem som FSC, PEFC eller motsvarande.
- Inga kemikalier får innehålla ämnen upptagna i Europeiska kemikaliemyndighetens (ECHA) kandidatförteckning.
- Transporter och leveranser ska ske med lägsta möjliga klimatpåverkan för att gå i linje med Sveriges klimatmål. Det ska finnas en policy kring hur transporter inom uppdragen sker med lägsta möjliga miljöpåverkan.

10. Resurshushållning

Stationstankning 2021 avropsavtal Adda

- Miljörapport ska skickas månadsvis till köparen. Rapporten ska som minst innehålla information om levererade mängder drivmedel, de levererade drivmedlens totala växthusgasutsläpp samt koldioxidbesparing jämfört med fossilt drivmedel.

Parkmaskiner och gräsklippare 2019 avropsavtal Adda

- Leverantören ska bedriva ett systematiskt miljöarbete och arbeta för hållbara leveranskedjor, med särskild vikt på mineraler i batterier.
- Batterier får inte överskrida vissa haltgränser för metaller, exempelvis bly och kvicksilver. Ingående hydraulolja ska uppfylla miljöegenskaper enligt SS 155434.
- Leverantören ska följa gällande lagar och regler kring producentansvar för batterier.
- Leverantören ska ha valt offererade maskiner med låg miljöpåverkan.
- Samtliga offererade maskiner med dieseldrivna motorer ska kunna drivas på förnybart bränsle.

Fordon och trafik

Under 2021 upphandlade Skövde tillsammans med tolv andra kommuner ett fyraårigt ramavtal för personbilar och lätta transportbilar. Stor vikt lades vid att det senaste och ur miljösynpunkt bästa alternativet skulle vara valbart vid beställning av fordon. Avropande myndighet kan utifrån sitt eget styrdokument eller miljömål välja fordonskategori. Under 2022 har Skövde kommun avropat 26 personbilar och en lätt transportbil från avtalet.

Tabellen anger vilken drivmedelstyp som det nyinköpta fordonet har ersatt eller om fordonet är en utökning av flottan.

Antal	Nyinköpt lätt transportbil	Miljöklass	Drivmedel	Ersätter
1	VW Caddy	Euro 6	HVO	Utökning

Antal	Nyinköpt personbil	Miljöklass	Drivmedel	Ersätter
1	Volvo XC40	Euro 6	HVO	Utökning
1	Toyota Proace Verso	El	El	HVO
1	Hyundai Kona	El	El	Utökning
5	Hyundai Kona	El	El	Diesel
2	Toyota Yaris	Elhybrid	B/El	HVO
1	Toyota Yaris	Elhybrid	B/El	B/El
1	Toyota Corolla 1,8	Elhybrid	B/El	Utökning
3	Toyota Corolla 1,8	Elhybrid	B/El	Diesel
6	Toyota Corolla 1,8	Elhybrid	B/El	Diesel
1	Toyota Corolla 1,8 Combi	Elhybrid	B/El	Utökning
2	Kia Ceed	Laddhybrid	B/El	Diesel
1	Kia Ceed	Laddhybrid	B/El	G/B
1	Toyota Proace Verso Shuttle	Euro 6	HVO	HVO

Beställning från ramavtal

Om det i upphandlingen har ställts krav för att ge möjlighet att välja produkter med viss miljöprestanda är det kommunens beställare som ansvarar för att utnyttja denna möjlighet.

E-handelssystemet Visma Proceedo ger effektiva möjligheter att filtrera på de produkter som har miljömärkning. Denna möjlighet gör det enklare för beställaren att välja produkt.

Hos följande e-handelsleverantörer kan man genom Proceedo filtrera på och beställa miljömärkta produkter:

Lek- och skapandematerial

- Lyreco Sweden AB
- ABA Skol AB
- Lekolar AB

Kontors- och skrivmaterial

- Lyreco Sweden AB

Livsmedel

- Menigo Foodservice AB
- Grönsakshuset i Norden AB
- Skånemejerier Storhushåll AB
- Hanssons Fisk

Förbruknings- och engångsartiklar papper och plast

- Lyreco Sweden AB

Rengöringskemikalier samt städutrustning

- PLS Produkter AB

Tonerkassetter

- Lyreco Sweden AB

Sjukvårdsmaterial

- OneMed Sverige AB

Inköp av livsmedel 2022

Under 2022 köptes livsmedel för drygt 45 miljoner kronor in från ramavtalsleverantörerna. Nästan 11 miljoner av dessa gällde ekologiska livsmedel. Andelen ekologiska livsmedel var alltså 24 procent, vilket är en minskning med 0,67 procentenhet jämfört med 2021. Andelen ekologiskt har planat ut de senaste åren men måltidsavdelningen uppfyller ändå kommunfullmäktiges mål på minst 20 procent.

Måltidsavdelningen har 2022 haft en avtalstrohet på 95 procent. Det kan jämföras med 2013, då nivån låg på 84 procent. Tack vare den ökade avtalstroheten frigörs medel för att handla mer svenska livsmedel. Priserna har under 2022 gått upp med ungefär 25 procent på de avtalade produkterna, men köken har ändå lyckats hålla sin budget.

Skövde kommun uppmärksammades under året i tidningen Land Jordbruk, som den kommun som handlat störst andel svenska livsmedel i hela landet. I dagsläget är 77 procent av inköpen svenska livsmedel enligt kommunens beräkningar. Maxnivån beräknas vara cirka 78 procent. Avdelningen fortsätter också att driva frågan om hållbara blå proteiner och har tillsammans med Innovatum Science Parks nätverk arbetat med innovativa ”blå” företag på västkusten. Den klimatsmarta fisken Clarias från Gårdsfisk är tillagd på avtal.

Svenskt kött/animalier

Från och med 2018 redovisas andelen svenska animalier i stället för enbart svenskt kött. Det ger en mer heltäckande bild av hur mycket svensk djurproduktion gynnas. Andelen köpta svenska animalier har ökat från 60 procent under 2013 till 99 procent (drygt 18 miljoner kronor) under 2022.

Nya avtal under året

Upphandlingen av färskt bröd och konditori slutfördes under året. Det blev en lokal leverantör, Mössebergsbagaren i Falköping, som tilldelades avtalet.

Skövde kommun
Postadress 541 83 SKÖVDE
Telefon 0500-49 80 00
Webbplats skovde.se

SKÖVDE KOMMUN

2022

PERSONALREDOVISNING

SKÖVDE

Innehåll

Förord	3
2. Sammanfattning – de viktigaste händelserna under 2022.....	5
3. Personalutveckling	6
3.1 Personal- och personalkostnadsutveckling	6
3.2 Möjlighet att arbeta heltid.....	7
3.3 Löneutveckling.....	9
4. Kompetensförsörjning.....	10
4.1 Strategisk kompetensförsörjning	10
4.2 Utveckling av personalomsättning och pensionsavgångar	10
5. Ledarskap och medarbetarskap	14
5.1 Ledarutveckling.....	14
5.2 Medarbetaridé och organisationskultur	14
5.3 HME (Hållbart medarbetarengagemang)	15
6. Arbetsmiljö-, likabehandlings- och hälsoarbete	16
6.1 Systematiskt arbetsmiljöarbete.....	16
6.2 Arbetsskador och tillbud	16
6.3 Systematiskt likabehandlingsarbete	17
6.4 Förmåner och friskvård.....	20
6.5 Sjukfrånvaroutveckling	20
6.6 Årlig uppföljning av SAM-LI	21
7. Personalmått	22

Förord

I Skövde kommun är vi över 5000 medarbetare som varje dag, året om levererar tjänster och service till våra kunder i kommunen såsom invånare, besökare och det lokala näringslivet. Arbetet kan se lite olika ut beroende på vilken verksamhet vi arbetar i men alla representerar vi Skövde kommun.

Personalredovisningen lyfter fram de personalpolitiska utvecklingsområden som är aktuella, visar utvecklingen genom tillbakablickar, summerar vad som hänt under året och blickar framåt mot vad som komma skall.

Kompetensförsörjning kommer att vara den viktigaste frågan kommande år. För att attrahera och behålla medarbetare ska kommunen vara en god arbetsgivare. Engagerade ledare med delaktiga och motiverade medarbetare är framgångsfaktorer för ett gott arbetsgivarskap och en effektiv organisation. Att vara öppna och lyhörda, ta ansvar för helheten, göra varandra bättre och att våga är riktningen framåt.

Alla medarbetare är viktiga för att vår kommun ska lyckas med vårt samhällsuppdrag. Tillsammans förvekligar vi drömmar och får Skövde att växa!

Johan Ask
Ordförande kommunstyrelsens
arbetsgivarutskott

Sofia Myrman
HR-chef

”I Skövde kommun är vi övertygade om att varje medarbetare har drivkraften och förmågan att förbättra verksamheten och en vilja att utvecklas i sitt yrke. Medarbetaridén bygger på en stark tilltro till medarbetarnas vilja och förmåga. Alla medarbetare bidrar på ett avgörande sätt till att vi når våra mål och att våra kunder är nöjda med den samhällsservice vi erbjuder.”

Ur Skövde kommuns medarbetaridé

2. Sammanfattning – de viktigaste händelserna under 2022

Skövde kommun fortsätter att växa. Samtliga verksamheter kommer därför att ha ett stort behov av personal framöver. Personalbehovet beror på demografi-utvecklingen med fler yngre och äldre invånare i kommunen, men det finns också interna orsaker; många av våra medarbetare är på väg att gå i pension och dessutom har den externa personalomsättningen blivit högre.

Antalet tillsvidareanställda i Skövde kommun har under året ökat med cirka 150 personer jämfört med 2021. Den utförda arbetstiden har också ökat; två av orsakerna är att fler har arbetat sina ordinarie timmar och att övertiden och fyllnadsuttaget för att täcka en ökad sjukfrånvaro har ökat. *Läs mer om detta i kapitel 1: Personalutveckling.*

Att attrahera nya medarbetare är nödvändigt, men det är ännu viktigare att vi behåller och utvecklar våra befintliga medarbetare de kommande åren. Det behöver ske genom riktad kompetensutveckling, bra förmåner, möjligheter till intern karriär samt att vi använder vår kompetens rätt och utnyttjar tekniken smart. Under året har flera viktiga aspekter av detta prioriterats och utvecklats. Det har handlat om att erbjuda heltidsanställning för att få medarbetare att arbeta mer, att genom goda villkor i pensionspolicyn få medarbetare att arbeta längre samt att öka mångfalden genom projekt som Stega vidare och Rekrytera bredare. *Läs mer om detta i kapitel 2: Kompetensförsörjning.*

2022 års systematiska arbetsmiljö- och likabehandlingsarbete har följts upp på alla nivåer i kommunen. Uppföljningen visar att rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet används i stor utsträckning. Ett utvecklingsområde som bör prioriteras bland chefer som leder chefer är uppföljning av chefers kunskaper, befogenheter och resurser för arbetsmiljöarbetet. När det gäller likabehandlingsområdet är utvecklingen fortsatt god. Chefer och medarbetare känner till rutiner och riktlinjer på

området. Ett utvecklingsområde är att arbeta mer löpande med aktiva åtgärder mot diskriminering i våra verksamheter. Det gäller såväl på undersökningsnivå som på analys- och uppföljningsnivå. *Läs mer om detta i kapitel 5: Arbetsmiljö-, likabehandlings- och hälsoarbete.*

Skövde kommuns policy för likabehandling har implementerats under året. Samtidigt har kommunens medarbetaridé med värderingar fortsatt att förankras i verksamheterna. Sektorerna har också fortsatt att arbeta med resultatet av 2021 års HME-undersökning (Hållbart medarbetarengagemang) samt organisationskulturutredningen. *Läs mer om detta i kapitel 4: Ledarskap och medarbetarskap.*

Sjukfrånvaron var under årets första månader högre än samma period förra året. Under våren stabiliserades nivån men under hösten gick den upp igen. Att minska sjukfrånvaron är ett prioriterat område och insatser sker löpande i verksamheterna. På ett kommunövergripande plan inleddes under året ett pilotprojekt kallat Hälsa för ett långt och hållbart arbetsliv. Sju arbetsplatser inom sektor vård och omsorg deltog under 2022 och fortsätter att delta under 2023. Resultaten är positiva. *Läs mer om detta i kapitel 5: Arbetsmiljö-, likabehandlings- och hälsoarbete.*

Prioriteringar i löneöversynsarbetet har lett till två saker: dels att vi nu inte har några osakliga löneskillnader på grund av kön, dels att vi har löner som står sig i konkurrensen med andra arbetsgivare. Fokus framöver ligger nu på att hitta rätt lön i den interna strukturen i befattningsgrupperna. Det betyder att vi ska titta närmare på nyanställdas löner i förhållande till medarbetare med längre anställningstid. *Läs mer om detta i kapitel 1: Personalutveckling.*

3. Personalutveckling

3. Personalutveckling

3.1 Personal- och personalkostnadsutveckling

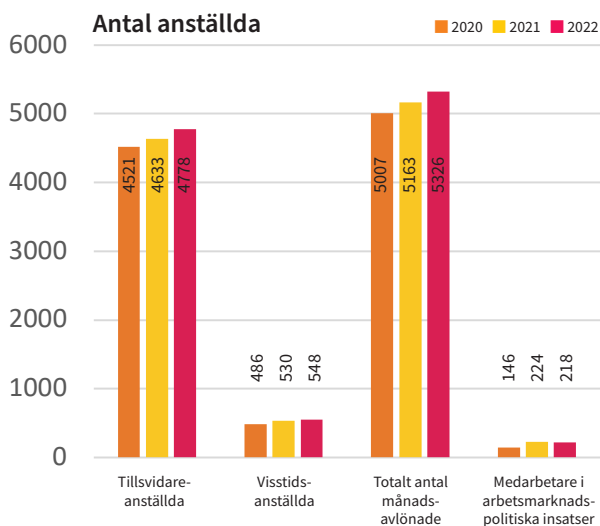
Skövde kommuns personalkostnader inklusive arbetsgivaravgifter har ökat med cirka 170 miljoner kronor under 2022. I ökningen sedan föregående år är höjningen för löneöversyn inräknad. Den ökningen motsvarar ungefär 70 miljoner kronor. Utöver höjda löner består kostnadsökningen av fler tillsvidareanställda (cirka 150 personer) samt ökade kostnader för sociala avgifter. Även kostnaderna för ej arbetad tid, exempelvis semester och sjuklön, har ökat sedan föregående år. Dessutom har den ökade sjukfrånvaron och bristen på vikarier lett till ett större övertids- och fyllnadstidsuttag och till att fler timavlönade tagits in. Samma trend ses även i andra kommuner i Skaraborg. Utmaningen inför 2023 blir ökade pensionskostnader och ökat PO (personalomkostnadspålägget).

Den totala arbetade tiden i kommunen har ökat med motsvarande 140 heltidsarbetande. Anledningen är fler anställda, mer övertid och fyllnadstid samt fler timavlönade. Frånvaron har under samma period ökat med cirka 115 heltidsarbetande. Totalt var i snitt cirka 1 100 heltidsarbetande frånvarande per månad under 2022. Det motsvarar 25 procent av vår planerade tid och är en normal nivå jämfört med andra kommuner. Den

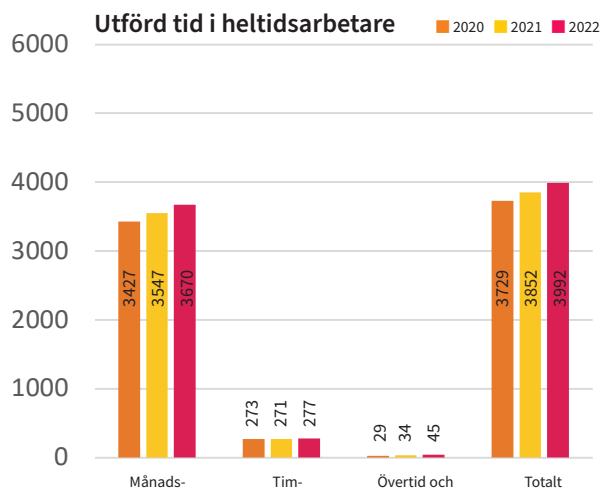
största frånvaroposten är sjukdom, som motsvarar 430 heltidsarbetande. Andra stora frånvaroposter är föräldraledighet (216), semester (428) och tjänstledighet (104). För att få fler i arbete behöver fokus läggas på att minska sjukfrånvaron. Vi bör också se över vad tjänstledigheten bottnar i.

Under 2022 ökade antalet tillsvidareanställda allra mest i följande befattningsgrupper: vårdbiträden, grundskollärare, chefer, barnskötare, fritidsledare och personliga assistenter. Detta stämmer med demografiutvecklingen, som kräver mer resurser inom skola, förskola och fritidshem. Eftersom förskollärare och lärare till fritidshem är svåra att få tag på ökar andelen barnskötare och fritidsledare. På motsvarande vis tas vårdbiträden in i stället för undersköterskor, och behovet av personliga assistenter har ökat. Gymnasielärare är den grupp som minskar mest i kommunen. Detta beror främst på demografiutvecklingen med färre elever på gymnasienivå.

Antalet anställda män i kommunen ökar. Dock ligger vi fortfarande på samma andel (24 procent) som förra året. Vi behöver rekrytera både män till kvinnodominerade befattningar och kvinnor till mansdominerade befattningar. Stärkt jämställdhet bland kommunens befattningar ger positiva effekter för både verksamhet och individ.

Definition: Diagrammet visar antalet månadsanställda (AB) uppdelade på tillsvidare och visstidsanställda samt totalt antal månadsavlönade och antalet anställda medarbetare i arbetsmarknadspolitiska insatser i november 2022.

Definition: Diagrammet visar antalet månadsanställda, antalet timavlönade, utförd övertid och fyllnadstid samt sammanlagd utförd tid i heltidsarbetare under 2022 (1 heltidsarbete = 165 tim/mån som schablon*12).

3.2 Möjlighet att arbeta heltid

Andelen medarbetare som arbetar heltid fortsätter att öka i samtliga sektorer. 4 000 av kommunens 4 800 tillsvidareanställda hade in november 2022 en heltidsanställning. Det är en ökning med 100 medarbetare sedan i juni 2022. Fortfarande är det kvinnor inom vård och omsorg som i störst utsträckning arbetar deltid, men det är också i denna grupp som heltidsanställningarna ökar mest. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för alla tillsvidareanställda i kommunen är drygt 97 procent. I gruppen deltidsanställda ligger sysselsättningsgraden på 79 procent.

Att kunna arbeta heltid är en jämställdhets- och lika-behandlingsfråga. Heltidsfrågan är ett av de prioriterade områdena i kommunens likabehandlingspolicy och finns också med bland kommunens gemensamma aktiva åtgärder för lika-behandling. En av de aktiva åtgärderna på kommunnivå är dessutom att samtliga tjänster som kommunen annonserar ut ska vara heltidstjänster om det inte finns särskilda skäl för deltid. Under 2022 var 93 procent av våra utannonserade tillsvidaretjänster heltidsanställningar. Motsvarande andel för alla månadsavlönade, inklusive sommar- och säsongsjobb, är 85 procent.

Möjligheten till heltid är en av kommunens viktigaste frågor för att klara kompetensförsörjningsbehovet framöver. Sektor vård och omsorg arbetar aktivt med frågan sedan flera år tillbaka och ser år för år att andelen heltidstjänster ökar. Sedan 2019 har sektorn ökat andelen heltidsanställda med 20 procentenheter. Inom sektor service, sektor medborgare och samhällsutveckling samt sektor barn och utbildning inleddes arbetet med att införa heltid under hösten 2022. Kommunal samarbetar med arbetsgivaren inom respektive sektor.

De nya LAS-reglerna (lagen om anställningsskydd) kommer att påverka hur vi bemannar kommunens verksamheter. Samarbete för att optimera bemanningen och bland annat skapa kombinationstjänster över sektorsgränserna har startat och kommer att fortsätta under 2023.

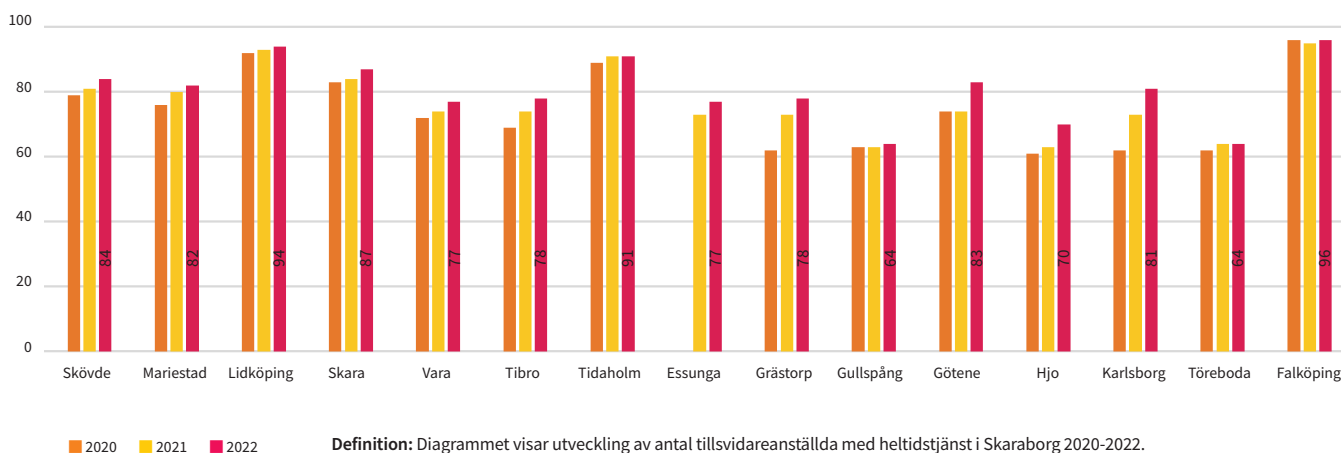
Bland Skaraborgskommunerna ligger Skövde kommun bland de fem bästa när det gäller andelen tillsvidareanställda med heltidstjänst. Jämfört med riket (2021) ligger Skövde något under snittet.

3.3 Löneutveckling

Under hösten 2021 genomfördes den årliga kommungemensamma löneanalysen av kommunens alla befattningsgrupper. Utifrån resultatet avsattes en del av lönebudgeten till två saker: dels att prioritera grupper som är svårrekryterade och/eller ligger lågt i lön jämfört med andra kommuner, dels att rätta till osakliga löneskillnader vid lika och likvärdigt arbete. Osakliga löneskillnader hittades i gruppen lärare tidigare år (f-6), där män tjänade mer än kvinnor. Resultatet av prioriteringen blev 2,8 procent till kvinnor och 2,2 procent till män. Med denna åtgärd rättades de osakliga löneskillnaderna till mellan män och kvinnor.

På grund av kompetensförsörjningsutmaningar och löneläge gjordes också prioriteringar dels i sjuksköterskegruppen, dels för medarbetare med socionomutbildning (socialsekreterare, kuratorer och biståndsbedömare). Löneläget i dessa grupper har förbättrats men kommer att följas även framöver. Under 2023 kommer även den interna lönestrukturen i dessa grupper att kartläggas. På grund av kompetensförsörjningsutmaningen och marknadsläget i mansdominerade grupper inom sektor service, sektor samhällsbyggnad samt IT-tekniker har också

Andel heltidsanställda Skaraborg i % – utveckling 2020-2022

3. Personalutveckling

insatser för dessa grupper prioriterats. Prioriteringen föll väl ut och lönerna ligger nu på en bra och konkurrenskraftig nivå. Tidigare prioritering av undersköterskor och liknande befattningar har gett goda resultat. Här behövs inga ytterligare prioriteringar för närvarande.

Det totala utfallet av löneöversynen 2022 blev en lönehöjning på 2,6 procent; 2,5 för kvinnor och 2,7 procent för män. Löneskillnaden mellan män och kvinnor är därmed cirka 1 400 kronor, vilket är ungefär samma nivå som förra året och i linje med snittet i både Skaraborgs och Sveriges kommuner.

Inför löneöversynen erbjöds alla kommunens chefer utbildning och en workshop i vad rätt lön och rimliga lönelägen är och hur vi tillsammans ska utveckla området. Under workshoppen presenterades, diskuterades och testades en mängd verktyg. Vi har även erbjudit riktade workshoppar för chefer när det gäller att se över lönestrukturer inom och mellan befattningsgrupper. Arbetet genomfördes först för lärargrupper, chefer och handläggare. Underlaget därifrån har sedan blivit en del av löneanalysen och beslutsgrunderna inför löneöversyn 2023. Fokus framöver ligger på att hitta rätt lön i den interna strukturen i befattningsgrupperna – alltså att titta närmare på nyanställdas löner i förhållande till medarbetares med längre anställningstid.

Under hösten 2022 erbjöds en fördjupad utbildning i lönesättning och rätt lön för chefer. Utbildningen genomförs

löpande, både för nyanställda chefer och för chefer som vill fräscha upp sina kunskaper eller fördjupa sig i ämnet. Cirka 40 chefer har gått utbildningen inför 2023 års löneöversyn.

Medellön

	2022	2021	2020
Medellön	33 200	32 400	31 700
Kvinnor	32 900	32 000	31 300
Män	34 300	33 500	32 900

Definition: Tabellen visar medellön exklusive tillägg för tillsvidareanställda i november respektive år.

Målsättningar inför 2023

- Starta ett kommungemensamt arbete för bemanning
- Öka antalet heltidsanställda och fortsätta samarbetet över sektorsgränserna med kombinationstjänster
- Kartlägga den interna lönestrukturen för medarbetare med socionomutbildning samt för sjuksköterskor och ingenjörer

4. Kompetensförsörjning

4.1 Strategisk kompetensförsörjning

Att attrahera nya medarbetare är nödvändigt framöver, men ännu viktigare blir det att behålla och utveckla våra befintliga medarbetare de kommande åren. Detta behöver ske genom riktad kompetensutveckling, bra förmåner, möjligheter till intern karriär samt att vi använder vår kompetens rätt och utnyttjar tekniken smart.

Alla sektorer följer kommunens kompetensförsörjningsprocess. Processen skapar ett tydligt och systematiskt tillvägagångssätt för att analysera och planera verksamheternas kompetensförsörjning. Alla sektorer har också en egen kompetensförsörjningsplan med aktiviteter. På ett kommunövergripande plan har implementeringen av en gemensam introduktionsprocess och ett förmånspaket för kommunens anställda varit i fokus under 2022.

Projektet Rekrytera bredare pågår inom sektor vård och omsorg. Tack vare projektet har åtta personer, samtliga utrikesfödda kvinnor, under året kunnat förflytta sig mot en reguljär anställning som enhetsassistent inom sektor vård och omsorg. Deltagarna har varvat praktik med utbildning i bland annat yrkessvenska via vuxenutbildningen. Utvecklingen har varit positiv och deltagarna kommer att fortsätta med samma upplägg till och med oktober 2023. Från och med november 2023 ska deltagarna ta steget fullt ut och bli tillsvidareanställda.

Under hösten 2022 pågick en förstudie och ansökan om medel till ESF-projektet Stega vidare i samarbete med Tibro kommun. Projektstart sker under de fyra första månaderna av 2023. Projektet är inriktat på kompetensutveckling för yrkesverksamma inom främst sektor vård och omsorg; syftet är att ge utbildad personal möjlighet att utbilda sig till exempelvis barnskötare eller vårdbiträde. Till att börja med innefattar projektet 40–50 deltagare. Projektstarten är satt till början av april 2023.

En reviderad pensionspolicy har arbetats fram. Den antogs i november. Policyn fokuserar nu mer på verktyg för kompetensförsörjning genom att främja ett långt och hållbart arbetsliv. Det handlar exempelvis om att kunna växla övertid och sparade semesterdagar till pension, att minska sin sysselsättningsgrad med bibehållen tjänstepension samt inkomstförstärkning för medarbetare som närmar sig pensionsåldern. Det nya pensionsavtalet innebär i genomsnitt 1,5 procentökning

pensionsavsättning, vilket blir ett mer attraktivt alternativ jämfört med övriga arbetsmarknaden.

4.2 Utveckling av personalomsättning och pensionsavgångar

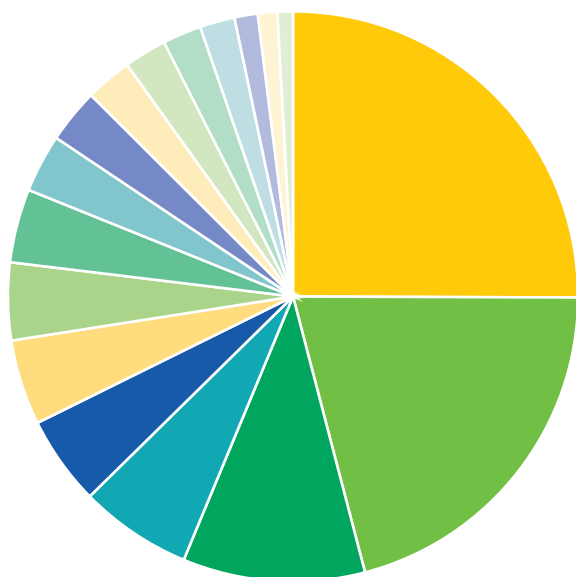
Den externa personalomsättningen (inklusive pensionsavgångar) blev 13,1 procent under 2022. Det innebär en ökning med tre procentenheter. I faktiska tal handlade det om totalt 586 avgångar – en ökning med cirka 140 avgångar.

Av det totala antalet avgångar var 94 pensionsavgångar, vilket var 15 färre än 2021. De kommande fem åren fyller 30 chefer, 115 undersköterskeutbildade, 30 grundskollärare, 30 förskollärare och 23 hantverksarbetare 65 år. Detta tillsammans med demografiutvecklingen och personalomsättningen blir en utmaning för kommunen.

4. Kompetensförsörjning

**Pensionsavgångar (fyller 65 år)
de kommande 5 åren (2023-2027)**

Undersköterska/Stödassistent/Skötare/Personlig assistent..	114
Lärare alla	95
Förskollärare/Barnskötare	47
Chefer	29
Hantverksarbetare	23
Lärare fritidshem/fritidsledare	22
Handläggare/Administratörer	20
Kock/Måltidsbiträde	19
Eleve assistent	15
Vårdbiträde	14
Lokalvård	12
Övriga	11
Kultur & Fritid	10
Socialsekreterare	9
Tekniker	6
Sjuksköterskor	5
Ingenjör/Arkitekt	4

Definition: Diagrammet visar antalet medarbetare som fyller 65 år de kommande fem åren uppdelat per befattningsgrupp. Statistik från november 2022.

Sektor socialtjänst hade totalt sett den högsta personalomsättningen under året, på 19 procent. Näst högst hade sektor vård och omsorg på 16 procent. Boendestödare, sjuksköterskor, chefer/rektorer, lärare i olika kategorier samt hantverksarbetare som elektriker och anläggningsarbetare är exempel på grupper där personalomsättningen ligger högt (mellan 20 och 36 procent). Män har högre personalomsättning än kvinnor.

Under pandemiåret 2020 sjönk andelen avgångar i de flesta branscher som inte stängde ned och behövde minska sin personalstyrka. Under hösten 2021, när restriktionerna började släppa, ökade också rörligheten på arbetsmarknaden. I skrivande stund finns ännu ingen statistik över personalomsättningen för hela 2022, varken när det gäller Sveriges kommuner eller den totala arbetsmarknaden. Enligt Nyckeltalsinstitutets halvårsrapport 2022 finns det dock indikationer på att personalomsättningen har ökat med cirka 1,5 procentenheter på hela arbetsmarknaden. I Skaraborgs kommuner ökar personalomsättningen något mer; med cirka 3,7 procentenheter i genomsnitt. Jämfört med några större, närliggande kommuner, exempelvis Jönköping, Vänersborg och Karlstad, ligger Skövde något högre i personalomsättning.

I samband med att medarbetare slutar i kommunen får de svara på en avgångsenkät. Analysen av enkäten visar varierande orsaker till att medarbetare slutar. Under året har cirka 480 tillsvidareanställda medarbetare svarat på enkäten. Av dem har 68 personer angett att de går i pension. 45 personer tycker att arbetsbelastningen varit för hög eller att arbetsuppgifterna varit för otillfredsställande. 33 personer har svarat att de har bättre utvecklingsmöjligheter på en annan arbetsplats och 24 personer anger dåliga relationer på arbetsplatsen som orsak. Den största posten är dock annat – 129 personer har angett den posten som orsak. Under 2023 kommer avgångsenkätens utformning att ses över i samband med att vi får ett nytt systemstöd för enkäter. Varje sektor arbetar med sina svar.

Ledarskapet är en viktig faktor för att man ska trivas på sitt arbete. En högre personalomsättning bland enhetschefer och rektorer kan därför också påverka personalomsättningen bland medarbetare. I vissa sektorer har även bristande introduktion och arbetsmiljöutmaningar varit anledningar till den ökade personalomsättningen. Detta arbetar man med inom sektorerna.

Den interna rörligheten har ökat med cirka 50 förflyttningar under 2022. Rörligheten ligger nu på 2,9 procent. Högst intern rörlighet har sektor styrning och verksamhetsstöd följt av sektor socialtjänst. Att uppmuntra intern rörlighet är ett sätt att minska personalomsättningen; detta med tanke på att utvecklingsmöjligheter är den största enskilda anledningen till att medarbetare i Skövde kommun väljer att sluta. Intern rörlighet finns även med som ett prioriterat område i kommunens

4. Kompetensförsörjning

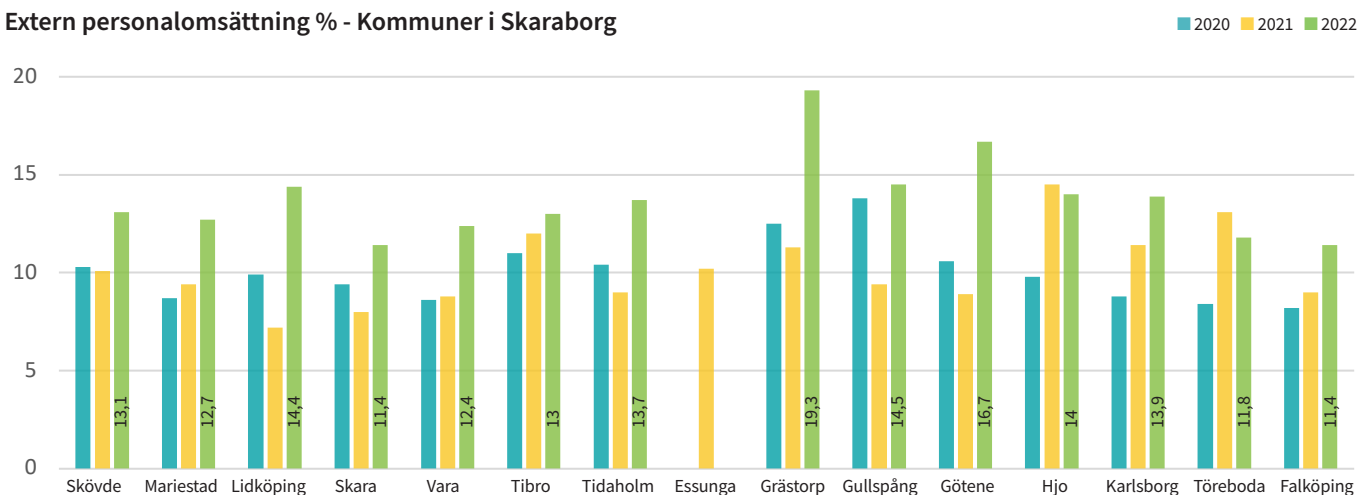
kompetensförsörjningsplan samt i policyn för likabehandling.

55 procent av de som har svarat på avgångsenkäten kan tänka sig att arbeta i Skövde kommun igen och 52 procent skulle rekommendera Skövde kommun som arbetsgivare. Detta är en höjning med fem procentenheter inom båda områdena sedan 2021.

Målsättningar inför 2023

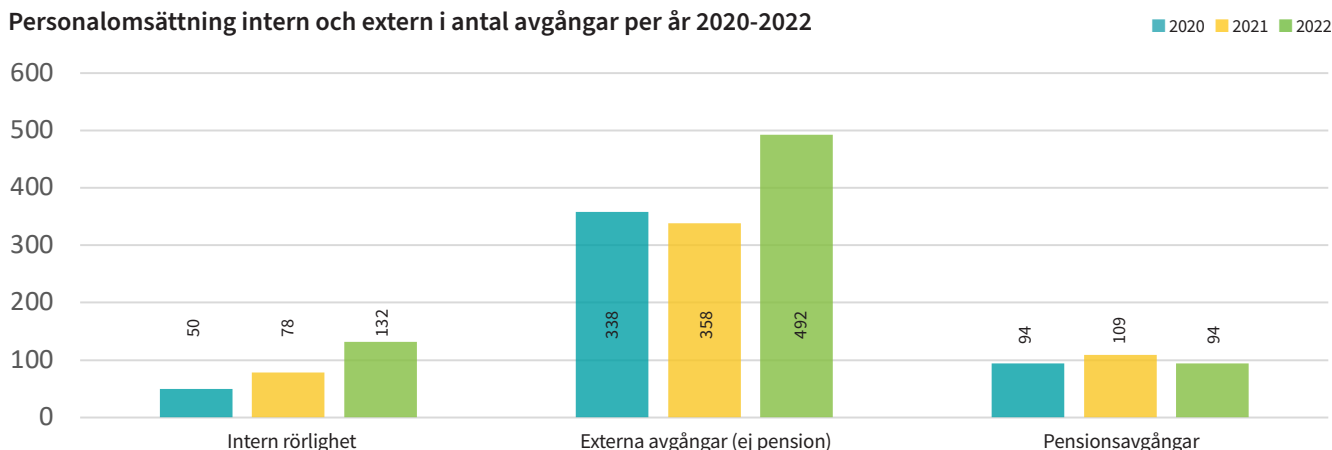
- Ta fram en ny strategi för kompetensförsörjning
- Öka den interna rörligheten
- Implementera ett nytt systemstöd för att förenkla arbetet med individuella kompetensutvecklingsplaner samt kompetensplanering

Extern personalomsättning % - Kommuner i Skaraborg

Definition: Diagrammet visar den externa personalomsättningen per kommun i Skaraborg. Där det saknas siffror kunde inte säkerställd statistik tas fram. Personalomsättningen beräknas genom att ta antal avgångar under året och dividera med genomsnittligt antal anställda under året. Extern personalomsättning visas inkl pensionsavgångar.

Personalomsättning intern och extern i antal avgångar per år 2020-2022

Definition: Diagrammet visar utvecklingen av extern personalomsättning, pensionsavgångar och intern rörlighet de senaste tre åren.

5. Ledarskap och medarbetarskap

5.1 Ledarutveckling

Under året har koncernperspektivet lyfts fram, både i vårt ledarskap och när det gäller Skövdes utveckling. Det har inneburit att alla våra chefer, även från bolagen, numera medverkar på Ledarforum. Forumet är ett nätverk för chefer i kommun-koncernen och en del av kommundirektörens ledningssystem. Detta nätverk ska utvecklas mer framöver.

Under året har Ledarforum fokuserat på Skövdes nya vision, att implementera kommunens likabehandlingspolicy och medarbetaridé samt på kvalitetsarbete och innovation. Ledarutbildningar inom olika områden har erbjudits löpande. Parallellt med detta har en ledarskapsstrateg anställts, med uppdrag att utveckla kommunens arbete kring ledarutveckling. Strategens arbete startade under hösten, med en nulägesanalys kring behovet av ledarutvecklingsinsatser. Analysen visade att kommunen behöver arbeta med samsyn kring styrning och ledning samt med chefsförsörjning och rekrytering. Den visade också att vi behöver tydliggöra den roll, de förutsättningar och de förväntningar som kommer med chef- och ledarskap i Skövde kommun. Även antalet medarbetare per chef behöver ses över. Ett stödmaterial för medarbetarsamtal har också tagits fram för chefer som leder chefer, och det kommungemensamma traineeprogrammet har löpt på. Alla fyra som har deltagit i programmet har rekryterats till chefsroller i kommunen.

En referensgrupp med representanter från alla sektorer har skapats. Syftet är att säkerställa att kommunen prioriterar rätt insatser samt att de vardagsnära behoven täcks i kommunens framtida ledarutveckling för chefer. Målet är en ledarutveckling som är väl anpassad till varje verksamhetsområde och individ. Detta arbete fortsätter under 2023.

Antal medarbetare per enhetschef/Rektor (C-nivå)

	2022	2021	2020
Antal medarbetare per enhetschef / rektor (C-chef)	26,8	27,6	24,7

Definition: Antal tillsvidareanställda medarbetare per enhetschef (C-chef). Observera att inte biträdande rektorer eller gruppchefer räknas som chefer i denna statistik. Statistik från november 2022.

5.2 Medarbetaridé och organisationskultur

Vår medarbetaridé beskriver vår kultur. Vår kultur är de värderingar, kvalitetsprinciper och beteenden som hela organisationen ska ha gemensamt. Värderingarna beskriver hur vi ska bete oss mot varandra och mot våra kunder. Kvalitetsprinciperna beskriver hur vi ska tänka och agera för att få verksamheten att fungera på bästa sätt.

Kommunens medarbetaridé har under året fortsatt att förankras bland alla medarbetare i sektorerna. Värderingarna i medarbetaridén ligger väl i linje med den nya visionen. Under 2021 genomfördes en organisationskulturutredning. Utredningen resulterade i ett antal förbättringsåtgärder som har varit i fokus under 2022 – både på ett kommunövergripande plan och per sektor:

- Alla chefer har arbetat vidare med HME och frågor om organisationskultur på arbetsplatsträffar (APT).
- Skövde kommuns styr- och ledningssystem uppdateras utifrån den nya visionen.
- En rutin kring chefers arbetsmiljö har antagits. Rutinen innebär att chefs chef ansvarar för kontinuerlig dialog kring chefs uppdrag och förutsättningar.
- Kommundirektören har tydliggjort att Skövde kommun har nolltolerans mot kränkande särbehandling och trakasserier. Stödmaterial finns tillgängligt.
- En lagstadgad visselblåsarfunktion startades sommaren 2022. En utredningsgrupp har också bildats, för bedömning av arbetsrätt, kränkningar och visselblåsningar.
- Kommunledningen kommunikationssystem har kartlagts. Detta har bland annat resulterat i ett nytt nyhetsbrev – *Kommunikén* – från kommunledningen. Ett nytt intranät lanserades i juni 2022 och en medarbetartidning planeras.
- I budgetprocessen inför 2023 fick sektor socialtjänst och sektor barn och utbildning en förstärkning för att minska belastningen för cheferna.
- Samtliga nämnder och arbetstagarorganisationer har fått information om arbetet kring organisationskultur.

5.3 HME (Hållbart medarbetarengagemang)

Hållbart medarbetarengagemang (HME) är ett verktyg för att mäta arbetsgivarens ledarskap utifrån aspekten medarbetarengagemang. Under 2022 gjordes ingen HME-mätning. I stället har sektorerna arbetat vidare med resultatet från 2021 års mätning. En ny HME-mätning planeras till hösten 2023.

Sektor samhällsbyggnad har fokuserat på områdena information och måluppfyllelse. Utifrån dessa områden har samtal hållits på APT:er och i medarbetarsamtal. Sektorerna har även startat Samhällsbyggnadsnytt. Det är snabba nyheter som sektorchefen informerar om i ett digitalt möte. Detta görs för att involvera medarbetarna i sektorns hela arbete och stärka teamkänslan inom sektorn.

Sektor medborgare och samhällsutveckling har fokuserat på områdena målstyrning och ledning. Respektive verksamhet arbetar med aktiviteter och åtgärder utifrån sitt resultat. Resultatet av HME har varit upp på de olika verksamheternas APT:er.

Sektor styrning och verksamhetsstöd fick goda resultat i 2021 års mätning; framför allt låg ledarskap högt. Ett fortsatt utvecklingsområde är styrning, framför allt när det gäller uppföljning. Åtgärder utifrån resultatet sker på respektive enhet utifrån framgångsfaktorer och utvecklingsområden.

Även sektor barn och utbildning fick goda resultat på flera områden. Mätningen visar bland annat att medarbetare upplever sitt arbete som meningsfullt och att de är insatta i målen för sin arbetsplats. Det finns dock utvecklingsområden, bland annat när det gäller att medarbetarna ska se fram emot att gå till jobbet samt när det gäller utvärdering och uppföljning av arbetsplatsens mål. I kommunens chefsprogram fanns under 2022 planerade insatser kring motivation och ledarskap, men också kring hur man kan arbeta systematiskt med mål och uppföljning. Sektorn valde därför att inte göra några sektors-specifika insatser på dessa områden. Enskilda enheter har utifrån ett stödmaterial för arbetsplatsträffar arbetat med koppling till HME.

Sektor vård och omsorg har identifierat flera styrkor på sektornivå. Exempel på styrkor är att medarbetare upplever sitt arbete som meningsfullt och att chefer visar förtroende och ger sina medarbetare förutsättningar att ta ansvar. Medarbetarna upplever sig också vara insatta i arbetsplatsens mål och vet vad som förväntas av dem. De områden där utveckling behövs är måluppföljning, uppskattning inför medarbetarnas arbetsinsatser samt att medarbetarna ska lära nytt, utvecklas i sitt dagliga arbete och se fram emot att gå till arbetet. Dessa utvecklingsområden arbetar sektorn vidare med långsiktig genom kompetensutveckling, stärkt arbete med arbetsmiljö och sjukfrånvaro samt ledarskapsutveckling.

Sektor socialtjänst har bland annat genomfört en omorganisation för att skapa bättre resursfördelning inom vuxenavdelningen samt utöka antalet enheter och chefer på barn- och ungdomsavdelningen. Syftet är att cheferna ska få bättre förutsättningar, att roller ska bli tydligare och att medarbetare ska vara delaktiga i förändringarna. Stöd och utveckling för chefer är ett annat område som kan påverka HME positivt.

Sektor service fortsätter med utvecklingsarbetet kring sin vision. Arbetet innebär bland annat att ledare ska stötta den värdeskapande delen av organisationen med tillitsbaserat ledarskap och verksamhetsnära, synliga chefer. Utbildning pågår inom samtliga avdelningar. Ledarskapsdagar har också genomförts med samtliga chefer och stödfunktioner inom sektorn. Syftet med dagarna är att skapa samsyn kring ledarskapet.

Målsättningar inför 2023

- Utveckla styr- och ledningsmodellen för Skövde kommun
- Skapa samsyn i ledarskapet under rubriken *Chef i Skövde*
- Förbättra resultatet i HME-undersökningen

6. Arbetsmiljö-, likabehandlings- och hälsoarbete

6.1 Systematiskt arbetsmiljöarbete

Flera av kommunens verksamheter har varit extra belastade under pandemin. Vi ser nu effekterna av detta på både individ- och arbetsplatsnivå. Det handlar exempelvis om trötthet, ökad psykisk ohälsa och belastningsrelaterade bekymmer på grund av att fler har arbetat monotont och stillasittande vid dator. Vi kan också se att den ökade sjukfrånvaron till viss del beror på pandemieffekter. Det är viktigt att följa och fortsätta fokusera på det systematiska arbetsmiljöarbetet så att risker i arbetsmiljön kan identifieras och åtgärdas. Det finns dock även positiva effekter av pandemin. Nya arbetssätt och metoder har prövats, exempelvis att ha arbetsplatsmöten eller planeringsmöten digitalt och att arbeta på distans. Detta har i flera fall inverkat positivt på verksamhetens utveckling.

Under året har alla chefer i kommunen erbjudits digitala utbildningar i rehabilitering och arbetsmiljö. De har också erbjudits fysiska workshoppar kring arbetsmiljöarbete, arbetsskador, tillbud och rehabilitering. Den partsgemensamma arbetsmiljöutbildningen som hålls för chefer och skyddsombud har också reviderats och genomförts. Cirka 90 chefer och skyddsombud har gått utbildningen under året. Som ytterligare stöd har filmer och APT-material tagits fram kring policyn för arbetsmiljö och hälsa samt kring riktlinjen för fördelning av arbetsmiljöuppgifter.

En ny riktlinje för att fördela arbetsmiljöuppgifter beslutades av kommunstyrelsen i början av 2022. Syftet med riktlinjen är att tydliggöra processen för att fördela arbetsmiljöuppgifter. Nytt stödmaterial samt blanketter kring arbetsfördelningen har tagits fram under året.

Under 2022 skickades cirka 850 remisser för förebyggande rehabiliteringsinsatser. Det innebär att 850 medarbetare har fått tre besök hos naprapat, kiropraktor, sjukgymnast eller samtalsterapeut under året. Kostnaden för insatserna var cirka 1,7 miljoner kronor. De allra flesta fick remiss till naprapat, kiropraktor eller sjukgymnast. Förebyggande rehab, som insatsen kallas, är en del av Skövde kommuns arbete för att förebygga och förhindra sjukskrivning på grund av ohälsa. Insatsen kan användas när en medarbetare har symtom eller tidiga tecken på ohälsa. För att minska behovet av förebyggande rehab kan arbetsplatserna behöva se över sitt förebyggande arbete kring ergonomi. Ett annat utvecklingsområde är att säkerställa att alla sektorer använder förebyggande rehabilitering på likvärdigt sätt.

Företagshälsovården är ett viktigt stöd i arbetet med förebyggande hälsa och arbetsmiljö. Under 2022 har kommunen nyttjat företagshälsovårdens tjänster till en kostnad av cirka 2,4 miljoner kronor, eller cirka 469 kronor per medarbetare. Användningen av företagshälsovårdens tjänster har minskat något jämfört med föregående år. Under 2022 var 66 procent av tjänsterna förebyggande åtgärder. Andelen rehabiliterande åtgärder var 31 procent och de främjande åtgärderna stod för 3 procent. Företagshälsovårdens tjänster användes mestadels för kartläggningssamtal, stöd vid arbetslivsinriktad rehabilitering, hörselundersökningar, hälsokontroller med konditionstest, lagstadgade medicinska kontroller, samtalsstöd och arbetsförmågeutredningar, samt för 1 000 vaccinationer mot säsongsinfluensa. De yrkesgrupper hos företagshälsovården som har fått flest besök från kommunanställda är sjuksköterska, beteendevetare och ergonom. De sektorer som har nyttjat företagshälsovården mest per medarbetare under 2022 är sektor vård och omsorg samt sektor samhällsbyggnad.

Skövde kommun satsar mer på förebyggande insatser för varje år. Att över 60 procent av insatserna hos företagshälsovården är förebyggande eller hälsofrämjande är positivt. Det ligger dessutom i linje med viljeinriktningen i Skövde kommuns

6. Arbetsmiljö-, likabehandlings- och hälsoarbete

policy för arbetsmiljö och hälsa. Sektorer med kontaktyrken har en högre sjukfrånvaro och arbetar därför mer med rehabiliterande åtgärder än andra sektorer. På sikt är det önskvärt att göra en förflyttning från rehabiliterande till förebyggande och främjande insatser även inom dessa sektorer. För att det ska kunna ske behöver sjukfrånvaron dock minska. Den frågan kommer att vara i fokus under 2023–2024.

6.2 Arbetsskador och tillbud

Under 2022 anmäldes fler arbetsskador och tillbud än 2021. Liksom tidigare år är de vanligaste händelserna att bli fysiskt skadad av en annan person (även oavsiktligt). Dessa händelser inträffar främst i kontaktyrken inom sektorerna vård och omsorg samt barn och utbildning.

Näst vanligast efter de ovanstående kategorierna är fallskador, belastningsskador och att den skadade slagit/stött emot något. Orsakerna till fallskadorna är många; de inträffar exempelvis i trappor, vid utevistelse på förskolor och skolor, när man bär eller hanterar ett föremål samt vid ishalka. Belastningsskador är vanligast inom vård- och omsorgsyrkena.

Antalet tillbudsanmälningar kopplade till covid-19 har minskat under året efter att Arbetsmiljöverket ändrat anmälningsrutinerna. Tillbud kopplade till psykisk överbelastning, exempelvis upplevd hög arbetsbelastning, är fler än tidigare år.

Vi kan se att antalet anmälda händelser ökar inom alla kategorier. En slutsats av det är att fler anmäler tillbud och arbetsskador, vilket är positivt eftersom vi genom att utreda händelserna kan vidta åtgärder som på sikt minskar eller tar bort risker. Att arbeta systematiskt med vår arbetsmiljö är det som förebygger olika typer av tillbud och arbetsskador.

Under hösten 2022 startade kommunen ett projekt för att införa ett nytt system för anmälan och dokumentation av arbetsskador, tillbud och kränkande särbehandling samt för utredning och dokumentation av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Systemet ska vara infört hösten 2023. Både arbetsgivare och fackliga parter hoppas att det nya systemet ska öka antalet riskobservationer och tillbud, och genom utredning, riskbedömning och åtgärder förhindra ohälsa och skador.

Anmälda arbetsskador och tillbud

	2022	2021	2020
Arbetsskador	921	888	1012
Tillbud	827	666	597

Definition: Tabellen visar antal arbetsskador och tillbud registrerade i STELLA under aktuellt år. Tabellen visar exklusive elev- och brukarskador och tillbud.

6.3 Systematiskt likabehandlingsarbete

I början av 2022 startade implementeringen av Skövde kommuns policy för likabehandling. Startskottet gick på Ledarforum med en föreläsning om jämlikhet och mångfald på

6. Arbetsmiljö-, likabehandlings- och hälsoarbete

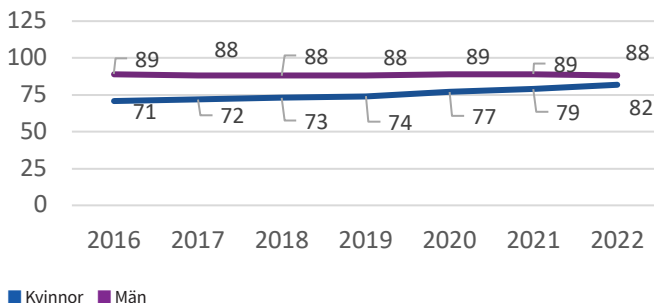
svensk arbetsmarknad. Syftet var att ge inspiration till att driva förändringsarbete och skapa inkluderande arbetsplatser. Varje sektor arbetar nu med att implementera policyn för lika-behandling på det sätt som sektorn behöver. Policyn har ett antal prioriterade områden som följs upp två gånger per år. Nedanstående är en uppföljning av de prioriterade områdena.

Vi ska kunna erbjuda heltidsanställningar

Ett partsgemensamt arbete pågår för att öka andelen heltidsanställda. Fackförbundet Kommunal och arbetsgivaren deltar i samarbete med sektorerna. Samtidigt fortsätter antalet deltidsanställda att minska. I kommunen finns i dagsläget 800 deltidsanställningar med en genomsnittlig sysselsättningsgrad på 79 procent. Cirka hälften av dessa finns inom vård och omsorg, och cirka 670 av de 800 är kvinnor.

Att kunna erbjuda heltidsanställningar är viktigt för kommunens kompetensförsörjning. För den enskilda medarbetaren innebär heltidsarbete högre inkomst och i förlängningen högre pension och ökade avsättningar till a-kassa och socialförsäkringar. Att vara ekonomiskt självförsörjande ger också trygghet och frihet. I Sverige arbetar en av tre kvinnor deltid – men bara cirka en av tio män gör det.

Andel tillsvidareanställda % med heltidstjänst kvinnor och män

■ Kvinnor ■ Män

Definition: Diagrammet visar utveckling av andel heltidsanställda kvinnor och män i % som har en tillsvidareanställning i kommunen.

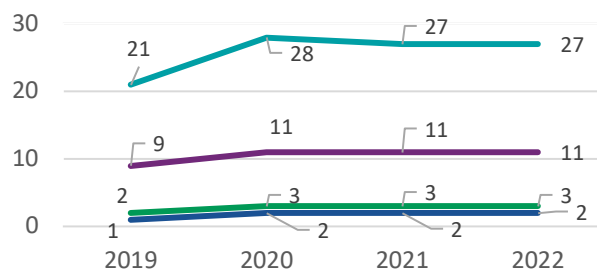
Vi ger alla möjlighet att kombinera arbete med föräldraskap

Bland kommunens medarbetare är kvinnor föräldralediga mer än dubbelt så mycket som män. Kvinnorna är också hemma för vård av barn (vab) 1,5 gånger mer per anställd än vad männen är. Både kvinnors och mäns föräldraledighet och vab har minskat under året men skillnaden i uttag mellan män och kvinnor består.

Alla medarbetare ska oavsett befattning och ansvar kunna förena arbete och föräldraskap. Kommunen ska vara en föräldravänlig arbetsplats med en arbetsmiljö som är välkomnande för alla. Chefer har en viktig roll i att förmedla detta och

att skapa förutsättningar för att kombinera privat- och arbetsliv utifrån verksamhetens förutsättningar. Chefer ansvarar för att planera och bjuda in till möten och aktiviteter så att föräldralediga kan delta om de vill. När föräldrapar delar lika på ansvaret för familj, föräldraledighet, vård av barn och obetalt hemarbete möjliggörs ett jämställt arbetsliv där båda kan vara på jobbet lika mycket.

Antal dagar med föräldraledighet eller VAB i snitt per medarbetare/år

■ Föräldraledighet kvinnor ■ Föräldraledighet män ■ VAB kvinnor ■ VAB män

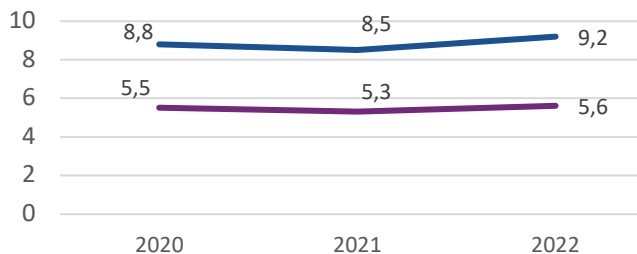
Definition: Diagrammet visar utveckling av antal tillfällen som män resp kvinnor tagit ut föräldraledighet och VAB medarbetare och år. Ett tillfälle motsvarar en dag eller del av dag.

Vi ska minska sjukfrånvaron

Det genomsnittliga antalet sjukfrånvarodagar bland kommunens medarbetare är ungefär dubbelt så högt bland kvinnor som bland män. Under de senaste två åren har sjukfrånvaron dock ökat för båda könen.

Att minska sjukfrånvaron är ett prioriterat område för att kunna kompetensförsörja och bemanna verksamheterna. För den enskilda medarbetaren är en god arbetsmiljö viktig för ett långt och hållbart arbetsliv. Sjukfrånvaron är särskilt hög inom kvinnodominerade yrken i kommuner och regioner i landet – främst inom kontaktyrken som vård, omsorg och skola.

Män och kvinnors sjukfrånvaro i %

■ Kvinnor ■ Män

Definition: Diagrammet visar utvecklingen av kvinnors och mäns sjukfrånvaro samt skillnaden mellan kön. Sjukfrånvaron beräknas genom totalt antal sjukfrånvarotimmar/ordinarie arbetstid. (Alla anställningsformer och avtal.)

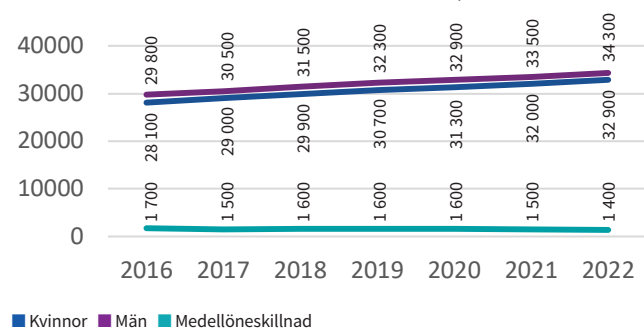

Vi ska ge lika lön för lika och likvärdigt arbete

Kvinnor som arbetar i Skövde kommun tjänar i snitt 96 procent av männens löner. Denna procentsats går långsamt uppåt. De senaste tio åren har skillnaden mellan mäns och kvinnors löner i kommunen minskat med cirka 7 procentenheter.

Att löneskillnaderna består beror till stor del på att marknads-lönerna fortfarande är högre för många mansdominerade yrken. Detta påverkar löneläget för våra befattningsgrupper. En lönekartläggning för jämställda löner genomförs varje år. I dagsläget finns inga osakliga löneskillnader på grund av kön i Skövde kommun.

Löneskillnader mellan kvinnor och män, kr

■ Kvinnor ■ Män ■ Medellöneskillnad

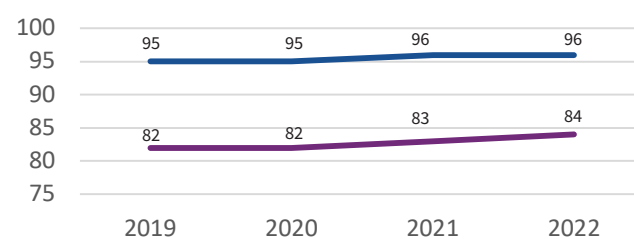
Definition: Diagrammet visar utveckling av medellöneskillnader mellan kvinnor och män i % som har en tillsvidareanställning i kommunen. Exkl tillägg.

Vi ska öka lönespridningen i yrkesgrupper med låg lönespridning

Lönespridningen hos våra kvinnliga medarbetare är 84 procent av männens. Totalt har kvinnor en lönespridning på 58 procent. För män är motsvarande nivå 69 procent, vilket är en skillnad på 11 procentenheter. Lönespridningen är framför allt låg i kvinnodominerade grupper med lägre utbildning, men även mansdominerade grupper med lägre utbildning har en lägre genomsnittlig lönespridning än de med högre utbildning.

Att arbeta för en individuell och differentierad lön kan göra att lönespridningen ökar. För den enskilda medarbetaren ger en individuell och differentierad lön möjlighet att påverka sin lön, utvecklas i sitt yrke, göra lönekarriär och därmed öka sin livsinkomst.

Kvinnors andel av mäns löner och lönespridning %

■ Kvinnors andel av mäns löner ■ Kvinnors andel av mäns lönespridning

Definition: Diagrammet visar utveckling av kvinnors andel av mäns löner samt kvinnors andel av mäns lönespridning (totalt alla tillsvidareanställdas löner i kommunen).

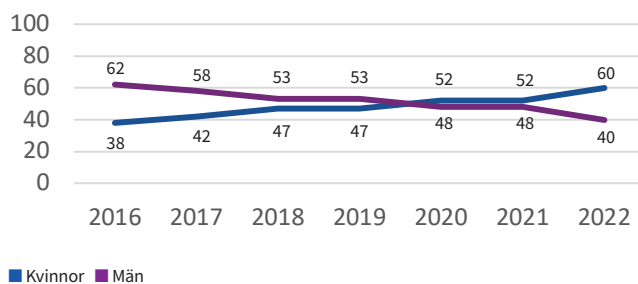
6. Arbetsmiljö-, likabehandlings- och hälsoarbete

Vi arbetar för jämställdhet och mångfald på högre ledande befattningar

Cirka 200 chefer är anställda i Skövde kommun. 135 av dem är kvinnor. Bland avdelningschefer och sektorchefer (det som kallas högre ledande befattning) är 60 procent kvinnor. Denna andel har ökat varje år de senaste åren.

Det är viktigt att alla, oavsett könstillhörighet, har samma möjligheter att nå högre och inflytelserika positioner. Genom förebilder och tydliga karriärvägar skapas goda förutsättningar för detta.

Andel kvinnor och män på högre chefsbefattning i % (sektorschef och avdelningschefsnivå)

■ Kvinnor ■ Män

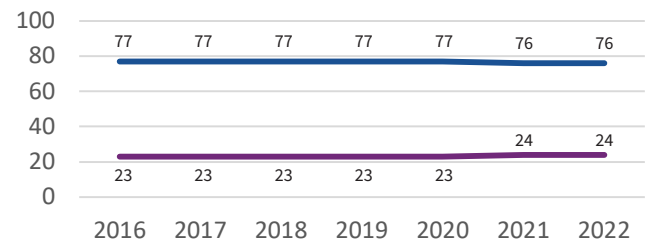
Definition: Diagrammet visar utveckling av andel kvinnor och män i % på högre chefsbefattning (sektorschef eller avdelningschefsnivå) som har en tillsvidareanställning i kommunen.

Vi vill inte att föreställningar om kön ska begränsa studie- och yrkesval

Av kommunens anställda är 24 procent män. Andelen har inte förändrats nämnvärt de senaste tio åren. Fördelningen mellan män och kvinnor är ojämn inom många välfärdsyrken, framför allt inom vård, skola och omsorg.

Vi behöver arbeta målinriktat för att marknadsföra och nyansera bilden av jobben i välfärden och visa på den variation av yrken som finns. Det kan leda till mer medvetna val som drivs av intresse och lämplighet. Därmed kan vi få en bredare rekryteringsbas och ett större kompetensutbud. Om arbetsplatsen har en jämn könsfördelning ökar möjligheten för medarbetare att bli bemötta utifrån sin kompetens och inte utifrån föreställningar om kön.

Andel tillsvidareanställda kvinnor och män i %

■ Kvinnor ■ Män

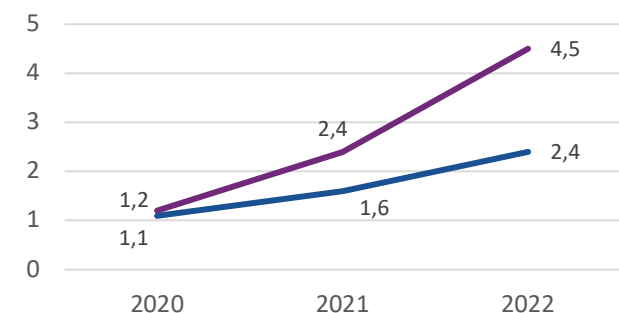
Definition: Diagrammet visar utveckling av andel kvinnor och män i % som har en tillsvidareanställning i kommunen.

Vi ska erbjuda fler karriär- och utvecklingsvägar

Den interna rörligheten i kommunen 2022 ligger på 2,9 procent. Andelen motsvarar 132 medarbetare, vilket är 54 fler än förra året. Den interna rörligheten har ökat de senaste åren men kan öka ytterligare. Det ska vara möjligt att göra karriär och utvecklas i sitt yrke. Män har högre intern rörlighet än kvinnor, och brist på utvecklingsmöjligheter är en av de vanligaste orsakerna till att medarbetare slutar hos oss.

Genom att skapa fler och tydliga utvecklingsvägar inom alla yrken kan vi behålla och rekrytera rätt kompetens samt använda kompetensen på rätt sätt. Kvinnodominerade yrken har ofta färre karriärvägar och utvecklingsmöjligheter. Att göra karriär och utvecklas behöver inte nödvändigtvis handla om att bli chef. Olika kompetenser och drivkrafter utvecklar verksamheten. Därför behöver det finnas flera utvecklingsvägar i en organisation.

Män och kvinnors interna rörlighet i %

■ Kvinnor ■ Män ■ Skillnad

Definition: Diagrammet visar utveckling av kvinnors och mäns interna rörlighet samt skillnaden mellan könen.

Vi tar avstånd från trakasserier, sexuella trakasserier, kränkande särbehandling och repressalier

I Skövde kommuns organisation ska det inte förekomma trakasserier, sexuella trakasserier, kränkande särbehandling, repressalier eller andra handlingar som kränker någons värdighet. Det finns rutiner och riktlinjer för att utreda och arbeta med denna typ av händelser. Dessa rutiner och riktlinjer ska vara kända av alla medarbetare i kommunen.

Genom systematiskt arbetsmiljöarbete, arbetsplatsträffar samt förebyggande arbete med aktiva åtgärder kan vi tidigt upptäcka, kartlägga och utreda alla former av trakasserier och kränkningar på arbetsplatsen. Via det nya systemet IA, som införs under 2023, kommer vi dels att kunna följa antalet anmälda trakasserier och kränkningar, dels säkerställa att anmälningarna tas om hand och åtgärdas.

6.4 Förmåner och friskvård

Under året införde Skövde kommun ett likvärdigt och konkurrenskraftigt förmånspaket för alla medarbetare. Paketet lanserades hösten 2022 i en webbaserad förmånportal.

Förmånportalen ger medarbetarna tillgång till olika kategorier av förmåner inom friskvård, transport och annat.

Inom friskvårdskategorin erbjuds friskvårdsbidrag, gratis motionssim och rabatterat längdskidkort. 2022 var det första året som vi erbjöd ett kommungemensamt friskvårdsbidrag på 2 500 kronor. Under det året var nyttjandegraden 59 procent. Det betyder att cirka sex av tio medarbetare i Skövde kommun har använt sitt friskvårdsbidrag. Det resultatet är i nivå med genomsnittet för de kommuner som har likvärdigt upplägg, och ett gott resultat med tanke på att det var först året. Förutom friskvårdsbidraget har kommunen fortsatt att erbjuda de uppskattade förmånerna gratis motionssim och rabatterat längdskidkort. Totalt under 2022 köpte cirka 400 medarbetare längdskidkort och totalt nyttjades motionssimningen mer än 4 000 gånger.

Inom transportkategorin erbjuds ett förmånligt upplägg för Västtrafikkort och personbilsleasing. Möjlighet att leasa förmåncyklar lanseras våren 2023.

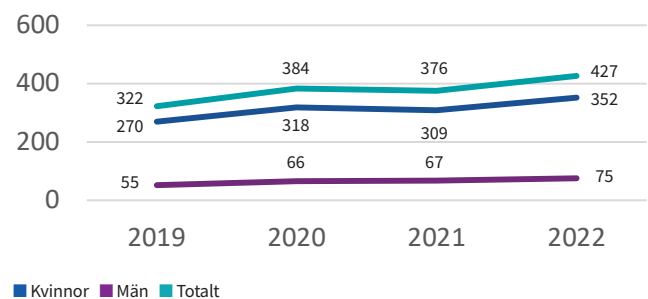
Inom kategorin *övriga förmåner* kan nämnas att kommunen erbjuder gratis kaffe och te under medarbetarnas arbetsdag. Billingestafetten, Kommunutmaningen och digital yin yoga är andra aktiviteter som har erbjudits under 2022.

6.5 Sjukfrånvaroutveckling

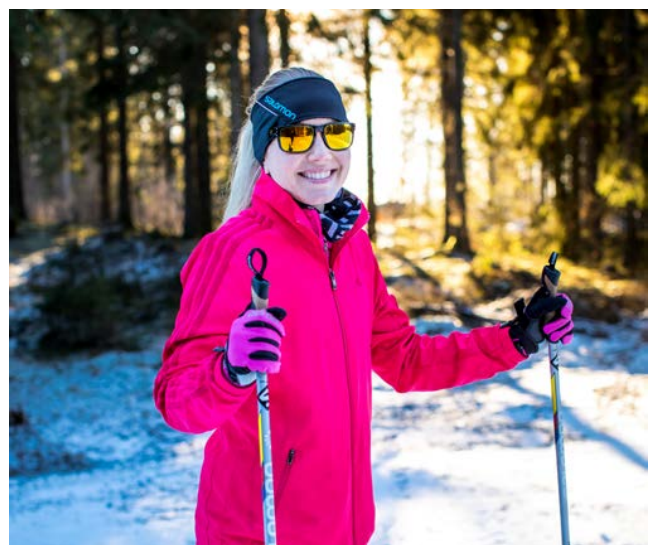
Under 2022 ökade sjukfrånvaron med 0,6 procentenheter jämfört med 2021 och hamnade på 8,3 procent. Ökningen blev

dock lägre än prognosen vid halvårsskiftet, då sjukfrånvaron såg ut att gå upp nästan en hel procentenhet till 8,7 procent. I arbetad tid motsvarar ökningen cirka 50 heltidsarbetande. Totalt sett gick kommunen miste om motsvarande 430 heltidsarbetandes arbetstid på grund av sjukdom under 2022. Sjukfrånvaron var som högst under januari, följt av februari och december. Precis som tidigare är sjukfrånvaron högst inom sektor vård och omsorg, men samtidigt är ökningen minst i denna sektor. Barn och utbildning är den sektor där sjukfrånvaron har ökat mest. Både mäns och kvinnors sjukfrånvaro har ökat under året. Kvinnors sjukfrånvaro har dock ökat mer än mäns. Sjukfrånvaron har också ökat inom alla åldersgrupper.

Antalet timmar i heltidsarbetande som är borta på grund av sjukdom

Definition: Diagrammet visar utvecklingen av den totala sjukfrånvaron i heltidsarbetande (1 heltidsarbete = 165 tim/mån som schablon*12). Sjukfrånvaro visas för alla anställda på alla anställningsformer och avtal.

6. Arbetsmiljö-, likabehandlings- och hälsoarbete

Den korta sjukfrånvaron (upp till 14 dagar) har under året ökat med cirka 0,5 procentenheter. Räknat i arbetstid motsvarar ökningen ungefär 25 heltidsarbetande. Korttidssjukfrånvaron har ökat inom alla sektorer. Detta kan ha olika förklaringar. Den mest troliga orsaken är ett ändrat synsätt kring att stanna hemma även vid lättare förkylningssymptom. Det är inte längre lika accepterat att komma till jobbet lite småförkyld; det kan vi se som en kultur förändring.

Den långa sjukfrånvaron (över 15 dagar) har ökat med 0,1 procentenheter. Ökningen motsvarar ungefär 20 heltidsarbetande. Den långa sjukfrånvaron ökar framför allt bland medarbetare inom sektorerna barn och utbildning samt socialtjänst. Vård och omsorg har stoppat utvecklingen av långtidssjukfrånvaron och ligger på samma nivå som föregående år.

Skövde kommun hade under 2022 cirka 110 heltidsarbetande medarbetare som hade varit sjuka mer än 365 dagar.

Det är tio fler än förra året. Cirka hälften av de sjukskrivna är yngre (under 50 år) och har psykiatriska diagnoser. Under 2021 tecknades ett nytt samarbetsavtal med Försäkringskassan för att minska långtidssjukfrånvaron. Syftet är att intensivifiera arbetet med rehabiliteringsåtgärder för våra långtidssjukskrivna medarbetare, för att de på så sätt ska kunna återgå i arbete eller annan sysselsättning. I chefsleden pågår arbetet för att säkra att alla medarbetare som är sjuka har en plan för att återgå i arbete.

Sjukfrånvaro över 10 procent finns i kvinnodominerade grupper som undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare, måltidspersonal, stödpedagoger, stödassistenter och lärare 4–6. Minskad sjukfrånvaro är ett prioriterat område i Skövde kommuns policy för likabehandling, arbetsmiljö och hälsa.

Den genomsnittliga sjukfrånvaron i Skaraborgs kommuner låg på 7,8 procent under 2021 och på 8 procent under 2022. Med sina 8,3 procent ligger Skövde alltså något högre än genomsnittet. Jämförelser har även gjorts med några större,

närliggande kommuner, exempelvis Karlstad, Vänersborg och Jönköping. I det fallet ligger Skövde lägst i sjukfrånvaro.

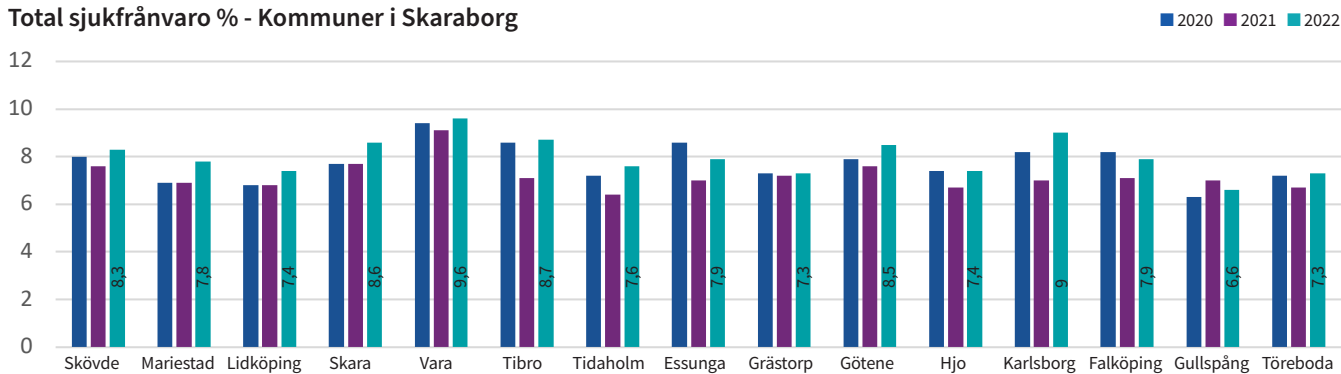
Under våren 2022 startade ett pilotprojekt kring hälsa för ett långt och hållbart arbetsliv. Syftet var att hitta arbetsmetoder och stödja verksamheterna i att nå målet om minskad sjukfrånvaro. Sju arbetsplatser inom sektor vård och omsorg deltog i projektet under 2022, och kommer att fortsätta även under 2023.

Utvärdering och statistik från de arbetsplatser som har deltagit i projektet tyder på en positiv utveckling av arbetsmiljö och hälsa, och dessutom på minskad sjukfrånvaro. Utvecklingen i projektet kommer att utvärderas löpande. Projektet har också genererat ytterligare insikter kring chefers individuella och organisatoriska förutsättningar för att arbeta med arbetsmiljö och verksamhet. För att minska sjukfrånvaron kommer kommunen därför under 2023 att se över förutsättningar och introduktion för chefer. Andra faktorer som till stor del påverkar sjukfrånvarotalen är medarbetarens individuella hälsa och livsstil, chefsens möjlighet att tillämpa ett nära ledarskap och organisatoriska förutsättningar på arbetsplatserna. Aktiviteterna i hälsoprojektet har justerats för att vara mer hjälpsamma och fortsätter under 2023 inom sektor vård och omsorg, sektor barn och utbildning samt sektor socialtjänst. En rapport kring projektet i sin helhet, med fortsatta rekommendationer, kommer att ges tidig höst 2023.

6.6 Årlig uppföljning av SAM-LI

Den årliga uppföljningen av arbetsmiljöarbetet visar att det systematiska arbetsmiljöarbetet i vardagen fungerar väl överlag. De flesta som har svarat på uppföljningen känner till och använder kommunens rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete, arbetsskador och tillbud, sjukfrånvaro, rehabilitering och arbetsanpassning. Cirka 20 chefer uppger dock att de inte känner till rutinerna. Det behöver åtgärdas.

Total sjukfrånvaro % - Kommuner i Skaraborg

Definition: Diagrammet visar utvecklingen av den totala sjukfrånvaron i Skaraborgskommunerna. Den totala sjukfrånvaron beräknas genom totalt antal sjukfrånvarotimmar/ordinarie arbetstid. (Alla anställningsformer och avtal.)

Kommunens chefer behöver tillsammans med skyddsombud och medarbetare fortsätta att prioritera arbetsmiljöarbetet och arbeta utifrån kommunens systematiska rutin för det. Arbetet är både lagstadgat och, enligt forskning, en av de viktigaste faktorerna för att medarbetare ska trivas, må bra och vilja vara kvar på sin arbetsplats. För att det systematiska arbetsmiljöarbetet ska fungera i vardagen behöver varje chef tillsammans med sitt skyddsombud planera in hur hen ska ta sig an arbetsmiljöarbetet inför varje år.

Ett utvecklingsområde som bör prioriteras bland chefer som leder chefer är uppföljning av chefers kunskaper, befogenheter och resurser kring arbetsmiljöarbetet. Närmast överordnade chef ansvarar för att följa upp och säkerställa att cheferna har förutsättningar för att klara av denna arbetsuppgift. En chef som har fått en arbetsmiljöuppgift har också ett löpande ansvar att signalera till sin chef om inte rätt förutsättningar finns. Ett kommunövergripande arbete har startat kring chefers roller, ansvar och förutsättningar.

Flera arbetsplatser inom sektor vård och omsorg och sektor socialtjänst saknar lokala skyddsombud. Att få fler skyddsombud är viktigt för att underlätta samverkan på dessa arbetsplatser.

Systemstödet för dokumentation av arbetsmiljöarbetet bedöms fortfarande inte vara ändamålsenligt. Ett nytt systemstöd för anmälan och utredning av arbetsskador och tillbud samt för dokumentation av arbetsmiljöarbetet ska införas

under 2023. Systemet kallas IA (Information om arbetsmiljö). Alla chefer och medarbetare kommer att få utbildning kring både systemet och processen.

Den årliga uppföljningen visar en fortsatt god utveckling på likabehandlingsområdet. De flesta av cheferna som har svarat känner till åtgärderna. De känner också till och tillämpar riktlinjen mot trakasserier, sexuella trakasserier, kränkande särbehandling och repressalier. De flesta har dessutom haft en APT på temat likabehandling under året. Tre fjärdedelar av de chefer som har svarat uppger att de har undersökt risker och analyserat dem.

Ett utvecklingsområde är dock att arbeta mer löpande med aktiva åtgärder mot diskriminering i våra verksamheter. Det gäller både undersökning, analys och uppföljning.

Målsättningar inför 2023

- Minska sjukfrånvaron genom att bland annat prioritera arbetet med projektet *Hälsa för ett långt och hållbart arbetsliv*
- Förbättra dokumentationen av arbetsmiljö- och likabehandlingsarbetet genom att implementera och använda ett nytt systemstöd
- Implementera nytt avtal för företagshälsövård
- Utöka förmånspaketet med möjlighet att leasa cykel

7. Personalmått

Definitioner
personalmått

Utförda heltidsarbeten visar antalet arbetade timmar inklusive övertid och fyllnadstid dividerat med 165 timmar, vilket är en schablon för ett heltidsarbete.

Tillsvidareanställda visar antalet medarbetare som är anställda på ett AB-avtal och har en fast anställning i kommunen.

Visstidsanställda visar antalet medarbetare som är anställda på ett AB-avtal och har en tillfällig och tidsbegränsad anställning i kommunen.

Medarbetare i arbetsmarknads-politiska insatser visar antalet medarbetare som går på ett BEA-avtal och är tillfälligt anställda.

Heltidsarbeten utförda av timavlönade visar antalet arbetade timmar inklusive övertid och fyllnadstid dividerat med 165 timmar, vilket är en schablon för ett heltidsarbete.

Antal chefer visar antalet anställda chefer på olika nivåer. A-nivå innebär kommundirektör och sektorchefer, B-nivå innebär avdelningschef och C-nivå innebär enhetschef/rektör.

7. Personalmått

Personalstruktur	2022	2021	2020
Utförda heltidsarbetare	3 855	3 758	3 879
- varav kvinnor	2 873	2 781	2 718
- varav män	1 119	1 071	1 011
Antal tillsvidareanställda	4 778	4 633	4 521
- varav kvinnor	3 613	3 535	3 465
- varav män	1 165	1 098	1 056
Antal visstidsanställda	548	530	486
- varav kvinnor	377	363	328
- varav män	171	167	158
Totalt antal månadsavlönade	5 326	5 163	5 007
- varav kvinnor	3 990	3 898	3 793
- varav män	1 336	1 265	1 214
Antal medarbetare i arbetsmarknads-politiska insatser	218	224	146
- varav kvinnor	123	118	84
- varav män	95	106	62
Antal heltidsarbeten utförda av timavlönade	277	271	273
- varav kvinnor	193	188	187
- varav män	84	83	86
Antal chefer (A, B, C- nivå)	200	195	207
- varav kvinnor	137	133	147
- varav män	63	62	60
Antal medarbetare per enhetschef/Rektor (C)	27	28	25

Kompetensförsörjning	2022	2021	2020
HME-index (Hållbart medarbetarengagemang)	-	78	78
Extern personalomsättning (%)	13,1	10,1	10,3
- varav kvinnor	12,5	10,6	10,1
- varav män	14,8	8,6	11,3
Intern rörlighet (%)	2,9	1,8	1,1
- varav kvinnor	2,4	1,6	1,1
- varav män	4,5	2,4	1,2

Personalstruktur	2022	2021	2020
Antal verksamheter som har kompetensförsörjningsplaner (%)	100	57	57
Andel medarbetare som har slutat som rekommenderar (%) <i>Skövde kommun som arbetsgivare</i>	52	46	67

Arbetsmiljö	2022	2021	2020
Total sjukfrånvaro (%)	8,3	7,6%	8%
Kvinnor (%)	9,2	8,5	8,8
<29 år	8,5	8	7,7
30–49 år	8,5	8,1	8,4
> 50 år	10,4	9,1	9,9
Män (%)	5,6	5,3	5,5
<29 år	6,5	6,6	6,3
30–49 år	5,5	4,7	5,1
> 50 år	5,2	5,3	5,4
Sjukfrånvaro (0–14 dgr) (%)	4,4	3,9	3,2
Kvinnor (%)	4,6	4,1	2,5
Män (%)	3,7	3,2	0,7
Sjukfrånvaro (15–90 dgr) (%)	1,3	1,3	1,4
Kvinnor (%)	1,5	1,5	1,1
Män (%)	0,7	0,9	0,3
Sjukfrånvaro (91-dgr) (%)	2,5	2,4	2,2
Kvinnor (%)	3	2,8	2,0
Män (%)	1,2	1,2	0,2
Antal anmälda arbetsskador	921	888	1012
Antal anmälda tillbud	827	666	597

Arbetstid	2022	2021	2020
Andel tillsvidareanställda med heltidstjänst (%)	84	81	80
Kvinnor (%)	82	79	77
Män (%)	89	89	89
Genomsnittlig sysselsättningsgrad (%)	97	96	96
Kvinnor (%)	96	96	95
Män (%)	98	98	98
Övertid och fyllnadstid omräknat till heltidsarbeten	45	34	29
Kvinnor	31	23	20
Män	14	11	9

forts. definitioner personalmått

Antal medarbetare per chef visar antalet tillsvidareanställda medarbetare per chef på C-nivå (enhetschef/rektor). Observera att varken biträdande rektorer eller gruppchefer räknas som chef i detta sammanhang.

Andel tillsvidareanställda med heltidstjänst visar hur stor andel av de fast anställda som har 100 procents anställning enligt tecknat anställningsavtal.

Genomsnittlig sysselsättningsgrad visar genomsnittet av alla tillsvidareanställdas sysselsättningsgrad enligt gällande anställningsavtal.

Heltidsarbeten utförda på övertid och fyllnadstid visar antalet arbetade timmar på övertid och fyllnadstid dividerat med 165 timmar, vilket är en schablon för ett heltidsarbete.

Skövde kommun
Postadress 541 83 SKÖVDE
Telefon 0500-49 80 00
Webbplats skovde.se

Skövde kommuns årsredovisning 2022

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
1.1	Förord	4
1.2	Ledande politiker och tjänstepersoner	4
2	Förvaltningsberättelse	7
2.1	Den kommunala koncernen	7
2.2	Händelser av väsentlig betydelse	9
2.3	Översikt över verksamhetens utveckling	10
2.4	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	11
2.5	Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort	11
2.6	Balanskravsresultat	24
2.7	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	25
2.8	Väsentliga personalförhållanden	28
2.9	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	31
2.10	Förväntad utveckling	33
3	Räkenskaper	33
3.1	Resultaträkning	33
3.2	Balansräkning	34
3.3	Kassaflödesanalys	35
4	Driftredovisning	36
5	Exploatering och investering	38
5.1	Exploateringsredovisning	38
5.2	Investeringsredovisning	41
6	Nämnder	46
6.1	Läsanvisning	46
6.2	Kommunstyrelsen	46
6.3	Barn- och utbildningsnämnden	48
6.4	Vård- och omsorgsnämnden	49
6.5	Socialnämnden	52
6.6	Kultur- och fritidsnämnden	53
6.7	Service­nämnden	54
6.8	Bygglovs­nämnden	56
6.9	Kommunfullmäktige	57
6.10	Överförmyndare	57
6.11	Valnämnd	57
6.12	Revision	57
6.13	Resultat (mnkr)	57
7	Kommunala bolag och förbund	58
7.1	Årets verksamhet i kommunala bolag och förbund	58
8	Tilläggsupplysningar och särredovisning	63
8.1	Noter	63
8.2	Särredovisning VA	79

8.3	Revisionsberättelse	85
-----	---------------------------	----

1 Inledning

1.1 Förord

Skövde kommun redovisar ett starkt ekonomiskt resultat också för 2022. Tack vare det resultatet står kommunen stabilt när vi fortsatt befinner oss i oförutsägbara tider. Krig i Europa, risk för effektbrist och hög inflation har präglat året som gått. Men trots stora utmaningar står vårt grunduppdrag ständigt i fokus; vi har en fortsatt hög ambition att leverera god välfärd inom skola och omsorg samt erbjuda bra service till våra medborgare. För att lyckas med det måste vi hela tiden jobba med att säkerställa arbetstillfällena och skatteintäkter.

Under 2022 har kommunfullmäktige antagit en ny vision ”Tillsammans förverkligar vi drömmar och får Skövde att växa”. Innovation, kompetens och livskvalitet är fokusområden där vi genom mod, nyfikenhet och kreativitet vill ta stora kliv framåt. Det är genom utveckling och tillväxt som vi tryggar framtidens välfärd och skapar förutsättningar för att förverkliga drömmar. Arbetet med att stärka förutsättningar för befintligt näringsliv löper parallellt med arbetet att attrahera nya etableringar och bredda utbudet av såväl arbetstillfällena som boendemiljöer samt fritids- och kulturutbudet. Att omvandlingen av verksamhetsområdet på Mariesjö till en modern stadsdel Skövde Science City pågår börjar nu synas tydligt inte bara i planprogram utan också i detaljplaner, projektering och byggnation. Billingsprojektet har spurtat i den del som handlar om kommunens utveckling av friluftsområdet. Fritidsutbudet på hemmaplan är stärkt, vi skapade goda förutsättningar för SM-veckan vinter enligt plan och Skövde som destination för besökare har fått en skjuts framåt i samverkan med föreningar och näringsliv.

En stabil grund ger trygghet i ett skakigt omvärldsläge. Genom ett långsiktigt och medvetet förbättringsarbete har våra verksamheter goda förutsättningar alla osäkerheter till trots. Vi vill passa på att rikta ett stort tack till all fantastisk personal som gjort och fortsätter göra det möjligt. Tack vare er arbetsinsats står vi väl rustade att ta oss an utmaningarna framåt, fortsätta utveckla Skövde, bidra till Skaraborgs utveckling samt skapa ett hållbart samhälle för kommande generationer.

Theres Sahlström
Kommunstyrelsens ordförande (M)

1.2 Ledande politiker och tjänstepersoner

1.2.1 Kommunfullmäktige

2022 var valår och ett nytt kommunfullmäktige har tagit plats i Skövde. Under den gångna mandatperioden 2019-2022 har den styrande minoriteten (M, C, L och KD) haft 29 mandat. S, V och MP hade sammanlagt 24 mandat, samtidigt som SD hade 8 mandat. Efter valet består den styrande majoriteten av Moderaterna, Socialdemokraterna och Kristdemokraterna, vilka tillsammans har 32 mandat. Ett nytt parti, Skövdepartiet, har tagit plats i kommunfullmäktige med 9 mandat, lika många som Sverigedemokraterna. Centerpartiet har efter valet 4 mandat, medan Kristdemokraterna och Vänsterpartiet har 3 vardera. Liberalerna och Miljöpartiet har 2 mandat var efter valet.

Parti	Mandat innan valet	Mandat efter valet
Socialdemokraterna	19	16
Moderaterna	15	13
Sverigedemokraterna	8	9
Centerpartiet	6	4
Liberalerna	4	2
Kristdemokraterna	4	3
Vänsterpartiet	3	3
Miljöpartiet	2	2
Skövdepartiet	-	9

Ordförande:

Conny Brännberg (KD)

Monica Green (S) under kommande mandatperiod.

Förste vice ordförande:

Jacqueline Tjällman (L)

Conny Brännberg (KD) under kommande mandatperiod.

Andre vice ordförande:

Monica Green (S)

Jonas Eriksson (SD) under kommande mandatperiod.

1.2.2 Kommunstyrelsens ledamöter

Kommunstyrelsen utses av kommunfullmäktige. Styrelsen ska följa och ha uppsikt över nämndernas och bolagens beslut och arbete. Det är kommunstyrelsens ordförande som leder kommunstyrelsen.

Ordförande: Katarina Jonsson (M)

Theres Sahlström (M) under kommande mandatperiod.

Förste vice ordförande: Ulrica Johansson (C)

Johan Ask (S) under kommande mandatperiod.

Andre vice ordförande: Johan Ask (S)

Torbjörn Bergman (SP) under kommande mandatperiod.

Ledamöter:

Theres Sahlström (M), Bernt Mårtensson (M), Claës Beckman (M), Ulla-Britt Hagström (L), Marianne Gustafson (KD), Maria Hjärtqvist (S), Robert Ciabatti (S), Malin Wadman (S), Anita Löfgren (S), Dag Fredriksson (V), Jonas Eriksson (SD), Jerzy Piotr Kucier (SD)

Under kommande mandatperiod:

Maria Hjärtqvist (S), Kayda Lazar (S), Lene Lorentzen (S), Martin Odenö (M), Berndt Mårtensson (M), Marianne Gustafson (KD), Jerzy Kucier (SD), Gustav Jacobsson (SD), Marie Ekman (SP), Ulrica Johansson (C), Dag Fredriksson (V), Christer Winbäck (L)

Ersättare:

Lars-Ove Källman (M), Joakim Dahlström (M), Klas Hedenberg (C), Gunvor Kwick (C), Christer Winbäck (L), Gun Sandelius (KD), Bjarne Medin (S), Anders Grönvall (S), Kayda Lazar (S), Janette Leinonen (MP), Linnéa Fransson (SD)

Under kommande mandatperiod:

Jörgen Frödelius (S), Anita Löfgren (S), Malin Wadman (S), Claes Beckman (M), Helene Lundqvist (M), Partik Carlsson (KD), Anders Ahlmann (SD), Mikael Lind (SD), Leif Svensson (SP), Vakant (MP), Gabryjel Blom (V)

1.2.3 Kommunalråd

Katarina Jonsson (M)

Katarina har varit kommunstyrelsens ordförande sedan valet 2010. Övergripande ansvar för kommunens ekonomi, samhällsbyggnad och näringslivsfrågor.

Theres Sahlström (M) under kommande mandatperiod.

Ulrica Johansson (C)

Kommunstyrelsens förste vice ordförande. Bland annat ansvar för kommunens personalpolitik och ordförande för Skövde Stadshus AB samt för Räddningstjänsten Östra Skaraborg.

Johan Ask (S) under kommande mandatperiod.

Johan Ask (S)

Andre vice ordförande i kommunstyrelsen och förste vice ordförande i Skövde Stadshus AB.

Torbjörn Bergman (SP) under kommande mandatperiod.

1.2.4 Kommundirektör

Kommundirektören ansvarar för kommunens övergripande arbete med planering och ledning, och samordnar kommunens verksamheter. Kommundirektören är också vd för Skövde Stadshus AB och chef över alla sektorschefer samt över koncernstaben.

Tomas Fellbrandt (t.o.m. 2022-08-31)

Tomas avtackades den 1 september som kommundirektör för Skövde kommun, en roll han hade spenderat 10 år i.

Björn Söderlundh (fr.o.m. 2022-09-01)

Björn tillträdde rollen som kommundirektör efter Tomas den 1 september. Björn kommer närmast från en roll som chef för utlåning och rådgivning hos Kommuninvest.

1.2.5 Nämnder och sektorer

Nämnd och ordförande	Sektor och sektorchef
Kommunstyrelsen: Katarina Jonsson (M) <i>Theres Sahlström (M) under nästa mandatperiod</i>	Sektor styrning och verksamhetsstöd: Per Kjellander t.o.m 2022-10-02, Sofia Myhrman (tf) fr.o.m 2022-10-03 Sektor medborgare och samhällsutveckling: Johan Rahmberg Sektor samhällsbyggnad: Inger Carlsson (tf) t.o.m 2022-02-28, Martin Hollertz fr.o.m 2022-03-01
Kultur- och fritidsnämnden: Petter Fahlström (L) <i>Helene Lundqvist (M) under nästa mandatperiod</i>	Sektor medborgare och samhällsutveckling: Johan Rahmberg
Socialnämnden: Lars-Ove Källman (M) <i>Anita Löfgren (S) under nästa mandatperiod</i>	Sektor socialtjänst: Lena Friberg
Service- och utbildningsnämnden: Torbjörn Bergman (M och politiskt obunden) <i>Martin Odenö (M) under nästa mandatperiod</i>	Sektor service: Rickard Karlsson t.om 2022-09-30, Helena Gustavsson (tf) fr.o.m 2022-10-01 t.o.m 2023-03-12 samt Caroline Olofsson fr.o.m 2023-03-13
Barn- och utbildningsnämnden: Anders Karlsson (M) <i>Marianne Gustafson (KD) under nästa mandatperiod</i>	Sektor barn- och utbildning: Katarina Lindberg
Vård- och omsorgsnämnden: Theres Sahlström (M) <i>Lene Lorentzen (S) under nästa mandatperiod</i>	Sektor vård- och omsorg: Per Granath
Bygglovsnämnden: Gunilla Knutsson Löfvenborg (M) <i>Gunilla Knutsson Löfvenborg (M) under nästa mandatperiod</i>	Sektor samhällsbyggnad: Inger Carlsson (tf) t.o.m 2022-02-28, Martin Hollertz fr.o.m 2022-03-01
Valnämnden: Martin Odenö (M) <i>Erkki Salmisaari (S) under nästa mandatperiod</i>	
Revisionen: Lars-Erik Lindh (S) <i>Samuel Andersson (SD) under nästa mandatperiod</i>	

2 Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller information om förvaltningen av den kommunala koncernen inklusive kommunen. Syftet är att ge en övergripande och tydlig bild av kommunens verksamhet för det gångna året. Innehållet fokuserar på den kommunala koncernens perspektiv, som omfattar kommunens nämnder, bolag och förbund. Kapitlets struktur och innehåll är utformat i enlighet med *Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning*. *Rådet för kommunal redovisning (RKR)* och *Rekommendation 15 (R15)* innehåller rekommendationer för hur förvaltningsberättelsen ska utformas; även dessa har beaktats.

2.1 Den kommunala koncernen

I Skövdes kommunkoncern ingår kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder, bolag, kommunalförbund och stiftelser.

Skövde kommun är den del av organisationen som innefattar kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna. Förutom kommunstyrelsen finns det sex facknämnder, samt ytterligare fem nämnder.

Kommunens bolagskoncern består av ett moderbolag, Skövde Stadshus AB, som till 100 procent ägs av kommunen. Moderbolaget äger i sin tur åtta bolag. Fem av dessa är helägda:

- AB Skövdebostäder
- Balthazar Science Center AB
- Kreativa Hus Skövde AB
- Next Skövde Destinationsutveckling AB
- Skövde Energi AB
- Skövde Exploatering AB

De övriga två är delägda. Dessa är Skövde Flygplats AB, som ägs till 97 procent av moderbolaget, och Science Park Skövde AB, där moderbolaget äger 49 procent.

Det helägda Kreativa Hus Skövde AB äger i sin tur tre bolag: Mariesjö Kreativa Hus AB, Västfast i Skaraborg AB och Skövde Eldaren AB. Skövde Energi AB, å sin sida, äger Skövde Energi Elnät AB. Skövde Exploatering AB äger Kartåseneldaren6 AB, Kaplansgatan 23 Fastighets AB och Mörkebacken Fastighets AB.

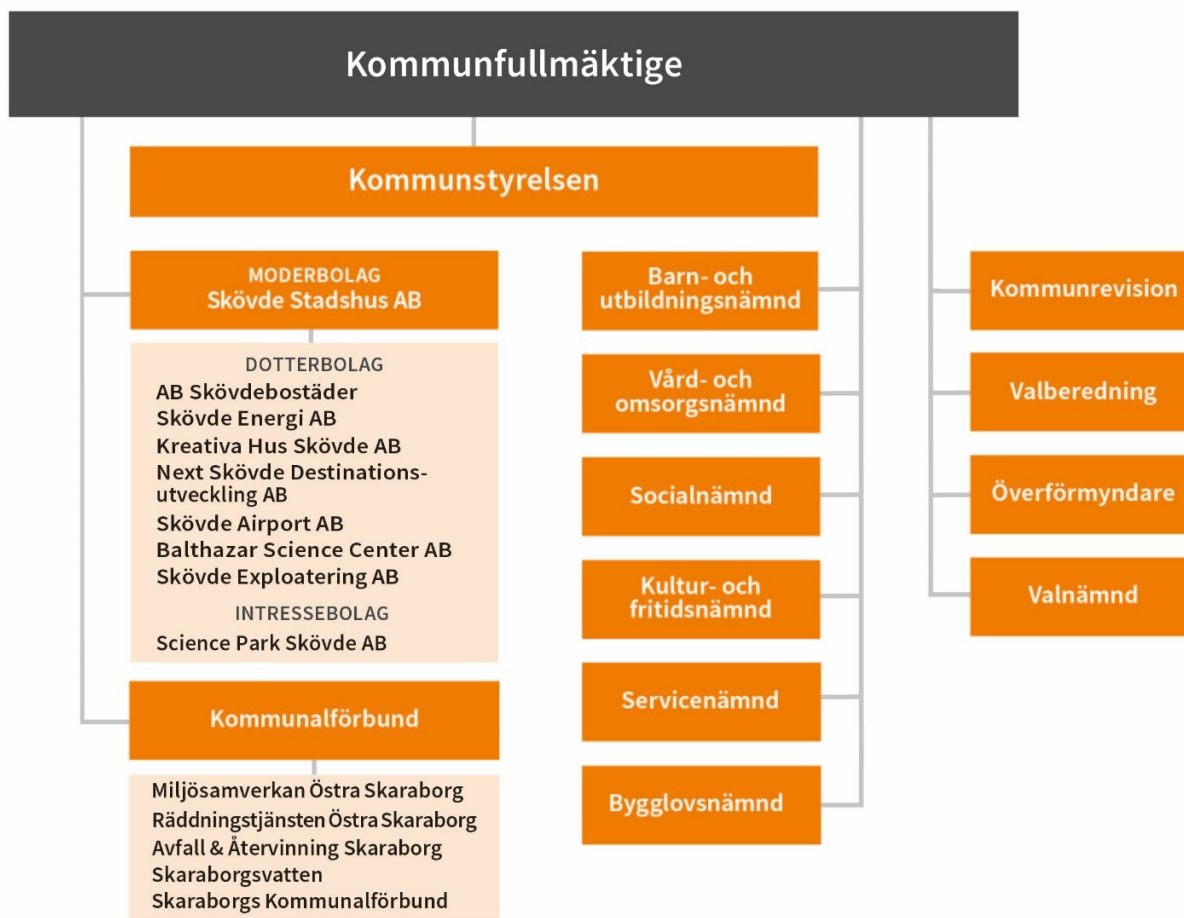
Utöver dessa finns ytterligare ett bolag, Eonen Fastigheter i Skövde AB, som ägs av moderbolaget samt Skövde Billingen AB, som ägs direkt av kommunen. Skövde Billingen AB och Eonen Fastigheter i Skövde AB är vilande och bedriver därmed ingen verksamhet.

Skövde kommun är också medlem i sju kommunalförbund, nämligen dessa:

- Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)
- Räddningstjänsten Skaraborg (RS)
- Avfall & Återvinning Skaraborg (AÅS)
- Skaraborgsvatten
- Skaraborgs kommunalförbund
- Tolkförmedling Väst
- Samordningsförbundet Östra Skaraborg

I de fem förstnämnda av dessa förbund har Skövde kommun ett betydande inflytande i. De ingår därför i Skövde kommuns koncernräkenskaper.

Skövde kommun utser också styrelsemedlemmar i sex stiftelser. Verksamheten i dessa stiftelser bedöms vara begränsad i förhållande till kommunens totala verksamhet. Därför är de inte inkluderade i Skövde kommuns koncernräkenskaper.

I bolagens avsnitt på sida xx visas en mer detaljerad bild över strukturen för bolagen, förbunden och stiftelserna.

2.1.1 Privata utförare

Kommuner kan besluta att överlämna vården av kommunala angelägenheter till privata utförare. Med en privat utförare avses en juridisk person eller enskild individ som mottagit uppdraget om vården av en kommunal angelägenhet. Inom flera av kommunens verksamheter köps tjänster av privata utförare. Exempelvis för anläggningsarbete för gatuunderhåll och fastighetsmark, snöröjning, HVB-hem, och vuxenutbildning. Nedan redogörs för några exempel inom verksamheterna för barn och utbildning samt vård och omsorg.

2.1.1.1 Barn och utbildning

I Skövde kommuns geografiska område finns flera privata utförare som bedriver förskola, grundskola och gymnasieskola. Några sådana exempel är Raoul Wallenberg, Montessori, I Ur och Skur, IT-gymnasiet Sverige, Lichron Teknik, Drottning Blankas Gymnasieskola och Volvo Personvagnar. Inom förskolan står privata utförare för 12 procent av den totala verksamheten. I grundskolan är andelen 13 procent medan den i gymnasieskolan är 16 procent.

2.1.1.2 Vård och omsorg

Stiftelsen Skaraborgs läns sjukhem utför socialtjänstlagens insats Särskilt boende enligt avtal med Skövde kommun. Stiftelsens verksamhet bedrivs i egna lokaler med totalt 36 lägenheter, och står för ungefär 9 procent av de särskilt boende-lägenheter som finns i Skövde kommun.

Inom hemtjänsten tillämpas lag om valfrihet (LOV). Under 2022 har det funnits sex privata utförare som utför hemtjänst utöver kommunen. Systrarna Odhs hemtjänst är den största privata utföraren av hemtjänst med ungefär 13 procent av den totala hemtjänstvolymen. Ameli omsorg utför cirka 7 procent av den totala

hemtjänstvolymen. Övriga utförare har drygt 1 procent eller mindre. Olas städ & allservice har varit verksamma under hela året, Finnsservice i Skövde och A-omsorg har upphört som utförare under året och Cleverex Omsorg har tillkommit.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

2022 blev ett skakigt år när den postpandemiska återhämtningen övergick i svåra ekonomiska förhållanden i vår omvärld. Inflationen steg kraftigt och räntehöjningarna duggade tätt. Utvecklingen har lett till stigande kostnader på flera håll, vilket har ställt stora krav på både hushåll och företag. Även om pandemin inte längre klassas som samhällsfarlig lever effekterna av den fortfarande kvar i kommunens verksamheter. På vissa håll är medborgarnas efterfrågan på kommunens utbud fortsatt låg, på andra håll är sjukfrånvaron hög. Trots detta är 2022 års resultat starkt. Det beror på att inflationen och räntehöjningarna än så länge har haft begränsad effekt. Räntekostnaderna slår dock olika på olika håll i kommunkoncernen, beroende på bolagens finansiella styrka och investeringsbehov. Den tendensen kommer att bli än mer påtaglig framöver. Nämnderna som helhet redovisar ett överskott, men det finns stora variationer mellan dem. Till exempel fick vård- och omsorgsnämnden omfattande statliga bidrag samtidigt som andra nämnder har kämpat med sina budgetar.

2022 var också ett år då Skövde kommun antog en ny vision. *Vision Skövde 2040* ska vara en ledstjärna och peka ut färdriktningen för hela Skövdes utveckling. Den ska vägleda oss i stora och små beslut – inte bara i kommunens verksamheter utan också för andra i vårt område. En gemensam vision ger oss mod att tänka nytt och samverka klokt tillsammans. Det är bra för hela Skövde.

Befolkningsstillväxten har varit positiv under året, men tillväxttakten har de senaste åren saktat ned. Vid slutet av 2022 fanns 57 463 invånare i Skövde kommun; en ökning med 447 personer. Under året har 292 nya bostäder byggts. Dessutom har flera andra stora investeringar genomförts – framför allt av kommunen men också av de kommunala bolagen. Här följer några exempel på investeringar:

- AB Skövdebostäder har färdigställt 68 hyresrätter i Trädgårdsstaden.
- Skövde Exploatering AB har under året köpt tre dotterbolag som en del i att förverkliga Skövde Science City. Bolagen det gäller är *Kartåseneldaren 6 AB*, *Kaplansgatan 23 Fastigheter AB* och *Mörkebacken Fastighets AB*.
- Kommunens byggnation av Björkebacken förskola i Stöpen har fortlöpt.
- Det stora projektet *Utveckling av Billingen* har fortsatt.
- Reinvesteringar för 98,1 miljoner kronor har genomförts, bland annat genom åtgärder på stadshusets tak och genom upprustning av kök och matsal på Lundagården förskola/Lundenskolan.

Övriga viktiga händelser under året

- Kommunvalet ledde till att Skövde kommun fick en ny majoritet och att ett nytt parti tog plats i kommunfullmäktige.
- Kommunfullmäktige antog en ny pensionspolicy. Beslutet grundade sig bland annat i att kommunen från och med den 1 januari 2023 omfattas av ett nytt pensionsavtal (AKAP-KR).
- Beslut togs om likvidation av Skövde Airport AB, och bolagets styrelse och vd ersattes av en likvidator.
- Ett förslag till ny översiktsplan, *ÖP 2040*, presenterades och öppnades för samråd.
- Kommunens långsiktiga kvalitetsutvecklingsarbete, *Handlingsplan 22*, fortsatte.
- Kommunfullmäktige antog en ny policy för hållbar utveckling.
- Börsen utvecklades negativt, bland annat på grund av inflationsutvecklingen och Rysslands invasion av Ukraina. Börsutvecklingen påverkar Skövde kommuns placeringsportföljer.

Viktiga händelser efter årets slut

- Kommunfullmäktige har antagit nya mål för mandatperioden. Målen lägger fokus på tre målområden: *Barn och unga*, *Klimat och miljö* samt *Tillväxt och attraktionskraft*.
- Kommunfullmäktige har antagit ett nytt finansiellt mål som mäts för både kommunkoncernen som helhet och kommunen enskilt. Koncernen ska sträva mot ett resultat på minst 6 procent av skatter och bidrag. Kommunen ska sträva mot ett resultat på minst 3 procent av skatter och bidrag.
- Kommunfullmäktige har beslutat att en ny friidrottsanläggning ska lokaliseras till Södra Ryd. Beslutet hänger ihop med AB Skövdebostädernas utredning kring utvecklingen av Södermalms IP och Södermalm.
- Kommunfullmäktige har beslutat att Skövde Stadshus AB ska starta ett nytt dotterbolag. Bolaget föreslås få namnet *Skövde Mark, Exploatering och Utveckling AB* och ska i sin tur starta flera dotterbolag. Beslutet om de nystartade bolagen blir ett verktyg för sektor samhällsbyggnad i omställningen till Skövde

Science City.

- Jättadalen har skrivit på ett markanvisningsavtal för byggnation av bostäder och verksamhetslokaler. Avtalet gäller byggnation inom ramen för att omvandla Mariesjö till Skövde Science City.
- SM-veckan vinter 2023 arrangerades i Skövde.
- Räddningstjänsterna i östra och västra Skaraborg bildade tillsammans ett nytt förbund: Räddningstjänsten Skaraborg.

2.3 Översikt över verksamhetens utveckling

I detta avsnitt presenteras en femårsöversikt över utvalda siffror och nyckeltal. Syftet är att ge en översikt över kommunkoncernens och kommunens utveckling jämfört med föregående år, samt över hela perioden.

Skövdes befolkning ökar och tillväxten har varit stabil med en genomsnittlig ökning på 498 invånare per år under den senaste femårsperioden. En växande befolkning innebär en högre efterfrågan på kommunala tjänster, vilket ger både ökade intäkter och kostnader inom kommunens verksamheter. Fortsatt sker också stora investeringar inom kommunen samt hela koncernen, om än på något lägre nivåer än tidigare år, bland annat för att försörja det växande behovet av bostäder och verksamhetslokaler samt öka stadens attraktivitet.

Koncernens årsresultat är något svagare i år än under 2021 och 2020. Resultatet är fortsatt starkt i verksamheten men har gått ned kraftigt på grund av finansnettot.

Finansnettot som innebär skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader fluktuerar mellan åren. Posten påverkas av förändringar i räntor och värdeökningar i placeringar, eventuella utdelningar m.m. Kommunfullmäktige antog 2020 en ny strategi för förvaltning av medel avsatta för kommunens pensionsförpliktelser. Kommunen förvaltar numera en egen pensionsfond som återfinns i kommunens balansräkning. Nedgången på aktiemarknaden under 2022 är anledningen till det kraftigt försämrade finansnettot.

Soliditeten har stärkts och är en effekt av de goda resultaten både för kommunen och koncernen.

Kommunen inkl. bolag och förbund	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter (mnkr)	2 151,1	1 886,3	1 768,3	1 795,1	1 731,7
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-4 925,5	-4 526,4	-4 187,4	-4 176,3	-4 084,2
Årets resultat (mnkr)	224,9	438,1	417,6	216,6	160,6
Finansnetto (mnkr)	-131,2	52,4	-16,9	-40,8	-15,1
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (procent)	35,8	34,8	34,1	31,3	31,7
Nettoinvesteringar (mnkr)	1 105,9	840,9	887,8	979,9	1 034,5
Långfristig skuld (mnkr)	4 916,7	4 694,3	4 226,9	4 215,8	3 653,0

Kommunen	2022	2021	2020	2019	2018
Folkmängd	57 463	57 016	56 791	56 366	55 729
Kommunal skattesats (procent)	21,61	21,61	21,61	20,86	20,86
Verksamhetens intäkter (mnkr)	1 153,7	1 043,9	1 023,1	1 032,9	1 001,2
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-4 316,7	-4 043,0	-3 782,0	-3 716,9	-3 683,5
Årets resultat (mnkr)	175,8	336,8	301,3	149,7	16,4
Finansnetto (mnkr)	-74,0	98,2	13,5	18,8	18,1
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (procent)	30,9	30,1	29,1	26,8	27,0
Nettoinvesteringar (mnkr)	624,7	462,7	547,9	570,7	707,2
Långfristig skuld (mnkr)	4 898,7	4 679,1	4 219,2	4 147,3	3 549,0

2.4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunen omfattas enligt kommunallagen av kravet på god ekonomisk hushållning. Det betyder att den ekonomiska hushållningen ska vara god både i kommunens egen verksamhet och i verksamheter som bedrivs genom andra juridiska personer. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin i både längre och kortare perspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det en överkonsumtion som kommande generationer får betala för. Kommunens övergripande ekonomiska mål utgår därför från följande princip: Varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar, och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden.

2.4.1 Uppföljning av god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktiges mål är kopplade till god ekonomisk hushållning och strukturerade i form av ett styrkort. Styrkortet omfattar mål kopplade till både verksamhet och ekonomi. Ett mål är att det ekonomiska resultatet ska motsvara minst tre procent av skatteintäkter och statsbidrag över mandatperioden. Detta säkerställer att det egna kapitalet värdesäkras. Samtidigt ska den kommunala verksamheten bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att nå de verksamhetsmål som kommunfullmäktige beslutat om.

Skövde kommuns resultat på 175,8 miljoner motsvarar 4,8 procent av skatter och bidrag. Sammanvägt med tidigare resultat under mandatperioden innebär detta ett ekonomiskt resultat på 7,2 procent av skatteintäkter och statsbidrag i snitt per år. Därmed uppfyller kommunen det finansiella målet.

När det gäller verksamhetens mål visar 2022 års resultat på en i stort sett positiv utveckling. Sex av målen bedöms som delvis uppfyllda och två mål bedöms vara helt uppfyllda.

I de kommunala bolagens ägardirektiv finns ekonomiska och verksamhetsmässiga mål kring ekonomisk hushållning. Kommunalförbunden har egna mål för god ekonomisk hushållning (mer information finns i respektive organisations årsredovisning). De kommunala bolagens ägardirektiv följs också upp löpande av Skövde Stadshus AB. Bedömningen utifrån resultat från vd-dialoger och andra uppföljningar är att bolagen har följt ägardirektiven.

Den sammantagna bedömningen är alltså att kommunen och kommunkoncernen lever upp till kravet om god ekonomisk hushållning för 2022.

2.4.2 Budgetavvikelse

En viktig förutsättning för att nå god ekonomisk hushållning är att verksamheterna följer sin budget. Den totala budgetavvikelsen för kommunen 2022 är ett överskott på 51,4 miljoner kronor. Det som framför allt bidrar till överskottet är ökade skatte- och bidragsintäkter. Nämnderna redovisar ett överskott mot budget på 32 miljoner kronor, men här är variationen stor från nämnd till nämnd. Värdeminskningar i kommunens finansiella placeringar påverkar resultatet negativt.

Investeringsbudgeten uppgick till 967 miljoner kronor medan nettoinvesteringarna för 2022 landade på 625 miljoner kronor. Skillnaden (342 miljoner kronor) beror på både interna och externa faktorer som har gjort att vissa projekt har förskjutits i tid. Dessa förskjutningar gäller lokalinvesteringar (141,2 miljoner kronor), infrainvesteringar (125,1 miljoner kronor) samt taxefinansierade investeringar (46,2 miljoner kronor). Majoriteten av de investeringsmedel som inte använts ombudgeteras och flyttas över till investeringsbudgeten för 2023.

I avsnittet Driftredovisning (sidan XX) finns mer information om nämndernas resultat för 2022. Investeringsredovisningen finns på sidan XX. Ingen koncernbudget har upprättats för 2022.

2.5 Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort

2.5.1 Så fungerar vårt styrkort

Strategisk plan med budget 2022–2024 innehöll åtta långsiktiga och strategiskt viktiga mål för Skövdes utveckling. På följande sidor redovisas de resultat som uppnåtts under 2022 inom respektive mål.

Målen är strukturerade i form av ett styrkort. Ett styrkort är en matris som tydliggör sambandet mellan vad en verksamhet vill nå, hur målet ska nås och hur resultatet ska mätas.

Styrkortet är indelat i fyra perspektiv utifrån kommunens olika roller och uppdrag. Inom perspektivet *Samhällsutveckling* finns fem mål om att skapa ett hållbart samhälle som ger nytta för både Skövdebor och andra aktörer, exempelvis föreningar, företag och grannkommuner. Perspektivet *Välfärdstjänster* hänger ihop med mål om kvalitet och effektivitet i kommunens välfärdstjänster. *Medarbetare och arbetsgivare* berör Skövde kommun som arbetsgivare och olika arbetsgivarfrågor. Perspektivet *Ekonomi* handlar om kommunens och kommunkoncernens ekonomi.

Under hösten 2022 har en politisk arbetsgrupp med representanter från varje parti i kommunfullmäktige haft till uppgift att utarbeta nya prioriterade utvecklingsmål. De nya målen antogs av kommunfullmäktige i februari 2023.

2.5.2 Sammanfattande bedömning måluppfyllelse

2.5.2.1 Följande mål bedöms vara uppfyllda vid mandatperiodens slut

KF:s strategiska mål	
	Skövde har en andel högskoleutbildade som ökat snabbare än genomsnittet för riket under perioden 2011-2025.
	Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.

2.5.2.2 Följande mål bedöms vara delvis uppfyllda vid mandatperiodens slut

KF:s strategiska mål	
	Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds
	Skövde är 60 000 invånare år 2025.
	Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige.
	Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv.
	Skövdes välfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.
	Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare.

2.5.3 Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort

2.5.3.1 Samhällsutveckling

Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

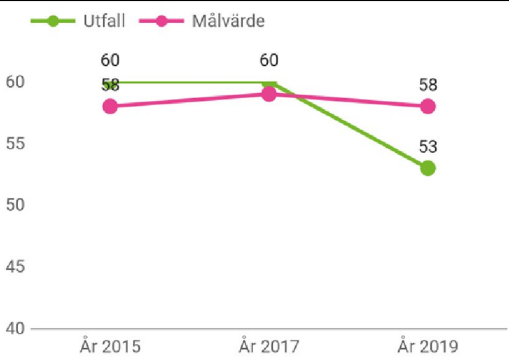
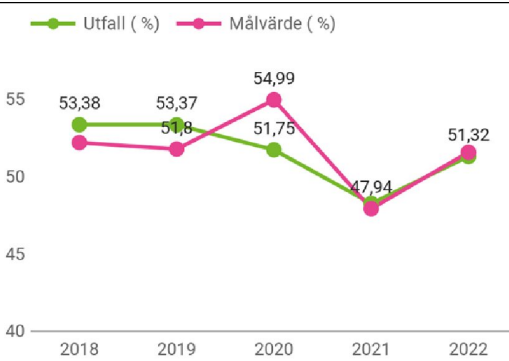

Bedömning

Under 2022 genomfördes ingen ny medborgarundersökning för Skövde kommun. Resultaten för 2021 får därmed utgöra underlag för bedömningen. Resultatet visar exempelvis att 20 procent av kommunens invånare upplever att man har *mycket stora* eller *ganska stora möjligheter till insyn och inflytande* över kommunens beslut och verksamheter. Här kan nämnas att en ny version av riktlinjen för medborgardialog antogs under våren 2021. Syftet var att stärka medborgarnas insyn och inflytande.

Nästan 90 procent i undersökningen svarade *ganska bra* eller *mycket bra* på frågor om tillgången till samhällsservice. Frågorna berörde exempelvis skolor, äldreomsorg, bibliotek, apotek och vårdcentraler. Nästan 95 procent anser att kommunen är en *ganska bra* eller *mycket bra plats att bo på*. Dessa resultat är i nivå med några av kommunens jämförelsekommuner. De resultatmätningar som Skövde följer upp visar en god utveckling

av sysselsättningen både bland invånare i arbetsför ålder och bland unga personer som subgrupp. Målet bedöms som delvis uppfyllt.

Resultatmätning	Resultat 2022
<p>SCB</p> <p>medborgarundersökning: Nöjd medborgarindex</p>	<p>Utfall Undersökningen omgjord 2021</p> <p>Målvärde Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000 invånare)</p>
<p>Sysselsättning arbetsför befolkning, 16-64 år</p>	<p>Utfall 77,64 procent</p> <p>Målvärde En gynnsammare utveckling än riket.</p>
<p>Sysselsättning 16-24 år</p>	<p>Utfall 51,32 procent</p> <p>Målvärde En gynnsammare utveckling än riket.</p>

Skövde är 60 000 invånare år 2025.

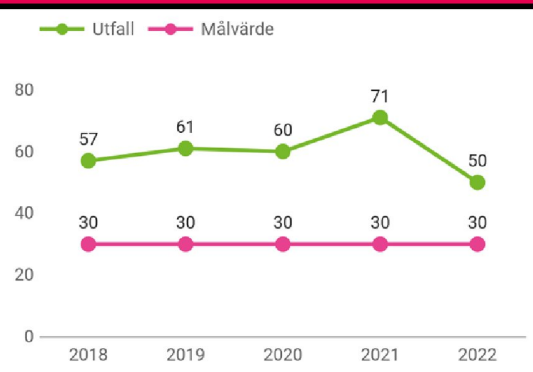

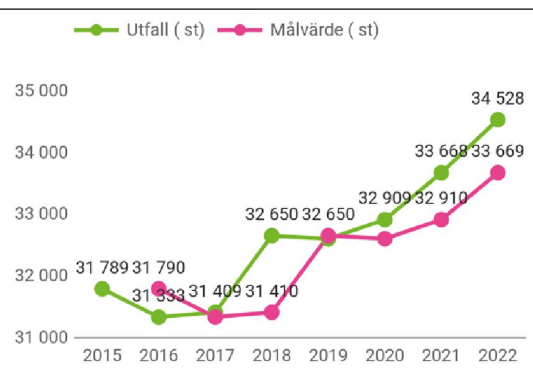

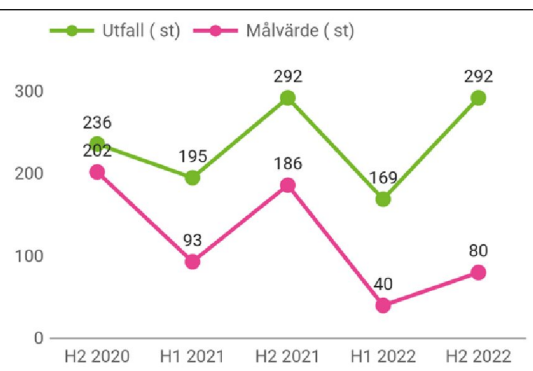

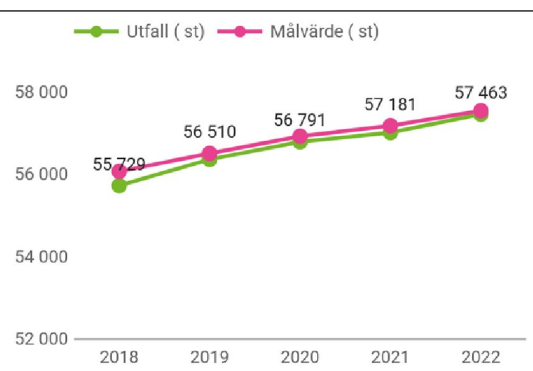

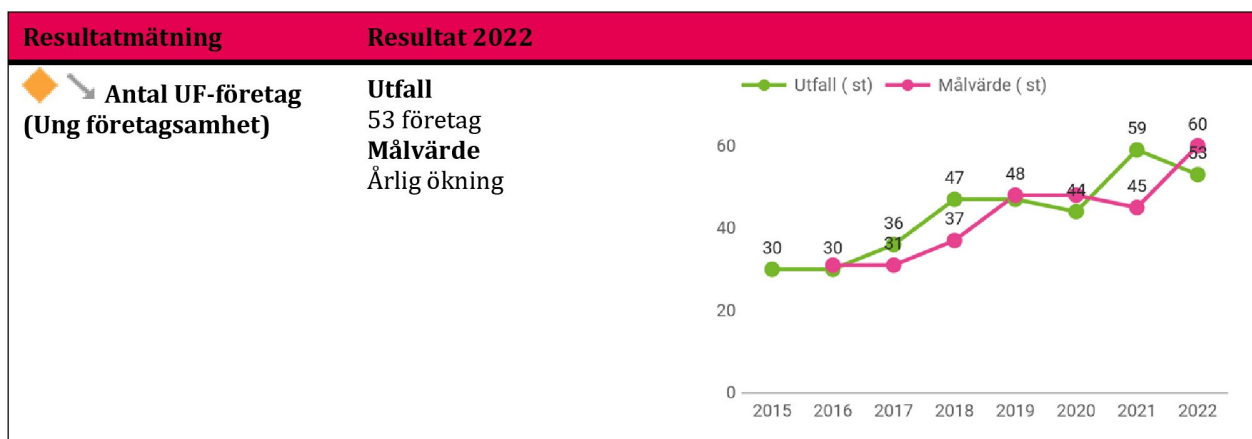
Bedömning

I slutet av 2022 hade Skövde 57 463 invånare. Det var 447 fler än året innan, men lägre än befolkningsprognosen från mars 2022 förutspådde. Utfallet minskar sannolikheten att nå 60 000 invånare under 2025.

Bostadsbyggandet har trots pandemin fortsatt i god takt. Målet att producera 1 000 nya bostäder under mandatperioden har nåtts och det finns därför förutsättningar för ökad inflyttning. Att så många bostäder har byggts är inte minst viktigt i en ekonomisk miljö som signalerar lågkonjunktur och stigande investeringskostnader på grund av hög inflation och ränteökningar.

Utifrån en ny befolkningsprognos i mars 2023 spås invånarantalet nå 60 000 först 2026. Med tanke på den goda tillväxttakten under en längre period bakåt och att målet ser ut att nås endast ett år senare bedöms det som delvis uppfyllt.

Resultatmätning		Resultat 2022																											
 Svenskt Näringslivs rankning	Utfall Plats 50 Målvärde Sträva mot topp 30. Årlig förbättring.	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> <th>Målvärde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>57</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>61</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>60</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>71</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>50</td> <td>30</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall	Målvärde	2018	57	30	2019	61	30	2020	60	30	2021	71	30	2022	50	30									
År	Utfall	Målvärde																											
2018	57	30																											
2019	61	30																											
2020	60	30																											
2021	71	30																											
2022	50	30																											
 Antal arbetstillfällen i Skövde	Utfall 34 528 arbetstillfällen Målvärde Årlig ökning	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (st)</th> <th>Målvärde (st)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2015</td> <td>31 789</td> <td>31 790</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>31 333</td> <td>31 409</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>31 409</td> <td>31 410</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>32 650</td> <td>32 650</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>32 650</td> <td>32 909</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>32 909</td> <td>32 910</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>33 668</td> <td>33 669</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>34 528</td> <td>33 669</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (st)	Målvärde (st)	2015	31 789	31 790	2016	31 333	31 409	2017	31 409	31 410	2018	32 650	32 650	2019	32 650	32 909	2020	32 909	32 910	2021	33 668	33 669	2022	34 528	33 669
År	Utfall (st)	Målvärde (st)																											
2015	31 789	31 790																											
2016	31 333	31 409																											
2017	31 409	31 410																											
2018	32 650	32 650																											
2019	32 650	32 909																											
2020	32 909	32 910																											
2021	33 668	33 669																											
2022	34 528	33 669																											
 Antal nya bostäder	Utfall 292 bostäder Målvärde 1 000 nya bostäder under mandatperioden	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Period</th> <th>Utfall (st)</th> <th>Målvärde (st)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>H2 2020</td> <td>236</td> <td>202</td> </tr> <tr> <td>H1 2021</td> <td>195</td> <td>93</td> </tr> <tr> <td>H2 2021</td> <td>292</td> <td>186</td> </tr> <tr> <td>H1 2022</td> <td>169</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>H2 2022</td> <td>292</td> <td>80</td> </tr> </tbody> </table>	Period	Utfall (st)	Målvärde (st)	H2 2020	236	202	H1 2021	195	93	H2 2021	292	186	H1 2022	169	40	H2 2022	292	80									
Period	Utfall (st)	Målvärde (st)																											
H2 2020	236	202																											
H1 2021	195	93																											
H2 2021	292	186																											
H1 2022	169	40																											
H2 2022	292	80																											
 Antal invånare	Utfall 57 463 invånare Målvärde 60 000 inv. 2025. <i>Målvärde för varje enskilt år är i linje med senaste befolkningsprognosen</i>	 <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (st)</th> <th>Målvärde (st)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>55 729</td> <td>56 000</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>56 510</td> <td>56 510</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>56 791</td> <td>56 791</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>57 181</td> <td>57 181</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>57 463</td> <td>57 463</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (st)	Målvärde (st)	2018	55 729	56 000	2019	56 510	56 510	2020	56 791	56 791	2021	57 181	57 181	2022	57 463	57 463									
År	Utfall (st)	Målvärde (st)																											
2018	55 729	56 000																											
2019	56 510	56 510																											
2020	56 791	56 791																											
2021	57 181	57 181																											
2022	57 463	57 463																											

Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige.

Bedömning

Ingen mätning har gjorts av om Skövdes varumärke är välkänt i hela Sverige. Därför bedöms målet som delvis uppfyllt. Däremot finns flera indikatorer på att Skövdes varumärke syns och uppmärksammas både nationellt och internationellt (se nedan).

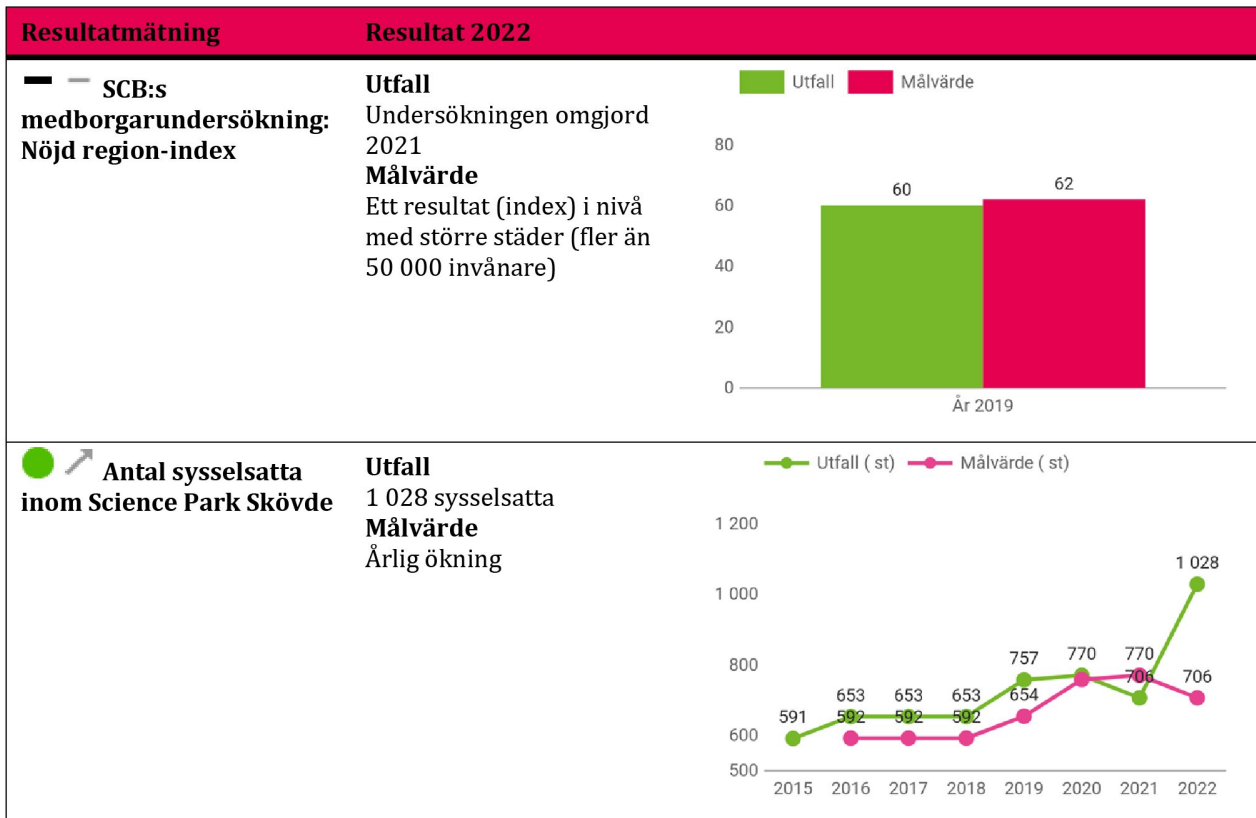
Mätningar visar att Skövde mellan den 1 november 2021 och den 31 oktober 2022 omnämndes i nästan 18 000 artiklar eller inslag i redaktionella källor utanför Skövde. Av dessa hade nästan var femte artikel eller inslag tydligt fokus på Skövde. En av dessa mätningar är Next Skövdes *Publicitetsrapport*. De områden som uppmärksammades mest var sport och idrott, tätt följt av högskolan och näringslivet. När det gäller näringslivet sticker rapporteringen om Volvos planer på en batterifabrik och andra Volvosatsningar i Skövde ut. Skövde får också ett mycket positivt och profilerande genomslag kring spelutveckling.

En *varumärkesundersökning* för platsvarumärket Skövde genomfördes under 2022 av näringslivsenheten. Undersökningen mätte hur många som förknippar Skövde med smart industri, IT/tech och spelutveckling, vilka spontana associationer som görs till platsen samt hur stor viljan är att flytta hit. Kort uttryckt visade undersökningen att fyra av fem känner till Skövde, att bilden av Skövde till största delen är positiv men att associationerna till Skövdes spetsområden är relativt svaga.

Under året har flera aktiviteter också genomförts i linje med platsvarumärket och *SM-veckan vinter 2023*. Det har bland annat rört sig om föreläsningar samt om aktiviteter inför SM-veckan. Platsvarumärket används som avsändare för SM-veckan.

Näringslivsenheten har genomfört ett antal aktiviteter som strävar mot målet att *marknadsföra Skövde både nationellt och internationellt*. Aktiviteterna har genomförts i nära samarbete med Science Park Skövde, Balthazar Science Center, Kreativa Hus och Fastighetsägarna Skaraborg.

Skövde kommun uppmärksammades också när Publishingpriset 2022 delades ut. Skövde tog silver i kategorin *Årets varumärkesannons*.

Skövde har en andel högskoleutbildade som ökat snabbare än genomsnittet för riket under perioden 2011-2025.

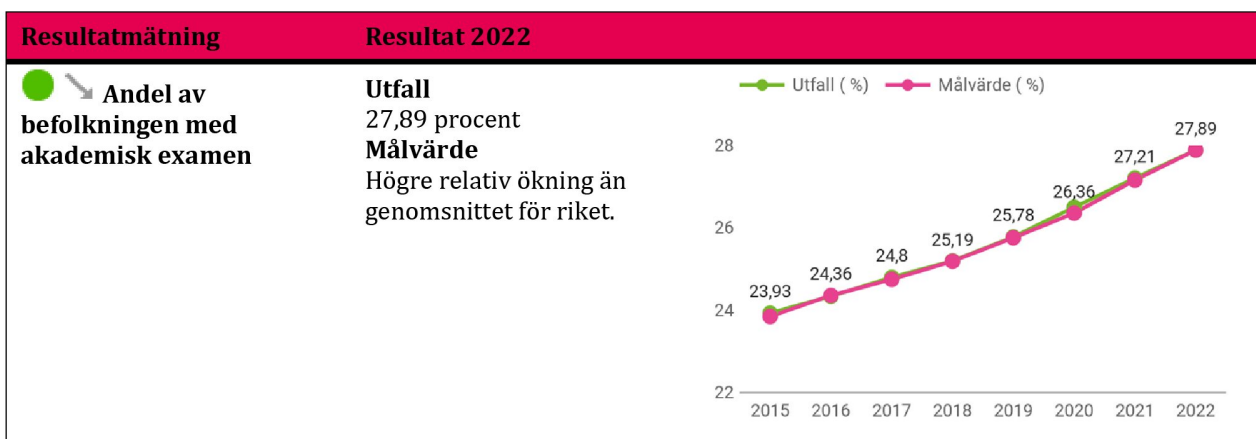

Bedömning

Analysen är förskjuten ett år på grund av eftersläpning i statistiken.

Under 2021 ökade Skövdes andel högskoleutbildade i samma takt som i riket – till 27,89 procent enligt statistik från Statistiska centralbyrån. Under perioden 2011 till 2020 har Skövde dock haft en högre genomsnittlig ökningstakt än riket, vilket visar att utvecklingen är i linje med kommunens mål.

Baserat på resultatmätningen för perioden och den historiskt positiva utvecklingen är bedömningen att målet uppnås.

Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv.

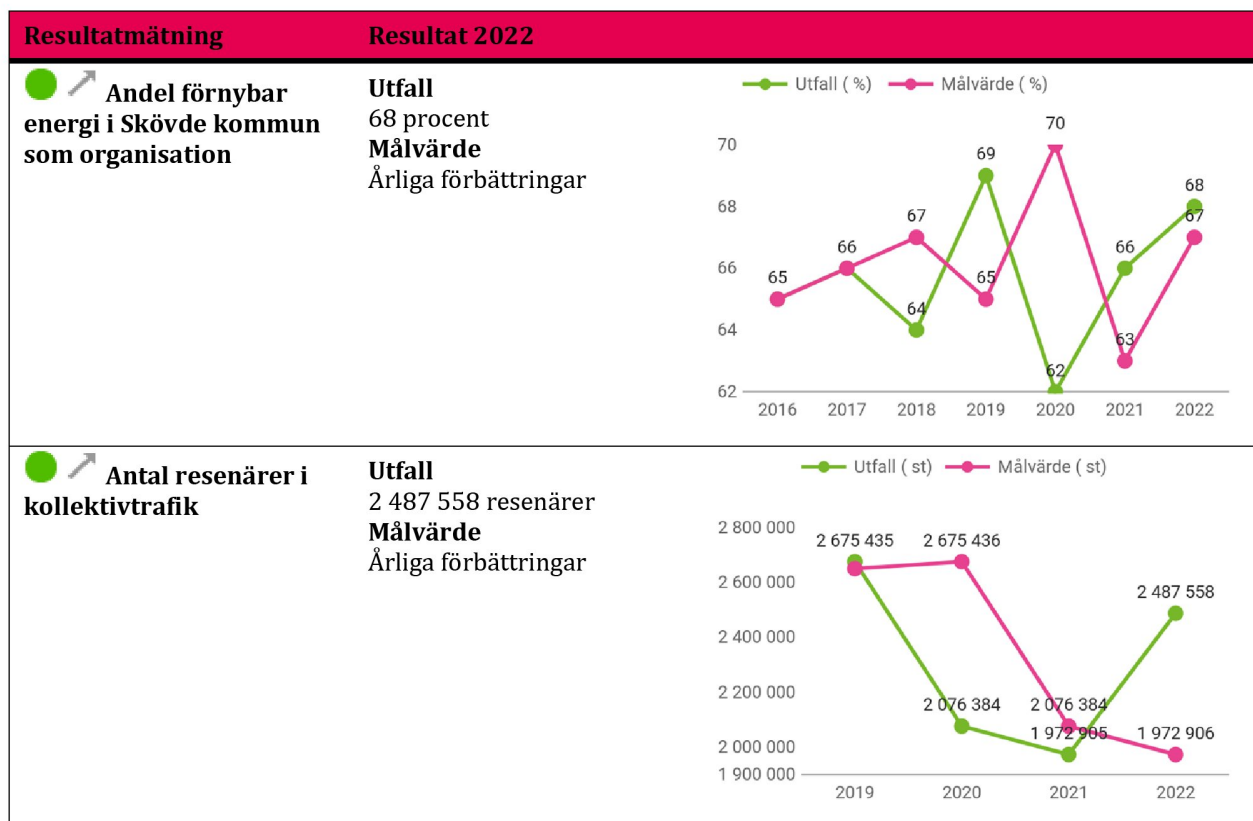
Bedömning

För målvärdet *Andel förnybar energi i Skövde samhälle* finns en eftersläpning på två år. Detta försvårar bedömningen. Den senaste statistiken är från SCB och gäller 2020. Enligt statistiken är andelen förnybar energi inom Skövde samhälle 45 procent. Andelen har ökat med en procentenhet jämfört med 2019.

Under 2022 använde kommunorganisationen 68 procent förnybar energi. Det är en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2021. Energianvändningen i kommunens lokaler minskade, bland annat till följd av driftoptimering. Radonfläktar har installerats, vilket har sänkt drifttiderna för ventilationen. Teknikgruppen har också gjort nattvandringar för att hitta brister i styrningen, och även dessa har gett resultat. Samtidigt har öppettiderna hos Arena Skövde ändrats och bastuaggregat har stängts av. Åtgärderna har minskat energianvändningen men har också gett negativa effekter för samhället.

Kommunens elproduktion från solceller har ökat under 2022. Samtidigt har energianvändningen i kommunens bostäder minskat. Minskningen beror på mild väderlek, mer el från egna solceller samt på förbättrad driftoptimering efter att man har installerat fler rumsgivare i lägenheterna. Sammanfattningsvis är bedömningen att målet delvis kommer att uppfyllas.

En stor del av den icke förnybara elen kommer från kärnkraft, som trots sin klassificering har låg klimatpåverkan. Hållbarhetspolicyn beslutades av kommunfullmäktige i november 2022. Nu väntar ett avgörande steg kring genomförandet av policyn och kommunens Agenda 2030-arbete.

2.5.3.2 Valfärdstjänster

Skövdes välfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

Bedömning

Kvalitetsfrågorna har varit i fokus de senaste åren, men mer krävs för att vi ska se positiva effekter i alla verksamheter. För att nå målet behövs därför ett ökat fokus på systematiskt kvalitetsarbete och digitalisering samt på en förbättrad kvalitetskultur. Vi bedömer dock att vi har rätt strategier och arbetssätt och att vi har kommit en bit på väg.

Skövde kommuns välfärdstjänster har relativt goda resultat jämfört med andra kommuner. Det sammantagna resultatet från *Kommunens kvalitet i korthet (KKIK)* visar goda resultat inom flera verksamheter, exempelvis skolan samt vård och omsorg. KKIK visar också mycket goda resultat vad gäller kostnader inom både skola och socialtjänst.

Samtidigt kan vi konstatera att utvecklingstakten varierar. Det tyder på att analys- och förbättringsarbetet behöver intensifieras ytterligare. Resultaten inom sektor vård och omsorg har det senaste året utvecklats i

positiv riktning. Detta är ett tydligt resultat av det långsiktiga och strategiska kvalitets- och förbättringsarbete som har gjorts i verksamheten.

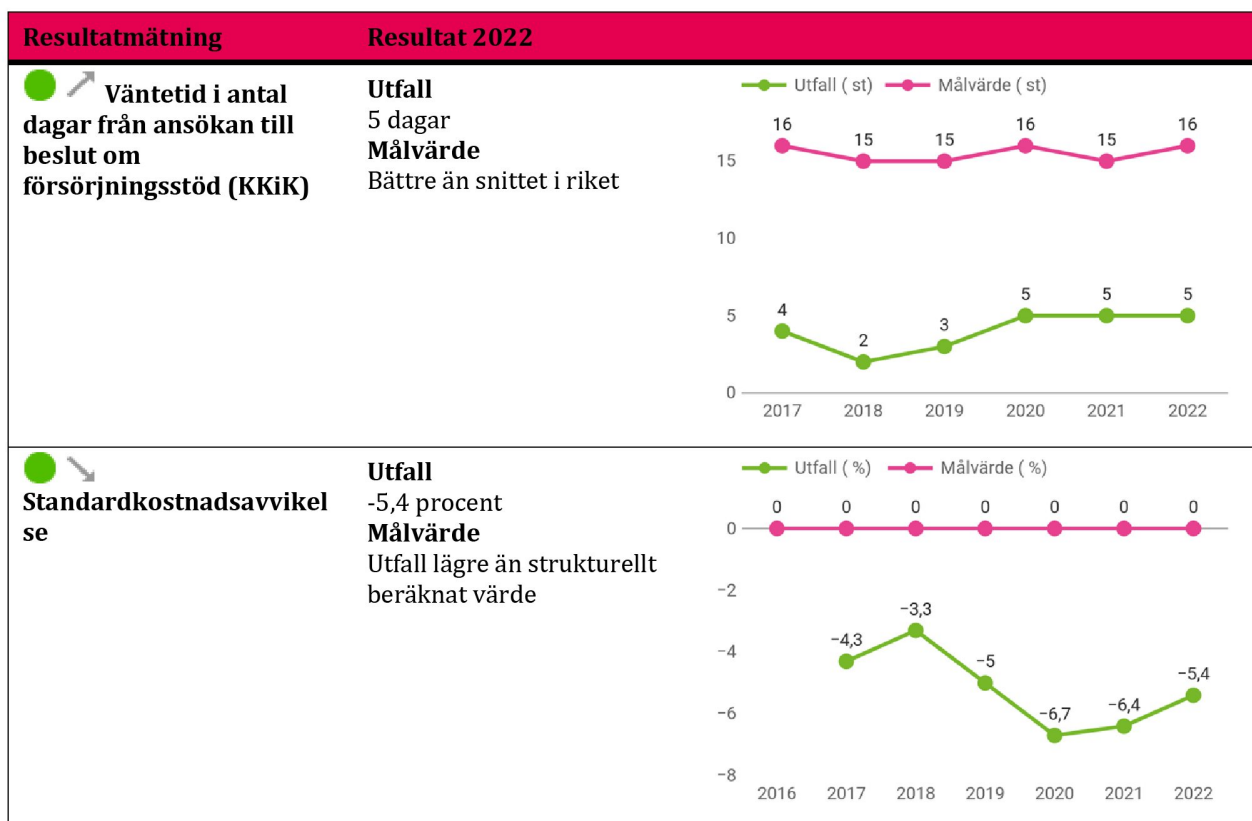
Vår slutliga bedömning är att målet inte nås fullt ut. Anledningen är att inte alla områden och mätningar når uppsatta mål och att vi har en bit kvar innan vi kan säga att våra välfärdstjänster är effektiva och fullt ut anpassade efter Skövdebornas behov.

Under året har dock flera aktiviteter gjorts för att stärka medarbetares och chefers förståelse och kompetens på området. Man har exempelvis kommunicerat goda exempel, hållit utbildningar kring ständiga förbättringar, kundinvolvering och process samt genomfört ledarprogram med fokus på att leda förbättring och innovation. Dessutom har en målbild för kvalitetsutveckling och digitalisering tagits fram och kommunicerats, för att ytterligare tydliggöra riktning och ambitionsnivå.

Resultatmätning	Resultat 2022																			
<p>● Brukarbedömning individ- och familjeomsorg (KKiK)</p>	<p>Utfall 77 procent Målvärde Bättre än snittet i riket</p>	<table border="1"> <caption>Brukarbedömning individ- och familjeomsorg (KKiK)</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> <th>Målvärde (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>74</td> <td>77</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>73</td> <td>77</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>83</td> <td>75</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>77</td> <td>77</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	Målvärde (%)	2019	74	77	2020	73	77	2021	83	75	2022	77	77			
År	Utfall (%)	Målvärde (%)																		
2019	74	77																		
2020	73	77																		
2021	83	75																		
2022	77	77																		
<p>■ Brukarbedömning daglig verksamhet LSS (KKiK)</p>	<p>Utfall Inget resultat 2022. Nästa undersökning planerad 2023 Målvärde Bättre än snittet i riket</p>	<table border="1"> <caption>Brukarbedömning daglig verksamhet LSS (KKiK)</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> <th>Målvärde (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2016</td> <td>73</td> <td>73</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>72</td> <td>74</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>62</td> <td>74</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>73</td> <td>73</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>69</td> <td>75</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	Målvärde (%)	2016	73	73	2017	72	74	2018	62	74	2019	73	73	2021	69	75
År	Utfall (%)	Målvärde (%)																		
2016	73	73																		
2017	72	74																		
2018	62	74																		
2019	73	73																		
2021	69	75																		
<p>● Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg (KKiK)</p>	<p>Utfall 84 procent Målvärde Bättre än snittet i riket</p>	<table border="1"> <caption>Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg (KKiK)</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> <th>Målvärde (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>87</td> <td>81</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>82</td> <td>81</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>81</td> <td>81</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>84</td> <td>81</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	Målvärde (%)	2018	87	81	2019	82	81	2020	81	81	2022	84	81			
År	Utfall (%)	Målvärde (%)																		
2018	87	81																		
2019	82	81																		
2020	81	81																		
2022	84	81																		

Resultatmätning		Resultat 2022																															
<p>● — Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg (KKiK)</p>	<p>Utfall 90 procent Målvärde Bättre än snittet i riket</p>	<p>— Utfall (%) — Målvärde (%)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> <th>Målvärde (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>91</td><td>91</td></tr> <tr><td>2017</td><td>92</td><td>91</td></tr> <tr><td>2018</td><td>90</td><td>91</td></tr> <tr><td>2019</td><td>90</td><td>91</td></tr> <tr><td>2020</td><td>89</td><td>91</td></tr> <tr><td>2022</td><td>88</td><td>91</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	Målvärde (%)	2016	91	91	2017	92	91	2018	90	91	2019	90	91	2020	89	91	2022	88	91										
År	Utfall (%)	Målvärde (%)																															
2016	91	91																															
2017	92	91																															
2018	90	91																															
2019	90	91																															
2020	89	91																															
2022	88	91																															
<p>◆ ↘ Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprov i svenska inklusive svenska som andraspråk</p>	<p>Utfall 72 procent Målvärde Årlig förbättring</p>	<p>— Utfall (%) — Målvärde (%)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> <th>Målvärde (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2015</td><td>78</td><td>78</td></tr> <tr><td>2016</td><td>77</td><td>78</td></tr> <tr><td>2017</td><td>69</td><td>78</td></tr> <tr><td>2018</td><td>74</td><td>78</td></tr> <tr><td>2019</td><td>80</td><td>78</td></tr> <tr><td>2021</td><td>75</td><td>83</td></tr> <tr><td>2022</td><td>72</td><td>83</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	Målvärde (%)	2015	78	78	2016	77	78	2017	69	78	2018	74	78	2019	80	78	2021	75	83	2022	72	83							
År	Utfall (%)	Målvärde (%)																															
2015	78	78																															
2016	77	78																															
2017	69	78																															
2018	74	78																															
2019	80	78																															
2021	75	83																															
2022	72	83																															
<p>◆ ↘ Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik</p>	<p>Utfall 65 procent Målvärde Årlig förbättring</p>	<p>— Utfall (%) — Målvärde (%)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> <th>Målvärde (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>62</td><td>62</td></tr> <tr><td>2017</td><td>60</td><td>62</td></tr> <tr><td>2018</td><td>72</td><td>62</td></tr> <tr><td>2019</td><td>66</td><td>62</td></tr> <tr><td>2020</td><td>85</td><td>62</td></tr> <tr><td>2021</td><td>67</td><td>62</td></tr> <tr><td>2022</td><td>65</td><td>62</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	Målvärde (%)	2016	62	62	2017	60	62	2018	72	62	2019	66	62	2020	85	62	2021	67	62	2022	65	62							
År	Utfall (%)	Målvärde (%)																															
2016	62	62																															
2017	60	62																															
2018	72	62																															
2019	66	62																															
2020	85	62																															
2021	67	62																															
2022	65	62																															
<p>▲ ↘ Andel elever i åk 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen</p>	<p>Utfall 75 procent Målvärde Årlig förbättring</p>	<p>— Utfall (%) — Målvärde (%)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> <th>Målvärde (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2014</td><td>85,5</td><td>85,5</td></tr> <tr><td>2015</td><td>86,2</td><td>85,5</td></tr> <tr><td>2016</td><td>84,7</td><td>85,5</td></tr> <tr><td>2017</td><td>81,3</td><td>85,5</td></tr> <tr><td>2018</td><td>90</td><td>85,5</td></tr> <tr><td>2019</td><td>87</td><td>85,5</td></tr> <tr><td>2020</td><td>73,4</td><td>85,5</td></tr> <tr><td>2021</td><td>74</td><td>85,5</td></tr> <tr><td>2022</td><td>75</td><td>85,5</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	Målvärde (%)	2014	85,5	85,5	2015	86,2	85,5	2016	84,7	85,5	2017	81,3	85,5	2018	90	85,5	2019	87	85,5	2020	73,4	85,5	2021	74	85,5	2022	75	85,5	
År	Utfall (%)	Målvärde (%)																															
2014	85,5	85,5																															
2015	86,2	85,5																															
2016	84,7	85,5																															
2017	81,3	85,5																															
2018	90	85,5																															
2019	87	85,5																															
2020	73,4	85,5																															
2021	74	85,5																															
2022	75	85,5																															

Resultatmätning		Resultat 2022	
  Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram	Utfall 83 procent Målvärde Årlig förbättring		
  SCB:s medborgarundersökning: Nöjd inflytande-index	Utfall Undersökning omgjord 2021 Målvärde Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000)		
  Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom 3 år.	Utfall 76,8 procent Målvärde Årlig förbättring		
  Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd (KKiK)	Utfall 70 procent Målvärde Bättre än snittet i riket		

2.5.3.3 Medarbetare/arbetsgivare

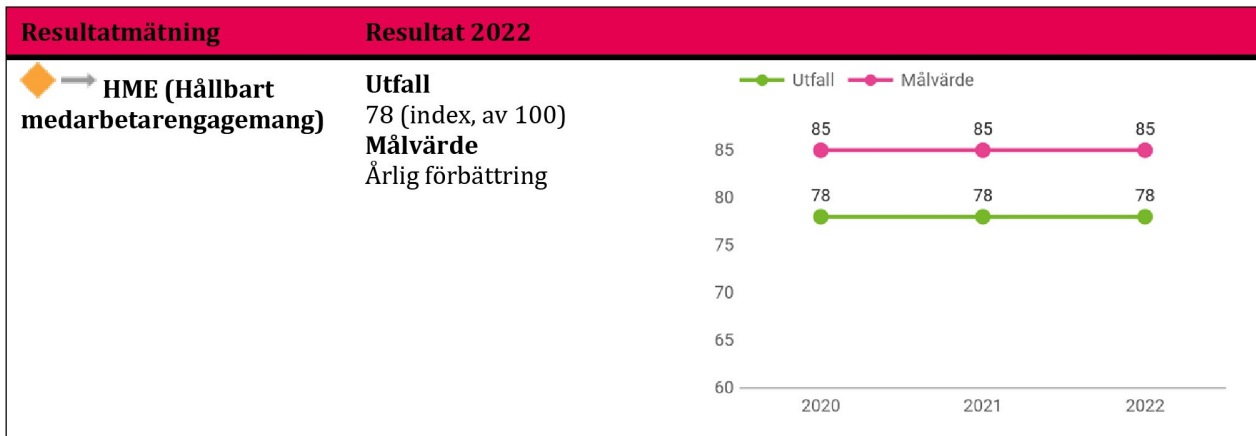
Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare.

Bedömning

Under 2022 har arbetsgivarområdet fokuserat på att implementera medarbetaridén samt arbeta med resultatet av organisationskulturutredningen och enkäten för Hållbart medarbetarengagemang (HME). Samtliga verksamheter har genomfört åtgärder utifrån resultatet. På ledarforum gick startskottet för att implementera likabehandlingspolicyn med en föreläsning om jämlikhet och mångfald på svensk arbetsmarknad. Syftet var att inspirera till att driva förändringsarbete och skapa inkluderande arbetsplatser. En ledarskapsstrateg har också rekryterats, för att driva och utveckla chefsutvecklingsprogrammet och uppdatera ledaridén *Chefi Skövde*. Strategens arbete handlar bland annat om att tydliggöra förutsättningar och förväntningar i ledarskapet.

Arbetet kring hållbart arbetsliv och chefers förutsättningar fortsätter. Under hösten lanserades också det nya förmånspaketet för alla medarbetare. Paketet ger bland annat möjlighet till ett friskvårdsbidrag på 2 500 kronor per år. Dessutom är en kommungemensam introduktionsprocess på plats och arbetet inom ramen för H22 har fortsatt med fokus på att minska sjukfrånvaron. Kompetensförsörjning, minskad sjukfrånvaro, goda arbetsvillkor och god arbetsmiljö kommer fortsatt att vara prioriterade områden.

2.5.3.4 Ekonomi

Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.

Bedömning

För att kunna självfinansiera våra investeringar och bibehålla en stark finansiell ställning krävs ett resultat som motsvarar minst 3 procent av skatter och bidrag över mandatperioden. Kommunens resultat över mandatperioden är 7,2 procent. Vi klarar alltså det finansiella målet med god marginal tack vare höga resultat i flera år. De goda resultaten beror framför allt på ökade skatteintäkter och statsbidrag, men nämndernas kvalitets- och effektiviseringsarbete har också bidragit.

Resultat per år i relation till skatter och bidrag:

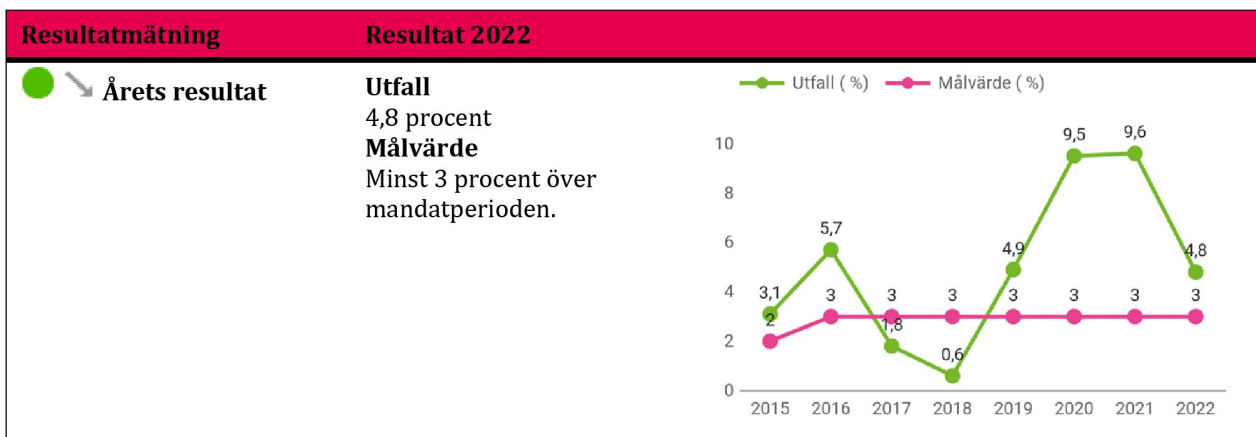
2019: 4,9 procent

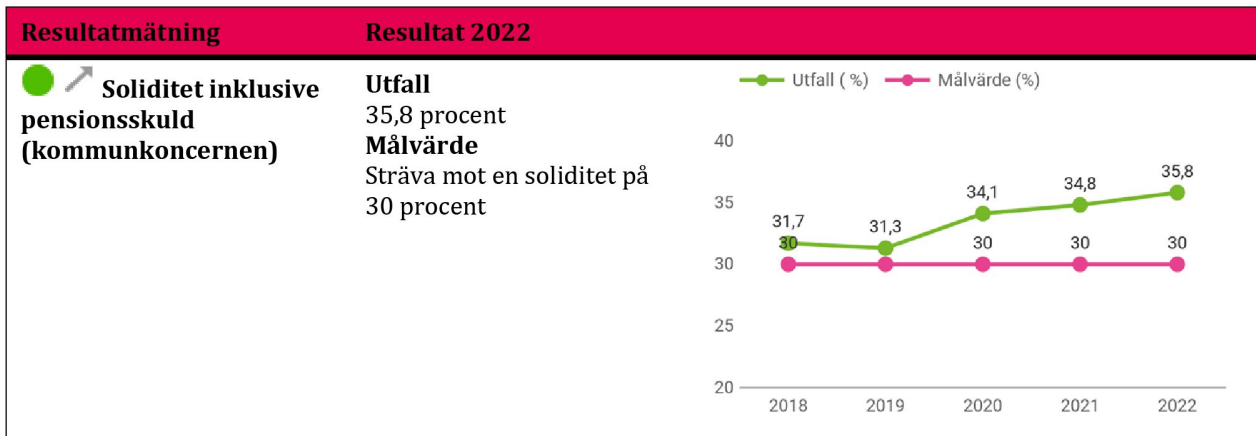
2020: 9,5 procent

2021: 9,6 procent

2022: 4,8 procent

Snittresultat mandatperioden: 7,2 procent

2.6 Balanskravsresultat

Balanskravet innebär att kommunen måste upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om resultatet i bokslutet är negativt och det egna kapitalet därmed minskar, är kommunen skyldig att inom tre år återställa det egna kapitalet. Kommunen har de senaste åren haft ett positivt resultat och klarat balanskravet.

(mkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Årets resultat enligt resultaträkningen	175,8	336,8	301,3	149,7	16,4
-avgår samtliga realisationsvinster	-5,0		-4,3	-3,3	-7,5
+/- justering för realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet			0,0	0,0	0,0
+/- orealiserade vinster och förluster i värdepapper	97,5	-57,3	-1,6	-4,1	0,0
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper			0	-1,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	268,3	279,5	295,4	141,3	8,9
-reservering av medel till resultatutjämningsreserv			0	111,6	0,0
+användning av medel från resultatutjämningsreserv			0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	268,3	279,5	295,4	29,7	8,9

Vid avstämning av balanskravet har resultatet reducerats med de realisationsvinster, orealiserade vinster och förluster på värdepapper som uppstått under året. Däremot ingår intäkter från exploateringsverksamheten och olika former av engångsposter. Balanskravsresultatet för 2022 är positivt och inget negativt resultat finns att reglera.

2.6.1 Resultatutjämningsreserv

mnkr	2022	2021	2020	2019	2018
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	268,3	279,5	295,4	141,3	8,9
Skatteintäkter och statsbidrag	3682,6	3493,6	3285,2	3051,7	2898,1
1 % av skatteintäkter och statsbidrag	36,8	34,9	32,9	30,5	30,0
Skillnad i årets resultat efter balanskravsjusteringar och 1 % av skatteintäkter och statsbidrag	231,4	244,6	262,5	110,8	-19,1
Reservering till RUR	0	0	0	111,6	0,0
Ackumulerat RUR	521,0	521,0	521,0	521,0	409,4

För att göra en reservation till RUR ska resultatet överstiga 1 procent av skatter och generella statsbidrag. Nivån

gäller för de kommuner som, liksom Skövde, har positiv soliditet inklusive hela pensionskulden. Med årets resultat menas det lägsta av årets resultat och årets resultat efter balanskravsjusteringen.

Akkumulerat till och med 2021 har kommunen reserverat 521 miljoner kronor till resultatutjämningsreserven. För år 2022 finns en möjlighet att reservera ytterligare 231,4 miljoner kronor. Enligt beslut avsätts dock inga nya medel till reserven och utgående balans blir därmed oförändrad på 521 miljoner kronor.

2.7 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.7.1 Omvärldsrisk

Inför 2022 spåddes en god ekonomisk återhämtning till följd av ett uppdämt konsumtionsbehov när pandemin släppte greppen om samhället. De höga energipriserna under vintern 2021/2022 tryckte upp inflationen något, men prognosmakare bedömde att uppgången var tillfällig. Rysslands invasion av Ukraina i februari blev dock starten på en snabb ekonomisk nedgång, både i världen och i Sverige. Den geopolitiska oron spädde på inflationen ytterligare och världens centralbanker tvingades till snabba och kraftiga räntehöjningar. Den svenska inflationen, mätt enligt KPIF, var 10,2 procent i december och Riksbanken höjde styrräntan till 2,5 procent innan årets slut. I skrivande stund är styrräntan 3,0 procent efter att Riksbanken i februari 2023 höjt räntan ytterligare en gång.

Det osäkra och känsliga omvärldsläget drabbar hela världen. Det får också ofrånkomligen effekter på Skövde kommunkoncerns ekonomiska och finansiella ställning. Med en låneskuld i koncernen på närmare 4,7 miljarder kronor innebär de stigande marknadsräntorna höga räntekostnader, trots att ungefär halva låneskulden är säkrad till fast ränta genom räntederivat. Det är osäkert hur hårt Riksbanken behöver strama åt ekonomin för att bekämpa inflationen. Därmed är det också osäkert hur mycket räntorna kommer att stiga. Om priserna fortsätter att öka riskerar även räntekostnaderna att stiga mer än vad prognosen anger i dagsläget. Inflationen bidrar också generellt till prisökningar för koncernen och påverkar dessutom kommunens pensionskostnader i hög grad. I resultatet för 2022 är det de generella prisökningarna som har påverkat mest. Det beror på att pensionskostnaderna är nära kopplade till prisbasbeloppet, som justeras utifrån konsumentprisindex med en viss fördröjning. Utöver detta skapar den skakiga aktiemarknaden också kortsiktiga svängningar i värdet av kommunens pensionsfond. Det syns tydligt i kommunens resultat för 2022. Sammantaget har den ekonomiska utvecklingen under året haft begränsad påverkan på kommunernas resultat, men under de närmaste åren är en lågkonjunktur att vänta med reala minskningar av skatteunderlaget på flera håll.

Den geopolitiska oron och det ökade fokuset på elförsörjning har uppmärksammats extra mycket under 2022. Energikrisen i Europa innebär stora utmaningar både på kort och lång sikt; en kortsiktig konsekvens kan bli plötsliga elavbrott i landet. Att ha god beredskap för större och mindre kriser är en grundförutsättning för att klara av det kommunala uppdraget även vid skakiga förhållanden. Inom den digitaliserade världen finns också mer abstrakta risker. För att hantera de riskerna krävs en annan sorts robusthet. Skövde kommun har god beredskap på flera områden, men vi behöver fortsätta att identifiera, planera för och minimera sårbarheter vid eventuella händelser.

Arbetsmarknaden i Sverige är stark. På flera håll i landet är arbetslösheten låg och sysselsättningen hög, men de regionala skillnaderna kan vara stora. Enligt en rapport från Arbetsförmedlingen sjönk den relativa arbetslöshetsnivån i alla Sveriges län under året, vilket tyder på en god utveckling på arbetsmarknaden i landet. I Västra Götalands län arbetar en högre andel inom industrin jämfört med i riket i stort. Under 2021 var sysselsättningsgraden hos Skövdes arbetsföra befolkning (16–64 år) 77,64 procent. Det är en högre nivå än i riket och innebar dessutom en ökning med 1,4 procentenheter sedan 2020. I december 2022 var 4,9 procent i den åldersgruppen inskrivna som arbetslösa hos Arbetsförmedlingen. Det kan jämföras med 5,9 procent i Västra Götalands län och 6,6 procent i riket. Även sysselsättningsgraden bland yngre (16–24 år) var högre i Skövde än i riket 2021 (källa: SCB). Även om arbetsmarknaden är stark finns det både underliggande matchningsproblem i samhället och stora behov av kompetens inom välfärdsyrkena. Arbetsmarknaden väntas också försvagas i takt med att lågkonjunkturen får genomslag. När efterfrågan sjunker minskar också behovet av arbetskraft, exempelvis i industrin och byggbranschen.

Befolkningsstillväxten i landet sjönk kraftigt under pandemin. Det var en följd av färre födda, fler döda och en lägre invandring. 2020 var tillväxten i riket endast 0,5 procent. Samtidigt sjönk invandringen med nästan 29 procent jämfört med året innan. 2022 rapporterades det lägsta antalet födda på 17 år; barnafödandet har visat en nedåtgående trend under mer än tio år. När antalet barn blir lägre än väntat behöver man revidera behovet av förskolor och skolor. Den 31 december 2022 hade Skövde kommun 57 463 invånare; en ökning med 447 personer jämfört med året innan. Tillväxttakten har sjunkit efter pandemin. Mellan 2011 och 2022 var

tillväxttakten i snitt 0,93 procent; under 2022 låg den på 0,78 procent. Till skillnad från i riket hade Skövde dock en positiv tillväxttakt när det gäller födda under 2022.

För att kommunens invånare ska ha någonstans att bo behöver bostäder byggas. Under året har 292 bostäder färdigställt i Skövde kommun. Det är exakt lika många som under 2021. För mandatperioden som helhet har över 1 000 bostäder tillgängliggjorts. Den ekonomiska utvecklingen under året gör dock att det finns en osäkerhet kring det framtida bostadsbyggandet.

* På grund av eftersläpning i statistiken finns ingen färskare statistik.

2.7.2 Verksamhetsrisk

Enligt Sveriges kommuner och regioners (SKR) prognos över befolkningsutvecklingen i Sverige fram till 2031 väntas antalet invånare över 80 år öka snabbare än de som är i arbetsför ålder. Under samma period väntas antalet barn och unga mellan 0 och 19 år minska. I Skövde kommun ser prognosen dock lite annorlunda ut. Här väntas den arbetsföra åldersgruppen växa snabbare än den allra äldsta gruppen. Tillväxten bland barn och unga skiljer sig också åt jämfört med riket; Skövde har nämligen en positiv prognos de närmaste tio åren. En annan påverkansfaktor är att ett stort antal pensionsavgångar kommer att ske i närtid. Det gör kompetensförsörjningen till den kanske absolut största utmaningen inom välfärden. SKR har beräknat att om personaltäteten skulle öka på samma sätt som tidigare skulle man behöva anställa 80 procent av alla som når arbetsför ålder. Det är en ekvation som inte går ihop.

Att Skövde växer i de flesta åldersgrupper kommer att kräva omfattande investeringar. Det kan handla om bostäder, lokaler och infrastruktur, men också om andra investeringar som bidrar till exempelvis lockande kultur eller trygghet. Tillväxten bland de yngsta och äldsta gör att kommunen behöver mer personal. Det gör också att vi behöver hitta nya lösningar genom innovation och effektiva arbetssätt. Att minska sjukfrånvaron och nå och hjälpa människor som står långt från arbetsmarknaden är andra exempel på viktiga faktorer.

Elförsörjningen, som har uppmärksammats under året, kommer att vara en viktig fråga även i framtiden. Med den nuvarande energikrisen i Europa är sannolikheten för effektbrist och bortkoppling större än tidigare. Kostnaderna för alla energislag har också stigit och kommer troligtvis att ligga på höga nivåer även fortsättningsvis. För kommunens verksamheter kan effektbrist och bortkoppling ge stora konsekvenser, och även i sådana situationer måste det finnas förmåga att hantera välfärden. Risken för bortkoppling har också lett till åtgärder för att minska energianvändningen. I några fall görs energieffektiviseringar och prioriteringar som betyder att utbudet för medborgare kan variera. Det gäller exempelvis begränsade öppettider och stängda bastustugor på Arena Skövde, som är en stor elkonsument. Energibrist i kommunen skulle också kunna innebära svårigheter att locka till sig etableringar med stort behov av el.

Avslutningsvis finns också en fortsatt oro kring hur pandemin kommer att påverka människor på sikt. Det är exempelvis inte orimligt att barns och ungas skolresultat och psykiska hälsa har påverkats av distans- och fjärrundervisningen. Eventuella effekter på äldre människors hälsa och på den övergripande folkhälsan behöver också hanteras. Efterfrågan på andra kommunala tjänster, exempelvis inom kultur och fritid, kan också ha förändrats som en följd av ändrade beteendemönster. Dessutom kan behovet av kommunens verksamheter ha förändrats även på andra sätt. Konsekvenserna av pandemin kartläggs fortfarande. Det krävs god utredning och analys för att forma de eventuella åtgärder som kan behövas för att möta ändrade behov.

2.7.3 Finansiell risk

Finansiella risker uppstår på flera områden i Skövde kommuns koncern. Här följer en redogörelse av riskerna samt av de strategier som används för att hantera dem:

Kommunkoncernens låneskulder samordnas i kommunens koncernbank. Skulderna exponeras för *risker för stigande marknadsräntor*, för *refinansieringsrisker* samt för *motpartsrisker*. För att hantera dessa risker sprider vi ut ränteförfall och refinansieringstillfällen över tid samt sprider räntederivat över flera motparter. Hur den strategiska hanteringen ska gå till definieras i kommunens finanspolicy, medan det operativa arbetet hanteras i kommunens interna finansorganisation. Strategiska beslut stäms av med koncernens finansråd, där de kommunala bolag som har lån är representerade. Rådet träffas minst fyra gånger per år och finanshanteringen rapporteras tertialvis till kommunstyrelsen i en finansrapport. Mer information om skuldportföljens aktuella struktur återfinns i noterna 19 och 23.

Skövde kommun har finansiella placeringar i flera portföljer. Det handlar om Skövde kommuns gåvomedel, Skövde kommuns pensionsfond samt en fond för överskottslikviditet. Samtliga portföljer exponeras för *förändringar i placeringarnas marknadsvärde*. Hur dessa risker hanteras regleras av kommunens finanspolicy

samt av kommunens finansriktlinjer. Utvecklingen av kommunens finansiella placeringar följs upp löpande av kommunens interna finansorganisation. Utfallet rapporteras tertialsvist till kommunstyrelsen i en finansrapport. Mer information om kommunens finansiella placeringar återfinns i not 18.

Kommunen har valt en strategi där kommunen själv köper in sin el på elbörsen Nordpool utan en traditionell elhandlare. *Risker för elprisförändringar* hanteras med derivat som handlas på råvarubörsen Nasdaq Commodities. Kommunens elhandel regleras av en elhandelsriktlinje som servicenämnden har antagit. För det löpande arbetet anlitas en upphandlad elmäklare. Utfallet av kommunens elhandel rapporteras årsvis till servicenämnden samt löpande inom tjänstemannaorganisationen. Elen handlas i euro och därmed uppstår en valutaexponering. Exponeringen följs upp löpande och vid behov hanteras den med valutaderivat. Mer information om kommunens elhandel återfinns i noterna 18 och 23b.

Kommunen har *gått i borgen för finansiella skulder för andra organisationer*. Om någon av organisationerna inte klarar att betala sina räntor eller amorteringar kan kommunen bli ansvarig för dess skuld. Kommunens borgensåtaganden har dock minskat de senaste åren. Det beror framför allt på att koncernbanken har tagit över lån från de kommunala bolagen, men också på att samtliga fiberföreningar på landsbygden nu har amorterat av sina skulder. Risken att kommunen blir betalningsskyldig för de kvarstående borgensåtagandena bedöms som små. Mer information om kommunens borgensåtaganden återfinns i not 27.

2.7.4 Pensionsförpliktelser

Skövde kommuns pensionsåtagande är uppdelat i tre delar:

- Avsättning i balansräkningen för pensionsrättigheter som har byggts upp sedan 1998
- Ansvarsförbindelse som ligger utanför balansräkningen för pensionsrättigheter som har byggts upp före 1998
- Vissa pensionsåtaganden som kommunen har tryggt i en pensionsförsäkring

De olika delarna har alla sin egen dynamik. Avsättningarna ökar varje år eftersom nya pensionsrättigheter tjänas in snabbare än pensionerna betalas ut. Gamla pensionsrättigheter indexeras också upp. Ansvarsförbindelsen minskar eftersom inga nya rättigheter byggs upp i denna del; härifrån sker endast utbetalningar. För närvarande sker utbetalningarna i snabbare takt än vad kvarstående rättigheter indexeras upp. De medel som är tryggade i försäkringen håller sig hyfsat stabila; de indexeras i samma takt som utbetalningar sker. Unikt för i år var att indexeringar inte kunde finansieras av avkastningen från försäkringens placeringar. Kommunen fick därför betala in 4,3 miljoner kronor i tilläggspremier.

Uppgifterna i nedanstående tabeller gäller Skövde kommun. I de kommunala bolagen försäkras för närvarande samtliga pensionsåtaganden. Samma sak gäller för tre av kommunalförbunden. Räddningstjänsten Östra Skaraborg (som numera har bytt namn till Räddningstjänsten Skaraborg) däremot, har en pensionsskuld i kombination med finansiella placeringar. Skaraborgs kommunalförbund har sina pensionsåtaganden tryggade i SKR:s pensionsstiftelse.

Ett nytt pensionsavtal för sektorn kommer att gälla från och med den 1 januari 2023. En av effekterna av avtalet blir att pensionerna till nyanställda blir helt premiebestämda. De som i dag har en förmånsbestämd pension kommer under våren 2023 att få välja om de vill byta till det nya avtalet. Med tanke på att premiebestämda pensioner inte bygger upp en pensionsskuld kommer takten för pensionsskuldens utveckling att förändras. Hur den dynamiken blir kan analyseras först efter att berörda anställda har gjort sina val.

Pensionsförpliktelse (mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Total pensionsförpliktelse	1 154,6	1 163,1	1 137,3	1 131,3	1 150,3
<i>varav avsättning inkl. särskild löneskatt</i>	<i>314,1</i>	<i>288,1</i>	<i>249,1</i>	<i>230,8</i>	<i>220,6</i>
<i>varav ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt</i>	<i>840,5</i>	<i>875,0</i>	<i>888,2</i>	<i>900,5</i>	<i>929,7</i>
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	134,1	130,3	131,7	140,4	144,5
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0	0	0	0
Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	1 289,0	1 293,4	1 269,0	1 271,7	1 294,8

Kommunen har sedan några år tillbaka en ny strategi för förvaltning av medel avsatta för kommunens pensionsförpliktelser. Innan strategin infördes återlånades alla pensionsmedel till verksamheten, förutom vid

enstaka tillfällen då några pensionsåtaganden har försäkrats.

Numera förvaltas pensionsmedel i en placeringsportfölj kallad *Skövde kommuns pensionsfond*. Målet är att avkastningen av placeringarna ska finansiera pensionernas indexeringskostnader och, om avkastningen medger, även finansiera nyintjänade pensionsförmåner.

Under 2022 avslutades infasningen till pensionsfonden. Sedan starten i december 2020 har drygt 665 miljoner kronor fasats in.

Förvaltade pensionsmedel (marknadsvärde, mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Totalt pensionsförsäkringskapital	168,0	184,2	175,9	182,6	175,4
varav överskottsmedel	0	8,4	4,0	1,7	3,9
Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0	0	0	0
Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	644,7	478,2	100,5	0	0
Summa förvaltade pensionsmedel	812,7	662,4	276,4	182,6	175,4

Den nya strategin för pensionsmedelsförvaltning kommer på sikt att leda till en stigande konsolideringsgrad. Med konsolideringsgrad menas hur stora medel som förvaltas i pensionsförsäkringar och pensionsfond i förhållande till det totala pensionsåtagandet. Kortsiktiga fluktuationer på aktie- och räntemarknaden kan också innebära att konsolideringsgraden sjunker.

När konsolideringsgraden uppgår till 110 procent av pensionsskulden kan kommunen ta ut medel från pensionsfonden. Medlen kan användas till att amortera av låneskulden eller till att finansiera investeringar.

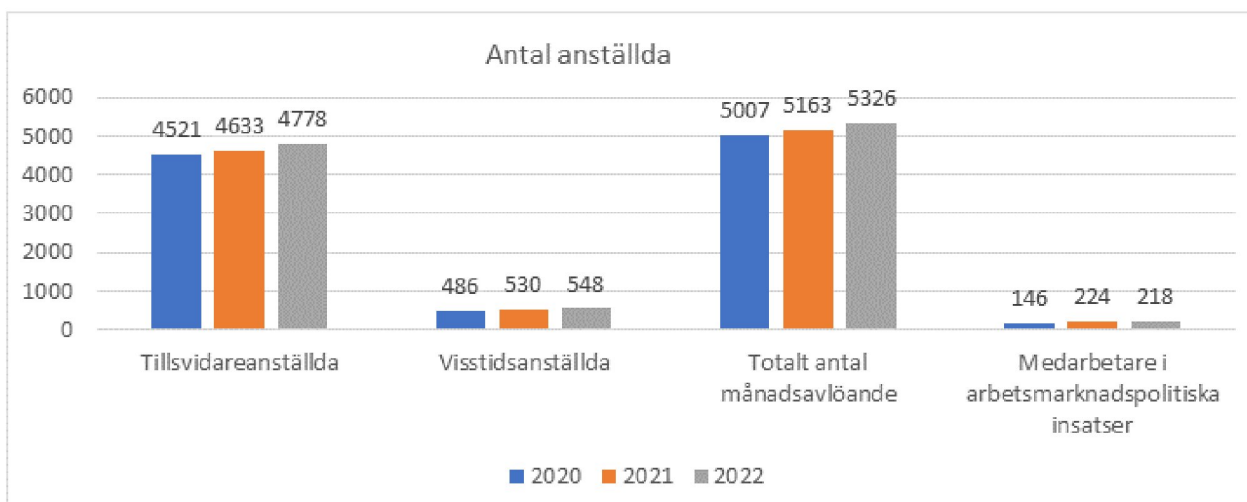
Finansiering	2022	2021	2020	2019	2018
Återlånade medel (mnkr)	476,3	631,0	992,6	1 089,0	1 119,4
Konsolideringsgrad (procent)	63,0	51,2	21,8	14,4	13,5

2.8 Väsentliga personalförhållanden

2.8.1 Personalutveckling

Under 2022 har antalet månadsavlönade ökat med ca 170 st. Både tillsvidareanställda och visstidsanställda har ökat. Framför allt har antalet tillsvidareanställda ökat i följande befattningsgrupper: vårdbiträden, grundskollärare, chefer, barnskötare, fritidsledare och personliga assistenter. Detta stämmer med demografiutvecklingen, som kräver mer resurser inom skola, förskola och fritidshem. Eftersom förskollärare och lärare till fritidshem är svåra att få tag på ökar andelen barnskötare och fritidsledare. På motsvarande vis tas vårdbiträden in i stället för undersköterskor, och behovet av personliga assistenter har ökat. Gymnasielärare är den grupp som minskar mest i kommunen. Detta beror främst på demografiutvecklingen med färre elever på gymnasienivå. Vad gäller visstidsanställda beror ökningen främst på att fler lärare utan legitimation har anställts. Detta på grund av bristen på lärare med legitimation på arbetsmarknaden.

Antalet anställda män i kommunen ökar. Dock ligger vi fortfarande på samma andel (24 procent) som förra året. Vi behöver rekrytera både män till kvinnodominerade befattningar och kvinnor till mansdominerade befattningar. Stärkt jämställdhet bland kommunens befattningar ger positiva effekter för både verksamhet och individ.

2.8.2 Kompetensförsörjning

Att attrahera nya medarbetare är nödvändigt framöver, men ännu viktigare blir det att behålla och utveckla våra befintliga medarbetare de kommande åren. Detta behöver ske genom riktad kompetensutveckling, bra förmåner, möjligheter till intern karriär samt att vi använder vår kompetens rätt och utnyttjar tekniken smart.

Alla sektorer följer kommunens kompetensförsörjningsprocess. Processen skapar ett tydligt och systematiskt tillvägagångssätt för att analysera och planera verksamheternas kompetensförsörjning. Alla sektorer har också en egen kompetensförsörjningsplan med aktiviteter. På ett kommunövergripande plan har implementeringen av en gemensam introduktionsprocess och ett förmånspaket för kommunens anställda varit i fokus under 2022.

Den externa personalomsättningen (inklusive pensionsavgångar) blev 13,1 procent under 2022. Det innebär en ökning med tre procentenheter. I faktiska tal handlade det om totalt 586 avgångar – en ökning med cirka 140 avgångar.

Av det totala antalet avgångar var 94 pensionsavgångar, vilket var 15 färre än 2021. De kommande fem åren fyller 30 chefer, 115 undersköterskeutbildade, 30 grundskollärare, 30 förskollärare och 23 hantverksarbetare 65 år. Detta tillsammans med demografiutvecklingen och personalomsättningen blir en utmaning för kommunen.

Anledningen till ökningen av personalomsättningen är till stor del den avtagande pandemin och större möjlighet och vilja att prova annat arbete, men även orsaker såsom högre omsättning bland chefer, arbetsbelastning, större utvecklingsmöjligheter hos annan arbetsgivare och bristande introduktion har framkommit.

Rörligheten ökar på hela arbetsmarknaden och i snitt räknar nyckeltalsinstitutet med att personalomsättningen på helår kommer öka med ca 1,5 procentenheter. Detta är något lägre än Skaraborgs ökning som ligger på 3,7 procentenheter. Skövde kommun en något lägre personalomsättning än de 13,7 % som Skaraborg ligger på.

2.8.3 Systematiskt arbetsmiljöarbete

Flera av kommunens verksamheter har varit extra belastade under pandemin. Vi ser nu effekterna av detta på både individ- och arbetsplatsnivå. Det handlar exempelvis om trötthet, ökad psykisk ohälsa och belastningsrelaterade bekymmer på grund av att fler har arbetat monotont och stillasittande vid dator. Vi kan också se att den ökade sjukfrånvaron till viss del beror på pandemieffekter. Det är viktigt att följa och fortsätta fokusera på det systematiska arbetsmiljöarbetet så att risker i arbetsmiljön kan identifieras och åtgärdas. Det finns dock även positiva effekter av pandemin. Nya arbetsätt och metoder har prövats, exempelvis att ha arbetsplatsmöten eller planeringsmöten digitalt och att arbeta på distans. Detta har i flera fall inverkat positivt på verksamhetens utveckling.

Företagshälsovården är ett viktigt stöd i arbetet med förebyggande hälsa och arbetsmiljö. Under 2022 har kommunen nyttjat företagshälsovårdens tjänster till en kostnad av cirka 2,4 miljoner kronor, eller cirka 469 kronor per medarbetare. Användningen av företagshälsovårdens tjänster har minskat något jämfört med föregående år. Under 2022 var 66 procent av tjänsterna förebyggande åtgärder. Andelen rehabiliterande åtgärder var 31 procent och de främjande åtgärderna stod för 3 procent.

Skövde kommun satsar mer på förebyggande insatser för varje år. Att över 60 procent av insatserna hos

företagshälsovården är förebyggande eller hälsofrämjande är positivt. Det ligger dessutom i linje med viljeinriktningen i Skövde kommuns policy för arbetsmiljö och hälsa. Sektorer med kontaktyrken har en högre sjukfrånvaro och arbetar därför mer med rehabiliterande åtgärder än andra sektorer. På sikt är det önskvärt att göra en förflyttning från rehabiliterande till förebyggande och främjande insatser även inom dessa sektorer. För att det ska kunna ske behöver sjukfrånvaron dock minska. Den frågan kommer att vara i fokus under 2023–2024.

Arbets-skador och tillbud

	2022	2021	2020
Antal anmälda arbets-skador	921	888	1012
Antal anmälda tillbud	827	666	597
<i>Definition: Tabellen visar antalet anmälda arbets-skador och tillbud under 2020–2022.</i>			

2.8.3.1 Redovisning av sjukfrånvaro inom kommunen

Under 2022 ökade sjukfrånvaron med 0,6 procentenheter jämfört med 2021 och hamnade på 8,3 procent. Ökningen blev dock lägre än prognosen vid halvårsskiftet, då sjukfrånvaron såg ut att gå upp nästan en hel procentenhet till 8,7 procent. I arbetad tid motsvarar ökningen cirka 50 heltidsarbetandes. Totalt sett gick kommunen miste om motsvarande 430 heltidsarbetandes arbetstid på grund av sjukdom under 2022. Sjukfrånvaron var som högst under januari, följt av februari och december. Precis som tidigare är sjukfrånvaron högst inom sektor vård och omsorg, men samtidigt är ökningen minst i denna sektor. Barn och utbildning är den sektor där sjukfrånvaron har ökat mest. Både mäns och kvinnors sjukfrånvaro har ökat under året. Kvinnors sjukfrånvaro har dock ökat mer än mäns. Sjukfrånvaron har också ökat inom alla åldersgrupper.

Sjukfrånvaro över 10 procent finns i kvinnodominerade grupper som undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare, måltidspersonal, stödpedagoger, stödassistenter och lärare 4–6. Minskad sjukfrånvaro är ett prioriterat område i Skövde kommuns policy för likabehandling, arbetsmiljö och hälsa.

Den genomsnittliga sjukfrånvaron i Skaraborgs kommuner låg på 7,8 procent under 2021 och på 8 procent under 2022. Med sina 8,3 procent ligger Skövde alltså något högre än genomsnittet. Jämförelser har även gjorts med några större, närliggande kommuner, exempelvis Karlstad, Vänersborg och Jönköping. I det fallet ligger Skövde lägst i sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaron ökar i hela landet. Framförallt ökar korttidssjukfrånvaron. Den mest troliga orsaken är ett ändrat synsätt kring att stanna hemma även vid lättare förkylningssymptom. Det är inte längre lika accepterat att komma till jobbet lite småförkyld; det kan vi se som en kulturförändring.

Under våren 2022 startade ett pilotprojekt kring hälsa för ett långt och hållbart arbetsliv. Syftet var att hitta arbetsmetoder och stödja verksamheterna i att nå målet om minskad sjukfrånvaro. Sju arbetsplatser inom sektor vård och omsorg deltog i projektet under 2022, och kommer att fortsätta även under 2023. Utvärdering av projektet tyder på en positiv utveckling. En rapport runt uppföljning av projektet i helhet kommer att ges tidig höst 2023.

Sjukfrånvaro i kommunen (procent)	2022	2021	2020
Total sjukfrånvaro	8,3	7,6	8,0
Kvinnor	9,2	8,5	8,8
< 29 år	8,5	8	7,7
30-49 år	8,5	8,1	8,4
> 50 år	10,4	9,1	9,9
Män	5,6	5,3	5,5
< 29 år	6,5	6,6	6,3
30-49 år	5,5	4,7	5,1
> 50 år	5,2	5,3	5,4

Andel långtidssjukfrånvaro (fler än 60 dagar)	34,4	35,4	32,5
Kvinnor	36,6	37,3	34,8
Män	23,7	27	23,4

2.8.4 Definitioner personalmått

Definitioner personalmått

Heltidsarbetare	Antal arbetade timmar under året dividerat med 165 timmar/månad x 12 månader.
Månadsavlönade	Tillsvidareanställda och visstidsanställda (exempelvis vikariat och allmän visstidsanställning) med månadslön.
Tillsvidareanställda	Medarbetare med så kallad fast anställning.
Sjukfrånvaro	Den totala sjukfrånvaron i timmar omräknad till procent. Avser samtliga anställda, det vill säga både månads- och timavlönade.
Långtidssjukfrånvaro	All sjukfrånvaro efter dag 60 i sjukperioden.

2.9 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I alla verksamheter behöver man sätta upp mål och skapa gemensamma bilder av hur verksamheten ska utvecklas. Det gäller även i en kommun. Kommunallagen slår dessutom fast att kommunfullmäktige ska besluta om mål för verksamheten.

I Skövde kommun finns flera typer av styrdokument som beslutas på olika nivåer. Det dokumenten har gemensamt är just att de ska styra. De ger gemensamma målbilder, definierar förhållningssätt eller reglerar hur något ska utföras. De två i särklass viktigaste styrdokumenten är *Vision Skövde 2040*, som utgör en gemensam ledstjärna för samhällets utveckling, och *Strategisk plan med budget*.

Ekonomi- och verksamhetsstyrning

I juni varje år beslutar kommunfullmäktige om *Strategisk plan med budget*. I detta dokument sammanförs vision och mål med kommunens ekonomi. Dokumentet ska innehålla en plan för både verksamhet och ekonomi under budgetåret. Planen är treårig men revideras varje år och fungerar som underlag för verksamheternas styrning.

Dessutom görs en omvärldsanalys. Här tittar man bland annat på hur befolkningen förändras under kommande år, föregående års ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat och andra faktorer i omvärlden som påverkar planeringen framåt. Analysen kan ligga till grund för förslag på förändringar. Ekonomiska ramar (kommunbidrag) fördelas per nämnd och ger därmed nämnderna de ekonomiska förutsättningarna för kommande år.

Utgiftsramar för investeringar fastställs för skatte- och taxefinansierade verksamheter. Det kan exempelvis handla om lokalinvesteringar, infrastrukturinvesteringar, inventarieinköp och fastighetsförvärv.

Skövde kommuns modell för mål- och resultatstyrning följer en tydlig styrkedja. När det gäller den långsiktiga styrningen beslutar kommunfullmäktige om en vision för hela kommunkoncernen. Visionen ligger till grund för all övergripande och strategisk planering inom det kommunala ansvarsområdet. Den 30 maj 2022 antog kommunfullmäktige Vision Skövde 2040 som ersätter Vision 2025.

I Strategisk plan med budget kompletteras visionen med ett antal strategiska mål. Till varje mål hör ett antal resultatmätningar som används som grund när måluppfyllelsen bedöms. Under 2022 har en politisk arbetsgrupp haft i uppdrag att ta fram nya kommunfullmäktigemål som utgår ifrån Vision Skövde 2040. De nya målen beslutades av kommunfullmäktige i februari 2023.

Uppföljning

För att nå god ekonomisk hushållning krävs att man ändamålsenligt följer upp och analyserar verksamhet och ekonomi. Detta görs enligt kommunens övergripande uppföljningsmodell. Den första uppföljningen, som gäller ekonomin, görs per den 30 april och gäller januari till april. Den andra uppföljningen, som gäller både ekonomi,

måluppfyllelse och en personalredovisning, görs per den 31 augusti. Även den tredje uppföljningen gäller alla tre områdena. Den görs per den 31 december.

Skövde kommuns årshjul

- 1 Nämnderna beslutar om verksamhetsberättelse (T3) för föregående år.
- 2 Tjänstemän presenterar underlag för politikens budgetarbete.
- 3 Skövde kommuns årsredovisning (T3) presenteras för KF.
- 4 Nämndernas dialog med KSAU (T1).
- 5 Kommunfullmäktige beslutar om Strategisk plan med budget.
- 6 Nämndernas dialog med KSAU (T2).
- 7 Skövde kommuns delårsrapport (T2) presenteras för KF.
- 8 Nämnderna beslutar om verksamhetsplan för kommande år.

Bolagsstyrning

Skövde kommun bedriver en ändamålsenlig bolagsstyrning som tar sin utgångspunkt i Sveriges Kommuner och Regioners principer för styrning av kommunägda bolag. Kommunen styr ytterst bolagen genom bolagsordning, ägardirektiv och policyer. Efter beslut i kommunfullmäktige antas dessa dokument av respektive bolag på bolagsstämma - eller, när det gäller vissa policyer, på styrelsesammanträde.

Varje bolag har antagit ett ägardirektiv, där bland annat målen för bolagens verksamhet framgår. Ägardirektiven revideras en gång varje mandatperiod. Moderbolaget Skövde Stadshus AB har i uppdrag att utöva styrning och tillsyn i bolagskoncernen. Det gör bolaget bland annat genom att ha årliga ägar- och uppföljningsdialoger med samtliga bolag. Vid ägardialogerna behandlas bolagens verksamheter med fokus på ägardirektivet, och vid uppföljningsdialogerna följs bolagens ekonomiska resultat upp.

Skövde Stadshus AB har också i uppdrag att bereda bolagens ägardirektiv och ta fram koncerngemensamma handledningar för att exempelvis rapportera till sammanställd redovisning. Dessutom anordnar bolaget vd-träffar, koncernutvecklingsdagar och bolagsdagar. Skövde Stadshus AB tar också ställning till huruvida beslut i bolagen är av principiell beskaffenhet. När det är befogat för moderbolaget besluten vidare till kommunfullmäktige.

Enligt ägardirektiven ska bolagen löpande hålla Skövde Stadshus AB välinformerat om bolagens respektive verksamheter. Därför lämnar bolagen exempelvis styrelseprotokoll, protokoll från bolagsstämma, delårsrapporter, årsredovisning och andra handlingar av intresse till Skövde Stadshus AB. Moderbolaget vidarebefordrar dessa handlingar till kommunstyrelsen.

Varje bolag upprättar varje år en bolagsstyrningsrapport. Syftet är att för kommunen beskriva hur bolagen bedrivit sin verksamhet och uppfyllt sina mål. Bolagsstyrningsrapporten utgör en del av underlaget inför kommunstyrelsens årliga beslut kring bolagens verksamhet. Beslutet gäller huruvida bolagens verksamhet varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Varje bolag tar fram sin egen budget. Bolagen lämnar sin budgeterade resultat- och balansräkning samt investeringsplan med investeringsbehov för de kommande tre åren till Skövde Stadshus AB. Detta ska ske senast i december året före aktuellt budgetår.

På Skövde kommuns hemsida finns ytterligare information om kommunens organisation och styrning samt aktuella styrdokument: <https://skovde.se/kommun-politik/organisation-och-styrning/>

2.10 Förväntad utveckling

Skövde kommunkoncern har ett gott utgångsläge inför 2023, med starka resultat under hela mandatperioden och en god koncernsoliditet. Det ekonomiska utgångsläget har dock förändrats under året och framtiden är mer osäker nu än när 2022 började. Det budgeterade resultatet för kommunen 2023 samt planprognosen för 2024 och 2025 varierar; beroende på hur utfallet av skatteintäkter och statsbidrag blir samt hur inflationen utvecklar sig kan resultaten för dessa år hamna under 3 procent av skatter och bidrag. Kommunfullmäktige har antagit ett nytt finansiellt mål för 2023 och framåt. I och med målet ändras utvärderingsperspektivet från mandatperiod till en rullande sexårsperiod. Nytt är även att det finns ett mål för kommunkoncernen. De kommunala bolagen väntas kunna fortsätta bidra med goda resultat under 2023, trots de tuffa tiderna.

Trots osäkerheten i ekonomin planerar Skövde kommunkoncern för flera omfattande investeringar de kommande åren. AB Skövdebostäder, Skövde Energi AB och Kreativa Hus Skövde AB (inkl. dotterbolag) har stora investeringsbudgetar mellan 2023 och 2025, och Skövde Science City är ett projekt som kräver omfattande resurser. Kommunens investeringar ska enligt budgeten minska något under planperioden. Under de senaste åren har de varit höga jämfört med snittet i riket.

De tidigare årens investeringar har kunnat genomföras med en hög grad av självfinansiering. Det är tack vare goda resultat och ökande avskrivningskostnader. Framgent, när resultaten väntas bli lägre, kommer självfinansieringsgraden troligen att sjunka. Det kan i så fall innebära att låneskulden ökar. Hur det blir beror dock på hur stor del av de budgeterade investeringarna som lyckas genomföras. En stigande låneskuld i kombination med höjda räntor innebär kraftigt stigande räntekostnader. Graden av räntekänslighet varierar inom koncernen.

Under den kommande planperioden kommer nämnderna att få större utmaningar än tidigare. Detta beror på prisökningar, svårigheter kring kompetensförsörjning samt på ökade behov. Det är också osäkert hur planeringsförutsättningarna ser ut framöver; osäkerheten gäller både generella och riktade statsbidrag. Det är därför viktigt att vi fortsätter med vårt effektiviseringsarbete och det ständiga förbättringsarbetet för att säkerställa kvaliteten i verksamheterna.

Skatteunderlaget förväntas i nominella termer stiga, men ur ett reellt perspektiv väntas intäkterna urholkas av stigande kostnader. Den lågkonjunktur som spås framöver kan få stor påverkan på kommunkoncernen både på kort och på lång sikt. En lågkonjunktur kommer troligtvis att påverka byggnationstakten och de prognostiserade invånarantalen, vilket i förlängningen kan få en negativ effekt på de kommunala skatteintäkterna. Det är osäkert hur mycket kommunerna kan komma att kompenseras i form av konjunkturstöd eller nya statsbidrag.

För att nå resultatmålet kommande år krävs ett starkt fokus på effektivisering, både i kommunen och i koncernen som helhet. *Handlingsplan 22*, som de senaste åren har haft tydligt fokus på detta, fortsätter under kommande år i form av *Handlingsplan 26*. Det är fortsatt viktigt att prioritera verksamhetsnära systematiskt förbättringsarbete, digitalisering och ny teknik, ledarskapsutveckling samt arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv.

3 Räkenskaper

3.1 Resultaträkning

(mnkr)		Kommunen				Kommunkoncernen	
		Utfall	Utfall	Budget	Budget		
	Not	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Verksamhetens intäkter	2	1 153,7	1 043,9			2 151,1	1 886,3
Jämförelsestörande poster		0,0	0,0			0,0	0,0

Verksamhetens kostnader	3,4	-4 316,7	-4 043,0	-3 195,0	-3 080,9	-4 925,5	-4 526,4
Avskrivningar	5	-269,9	-255,9	-260,0	-245,0	-552,1	-467,8
Verksamhetens nettokostnader		-3 432,9	-3 255,1	-3455,0	-3325,9	-3 326,5	-3 107,9
Skatteintäkter	6	3 061,6	2 918,5	2 999,2	2 824,8	3 061,6	2 918,5
Generella statsbidrag och utjämning	7	621,0	575,1	551,3	540,6	621,0	575,1
Verksamhetens resultat		249,7	238,6	95,5	39,5	356,1	385,7
Finansiella intäkter	8	61,1	117,4	51,6	53,1	10,3	74,0
Finansiella kostnader	9	-135,1	-19,2	-22,7	-21,7	-141,5	-21,6
Jämförelsestörande poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster		175,7	336,8	124,4	70,9	224,9	438,1
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		175,7	336,8	124,4	70,9	224,9	438,1

*Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 29.

3.2 Balansräkning

(mnkr)		Kommunen		Kommunkoncernen	
TILLGÅNGAR	Not	2022	2021	2022	2021
Immateriella anläggningstillgångar					
Dataprogram, rättigheter m.m.	10	5,9	3,5	6,6	4,7
Summa immateriella anläggningstillgångar		5,9	3,5	6,6	4,7
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekn.anläggningar	11	5 449,4	5 308,3	8 793,2	8 678,8
Maskiner och inventarier	12,28	191,3	189,6	1 026,1	1 014,7
Pågående arbeten	13	402,8	189,3	827,0	377,6
Summa materiella anläggningstillgångar		6 043,5	5 687,2	10 646,3	10 071,1
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier, andelar och bostadsrätter	14	1 159,5	1 114,5	109,6	56,9
Långfristiga fordringar	15	4,4	0,8	4,8	0,8
Uppskjuten skattefordran	15	0,0	0,0	7,1	5,8
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 163,9	1 115,3	121,5	63,5
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		7 213,3	6 806,0	10 774,4	10 139,3
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	16	7,5	5,0	37,2	21,8

Fordringar	17	2 547,3	2 317,3	488,4	506,7
Kortfristiga placeringar	18	691,6	583,7	703,9	595,5
Kassa och bank	19	2,7	332,0	14,9	349,3
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		3 249,1	3 238,0	1 244,4	1 473,3
SUMMA TILLGÅNGAR		10 462,4	10 044,0	12 018,8	11 612,6
SKULDER OCH EGET KAPITAL					
Eget kapital	20				
Årets resultat		175,8	336,8	224,8	438,1
Resultatutjämningsreserv		521,0	521,0	521,0	521,0
Övrigt eget kapital		3 374,4	3 037,6	4 402,0	3 952,8
SUMMA EGET KAPITAL		4 071,2	3 895,4	5 147,8	4 911,9
Minoritetsintressen		0,0	0,0	0,8	0,5
Avsättningar					
Pensionssskuld	21	314,1	288,1	330,7	301,4
Övriga avsättningar	22	232,4	221,9	428,1	421,3
SUMMA AVSÄTTNINGAR		546,6	510,0	758,8	722,7
Skulder					
Långfristiga skulder	23	4 898,7	4 679,1	4 916,7	4 694,3
Kortfristiga skulder	24	945,9	959,6	1 194,7	1 283,2
SUMMA SKULDER		5 844,6	5 638,7	6 111,4	5 977,5
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		10 462,4	10 044,0	12 018,8	11 612,6
Inom linjen					
Ställda panter	25	0,0	0,0	0,0	0,1
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	26	840,5	875,0	840,5	875,0
Övriga ansvarsförbindelser	27	10,9	13,1	10,9	13,1

3.3 Kassaflödesanalys

(mnkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2022	2021	2022	2021

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		175,8	336,8	224,9	438,1
Justering för av- och nedskrivningar		269,9	255,9	552,1	467,8
Justering för pensionsavsättningar	21	26,1	38,9	26,1	37,7
Justering för övriga avsättningar	22	32,3	41,1	28,5	54,4
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	30	73,0	-64,3	76,1	-49,4
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		577,1	608,5	907,7	948,6
Ökning/minskning förråd och varulager	16	-2,6	-1,0	-15,4	7,3
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	17	-435,4	-484,8	-187,6	-393,3
Ökning/minskning kortfristiga skulder	24	-12,8	72,3	-87,6	87,8
Medel från den löpande verksamheten		126,3	195,0	617,1	650,4
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	10	-2,9	0,0	-3,0	-0,8
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	10	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar	31	-631,2	-516,6	-1 141,8	-894,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	32	10,0	29,0	7,7	31,0
Likvidnetto exploateringsverksamhet		20,4	30,0	20,4	30,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	33	-61,7	-5,4	-50,4	-76,2
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		11,3	0,0	0,0	0,0
Medel från investeringsverksamheten		-654,1	-462,9	-1 167,1	-910,0
Medel utbetald till medfinansiering infrastruktur	22	-17,6	-36,2	-17,6	-36,2
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning/minskning långfristiga lån	23	219,7	459,8	228,5	467,4
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	15	-3,6	3,3	-5,3	1,5
Medel från finansieringsverksamheten		216,1	463,2	223,2	468,9
ÅRETS KASSAFLÖDE		-329,3	159,0	-344,4	173,0
Likvida medel vid årets början		332,0	173,1	349,3	176,3
Likvida medel vid årets slut		2,7	332,0	4,9	349,3

4 Driftredovisning

Kommunen redovisar ett resultat på 175,8 miljoner kronor. Det innebär ett budgetöverskott på 51,4 miljoner kronor. Överskottet beror främst på att skatte- och bidragsintäkterna har ökat med 132 miljoner kronor.

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder bedriver sin verksamhet inom budgetramarna. För 2022 redovisas ett samlat överskott på 32 miljoner jämfört med budget, men variationen mellan nämnderna är stor. Socialnämnden, servicenämnden, kultur- och fritidsnämnden samt barn- och utbildningsnämnden redovisar tillsammans underskott på närmare 45 miljoner kronor. Samtidigt redovisar kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden tillsammans ett överskott på 72 miljoner. För de taxefinansierade verksamheterna är överskottet 2,6 miljoner. Kommunens placeringstillgångar har däremot minskat i värde, vilket sänker resultatet med cirka 90 miljoner. Finansförvaltningens resultat är 1,4 miljoner

kronor högre än budgeterat.

I tabellen här intill visas driftredovisningen per nämnd i förhållande till budgeten. Driftredovisningen visar nettoavvikelser, det vill säga intäkter i förhållande till kostnader. Jämfört med föregående år har kostnaderna för de skattefinansierade verksamheterna ökat med cirka 200 miljoner kronor. Det beror framför allt på ökade kostnader till följd av löneökningar, fler anställda och demografiska förändringar, samt på höjda hyreskostnader på grund av nyinvesteringar. Av detta står ökade personalkostnader för närmare 170 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott på 20,5 miljoner kronor. Överskottet förklaras huvudsakligen av budgetavvikelser inom centrala utvecklingsmedel (15,1 miljoner kronor); bland annat har avsatta medel för Billingen inte använts fullt ut. Inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsområdet bidrar beslutade politiska satsningar på serviceassistenter och projektet Jobb för unga till en negativ avvikelse. Verksamheten för bygglov och planer, däremot, redovisar ett överskott på 6,8 miljoner medan vinterväghållning, kollektivtrafik och barmarkshållning redovisar underskott.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott på 6,6 miljoner kronor. Det är en försämring sedan prognosen per den 31 augusti 2022. Anledningen är framför allt att personalkostnaderna under senare delen av 2022 ökade mer än vad demografikompensationen täcker. Både förskolan och grundskolan fick fler anställda under hösten. Under hela 2022 ökade antalet tillsvidareanställda inom sektorn med 54 personer, och antalet barn och elever ökade med 119 personer. Samtidigt har sjukfrånvaron fortsatt att ligga högt, vilket har lett till ökade vikariekostnader inom förskolan och grundskolan.

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett överskott på 52 miljoner kronor. Flera riktade statsbidrag har förstärkt nämndens ekonomi, och en försiktighet kring att öppna respektive stänga verksamheter vid omställningar bidrar också till det positiva resultatet. Det finns dock grundläggande problem, exempelvis med höga övertidskostnader. De göms i detta överskott men behöver fokus för att en balanserad ekonomi ska kunna bibehållas.

I några av nämndens verksamheter finns reserverade medel. Summan av dessa medel är totalt 16 miljoner kronor. I den centrala reserven finns 6 miljoner i reserverade medel, som nämnden avsätter för att balansera underskott som uppkommit under året. Inom äldreboendeavdelningen finns totalt 5,4 miljoner reserverade till tio lägenheter på Ekedals äldreboende – en verksamhet som inte var i gång under 2022. Dessutom ledde nedläggningen av gruppboendet på Klagstorp till ett överskott på 4,6 miljoner. Det överskottet ska justeras under 2023.

Socialnämnden redovisar ett underskott på 20,3 miljoner kronor. Underskottet beror framför allt på ökade kostnader för barn- och ungdomsplaceringar, vuxenplaceringar samt inom socialpsykiatri. Övergripande verksamhet och försörjningsstöd, däremot, visar ett överskott mot budget.

Inom socialnämndens område redovisar avdelningen barn och unga ett underskott på 15,6 miljoner kronor. De största avvikelserna finns inom HVB-vården och familjehemsvården, men också inom köp av konsulttjänster. Underskotten beror på fler och längre placeringar, men också på hög arbetsbelastning hos personalen samt på rekryteringssvårigheter som har medfört att konsulter anlitas. Även vuxenavdelningen har ett underskott, på 16 miljoner kronor. Antalet externa placeringar inom socialpsykiatri är fortfarande högt i förhållande till budgeten, och fler personer med psykisk funktionsnedsättning har haft ett omfattande vårdbehov som inte har kunnat tillgodoses på hemmaplan. Även missbruksplaceringarna och skyddsplaceringarna har ett underskott jämfört med budget.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett underskott på 5,7 miljoner kronor. Även 2022 påverkades av pandemin, i synnerhet årets tre första månader. Det innebär att vissa delar av verksamheten, till exempel arrangemang, helt eller delvis inte kunde genomföras som planerat.

Servicenämnden redovisar ett underskott på 11,9 miljoner kronor för de skattefinansierade verksamheterna. Högre fastighetskostnader för bland annat snöröjning och el samt generella prisökningar är exempel på orsaker. De taxefinansierade verksamheterna, däremot, visar ett överskott på 2,6 miljoner. Här står fiberverksamheten för 2,8 miljoner i överskott, samtidigt som VA-verksamheten har ett underskott på 0,2 miljoner kronor.

För en detaljerad redovisning per nämnd, se avsnittet *Nämnder* eller bilagan *Nämndernas verksamhetsberättelser 2022*.

Finansförvaltningens resultat för 2022 (borräknat skatteintäkter och finansnetto) är ett överskott på 1,4 miljoner kronor jämfört med budgeten. Resultatet beror på förändringar i både intäkter och kostnader. Både pensionskostnaderna och intäkterna för kapital- och personalomkostnadspålägg har blivit högre; dessa tar ut varandra. En annan faktor som påverkar är att de budgeterade kapitalkostnaderna för generella investeringar inte har förbrukats. Den dämpade befolkningsprognosen har lett till ett överskott i demografipengen. Samtidigt

har kostnaderna för strategiska fastigheter blivit högre än budgeterat, detta på grund av en avsättning för ställverket.

Finansnettot, alltså skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader, hade ett lägre utfall än budgeterat. Det beror främst på att kommunens placeringstillgångar minskade i värde med cirka 90 miljoner. Intäkterna från skatter och statsbidrag blev 132,2 miljoner kronor, vilket är högre än budgeterat.

Nämndernas resultat			
(mnkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse budgetutfall
Kommunstyrelsen	575,2	554,8	20,5
Barn och utbildningsnämnd	1 340,8	1 347,4	-6,6
Vård och omsorgsnämnd	1 084,3	1 032,2	52,1
Socialnämnd	226,0	246,3	-20,3
Kultur- och fritidsnämnd	181,2	186,9	-5,7
Servicenämnd	7,8	19,7	-11,9
Bygglovsnämnd	0,5	0,5	0,0
Kommunfullmäktige	4,6	4,7	-0,1
Revision	1,8	1,8	0,0
Överförmyndare	6,8	7,3	-0,5
Valnämnd	2,1	1,5	0,6
Summa skattefinansierad verksamhet	3 431,0	3 402,9	28,1
Teknisk nämnd affärsverksamhet	0,0	-2,6	2,6
Verksamhetens nettokostnader exkl. finansverksamhet	3 431,0	3 400,3	30,7
Finansverksamhet	-236,0	-237,4	1,4
Verksamhetens nettokostnader	3 195,0	3 162,9	32,1

Resultaträkning (mnkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse budgetutfall
Verksamhetens nettokostnader	-3 195,0	3 162,9	32,1
Avskrivningar	-260,0	-269,9	-9,9
Verksamhetens nettokostnader	-3 455,0	-3 432,8	22,2
Skatteintäkter	2 999,2	3 061,6	62,4
Generella statsbidrag	551,3	621,0	69,7
Finansiella intäkter	51,6	61,2	9,6
Finansiella kostnader	-22,7	-135,2	-112,5
Årets resultat	124,5	175,8	51,4

5 Exploatering och investering

5.1 Exploateringsredovisning

Mark och exploatering

Mark- och exploateringsverksamheten arbetar med att säkra kommunens långsiktiga markförsörjning samt

exploatera bostads- och verksamhetsområden. Detta gör verksamheten genom att köpa, bearbeta och ställa i ordning råmark för bostads- och verksamhetsändamål. I de fall där avsikten är att sälja en färdigställd exploateringsfastighet klassificeras och värderas fastigheten som *omsättningstillgång*. Den gata, parkmark och belysning som finns inom exploateringsområdet och som kommer att finnas kvar i kommunens ägo redovisas som *anläggningstillgång* och ingår i kommunens investeringsredovisning. Anläggningstillgångar finansieras i huvudsak av inkomster från försäljning av exploaterade bostads- och verksamhetstomter.

Exploateringsverksamhet*	Utfall 2022	Utfall 2021
(mnkr)		
Inbetalningar	82,6	59,0
Utbetalningar	85,6	32,6
Nettoexploatering	-3,0	26,4
EFFEKTER I BALANSRÄKNING		
Anläggningstillgångar		
Investeringar	34,7	15,4
Pågående arbete	31,6	8,4
Omsättningstillgångar		
Kassaförändring	20,4	30,0
Exploateringsfastigheter	-150,1	-151,0
EFFEKTER I RESULTATRÄKNING		
Resultat exploatering	14,1	26,0

*Tabellen gäller exploateringsverksamhet exklusive VA.

Aktivering och ibrukttagande av anläggningstillgångar inom exploatering

Inom de pågående exploateringsprojekten har kommunen under året aktiverat anläggningstillgångar till ett värde av 34,7 miljoner kronor. Samtidigt har anläggningstillgångar för 11,5 miljoner kronor tagits i bruk. När tillgångarna tas i bruk flyttas värdet från kontot för pågående nyanläggning till kontot för gata, park och gatubelysning. De anläggningstillgångar som avses är gator, gatubelysning och parkmark som färdigställts och som även i fortsättningen ska ägas av kommunen.

Nedskrivning/avsättning

Vid Badhusgatans norra del i centrala Skövde planeras det för bostäder i kvarteret *Motorn*. För att bostäderna ska kunna byggas krävs det att ställverket flyttas från platsen och att marken saneras. Saneringsbehovet samt påverkan från inflation och räntor gör att prognosen för projektet visar på ett underskott. En avsättning på 19,6 miljoner kronor har gjorts för 2022.

Bostäder

Under året har 292 nya bostäder färdigställts. 195 av dem klassificeras som flerbostadshus och 97 av dem som småhus. De flesta av flerbostadshusen tillhör projekten *Trädgårdsstaden etapp 2* och 3. Även småbostadshus finns i Trädgårdsstaden, men också i *Björkebacken* samt på mark som inte ägs av Skövde kommun och som därmed är privat. Några kommunala småhustomter har även sålts i serviceorterna.

Byggnation har startat i projekten *Ekedal norra*, *Mossagården* och *Bostället*. Det sistnämnda är en del av *Skövde Science City*. Projekten kommer att börja leverera flerbostadshus under 2023. Flera bostadsvolymer återstår också att bygga i etapperna för Trädgårdsstaden och Björkebacken. Dessa projekt innehåller en blandning av flerbostadshus och småhus.

Verksamheter

Under året har en detaljplan för *Locketorp* tagits fram. Detaljplanen antogs under hösten 2022, men överklagades och kommer därför att avgöras i domstol. I den första etappen av *Norra Ryd* pågår försäljningen av verksamhetstomter. Samtidigt har detaljplanerna för de två kommande etapperna i *Norra Ryd* vunnit laga kraft.

Arbetet med detaljplanen för *Risatorp Södra* (Energivägen/Södra Aspelundsvägen) pågår. På *Stallsiken* återstår endast en mindre tomt vid Norra Metallvägen. *Stallsiken Södra* är på väg att färdigställas och väntas vara klart under 2023. Då ska även försäljningen av marken starta. Förberedelserna för att bygga ut infrastruktur vid Risatorp längs Varolavägen pågår. Här ska Västtrafik bygga ny bussdepå. *Skogsrovägen Södra* är ett nytt område där detaljplanarbetet startade under 2022.

Avslutade projekt

Under 2022 har tre projekt avslutats. Projekten har gett ett positivt exploateringsresultat på 15,3 miljoner kronor. Projektresultatet på 8,7 miljoner kronor inkluderar kostnader för kommunens egna anläggningar inom projektet, alltså gata, gatubelysning och parkmark.

Projektet *Hasslum*, *Kurorten* och *Storegården* har tillsammans levererat 184 bostäder samt möjliggjort för ytterligare 100 bostäder.

PROJEKTREDOVISNING Område/Projekt (mnkr)	Intäkt 2022	Kostnad 2022	Netto 2022
Bostäder			
Karl Magnussons väg		0,0	0,0
Närlunda Tidan		0,1	-0,1
Björkebacken etapp 2	0,3	0,0	0,3
Björkebacken etapp 3	0,6	11,3	-10,7
Hasslum etapp 3		0,1	-0,1
Hasslum etapp 4		0,0	0,0
Motorn, flytt ställverk V		0,1	-0,1
Arenaområdet motorn exploatering		2,0	-2,0
Kurorten		-0,2	0,2
Ekedal norra	24,5	3,5	21,1
Timmervägen		0,0	0,0
Diana		0,0	0,0
Storegården		-1,9	1,9
Vadden	0,3	0,4	-0,2
Aftonpromenaden, Vårsås	0,4	0,2	0,3
Snäckan		0,0	0,0
Tallstigen, Stöpen		0,1	-0,1
Humlevägen	0,8	0,2	0,6
Glimmern		0,0	0,0
Mariesjö övergripande		10,0	-10,0
Mariesjö, bostället		2,1	-2,1
Mariesjö, tegelbruket	0,4	-0,1	0,5
Rydskogen etapp 1 (norr Nyckelpigevägen)		0,4	-0,4
Vasaporten		0,0	0,0
Enbärsvägen, varing		0,0	0,0
Horsås Trädgårdsstad etapp 2	9,4	-0,1	9,5
Horsås Trädgårdsstad etapp 3	10,4	0,7	9,7
Horsås Trädgårdsstad etapp 4		1,1	-1,1

PROJEKTREDOVISNING Område/Projekt (mnkr)	Intäkt 2022	Kostnad 2022	Netto 2022
Horsås Trädgårdsstad etapp 5		0,0	0,0
Bissgården etapp 3	0,5	0,1	0,3
Mossagården		21,6	-21,6
Olokaliserat bostäder	0,0		0,0
Delsumma bostäder	47,5	51,8	-4,3
Verksamhet			
Norra Ryd etapp 1	6,0	0,0	6,0
Norra Ryd etapp 2		3,7	-3,7
Norra Ryd etapp 3		2,0	-2,0
Timboholm Risatorp	13,1	1,4	11,7
Resecentrum		0,0	0,0
Hälsans Park	4,9	0,5	4,4
Skövde Flygplats		0,0	0,0
Risatorp södra		2,3	-2,3
Skogsrovägen södra		0,7	-0,7
Locketorp etapp 1	2,3	5,3	-3,0
Karlsro Rödfyr		0,1	-0,1
Aspelund etapp 3		1,0	-1,0
Södra Ryd begravningsplats		0,0	0,0
Haganders väg		0,3	-0,3
Västra Ryd		0,0	0,0
Motorblocket		0,0	0,0
Stallsiken	0,1	0,0	0,1
Stallsiken södra	7,0	15,2	-8,2
Hasslum Väster Kylaren	1,4	0,5	0,9
Heden (militärmark)	0,0	0,6	-0,6
Olokaliserat industri	0,3	0,0	0,2
Delsumma verksamhet	35,1	33,8	1,3
Summa samtliga projekt	82,6	85,6	-3,0

5.2 Investeringsredovisning

Skövde kommuns investeringsutgifter, inklusive finansiell leasing, uppgick under 2022 till 640 miljoner kronor. Efter avdrag för investeringsinkomster, som består av anslutningsavgifter och investeringsbidrag, blev kommunens nettoinvesteringar 625 miljoner kronor. Med en total investeringsbudget på 967 miljoner kronor blir avvikelserna 342 miljoner kronor. Den förhållandevis stora skillnaden mellan budget och nettoinvesteringar beror på både interna och externa faktorer som har förskjutit flera projekt i tid.

Ekonomi i Sverige har under året präglats av rekordhög inflation och kraftiga räntehöjningar. Detta har lett till en nedkyllning i ekonomin; privatpersoner har fått mindre över till konsumtion och företagens investeringsvilja har bromsats in. Konjunkturen förväntas också dämpa befolkningsökningen i många kommuner. Skövde har sedan början av 2000-talet fått fler invånare för varje år. Under de åren gynnade de låga räntorna både

sysselsättning och bostadsbyggande, samtidigt som vi periodvis tog emot stora flyktingströmmar. Mellan 2016 och 2019 hade Skövde en befolkningstillväxt på i snitt 1,4 procent. Under samma period byggdes närmare 400 bostäder per år. Under pandemin halverades befolkningstillväxten i Skövde. Då ökade utflyttningen samtidigt som inflyttningen minskade i de yngre åldersgrupperna. Vi vet ännu inte hur omfattande och långvarig lågkonjunkturen kommer att bli och vilka demografiska effekter den får.

Skövde kommuns tidigare vision, *Vision Skövde 2025*, hade som mål att Skövde skulle ha 60 000 invånare 2025. *Vision Skövde 2040*, som ersätter den tidigare visionen, omfattar tillväxt i hela kommunen och har ett större fokus på hållbarhet. För att nå målen i visionen behövs attraktiva miljöer i hela kommunen – och det leder till investeringsbehov. Skövde har under året fortsatt att växa, om än inte i samma takt som tidigare. Under året har 292 nya bostäder byggts och befolkningmängden har vuxit med 447 personer. Tillväxttakten påverkar kommunens verksamheter, som exempelvis behöver större lokaler när efterfrågan ökar på platser i förskola, grupp- eller servicebostad, äldreboende och liknande. Tillväxten förutsätter också att infrastrukturens kapacitet byggs ut, vilket i sin tur kräver investeringar. Skövde kommuns tillväxt och den förhållandevis höga investeringstakten innebär att en allt större del av driftkostnaderna kommer att upptas av avskrivningar och finansiella kostnader.

Nettoinvesteringar i kommunen och jämförelsekommuner, andel (%) av skatt och generella statsbidrag

	2017	2018	2019	2020	2021	Genomsnitt de senaste fem åren
Kalmar	12,0	19,0	10,0	11,0	14,0	13,2
Karlstad	14,0	19,0	18,0	23,0	27,0	20,2
Varberg	23,0	26,0	26,0	20,0	16,0	22,2
Växjö	6,0	6,0	6,0	5,0	4,0	5,4
Östersund	17,0	10,0	8,0	12,0	15,0	12,4
Riket	15,0	16,0	13,0	13,0	11,0	13,6
Skövde	30,0	25,0	19,0	17,0	13,0	20,8

Skövde kommun har de senaste åren haft en relativt hög investeringsnivå jämfört med både riksgenomsnittet och kommunens utvalda jämförelsekommuner. Det nyckeltal som används vid jämförelsen är nettoinvesteringsutgifternas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag. Genomsnittet för våra utvalda jämförelsekommuner och riket har de senaste fem åren varit ungefär 14 procent. Skövde kommun har legat över genomsnittet de senaste fem åren, med undantag för 2021. Under 2022 var Skövde kommuns nivå 16,3 procent – även det är över genomsnittet.

Investeringsredovisning, kommunen (mnkr)	Utgifter sedan projektens start			Varav årets investeringar		
	Total projektbudget	Akkumulerat utfall	Bedömd projektutgift	Budget	Utfall	Avvikelse
Inventarier				61,1	36,4	24,7
H22 effektiviseringar				21,0		21,0
Fastighetsförvärv	Löpande			40,0	52,4	-12,4
Infrastruktur	384,0	159,1	379,7	193,5	91,6	101,8
Tillväxt exploatering	159	71,0	159	43,3	0,5	42,7
Attraktivitet	47	25,5	44	34,7	12,6	22,1
Hållbara trafikslag	14,8	11,2	14,7	27,7	19,5	8,2
- varav Kompletterande länkar i cykelvägnätet	Löpande			16,2	8,2	8,0
Trafiksäkerhet och framkomlighet	152	51,4	162	58,8	4,0	54,8
Övrigt	Löpande			29,0	20,4	8,7
- varav Reinvesteringar gata	Löpande		0	22,7	16,4	6,4
Investeringar inom exploatering	0	0	0	0	34,7	-34,7
Lokaler	1 230,0	827,0	1 185,0	414,6	273,5	141,2
Fastigheter skola	396,0	284,0	381,0	106,6	78,1	28,6
- varav Samlad bern- och elevhälsa Lundenskolan	18,0	4,0	17,5	13,0	6,0	7,0
- varav Björkebackens förskola	62,0	6,3	73,0	55,7	61,6	-5,9
- varav Kapacitetsökning befintliga förskolor	30,0	9,0	30,0	5,9	9,0	-3,1
Vård- och omsorgsfastigheter	326,0	232,0	289,0	5,6	4,8	0,9
Kultur- och fritidsfastigheter	423,0	289,0	430,0	95,0	50,6	44,4
- varav Utveckling Billingen	61,0	70,2	73,0	58,5	37,2	21,4
- varav Södermlams IP etapp 1	10,0	13,6	13,6	10,0	13,6	-3,6
Övrigt	85,0	22,0	85,0	207,4	140,1	67,3
- varav Ombyggnation Rydskolan				10,3	15,1	-4,8
- varav Reinvesteringar inkl.kök	Löpande			138,0	98,1	39,9
Taxefinansierad verksamhet	255	216,0	255,0	237,0	200,4	36,6
- varav VA grundinvestering	Löpande			121,9	56,1	65,8
- varav Anpassning Stadskvarn	255	216,0	255	98,7	114,9	-16,2
- varav VA nyanläggning serviser			0	4,4	2,4	2,1
- varav Fibernät	Löpande			12,0	5,9	6,1
- varav Investering inom exploatering					21,1	-21,1
Övriga investeringsrelaterade poster					9,3	-9,3
- varav Finansiell leasing					9,3	-9,3
Summa investeringsutgifter	1 869,0	1 202,1	1 819,7	967,2	663,7	303,5
Investeringsinkomster					-39,0	
- varav Investeringsbidrag					-8,9	
- varav Anslutningsavgifter					-30,1	
Summa nettoinvesteringar				967,2	624,7	342,5

5.2.1 Fastighetsförvärv

Efterfrågan på mark för bostäder och verksamheter är fortsatt hög. Att ha ett brett och omfattande kommunalt markinnehav är en väsentlig förutsättning för att skapa handlingsutrymme för fortsatt samhällsutveckling i en växande stad. I det boendestrategiska programmet har kommunfullmäktige gett riktlinjen att öka markreserven. Under planperioden 2022–2024 var budgeten för fastighetsförvärv 120 miljoner kronor, varav 40 miljoner budgeterades för 2022. Av dessa nyttjades 52,4 miljoner under 2022, vilket innebär att budgeten för året överskreds med 12,4 miljoner kronor.

De större förvärven som gjordes under 2022 var bland annat inom området *Locketorp*, där kommunen löste ut tomträtterna *Locketorps Törsatorp 1:15* samt *1:13*. Andra större förvärv gjordes också inom *Mariesjöområdet*, i enlighet med omställningsarbetet för *Skövde Science City*.

Vissa av kommunens fastighetsförvärv sker i bolagsform. Dessa återges i årsredovisningen för respektive bolag.

5.2.2 Infrastruktur

2022 års investeringsbudget för infrastruktur exklusive IT var 189,5 miljoner kronor. De större investeringarna som fanns med i budgeten var bland annat *Mörkekorset/Staketgatan*, *Stationsgatan ombyggnad* och *Trafiksäkerhet och tillgänglighet Hasslumsvägen*. Av de budgeterade medlen förbrukades endast 47,7 miljoner kronor. Underutnyttjandet beror på både externa och interna faktorer.

De externa faktorerna består av pågående utredningar, vägplaner samt ledningsarbete. Andra projekt, exempelvis *bulleråtgärder* och *Mörkekorset/Staketgatan* har fått vänta på grund av resursbrist. Mörkekorset har dock projekterats under 2022 och ska byggas under 2023. När det gäller Hasslumsvägen har en trafikutredning startat, där man ser över helheten kring området *Motorblocket* och anslutningen till 49:an. Projektet som gäller att övergå till led-armaturer i offentlig belysning har fortsatt enligt planen under året. Projektet, som har genomförts inom ramen för *Handlingsplan 22*, har minskat kommunens energiförbrukning med 94 200 kilowattimmar per år.

Ett projekt som visar underskott även i den totala projektbudgeten är *Nolhagavägen kapacitetsökning*. I skrivande stund görs en analys för att fastställa varför projektet inte har följt budget. Avvikelsen summeras till 9,2 miljoner kronor. Även projektet *Elljusspår* visar underskott, vilket beror på att förutsättningarna för projektet förändrats sedan budgeten beslutades.

Fem projekt har färdigställts under 2022. Dessa är *Boulognerprojektet*, *Trafiklösning Vipan-Hallenbergsrondellen*, *Ombyggnation Dalvägen*, *Gång- och cykelväg Billingehov* samt *Elljusspår*. I investeringsplanen för 2023 ligger bland annat *Arenarondellen*, *Gång- och cykelväg gamla Törebodavägen* samt busshållplatser vid Klagstorpsvägen, Haganders väg och Bäckaskogsvägen.

Investeringar i IT-infrastruktur görs kontinuerligt i form av löpande utbyggnad och utbyte. Under 2022 stod dessa investeringar för 1,5 miljoner kronor.

5.2.3 Lokal- och taxefinansierade investeringar

2022 års budget för lokalinvesteringar inklusive reinvesteringar var totalt 414,7 miljoner kronor. Utfallet för samma år blev 273,5 miljoner kronor. Totalt ombudgeteras 123,5 miljoner till 2023.

Avvikelsen mellan budget och utfall blev alltså 141,2 miljoner kronor. Denna avvikelse beror på både interna och externa faktorer. De interna faktorerna bottnar i att det fanns vakanser på projektledarsidan under det första halvåret av 2022. Externa faktorer som har påverkat är exempelvis längre leveranstider på material.

De största avvikelserna finns i *Utveckling av Billingen*. Detta projekt ombudgeterar närmare 34 miljoner kronor till 2023, samt redovisar ett underutnyttjande av reinvesteringarbudgeten på 40 miljoner kronor.

Investeringar barn- och utbildningslokaler

Under 2022 har flera skollokalsprojekt pågått. Projektet *Björkebackens förskola* med plats för 180 barn bedöms överskrida den totala projektbudgeten med 11 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras av högre materialpriser samt av att ytan utökats.

För att skapa fler förskoleplatser utökas Gläntans förskola i Hentorp med en avdelning. Utökningen sker i samband med att köket byggs om och rustas upp. Delprojektet ligger inom ramen för *Kapacitetsökning 100 platser befintliga förskolor*. Med tanke på att material och entreprenader blivit dyrare bedöms investeringsbudgeten på 30 miljoner kronor inte vara tillräcklig för att kunna tillföra 100 platser. Utifrån det marknadsläge som råder i skrivande stund bedöms medlen i stället räcka till cirka 70 platser.

Projektet *Samlad barn- och elevhälsa Lundenskolan* har pågått under året. Projektet har en positiv årsavvikelse på sju miljoner kronor. Projektet löper på enligt planen och bedöms kunna genomföras inom den totala projektbudgeten.

Investeringar kultur och fritidslokaler

Som en del i att främja föreningslivet och möjliggöra för spel i superettan har projektet *Södermalms IP etapp 1* genomförts. Projektet visar ett underskott på 3,6 miljoner kronor. Underskottet kan förklaras av att planeringshorisonten var kort och att projektets omfattning därför ökade under genomförandet.

Projektet *Billings fritidsområde* pågår och fortsätter under 2023. 34 miljoner kronor flyttas med till nästa år. Flera delprojekt är färdigställda och en slutredovisning ska göras när hela projektet är färdigställt. Bedömningen är att projektet kommer att genomföras inom den beslutade ramen.

Utveckling av Billingen

Utvecklingen av Billingen har en total budget på 288 miljoner kronor. Av detta fick *Arena Billingen* en budget på 61 miljoner kronor.

Detta gör Billingen till ett av Skövde kommuns största investeringsprojekt genom tiderna. Ambitionen är att området ska bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål såväl sommar som vinter.

Delprojekten *Billingebadet*, *Vasalopps-/Billingecentret* samt *Konstsnöspår och mountainbikespår* är klara sedan tidigare. Under januari 2023 färdigställdes också delprojekten *Stadion Billingen* samt *Informationstorg och välkomsttorg*. De kvarvarande delprojekten *Infrastruktur Billingen* och *Ny entré Billingebadet* förväntas bli klara under första halvåret 2023. Åtgärder i slalombacken samt cykelleder väntas stå klara under 2024.

Arena Billingen, med sitt stora och tekniskt komplicerade tak, genomfördes också under året och invigdes i november 2021.

Sammantaget visar Billingenprojektet ett årsöverskott på 33 miljoner kronor, som flyttas med till 2023. Projektet bedöms genomföras inom den beslutade projektbudgeten.

Byggnationen i projektet *Actionpark* har ännu inte startat. Budgeten på 8,5 miljoner kronor flyttas därför med till 2023.

Ombyggnation stadshus har legat vilande med hänsyn till pandemin och efter en revidering av behovet har projektet avslutats. Projektet visar därmed en positiv avvikelse på 17 miljoner kronor.

Övriga lokalinvesteringar

Reinvesteringar/fastighetsunderhåll

2022 års budget för reinvesteringar inklusive kök var på 138 miljoner kronor. Utfallet blev 98,1 miljoner, vilket innebär att ett överskott på 39,9 miljoner kronor flyttas med till 2023. Samtidigt är reinvesteringsbehoven stora på de verksamhetslokaler som byggdes under 1960- och 1970-talet. Större underhållsåtgärder har genomförts i stadshuset, där delar av taket har bytts, och på Lundagården förskola/Lundenskolan, där kök och matsal har rustats upp.

I *fastighetsunderhåll* räknas reinvesteringar, skadeärenden och reparationer in. Under 2022 var kostnaderna för fastighetsunderhållet i snitt 240 kronor per kvadratmeter. Trots att volymen på reinvesteringar har ökat ser vi en svag uppåtgående trend när det gäller reparationskostnader. Det förklaras av följdåtgärder kring skadeärenden.

Taxefinansierad verksamhet

Vatten, avlopp och fiber är taxefinansierade verksamheter. I budgeten för 2022 var 237 miljoner kronor avsatta för taxefinansierade investeringar. Av dem avsattes 12 miljoner för fiberinvesteringar.

Fiberverksamheten har dock endast nyttjat en del av sin investeringsbudget; verksamheten visar en positiv årsavvikelse på 6,1 miljoner kronor exklusive investeringsinkomster. Den största anledningen till avvikelsen är en försening i ett planerat projekt, där verksamheten ska leverera 150–200 nya anslutningar för en extern aktör inom Skövde kommun.

Vatten- och avloppsverksamheten (VA) har under året haft stark framdrift i sitt största projekt: *Anpassning Stadskvarn*. Projektet visar en negativ årsavvikelse på 16 miljoner. Projektet fortsätter under 2023 och bedöms kunna genomföras inom ramen för den totala projektbudgeten på 255 miljoner kronor (inklusive tillägget på 55 miljoner för 2023). Trots projektets negativa resultat visar hela vatten- och avloppsverksamheten ett överskott på 51,6 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras till stor del av att ett antal större projekt har blivit försenade. Projektet *Anpassningar av Timmersdala reningsverk* har försenats på grund av långa ledtider i ansökan för nytt miljötillstånd. Det projektet redovisar därför ett överskott på 15 miljoner kronor för 2022. Projektet *VA-ledningar till Truvel* visar ett överskott på 12,7 miljoner. Anledningen är att markförhandlingar har dragit ut på tiden och att projektet därför har blivit försenat. I *Östra vattenmatningen* har framdriften varit låg under året. Projektet har i perioder stått stilla i väntan på underlag och på grund av resursbrist, och redovisar därför ett årsöverskott på 12,3 miljoner kronor.

Totalt har vatten- och avloppsverksamheten investerat för 173,4 miljoner kronor exklusive investeringsinkomster. Budgeten uppgick till 225 miljoner kronor. Att utgifterna blivit lägre än budgeterat beror framför allt på förseningar i flera projekt som har redovisats här ovan.

Exploateringsinvesteringarna inom vatten och avlopp uppgick till 21,1 miljoner kronor och visar motsvarande negativa avvikelse då budgetering för dessa investeringar sker inom exploateringsbudgeten.

Inventarier

Inventariebudgeten för 2022 var på 61,1 miljoner kronor. Utfallet blev 36,4 miljoner kronor. Överskottet på 24,7

miljoner förklaras till stor del av problem och brister i leveranskedjan av material och produkter, samt av att planerade inköp inte hunnits med.

Inventarier (mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	12,4	4,3	8,1
Barn- och utbildningsnämnden	15,5	9,5	6,0
Vård- och omsorgsnämnden	3,7	2,1	1,6
Socialnämnden	0,3	0,3	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	14,2	9,9	4,3
Servicenämnden	15,0	10,4	4,6
Summa	61,1	36,4	24,7

6 Nämnder

6.1 Läsanvisning

I det här avsnittet finns en kortfattad redovisning av varje nämnd. En mer detaljerad uppföljning av nämndernas verksamhetsår 2022 finns i bilagan *Nämndernas verksamhetsberättelser 2022*.

6.2 Kommunstyrelsen

6.2.1 Nämndens verksamhetsmål

 Skövdeborna upplever ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet
 Ledande i Skaraborg på att matcha utbud och efterfrågan mot arbetsmarknadens behov
 Skövde ska ha ett gynnsamt företagsklimat och vara attraktivt för etableringar och expansion
 Öka inflyttandet till Skövde kommun
 Skövde kommuns organisation verkar för att minska miljö- och klimatpåverkan och anpassa till nuvarande och framtida klimatförändringar
 Skövde kommun är en anpassningsbar, kundorienterad och effektiv organisation
 Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare
 Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.

6.2.2 Resultat (mnkr)

Verksamhet	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Medborgare och samhällsutveckling	18,2	19,2	1,0	15,0	13,1
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	100,3	97,7	-2,5	83,5	65,8
Samhällsbyggnad	194,2	197,1	2,9	185,3	145,7
Styrning och verksamhetsstöd	107,6	112,8	5,1	106,3	105,8

Koncernstab	30,2	41,7	11,5	20,1	9,8
Politik	14,6	18,2	3,6	17,3	15,8
Bidrag och transfereringar	89,7	88,6	-1,1	84,4	80,7
Summa	554,9	575,3	20,5	511,9	436,8

6.2.3 Ekonomi och verksamhet

Kommunstyrelsens resultat för 2022 är ett överskott på 20,5 miljoner kronor. Det beror framför allt på att posten centrala utvecklingsmedel fått ett överskott (15,1 miljoner kronor). Å andra sidan bidrar de beslutade politiska satsningarna på serviceassistenter och *Jobb för unga* till ett lägre resultat inom arbetsmarknad och vuxenutbildning. Förutom detta är det förändringar inom posten övriga verksamheter, både på kostnads- och på intäktsidan, som bidrar till det sammantagna överskottet.

Utfallet för 2022 års investeringar är 106 miljoner kronor. Utfallet är 163 miljoner lägre än det budgeterade på 269 miljoner. Avvikelseberor främst på att investeringar i infrastruktur har skjutits på framtiden.

Den tvååriga satsningen *Jobb för unga* avslutades vid årsskiftet. Under projektets gång har 313 anställningsavtal skrivits, med en ambition att möjliggöra en förflyttning mot egenförsörjning. 72 procent av dem som har avslutat sin anställning inom ramen för projektet har antingen påbörjat reguljär anställning eller reguljära studier. Även ett annat kompetensförsörjningsprojekt – STEG – avslutades under året. Under hösten genomfördes också en förstudie som mynnade ut i ett nytt projekt vid namn *Stega vidare*. Projektets syfte är att kompetensutveckla redan anställd personal inom vård och omsorg samt inom förskola och skola. Utbildningen ska leda till behörigheter som vårdbiträde och barnskötare eller elevassistent.

Under våren 2022 slöt kommunen avtal kring ett nytt ekonomisystem. Systemet har upphandlats i samverkan med nio kommuner i östra Skaraborg. Skövde kommun ska drifva och förvalta systemet för samtliga parter.

Skövdeborna lämnade under året in 1 347 synpunkter och 2 730 felanmälningar. Det är ungefär lika många som under 2021. På övergripande nivå är det inte heller några stora förändringar när det gäller ärendetyp eller enskild sektor.

Arbetsgivarområdet har under året fokuserat på två saker – dels att implementera medarbetaridén, dels att fortsätta arbeta med resultaten från organisationskulturutredningen och enkäten *Hållbart medarbetarengagemang (HME)*. Alla verksamheter har arbetat med åtgärder utifrån dessa resultat. I februari började likabehandlingspolicyn implementeras på Ledarforum. Alla sektorer har en kompetensförsörjningsplan med aktiviteter.

Kommunen ser utmaningar när det gäller ökad sjukfrånvaro och ökad extern personalomsättning. H22-projekt inom dessa områden har fortgått under året men effekterna är svåra att mäta. Under 2023 startar arbetet med *Handlingsplan 26 (H26)*. Även där kommer minskad sjukfrånvaro och bemanning att stå i centrum.

Mer information kring arbetsgivarfrågor redovisas i Skövde kommuns personalredovisning.

6.2.4 Visste du det här?

- Satsningen *Jobb för unga* har genererat drygt 300 anställningsavtal och 72% av de deltagare som avslutat anställningen har gjort en stegförflyttning mot egen försörjning.
- 2009 började man bygga Horsås Trädgårdsstad. Ett projekt som idag har över 2000 invånare och nästan 1000 byggnader. Fortfarande återstår stora delar av projektet.

6.2.5 Nyckeltal från verksamheten

	2022	2021	2020	2019
Andel i arbete efter utbildningsinsats inom vuxenutbildning (procent)	87	86	77	87,5
Nettokostnad grundläggande vuxenutbildning (kronor/invånare)	-	115	102	105

I din senaste kontakt med kommunens medarbetare, hur nöjd är du med bemötandet?	80,8	*	*	*
Antal nyregistrerade företag	515	564	520	503
Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder (kronor/invånare)	-	253	244	249
Antal sålda hustomter	9	8	20	36
Antal påbörjade bostäder	256	407	269	186
Antal färdigställda bostäder	292	292	236	392

6.3 Barn- och utbildningsnämnden

6.3.1 Nämndens verksamhetsmål

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Hög måluppfyllelse ◆ Trygghet och studiero

6.3.2 Resultat (mnkr)

Verksamhet	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Förskola	393,3	393,9	0,6	374,7	358,9
Grundskola inkl. förskoleklass, fritidshem och grundsärskola	682	673,1	-8,9	640,4	617
Gymnasium inkl. gymnasiesärskola och introduktionsprogrammen	225,3	223,9	-1,4	210,7	193,8
Intern styrning och stöd	46,7	49,8	3,1	68	60,4
Summa	1 347,4	1 340,8	-6,6	1 293,8	1 237

6.3.3 Ekonomi och verksamhet

Under våren 2022 lämnade vi äntligen pandemin bakom oss och barn och elever kom tillbaka till våra förskolor och skolor.

Nämndens ekonomiska resultat visar ett underskott på 6,6 miljoner kronor. Det är en försämring på 8,2 miljoner sedan förra prognosen. Underskottet beror på att kostnaderna har ökat under senare delen av 2022. Det gäller framför allt personalkostnader, vilket i sin tur hänger ihop med att de anställda inom förskolan och grundskolan har blivit fler. Antalet tillsvidareanställda ökade med 54 personer under 2022. Samtidigt fick vi 119 fler barn och elever i verksamheterna. Den kompensation som nämnden får för demografiförändringar täcker inte denna ökning; detta är den främsta anledningen till underskottet. Samtidigt har sjukfrånvaron fortsatt att ligga högt, vilket har lett till höjda vikariekostnader i förskolan och grundskolan.

Förskolan

Rektorsgruppen har läst och diskuterat gemensam litteratur kring språk och kunskapsutvecklande arbetssätt i förskolan. Detta är ett led i att implementera förskolans språkplan. I samband med arbetet kring språkplanen framkom det att ytterligare satsningar behövs i Ryds förskolor. Arbetet med digitaliseringsstöd fortgick under året, med workshoppar och handledning gentemot förskolorna.

Grundskolan

I grundskolan har det systematiska kvalitetsarbetet utvecklats under året. Rektorererna har haft kvalitetsdialoger i

grupp med avdelningschefen. Fokus för dessa dialoger har varit att utveckla undervisningens kvalitet, trygghet och studiero samt enheternas inre kvalitetsarbete. Under höstens kvalitetsdialog behandlades nämndens reviderade *Riktlinjer för trygghet och studiero samt polisanmälan*. För att underlätta analyser och gemensamt lärande har analysdagar och så kallade dialogsamtal genomförts. Med dialogsamtal menas insatser mot riktade enheter med fokus på orsaksanalys. Dialogsamtalen har framför allt riktats till skolor och program som över tid har haft låga eller sjunkande resultat.

Gymnasieskolan

Gymnasiet har under året fortsatt att utveckla det kollegiala lärandets organisation och verktyg. Arbetet har stärkt förstelärarnas arbete och lärgruppernas frågeställningar har ett tydligt fokus på att utveckla verksamheten. Under läsåret 2021/2022 började avdelningen arbeta med kvalitetsdialoger, både med enheter och med gymnasieskolornas respektive utvecklingsorganisation. Dessa dialoger har fortsatt under hösten. Arbetet för trygghet och studiero har fått ett tydligt fokus, och på gymnasiesärskolan har elevhälsans ökade närvaro bland eleverna varit en stor framgångsfaktor.

6.3.4 Visste du det här?

- Alla elever på kommunala skolor från förskoleklass till gymnasieskolan har personliga digitala verktyg.
- Inom kommunens förskolor, grundskolor och gymnasieskolor går över 10 000 barn och elever.
- Sektor barn och utbildning är kommunens största sektor med över 1 700 tillsvidareanställda.

6.3.5 Nyckeltal från verksamheten

	2022	2021	2020	2019
Antal barn per årsarbetare i kommunens förskolor	**	5,3	5,4	5
Kostnad per inskrivet barn i förskolan (kronor)	**	146 586	139 948	141 675
Kostnad per elev i grundskolan (kronor)	**	110 415	109 134	108 779
Kostnad per elev i gymnasieskolan (kronor)	**	116 940	116 155	113 270
Andel elever i åk 3 som uppnått kravnivån i de nationella proven i svenska (procent)	72	*	*	80
Andel elever i åk 6 som uppnått kravnivån i de nationella proven i svenska (procent)	95	*	*	97
Andel elever i åk 6 som uppnått kravnivån i de nationella proven i engelska (procent)	97	*	*	94
Andel elever i åk 6 som uppnått kravnivån i de nationella proven i matematik (procent)	92	*	*	90
Andel elever i åk 9 behöriga till ett yrkesprogram på gymnasiet (procent)	83	85	76	87
Fullföljda studier, folkbokförda elever, inom tre år (gymnasiet) (procent)	79	83	83	77

*2020 och 2021 genomfördes inga nationella prov på grund av pandemin.

**Mätning kommer in senare under 2023.

6.4 Vård- och omsorgsnämnden

6.4.1 Nämndens verksamhetsmål

 Medborgarens behov ska utredas och insatser ska verkställas med god tillgänglighet
--

♦ Den enskilde ska ges möjlighet att vara delaktig och ha inflytande i insatsernas utformning och genomförande

6.4.2 Resultat (mnkr)

Verksamhet	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Äldreboende m.m.	355,9	362,9	7,0	339,1	328,8
Hemtjänst, hälso- och sjukvård	330,0	333,6	3,6	302,4	303,9
Personlig assistans, barnverksamhet m.m.	123,8	128,7	4,9	111,1	102,1
Bostad med särskild service, daglig verksamhet m.m.	230,9	236,3	5,4	210,6	203,2
Intern styrning och stöd	-8,4	22,8	31,2	11,3	4,2
Summa	1 032,2	1 084,3	52,1	974,6	942,6

6.4.3 Ekonomi och verksamhet

Vård- och omsorgsnämndens budgetram för 2022 var 1 084 miljoner kronor. Resultatet visar ett överskott på 52 miljoner kronor. Bakom resultatet ligger flera riktade statsbidrag som har förstärkt nämndens ekonomi under året.

Vård- och omsorgsnämndens analys av målen kan sammanfattas i fem prioriterade utvecklingsbehov och utmaningar som verksamheten haft under 2022. Dessa har varit:

Tillgänglig äldreomsorg

Efterfrågan på hemtjänst har enligt beräknad prognos ökat under året. Samtidigt har tillgången på lägenheter minskat av flera anledningar. Äldrecentrum Ekedal har avvaktat med att öppna tio av sina nya lägenheter och renoveringar har genomförts på äldreboendena Solgården och Billingsdal. Beslutet om att servicehuset Käpplunda Gärde successivt ska övergå till trygghetsbostäder har fortsatt att verkställas i takt med att lägenheter blir lediga.

Tillgänglig omsorg vid funktionsnedsättning

Behovet av bostad med särskild service har varit stort även under 2022, och det råder en viss brist på lägenheter i gruppboendestad. För att klara de framtida behoven är det nödvändigt att skapa en ny gruppboendestad med inflyttning under 2024. Inom målgruppen för LSS blir neuropsykiatriska diagnoser allt vanligare. Det innebär att personalen behöver kompetensutveckling. Utredningstiderna för LSS-insatser har tidigare varit långa, men tack vare processutveckling har de minskat och tillgängligheten har förbättrats. I juni beslutade riksdagen att lagändringar utifrån utredningen *Stärkt rätt till personlig assistans* ska gälla från och med den 1 januari 2023. Förändringen innebär att fler kommer att beviljas personlig assistans och att personer som redan har assistans kan få utökade insatser.

Öka brukarens delaktighet och inflytande

Inom hela vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde ska insatser utformas och genomföras tillsammans med den enskilde. I det arbetet är vår genomförandeplan ett viktigt verktyg. Det har i uppföljningar visat sig att genomförandeplaner fortfarande saknas ibland, och att det inte alltid framgår om brukaren har varit med och utformat planen. Arbetet med genomförandeplaner behöver därför prioriteras även i fortsättningen.

Välfärdsteknik i vård och omsorg

Att använda digital teknik är en förutsättning för att utveckla nya arbetssätt och effektivare arbetsflöden. Tekniken är också en komponent i att ständigt förbättra våra processer. Under året har vi förändrat våra arbetssätt så att medarbetarna har tillgång till både planering och genomförandeplan direkt i mobilen. De kan också dokumentera med mobilen. Tack vare förändringen har medarbetarna tillgång till allt detta hemma hos

sina brukare.

Utveckla och behålla kompetens

Kompetensförsörjning har varit och kommer att fortsätta vara en av sektorns allra största utmaningar. Det beror på kommande pensionsavgångar, på personalomsättning och på de ökade behov som en åldrande befolkning för med sig. Statsbidraget *Äldreomsorgslyftet* har gett goda förutsättningar för medarbetare utan undersköterskeutbildning att studera på arbetstid. Inom samma statsbidrag har även undersköterskor kunnat vidareutbilda sig. Med stöd av statsbidrag har nämnden också drivit flera projekt med fokus på arbetsmiljö, arbetstid, hälsa och återhämtning i vardagen.

6.4.4 Visste du det här?

- Skövde kommun har startat ett samarbete med Ung Omsorg, som ger ungdomar möjlighet till extrajobb inom äldreomsorgen. Arbetsuppgifterna är fokuserade på social samvaro och att ge guldkant i vardagen.
- Under 2022 signerades 2,2 miljoner hälso- och sjukvårdsinsatser digitalt.

6.4.5 Nyckeltal från verksamheten

	2022	2021	2020	2019
Väntetid i snitt för att få plats på ett särskilt boende - från ansökan till erbjudande (antal dagar)	27	32	77	71
Antal personer som besöker en äldre person med hemtjänst under en 14-dagarsperiod. Verksamheter i egen regi/med Skövde kommun som utförare.	18	17	18	19
Helhetssyn - hemtjänst*	89	uppgift saknas	90	89
Helhetssyn - särskilt boende*	84	uppgift saknas	87	84
Bemötande - hemtjänst*	97	uppgift saknas	96	97
Bemötande - särskilt boende*	92	uppgift saknas	96	96
Trygghet - hemtjänst*	89	uppgift saknas	86	88
Trygghet - särskilt boende*	88	uppgift saknas	89	90
Kostnad hemtjänst äldreomsorg (kronor/brukare)	inget underlag	376 917	338 712	318 266
Kostnad särskilt boende äldreomsorg (kronor/brukare)	inget underlag	853 301	787 629	694 454
Kostnad boende enligt LSS (kronor/brukare)	inget underlag	956 531	897 380	890 732
Kostnad daglig verksamhet enligt LSS (kronor/brukare)	inget underlag	204 975	183 586	210 736

*Andel brukare som är ganska/mycket nöjda.

6.5 Socialnämnden

6.5.1 Nämndens verksamhetsmål

- Socialnämndens verksamhet ska inriktas på att stärka individens möjligheter till ett oberoende och självständigt liv.

6.5.2 Resultat (mnkr)

Verksamhet	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Barn och ungdomsavdelningen	104,7	88,9	-15,6	88	71
Vuxenavdelningen	135,3	119,1	-16	125	117
Intern styrning och stöd	6,7	18	11,3	11	25
Summa	246,7	226	-20,3	224	213

6.5.3 Ekonomi och verksamhet

Socialnämnden visar ett underskott på 20,3 miljoner kronor jämfört med budget. Underskottet återfinns hos barn- och vuxenverksamheterna samt hos socialpsykiatrin. Däremot visar övergripande verksamhet och försörjningsstöd ett överskott jämfört med budget.

Sektorns vuxenavdelning har sedan årsskiftet 2021/2022 ställt om till en ny organisation, där vuxenstödsavdelningen och vuxenavdelningen slagits ihop till en gemensam avdelning. Syftet är att få effektivare arbetsflöden och på så vis minska personalkostnaderna. Åtgärderna har till viss del gett förväntad effekt.

Försörjningsstödet har under året legat under budget. Det beror på att fler bidragstagare har kommit ut i arbete. För de grupper som står långt från arbetsmarknaden har samarbetet med arbetsmarknadsavdelningen (AVA) gett positiva resultat.

Kostnaden för externa vuxenplaceringar (missbruk, socialpsykiatri och skyddsplaceringar) har fortsatt att öka under året. Vuxenplaceringar visar därför ett underskott på 9,6 miljoner kronor. Många placeringar gäller psykiskt funktionsnedsatta med ett tungt vårdbehov, men även antalet LVM-placeringar (LVM: lag om vård av missbrukare i vissa fall) har ökat. Dessutom visar skyddsplaceringar ett underskott på 6,9 miljoner kronor.

Barn- och ungdomsavdelningen har de senaste åren sett markanta öknings i inflödet av orosanmälningar. Som en följd av detta har även antalet utredningar samt de efterföljande insatserna blivit fler. Utvecklingen har också medfört kostnadsökningar för placeringsärenden både i familjehem och HVB-vård (HVB: hem för vård eller boende). Kostnaden för barn- och ungdomsplaceringar på HVB och familjehem är 13,5 miljoner kronor högre jämfört med budget. Ett höjt antal placeringar och en fortsatt hög nivå på familjehemsplaceringarna bidrar till underskottet.

6.5.4 Visste du det här?

- Skövde kommun har två familjecentraler.
- Skövde kommun har två HVB boende för ungdomar. HVB står för hem för vård eller boende.
- Skövde kommun har påbörjat arbete för ett Mini-Maria. Mini-Maria är en mottagning för ungdomar upp till 21 år med rådgivning och tidiga insatser när det gäller risk- och skadligt bruk av alkohol, droger och spel om pengar.

6.5.5 Nyckeltal från verksamheten

	2022	2021	2020	2019
Genomsnittlig handläggningstiden för att få ekonomiskt bistånd vid nybesök (antal dagar)	5	5	5	3
Burkarbedömning IFO totalt - helhetssyn (andel i procent)	88	86	90	85
Brukarbedömd missbruksvård IFO - helhetssyn (andel i procent)	86	86	inget underlag	88
Andel invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd (procent)	inget underlag	1,8	1,8	1,7
Nettokostnad ekonomiskt bistånd (kronor/invånare)	inget underlag	680	685	604
Antal besökande på de två familjecentralerna. (Fram till 2017 endast en familjecentral.)	8 757	3 408	3 865	12 166
Brukarbedömning boende särskild service SoL - brukaren får bestämma om saker som är viktiga (andel i procent)	67	53	62	42

6.6 Kultur- och fritidsnämnden

6.6.1 Nämndens verksamhetsmål

 Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv.
 Skövde är ett kultur- och fritidscentrum
 Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken

6.6.2 Resultat (mnkr)

Verksamhet	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Fritid	115,1	111,5	-3,6	115,6	108,8
Kultur	71,2	70,9	-0,4	71,2	70,9
Internt stöd	0,7	-1,1	-1,8	0,6	0,6
Summa	187,0	181,3	-5,7	187,5	180,4

6.6.3 Ekonomi och verksamhet

Kultur- och fritidsnämnden gör ett underskott på 5,7 miljoner kronor för 2022. Även det här året påverkades av pandemin, särskilt under de tre första månaderna. Vissa delar av verksamheten, exempelvis arrangemang, har därför bara kunnat genomföras till viss del eller inte alls. Kultur- och fritidslivet känner fortfarande av dessa konsekvenser både ekonomiskt, besöksmässigt och genom ändrat besöksbeteende. Människor förväntar sig ett annat köupplägg samt utrymme för att hålla avstånd vid evenemang. Det finns också fortfarande en avvaktande inställning inför evenemang, och färre än tidigare köper biljett.

Under året har Skulptorps filialbibliotek ställt om till det som kallas *Meröppet bibliotek*. Kulturlabbet (före detta Nyeport) färdigställdes och i juni invigdes verksamheten i sina nya lokaler i Eric Ugglas. Kulturlabbet är ett

kulturhus för unga med både öppen verksamhet och ett smörgåsbord av aktiviteter. Musikskolans omvandling till kulturskola har också startat – under 2022 har de nya ämnena drama och digitalt skapande testats med framgång. Dessutom har en processkartläggning av konferenserbjudanden för Kulturhuset, Kulturfabriken och Kulturlabbet genomförts. Resultatet visar att konferenserna ger små intäkter samtidigt som de binder upp personal och lokaler.

Från och med april månad gick verksamheten tillbaka till förutsättningar liknande de vi hade före pandemin. Förfrågningarna om att använda våra anläggningar har blivit fler, både för föreningsverksamhet och för olika former av arrangemang. Samtidigt har verksamheten fått ökade kostnader för fordon, maskiner samt materialinköp.

Varierande väder med avsaknad av natursnö och minusgrader gjorde att besöksantalet i Billingebacken minskade under säsongen 21/22. *Projekt Billingen*, som initialt ägts av kommunstyrelsen, är inne i sin slutfas med delprojekt under 2022 och 2023. Projektets ägarskap och drift har successivt gått över till kultur- och fritidsnämnden. Under 2023 ska överlämningen vara helt klar.

SM-veckan Vinter 2023 gick under hösten från en planeringsfas till en genomförandefas, med stärkt fokus och ökade insatser från alla parter. Samtidigt pågick projektet att inom tre år utveckla Södermalms IP till en arena godkänd för spel i Superettan. Omfattningen på projektet har utökats till att gälla hela Södermalmsområdet. Under hösten har en ny friidrottsanläggning också utretts.

6.6.4 Visste du det här?

- I juni öppnade och invigdes Skövdes nya ungdomens kulturhus "Kulturlabbet".
- Under hösten stod en ny inomhushall samt 12 utebanor för boule klart på Lillegårdens idrottsplats.
- Göteborgsoperans huvudscen utanför Göteborg är Skövde Kulturhus.

6.6.5 Nyckeltal från verksamheten

	2022	2021	2020	2019
Andel invånare som är positiva till det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen (procent)	-	77		
Andel invånare som är positiva till kommunens arbete med det lokala kulturlivet (procent)	-	71		
Andel invånare som är positiva till öppettiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar (procent)	-	91		
Andel invånare som är positiva till möjligheten att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar (procent)	-	89		

*Statistiska Centralbyrån (SCB) har gjort om sin medborgarundersökning under 2021 och det saknas därför jämförbara siffror från tidigare år. Undersökningen genomförs vartannat år.

6.7 Servicenämnden

6.7.1 Nämndens verksamhetsmål

<p>◆ Skövde VA ska trygga långsiktig vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv och verka för att reservvatten finns inom samtliga distributionsområden för dricksvatten.</p>
<p>◆ Nå en god inomhusmiljö avseende objektiva mätbara variabler för förskolor, grundskolor, gymnasieskolor, äldreomsorgslokaler och kök.</p>
<p>◆ Öka andel bilar <3,5 ton med förnyelsebart drivmedel</p>
<p>● Alla förskolor ska ha phtalatfria golv</p>
<p>● Reducerade kostnader inom nämndens verksamheter och för nämndens kunder</p>

6.7.2 Resultat (mnkr)

Skattefinansierad

Verksamhet	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Intern styrning och stöd	-0,9	0,0	0,9	-1,6	-0,9
Måltid	1,3	1,4	0,1	-0,8	1,3
Serviceavdelningen	1,5	1,9	0,4	-3,2	-0,8
Fastighet	19,3	3,9	-15,4	9,4	0,2
Fastighetservice	-1,5	0,6	2,1	-3,4	-2,3
Summa skattefinansierad	19,7	7,8	-11,9	0,4	-2,4

Taxefinansierad

Verksamhet	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Fiber	-2,8	0,0	2,8	-2,2	-1,4
VA	0,2	0,0	-0,2	-0,4	0,5
Summa taxefinansierade	-2,6	0,0	2,6	-2,6	-0,9

6.7.3 Ekonomi och verksamhet

Servicekommitténs skattefinansierade verksamheter redovisar ett underskott på 11,9 miljoner kronor för 2022. Resultatet är 8 miljoner lägre än prognosen för tertiäl två. Försämringen beror främst på oförutsedda fastighetskostnader. För de taxefinansierade verksamheterna redovisar nämnden ett överskott på 2,6 miljoner kronor.

Under första kvartalet påverkades servicekommitténs resultat av covid-19 i form av hög sjukfrånvaro. Omvärldsläget har under året gett prisökningar som drabbat servicekommitténs verksamheter negativt. Elkostnader, drivmedel och livsmedelskostnader är exempel på områden som påverkats mycket. Även kostnaderna för snöröjning har ökat. Samtidigt påverkas VA av det höjda ränteläget.

Inför budgetåret gjorde nämnden en analys i sin verksamhetsplan. Analysen visade att vi behövde prioritera följande sju områden för att leva upp till nämndens verksamhetsidé. På dessa områden har följande hänt under året:

Öka dialogen med interna och externa kunder

Dialogen med servicekommitténs kunder har ökat genom kundmöten. Mötena har bidragit till ett bättre samarbete som påverkar flera målområden. Sektorn har inledningsvis fokuserat på nämndens interna kunder.

Öka effektivitet för att hjälpa kunder att reducera kostnader

För att reducera kostnaderna för nämndens kunder har projekt kring grönyteskötsel, lokalvård samt matsvinn genomförts. I och med projekten har flera förbättringsområden upptäckts. I budgeten för 2022 har priser sänkts enligt överenskommelse med respektive kund. Sektorn har också pratat med andra kommuner för att hitta förbättringsförslag.

Handlingsplan 22

Sektorn har arbetat vidare med projekt inom handlingsplanen H22. Arbetet inom områdena *lokalytor*, *energiförbrukning lokaler* och *fordonskostnader* har fortsatt under året. Nya inköpsrutiner som ska ge lägre kostnader har införts under året.

Fossilfria fordon

Servicekommittén fortsätter att sträva mot en fossilfri fordonsflotta 2030. Under året har elbilar börjat köpas in.

På grund av långa leveranstider ses däremot ingen förbättring av resultatmättet avseende andel bilar med förnyelsebart drivmedel ännu.

Vattenförsörjningsplan och förnyelseplan för VA-anläggningens ledningsnät

I slutet av året satte nämnden arbetet med vattenförsörjningsplanen på paus. Det berodde på att nya lagkrav samt ÖP 2040 påverkar målsättningen. Den aktuella VA-planen gäller till 2025. Arbetet med att uppdatera vattentäckers vattenskyddsområden har blivit försenat, och har nu stannat av sedan servicenämnden beslutat att pausa arbetet med förnyelseplanen. Det visade sig att Skövde VA har ett bra ledningsnät utan större förnyelsebehov. Arbetet med förnyelseplanen ska därför återupptas under 2025.

Krig och extraordinära händelser

Under våren fortsatte arbetet med att stärka organisationens beredskap för att stödja utvecklingen av totalförsvaret. Detta eftersom extraordinära händelser har fått större fokus i och med kriget i Ukraina. Under hösten ledde de kraftigt ökade energipriserna till ett stärkt fokus på energioptimering.

Inomhusmiljö lokaler

Arbetet med att förbättra inomhusmiljön i våra lokaler startade under första halvåret.

6.7.4 Nyckeltal från verksamheten

	2022	2021	2020	2019
Lokalvård - städyta (m ²)	309 623	311 091	307 232	284 750
Lokalvård - bruttokostnad städyta (kronor/m ²)	196	192	188	194
Fastighetsskötsel - bygg- och installationsyta (m ²)	419 538	411 530	410 521	397 000
Inre fastighetsskötsel (kronor/m ²)	35,7	38,29	38,21	38,1
Fiber - antal driftsatta bostäder	8 880	8 665	8 267	7 883
Fiber - anslutningsgrad (procent)	81,4	79,6	78,4	75,6
Bilar <3,5 ton med förnyelsebart drivmedel (andel i procent)	70	82	84	87
Måltid - svenska animalier (andel i procent)	99	98	96	95
Måltid - svenska livsmedel (andel i procent)	77	78	72	70
Förnyelsetakt ledningsnät dricksvatten (antal år)	267	174	233	205
Förnyelsetakt ledningsnät spillvatten (antal år)	155	100	94	102
Förnyelsetakt ledningsnät dagvatten (antal år)	784	180	367	270
Anslutningsgrad dricksvatten (procent)	87	86	84,3	99
Anslutningsgrad spillvatten (procent)	86	85	83,7	98
Antal nya abonnenter	637	957	412	836

6.8 Bygglövsnämnden

6.8.1 Nämndens verksamhetsmål

 Kundenservicen ska säkras och bli bättre.
 Kvalitetssäkra nämndens verksamhet

6.8.2 Resultat (mnr)

Verksamhet	Utfall 2022	Budget 2022	Budget-avvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Politik	0,5	0,5	0,0	0,4	0,4
Summa	0,5	0,5	0,0	0,4	0,4

6.8.3 Ekonomi och verksamhet

Bygglövsnämnden har en budget i balans för verksamhetsår 2022. Bygglövsnämndens budget omfattar kostnad för politiker. Verksamhetens budget ligger inom kommunstyrelsens budgetram.

6.8.4 Nyckeltal från verksamheten

	2022	2021	2020	2019
Handläggningstid bygglov (antal dagar med inkomna kompletta handlingar)	23	23	19	17
E-tjänsteärenden bygglov, trafikplan, p-tillstånd, nybyggnadskarta (procent av det totala antalet ärenden)	43	52	41	34
Handläggningstid nybyggnadskarta (antal dagar från inkommen handling till leverans)	9	9	13	13
Antal ändrade beslut i överinstans	3	0	2	2

6.9 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande församling, med 61 ledamöter som valts i allmänna val. Kommunfullmäktiges arbete leds av dess ordförande. Valberedningen till styrelser och nämnder utses av kommunfullmäktige.

6.10 Överförmyndare

Överförmyndare ska utses i enlighet med föräldrabalken. Överförmyndaren i Skövde är juridiskt inte en nämnd, utan ett uppdrag för förtroendevald politiker.

6.11 Valnämnd

Varje kommun ska ha en valnämnd, alltså en lokal myndighet som ansvarar för frågor kring allmänna val. Nämndens ansvar regleras i vallagen.

6.12 Revision

Revisionen är fristående och oberoende. Den består av politiker som har i uppgift att granska verksamheterna och rapportera direkt till kommunfullmäktige.

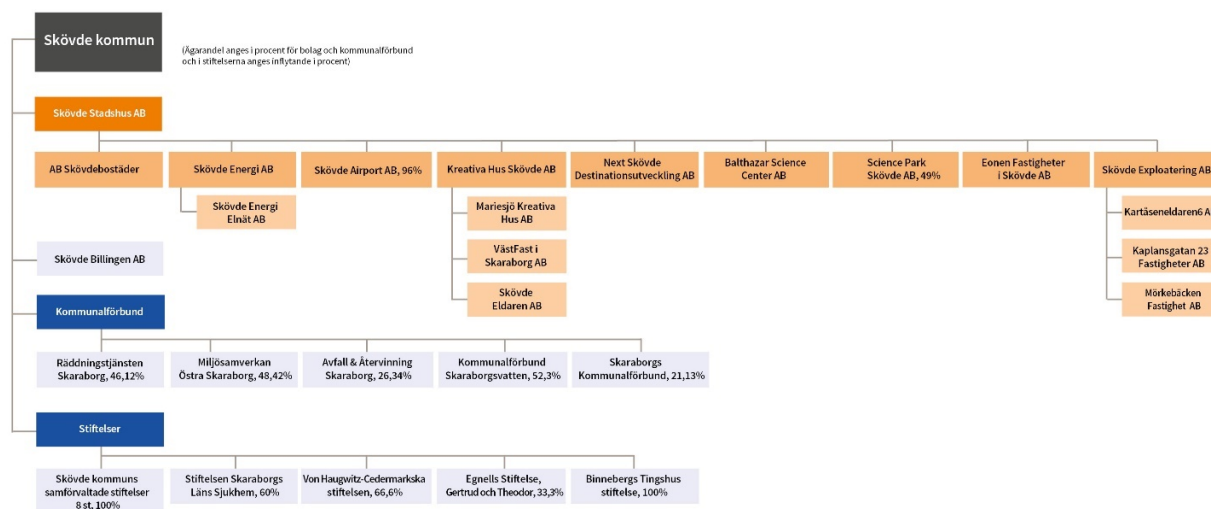
Revisorerna har ett personligt ansvar men fungerar också som nämnd i vissa frågor. Till stöd för sitt uppdrag har revisorerna sakkunniga biträden. I Skövde kommun är det för närvarande KPMG som har uppdraget.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag, mål och föreskrifter.

6.13 Resultat (mnr)

Verksamhet	Utfall 2022	Budget 2022	Budgetavvikelse	Utfall 2021	Utfall 2020
Kommunfullmäktige	4,66	4,61	-0,05	4,31	3,99
Revision	1,72	1,76	0,04	1,72	1,68
Överförmyndare	7,53	6,78	-0,75	6,96	6,71
Valnämnd	3,10	2,10	-1,00	0,03	0,01

7 Kommunala bolag och förbund

En kommuns redovisning ska även omfatta verksamheter som bedrivs av övriga juridiska personer där kommunen har stort inflytande. Nedan anges de bolag och kommunalförbund som ingår i den totala kommunkoncernredovisningen. Där procentsats inte anges är ägandet 100 procent. Här finns också en kort beskrivning av viktiga händelser under året.

En utökad beskrivning av respektive bolags och kommunalförbunds verksamhet presenteras i bilaga. Där finns också faktarutor med årets resultat.

7.1 Årets verksamhet i kommunala bolag och förbund

Skövde Stadshus AB

Skövde Stadshus AB ägs helt av Skövde kommun och ska som moderbolag i Skövde kommunkoncern leda, driva och utveckla verksamheter inom kommunens kompetensliga områden. Syftet med bolaget är att utöva tillsyn över koncernbolagen samt ta tillvara ekonomiska intressen som är gemensamma för Skövde kommun. Skövde Stadshus AB samordnar och följer upp sina dotterbolags verksamheter genom ägardialoger, rapporter, budget och prognoser samt genom att följa upp inkomna protokoll som därefter anmäls till kommunstyrelsen. Bolaget har även i uppdrag att bereda frågor av principiell karaktär inför ställningstagande i kommunfullmäktige. Inom ramen för bolaget har vd-träffar samt andra informella möten genomförts under året. Bolagets vd informerar kommunstyrelsen löpande genom muntlig information vid kommunstyrelsens sammanträden.

AB Skövdebostäder

AB Skövdebostäder är ett av Skövde kommuns viktigaste redskap för att främja en god bostadsförsörjning. Avsikten med bolaget är att kommunen ska vara långsiktigt företräd på bostadsmarknaden genom ett allmännyttigt bostadsföretag. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara ett attraktivt boendeanternativ i regionen.

2022 har präglats av stor osäkerhet och oro, både nationellt och internationellt. Hyresgäster har varit oroliga för höjda elpriser och hyror, och organisationen har inventerat skyddsrum och kontinuitetsplanerat. Samtidigt har den dagliga verksamheten förvaltats och utvecklats, och dessutom har det varit rekordmånga byggprojekt i gång

samtidigt. Bolaget har alltså minst sagt ställts inför nya utmaningar, men har lyckats väl med att mobilisera och kraftsamla kring utmaningarna. Det känns bra inför framtiden, som med största sannolikhet kommer att vara skakig ytterligare ett tag framöver.

Det har knappast kunnat undgå någon att oron i omvärlden har bidragit till stora prisökningar och en inflation som är högre än på många år. Detta påverkar såklart också bolagets verksamhet även om det står på en god och stabil ekonomisk grund. Det ekonomiska resultatet är gott under rådande förutsättningar.

Under 2022 har Skövdebostäder också haft tydligt fokus på sitt hållbarhetsarbete och att utveckla det vidare. Den nyinrättade avdelningen för hållbarhet och inköp har jobbat med att tydliggöra nuläget för att se vad som behöver prioriteras framåt.

Men allt har inte handlat om krisberedskap, ekonomiska utmaningar och energibesparingar. Bolaget har också byggt mycket nytt. I Trädgårdsstaden har 68 lägenheter färdigställts och på andra håll i staden har bolaget ytterligare 250 lägenheter i produktion. Dessa projekt löper på bra och har klarat prisökningar och annat på ett bra sätt. Skövdebostäder har också fått ett spännande samverkansuppdrag med kommunen, där bolaget har fått uppdraget att utveckla en hel stadsdel till ett sammanhållet bostads- och idrottsområde.

Bolaget har också jobbat med flera olika underhållsprojekt, utvärderat sin felhanteringsprocess och implementerat en värdegrund och en ny varumärkesplattform. Värdegrunden är basen och kompassen i vardagen medan varumärkesplattformen beskriver hur bolaget ska uppfattas utifrån. Skövdebostäders nya kundlöfte *Hem för dig. Nu och i framtiden.* är både kundnära, omtänksamt, ambitiöst och långsiktigt – precis som bolagets värdegrund.

Som grädde på moset fick Skövdebostäder i februari 2023 ta emot Kundkristallen för bästa produktindex på en gala på Berns. Det är hyresgästernas betyg under 2022 som ligger till grund för detta pris. Att bolaget dessutom var nominerat som topp tre i Sverige gällande serviceindex visar på en fin bredd i verksamheten. Den 6 mars 2023 firar Skövdebostäder 80 år i allmännyttans tjänst – och det finns goda förutsättningar att kunna fortsätta tjänstgöra i minst 80 år till.

Skövde Energi AB

Skövde Energi AB är kommunens redskap för att långsiktigt främja en klimat- och resurseffektiv energiförsörjning och eldistribution. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter arbeta aktivt för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen. Bolaget ska tillgodose kundernas behov av konkurrenskraftiga energilösningar och aktivt verka för en omställning till ett klimat- och resurseffektivt energisystem. Syftet med bolaget är att skapa affärsmässig samhällsnytta.

Hållbarhetsarbetet är en central del av bolagets DNA och omställningen av energisystemet pågår i snabb takt. Skövde Energi arbetar aktivt med fem huvudspår: *direkt elektrifiering, Power to X (energiläget), biobränsle, koldioxidinfångning (BECCS/CCS) och beteendeförändringar.*

Den geopolitiska oron och dess konsekvenser har lett till prisökningar och långa leveranstider. Bolaget har beslutat om en ny affärsplan för 2023 och framåt, med tydligt fokus på omställning och elektrifiering med bibehållen långsiktig lönsamhet.

Bolaget har under året fortsatt utvecklingen mot ökat kundfokus. Energikrisen har också ställt högre krav på organisationen att anta en mer rådgivande funktion mot våra kunder.

Skövde och Skaraborg är en viktig bricka i den globala omställningen. De senaste 30, 40 åren har Sveriges befintliga energisystem stabilt tillgodosett samhället med cirka 150 TWh per år. Denna kapacitet ska nu på kort tid mer än fördubblas – aktuella prognoser siktar i dag på att Sverige 2035 kommer att ha ett elbehov på uppemot 350 TWh.

Kreativa Hus AB

Kreativa Hus AB är kommunens redskap för att främja nyföretagande och tillväxt genom att tillhandahålla ändamålsenliga, attraktiva företagslokaler i en teknik- och forskningspark med koppling till Högskolan i Skövde. Bolaget ska tillsammans med andra intressenter arbeta aktivt för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort.

Bolaget befinner sig mitt i omvandlingen till *Skövde Science City*, vilket är oerhört spännande och utvecklande. Lokaler ska ställas om, bolaget samverkar med hyresgäster och entreprenörer för att ta fram idéer i olika forum, nya detaljplaner ska sättas och inte minst ska ett underlag tas fram för en kommande kontorsexpansion i Science Park Skövde.

Det senaste byggnadsköpet Penta 9, kallat *Nyeport*, är nu ombyggt. Tre nya kontorslokaler togs i bruk under våren 2022.

Planer och handlingar för nybyggnation tas fram med högsta möjliga hastighet. Planprocesserna är tidsavgörande – detta är ett faktum som bolaget får förhålla sig till. För att inte hindra utvecklingen för bolagen i Science Park Skövde är det mycket angeläget att skapa större ytor.

Bolaget har fått i uppdrag att bygga *bussdepå Timboholm*, som ska göra stadstrafiken helt elektrifierad. Projektet ska stå klart i juni 2024. Projektbudgeten är på 250 miljoner kronor.

Bolaget har också i uppdrag att bygga det så kallade *Mobilitetshuset*. Huset ska förse de nya kvarteren i Skövde Science City med parkeringar för boende och kringliggande verksamheter, men också samla tekniska funktioner som sopsug, återvinning och hållbara bil- och cykelpooler. Mobilitetshuset ska på så sätt bidra till områdets helhet, kvalitet och hållbarhetsinriktning.

Next Skövde Destinationsutveckling AB

Next Skövde Destinationsutveckling AB är kommunens viktigaste redskap för att koordinera och positionera Skövde som destination. Bolaget ska driva och utveckla besöksnäringen så att den ökar mer än i riket. Dessutom ska bolaget verka för att utveckla Skövdes attraktionskraft.

Next Skövde har under lång tid arbetat med planeringen inför *SM-veckan vinter 2023*, där Skövde stod som värd. En stor del av det arbetet gjordes under 2022, vilket gör veckan till en väsentlig händelse även för det året. När årsredovisningen nu färdigställs kan vi med glädje konstatera att evenemanget blev så bra som vi hade hoppats. SM-veckan blev en stor succé för Skövde.

Skövde Airport AB

Skövde Airport AB har varit ett av kommunens redskap för att främja tillväxt och utveckling i Skövde kommun med omnejd. Detta har skett genom att bolaget bedrivit flygplatsverksamhet och skapat goda förutsättningar för flygkommunikation som en del av infrastrukturen och samhällsnyttan. Bolaget har arbetat för att möta marknadens efterfrågan på goda flygkommunikationer. Tillsammans med andra intressenter har bolaget också arbetat aktivt för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort. Bolaget har således varit en del i kommunens näringslivspolitik, som en aktör för att skapa tillväxt och sysselsättning.

Hösten 2021 tog kommunfullmäktige i Skövde ett inriktningsbeslut om annan markanvändning för flygplatsområdet, och den 8 mars 2022 beslutade bolagsstämman att bolaget skulle träda i likvidation. Efter dessa beslut vidtog styrelse och vd åtgärder för att bolagets verksamhet skulle upphöra. Bolagets tillgångar, exempelvis inventarier, utrustning och fordon, har sålts. Avtal har också tecknats med Skövde kommun om förtida upphörande av tomträtt.

Bolagets certifikat för att bedriva flygplats och flygtrafiktjänst återlämnades till Transportstyrelsen och den 31 mars 2022 stängdes flygplatsen för kommersiell trafik. Från och med den 1 april 2022 kan flygplatsen alltså endast nyttjats av privat- och klubbflyg. Personalen har sagts upp och det finns inte längre någon anställd i bolaget. Bolagets styrelse samt vd har samarbetat nära med Skövde kommun för att flygplatsen efter den 30 juni 2022 skulle kunna gå över i kommunens regi, enligt Transportstyrelsens föreskrifter om drift av flygplats som inte kräver godkännande. Även bolagets miljöansvar har övertagits av Skövde kommun, och avtal har tecknats med kommunen angående sanering av PFAS.

Den 30 juni 2022 ersattes styrelsen och vd:n i bolaget av en likvidator. Okända borgenärer har kallats och tiden för detta löpte ut den 9 januari 2023. Likvidationen av bolaget avslutas under våren 2023.

Balthazar Science Center AB

Balthazar Science Center AB är ett av kommunens redskap för att stimulera intresset för teknik, matematik och naturvetenskap bland barn, elever, pedagoger och allmänhet i Skövde och Skaraborg. Bolagets verksamhet ska långsiktigt bidra till kompetensförsörjning samt att Skövde blir ett regionalt nav för utbildning.

Under året har totalt 41 000 besökare mött verksamheten i olika former och på olika platser. Året inleddes med stora utmaningar i pandemins tecken. Detta formade första halvan av 2022 till stor del. Verksamheten var väldigt begränsad under de första månaderna; först när april närmade sig kunde man öppna lokalerna och ta emot besökare igen. Självklart påverkar detta både det ekonomiska resultatet och besöksiffrorna. Sommar- och höstlovsperioderna var dock bra; tack vare många bokningar under dessa perioder kunde en stor del av resultatet hämtas in. Bemanningen i verksamheten effektiviserades under hösten och öppettiderna ändrades till 10.00-16.00 alla dagar. En ny affärsplan arbetades fram och en ny vd rekryterades under året.

Det är framför allt de utmaningar och möjligheter som följer de etableringar som kommer ha störst fokus för Balthazar under åren framåt. Redan idag ökar förfrågningarna från organisationer, industri, näringsliv och akademi som önskar samverka med Balthazar. Om insatser inte görs redan idag kommer man inte att lyckas nå de måttal som behövs för lyckade etableringar och kompetensförsörjning i närområdet.

Skövde Exploatering AB

Skövde Exploatering AB har under 2022 förvärvat tre nya bolag: *Kartåseneldaren6 AB*, *Kaplansgatan 23 Fastigheter AB* samt *Mörkebäckens Fastighets AB*. Bolagen äger fastigheter som ligger i stadsdelen Mariesjö. Fastigheterna ligger inom området för projektet *Skövde Science City*.

Alla tre bolagen ska vara kommunens redskap för att förvärva och förvalta fastigheter inom Skövde Science City, i syfte att medverka till omvandlingen av den nya stadsdelen. De ska bedriva sin verksamhet i samverkan med Skövde kommuns enhet för mark och exploatering.

Science Park Skövde AB

Syftet med Science Park Skövde AB är att främja nyföretagande och tillväxt. Bolaget ska verka för att skapa synergier, ökad konkurrenskraft, fler arbetstillfällen och därmed stärkt attraktivitet.

Under 2022 började efterverkningarna av pandemin avta och parkens aktiviteter återgick till tidigare nivåer. Detta har märkts i exempelvis konferensverksamheten, som under andra halvåret börjat närma sig nivåerna före pandemin. Bland annat har särskilda temamånader genomförts kring *Artificiell Intelligens (mAI)* och *Hållbar innovation*, med över 750 respektive över 350 deltagare.

Under året har lokala noder etablerats i Falköping och Lidköping. Syftet med noderna är att öka idéflödet inom Science Parks profilområden. Ytterligare två orter har anmält intresse.

15 nya startupbolag antogs till Science Park Skövdes inkubatorprogram under 2022. Samtidigt gjorde åtta alumniföretag ett positivt avslut från inkubatorn. 36,3 miljoner kronor har investerats i inkubatorbolagen, och 64 företag och 138 individer har varit inne i någon av inkubationsfaserna. Under 2022 har 125 företag och 2 321 individer också deltagit i entreprenörsfrämjande och innovationshögjande insatser.

Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS)

MÖS är ett kommunalförbund med en direktion och en miljönämnd. Förbundet ska bidra till hållbar utveckling som ger dagens och morgondagens invånare en hälsosam och god miljö. Medlemskommunerna är Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.

Under 2022 utförde miljönämnden totalt 3 915 planerade kontroll- och tillsynsinsatser. Den händelsestyrda tillsynen tillkom utöver dessa.

Medlemskommunernas respektive kommunfullmäktige antog under året en ny taxa för miljöbalkens område. Förändringen innebär att tillsynen mer eller mindre genomförs enligt miljöbalken med efterhandsdebitering och tidsredovisning. Detta är helt i enlighet med de beslut om förändring som direktionen tog för några år sedan. Förändringen gäller från och med 2023.

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg (RS)

RS organiserar en gemensam räddningstjänst för förbundsmedlemmarna. Enligt lagen om skydd mot olyckor ansvarar annars var och en av förbundsmedlemmarna för att hålla sådan verksamhet. Syftet med förbundet är att erhålla en effektiv räddningstjänst genom god ekonomisk hushållning av förbundets samlade resurser. Förbundets främsta mål är att medverka till att förebygga olyckor och bränder samt att minimera konsekvenserna av de olyckor och bränder som inträffar. Invånare och andra som vistas inom räddningstjänstområdet ska erbjudas en kompetent och effektiv räddningstjänst med hög beredskap för att kunna rädda liv och egendom samt begränsa skador på människa, miljö och egendom. Medlemskommunerna var under 2022 Skövde, Mariestad, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg och Gullspång.

Under våren slutredovisades en rapport som redovisade förutsättningarna för att utöka förbundet med de fyra kommunerna Lidköping, Essunga, Vara och Grästorp. Alla fyra beslutade att ansöka om medlemskap och under tidig höst antogs de nya medlemmarna. Därefter startade ett intensivt arbete för att förbereda starten av det utökade förbundet den 1 januari 2023.

Utökningen av förbundet har medfört medvetna prioriteringar. Dessa har påverkat möjligheten att nå förbundets mål fullt ut. Bedömningen är dock att förbundet utifrån förutsättningarna har nått längre än väntat. Det försämrade geopolitiska läget har påskyndat processen att återta den nationella totalförsvarsförmågan.

Detta har redan påverkat arbetet med att återta förmågan att utföra räddningstjänst under höjd beredskap med tillkommande uppgifter. Denna påverkan kommer att fortsätta även de närmaste åren.

Kommunalförbundet Avfallshantering och Återvinning Skaraborg (AÅS)

AÅS ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna.

Den kommunala renhållningsskyldigheten regleras i miljöbalken. Skyldigheten innebär bland annat ansvar för insamling av avfall från hushåll och verksamheter samt tömning av små avloppsanläggningar. Förbundets medlemskommuner är Skövde, Mariestad, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg, Falköping, Gullspång, Essunga, Grästorp, Götene och Vara.

Året har i stor utsträckning präglats av att dels lära känna de nya medlemskommunerna Essunga, Grästorp, Götene och Vara, dels genomföra entreprenadupphandlingar för att från och med 2024 samla ett entreprenadområde i väster. Under året har en helt ny återvinning startat i Heljeved i Vara kommun. Centralen öppnade i januari 2023.

Projektet *Sortera säcken* har breddats till ytterligare fyra återvinningscentraler, med gott resultat. Totalt har mängden brännbart avfall från återvinningscentralerna minskat med 31 procent sedan 2021. Minskningen beror till stor del på projektet.

De kommande årens största utmaning blir den omställning som de nya kraven på fastighetsnära förpackningsinsamling ställer – inte bara för AÅS utan även för alla fastighetsägare och småhusägare. Nya ytor kommer att behöva frigöras för att möjliggöra hantering som lever upp till de nya kraven på sortering och insamling.

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Kommunalförbundet ansvarar för att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Skaraborgsvatten ska leverera vatten av högsta möjliga kvalitet och med minsta möjliga mängd kemiska tillsatser, samt upprätthålla en god drift- och egenkontroll av vattenkvaliteten.

Skaraborgsvatten ska också medverka aktivt i Vätternvårdsförbundet för att säkerställa råvattenkvaliteten. Medlemskommuner är Skövde, Skara och Falköping.

En följd av pandemin och kriget har blivit att förbundet fått nya krav på sig att under tre månader kunna producera dricksvatten även under störda förhållanden i vår omgivning. Skaraborgsvatten har därför inventerat sitt beroende av exempelvis kemikalieleveranser. Förbundet har också listat ett antal viktiga punkter och jobbar med att hitta lösningar på dessa. Ett exempel på lösning är att förbundet kommer att utföra egna vattenanalyser på plats.

Under året har det tagits beslut om stora kommande investeringar. Förbundet har därför beslutat att höja vattenpriset mer än tidigare. För 2023 höjs priset med 20 öre och för 2024 med 1 krona. Därefter återgår förbundet till en årlig höjning på 20 öre per år. Prishöjningen görs för att kunna finansiera en del av investeringarna direkt i stället för att bygga på sig en stor låneskuld som gör förbundet känsligt för höjda räntor. På grund av detta har förbundet även omarbetat sina ekonomiska mål.

Skaraborgs Kommunalförbund

Förbundet har i uppgift att ta tillvara medlemskommunernas intressen och främja samverkan och samarbete mellan dem. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärde för medlemmarna. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Förbundet har 15 medlemskommuner.

Skaraborgs Kommunalförbund har under året fått i uppdrag att driva flera frågor på Skaraborgs gemensamma arena. Detta är särskilt tydligt när det gäller regional utveckling och etableringar. Under året har verksamheten samarbetat med Skövde kommun i dessa frågor.

Förbundet beslutar om så kallade *delregionala utvecklingsmedel*. Under året har förbundet beslutat att fortsätta stödja verksamheten inom exempelvis Science Park Skövde, IDC West Sweden och AgroVäst.

Andra viktiga frågor har varit samverkan inom *Välfärd och Nära vård*, *Utbildning Skaraborg* samt förbundets tillväxt- och samhällsutvecklingsinriktade arbete.

8 Tilläggsupplysningar och sårredovisning

8.1 Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Avsteg från rekommendationerna görs avseende RKR R5 Leasing (se avsnitt Redovisning av kostnader) gällande förhyrda lokaler. Skålen till detta är att anpassning inte kunnat ske av resursskål. Effekten av detta avsteg beskrivs under rubriken för Redovisning av hyres-/leasingavtal.

Sammanstållda råkenskaper

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 procents ägande eller betydande inflytande. Kommunen har väsentligt inflytande över ett antal stiftelser, dessa har ett mindre värde och lämnas därför utanför den sammanstållda råkenskaper enligt undantaget i RKR R16.

För samtliga aktiebolag i kommunkoncernen tillämpas Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnåmndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) med undantag för enstaka bolag där omräkning har skett från BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag (K2) vid koncernredovisningen. Kommunalförbunden tillämpar Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Tilläggsposter vid sammanstållda råkenskaper som inte täcks av den kommunala redovisningslagens råkenskapscheman är skatt på årets resultat som redovisas i resultaträkningen i verksamhetens kostnader samt uppskjutna skatter som redovisas under avsättningar.

Jämförelsestörande poster

Poster som är sällan förekommande, som överstiger 10 miljoner kronor och som inte är extraordinära betraktas som jämförelsestörande.

Utländska valutor

Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Redovisning av intäkter

Investeringsbidrag

Offentliga bidrag hänförlbara till en investering intäktsförs på ett sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning i enlighet med RKR R2. Dessa investeringsbidrag redovisas som långfristig skuld och återföring sker under anläggningens nyttjandeperiod. I koncernens aktiebolag redovisas investeringsbidragen som minskning av tillgångens anskaffningskostnad.

Försålning av fastigheter

Intäktsredovisning sker vid dagen för tillträdet, förutsatt att transaktionens ekonomiska fördelar sannolikt kommer att tillfalla kommunen och att avtalet är utformat så att både inkomsten och de utgifter som följer av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Tomtförsålning inom exploatering bokförs löpande på ett exploateringsområde och resultatavräknas när området avslutas (vilket inte följer RKR R2 som kråver successiv vinstavräkning) se även avsnitt nedan. Utgifter för gata, park och gatubelysning som tillfaller Skövde kommun aktiveras som pågående anläggning tills dess att ianspråktagande sker. Gatukostnadsersättning tas inte ut.

Redovisning av skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2. Efter bokslutets uppråttande publicerade SKL i februari en ny prognos. Denna prognos pekar på en positiv korrigeringspost om 5,0 miljoner.

Specialdestinerade eller riktade statsbidrag samt villkorade bidrag

Specialdestinerade/riktade statsbidrag redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga

verksamhetsanknutna intäkter. Periodisering sker till den period där kostnaderna som statsbidraget avser är redovisade.

Icke prestationsbaserade bidrag intäktsförs den period som bidraget avser.

Inkomster som motsvarar bidragsberättigade kostnader beräknas och redovisas som intäkt i tillhörande period. Om villkor inte uppfylls och inkomsten därmed inte bedöms som säker ska den inte intäktsredovisas. Om betalning ännu ej erhållits för bidragsberättigade prestationer redovisas en fordran i form av en upplupen intäkt för denna del av bidragsintäkten.

Generella statsbidrag och utjämning

Generella statsbidrag och utjämning redovisas i resultaträkningen tillsammans med bidrag och avgifter i utjämningssystemen i posten Generella statsbidrag och utjämning. Redovisning sker enligt kontantmetoden.

Redovisning av kostnader

Pensionsförpliktelser, särskild avtalspension och visstidspension

Förpliktelser för pensionsåtaganden för kommunens anställda är beräknade enligt RIPS21 och redovisas inklusive löneskatt enligt RKR R10. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt Bokföringsnämndens allmänna råd 2012:1 (K3).

Särskild avtalspension och visstidspension är beräknade enligt RKR R10. Visstidsförordnanden (inklusive förtroendevalda som har rätt till pension) som ger rätt till visstidspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. Beräkning erhålls från KPA och är beräknad enligt SKL:s normalreglemente samt enligt reglementet för OPF-KL. Samtliga förtroendevalda som omfattas av PBF inkluderas i beräkningen från och med 2012.

Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser lämnas enligt RKR R15 i förvaltningsberättelsen.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Avtal med en avtalstid om högst tre år (eller där värdet understiger ett halvt basbelopp) redovisas som operationellt oavsett om det i övrigt uppfyller kriterierna för finansiellt avtal. Avskrivningstiden för dessa tillgångar överensstämmer med avtalslängden. Denna princip avser samtliga leasingavtal förutom hyresavtal för lokaler. Anledning till undantaget för hyreskontrakt beror på att översyn av klassificeringen och beräkning enligt RKR R5 på hyresavtal om lokaler ännu inte är fullt genomförd.

Vi har genom en schabloniserad beräkning bedömt den effekt på balans- och resultaträkning avsteget gällande lokalkontrakt medför. Utifrån en genomsnittlig kontraktstid för de kontrakt avseende förhyrda lokaler som vi bedömt skulle kunna klassificeras som finansiella samt månadskostnad för dessa kontrakt har ett nuvärde beräknats. Enbart kontrakt med en avtalstid överstigande 3 år har inkluderats. Som ränta har använts kommunens internränta 1,75%. Ingen jämförelse har gjorts mot verkligt värde. Nuvärdet av minimileasingavgifterna skulle i denna beräkning uppgå till 202,3 miljoner kronor. Uppskattad avskrivning för dessa kontrakt skulle således vara 14,8 miljoner kronor per år.

Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Nyttjandeperioden omprövas om det finns omständigheter som gör det nödvändigt (exempelvis verksamhetsförändringar, tekniskskiftet eller organisationsförändringar) och beloppet är väsentligt.

Genomsnittlig avskrivningstid redovisas i not 5.

Nedskrivning

Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar görs i de fall beslut om rivning av byggnad har fattats och byggnaden inte nyttjas eller hyrs ut.

Nedskrivning av finansiell anläggningstillgång görs då det finns indikationer på en bestående minskning av tillgångens värde.

Redovisning av lånekostnader

Huvudregeln i RKR R4 använts, det vill säga lånekostnader belastar resultatet för den period de avser.

I anskaffningsvärdet för investeringar över fem miljoner kronor och som löper över en längre tidsperiod ingår till och med 30/4 2018 lånekostnader enligt alternativmetoden RKR R4. Efter detta datum har övergång till att använda huvudregeln i RKR R4 använts det vill säga att inga räntekostnader har aktiverat i anskaffningsvärdet.

Medfinansiering statlig infrastruktur

Beslutade bidrag redovisas som kostnad i resultaträkningen samt avsättning. Beräknad tidpunkt för utbetalning framgår av not till balansräkningen. Ingen nuvärdesberäkning har skett av medfinansiering som indexuppräknas då bedömd utbetalning ligger i närtid samt att räntesatsen idagsläget är låg.

Immateriella anläggningstillgångar

IT-system, utvecklingskostnader och licenser som uppfyller kriterierna enligt RKR R3 aktiveras som immateriell anläggningstillgång. Det vill säga de har en nyttjandeperiod på minst tre år och överstiger gränsen för mindre värde som är ett halvt prisbasbelopp. Nyttjandeperioden anses uppgå till högst fem år om inte annan längre tid med rimlig grad av säkerhet kan fastställas. För de fall där nyttjandeperioden bedömts överstiga fem år har den avtalade tiden ansetts vara tillgångens nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång. När det gäller materiella anläggningstillgångar ska beloppet också överstiga gränsen för mindre värde, som är ett halvt prisbasbelopp.

Genomsnittlig avskrivningstid redovisas i not 5.

Finansiella anläggningstillgångar

Redovisning av finansiella anläggningstillgångar görs enligt RKR R7. Utdelning från koncernbolag redovisas som intäkt.

Omsättningstillgångar

Finansiella omsättningstillgångar

Redovisning av finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring värderas till verkligt värde enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, LKBR, 7 kap. 6§ om inte annat följer av 7§.

Gåvor som har tillfallit kommunen har placerats i fonder som klassificeras som finansiell omsättningstillgång, eftersom gåvorna inte är avsedda att innehas eller brukas stadigvarande. Räntor och utdelningar på tillgångarna redovisas som finansiell intäkt i resultaträkningen och tillförs inte gåvomedlen.

Elcertifikat

Elcertifikaten handlas på en likvid marknad och därför klassificeras elcertifikat som en finansiell omsättningstillgång enligt information från RKR från 2016. Certifikaten innehas inte i avkastningssyfte varför innehavet vid bokslutstillfället redovisas till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet. Eventuell värdeminskning redovisas som finansiell kostnad.

Exploatering

Exploateringstillgångar redovisas som omsättningstillgångar. Om inkomsterna överstiger utgifterna redovisas posten under kortfristiga skulder.

Exploateringsprojekt värderas enligt lägsta värdes princip. Enligt vägledning från RKR förs exploateringar som stadigvarande ska innehas av kommunen om till anläggningstillgång.

En genomgång av exploateringsprocessen pågår. Genomgången ska resultera i att successiv vinstavräkning införs.

Koncernkonto

Koncernföretagens långfristiga upplåning från kommunen sker genom utnyttjande av limiter via koncernkontosystemet. Kommunen redovisar i posten kassa/bank koncerntoppkontots utgående saldo, och under kortfristiga fordringar redovisas kommunens fordran på koncernbolag.

Skulder

Lån med kortare löptid men som regelmässigt omsätts och ersätts av nya lån klassificeras som långfristig skuld.

Kvotplikt elcertifikat

För 2022 är Skövde kommun kvotpliktig för elcertifikat. Det betyder att kommunen under april 2023 måste överlämna ett visst antal elcertifikat till Energimyndigheten. Dessa elcertifikat finns bokförda som skuld i bokslutet.

Derivatinstrument

Kommunen tillämpar säkringsredovisning.

Säkringsredovisningen avbryts om något av följande inträffar:

- säkringsinstrumentet förfaller, säljs, avvecklas eller löses in.
- säkringsrelationen uppfyller inte längre villkoren för säkringsredovisning.

Eventuellt resultat från en säkringstransaktion som avbryts i förtid redovisas omedelbart i resultaträkningen.

För derivatens marknadsvärde se not 23.

Energisäkring

Finansiella kontrakt avseende prissäkring på energi avräknas mot gällande spotpriser på el i takt med att de finansiella kontrakten faller ut för leverans. Skillnaden mellan de finansiella kontrakten och gällande spotpriser för el resultatredovisas i takt med att avräkningen sker för elleveranser.

Valutasäkring

Kommunen använder valutaderivatinstrument huvudsakligen i EUR för att hantera valutarisken som kommunen är exponerad för. Valutarisker uppstår mestadels i samband med kommunens elhandel. Effekten av valutasäkringen redovisas i resultaträkningen i takt med dess kontrakt förfaller.

Räntederivat

Kommunen utnyttjar derivatinstrument för att hantera ränterisken som uppstår vid lån till rörlig ränta. Resultatet av räntesäkringar redovisas löpande i resultaträkningen som en räntekostnad.

Avsättningar och ansvarsförbindelser

Avsättningar värderas till den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera förpliktelsen. Om effekten av tid när betalning sker är väsentlig nuvärdesberäknas förpliktelsen.

Ansvarsförbindelser bedöms löpande för att avgöra om ett utflöde av resurser är troligt. Om det blir sannolikt att en ansvarsförbindelse kommer att regleras och kraven på förpliktelse uppfyllas, redovisas den i stället som en avsättning.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod.

Noter (mnkr)

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
2. Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	71,7	58,5	115,4	106,6
Taxor och avgifter	246,0	215,4	260,1	271,5
Hyror och arrenden	127,2	115,3	565,5	533,8
Bidrag	411,3	357,0	476,9	412,5
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	272,7	258,1	275,5	262,3
Exploateringsintäkter	16,0	38,6	16,0	38,6
Realisationsvinster	8,7	1,0	7,8	1,0
Fjärrvärme/Avfallshantering/Elnät	0,0	0,0	293,9	241,3
Övriga intäkter	0,0	0,0	140,0	18,7
Summa verksamhetens intäkter	1 153,7	1 043,9	2 151,1	1 886,3
3. Verksamhetens kostnader				
Personal	-2 697,2	-2 529,1	-2 905,7	-2 730,5
Pensioner*	-180,5	-176,7	-199,8	-195,3
Bidrag och transfereringar	-119,5	-156,3	-119,9	-156,4
Material/Varor	-651,6	-524,3	-842,1	-697,9
Köp av verksamhetstjänster	-598,7	-597,1	-767,3	-641,6
Lokalhyror, fastighetsservice, hyra/leasing av anl.tillg	-65,0	-56,6	-71,7	-67,3
Realisationsförluster	-4,3	-3,0	0,0	-0,1
Skattekostnad	0,0	0,0	-19,0	-37,3
Summa verksamhetens kostnader	-4 316,7	-4 043,0	-4 925,5	-4 526,4

* Pensioner inkluderar löneskatt med 24,26%

I förändring pensionsavsättning ingår ränta 5,0 mnkr som redovisas bland finansiella kostnader.

4. Ersättning till revisorerna

Sammanlagd kostnad för de kommunala revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning uppgår till 1,7 mnkr (1,7), varav räkenskapsrevisionen 0,3 mnkr (0,3).

Motsvarande siffror för kommunkoncernen är 3,3 (3,1), varav räkenskapsrevisionen 1,6 (1,2).

5. Av- och nedskrivningar

Avskrivningar immateriella tillgångar	-0,6	-0,6	-1,0	-1,0
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod 14 år (10 år)</i>				
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-218,4	-207,4	-349,1	-322,1
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod 35 år (35 år)</i>				
Avskrivningar maskiner och inventarier	-50,9	-47,9	-137,4	-136,7
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod 7 år (7 år)</i>				
Nedskrivningar	0,0	0,0	-64,7	-8,0
Summa	-269,9	-255,9	-552,2	-467,8

6. Skatteintäkter

Preliminär kommunalskatt	2 976,7	2 844,3	2 976,7	2 844,3
Preliminär slutavräkning innevarande år	18,1	9,3	18,1	9,3
Slutavräkningsdifferens föregående år	66,8	64,9	66,8	64,9
Summa	3 061,6	2 918,5	3 061,6	2 918,5

7. Generella statsbidrag

Inkomstutjämningsbidrag	460,5	407,0	460,5	407,0
Kommunal fastighetsavgift	119,2	115,4	119,2	115,4
Bidrag LSS-utjämning	42,1	53,5	42,1	53,5
Regleringsbidrag	157,4	168,9	157,4	168,9
Statliga bidrag Covid-19	0,0	0,0	0,0	0,0
Införandebidrag	22,3	27,8	22,3	27,8
Kostnadsutjämning	-180,5	-197,4	-180,5	-197,4
Summa	621,0	575,1	621,0	575,1

8. Finansiella intäkter

Ränteintäkter	15,3	12,6	0,0	0,9
Övriga finansiella intäkter	1,5	66,7	0,0	68,6
Utdelningar på aktier och andelar	44,3	38,2	10,3	4,5
Summa	61,1	117,4	10,3	74,0

9. Finansiella kostnader

Räntekostnader	-29,0	-14,8	-53,6	-16,8
Ränta på pensionsavsättningar	-5,8	-3,5	-6,2	-3,8
Övriga finansiella kostnader	-100,3	-1,0	-81,7	-1,0
Summa	-135,1	-19,2	-141,5	-21,6

10. Immateriella anläggningstillgångar**Anskaffningsvärden (Förvärvade)**

Ingående anskaffningsvärde	5,6	5,6	9,0	8,2
Årets investeringar	2,9	0,0	3,0	0,8
Försäljningar/utrangeringar		0,0	-0,8	0,0
Utgående anskaffningsvärde	8,6	5,6	11,2	9,0

Avskrivningar

Ingående avskrivningar	-2,1	-1,5	-4,3	-3,3
Årets avskrivningar	-0,6	-0,6	-0,9	-1,0
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0	0,6	0,0
Utgående avskrivningar	-2,7	-2,1	-4,6	-4,3

Summa redovisat värde vid årets slut	5,9	3,5	6,6	4,7
---	------------	------------	------------	------------

11. Mark, byggnader och markanläggningar**Anskaffningsvärdet**

Ingående anskaffningsvärde	7921,3	7445,6	12 553,1	11 702,4
Ingående anskaffningsvärdet genom förvärv	0,0	0,0	27,8	46,9
Årets investeringar	230,2	196,2	371,2	408,4
Försäljningar/utrangeringar	-27,7	-43,0	-68,8	-43,0
Omklassificeringar	134,5	322,4	178,9	438,3
Övriga justeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	8258,3	7921,2	13 062,2	12 553,0

Avskrivningar

Ingående avskrivningar	-2594,4	-2398,6	-3 846,8	-3 560,9
Ingående avskrivningar genom förvärv	0,0	0,0	0,0	-7,3
Årets avskrivningar	-218,4	-207,4	-349,0	-323,1
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	22,5	11,6	37,8	11,6
Omklassificeringar	0,0	0,0	-31,0	31,7
Övriga justeringar	0,0	0,0	-1,0	1,2
Utgående avskrivningar	-2790,3	-2594,4	-4 190,0	-3 846,8

Nedskrivningar

Ingående nedskrivningar	-18,6	-18,6	-27,3	-19,3
Årets nedskrivningar	0,0	0,0	-55,0	-8,1
Återföring nedskrivningar	0,0	0,0	3,3	0,0
Utgående nedskrivningar	-18,6	-18,6	-79,0	-27,4
Summa redovisat värde vid årets slut	5449,4	5308,3	8 793,2	8 678,8
<i>Avskrivningstider</i>	<i>3-80 år</i>	<i>3-80 år</i>		

Specifikation

Mark	255,6	244,6		
Verksamhetsfastigheter	3 172,4	3 167,0		
Fastigheter för affärsverksamhet	3,1	537,2		
Publika fastigheter	1 967,8	1 303,9		
Fastigheter för annan verksamhet	50,5	55,6		
Summa	5 449,4	5 308,3		

12. Maskiner, inventarier och tekniska anläggningar**Anskaffningsvärden**

Ingående anskaffningsvärde	486,6	450,9	2 026,1	1 915,1
- därav finansiell leasing	39,6	32,0	39,6	32,0
Årets investeringar	48,6	49,0	142,9	130,2
- därav finansiell leasing	9,3	11,9	9,3	11,9
Försäljningar/utrangeringar	-50,8	-22,8	-57,1	-28,8
- därav finansiell leasing	-7,2	-4,4	-7,2	-4,4
Omklassificeringar	5,3	9,6	7,8	9,6
Utgående anskaffningsvärden	489,7	486,6	2 119,7	2 026,1

Avskrivningar

Ingående avskrivningar	-297,1	-271,4	-1 011,3	-901,2
- därav finansiell leasing	-17,7	-14,7	-17,7	-14,7
Årets avskrivningar	-50,9	-47,9	-137,4	-136,7
- därav finansiell leasing	-8,8	-7,4	-8,8	-7,4
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	49,5	22,2	55,1	26,5
- därav finansiell leasing	7,2	4,4	7,2	4,4
Övriga justeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avskrivningar	-298,4	-297,1	-1 093,6	-1 011,4

Summa redovisat värde vid årets slut

	191,3	189,6	1 026,1	1 014,7
--	--------------	--------------	----------------	----------------

Avskrivningstiden

3-80 år

3-80 år

13. Pågående arbeten**Anskaffningsvärden**

Ingående anskaffningsvärde	189,3	250,9	377,6	425,4
Årets investeringar	382,0	271,5	644,9	432,9
Försäljning/utrangeringar		0	0	0
Omklassificering	-168,6	-333,0	-195,5	-480,7
Varav pågående exploateringsprojekt		-14,1	0	-14,1
Utgående anskaffningsvärde	402,8	189,3	827,0	377,6

14. Aktier, andelar och bostadsrätter**Aktier**

Bokfört värde = Nominellt värde om inget annat anges

Skövde Stadshus AB	1056,7	1045,4	0,0	0,0
Skaraborgs Invest AB	0,0	0,0	0,2	0,1
Gryning Vård AB	0	0	0,4	0,3
Mediapoolen Västra Götaland AB	0	0	0,1	0,1
Netwest AB	0,1	0,1	0,1	0,1
Skövde Billingen AB	38,5	38,5	0,0	0,0
-nedskrivning	-38,4	-38,4	0,0	0,0
Billinge Energi AB	0,0	0,0	6,3	5,6
Mörkebackens Fastighets AB	0,0	18,3	0,0	0,0
Summa bokfört värde aktier	1056,9	1063,9	7,1	6,2
<i>Nominellt värde aktier</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>2,6</i>	<i>2,6</i>

Andelar

Kommuninvest ekonomisk förening	55,9	50,6	55,9	50,7
Andelar aktie- o andelsinnehav, värdepapper	46,6	0,0	46,6	0,0
Summa andelar	102,6	50,6	102,5	50,7

Summa aktier, andelar och bostadsrätter	1159,5	1114,5	109,6	56,9
--	---------------	---------------	--------------	-------------

15. Långfristiga fordringar, utlämnade lån

Fordran Nasdaq	4,4	0,8	4,5	0,8
Uppskjutna skattefordringar	0,0	0,0	7,1	5,8
Övriga fordringar	0,0	0,0	0,3	0,0
Summa	4,4	0,8	11,9	6,6

16. Förråd m.m.

Förråd	7,5	5,0	37,2	21,8
Summa	7,5	5,0	37,2	21,8

17. Fordringar

Kundfordringar	94,3	64,4	122,0	110,3
Skattefordringar	0,0	0,0	1,1	1,9
Förutbetalda kostnader/uppplupna intäkter	208,0	197,7	164,8	255,3
Fordringar koncernföretag	2134,3	1927,7	0,0	0,0
Övriga fordringar	110,6	127,4	200,5	139,2
Summa	2547,3	2317,3	488,4	506,7

Kortfristiga fordringar övriga koncernbolag avser nyttjande av det kommungemensamma bankkontot, fördelning enligt följande:

Skaraborgs Kommunalförbund	-73,5	-68,7		
Skövde Stadshus AB	79,2	77,0		
Miljösamverkan i Östra Skaraborg	-5,6	-6,2		
Räddningstjänsten Östra Skaraborg	-20,0	-8,9		
Skövde Energi Elnät AB	111,7	112,4		
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	79,3	44,4		
Avfall & Återvinning Skaraborg	-27,5	-34,5		
Balthazar Science Center AB	-0,4	-0,7		
Kreativa Hus Skövde AB	251,9	235,8		
Mariesjö Kreativa Hus AB	4,5	6,9		
Västfast i Skaraborg AB	2,6	3,2		
Skövde Eldaren AB	0,9	3,0		
Skövde Energi AB	278,9	297,6		
Skövde Airport AB	-16,7	-2,6		
Next Skövde Destinationsutveckling AB	-12,2	-11,8		
AB Skövdebostäder	1397,2	1240,9		
Skövde Exploatering AB	77,3	36,2		
Mörkebäcken Fastighets AB	4,5	3,8		
Kartåseneldaren6 AB	0,6	0,0		
Kaplansgatan 23 Fastigheter AB	2,5	0,0		
Övriga koncernföretag	-0,6	-0,1		
	2134,3	1927,7		

18. Kortfristiga placeringar**Marknadsvärden**

Fonddepå Swedbank - pensionsfond	297,3	237,5	297,3	237,5
Fonddepå SEB - pensionsfond	299,8	240,5	299,8	240,5
Fonddepå Swedbank - överskottslikviditet	49,7	52,9	49,7	52,9
Fonddepå Swedbank - gåvomedel	44,8	52,8	44,8	52,8
Övriga aktiefonder och räntebärande papper	0,0	0,0	12,3	11,8
Elcertifikat	0,0	0,0	0,0	0,0
Marknadsvärde vid årets slut	691,6	583,7	703,9	595,5

19. Kassa och bank

Summa	2,7	332,0	14,9	349,3
Utnyttjad checkkredit	0,0	0,0	0,0	0,0
Beviljad checkkredit	200,0	200,0	200,0	200,0
Varav koncernföretagens andel av toppkonto	156,6	133,5		

20. Eget kapital

Övrigt eget kapital	3374,4	3037,6	4 402,0	3 952,8
Resultatutjämningsreserv	521,0	521,0	521,0	521,0
Årets resultat	175,8	336,8	224,8	438,1
Summa eget kapital	4071,2	3895,4	5147,8	4911,9

21. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser**Specifikation - Avsatt till Pensioner**

Särskild avtals/ålderspension	4,3	5,5	4,3	5,5
Förmånsbestämd/kompl pension	15,5	9,8	15,5	9,8
Ålderspension	232,9	216,5	249,6	227,3
Summa pensioner	252,8	231,8	269,4	242,6
Löneskatt	61,3	56,2	61,3	58,8
Summa avsatt till pensioner	314,1	288,1	330,7	301,4

Antal visstidsförordnanden

Politiker	3	3
Tjänstemän	0	1

Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.

Avsatt till pensioner

Ingående avsättning	288,1	249,1	301,4	262,1
Nya förpliktelser under året	29,7	39,4	34	40,6
Varav				
<i>Nyintjänad pension</i>	22,9	24,3	27,0	25,0
<i>Ränte och basbeloppsuppräknig</i>	5,6	3,2	5,9	3,4
<i>Ändring av försäkringstekniska grunder</i>	0,0	0,0	0,0	0,3
<i>Pension till efterlevande</i>	1,5	1,9	1,5	1,9
<i>Övrig post</i>	-0,3	10,0	-0,4	10,0
Årets utbetalningar	-8,8	-8,2	-9,8	-9,2
Förändring av löneskatt	5,1	7,8	5,1	7,9
Summa avsatt till pensioner	314,1	288,1	330,7	301,4

Aktualiseringsgrad %	98	98	98	98
----------------------	----	----	----	----

Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.

22. Övriga avsättningar**Avsatt av för återställande av deponi**

Redovisat värde vid årets början	84,1	80,6	84,1	80,6
Nya avsättningar	8,3	8,2	8,3	8,2
lanspråkta avsättningar	-4,5	-4,7	-4,5	-4,7
Utgående avsättning	88,0	84,1	87,9	84,1

Avsättningen avser återställande av deponin Risängen. Återställandet påbörjades 2002 och beräknas pågå tom år 2030.

Avsatt för medfinansiering infrastruktur

Redovisat värde vid årets början	112,4	131,7	112,4	131,7
Nya avsättningar	0,0	33,8	0,0	33,8
lanspråkta avsättningar	-13,0	-53,2	-13,0	-53,1
Outnyttjade belopp som återförts	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	99,4	112,4	99,4	112,4

Avsättningen avser medfinansiering till statlig infrastruktur till följande projekt:

E20 64 mnkr. Planerad utbetalningstid 2021-2026

Trafikplats Stallsiken, 18,0 mnkr,

GC Åbrovallen-Ulvåker, 5,2 mnkr,

GC Lerdala - St Kulhult, 1 mnkr,

GC-väg 49 Skövde - Igelstorp, 11,2 mnkr

Utbetalning till statlig medfinansiering har skett med 17,6 mnkr

Övriga avsättningar

Redovisat värde vid årets början	25,4	25,4	224,8	185,8
Nya avsättningar	19,6	0,0	28,5	39,0
lanspråkta avsättningar	0,0	0,0	-12,5	0,0
Utgående avsättning	45,0	25,4	240,8	224,8

Avsättning avser kostnad för exploatering av mark om 45,0 milj.

Avsättning uppskjuten skatt i kommunkoncernen uppgår till 190,9 mnkr (fg år 188,5 mnkr). Av dessa avser 63,0 (59,1) mnkr temporära skillnader i skattemässiga avskrivningar.

Summa övriga avsättningar	232,4	221,9	428,1	421,3
----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

23. Långfristiga skulder**Låneskulder bank och kreditinstitut**

Ingående låneskuld	4 384,0	3 975,0	4 384,0	3 975,2
Nyupplåning under året	191,0	409,0	191,0	409,0
Årets amorteringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Nästa års beräknade amortering som kortfr skuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	4 575,0	4 384,0	4 575,0	4 384,2

Långfristiga skulder per kreditgivare

<i>Kommuninvest</i>	<i>4575,0</i>	<i>4384,0</i>	<i>4575,0</i>	<i>4384,0</i>
---------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Låneskuld finansiell leasing

Ingående leasingskuld	17,3	13,5	17,3	13,5
Återföring kortfristig del	6,8	5,1	6,8	5,1
Årets anskaffning	9,3	11,9	9,2	11,9
Årets amortering	-8,4	-6,4	-8,4	-6,4
Nästa års beräknade amortering som kortfr skuld	-7,1	-6,8	-7,1	-6,8
Summa	17,8	17,3	17,8	17,3

Företbetalda intäkter som regleras över flera år

Investeringsbidrag	77,1	72,3	77,1	72,3
återstående antal år (vägt snitt)	28,1	30,0	28,1	30,0
Anslutningsavgifter	179,3	154,5	196,7	169,2
återstående antal år (vägt snitt)	37,0	27,8	37,0	27,8
Summa företbetalda intäkter	256,5	226,8	273,8	241,5

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

Övriga långfristiga skulder	49,3	50,9	50	51,3
------------------------------------	-------------	-------------	-----------	-------------

Summa långfristiga skulder	4898,7	4679,1	4 916,6	4 694,3
-----------------------------------	---------------	---------------	----------------	----------------

Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta (senaste 12 mån)	0,64%	0,35%	0,64%	0,35%
Genomsnittlig räntebindningstid	1,17	1,84 år	1,17	1,84 år
Genomsnittlig kapitalbindningstid	1,68	1,90 år	1,68	1,90 år
Lån som förfaller inom				
0-1 år	1566,0	1200,0	1566,0	1200,0
1-2 år	1150,0	1275,0	1150,0	1275,0
2-3 år	909,0	1050,0	909,0	1050,0
3-4 år	950,0	509,0	950,0	509,0
4-5 år	0,0	350,0	0,0	350,0
5-6 år	0,0	0,0	0,0	0,0

23a. Marknadsvärden ränteswappar

Säkrad låneskuld	2350,0	3050,0	2350,0	3050,0
Marknadsvärde ränteswap	140,4	8,3	140,4	8,3

Genomförda säkringar har inneburit en lägre räntekostnad för kommunenkoncernen uppgående till 8 234 tkr för år 2021 (10 150 tkr högre räntekostnad för år 2020)

23b. Marknadsvärden elderivat

Säkrad el i MW	51,8 MW	45,3 MW		
Marknadsvärde elderivat (omräknat från EUR)	56,4	14,5		

Se förvaltningsberättelse

24. Kortfristiga skulder

Kortfristiga skulder till kreditinstitut	7,1	6,8	7,1	6,8
Leverantörsskulder	201,6	218,6	304,8	304,8
Moms och punktskatter	10,1	3,1	112,8	60,6
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	39,4	37,9	42,1	40,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	687,8	693,2	727,8	870,4
Summa kortfristiga skulder	945,9	959,6	1194,6	1283,2

25. Pantar och därmed jämförliga säkerheter

Företagsinteckningar	0,0	0,0	0,3	0,1
Summa	0,0	0,0	0,3	0,1

26. Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

Ingående ansvarsförbindelse	875,0	888,2	875,0	888,2
Försäkring IPR	0,0	0,2	0,0	0,2
Aktualisering	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteuppräknig	4,2	4,4	4,2	4,4
Basbeloppsuppräknig	17,3	8,5	17,3	8,5
Övrig post (inkl livslängdsantagande)	-3,8	17,7	-3,8	17,7
Årets utbetalningar	-45,4	-41,4	-45,4	-41,4
Summa pensionsförpliktelser	847,3	877,6	847,3	877,6
Förändring löneskatt	-6,8	-2,6	-6,8	-2,6
Utgående ansvarsförbindelse	840,5	875,0	840,5	875,0

Överskotts-fonden uppgår per 221231 till 0 kr.

Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.

Uppgifter enligt RKR 10 finns i förvaltninsberättelsen under finansiell analys.

Antal förtroendevalda med ansvarsförbindelse	5	5
---	---	---

27. Borgen och ansvarsförbindelser

Borgen Vallen stiftelser	8,5	10,0	8,5	10,0
Borgen för idrottsföreningar	2,3	3,1	2,3	3,1
Summa borgensåtaganden och ansvarsförbindelser	10,9	13,1	10,9	13,1

Solidarisk borgen för Kommuninvest i Sverige AB

Skövde kommun har i november 2021 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Skövde kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kronor och totala tillgångar till 537 006 752 858 kronor. Skövde kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 4 962 350 900 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 4 991 315 025

28. Leasing**Finansiella leasingavtal över 3 år****Maskiner och inventarier**

Totala minimileaseavgifter	25,4	21,4
Framtida finansiella kostnader	-0,5	-0,3
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	24,9	21,1

Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt nedan:

Inom 1 år	7,1	6,2
Senare än 1 år men inom 5 år	17,8	14,9

Operationell leasing

Hyseskostnad kommande år	5,4	5,4
Hyseskostnad senare än ett men inom fem år	3,9	3,8

29. Koncerninterna värdeöverföringar

Enhet	Ägd andel	Aktieägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Given	Mottagen
Kommunen			11,3				34,0
Skövde Stadshus AB	100%		11,3		1,5	34,0	15,0
AB Skövdebostäder	100%					15,0	
Kreativa Hus Skövde AB	100%			4,4			
Mariesjö Kreativa Hus AB	100%			1,3			
Västfast i Skaraborg AB	100%			1,8			
Skövde Eldaren AB	100%				1,6		
Skövde Energi AB	100%			2,6			
Skövde Airport AB	97,70%				7,3		
Next Skövde Destinationsutveckling AB	100%			0,4			
Eonen Fastigheter AB	100%			0,5			
Skövde Energi Elnät AB	100%						
Balthazar Science Center AB	100%				0,4		
Skövde Exploatering AB	100%				0,2		
KartåsenEldaren 6 AB	100%						
Kaplansgatan23 Fastigheter AB	100%						
Mörkebäcken Fastighets AB	100%						
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	52%						
Kommunalförb. Räddningstjänsten Östra Skaraborg	46,12%						
Kommunalförb. Avfall & Återvinning Skaraborg	26%						
Kommunalförb. Miljösamverkan Östra Skaraborg	48,42%					0,1	
Skaraborgs Kommunalförbund	21%						
Science Park Skövde AB	49%						
Skövde Billingen AB	100%						

30. Ej likviditetspåverkande poster

Realisationsvinster/-förluster	-5,0	2,1	-7,2	2,1
Korrigerig utranering	0,0	0,9	0,0	0,8
Försäljningsvinst exploatering	-15,5	-36,6	-15,5	-36,6
Nedskrivning tillgångar	0,0	0,3	0,0	0,3
Orealiserade vinster i värdepapper	97,5	-57,3	97,5	-57,3
Medfinansiering	0,0	33,8	0,0	33,8
Övrig justeringspost	-3,9	-7,4	1,3	7,5
Summa	73,1	-64,3	76,1	-49,4

31. Investering i materiella tillgångar

Köp	-621,9	-504,6	-1 132,5	-882,1
Leasing	-9,3	-11,9	-9,3	-11,9
Summa	-631,2	-516,5	-1141,8	-894,0

32. Försäljning av materiella tillgångar

Övrigt	10,0	29,0	17,7	31,0
Summa	10,0	29,0	17,7	31,0

33. Investering i finansiella tillgångar

Skövde Stadshus AB	-11,3	0,0	0,0	0,0
Skövde Exploatering AB	0,0	0,0	0,0	-70,8
Kommuninvest ek för	-5,4	-5,4	-5,4	-5,4
Övrigt	-45,0	0,0	-45,0	0,0
Summa	-61,7	-5,4	-50,4	-76,2

34. Särredovisning

Särredovisning har upprättats för kommunens VA-verksamhet enligt lag om allmänna vattentjänster 50 §.

Särredovisningen finns tillgänglig under avsnitt särredovisning.

Särredovisning gällande fjärrvärme, elnät och avfallshantering återfinns i respektive bolags eller kommunalförbunds årsredovisning.

8.2 Särredovisning VA

RESULTATRÄKNING

(kr)	Not	2022	2021
Verksamhetens intäkter	1	110 709 163	103 546 699
Verksamhetens kostnader	2	-85 380 015	-81 898 483
Avskrivningar	3	-21 775 082	-19 564 682
Verksamhetens nettokostnader		3 554 066	2 083 534
Finansiella intäkter	4	14 417	7 452
Finansiella kostnader	5	-3 740 632	-1 669 057
Resultat före extraordinära poster		-172 149	421 929
Extraordinära intäkter		0	0
Extraordinära kostnader		0	0
Årets resultat	6	-172 149	421 929
Avgår till fonderade vinstmedel		0	0
Reglering av underskott		0	-421 929
Slutligt resultat		-172 149	0

BALANSRÄKNING

(kr)	Not	2022	2021
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och markanläggningar	7	794 929 857	629 181 829
Maskiner, Inventarier och Fordon	8	30 968 320	25 194 887
Summa materiella anläggningstillgångar		825 898 177	654 376 716
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		15 179 225	13 642 213
Övriga fordringar		5 233 479	1 339 617
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	21 233 475	18 636 427
Summa kortfristiga fordringar		41 646 179	33 618 257
Summa omsättningstillgångar		41 646 179	33 618 257
SUMMA TILLGÅNGAR		867 544 356	687 994 973
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	10	-74 965	-496 894
Årets resultat		-172 149	421 929
Summa eget kapital		-247 114	-74 965
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	11	3 567 032	2 961 727
Långfristiga skulder			
Fonderade vinstmedel	12	3 293 571	3 466 911
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		44 182 401	34 157 527
Skuld koncernbank		658 262 420	513 106 836
Övriga skulder		0	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13	158 486 046	134 376 937
Summa kortfristiga skulder		860 930 867	681 641 300
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		867 544 356	687 994 973

KASSAFLÖDESANALYS (kr)	2022	2021
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	-172 149	421 929
Årets av- och nedskrivningar	21 775 082	19 564 682
Justeringspost (Förändring pensionsavsättning)	605 305	1 516 765
Justeringspost (Upplösning fonderade vinstmedel)	-173 340	
Justeringspost (Utrangeringar)	1 251 824	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	23 286 722	21 503 376
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Ökning (-) / Minskning (+) av fordringar	-8 027 922	-2 295 238
Ökning (+) / Minskning (-) av kortfr skulder	34 133 983	46 111 220
Kassaflöde från den löpande verksamheten	49 392 783	65 319 358
Investeringsverksamheten		
Nettoinvesteringar	-194 548 367	-124 778 640
Försäljning av inventarier	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-194 548 367	-124 778 640
Finansieringsverksamheten		
Amortering av långfristiga skulder	0	0
Ökning av långfristiga skulder	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
Årets kassaflöde	-145 155 584	-59 459 282
Likvida medel vid årets början	-513 106 836	-453 647 554
Likvida medel vid årets slut	-658 262 420	-513 106 836

Noter och tilläggsupplysningar

- Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal bokföring och redovisning samt de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Anslutningsavgifter har tidigare intäktsförts under en 5 års period.

From 160101 intäktsförs anslutningsavgifterna under den genomsnittliga nyttjandeperioden som uppgår till 45 år.

Not 1 Verksamhetens intäkter	2022	2021
Brukningsavgifter	104 503 889	98 961 497
Anslutningsavgifter (se noter och tilläggsupplysningar)	3 294 784	2 617 438
Övriga intäkter	2 910 490	1 967 764
Summa	110 709 163	103 546 699

Intäkter fördelade per verksamhetsgren i tkr

	2022	2021
Dricksvatten	48 252	45 040
Spillvatten	52 698	49 722
Dagvatten	9 483	8 872

Not 2 Verksamhetens kostnader	2022	2021
Inköp av vatten	19 189 664	19 868 378
Kemikalier	3 542 559	3 396 614
Personalkostnader	20 415 389	18 656 704
Hyror	905 952	606 178
Tjänster entreprenader	13 361 749	12 905 863
Övriga kostnader	27 964 702	26 464 746
Summa	85 380 015	81 898 483

Samtliga kostnader fördelade per verksamhetsgren (Inkl. kapitalkostnad i tkr)

	2022	2021
Dricksvatten	56 692	53 138
Spillvatten	49 565	44 616
Dagvatten	4 382	5 178

Not 3 Avskrivningar		2022	2021
Avskrivningar enligt plan baseras på tillgångarnas historiska anskaffningsvärden samt på dess beräknade ekonomiska livslängder. De årliga värdeminskningssavdragen uppgår till 2-20%.			
Materiella anläggningstillgångar	År	%	%
Vatten- och avloppsledningar	30-50	2-3,33	2-3,33
Byggnader, vattenverk, avloppsverk och grundvattenbrunnar	10-50	2-10	2-10
Vattenmätare, maskiner och andra tekniska anläggningar	10-30	3,33-10	3,33-10
Inventarier, verktyg, fordon och installationer	5-10	10-20	10
Årets avskrivningar fördelas på:		2022	2021
Byggnader och markanläggningar		18 026 871	16 453 482
Inventarier, verktyg, fordon och installationer		3 748 211	3 111 200
Summa		21 775 082	19 564 682
Not 4 Finansiella intäkter		2022	2021
Ränteintäkter		14 417	7 452
Summa		14 417	7 452
Not 5 Finansiella kostnader		2022	2021
Räntekostnader leverantörsskulder		407	0
Räntekostnader koncernbank		3 740 225	1 669 057
Summa		3 740 632	1 669 057

Not 6 Avstämning överuttag och underuttag

År 2009	-4 816 709
År 2010	1 208 621
År 2011	-275 130
År 2012	-1 214 990
År 2013	2 637 598
År 2014	4 745 168
År 2015	-5 021 396
År 2016	5 618 809
År 2017	-617 299
År 2018	-40 401
År 2019	732 700
År 2020	-496 894
År 2021	421 929
År 2022	-172 149

Årets resultat**Not 7 Byggnader, mark och markanläggningar**

	2022	2021
Överfört anskaffningsvärde	845 090 744	730 738 677
Årets investeringar	190 293 524	121 286 669
Försäljning och utrangering	-8 584 917	0
Omklassificering	-5 336 584	-6 934 602
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 021 462 767	845 090 744

Överförda ingående avskrivningar	-215 908 914	-199 455 432
Avskrivning på försäljning och utrangering	7 402 875	0
Årets avskrivning	-18 026 871	-16 453 482
Utgående ackumulerade avskrivningar	-226 532 910	-215 908 914

Utgående planenligt restvärde

794 929 857 629 181 830

Not 8 Inventarier, verktyg, fordon och installationer

	2022	2021
Överfört anskaffningsvärde	33 525 401	23 098 827
Årets investeringar	4 254 843	3 491 972
Försäljning och utrangering	-178 221	0
Omklassificering	5 336 584	6 934 602
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	42 938 607	33 525 401

Överförda ingående avskrivningar	-8 330 514	-5 219 314
Försäljning och utrangering	108 438	0
Årets avskrivning	-3 748 211	-3 111 200
Utgående ackumulerade avskrivningar	-11 970 287	-8 330 514

Utgående planenligt restvärde

30 968 320 25 194 887

Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2022	2021
Förutbetalda kostnader	1 026 658	150 767
Upplupna intäkter	20 206 817	18 485 660
	21 233 475	18 636 427

Not 10 Eget kapital

	2022	2021
Ingående eget kapital	-74 965	-496 894
Årets resultat	-172 149	421 929
Utgående eget kapital	-247 114	-74 965

Not 11 Avsättningar för pensioner	2022	2021
Pensionsskuld	2 870 620	2 383 492
Löneskatt	696 412	578 235
Belopp vid årets utgång	3 567 032	2 961 727

Not 12 Långfristiga skulder	2022	2021
Ingående Fonderade vinstmedel	3 466 911	3 466 911
Årets upplösning av fonderade vinstmedel	-173 340	0
Summa	3 293 571	3 466 911

Not 13 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2022	2021
Upplupna löner	-106 175	-88 421
Semesterlöneskuld	758 336	546 801
Avgiftsbestämd ålderspension inkl löneskatt	873 988	714 957
Övriga förutbetalda intäkter	2 949	0
Övriga upplupna kostnader	3 147 531	3 552 279
Förutbetalda intäkter för anslutningsavgifter	153 809 417	129 651 321
Summa	158 486 046	134 376 937

8.3 Revisionsberättelse

Kompletteras senare.

KS § 66/23

Skövde kommuns årsredovisning 2022

KS2023.0083

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2023-03-29	41/23
2 Kommunstyrelsen	2023-04-11	66/23

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att överlämna årsredovisningen till revisorerna.

Yrkanden

Johan Ask (S) lämnar följande ändringsyrkande; I tabell investeringsredovisning (kommunen) ska investeringar inom exploatering vara 34,7 miljoner kronor, vilket ger ett utfall på summa nettoinvesteringar med 624,7 miljoner kronor.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar efter Johan Asks (S) ändringsyrkande att det finns ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med Johan Asks (S) yrkande.

Bakgrund

Kommunstyrelsen ska enligt 11 kap 20 § kommunallagen (2017:725) överlämna redovisningen till kommunfullmäktige och till revisorerna senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Årsredovisningen för Skövde kommun innehåller en redogörelse för utfallet av verksamheten, hur den har finansierats samt den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Årsredovisningen omfattar även en redovisning av kommunkoncernen och miljö- och personalredovisningar.

Skövde kommun redovisar ett positivt resultat för år 2022 på 175,8 miljoner kronor, vilket är 51,4 miljoner kronor högre än budgeterat. Nämnderna visar ett positivt resultat om totalt 28,1 miljoner kronor över budget. De taxefinansierade verksamheterna redovisar ett överskott om 2,6 miljoner kronor. Finansförvaltningens resultat är 1,4 miljoner kronor högre än budgeterat.

Resultatet beror främst på högre skatteintäkter och statsbidrag än väntat. Nämndernas överskott bidrar också, även om det finns en variation från nämnd till nämnd där barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt servicenämnden går med underskott. Den svaga börsutvecklingen har bidragit till stor värdeminskning i kommunens finansiella placeringar. Skövdes resultat motsvarar 4,8 procent av skatter och bidrag.

Skatter och bidrag redovisar ett överskott mot budget på 132 miljoner kronor jämfört med budget. Resultatet stärks också av att kapital- och personalomkostnadspåläggen blivit högre än beräknat samt att driftskostnader för generella investeringar inte har förbrukats. Pensionskostnaderna har varit högre än budgeterat samtidigt som den dämpade befolkningsprognosen har lett till ett överskott i demografipengen.

Nämndernas varierande resultat har flera orsaker. Vård- och omsorgsnämndens överskott uppgår till 52 miljoner kronor och beror framförallt på att riktade statsbidrag har förstärkt nämndens ekonomi. Socialnämnden redovisar ett underskott på drygt 20 miljoner kronor vilket främst orsakas av ökade kostnader för barn- och ungdomsplaceringar, vuxenplaceringar samt inom socialpsykiatri. Kultur- och fritidsnämnden kämpar fortfarande med effekter och ändrade beteenden från pandemin och redovisar ett underskott på 5,7 miljoner kronor. Servicenämnden har fått högre fastighetskostnader bland annat för snöröjning, elkostnader samt generell prisökning vilket har bidragit till det redovisade underskottet på nästan 12 miljoner kronor.

Under 2022 har Skövde kommun gjort nettoinvesteringar för 601 miljoner kronor. Budgeten för investeringarna 2022 var 967 miljoner kronor. Stora investeringar har bland annat varit Björkebacken förskola i Stöpen, utveckling av Billingen samt reinvesteringar i taket på stadshuset och upprustning av kök och matsal på Lundagården förskola/Lundenskolan. Både interna och externa faktorer har förskjutit projekt i tid, vilket förklarar avvikelsen mot budget på 366 miljoner kronor. Avvikelsen mot investeringsbudget om 366 miljoner kronor beror främst på att projekten förskjutits i tid vilket gör att kostnader kommer att uppstå senare och därför har större delen av överskottet (346 miljoner kronor) ombudgeterats till 2023.

Skövde kommunkoncern redovisar ett positivt resultat på 224,9 miljoner kronor för 2022. 2021 var motsvarande resultat 438,1 miljoner kronor. Den negativa förändringen beror framförallt på att kommunens resultat var högre 2021 på grund av att det då var positiva värdeförändringar på kommunens placeringar.

Av de åtta strategiska målen som kommunfullmäktige beslutat om bedöms två som uppfyllda vid mandatperiodens slut och sex som delvis uppfyllda. Det finansiella målet om att kommunens resultat över mandatperioden ska vara minst tre procent av skatter och statsbidrag över mandatperioden uppfylls utifrån de starka resultaten mellan 2019-2021 tillsammans med årets resultat.

Handlingar

Verksamhetsberättelse_ÖIS_2022
Bilaga Nämndernas verksamhetsberättelser 2022 (T3)
Miljöredovisning 2022 till KS
Skövde kommuns årsredovisning 2022 till KS
Bilaga Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort
Bilaga Kommunala bolag och förbund

Skickas till

Björn Söderlundh, kommundirektör
Maria Vaziri, ekonomichef

Skövde kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag

40 (47)

Samtliga nämnder

Annelie Nyman, avdelningschef ekonomi och verksamhetsstyrning

Andreas Åkegård, redovisningschef

Revisorer

KSAU § 41/23 Skövde kommuns årsredovisning 2022

KS2023.0083

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2023-03-29	41/23

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att överlämna årsredovisningen till kommunfullmäktige och revisorerna.

Bakgrund

Kommunstyrelsen ska enligt 11 kap 20 § kommunallagen (2017:725) överlämna redovisningen till kommunfullmäktige och till revisorerna senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Årsredovisningen för Skövde kommun innehåller en redogörelse för utfallet av verksamheten, hur den har finansierats samt den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Årsredovisningen omfattar även en redovisning av kommunkoncernen och miljö- och personalredovisningar.

Skövde kommun redovisar ett positivt resultat för år 2022 på 175,8 miljoner kronor, vilket är 51,4 miljoner kronor högre än budgeterat. Nämnderna visar ett positivt resultat om totalt 28,1 miljoner kronor över budget. De taxefinansierade verksamheterna redovisar ett överskott om 2,6 miljoner kronor. Finansförvaltningens resultat är 1,4 miljoner kronor högre än budgeterat.

Resultatet beror främst på högre skatteintäkter och statsbidrag än väntat. Nämndernas överskott bidrar också, även om det finns en variation från nämnd till nämnd där barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt servicenämnden går med underskott. Den svaga börsutvecklingen har bidragit till stor värdeminskning i kommunens finansiella placeringar. Skövdes resultat motsvarar 4,8 procent av skatter och bidrag.

Skatter och bidrag redovisar ett överskott mot budget på 132 miljoner kronor jämfört med budget. Resultatet stärks också av att kapital- och personalomkostnadspåsläppen blivit högre än beräknat samt att driftkostnader för generella investeringar inte har förbrukats. Pensionskostnaderna har varit högre än budgeterat samtidigt som den dämpade befolkningsprognosen har lett till ett överskott i demografipengen.

Nämndernas varierande resultat har flera orsaker. Vård- och omsorgsnämndens överskott uppgår till 52 miljoner kronor och beror framförallt på att riktade statsbidrag har förstärkt nämndens ekonomi. Socialnämnden redovisar ett underskott på drygt 20 miljoner kronor

vilket främst orsakas av ökade kostnader för barn- och ungdomsplaceringar, vuxenplaceringar samt inom socialpsykiatri. Kultur-och fritidsnämnden kämpar fortfarande med effekter och ändrade beteenden från pandemin och redovisar ett underskott på 5,7 miljoner kronor. Servicenämnden har fått högre fastighetskostnader bland annat för snöröjning, elkostnader samt generell prisökning vilket har bidragit till det redovisade underskottet på nästan 12 miljoner kronor.

Under 2022 har Skövde kommun gjort nettoinvesteringar för 601 miljoner kronor. Budgeten för investeringarna 2022 var 967 miljoner kronor. Stora investeringar har bland annat varit Björkebacken förskola i Stöpen, utveckling av Billingen samt reinvesteringar i taket på stadshuset och upprustning av kök och matsal på Lundagården förskola/Lundenskolan. Både interna och externa faktorer har förskjutit projekt i tid, vilket förklarar avvikelsen mot budget på 366 miljoner kronor. Avvikelsen mot investeringsbudget om 366 miljoner kronor beror främst på att projekten förskjutits i tid vilket gör att kostnader kommer att uppstå senare och därför har större delen av överskottet (346 miljoner kronor) ombudgerats till 2023.

Skövde kommunkoncern redovisar ett positivt resultat på 224,9 miljoner kronor för 2022. 2021 var motsvarande resultat 438,1 miljoner kronor. Den negativa förändringen beror framförallt på att kommunens resultat var högre 2021 på grund av att det då var positiva värdeförändringar på kommunens placeringar.

Av de åtta strategiska målen som kommunfullmäktige beslutat om bedöms två som uppfyllda vid mandatperiodens slut och sex som delvis uppfyllda. Det finansiella målet om att kommunens resultat över mandatperioden ska vara minst tre procent av skatter och statsbidrag över mandatperioden uppfylls utifrån de starka resultaten mellan 2019-2021 tillsammans med årets resultat.

Handlingar

Verksamhetsberättelse ÖIS 2022
Bilaga Nämndernas verksamhetsberättelser 2022 (T3)
Miljöredovisning 2022 till KSAU
Skövde kommuns årsredovisning 2022 till KSAU
Bilaga Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort
Bilaga Kommunala bolag och förbund

Skickas till

Björn Söderlundh, kommundirektör
Maria Vaziri, ekonomichef
Samtliga nämnder
Annelie Nyman, avdelningschef ekonomi och verksamhetsstyrning
Andreas Åkegård, redovisningschef
Revisorerna

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2023-04-12

Diarienummer: KS2023.0083-13

Handläggare: Camilla Arvidsson

Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för 2022 års verksamhet i Skövde kommun samt beslut om ansvarsfrihet för kommunstyrelse och nämnder avseende verksamhetsåret 2022

Förslag till beslut

Med hänvisning till revisionsberättelsen beviljar kommunfullmäktige kommunstyrelsen och övriga nämnder samt de förtroendevalda i dessa organ som kommunens revisorer haft att granska ansvarsfrihet för såväl förvaltning som räkenskaper under år 2022.

I beslutet ska endast de ledamöter som enligt 5 kap. 48 § kommunallagen har rätt att delta i beslut om ansvarsfrihet delta.

Bakgrund

Skövde kommuns revisorer har överlämnat revisionsberättelse avseende Skövde kommuns verksamhet under år 2021. Revisorerna har tillstyrkt att ansvarsfrihet beviljas.

Kommunfullmäktige ska lämna en motivering till beslut om att bevilja ansvarsfrihet eller att vägra ansvarsfrihet (5 kap. 24 § kommunallagen). Beslutet behöver inte motiveras om det är uppenbart obehövligt. Det kan vara när revisorerna inte riktar någon anmärkning eller framfört kritik på något annat sätt mot någon del av verksamheten. I enlighet med kommunfullmäktiges arbetsordning bereds ärenden om ansvarsfrihet av kommunfullmäktiges presidium. Kommunfullmäktiges presidium gör ingen annan bedömning än den revisorerna framfört i revisionsberättelsen. Presidiet instämmer i revisorernas förslag att bevilja ansvarsfrihet för styrelse och nämnder och de enskilda förtroendevalda.

Handlingar

Skrivelse från kommunfullmäktiges presidium angående revisionsberättelsen för år 2022

Revisionsberättelse 2022_Signerad

Bilaga 1 Revisorernas redogörelse

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-04-12**

Diarienummer: **KS2023.0083-13**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Bilaga 2, Revisionsrapport - Granskning av årsbokslut 2022 Skövde kommun

Bilaga 5 Förteckning genomförda granskningar 2022

Skickas till

Ekonomichef

Samtliga nämnder

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

SKÖVDE

KOMMUNREVISIONEN

Till: Kommunfullmäktige i Skövde kommun

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelse och nämnder samt genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts tillsammans och med stöd av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vår granskning har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt givit det resultat som redovisas i bilaga 1 Revisorernas redogörelse.

En granskningsaktivitet vi lägger stor vikt vid är dialogmöten med nämnder och styrelser. Mot denna bakgrund är det väsentligt för oss att samtliga inbjudna presidier deltar. I årets grundläggande granskningen har vi fokuserat på intern kontroll. Utifrån vår granskning och de dialoger vi haft med förtroendevalda är vår övergripande bedömning att kommunstyrelsen och nämnderna delvis har en fungerande uppföljning av den interna kontrollen. Vi anser att det finns behov av att öka kunskap och delaktighet hos de förtroendevalda i framtagandet av riskanalys och internkontrollplan. Det är positivt att det finns övergripande styrdokument som definierar arbetsprocess med mera, men vi bedömer att kommunstyrelsens arbete att leda, samordna och följa upp internkontrollarbetet kan utvecklas.

Vi har i årets granskning i nämnder och styrelser samt kommunens bolag lagt stor tonvikt vid kommunens samlade arbete för att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier. Vår slutsats är att det finns en viss medvetenhet i dessa frågor men att ansvariga inte fullt ut har säkerställt en ändamålsenlig styrning och en tillräcklig intern kontroll avseende det förebyggande arbetet mot välfärdsbedrägerier. Vår bedömning är att det krävs ökad tydlighet i det förebyggande arbetet. Inte minst ser vi behovet av en mer strukturerad koncernövergripande samverkan för att öka kunskap, analysera risker och bedriva ett gemensamt arbete mot oegentligheter.

Vi har i årets granskning även fokuserat på kommuns krisberedskap. I vår riskanalys har vi bedömt att en god krisberedskap är en förutsättning för att både kommunens och de kommunala bolagens verksamheter ska stå väl rustade inför extraordinära händelser och klara av att hantera krissituationer. Vår sammanfattande bedömning är att kommunen och de helägda bolagen delvis har ett ändamålsenligt krisledningsarbete, men att det finns utvecklingsbehov.

SKÖVDE

KOMMUNREVISIONEN

Vi **bedömer** sammantaget att styrelse och nämnder i Skövde kommun, i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi **bedömer** att styrelsens och nämndernas arbete att följa upp den interna kontrollen kan utvecklas. Detta då kunskap och delaktighet hos de förtroendevalda i riskanalysarbetet och framtagandet av internkontrollplan behöver ökas och kommunstyrelsens arbete att leda, samordna och följa upp internkontrollarbetet behöver stärkas.

Vi **bedömer** att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med det finansiella mål som kommunfullmäktige fastställt för 2022. Avseende de verksamhetsmässiga mål som kommunfullmäktige fastställt avseende god ekonomisk hushållning är vår bedömning att det krävs utveckling av målformuleringar samt indikatorer om en utvärdering ska vara möjlig.

Vi **bedömer** att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi **tillstyrker** att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och nämnder samt dess enskilda ledamöter.

Vi **tillstyrker** att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Revisionsberättelsen är upprättad av nedan valda revisorer i Skövde kommun.

Skövde 2023-04-17

Lars-Erik Lindh

Stig Larsson

Birgitta Johansson

Linda Henricsson

Bengt Hagbjer

Conny Lundberg

Bilagor:

- 1) Revisorernas redogörelse 2022
- 2) Sakkunnigas rapport – Granskning årsredovisning 2022
- 3) Granskningsrapporter från hel- och delägda kommunala bolag
- 4) Revisionsberättelser från hel- och delägda kommunala företag
- 5) Förteckning över genomförda granskningar 2022

Bilaga 1 till revisionsberättelsen för 2022

Kommunrevisionen i Skövde

Revisorernas redogörelse för år 2022

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning har vi granskat all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelser verksamhetsområden och då prövat om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande
- den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

För fullgörandet av uppdraget och som underlag till planerad revisionsinriktning har en väsentlighets- och riskbedömning gjorts. Revisorerna har träffat kommunfullmäktiges presidium under året. Revisorerna har också under året sammanträffat med kommunledning och företrädare för nämnder och förvaltningar.

Utöver ovanstående har vi även genomfört grundläggande granskning inom styrelse och nämnderna. Uppföljning av åtgärder efter tidigare års granskningsrapporter är utförd. De fördjupade granskningar vi genomfört har lämnats till berörd nämnd och/eller kommunstyrelsen. Kommunfullmäktige har fått samtliga granskningar för kännedom. En förteckning över utförda granskningar lämnas i bilaga 5 till revisionsberättelsen.

Som en del av granskningen har revisorerna löpande tagit del av kommunstyrelsens och nämndernas protokoll och haft sammanträffanden med kommunfullmäktiges presidium, nämndpresidier samt utvalda förtroendevalda och tjänstemän.

Under revisionsåret har genomförts ett antal fördjupade granskningar med stöd av vårt sakkunniga biträde. Nedan följer en sammanfattning av resultatet av dessa granskningar. Det skall dock noteras att resultatet som redovisas för respektive granskning är det som redovisades vid den tidpunkt som avrapporteringen gjordes vilket gör att det kan ha skett förändringar efter detta tillfälle.

Verksamhetsrevision

En stor del av revisionsarbetet har avsett verksamhetsrevision, d v s en granskning av att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Syftet har varit att klarlägga om verksamheten har bedrivits enligt fastlagda politiska mål och intentioner och att utvärdera om kvalitet och inriktning har blivit den avsedda. I denna granskning har vi genomfört följande granskningar (vissa av nedanstående granskningar har genomförts såväl av kommunens revisorer som lekmannarevisorer):

Bilaga 1 till revisionsberättelsen för 2022

Granskning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbedrägerier

Vi har med stöd av KPMG genomfört en granskning av Skövde kommuns förebyggande arbete mot välfärdsbedrägerier med syfte att bedöma om ansvariga nämnder och bolagsstyrelser har säkerställt en ändamålsenlig styrning och en tillräcklig intern kontroll avseende det förebyggande arbetet mot välfärdsbedrägerier.

Bakgrunden till vår granskning är bland annat att det i betänkandet Kontroll för ökad tilltro (SOU 2020:35) konstateras att förutsättningarna för ett mer sofistikerat och medvetet missbruk av välfärdssystemen har förbättrats under de senaste två decennierna. Faktorer som framhålls vara bidragande till detta är digitaliseringen av välfärden, ökad rörlighet av arbetskraft samt ett ökat inslag av privata utförare i välfärdssystemen.

Kommuners verksamheter innefattar flera attraktiva områden för välfärdsbedrägerier och ansvariga nämnder och kommunala bolag behöver därför tillse att det finns ett ändamålsenligt internkontrollsystem som motverkar felaktiga utbetalningar. Risker som kan föreligga i en kommun/kommunalt bolag är oklara riktlinjer och kontrollrutiner för bedömning av företagets/organisationens/den enskildes kvalificering samt för beviljande av ersättning/stöd/bidrag. Det föreligger också utmaningar i vilka möjligheter och förutsättningar den enskilda handläggaren har att genomföra kontroller.

Utifrån den genomförda granskningen är vår sammanfattande bedömning att kommunstyrelsen, granskade nämnder och bolagsstyrelser inte fullt ut har säkerställt en ändamålsenlig styrning och en tillräcklig intern kontroll avseende det förebyggande arbetet mot välfärdsbedrägerier.

Mot bakgrund av den genomförda granskningen ger vi följande rekommendationer:

- Kommunstyrelsen, granskade nämnder och bolagsstyrelser bör tillse att en riskanalys specifikt inriktad på riskerna för oegentligheter inklusive välfärdsbedrägerier återkommande genomförs och dokumenteras.
- Kommunstyrelsen bör utifrån sin ledande och samordnare roll överväga utarbetande av struktur för samlad analys utifrån de av nämnderna/bolagen identifierade riskerna samt en struktur för koncernövergripande samverkan avseende det förebyggande arbetet mot oegentligheter inklusive välfärdsbedrägerier.
- Kommunstyrelsen, granskade nämnder och bolagsstyrelser bör identifiera inom vilka områden/verksamheter/processer som det finns behov av utökad samverkan internt och med externa aktörer i syfte att förebygga oegentligheter inklusive välfärdsbedrägerier.
- Kommunstyrelsen, granskade nämnder och bolagsstyrelser bör säkerställa att informations- och utbildningsinsatser avseende det förebyggande arbetet mot oegentligheter inklusive välfärdsbedrägerier tillhandahålls kontinuerligt till både tjänstemän och förtroendevalda.

Vi rekommenderar även socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden och AB Skövdebostäder att:

Bilaga 1 till revisionsberättelsen för 2022

Särskilt beakta risken för oegentligheter och välfärdsbrott i samband med genomförande av riskanalyser samt överväga behovet av att upprätta och utföra interna kontrollaktiviteter vad gäller välfärdsbedrägerier.

Vi rekommenderar även kultur- och fritidsnämnden och AB Skövdebostäder att:

- Tillse att riktlinjer och rutiner som är styrande för handläggningen av föreningsbidrag och bostadskö formaliseras i en nedskrivna rutin samt uppdateras för att beakta välfärdsbedrägerier.
- Tillse att rutin för vilka åtgärder som ska vidtas vid misstankar om välfärdsbedrägeri eller annan brottslighet formaliseras i en nedskrivna rutin.

Granskning av kommunens måltidsverksamhet

Vi har med stöd av KPMG genomfört en granskning av kommunens organisation och styrning av måltidsservice.

Bakgrunden till vår granskning är bland annat att Måltidsservice berör många och stora verksamheter inom kommunen från förskola och skola till särskilda boenden. Inom till exempel särskilda boenden är de boende helt beroende av de måltider som tillhandahålls genom kommunens måltidsverksamhet. Sammantaget har vi utifrån detta bedömt att det kan föreligga risker beträffande verksamheten.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om servicenämndens styrning och uppföljning av måltidsservice är ändamålsenlig samt om nämndens interna kontroll är utformad på ett sätt som säkerställer kvalitetskrav och kostnadseffektivitet.

Vår sammanfattande bedömning är att servicenämndens styrning och uppföljning av måltidsverksamheten är ändamålsenlig. Vi bedömer att nämndens interna kontroll är utformad på ett sätt som säkerställer kvalitetskrav och kostnadseffektivitet.

Vår granskning har visat att det finns styrdokument för verksamheten samt att organisationen till största delen är ändamålsenligt utformad. Vi bedömer att det sker en strukturerad uppföljning och kontroll av ekonomi och kvalitet.

I granskningen noteras att prisökningar på livsmedel utgör en utmaning för verksamheten att följa budget. Vi ser även utvecklingsområde avseende kunddialogen med mottagande verksamheter och rekommenderar mot bakgrund av detta nämnden att ta en mer aktiv roll för att involvera mottagande nämnd i att förbättra förutsättningarna till dialog.

Mot bakgrund av den genomförda granskningen ger vi följande rekommendationer:

- Fortsatt följa måltidsverksamhetens ekonomiska förutsättningar.
- Ta en mer aktiv roll för att involvera mottagande nämnd för att förbättra förutsättningarna till dialog.

Bilaga 1 till revisionsberättelsen för 2022

Granskning av kommunkoncernens krisberedskap

Vi har med stöd av KPMG genomfört en granskning av Skövde kommuns krisberedskap med syfte att bedöma om kommunen och de helägda kommunala bolagen har ett ändamålsenligt krisledningsarbete och samverkan inom kommunkoncernen är ändamålsenligt.

Bakgrunden till vår granskning är bland annat att under de senaste åren med mindre och större händelser har kommunernas krisberedskapsförmåga prövats och testats i skarpt läge. För att nämna några är flyktingkrisen 2015, pandemin 2020–2022 och nu återigen en flyktingkris. Utöver det har det skett olika former mer lokala svåra händelser och även IT-incidenter som visat hur viktigt det är att kommunens krisberedskap är robust med en förmåga att hantera olika typer av händelser.

En god krisberedskap är en förutsättning för att både kommunens och de kommunala bolagens verksamheter ska stå väl rustade inför extraordinära händelser och klara av att hantera krissituationer. Pandemin, stormar, cyberattacker med mera har visat vikten av detta.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunen och de helägda bolagen delvis har ett ändamålsenligt krisledningsarbete, men att vi ser utvecklingsbehov.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Tillse en översyn av reglementen såsom
  - kommunstyrelsen,
  - krisledningsnämnden och
  - övriga nämnders reglementen ur ett krisberedskapsperspektiv samt att socialnämnden därtill får vissa uppgifter vid extraordinära händelser och för POSOM-verksamheten.
- Tillse att val av ledamöter och ersättare till krisledningsnämnden sker genom särskilt nämndval på samma sätt som gäller för andra nämnder.
- Säkerställa att styrande dokument ska gälla för kommunala bolag inte bara beslutas av kommunfullmäktige utan även förankras via beslut på bolagstämma.
- Säkerställa att ett kompletterade förtydligande gällande vilken organisatorisk enhet som ansvarar för det övergripande krisberedskapsarbetet läggs till i kommunens styrdokument "Övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap och återuppbyggnad av det civila försvaret".
- Tillse att samtliga nämnder och bolag har en ändamålsenlig krisledningsplan och krisberedskap.
- Tillse att samtliga nämnder och bolag som har samhällsviktig verksamhet arbetar med kontinuitetsplanering (handlings- och åtgärdsplaner).
- Tillse att kommunens ringlista kompletteras med nödvändiga delegationsmandat vad gäller krisberedskap, alternativt överväger att inrätta en Tjänsteman i beredskapsfunktion med tillhörande delegationsmandat.
- Tillse att utbildning och övningsverksamheten utvecklas inom samtliga nämnder, styrelsen och kommunala bolag.
- Tillse att krisledningsorganisationen i de olika sektorerna och bolagen organiseras mer likriktat.

Bilaga 1 till revisionsberättelsen för 2022

Granskningar som beslutats 2022 och där berörd nämnd/styrelse inte ännu yttrat sig eller där slutrapportering ej skett ännu. Granskningarna redovisas under 2023 och tas in i ansvarsprövning 2023:

- Granskning av kommunens digitaliseringsarbete
- Granskning av övergångar mellan olika skolverksamheter och skolenheter

Grundläggande granskning 2022

Kommunallagen ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas och kommunstyrelsens verksamhetsområden. För att klara detta uppdrag arbetar vi revisorer med en kombination av olika metoder och tillvägagångssätt i syfte att bedöma om nämnder och styrelser har en tillfredsställande styrning och intern kontroll. En viktig del i denna del av granskningen är att ha en dialog med nämnder och styrelser kring deras förutsättningar att ta ansvar för de uppdrag som kommunfullmäktige gett.

Årets grundläggande granskning har haft särskilt fokus mot intern kontroll och nämndernas ansvar för uppföljning av intern kontroll. Utgångspunkten för vår granskning har varit att, för att nämnder och styrelse ska kunna leva upp till de krav som ställs i kommunallagen och antagna riktlinjer, även bör leva upp till nedanstående kriterier:

- Tillräcklig kunskap hos de förtroendevalda och tjänstepersonerna om intern kontroll och uppföljning av intern kontroll
- Tydliga roller och ansvar i arbetet med intern kontroll och uppföljning av intern kontroll mellan förtroendevalda och tjänstepersoner
- Arbetssätt och genomförande av uppföljning av intern kontroll som åstadkommer delaktighet från nämnder och styrelse

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunens nämnder och kommunstyrelse delvis lever upp till ovanstående kriterier. Granskningen visar att kommunstyrelsen och nämnderna i Skövde kommun har en ambition att bedriva ett systematiskt arbete med att säkerställa den interna kontrollen. Det finns även kommunövergripande policy och riktlinjer som definierar intern kontroll, där den årliga processen och arbetssättet för intern kontroll finns angivna. Samtidigt visar granskningen på en variation i kunskap om intern kontroll och även i genomförande av den årliga processen som ska leda fram till en internkontrollplan. Vår bedömning är att det dels krävs ett gemensamt utvecklingsarbete i kommunen, dels att kommunstyrelsen utifrån sin uppsiktsplikt aktiverar sig mer inom detta område.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen och samtliga nämnder att:

- Erbjud samtliga ledamöter utbildning i intern kontroll för att säkerställa att det finns en samsyn och förståelse rörande vad intern kontroll är
- Erbjud förvaltningarnas internkontrollsamordnare utbildning i intern kontroll
- Ta fram eller alternativt revidera rutin för styrning och kontroll i syfte tydliggör hur den interna kontrollen ska bedrivas inom respektive nämnd/styrelse, hur arbetet inom respektive nämnd/styrelse förhåller sig till Coso-modellen samt

Bilaga 1 till revisionsberättelsen för 2022

tydliggöra de förtroendevaldas delaktighet i riskbedömningar och framtagande av internkontrollpunkter

- Utveckla strukturen av internkontrollplanerna så att kontrollmoment, metod och ansvar framgår tydligare
- Se över vilka områden/kontrollpunkter som inkluderas i internkontrollplanerna och överväga om dessa ska följas upp som en del av den interna kontrollen eller om de bör inkluderas i annan uppföljning av verksamheten

Intern kontroll

Vi har under året följt nämndernas och styrelsens arbete med att säkerställa den interna kontrollen och vi hänvisar till vår grundläggande granskning och de bedömningar som vi gjort.

Redovisningsrevision

Det andra granskningsområdet är redovisningsrevision. Denna granskning syftar till att utröna om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som utövas inom kommunstyrelsen och nämnder är tillräcklig. Det senare gäller frågan om tillförlitligheten i räkenskaperna och säkerheten i system och rutiner. Vi har bland annat granskat årsredovisningen, årsbokslutet och koncernredovisningen för år 2022 och delårsrapport per den 31 augusti 2022.

Revisorerna har vid granskningen biträtts av KPMG.

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

För kommunkoncernen uppgick årets resultat till 225 mnkr (438 mnkr) där årets resultat för kommunen uppgår till 176 mnkr vilket är 52 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 124 mnkr.

Kommunens verksamhetsintäkter har ökat med ca 10,5% (110 mnkr) och likaså har kostnaderna har ökat, men i något lägre takt, med ca 6,8 % (273 mnkr) jämfört med föregående år. Ökningen av verksamhetsintäkter avser till stor del ökade taxor och avgifter om 31 mnkr samt ökade bidrag om 43 mkr. Fortsatt ökning av skatteintäkter och generella statsbidrag om 143 mkr respektive 46 mkr.

Till följd av en negativ utveckling av kommunens placeringar på börsen under året har finansiella kostnader ökat med 116 mkr och de finansiella intäkterna minskat med 61 mkr. Detta på grund av nedskrivningar till verkligt värde. Nettoeffekt av finansiella kostnader och intäkter uppgår till -172 mkr.

Kommunens nettokostnad visare en positiv budgetavvikelse om 32,1 mnkr, fördelad enligt följande:

Skattefinansierad verksamhet   28,1 mnkr

Bilaga 1 till revisionsberättelsen för 2022

Teknisk nämnd affärsverksamhet 2,6 mnkr

Finansverksamhet 1,4 mnkr

Budgetavvikelser för kommunens verksamheter avser främst:

- Kommunstyrelsen med en budgetavvikelse på 20,5 mnkr
- Vård- och omsorgsnämnden med en budgetavvikelse på 52,1 mnkr
- Socialnämnden med en budgetavvikelse om -20,3 mnkr

För kommunstyrelsen är budgetavvikelsen främst hänförlig till centrala utvecklingsmedel fått ett överskott 15,1 miljoner kronor. För vård- och omsorgsnämnden omfattar överskottet flera riktade statsbidrag som har förstärkt nämndens ekonomi under året. För socialnämnden beror underskottet framför allt på ökad kostnad för barn- och ungdomsplaceringar på HVB och familjehem som är 13,5 miljoner kronor högre jämfört med budget

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 176 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår realisationsvinster om 5 mnkr. Tillkommer gör orealiserade förluster i värdepapper om 97,5 mnkr, varvid årets balanskravsresultat uppgår till 268 mnkr. Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år varvid bedöms vara uppfyllt.

Måluppfyllelse

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange mål och riktlinjer som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är att det finansiella målet är förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målet för år 2022

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att det inte framgår i årsredovisningen huruvida kommunen uppnår verksamhetsmålen. Därmed är det inte möjligt att göra en bedömning av kommunens måluppföljning i samband med år 2022. Målen är även satta för en längre tidshorisont vilket gör det svårbedömt hur måluppfyllnaden är för 2022. Vi noterar att 1 av verksamhetsmålen är uppfyllt och resterande 6 mål bedöms av kommunen vara delvis uppfyllda.

Lekmannarevision

Som lekmannarevisorer i kommunens helägda bolag har de förtroendevalda revisorerna tillsammans med biträden granskat bolagen och lämnat granskningsrapporter och redogörelser (bilaga 3).

Lekmannarevisorerna bedömer att bolagen sköts på ett tillfredsställande sätt.

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31

Granskningsrapport
Skövde kommun

KPMG AB

2023-04-17

Antal sidor 9

Skövde kommun
Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	2
1.1	Syfte och revisionsfråga	2
1.2	Revisionskriterier	2
1.3	Metod och avgränsningar	2
2	Resultat av granskningen	3
2.1	Förvaltningsberättelse	3
2.2	Redovisningsprinciper	4
2.3	Balanskrav	4
2.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	5
2.5	Resultatet	6
2.6	Balansräkning	7
2.7	Kassaflödesanalys	8
2.8	Driftredovisning	8
2.9	Investeringsredovisning	8
2.10	Sammanställd redovisning	9

Skövde kommun
Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31

1 Bakgrund

Vi har av Skövde kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avgges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokförings- och redovisning och god redovisningssed i kommuner och regioner samt rekommendationer.
- Resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

1.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras genom fastställd normering av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen såsom vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I årsredovisningen har vi granskat de finansiella rapporterna samt tillhörande noter. Sidorna 1-45 och 61-84 har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de

Skövde kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31

finansiella delarna. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, dvs. vi granskar inte alla siffror på nämnda sidor. Övriga sidor i årsredovisningen omfattas inte av denna granskning.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställda räkenskaper

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag.
- Översiktlig analys av övriga poster.

Granskningen har faktakontrollerats av Redovisningschefen.

2 Resultat av granskningen

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i rekommendation 15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Vi noterar att kommunens förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15. Vår bedömning är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Not 1 Redovisningsprinciper" att årsredovisningen till stor del är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationerna från RKR.

Kommunen uppger att avsteg från gällande lagstiftning görs vad gäller redovisningen av RKR R5 Leasing gällande förhyrda lokaler. Avtal med en avtalstid om högst tre år (eller där värdet understiger ett halvt basbelopp) redovisas som operationellt oavsett om det i övrigt uppfyller kriterierna för finansiellt avtal.

Kommunen har genom en schabloniserad nuvärdesberäkning bedömt vilken effekt avsteget får på resultat- och balansräkning. Nuvärdet av minimileasingavgifterna skulle i denna beräkning uppgå till 202,3 miljoner kronor. Uppskattad avskrivning för dessa kontrakt skulle således vara 14,8 miljoner kronor per år.

Tomtförsäljning inom exploatering bokförs löpande på ett exploateringsområde och resultatavräknas när området avslutas vilket är ett avsteg ifrån RKR R2 som kräver successiv vinstavräkning.

Vid vår granskning har vi stickprovsvis granskat kommunens redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKR:s gällande rekommendationer.

Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen, utöver ovan nämnda avsteg om leasing och exploatering, i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

2.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa detta i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 176 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår realisationsvinster om 5 mnkr. Tillkommer gör orealiserade förluster i värdepapper om 97,5 mnkr, varvid årets balanskravsresultat uppgår till 268 mnkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Kommunen har en resultatutjämningsreserv (RUR) om 521 tkr vilken är oförändrad mot föregående år.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet. Balanskravet bedöms därmed uppfyllt.

Skövde kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31

2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunfullmäktige i Skövde kommun har fastställt ett finansiellt mål och sju verksamhetsmål. Målen är strukturerade i form av ett styrkort som är indelade i fyra olika perspektiv vilka är Samhällsutveckling, Valfärdstjänster, Medarbetare och arbetsgivare samt ekonomi.

Se vidare information i avsnitten 2.4 - 2.5 i kommunens årsredovisning.

I vår översiktliga granskning av fullmäktige fattade beslut avseende finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning har vi inte funnit något avvikande.

Kommunstyrelsen har gjort en sammantagen bedömning att god ekonomisk hushållning, utifrån ett helhetsperspektiv uppnås för verksamhetsåret 2022. Bedömningen baseras på att samtliga finansiella mål har uppnåtts och att verksamhetsmålen är delvis uppfyllda.

Vad gäller god ekonomisk hushållning hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt.

Vi noterar att kommunens finansiella mål till viss del omfattar kommunkoncernen men att verksamhetsmålen endast omfattar kommunen. God ekonomisk hushållning har därmed inte utvärderats för kommunkoncernen avseende verksamhetsmålen.

Skövde kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31

2.4.1 Finansiella mål

Kommunens finansiella perspektiv är ett mål:

- *Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.*

Årets resultat om 176 mnkr motsvarar 4,8 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket innebär att målet har uppnåtts avseende år 2022.

Bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att det finansiella målet är förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målet för år 2022. Vi noterar att samtliga finansiella mål har uppnåtts.

2.4.2 Verksamhetsmål

Av verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning bedöms vid årsbokslutet 1 av sju mål ha uppnåtts. Vidare gör kommunstyrelsen bedömningen att 6 mål är delvis uppfyllda.

Kommunens bedömning är att kraven på verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning är uppfyllda. Denna bedömning baseras på att majoriteten av verksamhetsmålen har delvis uppfyllts.

Bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att det inte framgår i årsredovisningen huruvida kommunen uppnår verksamhetsmålen. Därmed är det inte möjligt att göra en bedömning av kommunens måluppföljning i samband med år 2022. Målen är även satta för en längre tidshorisont vilket gör det svårbedömt hur måluppfyllnaden är för 2022. Vi noterar att 1 av verksamhetsmålen är uppfyllt och resterande 6 mål bedöms av kommunen vara delvis uppfyllda.

2.5 Resultatet

För kommunkoncernen uppgick årets resultat till 225 mnkr (438 mnkr) där årets resultat för kommunen uppgår till 176 mnkr vilket är 52 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 124 mnkr.

Kommunens verksamhetsintäkter har ökat med ca 10,5% (110 mnkr) och likaså har kostnaderna har ökat, men i något lägre takt, med ca 6,8 % (273 mnkr) jämfört med föregående år. Ökningen av verksamhetsintäkter avser till stor del ökade taxor och avgifter om 31 mnkr samt ökade bidrag om 43 mkr. Fortsatt ökning av skatteintäkter och generella statsbidrag om 143 mkr respektive 46 mkr.

Till följd av en negativ utveckling av kommunens placeringar på börsen under året har finansiella kostnader ökat med 116 mkr och de finansiella intäkterna minskat med 61 mkr. Detta på grund av nedskrivningar till verkligt värde. Nettoeffekt av finansiella kostnader och intäkter uppgår till -172 mkr.

Skövde kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31

Kommunens nettokostnad visare en positiv budgetavvikelse om 32,1 mnkr, fördelad enligt följande:

Skattefinansierad verksamhet	28,1 mnkr
Teknisk nämnd affärsverksamhet	2,6 mnkr
Finansverksamhet	1,4 mnkr

Budgetavvikelser för kommunens verksamheter avser främst:

- Kommunstyrelsen med en budgetavvikelse på 20,5 mnkr
- Vård- och omsorgsnämnden med en budgetavvikelse på 52,1 mnkr
- Socialnämnden med en budgetavvikelse om -20,3 mnkr

För kommunstyrelsen är budgetavvikelsen främst hänförlig till centrala utvecklingsmedel fått ett överskott 15,1 miljoner kronor.

För vård- och omsorgsnämnden omfattar överskottet flera riktade statsbidrag som har förstärkt nämndens ekonomi under året.

För socialnämnden beror underskottet framför allt på ökad kostnad för barn- och ungdomsplaceringar på HVB och familjehem som är 13,5 miljoner kronor högre jämfört med budget

Kommunen avviker från god redovisningssed avseende exploateringsredovisning där de resultatför projekten först då området avslutats och där istället successiv vinstavräkning skall göras vid varje enskild försäljning. Under 2022 har kommunen avslutat tre projekt som givit ett positivt resultat om 15,3 miljoner kronor.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

2.6 Balansräkning

2.6.1 Finansiell leasing

Kommunen redovisar leasing som operationell istället för finansiell vilket är ett avsteg från RKR R5. Avvikelsen redovisas öppet i delårsrapporten liksom beräknad ekonomisk effekt (avser hyreskontrakt). Anledning till undantaget för hyreskontrakt beror på att översyn av klassificeringen och beräkning enligt RKR R5 på hyresavtal om lokaler ännu inte är fullt genomförd.

2.6.2 Kortfristiga placeringar

Kommunens kortfristiga placeringar uppgår till 692 mnkr (584 mnkr). Räntefonder har missgynnats av stigande räntor och aktiemarknaden har reagerat starkt på den ekonomiska osäkerhet som finns och signaler på tuffare tider framöver. Marknadsvärdet på kommunens placeringar har minskat kraftigt under året och de realiserade vinsterna och förlusterna för året redovisas i årsredovisningen till -97,5 mnkr (+57,3 mnkr).

De realiserade vinsterna och förlusterna har en negativ effekt på finansnettot som därmed avviker från budget. De realiserade vinsterna och förlusterna har även en inverkan på balanskravet då dessa avgår i balanskravsutredningen.

Skövde kommun
Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31

Placeringarna är i linje med de antagna finansriktlinjerna för kommunen, vilka inte tillåter något högre risktagande och som därmed ger en kortare placeringshorisont.

2.6.3 Soliditet

Soliditeten visar betalningsförmågan på lång sikt, vilket betyder att kommunen har täckning för sina skulder. Kommunen redovisar soliditet på 38,9 % (38,8 %) och en soliditet inkl. pensionsåtaganden på 30,9 % (30,1 %), vilket visar på att kommunen har betalningsförmåga för sina skulder.

2.7 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen överensstämmer i allt väsentligt med RKR R13.

Bedömning

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

2.8 Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget.

Bedömning

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen.

2.9 Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Enligt RKR R14 ska utfallet kunna stämmas av mot fullmäktiges budget och plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av och investeringsredovisningen ska även omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Bedömning

Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med gällande lagstiftning.

2.10 Sammanställd redovisning

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom primärkommunen följande kommunala koncernföretag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

- Skövde Stadshus AB, 100%
  - Aktiebolaget Skövdebostäder, 100%
  - Balthazar Science Center AB, 100%
  - Kreativa Hus Skövde AB, 100%
    - Mariesjö Kreativa Hus AB, 100%
    - Västfast i Skaraborg AB, 100%
    - Skövde Eldaren AB, 100%
  - Next Skövde Destinationsutveckling AB, 100%
  - Skövde Energi AB, 100%
    - Skövde Energi Elnät AB, 100%
  - Skövde Exploatering AB, 100%
    - KartåsenEldaren 6 AB, 100%
    - Kaplansgatan 23 Fastighets AB, 100%
    - Mörkebäcken Fastighets AB, 100%
  - Skövde Airport, 97%
  - Eonen Fastigheter i Skövde AB, 100%
- Skövde Billingen AB, 100%
- Science Park Skövde AB, 49%

I den sammanställda redovisningen ingår förutom kommunen och ovanstående kommunala koncernföretag även Miljösamverkan Östra Skaraborg (48%), Räddningstjänsten Skaraborg (46%), Avfall & Återvinning Skaraborg (26%), Skaraborgsvatten (52%) och Skaraborgs kommunalförbund (21%).

Skövde kommun
Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31

Konsolidering har skett enligt proportionell konsolideringsmetod, vilket innebär att belopp som inkluderats i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget. Internvinster inom kommunkoncernen elimineras i sin helhet.

Vi har inte funnit några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.

Dag som ovan
KPMG AB

Thord Axelsson
Auktoriserad revisor

Simon Gustavsson
Granskningsledare

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Bilaga 5 till revisionsberättelsen för 2022

Kommunrevisionen i Skövde

Förteckning av revisionsrapporter 2022

De fördjupade granskningar vi genomfört har lämnats till berörd nämnd och kommunstyrelsen. Kommunfullmäktige har fått samtliga granskningar för kännedom. Nedan redovisas en förteckning över utförda granskningar:

<i>Granskningsområde</i>	<i>Granskningsområde</i>
Granskning av kommunkoncernens krisberedskap	Årlig grundläggande granskning 2022
Granskning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbedrägerier	Granskning av delårsrapport
Granskning av kommunens måltidsverksamhet	Granskning av kommunens årsbokslut och årsredovisning

SKRIVELSE

Datum: 2023-04-12

Diarienummer: KS2023.0083-14

Handläggare: Camilla Arvidsson

Skrivelse från kommunfullmäktiges presidium angående revisionsberättelsen för år 2022.

Skövde kommuns revisorer har överlämnat revisionsberättelse avseende Skövde kommuns verksamhet under år 2022 till kommunfullmäktige. Revisorerna har tillstyrkt att ansvarsfrihet ska beviljas.

Kommunfullmäktige skall lämna en motivering till beslut om att bevilja ansvarsfrihet eller att vägra ansvarsfrihet (5 kap. 24 § kommunallagen). Beslutet behöver inte motiveras om det är uppenbart obehövligt. Det kan vara när revisorerna riktar någon anmärkning eller framfört kritik på något annat sätt mot någon del av verksamheten.

I enlighet med kommunfullmäktiges arbetsordning bereds ärenden om ansvarsfrihet av kommunfullmäktiges presidium.

Kommunfullmäktiges presidium gör ingen annan bedömning än den revisorerna framfört i revisionsberättelsen. Presidiet instämmer i revisorernas förslag att bevilja ansvarsfrihet för styrelse och nämnder och de enskilda förtroendevalda.

Vi föreslår också att följande hantering sker av ärendet och att detta tas till protokollet: ”I beslutet deltar endast de ledamöter som enligt 5 kap. 48 § i kommunallagen har rätt att delta i beslut om ansvarsfrihet”.

Förslag till beslut:

Med hänvisning till revisionsberättelsen beviljar kommunfullmäktige kommunstyrelsen och övriga nämnder samt de förtroendevalda i dessa organ som kommunens revisorer haft att granska ansvarsfrihet för såväl förvaltning som räkenskaper under år 2022.

Denna skrivelse undertecknas digitalt.

Skövde kommunfullmäktiges presidium

Monica Green (S)
Ordförande

Conny Brännberg (KD)
1:e vice ordförande

Jonas Eriksson (SD)
2:e vice ordförande

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum:

Diarienummer: **KS2023.0005-6**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunfullmäktige

Anmälningsärenden kommunfullmäktige 24 april 2023

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar anse nedanstående handlingar som anmälda.

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna följande avsägelse:

-

Bakgrund

Nedanstående handlingar har inkommit till kommunfullmäktige.

Handlingar

Missiv Revisionsplan

Revisionsplan och Riskanalys 2022

Protokollsutdrag från Kommunstyrelsen sammanträde den 2022-12-12 - Medborgarförslag om nollvision mot mäns våld mot kvinnor och barn

Skickas till

Arvodesadministratör

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

KS § 244/22**Medborgarförslag om nollvision mot mäns våld mot kvinnor och barn**

KS2022.0188

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2022-11-30	246/22
2 Kommunstyrelsen	2022-12-12	244/22

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anse medborgarförslaget besvarat.

Yrkanden

Ulrica Johansson (C) yrkar på KSAU:s förslag till beslut att anse medborgarförslaget vara besvarad.

Dag Fredriksson (V) yrkar bifall till medborgarförslaget.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen beslutar i enligt med KSAU:s förslag till beslut.

Reservation

Dag Fredriksson (V) reserverar sig till förmån för eget beslut.

Bakgrund

Ett medborgarförslag om nollvisoin mot mäns våld mot kvinnor har inkommit och förslagsställarna vill också att en handlingsplan med konkreta insatser ska inrättas. Förslagsställarna anser att de policydokument, intentioner och insatser som hittills gjorts, inte visat sig vara tillräckligt effektiva. De kräver konkreta handlingsplaner och utbildning som säkrar diskriminerings och handlingsfrihet på alla plan.

Förslaget har varit på remiss hos socialnämnden som inkommit med sitt yttrande.

Socialnämnden skriver i sitt yttrande om Skövde kommuns folkhälsopolitiska program för åren 2019-2022 som beslutats av kommunfullmäktige 2020, vilket pekar ut tre viljeinriktningar som kommunens folkhälsoarbete ska vara inriktat på:

1. Goda och jämlika livsvillkor och levnadsvanor
2. Goda förutsättningar att fullfölja sina studier

3. Trygga, attraktiva och tillgängliga livsmiljöer/boendemiljöer

Av programmet framgår att det inom området trygga, attraktiva och tillgängliga livsmiljöer/boendemiljöer, att kommunen ska arbeta aktivt med att förebygga och tidigt upptäcka samt vidta åtgärder vid *alla former av fysiskt och psykiskt våld i nära relationer*, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck.

Socialnämnden har i sin tur en *handlingsplan för nämndens arbete mot våld i nära relation* som är beslutad av socialnämnden 2016. Socialnämndens övergripande mål är att de som bor i Skövde kommun och är utsatta för våld, bevittnar våld eller utövar våld i nära relation ska utifrån ett korrekt bemötande och evidensbaserade bedömningsmetoder, erhålla det skydd och det stöd som de är i behov av. Barnperspektivet ska alltid beaktas. I handlingsplanen finns även ett antal aktiviteter med syfte att förebygga och ge stöd till personer som utsatts för våld i nära relation. Aktiviteterna tillämpas på individnivå, tex genom att rutinemässigt ställa frågor kring förekomst av våld, men också på en övergripande nivå genom samverkan med andra myndigheter. Skövde kommun ingår sedan många år tillbaka i en myndighetssamverkan kring relationsvåld, där Skövde kommun tillsammans med regionen och övriga kommuner i Skaraborg, finansierar verksamheten Utväg som ger stöd till personer som upplevt våld i nära relation. Socialtjänsten har också ett nära samarbete med Kvinnohuset Tranan som stödjer kvinnor och barn som varit utsatt för våld. I Skövde kommun finns även en sektorsövergripande grupp som arbetar med frågan kring relationsvåld.

Mäns våld mot kvinnor och barn är ett omfattande folkhälso- och säkerhetsproblem precis som förslagsställarna skriver. Problemet är omfattande och på nationell nivå har det adresserats genom ny lagstiftning inom området. 1 juli 2021 kom en lag om barnfridsbrott som innebär att det nu är straffbart att utsätta barn för att bevittna våld i nära relation. Samma år gjordes en ändring i socialtjänstlagen som innebär att socialnämnden fick ett utökat ansvar för våldsutövaren och ska verka för att personer som utsätter närstående för våld ska ändra sitt beteende.

Skövde kommun uttrycker sin viljeinriktning i det folkhälsopolitiska programmet och där framgår att kommunen ska arbeta aktivt med att förebygga och tidigt upptäcka samt vidta åtgärder vid alla former av fysiskt och psykiskt våld i nära relationer, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck. Det pågår kontinuerligt ett aktivt arbete och en mängd aktiviteter för att förebygga och ge stöd till personer som utsatts för våld i nära relation i enlighet med rådande lagstiftning. Om Skövde kommun utöver detta, vill intensifiera sitt arbete mot våld i nära relation och höja ambitionsnivån, så krävs att riktade medel tillförs, då detta inte ryms inom nuvarande budgetram.

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen anse medborgarförslaget besvarat med motiveringen att detta uppdrag redan finns i det folkhälsopolitiska programmet vilket är

antaget av kommunfullmäktige.

Handlingar

Medborgarförslag om nollvision mot mäns våld mot kvinnor och barn
SON § 56/22 Remissvar: Medborgarförslag om handlingsplan för nollvision mot mäns våld
mot kvinnor och barn

Skickas till

Förslagsställaren

SKÖVDE

KOMMUNREVISIONEN

2022-08-22

Till Kommunfullmäktige

Revisorernas riskanalys och revisionsplan 2022

Revisorerna granskar årligen, i den omfattning som följer av god revisionsledning, all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Uppdraget utgörs ytterst av att pröva ansvarstagandet och uttala sig om detta till fullmäktige inför deras beslut i ansvarsfrågan. I enlighet med Kommunallagen prövar revisorerna om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande och
- den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Som underlag för sitt arbete genomför revisorerna årligen en riskanalys. Med stöd av denna analys avgör revisorerna vad granskningsarbetet ska inriktas mot. Riskanalysen och prioriteringarna syftar även till att minimera revisorernas risk att göra felaktiga uttalanden i revisionsberättelsen. Riskanalysen ämnar också minimera revisionsrisken, alltså att revisorerna granskar det som är mindre väsentligt.

I revisionsplanen sammanfattar revisorerna sina överväganden och planering av arbetet varje år. Ytterligare prioriteringar och övervägande om behov av granskningar sker löpande under verksamhetsåret.

Som en del i revisorernas strävan om öppenhet och kommunikation kring revisionens roll och ansvar överlämnar revisorerna härmed revisionsplanen för 2022 till kommunfullmäktige för kännedom.

Skövde 2022-08-22

För revisorerna i Skövde kommun

Lars-Erik Lindh

RISK- &
VÄSENTLIGHETS
ANALYS och
REVISIONSPLAN
2022

Skövde kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- 1** REVISORERNAS UPPDRAG
- 2** SYFTE MED RISKANALYSEN
- 3** ÖVERGRIPANDE OMVÄRLDSANALYS
- 4** RISKANALYS
- 5** RISKVÄRDERING
- 6** REVISIONSPLAN
- 7** BILAGA NYCKELTAL

1. REVISORERNAS UPPDRAG

Revisorernas uppdrag och roll

Revisionsuppdraget är definierat i kommunallagens (KL), tolfte kapitel. Revisorerna granskar årligen, i den omfattning som följer av god revisionssed, all verksamhet som bedrivs inom styrelsens/nämndernas verksamhetsområden. De granskar på samma sätt, genom de revisorer eller lekmannarevisorer som utsetts i juridiska personer enligt kommunallagen (hel- och delägda bolag), även verksamheten i de juridiska personerna.

Uppdraget utgörs ytterst av att pröva ansvarstagandet och uttala sig om detta till fullmäktige inför dess beslut i ansvarsfrågan. I enlighet med KL prövar revisorerna om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande och
- den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Revisorerna ska granska och pröva enligt *god revisionssed*. God revisionssed är inte reglerad i lag eller föreskrift eller på annat sätt fastställd av en myndighet. Den formas och utvecklas successivt över tiden i det praktiska revisionsarbetet.

Revisorerna lyder direkt under fullmäktige med ett årligt anslag. För revisorerna gäller ett av fullmäktige fastställt *reglemente*.

Revisorerna har interna sammanträden och träffar med fullmäktiges presidium, regionstyrelsen och nämnderna. Möten hålls också löpande med ledande tjänstepersoner. Revisorerna fortbildar sig bl.a. genom riktade utbildningsinsatser, studiebesök, deltagande i seminarier, konferenser och erfarenhetsutbyten med andra kommuner och regioner.

Revisionsprocessen

Revisionsprocessen omfattar hela det arbete som revisorerna gör under ett revisionsår, från riskanalys och planering av granskningsinsatser till uttalandet i revisionsberättelsen. Revisionsprocessen är avslutad när fullmäktige fattat beslut i ansvarsfrågan. Revisionsprocessen är uppdelad i fyra delar – *planera, granska, avrapportera och bedöma*. Revisorerna har ansvar för hela revisionsprocessen och beställer de granskningar m.m. som ska genomföras av de sakkunniga.

1. PLANERING

- ✓ Analys av riskmiljö
- ✓ Riskanalys
- ✓ Revisionsplan

3. AVRAPPORTERING

- ✓ Löpande rapportering av fördjupade projekt
- ✓ Skriftliga rapporter till styrelser och nämnder för yttrande

2. GRANSKNING

- ✓ Grundläggande granskning
- ✓ Fördjupad granskning
- ✓ Granskning av delårsrapport & årsredovisning

4. BEDÖMNING

- ✓ Ansvarsprövning
- ✓ Revisionsberättelse och revisorernas redogörelse

1. REVISORERNAS UPPDRAG (FORTS)

Med resultatet av årets granskning som grund prövar revisorerna om styrelsen och nämnderna har fullgjort sina uppdrag. Under denna process beaktar revisorerna information som inhämtas från andra revisorer inom kommunens verksamhet – lekmannarevisorer och yrkesrevisorer i kommunens företag, revisorer i kommunalförbund och finansiella samordningsförbund med flera. Informationen har betydelse för att revisorerna ska kunna pröva med en helhetssyn dvs. hela den kommunala verksamheten.

Revisorernas uppfattning i ansvarsfrågan förmedlas till fullmäktige i form av ett särskilt uttalande i revisionsberättelsen. Revisorerna prövar ansvaret såväl kollektivt, dvs. för hela styrelsen eller nämnden, som individuellt för enskilda ledamöter. Det kollektiva ansvaret är utgångspunkten.

Sakkunniga

Revisorerna och lekmannarevisorer ska biträddas av sakkunniga i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen enligt god revisionsd i kommunal verksamhet.

Begreppet sakkunnig används för yrkesrevisor eller annan specialist som biträder förtroendevalda revisorer/lekmannarevisorer, dvs. arbetar på deras uppdrag.

Sakkunniga är kommunala yrkesrevisorer, auktoriserade revisorer eller andra specialister inom kommunal verksamhet. De sakkunniga ska enligt kommunallagen ha tillräcklig kunskap om och erfarenhet av kommunal verksamhet och revision. Det innebär teoretiska kunskaper och metodkunskaper om bl.a. ekonomi, förvaltning, organisation, styrning och intern kontroll och/eller om de verksamheter, processer eller funktioner som revisionen granskar. Sakkunniga ska tillämpa god revisionsd i kommunal verksamhet.

2. SYFTE MED RISKANALYSEN

Syfte

I enlighet med vad som framgår av "God revisionsssed i kommunal verksamhet" så är det revisorerna som ansvarar för risk- och väsentlighetsbedömningen. Med stöd av denna analys avgör revisorerna vad granskningsarbetet ska inriktas mot. Riskanalysen och prioriteringarna syftar även till att minimera revisorernas risk att göra felaktiga uttalanden i revisionsberättelsen. Riskanalysen ämnar också minimera revisionsrisken, alltså att revisorerna inte granskar det som är mest väsentligt.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har definierat *risk* enligt följande: "En risk är en oönskad händelse som vi kan bedöma sannolikheten för att den ska inträffa. En risk är också en handling/brist på handling av styrelse eller nämnd som påverkar kommunen/invånarna/personalen negativt". SKR använder vidare begreppet *väsentlighet* som "värdet av en identifierad risk". Dessa definitioner är utgångspunkten för revisorernas analys.

För att revisorerna ska kunna genomföra en riskvärdering av händelser som kan påverka, hindra eller hota måluppfyllelsen inom den kommunala verksamheten är det av vikt att en riskinventering genomförs. Inventeringen innefattar såväl interna som externa faktorer såsom omvärldsförändringar, väsentliga händelser inom kommunen/regionen, intern kontroll, samverkan med närliggande kommuner/regioner, resultatet av tidigare års fördjupade granskningar inklusive granskning av årsbokslut och delårsbokslut samt övergripande finansiell analys. Omnämnda faktorer tar sin utgångspunkt i fullmäktiges mål.

Syftet med riskanalysen är således att identifiera de största riskerna som finns inom verksamheter, funktioner och processer i regionen. Olika perspektiv kan också anläggas så som hållbarhet, mänskliga rättigheter och jämställdhet. Granskningen riktas mot väsentliga områden med högre risk utifrån perspektiven styrning, kontroll, effektivitet och kvalitet.

Inventeringen tar även hänsyn till nationella trender och förändrad lagstiftning. Med hjälp av offentlig statistik identifieras områden där kommunen/regionen avviker negativt i jämförelse med liknande kommuner/regioner, länet och riket.

Riskinventeringen är ett stöd i arbetet med att planera framtida revisionsinsatser och på vilket sätt granskning ska ske av identifierade områden. Inventeringen ska även fungera som ett stöd till revisionen i kontakt med styrelse, nämnder och förvaltningar.

Utifrån riskinventeringen, annan kunskapsinhämtning och information från förtroendevalda och tjänstepersoner, bedömer därefter de förtroendevalda revisorerna identifierade risker utifrån sannolikheten att de inträffar och vilken konsekvens de får. Värdering av sannolikhet utgår bland annat från bedömning av kvaliteten i styrelsens och nämndernas egen omvärldsbevakning, riskanalys och interna styrning och kontroll.

3. ÖVERGRIPANDE OMVÄRLDSANALYS

Ekonomirapporten från Sveriges kommuner och regioner (SKR)

Coronapandemin har satt sina spår både lokalt, nationellt och internationellt. Krisåtgärder världen över skalas ner eller fasas ut under 2021 och 2022. Vi kan dock notera följdproblem med vissa flaskhalsar i den internationella ekonomin som påverkar både nationellt och lokalt. De offentliga finanserna i Sverige visar en oväntat liten försvagning efter pandemin. Den ännu låga offentliga skuldkvoten medger ett reellt framtida handlingsutrymme för finanspolitiken i Sverige.

Tillväxten för det kommunala skatteunderlaget förväntas bli högre under 2021 och 2022 än på flera år. Sammantaget beräknas en svag real uppgång av skatteunderlaget fram till 2025.

En god skatteunderlagsutveckling och en dämpning av de ökade demografiska välfärdsbehoven gör att de närmaste åren ser förhållandevis bra ut för kommunerna. De relativt goda ekonomiska förutsättningarna avseende skatteunderlaget gäller även för regionerna. Inom regionerna är det demografiska trycket fortsatt högt med allt fler äldre, men ändå något lägre än i tidigare prognoser. För kommunerna förväntas de senaste årens låga kostnadsutveckling antas vända och ta fart i år och nästa år.

Enligt SKR:s prognoser krävs åtgärder eller statliga tillskott om 8 miljarder kronor för kommuner och åtgärder eller resurstillskott om 4 miljarder kronor till regionerna för att nå en resultatnivå på 2 procent av skatter och bidrag för år 2025.

Budgetpropositionen

I propositionen beskrivs utvecklingen i den globala och svenska ekonomin, vilken visar på en stark återhämtning 2021 och 2022. En fortsatt snabb återhämtning för BNP och antalet arbetade timmar antas ske 2021 och 2022, men "lågkonjunkturen" dröjer ändå kvar till 2022 på arbetsmarknaden. Andelen arbetslösa fortsätter att stiga 2021 men minskar 2022 och 2023; den beräknas då uppgå till 7 procent av arbetskraften 2023 och 2024.

Satsningar för kommunerna

- 2,1 miljarder kronor i generella statsbidrag till kommunerna.
- Förstärkt äldreomsorgslyft jämfört med tidigare besked, 1 190 mnkr för år 2022 samt 1 490 mnkr för år 2023. Satsningen omfattar nu 1,7 miljarder kronor respektive år.
- Statsbidraget för regionalt yrkesvux tillförs 1 540 mnkr 2022.
- Skolmiljarden fortsätter även 2022.

Satsningar för regionerna

- 900 mnkr extra i generella statsbidrag till regionerna.
- 6 miljarder för testning och smittspårning 2021, samt 2 miljarder för 2022.
- För att jobba med uppskjuten vård satsas ytterligare 2 miljarder.
- Personalsatsningar på 2 miljarder kronor för 2022.

3. ÖVERGRIPANDE OMVÄRLDSANALYS (FORTS)

Ekonomistyrningsverkets prognos september 2021

”En stark återhämtning borrar för en tydlig förstärkning av de offentliga finanserna”

Enligt Ekonomistyrverkets (ESV) bedömningar befinner sig Sverige just nu i en stark återhämtningsfas efter pandemin och den kraftiga ekonomiska nedgången under 2020. Återhämtningen stöds av en expansiv finans- och penningpolitik. Även den successiva avvecklingen av restriktionerna kopplade till pandemin bidrar till en relativt snabb återhämtning i den svenska ekonomin.

Trots omfattande utgiftsökningar och ytterligare skattesänkningar under 2021 förväntas underskotten i de offentliga finanserna bli lägre än förra året. Under 2022 bedöms det offentliga sparandet vara så gott som i balans.

Trots en hög smittspridning under de två första kvartalen 2021 var BNP-tillväxten god under det första halvåret. ESV bedömer att den goda tillväxten kommer att fortgå året ut. Finans- och penningpolitiken är expansiv och hushållens sparande högt. Efterfrågan på svenska varor på exportmarknaden är hög och växande.

Då hushållens sparande varit högt under pandemin bedöms de ha utrymme för en ökad konsumtion under senare halvan av 2021 och in i 2022. Det innebär att återhämtningen i den svenska ekonomin till stor del kommer att bäras upp av hushållens konsumtion av varor och tjänster. ESV bedömer att BNP kommer att öka med 4,3% 2021 och med 3,2 % under 2022.

Det finns dock, enligt ESV, omständigheter som bidrar till en viss osäkerhet kring utvecklingen, både i Sverige och globalt. Den fortsatta smittspridningen och eventuella nya restriktioner kan snabbt påverka utvecklingen negativt. Även en minskande takt i vaccinering av befolkningen och globalt oroar. Bristen på olika insatsvaror till industrin kan leda till produktionsstopp inom för svensk export viktiga produktionsområden. Myndigheten pekar även på en minskande skattekvot på grund av sänkta skatter och en fortsatt hög arbetslöshet.

Under 2022 kommer regioner och kommuner fortsatt att erhålla ett visst stöd för pandemins konsekvenser på den kommunala ekonomin och verksamheten. Det innebär att statens utgifter kommer vara fortsatt höga. Till detta bidrar även utökade satsningar på investeringar i kommunikation (underhåll och investeringar i järnvägar och vägar), men även utökade tillfälliga satsningar på utbildning bidrar till de höga utgifterna. ESV räknar dock med att statens utgifter börjar minska successivt redan under 2022 allt eftersom de särskilda stödåtgärderna kopplade till pandemin fasas ut.

ESV bedömer att kommunsektorn (regioner och kommuner) kommer att redovisa ett överskott även 2021. Utgifterna i sektorn bedöms öka kraftigt 2021 i relation till 2020 då mycket av den välfärdsproduktion som inte kunde genomföras under 2020 ska genomföras 2021. Samtidigt ökar också skatteintäkterna starkt vilket bidrar till ett överskott även 2021.

4. RISKANALYS – GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING, EKONOMISTYRNING

Utmaningar och risker god ekonomisk hushållning

Syftet med regional och kommunal verksamhet är inte att få ekonomisk avkastning på skattebetalarnas pengar, utan att bedriva den verksamheten region-/kommunfullmäktige har beslutat att genomföra och som åligger kommunen/regionen enligt lag. Genom att regioner och kommuner sköter sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt förbrukar de inte mer resurser än vad de har att tillgå. De äventyrar därmed inte kommande generationers möjligheter att kunna finansiera sin välfärd utan att behöva spara på grund av tidigare generationers slösaktighet. Om regioner och kommuner ska klara sina framtida utmaningar och kunna erbjuda en god välfärd till sina invånare behöver de ha en effektiv ekonomistyrning. En effektiv ekonomistyrning förstärker möjligheterna för regioner och kommuner att klara sina åtaganden inom de ekonomiska ramar som står till förfogande.

Även om det är självklart att regioner och kommuner ska hantera sin ekonomi med god ekonomisk hushållning är det inte alltid enkelt. En åldrande befolkning med sammansatta behov ska tillgodoses. Nya investeringar i lokaler, medicinteknisk utrustning, digitalisering etc. ställer krav på att resurser tas i anspråk. Politiska beslut ska genomföras under ibland relativt osäkra planeringsförutsättningar. Allt ska rymmas inom de ekonomiska ramar region-/kommunfullmäktige har att fördela. Många regioner och kommuner har svårigheter att över tid nå upp till de finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning de satt upp för året eller mandatperioden. Om regionens/kommunens bokslut visar ett negativt resultat krävs att beslut fattas om hur det ska återställas inom tre år. Det förutsätter en väl utvecklad och ändamålsenlig ekonomistyrning hela vägen ut i verksamheterna.

Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. God ekonomisk hushållning omfattar inte bara finansiella mål och en ändamålsenlig ekonomistyrning. Det omfattar även verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning och att verksamheten är organiserad på så vis att största möjliga måluppfyllelse ska kunna nås på mest effektiva vis. Mål och riktlinjer för verksamheten behövs för att visa vilken verksamhet som ska rymmas inom de finansiella målen, dvs en ekonomi och verksamhet i balans.

Ur ett mer långsiktigt perspektiv bör de finansiella målen tydliggöra hur mycket av skatter, statsbidrag och avgifter som ska gå till den löpande verksamheten, hur investeringar ska finansieras och hur stort sparandet behöver vara inför finansiering av framtida behov. Målen behövs också för att främja en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt för att göra uppdraget gentemot medborgarna tydligt.

Allt detta ska hanteras i budgetprocessen, vilket innebär att den måste vara ändamålsenlig och tydlig för dem som i slutändan ska ta ansvar för med vilka resultat regionens/kommunens verksamheter bedrivs. En avgörande faktor för hur väl en region eller kommun lyckas med att bedriva en verksamhet i ekonomisk balans är acceptansen i nämnder och verksamheter för de restriktioner som de ekonomiska ramarna innebär för den verksamhet som ska bedrivas.

4. RISKANALYS – GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING, EKONOMISTYRNING

De finansiella målen och verksamhetsmålen ska hänga ihop och stödja varandra utifrån uppdraget att uppnå verksamhet och ekonomi i balans. Det finns en risk att de mål och uppdrag som fullmäktige fastställer för verksamheterna inte hänger ihop med och stöds av de finansiella målen. Om nämnderna och verksamheterna upplever att verksamhetsmålen och uppdragen inte är realistiska ställt till de ekonomiska förutsättningarna risker målen att tappa sin styrande kraft och sin legitimitet i verksamheten. Därför är det väsentligt att det finns en röd tråd i målstyrningen från budgetberedningen, fullmäktiges budgetbeslut, nämndernas budgetar och verksamheternas planer för hur verksamheten ska bedrivas under året och mandatperioden. De mål som sätts för verksamheterna ska vara mätbara och uppföljningsbara för att ge möjlighet för styrelser och nämnder att ta sitt ansvar för verksamheten och upprätthålla en tillräcklig intern kontroll.

Trots relativt goda resultat under senare år för regioner och kommuner uppvisar de en sårbarhet för förändringar i omvärlden och internt på grund av en ökad skuldsättning, ett minskat finansiellt sparande, ökat åtagande i sina företag samt utifrån svårigheter att anpassa verksamheten till demografiska förändringar. Detta innebär att de regioner och kommuner som är sämst rustade riskerar att uppvisa svårigheter att leverera välfärdstjänster till sina invånare inom de ekonomiska ramar som står till förfogande.

Det finns en risk för att bristande ekonomisk hushållning, svag ekonomistyrning och dålig koppling mellan finansiella mål, verksamhetsmål och budgetarbetet minskar regioner och kommuners förutsättningar att bedriva en ändamålsenlig verksamhet utan att skjuta över kostnader på kommande generationer.

Aktuell utredning

I september 2021 lämnades betänkandet *En god kommunal hushållning av utredningen En effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner*. Utredningens har bland annat haft i uppdrag att:

- föreslå hur krav på god ekonomisk hushållning och regelverket för balanskravet bör vara utformade
- undersöka och vid behov lämna förslag till vägledning och stöd för den ekonomiska styrningen i kommuner och regioner
- föreslå lösningar som sammantaget skapar goda förutsättningar för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner och som ligger i linje med målen för den nationella finanspolitiken.

Några exempel på förslag från utredningen är att

- God ekonomisk hushållning föreslås benämnas god kommunal hushållning som syftar till att tydliggöra att ekonomistyrningen måste omfatta både ekonomi och verksamhet och att det ytterst är ekonomin som sätter gränsen för verksamheten.
- Kommuner och regioner ska upprätta ett tioårigt program för god kommunal hushållning. Programmet ska ge en mer sammanhållen ekonomisk styrning med tydlig koppling till det övergripande kravet på god kommunal hushållning. De treåriga planerna ska innehålla mål som utgår från det antagna tioårsprogrammet för god kommunal hushållning.
- Reglerna rörande balanskravsresultat och reglering av underskott förändras genom att bland annat skärpa kraven på en obalanserad budget, möjlighet att i vissa fall förlänga tiden för att återställa ett negativt balanskravsresultat.
- En resultatreserv för att kunna spara ekonomiska överskott införs för att skapa incitament för en större framförhållning och därmed öka möjligheten att nå målet om en god kommunal hushållning. Samtidigt föreslås att resultatutjämningsreserven successivt avvecklas.
- Utredningen föreslår att delårsrapporten förenklas och tidigareläggs. Senast i juni ska fullmäktige behandla en förenklad delårsrapport som omfattar minst tre månader

4. RISKANALYS – GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING, EKONOMISTYRNING, forts

Påverkan på revisionen

- En skärpt revision och kontroll införs genom att revisionen får ett utökat uppdrag att granska regelefterlevnad inom den ekonomiska förvaltningen. Ett förtydligande görs av att revisorerna ska uttala sig om vissa frågor, främst återställande av negativa balanskravsresultat och hänvisning till särskilda skäl.
- Kravet på revisorerna att behandla delårsrapporten tas emellertid bort men möjligheten kvarstår.
- Krav införs på att en samlad behandling av årsredovisning, revisionsberättelse och ansvarsprövningen ska ske i fullmäktige. Beslut om anmärkningar ska motiveras.
- Krav införs på publicering av revisionsberättelser på kommuners och regioners webbplatser.

Syftet med förändringarna är att ytterligare skärpa revisionens viktiga roll att bidra med underlag till ansvarsutkrävande

Utredningen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2023.

4. RISKANALYS – GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING, EKONOMISTYRNING

Nyckeltal

Övergripande nyckeltal - Finansiella nyckeltal - Hur din kommun står sig mot andra jämförelseobjekt

Nyckeltal	Liknande kommuner övergripande	Riket
Soliditet inkl pensionsåtag, kommun, (%)		
Verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen kommun, kr/inv		
Soliditet inkl pensionsåtag, kommunkoncern, (%)		
Resultat före extraordinära poster kommunen, kr/inv		
Resultat före extraordinära poster kommunkoncernen, kr/inv		

Kommentarer

Soliditeten var lägre i Skövde kommun än i liknande kommuner och den genomsnittliga soliditeten i riket. Soliditeten för Skövdes kommunkoncern var däremot något högre än rikssnittet, men lägre än soliditeten i kommunkoncernen i liknande kommuner.

Verksamhetens nettokostnader (kr/invånare) var lägre i Skövde kommun än i liknande kommuner och rikssnittet.

Skövde kommuns resultat (kr/invånare) var bättre än resultatet i liknande kommuner och riket. Samma gäller även resultatet för kommunkoncernen, vilket är positivt.

Grön flagga innebär att kommunens resultat är bättre än jämförelsegruppen, gul flagga att kommunens resultat är sämre än jämförelsegruppen.

Liknande kommuner övergripande = Gotland, Kalmar, Karlstad, Luleå, Piteå, Sundbyberg och Varberg

4. RISKANALYS – REDOVISNING

Utmaningar och risker

Investeringsprocessen

Kommuners och regionernas möjlighet till styrning av investeringsverksamheten bygger på en väl fungerande investeringsprocess med tydliga riktlinjer, uppföljningar och kontroller. Riktiga och välgrundade beslut är viktigt då de investeringar som görs idag kommer påverka kommunens/regionens ekonomi under lång tid. Brister kan leda till felaktiga prioriteringar, för höga utgifter samt att inköp och upphandlingar genomförs på felaktiga grunder.

Intäktsrutiner (fakturering/statsbidrag)

En viktig del i kommunens/regionens interna kontroll utgörs av att säkerställa att de underlag som ligger till grund för intäkterna är korrekta och fullständiga och att intäkterna blir korrekt periodiserade. En kommun/region har utöver skatteintäkter många andra och dessutom ofta komplexa intäktsströmmar; riktade statsbidrag som ofta baseras på uppgifter som lämnas av kommunen samt fakturering av utförda tjänster där underlag i allt väsentligt skapas internt. Brister kan leda till felaktiga intäkter och en bristande finansiering av kommunens/regionens verksamheter.

Inköp och leverantörsbetalningar

En viktig del i kommunens/regionens interna kontroll utgörs av att säkerställa att det finns en tillräcklig intern kontroll i kommunens redovisning, system och rutiner avseende leverantörsbetalningar. Det föreligger risker för såväl oegentligheter som förtroendeskada till följd av brister i hanteringen. Att ha väl fungerande rutiner och system är således viktigt för att upprätthålla en säker hantering av leverantörsfakturor och betalningar relaterade till dessa.

Löne- och pensionshantering, inkl. skatter och avgifter

Kostnader för löner, pensioner och andra personalrelaterade kostnader är en betydande del av en kommuns och regions totala kostnader. Att lönehanteringen är korrekt och att det finns en tillräcklig intern kontroll i löneutbetalningsprocessen är därför väsentligt. Redovisning av löner och pensionsavtal är dessutom komplexa vilket ställer höga krav på såväl rutiner och processer som den interna förståelsen. Sammantaget innebär detta att en väl fungerande administration och god intern kontroll är högst väsentlig. Brister i hanteringen medför risk för bland annat felaktiga löneutbetalningar och bristande beslutsunderlag.

Ny lagstiftning

Under 2021 har det inte kommit några nya väsentliga redovisningsregler. SKR fattade dock under våren 2021 beslut om förändrade livslängdsantaganden vid beräkning av pensionskulden. När livslängdsantaganden ökar medför detta att pensionsåtagandet/skulden också ökar.

För den del av förpliktelsen som finns i balansräkningen som avsättning uppstår en ökad avsättning vilket i sin tur ger motsvarande ökning av personalkostnaderna. Om ändringen av uppskattning och bedömningar får väsentliga effekter på resultatet för året kan posten redovisas som jämförelsestörande.

För den del av förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse innebär förändringen av livslängdsantagandet att storleken på ansvarsförbindelsen ökar vilket i sin tur medför att kostnaderna för pensionsutbetalningar i framtiden blir högre varje enskilt år.

4. RISKANALYS – HR, ÖVERGRIPANDE PERSONALFRÅGOR

Utmaningar och risker

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är en av de största utmaningarna att hantera för kommuner och regioner. Konkurrenten om arbetskraft kommer att hårdna ännu mer på hela arbetsmarknaden och här behöver kommuner och regioner vara en attraktiv arbetsgivare för att klara sig i den konkurrensen. Det kommer också att krävas att kommuner utvecklar kompetensen hos den befintliga personalen för att klara förändrade kompetensbehov i verksamheterna.

Rekrytering

Att rekrytera personal med rätt kompetens har en avgörande betydelse för att säkerställa kvaliteten i kommunens verksamheter. För att säkerställa rekryteringsprocessen behöver kommunen ha rutiner och riktlinjer för hur det ska genomföras. Otydliga riktlinjer och rutiner för rekryteringsprocessen kan medföra negativa ekonomiska och kvalitetsmässiga konsekvenser för kommunens styrning och dess verksamheter.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljölagen samt tillhörande föreskrifter ställer stora krav på arbetsgivaren när det gäller ansvaret för arbetsmiljön. Det är de förtroendevalda som ska sätta mål och dra upp riktlinjer för att säkerställa att arbetsmiljöarbetet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter. Chefer och övriga medarbetares ansvar är att verkställa detta. Det är ytterst viktigt att ansvars- och rollfördelningen är tydlig och dokumenterad. Om styrning och uppföljning av arbetsmiljöarbetet brister finns risk för ohälsa och sjukdom hos de anställda.

Ny lagstiftning/avtal

Från och med den 1 oktober 2021 gäller den nya bestämmelsen i AB § 4 mom. 4 som innebär att anställningstiden för konvertering enligt 5 a § LAS sänks från 2 år till 18 månader. Detta gäller både Det innebär att en vikariatsanställning och allmän visstidsanställning konverteras till en tillsvidareanställning efter att den anställde arbetet 548 dagar.

Ny visselblåsarlag

Riksdagen har den 29 september 2021 fattat beslut om att anta en ny visselblåsarlag, lagen om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (visselblåsarlagen). Lagen träder i kraft den 17 december 2021 och innebär bland annat att såväl privata som offentliga arbetsgivare som har 50 eller fler arbetstagare ska vara skyldiga att ha interna visselblåsarfunktioner. Kravet på att införa visselblåsarfunktioner kommer vara tvingande och införas stegvis. Den 17 juli 2022 ska samtliga offentliga arbetsgivare som har 50–249 arbetstagare samt alla (såväl privata som offentliga) arbetsgivare som har minst 250 arbetstagare vara skyldiga att ha en visselblåsarfunktion på plats.

Den svenska lagen bygger på ett EU-direktiv vilket innebär att liknande lagstiftning även kommer att implementeras i övriga EU-länder.

Den nya lagen gäller vid rapportering *i ett arbetsrelaterat sammanhang av information om missförhållanden som det finns ett allmänintresse av att det kommer fram*. För att det ska finnas ett allmänintresse bör det handla om allvarliga missförhållanden.

Det finns inte, som idag, någon begränsning till att de allvarliga missförhållandena ska vara begångna av en person i en ledande position eller av en person som innehar en nyckelposition i verksamheten

En visselblåsarfunktion kan bestå av enbart traditionella kommunikationsvägar såsom telefon, post och e-post. Men utvecklingen går mot att allt fler har digitala lösningar som säkerställer att visselblåsaren kan vara och förbli anonym samt möjliggör en säker och krypterad kommunikation med visselblåsaren.

4. RISKANALYS – HR, ÖVERGRIPANDE PERSONALFRÅGOR

Nyckeltal

Övergripande nyckeltal - Personal - Hur din kommun står sig mot andra jämförelseobjekt

Nyckeltal	Liknande kommuner övergripande	Riket
Avgångna tillsvidareanställda under året, kommunalt anställda, andel (%)		
Lönegap median kvinnor - median män anställda av kommunen, kr		

Kommentarer

Andelen avgångna tillsvidareanställda under år 2020 var högre i Skövde kommun än i liknande kommuner och rikssnittet.

Grön flagga innebär att kommunens resultat är bättre än jämförelsegruppen, gul flagga att kommunens resultat är sämre än jämförelsegruppen.

Liknande kommuner övergripande = Gotland, Kalmar, Karlstad, Luleå, Piteå, Sundbyberg och Varberg

4. RISKANALYS – IT- OCH INFORMATIONSSÄKERHET

Utmaningar och risker

Den digitala omvandlingen av samhället (som trappats upp på grund av covid-19-krisen) har expanderat hotbilden och medfört nya utmaningar som kräver anpassade och innovativa åtgärder. Antalet cyberattacker fortsätter att öka, och de alltmer sofistikerade attackerna kommer från ett brett spektrum av källor i och utanför EU.

De höga ambitionerna inom digitaliseringsområdet de kommande åren medför även utmaningar och risker för den personliga integriteten. Det sker en ökande insamling av biometriska uppgifter, i form av exempelvis fingeravtryck och ansiktigenkänning tillsammans med nya tekniker för att samla in data, via exempelvis sensorer och röststyrning vilket medför stora risker. Därtill utvecklas och implementeras nya tjänster för att lagra, säkra och transportera data där risker behöver bedömas dels ur ett juridiskt perspektiv dels avseende teknisk säkerhet, så att den information som hanteras har ett tillräckligt skydd.

Regioner och kommuner står inför stora anpassningar för att säkerställa efterlevnad av de gällande regelverken för informationssäkerhet, exempelvis NIS-direktivet för samhällsviktig verksamhet och verksamheter som lyder under säkerhetsskyddslagen.

Ny eller förändrad lagstiftning

Lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster (NIS-direktivet)

2020 presenterade EU-kommissionen ett förslag på en revidering av NIS-direktivet som trädde ikraft 2018. Medlemsstaterna arbetar med att bereda förslaget och det behandlas även av både Europaparlamentet och ministerrådet.

Säkerhetsskyddslagen (2018:585) och säkerhetsskyddsförordningen (2018:658)

Lagen gäller från den 1 april 2019 för alla som bedriver säkerhetskänslig verksamhet. Även om inte lagstiftningen är ny så finns fortfarande mycket att göra för att säkerställa efterlevnad i kommuner, regioner, kommunala bolag och kommunförbund som omfattas av lagen sedan den nya lagen trädde ikraft.

4. RISKANALYS – KOMMUNÄGDA AKTIEBOLAG

Utmaningar och risker

I många kommuner bedrivs samhällsviktig verksamhet i bolagsform. Granskningen sker av lekmannarevisorer i de aktuella bolagen. Utifrån en generell omvärldsanalys och våra erfarenheter kan vi se risker inom följande områden:

Värdesäkring och underhåll

I många kommuner finns stora delar av kommunens balansräkning i bolagsform vilket innebär att värdesäkring av fastigheter och infrastruktur är av största vikt. Hur sköts underhåll och avsätts tillräckliga resurser till underhållet av anläggningar och infrastruktur. I detta sammanhang kan särskilt betonas underhåll och förnyelse av ledningsnät i VA-anläggningen. Även kapacitetsbrister finns ofta i vattenverk och reningsverk med de störningar detta innebär för driften och verksamheten.

Dricksvatten

Inom dricksvattenproduktionen har på senare tid uppmärksammats PFAS i dricksvattnet. Inom området kan en förstudie enkelt göras för att utvärdera halterna av PFAS innan en djupare granskning görs. Vid förekomst av PFAS går det att djupare undersöka hur bolaget arbetar med källspårning och åtgärder för att minska förekomsten av PFAS.

Samhällsviktiga tjänster och säkerhet

Eftersom både energi- och VA-verksamheten är samhällsviktiga tjänster är det av särskilt stor vikt att dessa bolag har hög nivå på säkerhet i nätverk och informationssystem (NIS-direktivet och Lag (2018:1174 om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster). Bland annat finns krav på att dessa leverantörer upprättar riskanalys som ligger till grund för val av säkerhetsåtgärder samt tillhörande åtgärdsplan.

Utbyggnad av bredband

Bredbandsutbyggnaden är en utmaning i många kommuner. Utbyggnaden behöver intensifieras för att klara målen i den nationella digitaliseringsstrategin och enligt ett av målen i Agenda 2030. Utmaningen är att finansiera utbyggnaden samtidigt som det aktuella bolaget har att ta hänsyn till affärsmässighet i satsningarna.

4. RISKANALYS – JURIDIK OCH ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Utmaningar och risker

Barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) har haft status som svensk lag i snart två år. Trots att barnkonventionen ratificerades av Sverige 1990 har kommuner och regioner har kommit olika långt avseende den praktiska tillämpningen av konventionens bestämmelser.

I Barnombudsmannens årliga rapport till regeringen, *Alla tar ju inte ansvar*, framgår att barnkonventionen som svensk lag stärker barnet som rättighetsbärare men för att lagen ska göra verklig skillnad krävs ytterligare förändringar i författningar, förordningar och instruktioner. Det övergripande ansvaret för detta bär staten och Barnombudsmannen uppger att staten måste säkerställa en miniminivå för barns rätt till delaktighet, utbildning och hälsa i kris, för alla barn i landet.

Utifrån ovanstående är det viktigt att kommuner och regioner säkerställer att det finns styrning och kontroll av hur de arbetar med barnrättsperspektivet i ärenden som berör barn. Det är även av vikt att revisionen funderar på hur de ska inta ett barnrättsperspektiv när deras arbete handlar om barn eller påverkar barn.

Allmänna handlingar

I stort sett är alla handlingar som inkommer, expedieras eller upprättas i en kommun eller region är att ses som en allmän handling och är därmed offentlig (grundlagsskyddad rättighet). När det sker större händelser i vårt samhälle, exempelvis coronapandemin, begär media och medborgare ut allt fler handlingar. I dagens samhälle när mycket handlingar skickas digitalt och vi skriver till varandra via e-post är det viktigt att komma ihåg att det också per regel är att ses som allmän handling om man arbetar i en kommun eller en region.

Ovanstående resonemang är inget nytt men det är av vikt att säkerställa att medarbetare och förtroendevalda i en kommun eller region har kunskap om hur handlingar ska hanteras och registreras samt hur en begäran om allmänna handlingar ska handläggas. Inom ramen för detta och för att säkerställa en korrekt hantering bör kommuner och regioner genomföra utbildningsinsatser kontinuerligt med sina medarbetare och förtroendevalda samt ha upprättade styrande dokument.

4. RISKANALYS – RÄDDNINGSTJÄNST

Utmaningar och risker

Arbetsmiljörisker:

Kommunal publicerade 2019 rapporten *Bättre förutsättningar för räddningstjänsten* som syftar till att skapa en bild av arbetsmiljön och arbetsituationen inom räddningstjänsten. I rapporten konstaterades att bemanningen behöver öka för att en god arbetsmiljö för de anställda ska kunna garanteras. Resultatet gav upphov till fler frågor och Kommunal släppte därmed under hösten 2020 rapporten *Bemanning och arbetsmiljö inom räddningstjänsten*. I den framkommer det att 17% svarade att brandstation påbörjar rökdykarinsats innan minibemanning finns på plats. Detta är onekligen en risk i och med att rökdykning, enligt Arbetsmiljöverket, klassificeras som Sveriges farligaste arbetsuppgift.

Ny lagförändring:

Vissa av förändringarna av Lag (2003:778 om skydd mot olyckor (LSO) (se "Ny lagstiftning") kommer att träda i kraft den 1 januari 2022. I och med att förändringarna ännu ej trätt i kraft, kan ej risken för förseningar uteslutas trots att sådana indikationer ej har identifierats.

Ny lagstiftning

Den 21 oktober 2020 antog riksdagen regeringens proposition till justerad lag om skydd mot olyckor (LSO). Lagförslagen trädde i kraft 1 januari 2021, med undantag för kraven om handlingsprogram och ledningssystem som träder i kraft den 1 januari 2022. Förändringarna innebär bl.a. en förtydligande styrning av kommunernas verksamhet, bl.a. genom en utökad föreskriftsrätt för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Som del av förändringarna ingår även att MSB under vissa förutsättningar får utökade befogenheter att prioritera och fördela resurser.

Bakgrunden till förändring av lagen är Västmanlandsbranden 2014 som innebar att utredningar tillsattes för att undersöka hur samhällets krisberedskap kunde bli bättre, vilka bl.a. mynnade ut i behovet av att undersöka hur kommunal räddningstjänst kunde bli effektivare, framförallt inom ledning. Vidare tillsattes en utredning 2017 vars uppgift var att se över delar av lagstiftningen. Ett kompletterande uppdrag gavs samma utredare efter skogsbränderna 2018 som innebar utvärdering av de operativa insatserna samt ge kompletterande förslag.

4. RISKANALYS – INKÖP OCH UPPHANDLING

Utmaningar och risker

Upphandlingsprocessen

Med offentlig upphandling avses, enligt lagen om offentlig upphandling (LOU), de åtgärder som vidtas för att anskaffa varor, tjänster eller byggtreprenader genom tilldelning av kontrakt. Ur en kommuns/regions perspektiv är det viktigt att säkerställa att varor, tjänster och entreprenader köps med rätt kvalitet och till rätt kostnad, samtidigt som hänsyn ska tas till sociala, etiska och miljömässiga krav. Bristande styrning, kontroll och/eller uppföljning av upphandlingar medför en risk för att inköp inte genomförs i enlighet med gällande lagstiftning.

Avtalstrohet

Avtalstrohet betyder att beställare i en kommun/region ska köpa avtalade produkter från de leverantörer kommunen/regionen har avtal med. En låg avtalstrohet kan öka risken för att kommunen/regionen drabbas av civilrättsliga skadeståndsanspråk från de leverantörer som har avtal med kommunen/regionen, men som inte anlitas. Upphandlingsskadeavgiften kan under vissa förutsättningar utställas vid brott mot avtalsspärr och förlängd avtalsspärr, samt vid otillåten direktupphandling. Avgiften kan uppgå till maximalt tio miljoner och tillfaller staten.

Direktupphandlingar

Den vanligaste situationen då direktupphandling används är om det som ska köpas har ett värde som inte överstiger gällande direktupphandlingsgräns. Alla inköp som överskrider 100 000 kronor ska dokumenteras. Erfarenheter visar att denna typ av dokumentation är bristfällig i många kommuner och regioner.

Värdet, vid direktupphandling, räknas ut genom att alla varor och tjänster av samma slag som den upphandlande organisationen har under ett räkenskapsår, räknas ihop. Är avtalet längre än ett år, ska hela avtalets löptid räknas med. Eventuella options- och förlängningsklausuler ska även räknas med. Om beräkningen inte görs korrekt finns därmed risk för att direktupphandlingsgränsen överskrids.

Oegentligheter – mutor och korruption

Upphandling och inköp bedöms, enligt SKR, vara ett riskområde för korruption. Tjänstepersoner med ansvar för upphandlingsärenden befinner sig därför i en utsatt position om bolag och entreprenörer försöker påverka beslutsprocessen vid upphandling. De kan även bli utsatta för situationer som kan göra dem skyldiga till mutbrott. Mutbrott är straffbart med böter eller fängelse i högst två år. Sedan den 1 juli 2012 finns lagrummet, 10 kap 5a-e §§, 9§, 10§ och 20 kap 5§ Brottsbalken (BrB), om tagande respektive givande av muta. Lagen omfattar alla arbetstagare och uppdragstagare oavsett om de är anställda i offentlig eller privat verksamhet, oberoende av befattning eller anställningsform. När bedrägerier och oegentligheter inträffar får detta ofta stort utrymme i media och eventuella händelser av denna typ riskerar att orsaka, inte bara ekonomiska skada utan även, stor förtroendeskada för kommuner/regioner. Därmed finns ett stort incitament för kommuner/regioner att aktivt motverka denna typ av missbruk av förtroende- eller ansvarsställning.

Ny lagstiftning

Regeringen har föreslagit att nya och förenklade regler ska gälla för offentliga upphandlingar från den 1 februari 2022.

Regler innebär bland annat att kravet på att använda ett visst upphandlingsförfarande, till exempel förenklat förfarande, tas bort. Vidare föreslås att direktupphandlingsgränserna för sociala tjänster och andra särskilda tjänster ska höjas kraftigt, ända upp till tröskelvärdena. Direktupphandlingsgränsen för övriga tjänster samt för varor och byggtreprenader föreslås bli 700 000 kronor enligt LOU respektive 1,2 miljoner kronor enligt lagen om upphandling inom försörjningssektorerna och lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

4. RISKANALYS – KORRUPTION OCH OEGENTLIGHETER

Utmaningar och risker

En ofta använd definition av korruption är att någon utnyttjar sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egen eller annans vinning. Risker för korruption och andra oegentligheter finns alltid närvarande, inte minst i så omfattande och komplexa verksamheter som sker inom regioner och kommuner. Inom offentlig verksamhet finns särskilda anledningar att motverka korruption då det dels handlar om allmänhetens förtroende för verksamheten och dels för att de finansieras av skatter. Exempel på relevanta oegentligheter inkluderar jäv, mutbrott, förskingring, trolöshet mot huvudman, bedrägeri, stöld, oriktig finansiell rapportering och otillåtna bisysslor. Ett framgångsrikt arbete mot oegentligheter behöver därmed vara mångfacetterat och baserat på aktuella riskanalyser. Det behöver också vara uthålligt, återkommande, baserat på värderingar och inte bara utgöras av kontrollåtgärder.

Strategiskt riskarbete

Styrelser och nämnders systematiska arbete med intern kontroll är i detta avseende A och O vid arbetet att motverka och förhindra förekomsten av oegentligheter. Att förebygga, upptäcka och hantera såväl risken för som faktiska oegentligheter är viktiga uppgifter för verksamheterna. En effektiv strategi för att hantera oegentligheter och korruption fokuserar på fyra områden; roller och ansvar, förhindra, upptäcka och åtgärda. En stark riskkultur inkluderar ett tydligt och engagerat ledarskap, en levande värdegrund som återspeglas i normer och attityder, riskhantering som är central i beslutsfattande samt ett personligt ansvarstagande.

Hantera visseblåsningar

Den som larmar om missförhållanden på en arbetsplats ska skyddas och till exempel inte riskera att avskedas. Detta är fastställt i svensk lag idag och i december 2021 kommer detta skydd att stärkas ytterligare genom en ny lag.

Den nya lagen anger bland annat att alla arbetsgivare med minst 50 anställda ska införa en särskild visseblåsarkanal senast i juli 2022, vilket innebär att man behöver ha ett system för att hantera visseblåsalarmlarm samt rutiner för att följa upp dessa. Visseblåsalarmlarm ska hanteras av

särskilt utsedda personer eller enheter som ska vara oberoende och självständiga. Systemet ska kunna garantera anonymitet och vara säkert och samtidigt kunna ge återkoppling till visseblåsaren.

Det är viktigt att kommuner och regioner har en struktur beredd för att ta emot visseblåsningar och att anmälningar utreds utifrån tydliga rutiner och metoder samt att eventuella konstaterade brister åtgärdas och att det finns en tydlig kommunikation kring ärendet. Organisationerna behöver se till att det finns kompetens att hantera anmälningar och att man redan i förväg har klargjort vilka konsekvenser olika brister kan få för berörda.

Välfärdsbrott

SKR definierar välfärdsbrott som när en extern aktör – företag eller privatperson – otillbörligen utnyttjar kommunala medel för egen vinning. Välfärdsbrottslighet finns inom hela välfärdssystemet, och har särskilt uppmärksammats inom områden som hemtjänst och assistans, men även inom områden som bidragsgivning, oriktiga fakturor och intygsbrott. Välfärdsbrotten beräknas kosta samhället runt 20 miljarder kronor om året.

Hos kommuner och regioner krävs resurser och kunskap för att förebygga, upptäcka och agera på välfärdsbrott. Riskanalyser, relevanta rutiner för kontroll och en medvetenhet kring avvikelser är viktiga delar. Dataanalyser kan även användas för att processa den data som finns i organisationen och på så sätt identifiera riskfaktorer.

Regeringen föreslår en offensiv mot välfärdsbrottslighet i budgetpropositionen för 2022. Bland annat vill regeringen inrätta en ny myndighet för systemövergripande kontroll av utbetalningar från välfärdssystemen.

Ny lagstiftning

Ny lag om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden beslutades 29 september och träder i kraft 17 december 2021 (s.k. visseblåsarlagen). Lagen innebär att EU:s direktiv om skydd för personer som rapporterar om överträdelse av unionsrätten, det så kallade visseblåsardirektivet, genomförs i den svenska lagstiftningen. Se mer under "hantera visseblåsningar" här bredvid.

4. RISKANALYS – KRISBEREDSKAP, CIVILT FÖRSVAR OCH SÄKERHETSSKYDD

Utmaningar och risker

Detta är ett område som blir av allt större betydelse för kommuner och regioner. Orsakerna är en tydligt förändrad omvärld, genom en gråzons problematik där flera nationella aktörer nu talar om att det inte längre går att tala om krig eller fred, utan vi befinner oss i en gråzon där det finns en stor påverkan på Sverige både från andra nationer och från olika organisationer och rörelser. Detta ska kombineras med att även pandemin har visat på vikten av en god krishanteringsförmåga för alla aktörer.

I ljuset av detta så pågår ett kontinuerligt arbete med att anpassa landets olika aktörer till den nya situation vi befinner oss i. Detta genom ett stärkt civilt försvar, större fokus på krisarbete och en tydligt skärpt lagstiftning kring säkerhets- och informationsskydd. Alla dessa åtgärder får direkt påverkan på våra kommuner och regioner.

Krisarbete

En ny överenskommelse ska under året tecknas mellan SKR och MSB som hanterar den ekonomiska ersättningen till kommunerna för deras arbete med kris och civilt försvar. Då kommunernas ansvar blir allt större kommer denna överenskommelse att vara av stor vikt för det framtida arbetet. Pandemin har också visat på behovet av en väl inarbetad krisorganisation och materialförsörjning, kraven på detta kommer med stor trolighet att vara aktuellt även under 2022.

Civilt försvar

Den mest konkreta händelsen under 2022 som kommer att påverka kommunernas arbete med civilt försvar är valet. SKR och Säkerhetspolisen ser informationspåverkan som en stor risk inför valet. Informationspåverkan, eller kognitiva påverkansaktiviteter, från främmande makt genomförs i syfte att påverka målgruppers uppfattningar, beteenden och beslutsfattande till främmande makts fördel. Det kan till exempel handla om att försöka undergräva förtroendet för valets genomförande. Möjliga syften med informationspåverkan vid val är:

- Att undergräva förtroende för demokratin och samhällets funktionalitet
- Att underminera sammanhållningen inom ett land
- Att påverka valresultatet till främmande makts fördel
- Att påverka politiker och tjänstemän

Utöver detta så är våldsbejakande extremism fortfarande högaktuellt, inte minst på grund av återvändande från extremistmiljöer.

Säkerhetsskydd

Säkerhetsskydd och informationssäkerhet är sammanhörande områden där vi ser en tydligt skärpt lagstiftning nu och framåt. För kommuner och regioners perspektiv kommer kraven att skärpas betydligt vad gäller säkerhetsskyddet. Några av de delar som aktörerna har att hantera är följande:

- Säkerhetsskyddsanalyser ska göras
- Säkerhetsprövningar
- Skydd av fysisk säkerhet
- Skydd av säkerhetsklassificerade uppgifter
- Skydd av information och informationssystem
- Säkerhetsskyddade upphandlingar
- Skyddsobjekt
- Anmälningsskydd av säkerhetsskyddsincidenter.

4. RISKANALYS – KRISBEREDSKAP, CIVILT FÖRSVAR OCH SÄKERHETSSKYDD

Ny lagstiftning

En ny och förstärkt säkerhetsskyddslagstiftning med viten upp mot 50.000.000 kronor träder i kraft i dagarna. Till detta kommer med stor sannolikhet en förstärkning av det så kallade NIS direktivet, där fler aktörer kommer att omfattas av detta, exempelvis offentlig förvaltning. Parallellt med detta kommer MSB och SKR ut med nya vägledningar/handböcker för en rad olika verksamheter så som IT, Fysisk planering, Skydd mot pågående dödligt våld i publik miljö, Trygghetspunkter, Avlopp, Kommunala gator, Genomförande av val, Flygplats, Kommunala fastigheter, Miljö- och hälsoskydd, HR, Kommunal hälso- och sjukvård samt socialtjänst, Krishantering i vårdfastigheter. Utöver detta har regionerna fått i ansvar att titta vidare på: Krigsorganisation och dess bemanning, Samverkan och ledning, Planeringssamverkan, Utbildning och övning, Traumavård, Försörjningsberedskap, Motståndskraft.

4. RISKANALYS – ÖVERFÖRMYNDARVERKSAMHET

Utmaningar och risker

Ansvar

Enligt Föräldrabalken (1949:381) ska varje kommun ha en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd. Överförmyndaren/överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över gode män, förmyndare och förvaltare och ska säkerställa att ställföreträdarna efterlever gällande lagstiftning till huvudmannens bästa. Uppdraget består i huvudsak i att medverka att utreda behovet av ställföreträdare samt verka för att de individer som själva inte kan ta vara på sin rätt, inte ska drabbas av rättsförluster. Behovet av stöd för enskilda individer kan handla om att bevaka deras rättsliga, ekonomiska eller personliga intressen i form av att:

- Bevaka rätt
- Förvalta egendom
- Sörja för person

Granskning av ställföreträdarnas förvaltning

Överförmyndarverksamheten har till uppgift att granska ställföreträdarnas förvaltning av huvudmannens ekonomi. Granskningen utgör en garanti för att huvudmannens tillgångar används på ett sätt som är till fördel för huvudmannen och är en central del i att bevaka huvudmannens rätts-säkerhet. I majoriteten av fallen är det först genom dessa granskningar som verksamheten kan upptäcka om en ställföreträdare missköter sitt uppdrag. Ändamålsenliga samt dokumenterade granskningsrutiner är en premis för att kunna minimera riskerna inom ramen för granskningsarbetet. Det är vidare av vikt att överförmyndaren säkerställer en enhetlig hantering och samsyn i granskningsarbetet.

Rekrytering och rättssäkerhet

För huvudmännen är det avgörande att den som utses som ställföreträdare är lämplig, där lagstiftningen fastställer att den som utses ska vara rättträdig, erfaren och för övrigt lämplig. Uppdraget som ställföreträdare är i huvudsak ett ideellt uppdrag och bygger på ett ideellt engagemang. Många kommuner har idag stora svårigheter med att rekrytera personer som vill åta sig uppdragen, samtidigt som ansökningarna om godmanskap ökar i Sverige. Likaså har uppdragen blivit mer komplexa till sin karaktär (exempelvis vid grava funktionsnedsättningar, svåra missbruk mm.)

SKR har under året uttryckt oro för rättssäkerheten för de individer som är i behov av stöd.

Aktuell utredning

Flertalet instanser har under en längre period påtalat behovet av översyn av gällande lagstiftning i området med motiveringen att regelverket behöver utformas efter dagens behov och förutsättningar. Regeringen tillsatte en särskild utredning med uppdrag att se över reglerna. Utredningen (Gode män och förvaltare – en översyn), presenterades under maj 2021. Utredningen har under hösten varit på remiss till bl.a. samtliga kommuner. Ett av förslagen avser organisering av verksamheten där enskilda överförmyndare föreslås tas bort och att nämndsorganisation blir den obligatoriska formen. SKR har i sitt remissyttrande avisat detta förslag. SKR betonar vidare att förslagen innebär en mängd nya uppgifter för överförmyndarna, dock är finansieringen oklar.

Utredningen förslår bl.a. följande:

- ❖ Större hänsyn ska tas till huvudmannens vilja och välbefinnande.
- ❖ Bättre möjligheter till information och insyn i ställföreträdarens verksamhet.
- ❖ Överförmyndarna ska vara skyldiga att anmäla till åtal om en ställföreträdare misstänks för att ha begått brott mot sin huvudman.
- ❖ Obligatorisk introduktion och fördjupad utbildning för gode män och förvaltare, samt att det införs regler kring information och stöd.
- ❖ En bättre styrning och tillsyn över landets ställföreträdare och överförmyndare. En ny statlig myndighet ska få ett huvudansvar på området. Bland annat ska myndigheten ha föreskriftsrätt, ansvara för den officiella statistiken samt ta fram allmänna råd, utbildningar och anpassat informationsmaterial.
- ❖ Kraven på kompetens och kvalitet hos överförmyndarna ska skärpas. För att säkra hög kvalitet och rättssäkerhet i myndighetsutövningen hos överförmyndarna ska överförmyndarnämnd bli den obligatoriska organisationsformen.
- ❖ Det ska föras ett nationellt register över ställföreträdarskap, vilket bland annat kan förenkla för ställföreträdare och ge både ställföreträdare och huvudmän en möjlighet att använda digitala tjänster.

Övervägande del av lagförändringarna i bl.a. Föräldrabalken föreslås träda ikraft den 1 januari 2023.

4. RISKANALYS – PEDAGOGISK VERKSAMHET

Utmaningar och risker

Ansvar

Kommunen är enligt skollag i egenskap av hemkommun och huvudman ansvarig för skolväsendet från förskola till och med vuxenutbildning. Med huvudman avses att ha ansvar för drift av förskola eller skola. För vuxenutbildning är kommunen alltid huvudman oberoende av om verksamheten bedrivs av externa aktörer eller inte. Genom reglemente har kommunfullmäktige lagt ansvaret på kommunstyrelse eller facknämnd.

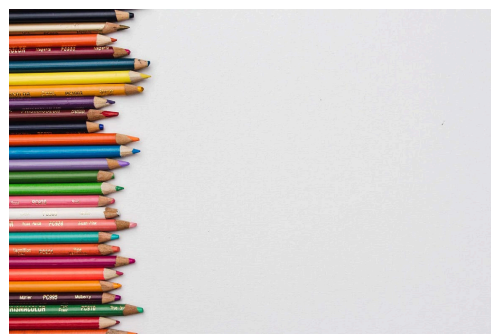
Styrning och ledning

Styrning och ledning inom skolväsendet sträcker sig från kommunfullmäktige till rektor. Kommunstyrelsen eller den nämnd som givits ansvar att ansvara för att skollagens uppdrag till kommunen (hemkommun) fullföljs ska bland annat tillse att

- Resurser fördelas till utbildning efter barnens och elevernas olika behov. (2 kap. 8 b § SkoL)
- Skolpliktiga barn fullgör sin skolplikt eller som det formuleras i lagen "att skolpliktiga barn som inte går i dess förskoleklass, grundskola eller grundsärskola på något annat sätt får föreskriven utbildning". (7 kap. 21 § SkoL)
- Förskola erbjuds (8 kap. 3 § SkoL)
- Fritidshem erbjuds (14 kap. 3 § SkoL)
- "ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet" och att elever som tillhör gymnasiesärskolans målgrupp erbjuds detsamma. (15 kap. 30 § och 18 kap. 27 § SkoL)
- Vuxenutbildning erbjuds och bedrivs enligt gällande författningar (20 kap. SkoL)
- Tillsyn utförs över förskola och fritidshem som kommunen har godkänt. (26 kap. 4 § SkoL)

I egenskap av huvudman följer ytterligare ansvar. Bland annat vad gäller att ge rektor förutsättningar att ta sitt ansvar för till exempel ledning av det pedagogiska arbetet och utveckling av utbildningen, sin egen inre organisation, barns och elevers utveckling mot målen, inklusive särskilt stöd och trygghet och studiero. Rektor har en roll som är olik många andra tjänstepersoners i kommunen genom uppdrag adresserade direkt från riksdagen. Andra områden som skollagen särskilt vänder sig till huvudmannen att arbeta med är kompetensförsörjning (2 kap. SkoL), systematiskt kvalitetsarbete (4 kap. SkoL), åtgärder mot kränkande behandling (6 kap. SkoL) och frånvaro (7 kap. SkoL)

Om kommunstyrelsen eller nämnden brister i kunskap om sitt uppdrag eller i handling utifrån sitt uppdrag är risken överhängande att barn och elever inte får den utbildning som de har rätt till enligt skollag.

4. RISKANALYS – PEDAGOGISK VERKSAMHET

Ny lagstiftning

Ínga förändringar i skollagen (2010:800) är aviserade fr.om. 1 januari 2022.

Följande förändringar i trädde i kraft fr.om. 1 juli 2021

- Skollagen öppnar upp för **distans- och fjärrundervisning** i flera skolformer på ett sätt som före pandemin var otänkbart. Fortfarande gäller att vissa förutsättningar måste föreligga, men det kan vara aktuellt både för elever i behov av särskilt stöd och som en åtgärd i ordinarie undervisning där legitimerad och behörig lärare inte finns att tillgå. Lagändringens konsekvenser på utbildningen kan följas upp i granskning av särskilt stöd, men är kanske särskilt intressant att följa upp i kommuner med långa avstånd från bostadsort till skola

21 kap. Fjärrundervisning i vissa skolformer

22. kap. Distansundervisning i vissa skolformer

- Bestämmelserna om **registerkontroll** har förändrats. Utdrag skulle tidigare lämnas in till arbetsgivaren vid anställning, men nu räcker det med att visa upp ett utdrag. Av lag framgår att ett uppvisande av utdrag ska dokumenteras genom en anteckning. Bestämmelserna om registerutdrag är nu tvingande för samtliga skolformer förutom kommunal vuxenutbildning. Att registerkontroll görs i enlighet med lag är av stor vikt för barn och elevers trygghet och säkerhet. Brister i registerkontrollen kan få stora konsekvenser för enskilda barn och elever.

2 kap. 31-32 §§

- Av förändringar i skollagen framgår att elever i störst behov av utbildningen ska prioriteras vid antagning till kommunal **vuxenutbildning**. Antalet studerande inom vuxenutbildningen har ökat betydligt i spåren av migrationsvågen 2015-2016. Förändringar i lag innebär att större fokus riktas mot att eleverna ska bli anställningsbara och därför prioriteras vuxna i behov av utbildning snarare än vuxna med lägst utbildning.

20 kap. 2 §

4. RISKANALYS – PEDAGOGISK VERKSAMHET (FORTS), FÖRSKOLA

Nyckeltal

Barn och utbildning - Förskola - Hur din kommun står sig mot andra jämförelseobjekt

Nyckeltal	Liknande kommuner förskola	Liknande kommuner övergripande	Riket
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn			
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%)			
Heltidstjänster i förskolan med förskollärarexamen, lägeskommun, andel (%)			
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)			
Förskollärartäthet, antal barn/lärare med förskollärläggning, lägeskommun			

Kommentarer

Kostnaden för förskola, sett till kronor per inskrivet barn, var lägre i Skövde kommun än i liknande kommuner och den genomsnittliga kostnaden i riket. Även nettokostnadsavvikelsen för förskola var lägre i Skövde kommun än i liknande kommuner, vilket är positivt.

Skövde hade en högre andel heltidstjänster i förskolan med förskollärarexamen jämfört med riksnittet och kommuner med liknande strukturer för förskolan. Liknande kommuner på ett övergripande plan hade dock en högre andel heltidstjänster.

Andelen barn i åldrarna 1-5 år som var inskrivna i förskola var högre i Skövde kommun jämfört med jämförelsegrupperna.

Förskollärartätheten, dvs. antalet barn per lärare med förskollärläggning, var lägre i Skövde kommun än i liknande kommuner och riksnittet.

Grön flagga innebär att kommunens resultat är bättre än jämförelsegruppen, gul flagga att kommunens resultat är sämre än jämförelsegruppen.

Liknande kommuner förskola = Alingsås, Falun, Borlänge, Nyköping, Trelleborg, Trollhättan och Uddevalla. Liknande kommuner övergripande = Gotland, Kalmar, Karlstad, Luleå, Piteå, Sundbyberg och Varberg

4. RISKANALYS – PEDAGOGISK VERKSAMHET (FORTS), GRUNDSKOLA

Nyckeltal

Nyckeltal	Liknande kommuner grundskola	Liknande kommuner övergripande
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)		

Nyckeltal	Liknande kommuner grundskola	Liknande kommuner övergripande	Riket
Kostnad för kommunal grundskola åk 1-9, kr/elev			
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)			
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)			
Elever i åk. 9, genomsnittligt meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)			
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, kommunala skolor, andel (%)			
Elever vars föräldrar har eftergymnasial utbildning, åk 1-9 i kommunal grundskola, lägeskommun, andel (%)			

Kommentarer

Nettokostnadsavvikelsen för grundskolan var lägre i Skövde kommun än i liknande kommuner, vilket är positivt. Även kostnaden för grundskolan var lägre i Skövde kommun än i liknande kommuner och riket.

Andelen elever i årskurs 9 som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen var något högre i Skövde kommun än i kommuner med liknande strukturer för grundskolan och rikssnittet. Jämfört med liknande kommuner på ett övergripande plan var dock andelen lägre i Skövde kommun.

Andelen elever i årskurs 9 med behörighet till yrkesprogram var lägre i Skövde kommun än i liknande kommuner och rikssnittet år 2020. Det genomsnittliga meritvärdet bland elever i årskurs 9 var lägre i Skövde kommun jämfört med rikssnittet och liknande kommuner på ett övergripande plan. Andelen lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskolan var högre i Skövde kommun än i liknande kommuner och riket.

Vad gäller andelen elever vars föräldrar har eftergymnasial utbildning så var andelen högre i Skövde kommun än i liknande kommuner med liknande strukturer för grundskolan, samt rikssnittet.

Grön flagga innebär att kommunens resultat är bättre än jämförelsegruppen, gul flagga att kommunens resultat är sämre än jämförelsegruppen.

Liknande kommuner grundskola = Gotland, Hässleholm, Karlshamn, Norrtälje, Piteå, Sundbyberg och Östersund, Liknande kommuner övergripande = Gotland, Kalmar, Karlstad, Luleå, Piteå, Sundbyberg och Varberg

4. RISKANALYS – PEDAGOGISK VERKSAMHET (FORTS), GYMNASIESKOLA

Nyckeltal

Barn och utbildning - Gymnasieskola – huvudman - Hur din kommun står sig mot andra jämförelseobjekt

Nyckeltal	Liknande kommuner gymnasieskola	Liknande kommuner övergripande	Riket
Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr/elev			
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)			
Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)			
Gymnasieelever som övergått från IM till nationellt program, kommunala skolor, andel (%)			
Lärare (Årsarbetare) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskola, kommunala skolor, andel (%)			
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%), avvikelse från modellberäknat värde			

Kommentarer

Kostnaden för gymnasieskolan var lägre i Skövde kommun jämfört med andra liknande kommuner och rikssnittet år 2020.

Andelen gymnasieelever som under 2020 uppnådde grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år på gymnasiet var högre i Skövde kommun än i andra liknande kommuner och riket. Samma gäller även andelen gymnasieelever som tog examen inom 3 år. Vad gäller andelen elever med examen inom 3 år om man gör en avvikelse från modellberäknat värde har Skövde kommun en högre andel än liknande kommuner på övergripande plan, dock en längre andel än i kommuner med liknande strukturer för gymnasieskolan. Modellberäknat värde innebär att man i beräkningen tar hänsyn till kommunens socioekonomiska förutsättningar.

Andelen elever som övergått från introduktionsprogram (IM) till ett nationellt program var lägre i Skövde kommun än i jämförelsegrupperna. Andelen lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskolan var högre i Skövde kommun än i riket och liknande kommuner.

Grön flagga innebär att kommunens resultat är bättre än jämförelsegruppen, gul flagga att kommunens resultat är sämre än jämförelsegruppen.

Liknande kommuner gymnasieskola = Gotland, Falkenberg, Kalmar, Norrtälje, Varberg, Ystad och Östersund, Liknande kommuner övergripande = Gotland, Kalmar, Karlstad, Luleå, Piteå, Sundbyberg och Varberg

4. RISKANALYS – PEDAGOGISK VERKSAMHET (FORTS), VUXENUTBILDNING

Nyckeltal

Barn och utbildning - Vuxenutbildning - Hur din kommun står sig mot andra jämförelseobjekt

Nyckeltal	Liknande kommuner övergripande	Riket
Kostnad komvux, kr/heltidsstuderande	🚩	🚩

Kommentarer

Kostnaden för Komvux, sett till kronor per heltidsstuderande, var högre i Skövde kommun än i liknande kommuner och riket.

4. RISKANALYS – VÅRD & OMSORG

Utmaningar och risker

Kompetens

Under pandemin har särskilda kompetensbrister inom verksamheten uppmärksammats. Även tidigare har kompetens och förutsättningar för chefer och personal lyfts fram som en av de största utmaningarna inom området. Det handlar bl.a. om brist på personer som har relevant utbildning, men även andra faktorer som stress och arbetsmiljö vilket också påverkar hur attraktivt yrkesområdet uppfattas.

Sammantaget ställer detta stora krav på kommunen att behålla och utveckla befintliga medarbetare, men även stimulera nyrekrytering till utbildning och verksamhet.

Ej verkställda beslut riskerar att öka

Antalet ej verkställda beslut har ökat dramatiskt som en följd av pandemin. Orsakerna är såväl att verksamheter hållits stängda för att minska risken för smittspridning (t.ex. dagverksamhet), men även att många personer, främst äldre, tackat nej eller av sagt sig det stöd de har rätt till. Det kan därför antas en ökad efterfrågan framöver.

Det är därför viktigt att följa hur arbetet med att verkställa beslut till den enskilde fortlöper, både i det korta perspektivet men även utifrån ett längre perspektiv. Den regelbundna rapporteringen av ej verkställda beslut utgör därför ett viktigt stöd i arbetet med att planera och säkerställa tillgängliga insatser. Utöver att drabba den enskilde, riskerar kommunen att tilldelas särskild avgift om beslut ej verkställs inom rimlig tid.

Samverkan och samordning av insatser

Samverkan mellan kommuner och regioner har i många fall förbättrats under pandemin, men hur socialtjänst och hälso- och sjukvård samordnar insatserna kring den äldre utgör fortfarande en stor utmaning. Brister har uppmärksammats i vården och omsorgen av äldre som insjuknade i covid-19 och även till exempel när det gäller stödet som erbjuds anhöriga till de äldre.

Samtidigt har en omfattande omställning påbörjats gällande Nära vård, i riktning mot ett personcentrerat arbetssätt som utgår från individens behov och förutsättningar. För att hälso- och sjukvården och den kommunala vård- och omsorgen ska vara fortsatt effektiv och av hög kvalitet, och kunna möta den demografiska utvecklingen och invånarnas behov på ett bättre sätt, krävs en omställning i hela värdkedjan.

Välfärdstekning och digitalisering

Digitaliseringen ger stora möjligheter att utveckla och effektivisera verksamheten och kan bidra till människors självständighet, delaktighet och inflytande. Utvecklingen har tagit fart ytterligare som en följd av pandemin. Samtidigt innebär digitalisering också flertalet utmaningar - exempelvis välfungerande tekniska lösningar, kompetens hos såväl personal som brukare, utvecklingskostnader, nyttorealisering, förändringsledning och säkerhet. Digitaliseringsarbetet behöver således precis som all verksamhetsutveckling ske i ett sammanhang och bedrivas effektivt så att de önskade målen uppnås.

Ny lagstiftning

Den 1 november 2021 ändras lagen så att assistansersättning inte betalas ut till privata utförare som saknar tillstånd från IVO. Kommunerna behöver därför kontrollera att utförare har tillstånd, annars riskerar de kommuner som betalat ersättning i väntan på Försäkringskassans beslut att inte få tillbaka pengarna.

4. RISKANALYS – VÅRD & OMSORG (FORTS), ÄLDREOMSORG

Nyckeltal (bas/fördjupning)

Äldreomsorg - Hur din kommun står sig mot andra jämförelseobjekt

Nyckeltal	Liknande kommuner äldreomsorg	Liknande kommuner övergripande	Riket
Framskrivning, förväntad andel invånare 80+ år om 5 år i kommunen, andel (%)			
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, miljoner kronor			
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)			
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/inv 80+			
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänsttagare			
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/inv 80+			
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare			
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)			
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)			

Kommentarer

Den förväntade andelen invånare som beräknas vara 80+ år om 5 år är något lägre i Skövde kommun jämfört med andra liknande kommuner och riket. Nettokostnadsavvikelsen för äldreomsorgen var år 2020 lägre i Skövde kommun än i andra kommuner med liknande äldreomsorg, men högre i jämförelse med liknande kommuner på ett övergripande plan.

Kostnaden för hemtjänsten (kr/inv 80+) var lägre i Skövde kommun än i andra liknande kommuner och rikssnittet. Vad gäller kostnaden för hemtjänsten, sett till kronor per hemtjänsttagare, hade Skövde än högre kostnad än liknande kommuner på ett övergripande plan och rikssnittet. Kostnaden för särskilt boende (kr/inv 80+) och kostnaden för särskilt boende sett till kronor per brukare var lägre i Skövde kommun än i de andra jämförelsegrupperna.

Resultatet av brukarbedömningen för hemtjänsten var sämre i Skövde kommun än i liknande kommuner. Bedömningen av särskilt boende var däremot bättre i Skövde kommun än i kommuner med liknande äldreomsorg, dock sämre än liknande kommuner och rikssnittet.

Grön flagga innebär att kommunens resultat är bättre än jämförelsegruppen, gul flagga att kommunens resultat är sämre än jämförelsegruppen.

Liknande kommuner äldreomsorg = Borlänge, Enköping, Falun, Kalmar, Kungälv, Landskrona, och Trollhättan. Liknande kommuner övergripande = Gotland, Kalmar, Karlstad, Luleå, Piteå, Sundbyberg och Varberg

4. RISKANALYS – VÅRD & OMSORG (FORTS), LSS

Nyckeltal (bas/fördjupning)

LSS - Hur din kommun står sig mot andra jämförelseobjekt

Nyckeltal	Liknande kommuner LSS	Liknande kommuner övergripande	Riket
Kostnad personlig assistans enl. LSS/SFB minus ersättning från Försäkringskassan, kr/inv			
Kostnad funktionsnedsättning LSS boende, kr/brukare			
Kostnad funktionsnedsättning LSS daglig verksamhet, kr/brukare			
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)			
Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, andel (%)			

Kommentarer

Kostnaden för personlig assistans enligt LSS/SFB (kr/inv) var högre i Skövde kommun än i andra liknande kommuner och riket år 2020. Däremot var kostnaden lägre i Skövde kommun jämfört med kommuner med liknande strukturer för LSS.

Kostnaden för funktionsnedsättning LSS boende (kr/brukare) samt kostnaden för daglig verksamhet var lägre i Skövde kommun än i de andra jämförelsegrupperna, vilket är positivt. Även nettokostnadsavvikelsen för LSS var lägre än i liknande kommuner och riket.

Andelen brukare som under 2020 kände sig trygga med all personal i gruppbostad var högre i Skövde kommun än i liknande kommuner, vilket är positivt.

Grön flagga innebär att kommunens resultat är bättre än jämförelsegruppen, gul flagga att kommunens resultat är sämre än jämförelsegruppen.

Liknande kommuner LSS = Falun, Lidköping, Nyköping, Piteå, Trollhättan, Upplands Väsby och Örnsköldsvik. Liknande kommuner övergripande = Gotland, Kalmar, Karlstad, Luleå, Piteå, Sundbyberg och Varberg

4. RISKANALYS - SOCIALTJÄNST

Utmaningar och risker

Inom området finns ett antal utmaningar och risker. I det följande beskrivs olika riskområdet med utgångspunkt i Socialstyrelsens lägesrapport från 2020 som särskilt värda att belysa.

Social barn- och ungdomsvård

Behovet av insatser till barn, unga och deras familjer ökar succesivt. Varje kommun har ett stort ansvar att tillse att det finns tillräckligt med individuellt anpassade öppna insatser utifrån det lokala behovet. Ett annat område som är viktigt att säkerställa är rekryteringen och utredning av jour- och familjehem och kontaktfamiljer/kontaktpersoner. När det gäller institutionsinsatser till barn och unga behöver kontroller för att säkerställa kvaliteten i HVB finnas på plats. Externa HVB platser upphandlas via LOU och det behöver finnas rutiner på plats som säkerställer kvaliteten. På samma sätt är det också viktigt att det finns kontroller som säkerställer kvaliteten i insatser i extern och intern regi. Då den kommande socialtjänstlagen betonar vikten av förebyggande arbete är det också ett område att bevaka.

Missbruks- och beroendevård

Insatser för att komma till rätta med missbruk och beroende i olika former är ett prioriterat område. För det behöver individuellt anpassade insatser kunna erbjudas. Kommunen behöver erbjuda insatser på hemmaplan och för att insatserna ska bli effektiva kan också samverkan med regionen behövas. Det är också viktigt att kommunen arbetar utifrån evidensbaserad praktik och att förebyggande och tidiga insatser också kan erbjudas. Ett uppsökande arbete behöver finnas på plats.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd är en viktig funktion för att säkerställa skälig levnadsnivå för de som behöver samt att det finns insatser för att stegförflytta personer långt från arbetsmarknaden i riktning mot egenförsörjning. Det är av betydelse att det finns riktlinjer och kontroller på plats för att säkerställa en rättssäker handläggning samt att samarbetet mellan arbetsmarknadsåtgärder och handläggning för ekonomiskt bistånd fungerar. Vidare är uppföljning av kostnadsutvecklingen och uppföljning över hur väl insatserna leder till stegförflyttning i riktning mot egenförsörjning faller ut.

Arbetet med våld i nära relationer

Kommunen behöver ha ett aktivt och uppsökande arbetssätt för att upptäcka våld i nära relationer. Och därtill ska kommunen erbjuda snabba och säkra insatser till utsatta vuxna och barn. Vidare är det av vikt att det finns en aktiv uppföljning av hur insatserna faller ut för att inte en redan drabbad grupp ska råka än mer illa ut. I arbetet med att utforma insatser krävs rätt kunskapsstöd och tillräcklig kompetens inom området. Vidare är det av vikt med ett fungerande samarbetet mellan socialtjänsten och andra instanser såsom regionen, polisen, FK med fler.

Hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden

Kommunen har ett ansvar för att upptäcka och motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden genom ett aktivt och uppsökande arbetssätt. Kommunens behöver ha rätt kunskapsstöd och tillräcklig kompetens inom området, samt ska erbjuda individuellt anpassade insatser.

4. RISKANALYS – SOCIALTJÄNST

Ny lagstiftning

Betänkandet Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (2020:47) presenterar förslag som kommer att innebära en stor omställning av socialtjänstens organisering och arbetsätt. Utredningen föreslår bland annat att kommunerna ska få möjlighet att erbjuda insatser utan behovsprövning. De viktigaste delarna som utredningen lyfter fram och där förändringar föreslås är:

- Socialtjänsten ska arbeta förebyggande och vara lättillgänglig
- Socialtjänsten ska kunna tillhandahålla insatser utan behovsprövning
- Socialtjänsten ska främja jämställda levnadsvillkor
- Socialtjänsten ska bidra till en mer socialt inriktad samhällsplanering och stadsutveckling. Ökad inriktning mot övergripande planering av framtida behov av insatser
- Kunskapsbaserad socialtjänst utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet, regeringen ska utreda hur man kan säkerställa en fungerande och effektiv nationell kunskapsstyrning och samarbete mellan kommuner
- Kommunernas systematiska uppföljning behöver förbättras Socialstyrelsen har getts uppdrag att ta fram förslag på hur stödet till kommunerna kan utvecklas
- Barnperspektivet förtydligas

I utredningen definieras förebyggande arbete inom socialtjänstens individ- och familjeomsorg som insatser som förhindrar eller motverkar uppkomst av sociala problem och social utestängning. Som exempel på aktuella sociala problem nämns bland annat fattigdom, missbruk och beroende, våld i nära relationer, hemlöshet, prostitution, kriminalitet och att barn far illa. Förslagen till den nya socialtjänstlagen betonar att verksamheten ska bedrivas i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. Det kommer att innebära en utveckling mot en mer kunskapsbaserad socialtjänst och högre krav på systematisk uppföljning av insatsernas kvalitet genom utredningens förslag.

Förslaget till en ny socialtjänstlag förlägs träda i kraft 1 januari 2023.

4. RISKANALYS – SOCIALTJÄNST(FORTS), IFO

Nyckeltal (bas/fördjupning)

Nyckeltal	Liknande kommuner övergripande	Riket
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)		
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, miljoner kronor		
Kostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv		
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%) av bef.		
Kostnad barn och ungdomsvård, kr/inv		
Antal barn och unga 0-20 år som har varit placerade på familjehem någon gång under året		
Antal barn och unga 0-20 år som har varit placerade på HVB-hem någon gång under året		
Kostnad missbrukarvård vuxna, kr/inv		
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)		

Kommentarer

Nettokostnadsavvikelsen för IFO var lägre i Skövde kommun än i liknande kommuner, både procentuellt och i miljoner kronor, vilket är positivt. Kostnaden för ekonomiskt bistånd var lägre i Skövde kommun än i liknande kommuner och riket. Andelen invånare som under året erhöill ekonomiskt bistånd var också lägre i Skövde kommun än i jämförelsegrupperna. Andelen ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd efter avslutat försörjningsstöd var något högre i Skövde kommun än i liknande kommuner.

Kostnaden för barn och ungdomsvården var år 2020 lägre i Skövde kommun än i jämförelsegrupperna. Även antalet barn och unga som var placerade på familjehem eller HVB-hem under året var lägre i kommunen än i andra liknande kommuner och riket.

Kostnaden för missbrukarvården var lägre i Skövde kommun än i liknande kommuner och riket.

Grön flagga innebär att kommunens resultat är bättre än jämförelsegruppen, gul flagga att kommunens resultat är sämre än jämförelsegruppen.

Liliknande kommuner övergripande = Gotland, Kalmar, Karlstad, Luleå, Piteå, Sundbyberg och Varberg

4. RISKANALYS - SAMHÄLLSBYGGNAD

Utmaningar och risker

Samhället förändras i snabb takt. Kommunerna och regionerna i Sverige har omfattande uppdrag inom samhällsbyggnadsområdet där det handlar om att tillgodose samhälle och verksamheter med allt i från verksamhetslokaler till att planera mark- och vatten.

För att kommuner ska kunna möta de politiska mål som ofta finns inom befolkningstillväxt är en effektiv och funktionell detaljplaneprocess av vikt. För att få ett samlat grepp om detaljplanearbetet med kopplingar till politiska ambitioner är en sammanhållen samhällsbyggnadsprocess där alla kompetenser och resurser nyttjas som krävs för att få effektivitet och verkställighet i de planeringsambitioner som finns. Två lagstiftningsförändringar som kan lyftas fram i detta sammanhang är kravet om planeringsstrategi samt privat initiativrätt.

Översiktsplanen är ett strategiskt politiskt dokument som ska spegla den rådande politiska majoritetens uppfattning om byggande, mark- och vattenanvändning och hushållning med naturresurser. Planeringsstrategin bidrar till en aktiv översiktsplanering som bedrivs kontinuerligt och på så vis fångas eventuella förändrade förutsättningar. Översiktsplaneringen ges därmed en större politisk betydelse. Kommunen ska ta anta en planeringsstrategi senast 24 månader efter det ordinarie valet 2022. Ingen antagen planeringsstrategi medför inaktuell översiktsplan.

Privat initiativrätt innebär möjlighet till snabbare och mer effektiv planprocess vid etablering. En förenklad planprocess ger möjlighet inom målsättningar för tillväxt. Den privata initiativrätten ställer krav på förändrade arbetssätt, service och bedömningar inom kommunerna.

Hållbarhet bör genomsyrar behovet inom hela samhällsbyggnadsprocessen. Ekonomisk, miljömässig, social och resursmässig hållbarhet är utmaningar som samhällsbyggnadsområdet står inför.

Skogsförvaltning

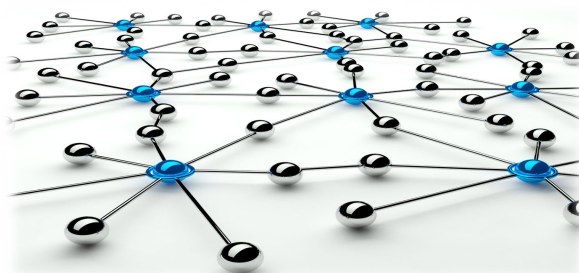
Många kommuner i Sverige har stora skogsinnehav men finns stora skillnader i hur förvaltning sker och vilken avkastning innehaven ger.

Enligt skogsvårdslagen är skogen en nationell tillgång som skall skötas så att den uthålligt ger en god avkastning samtidigt som den biologiska mångfalden behålls. Vidare framgår att vid skötseln ska hänsyn även tas till andra allmänna intressen.

Med rätt skötsel i form av drift och underhåll gynnas den biologiska mångfalden. Grönstrukturen blir mer tålig vilket leder till bevarandet av en hög biologisk mångfald. För att kunna erbjuda attraktiva parker, säkra lekplatser och god skogsförvaltning behövs god planering av skötseln och kontinuerliga underhållsinsatser.

Ny lagstiftning

De lagändringar som nyligen trätt i kraft och som inom kort träder i kraft inom miljöområdet gällande MKB-direktivet och innebär ändrade miljökrav kring detaljplanläggningen av mark- och vatten samt krav på digital tillgänglighet bland annat. Förändringarna som rör krav på klimatdeklarationer för nya byggnader är en viktig del i att öka klimatansvaret inom byggnadsbranschen.

4. RISKANALYS - SAMHÄLLSBYGGNAD, forts

Privat initiativrätt

1 augusti 2021 ändrades PBL när det gäller detaljplanering och exploatörens möjlighet att bidra med planeringsunderlag. Syftet med de nya reglerna är att få snabbare planprocesser och att planintressenten ska kunna börja ta fram underlag innan kommunen kan börja planläggningen.

Kommunens ansvar för detaljplaneringen och bedömningen av markens lämplighet påverkas inte, men någon annan än kommunen får ta fram underlag i form av till exempel utredningar och undersökningar.

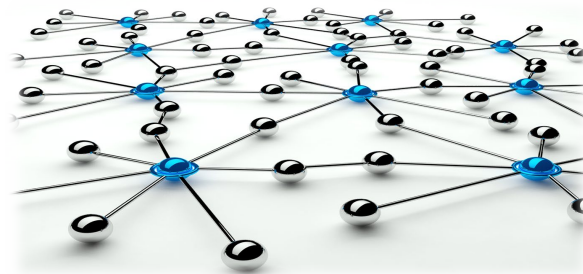
Kommunen är dock inte skyldig att acceptera underlag som tagits fram av annan än kommunen.

En utmaning för kommunerna är att genomföra de förändringar som krävs i och med aktuella lagändringar. Samtidigt har dessa lagändringar sitt ursprung i det stora behov av utveckling och anpassning som finns inom samhällsbyggnadsområdet.

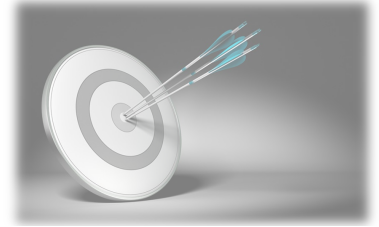
Klimat och miljö

Vid årsskiftet träder regler om klimatdeklaration för nya byggnader som uppförs i kraft. Det innebär att byggbranschens aktörer i allmänhet och byggherrar i synnerhet behöver öka sin kunskap om klimatpåverkan under byggskedet.

2 augusti 2021 ändrades PBL och PBF. Anledningen till ändringarna var att EU-kommissionen har framfört synpunkter på hur Sverige har genomfört MKB-direktivet.

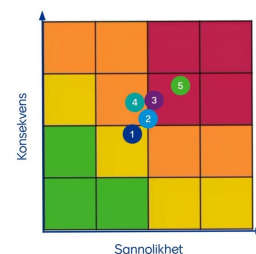

5. RISKVÄRDERING

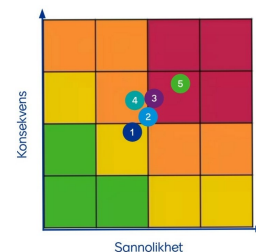
Bilden är arbetsmaterial och hämtad från revisoreernas riskarbete

5. RISKINVENTERING OCH RISKVÄRDERING (FORTS)

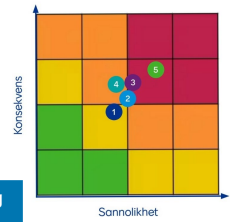
Risker	Värdering av risk (Granska)	Risker	Värdering av risk (Granska)
Underhåll av fastigheter sker inte efter riktlinjer (11,08)		Åtgärder för att minska konsekvenser av pandemin inom skolan brister (6,50)	
Kommunens digitaliseringsarbete brister (10,56)	x	Intern kontroll intäktsrutiner brister (6,50)	
Planering och framförhållning av personal och kompetenser brister(9,92)		Brister i eller avsaknad av riskanalys inför valet (6,22)	
Stöd och insatser till barn och unga med psykisk ohälsa brister (8,75)		Styrning och kontroll av placeringar av barn och unga brister (5,78)	
Tillgång till el saknas för att motsvara exploateringar och etableringar(8,75)		Utredningar inom socialtjänsten genomförs inte inom lagstadgad tid (5,67)	
Investeringsprocessen är inte ändamålsenlig (8,17)		Brister i intern kontroll i löneprocessen (5,67)	
Kommunen och dess bolag brister i krishantering och krisberedskap (8,0)	x	Saknas tillräckligt intern kontroll i löneprocessen (5,50)	
Kommunens lokalförsörjningsprocess brister (7,92)		Kommunens IT-säkerhet är inte tillräcklig (5,19)	
Risker	Värdering av risk(ev. granska)	Skolhälsovårdens insatser mot psykisk ohälsa brister (5,19)	
Skolan ger inte tillräcklig uppmärksamhet till elevers olika förutsättningar (7,22)	x	Intern kontroll leverantörsutbetalningar brister (4,89)	
Styrning och kontroll av statsbidrag brister (6,67)		Planering och strategier mellan bolagen och kommunen avseende kompetensförsörjning brister (4,69)	
Kommunstyrelsen kontroll av verkställighet av beslut sker inte i tillräcklig omfattning (6,67)		Kommunens styrmodell är inte ändamålsenlig (4,58)	

5. RISKINVENTERING OCH RISKVÄRDERING (FORTS)

Risker	Värdering av risk (Granska)	Risker	Värdering av risk (Granska)
Kommunstyrelsens ägarstyrning och uppsikt brister (4,58)		Barn- och ungdomspolitiska programmet efterlevs inte (3,67)	
Intern kontroll i exploateringsverksamheten brister (4,44)		Delegationsordningar i nämnderna efterlevs inte (3,61)	
Genomförande av medborgardialogen brister i kommunen (4,33)		Tillräckligt med bostäder inom LSS saknas (3,61)	
Krav på dokumentation efterlevs inom socialnämnden (4,28)		Insatser för att minska behovet av försörjningsstöd brister (3,61)	
Arbetsmiljön inom kultur och fritidsförvaltningen är inte tillfredsställande (4,28)		Planering och framförhållning av skolans organisation och struktur är inte ändamålsenlig (3,50)	
Rektors förutsättningar för sitt pedagogiska ansvar brister (4,28)		Arbetsmiljön inom socialförvaltningen brister (3,50)	
Underhåll och reinvesteringar i kommunens elnät är eftersatt (4,28)		Kommunens hantering av pensionsfond är sårbar (3,50)	
Rekryteringen av gode män och förvaltare brister (4,25)		Bolagen följer inte LOU och kommunens inköppolicy (3,36)	
Risker	Värdering av risk (Granska)	Måltidsverksamheten är inte ändamålsenlig (3,25)	x
Planering för god service i hela kommunen brister (4,00)		Tillräckliga konsekvensanalyser av utbyggnad av fjärrvärme saknas (3,25)	
Bolagen har brister i kompetens kring hantering av allmänna handlingar (3,97)		Styrning, ledning av arbetsmarknadsenheten brister (3,25)	
Styrelsernas ansvar för att säkerställa intern kontroll inom bolagen brister (3,97)		Intern kontroll av försörjningsstödet brister (3,11)	
Strategiskt arbete med integration saknas el brister (3,89)		Ekonomistyrning och kontroll brister inom socialnämnden(3,11)	

5. RISKINVENTERING OCH RISKVÄRDERING (FORTS)

Risker	Värdering av risk (Granska)	Risker	Värdering av risk (Ev. granska)
Arbetet med särskilt stöd inom förskolan är inte tillräckligt utvecklat (3,11)		Styrning och ledning utifrån H22 sker inte på ett demokratiskt sätt (2,33)	
Strategi för äga eller leasa inventarier mm saknas (3,06)		Kultur- och fritidsnämnden brister i sin ekonomistyrning (2,22)	
Konsekvenser av utvecklingen av äganderätt inom bostadsbeståndet i Skövdebostäder är inte tillräckligt tydligt (3,00)		Organisationen för kulturarbetet brister (2,22)	
Arbete för att ta om hand föreningar vid flygplatsen sker inte i tillräcklig omfattning (3,00)		Planering och genomförande av infrastruktur i Simsjöområdet brister (2,14)	
Tillräcklig planering och framförhållning inom äldreomsorgen saknas (3,00)		Intern kontroll inom överförmyndarverksamheten brister (2,14)	
Ekonomistyrning och kontroll brister i överförmyndarnämnden (3,00)			
Uppföljning av privata utförare inom vård och omsorg brister (2,92)		Risker	Värdering av risk (Ev. granska)
Brister i hantering av arkiv och allmänna handlingar (2,89)		Intern kontroll avseende bidrag till föreningar brister (2,00)	
Efterlevnaden av ägardirektiv brister i bolagen (2,89)		Planering och affärsmässighet inom Kreativa Hus Skövde brister (2,00)	
Styrning och ledning inom servicenämnden är inte ändamålsenlig (2,89)		Kommunens planarbete sker inte på ett ändamålsenligt sätt (1,94)	
Styrning och ledning av Komvux fungerar inte (2,78)		Inköp och upphandling hanteras inte enligt lag och riktlinjer (1,83)	
Det systematiska arbetsmiljöarbetet brister (2,53)		Riktlinjer och rutiner för utbetalning av partistöd brister (1,33)	
Styrning och uppföljning av hemtjänsten brister (2,50)		Årsredovisningen visar på brister i rättvisande räkenskaper (1,25)	

5 RISKINVENTERING OCH RISKVÄRDERING

Tidigare genomförda granskningar

Granskningar	Ansvarig nämnd	År	Granskningar	Ansvarig nämnd	År
Styrning och ledning av biståndsbedömningen inom äldreomsorgen	Vård- och omsorgsnämnden	2018	Intern kontroll gällande riktade statsbidrag inom utbildningsområdet	Barn- och utbildningsnämnden	2020
Kommunstyrelsens krisberedskap	Kommunstyrelsen	2019	Granskning av kommunens arbetsmarknadsenhet	Kommunstyrelsen	2021
Intern kontroll externa placeringar HVB-hem	Socialnämnden	2019	Kommunens anpassning till FN:s barnkonvention	Kommunstyrelsen m.fl.	2021
Likvärdig utbildning särskilt stöd mellan enheter mm	Barn- och utbildningsnämnden	2019	Granskning av personal- och kompetensförsörjning	Kommunstyrelsen	2021
Intern kontroll i leverantörsregister och i samband med leverantörsutbetalningar	Kommunstyrelsen	2020	Uppföljning av granskningar gjorda år 2019	Kommunstyrelsen m.fl.	2021
IT-säkerhet med intrångstest	Kommunstyrelsen	2020	Äldreomsorgens framtids planering	Vård- och omsorgsnämnden	2021
Uppföljning av granskningar gjorda år 2017 och 2018	Kommunstyrelsen, Bygglovsnämnden, Servicenämnden och Vård- och omsorgsnämnden	2020	Bisysslor - KS uppföljning och kontroll	Kommunstyrelsen	2021
Förstudie gällande COVID-19	Kommunstyrelsen	2020			
Samverkan kring insatser mot psykisk ohälsa bland barn och unga	Barn- och utbildningsnämnden och Socialnämnden	2020			
Rektors förutsättningar att vara pedagogisk ledare	Barn- och utbildningsnämnden	2020			

6. REVISIONSPLAN

Fördjupade granskningar

Nedanstående granskningar är projekt som revisorerna inledningsvis på revisionsåret beslutat om. Fler granskningar och aktiviteter kan komma att ske under revisionsåret.

Granskningar	Ansvarig nämnd	Riskområden – ej beslutade granskningar	
Granskning av kommunens kostverksamhet	Service nämnden	Intern kontroll löneprocess	
Skolan (måluppfyllelse och likvärdighet)	Barn- och utbildningsnämnden	Kommunen personal- och kompetensförsörjning	
Krisberedskap (uppföljande granskning)	Kommunstyrelsen, alla nämnder och bolagen	Kommunstyrelsens uppsikt och ägarstyrning	
Fusk och oegentligheter	Kommunstyrelsen, alla nämnder och bolagen	God service i hela kommunen	
Kommunens digitaliseringsarbete	Kommunstyrelsen, alla nämnder	IT- och Informationssäkerhet	

Övriga aktiviteter/granskningar

Granskningar/aktiviteter kommunrevisionen	Tidpunkt
Dialogmöten med samtliga nämnder	Hösten 2022
Dialog med KS presidium och ekonomichef	I samband med bokslut Årsredovisning och delårsrapport
KF-presidium	Min tre gånger under året

Granskningar/aktiviteter lekmanrevisorerna	Tidpunkt
Dialogmöten med samtliga styrelser	Hösten 2022
Slutrevisionsmöten	Februari 2023

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-04-04**

Diarienummer: **KS2022.0286-38**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunfullmäktige

Nominering till borgerlig vigselförrättare

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att nominera följande tjänstepersoner till borgerliga vigselförrättare för mandatperioden 2022-2026;

Sofia Myhrman, HR-chef

Carin Fyhr, kommunikationschef

Annika Nyström, chef kontaktcenter

Bakgrund

Enligt 4 kap. 3 § första stycket 2 äktenskapsbalken (1987:230) är länsstyrelsen behörig att förordna vigselförrättare. För den praktiska tillämpningen av länsstyrelsens förordnande av vigselförrättare betonas i prop. 1964:163 s. 117 vikten av att borgerliga vigselförrättare utses så att de finns på de orter där behov av sådana vigselförrättare föreligger. Vidare uttalas i prop. 1968:136 s. 82 att ”det bör naturligen ankomma på vederbörande kommun att mot bakgrund av föreliggande behov ta initiativ till att vigselförrättare förordnas”.

Länsstyrelsen förordnar de vigselförrättare som föreslås av kommunen på tid som motsvarar en mandatperiod efter det senaste allmänna valet. I enlighet med den ändring av 4 kap. 4 § äktenskapsbalken som trädde ikraft den 1 maj 2009 ska Länsstyrelsen pröva att den person som ska förordnas som vigselförrättare har de kunskaper och de kvalifikationer i övrigt som behövs för uppdraget.

Skövde kommun har erbjudit varje parti att nominera en person för uppdrag som vigselförrättare.

Handlingar

Skickas till

Administratör vigsel

Länsstyrelsen borgerlig vigsel

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-04-04**

Diarienummer: **KS2022.0286-38**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-03-16**

Diarienummer: **KS2022.0284-6**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunfullmäktige

Val till kommunala bolag, Skövde Energi Elnät AB (Dotterbolag till Skövde Energi AB)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att välja följande ledamöter, ordförande och vice ordförande, för tiden från den årsstämma som följer närmast efter val till kommunfullmäktige fram till årsstämma efter nästa val, det vill säga från respektive bolagsstämma år 2023 till årsstämman 2027.

Skövde Energi Elnät AB, dotterbolag till Skövde Energi AB

1. ordf.
2. v. ordf.
3. Ledamot
4. Ledamot
5. Ledamot
6. Ledamot
7. Ledamot

Bakgrund

Stadgarna reglerar hur kommunernas politiska representation ska vara.

Skickas till

Arvodesadministratör
Berörda bolag
Valda ledamöter

Handläggare

Camilla Arvidsson
Skövde Stadshus AB

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2023-02-21**

Diarienummer: **KS2022.0284-5**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunfullmäktige

Val till kommunala bolag

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att välja följande ledamöter, ordförande och vice ordförande, för tiden från den årsstämma som följer närmast efter val till kommunfullmäktige fram till årsstämma efter nästa val, det vill säga från respektive bolagsstämma år 2023 till årsstämman 2027.

Bolag
1. ordf.
2. v. ordf.
3. Ledamot
4. Ledamot
5. Ledamot
6. Ledamot
7. Ledamot

Bakgrund

Stadgarna reglerar hur kommunernas politiska representation ska vara.

Skickas till

Arvodesadministratör

Berörda bolag

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum:

Diarienummer: **KS2022.0281-6**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunfullmäktige

Val av lekmannarevisorer för mandatperioden 2022-2026

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar välja följande personer till lekmannarevisorer för mandatperioden 2022-2026:

Bolag

Kommunalförbund

Stiftelser

Bakgrund

Handlingar

Skickas till

Arvodesadministratör Sofia Laage

Länsstyrelsen

Revisionen

Berörda bolag

Berörda stiftelser

Berörda kommunalförbund

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum:

Diarienummer: **KS2022.0281-6**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

Denna behandling '80/23 Valärenden' har inget tjänsteutlåtande.